

॥ श्रीवृद्धमः ॥

शब्दार्थिक रसमय

घोषापद सागर.

(भाग १ बी.)

संपादक तथा प्रकाशकः
वसंतराम हरिकृष्ण शास्त्री.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોર્પોરાશન વિભાગ]

અનુક્રમાંક

૧૫૬૭૪

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ

દોખખદ ૨૧૦૧૨-૧

વિષય

૬ - : ૪૨૧

॥ श्रीवल्लभः ॥

अलौकिक-आनंदतरंग-रसमय

घोणपदसागर.

[पहिलो भाग.]

१० संस्कृत पाद ग्रंथी, ८ अष्टाध्यायीग्रंथी, २०० श्रुतिना,
४ युजरात्री ग्रंथी, ४०० घोणनी महान् संग्रह.

संग्रहकर्ता तथा प्रकाशकः

वसंतराम हरिकृष्ण शास्त्री.

१७४८, रावणमहेतानी पोण-अमहावाह.

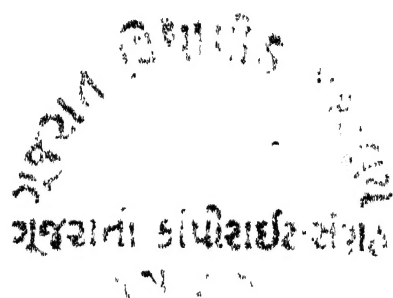
आवृत्ति १ वी]

सं. १९८७

[ओक हजर प्रति.

भूदय सवा इपीओ.

[સર્વ હક્ક પ્રકાશકે સ્વાધીન રાખ્યા છે.]

ધિ ગુજરાત પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં શા. સોમાલાલ મંગળદાસે છાપ્યા,
૬૦ પાંચકુવા, ચાર રસ્તા—અમદાવાદ.

અનુક્રમણિકા.

સંસ્કૃત ગ્રન્થો ૧૦.

વિષય.	પૃષ્ઠ.	વિષય.	પૃષ્ઠ
૧ પ્રાતઃસ્મરણુ ...	૧	૬ શ્રીસર્વોત્તમસ્તોત્ર ...	૭
૨ મંગલાચરણુ ...	૩	૭ મધુરાષ્ટક ...	૧૩૫
૩ શ્રીયમુનાષ્ટક ...	૩	૮ શ્રીગોપીગીત ...	૧૩૬
૪ શ્રીકૃષ્ણાશ્રય ...	૫	૯ શ્રીગોકુલેશાષ્ટક ...	૧૩૮
૫ નવરતનસ્તોત્ર ...	૬	૧૦ નન્દકુમારાષ્ટક ...	૧૪૧

પ્રજ્ઞાપાના.

૧ જય જય શ્રીવલ્લભપ્રભુ	૨	૧૨ જન્માષ્ટમીકી	
૨ શ્રીયમુનાજી તિહારો...	૨	ખંધાઈ (૩૫) ...	૧૬૨
૩ શ્રીયમુનાજીનાં ૪૦ પદ ૧૦		૧૩ મહાદેવલીલા (૪)...	૧૭૬
૪ નિત્યલીલા ...	૨૨	૧૪ શ્રીમહાપ્રભુજી	
૫ રાસપંચાધ્યાયી ...	૩૨	ખંધાઈ (૧૦) ...	૧૮૨
૬ અમરગીત ...	૭૬	૧૫ શ્રીગુસાંઈજી	
૭ પ્રેમખારાખડી ...	૯૧	ખંધાઈ (૧૬) ...	૧૮૫
૮ મૂલપુરુષ ...	૧૧૪	૧૬ સાત દેવરૂપનકે	
૯ સરપંચીરી ...	૧૩૨	પદ (૮) ...	૧૯૧
૧૦ રાસલીલામૃતશ્લોક ૧૩૯		૧૭ દીનતા-આશ્રયકે	
૧૧ નિત્યહીતનો (૫૩) ૧૪૨		પદ (૨૧) ...	૧૪૬
(પ્રભુને જગાવવાથી પોતાડવા સુધીનાં)			

ગુજરાતી ગ્રંથો.

વિષય.	પૃષ્ઠ.	વિષય.	પૃષ્ઠ.
૧ શ્રીવક્ષભાખ્યાન ...	૯૫	૧૮ ઝોરા આવોને ...	૨૧૩
૨ ચિંતનનું ધોળ ...	૧૨૧	૧૯ આવો આવોરે ...	૨૧૬
૩ શ્રીભાગવતનાં કોશ ...	૫૪૫	૨૦ સાચા સગા હો ...	૨૧૭
૪ ભક્તિપોષણ ...	૫૭૪	૨૧ સૈયર ચિત્ત ચોટ્યું ...	૨૧૭
શ્રીનાથજીનાં ધોળ (૪૨)		૨૨ સૈયર ચિત્ત ચોટ્યું ...	૨૧૮
૧ પ્રથમ શ્રીવક્ષભ પદ ...	૧૬૪	૨૩ સૈયર મન મોહ્યું ...	૨૧૮
૨ છઠી ઘર ચમુવાજી ...	૧૬૫	૨૪ શ્રીનાથજીને નિરખી ...	૨૧૯
૩ વ્હાલા રહો વેળખરે ...	૧૬૬	૨૫ તમે જીઓ માતી ...	૨૨૦
૪ સૈયર મન મોહ્યું ...	૧૬૬	૨૬ શ્રીનાથજી તે હેત્ર ...	૨૨૦
૫ મારો લાડીલો ...	૧૬૮	૨૭ શ્રીગોવર્ધનધર ...	૨૨૨
૬ અરે કલશ શિખર ...	૧૬૯	૨૮ મેવાડમાં સિંહાડમાં ...	૨૨૪
૭ ગિરિકંદરામાંથી ...	૨૦૧	૨૯ તનમે' શ્રીજી મનમે' ...	૨૨૪
૮ શ્રીગોવર્ધન ઉદરથી ...	૨૦૩	૩૦ મને તો મારો શ્રીજી ...	૨૨૪
૯ વાંકે અપોડે ...	૨૦૪	૩૧ ચાલો ચાલો ...	૨૨૪
૧૦ ઉભા રહો તો કહું ...	૨૦૫	૩૨ નહાના સરખા ...	૨૨૫
૧૧ શ્રીજી મેરા એસા ...	૨૦૬	૩૩ મારે મંદિર પધારો ...	૨૨૬
૧૨ ચાલો તો શ્રીજી ...	૨૦૬	૩૪ દયા કરી દર્શન ...	૨૨૭
૧૩ હો જીરે જીરે પ્રથમ ...	૨૦૭	૩૫ શ્રીનાથજીનાં ચરણ ...	૨૨૮
૧૪ મેરે શ્રીનાથજી પ્યારે ...	૨૦૮	૩૬ શ્રીનાથજીના વિરલે ...	૨૨૯
૧૫ શ્રીવક્ષભ ઘેર ...	૨૦૯	૩૭ શ્રીમજાસંજીવા ચંદ્ર ...	૨૨૯
૧૬ ધન્ય ધન્ય રાજ્ય ...	૨૧૧	૩૮ શ્રીનાથજીદો પ્યાન ...	૨૩૦
૧૭ ગંગાબાધ્યો તે ...	૨૧૨	૩૯ એકવાર દર્શન ...	૨૩૧

વિષય.	પૃષ્ઠ.	વિષય.	પૃષ્ઠ.
૪૦ હારે વહાલો એહી ...	૨૩૧	૨૦ કાંકરોલી ચુચસાસર ...	૨૪૬
૪૧ જેણે એકવાર શ્રીનાથજીનું ...	૨૩૨	૨૧ કાંકરોલી ગામના ...	૨૫૦
૪૨ શ્રીનાથજીનાં નામ ...	૨૩૨	૨૨ ધન્ય ધન્ય કાંકરોલી... ..	૨૫૦
આસાત નિધિનાં ધોળ (૩૦)		૨૩ બહેની ચાલો જાણએ... ..	૨૫૧
૧ મુખ જાળી લાગે પ્યારી ...	૨૩૩	૨૪ શ્રીદારિકાનાથજી ...	૨૫૩
૨ શ્રીનવનીતપ્રિયાજીની... ..	૨૩૪	૨૫ બાલુડા શ્રીબાલકૃષ્ણજી ...	૨૫૩
૩ રસરૂપરંગીલારે ...	૨૩૪	૨૬ મણિમય ભૂમિ ...	૨૫૪
૪ શ્રીનટવરલાલ રસાલ... ..	૨૩૬	૨૭ શ્રીગોકુલનાથ સોહામણા ...	૨૫૪
૫ લીલારસ ગાઉં ...	૨૩૮	૨૮ શ્રીગોકુલચંદ્રમાજીને... ..	૨૫૫
૬ વારિ વારિ શ્રીનટ ...	૨૩૯	૨૯ શ્રીગોકુલચંદ્ર લાગો ...	૨૫૫
૭ શ્રીનટવર નિરખીને ...	૨૪૦	૩૦ મદનમોહન પ્રભુ ...	૨૫૬
૮ હારે ઘેર જાઓ ...	૨૪૧	શ્રીમહાપ્રભુજીનાં ધોળ (૨૦)	
૯ શ્રીનટવરલાલનેરે ...	૨૪૨	૧ શ્રીસર્વોત્તમ જપ ...	૨૫૭
૧૦ શ્રીનટવર મુખ ...	૨૪૩	૨ કરિયે શ્રીસર્વોત્તમ ...	૨૫૭
૧૧ લાલ રસાલ ...	૨૪૪	૩ શ્રીસર્વોત્તમજીનું ધોળ... ..	૨૫૭
૧૨ શ્રીનટવર નામ ...	૨૪૪	૪ શ્રીલક્ષ્મણ સુવને ...	૨૬૨
૧૩ શ્રીનટવર ચુત્ર ...	૨૪૪	૫ શ્રીલક્ષ્મણ ઘેર ...	૨૬૪
૧૪ હાડો શ્રીયમુના ઘાટ... ..	૨૪૫	૬ શ્રીલક્ષ્મણ લલ્લજીનું... ..	૨૬૬
૧૫ મોતિન લર ...	૨૪૫	૭ જીરે વેશ્યાખ વદી ...	૨૬૭
૧૬ નિશદિન શ્રીનટવર ...	૨૪૫	૮ શ્રીમદ્લલ આજ ...	૨૬૮
૧૭ શ્રીવિક્રમનાથજી ...	૨૪૬	૯ જીરે તમે શ્રીવિક્રમ... ..	૨૬૯
૧૮ સગી મેં આજ ...	૨૪૭	૧૦ શ્રીવલ્લભ પ્રાણામારને... ..	૨૭૩
૧૯ ધન્ય ધન્ય શ્રી ...	૨૪૮	૧૧ વિપ્રશિરોમણિ ...	૨૭૫

વિષય.	પૃષ્ઠ.	વિષય.	પૃષ્ઠ.
૧૨ આજ મારે આનંદ... ૨૭૩		૧૩ શ્રીવક્ષભ રાજકુમાર ... ૨૬૫	
૧૩ શ્રીલક્ષ્મણસુતનેરે ... ૨૭૩		૧૪ શ્રીવિક્ષનાથ નામ ... ૨૬૬	
૧૪ શ્રીગોકુલ ગામ અતિ... ૨૭૪		૧૫ જે જે લાલ ગોવર્ધન ... ૨૬૬	
૧૫ હું અલિહારી તૈલંગ ... ૨૭૫		૧૬ આપણુ જન્મઝેરે ... ૨૬૭	
૧૬ શ્રીલક્ષ્મણભદ્રજીને ... ૨૭૭		૧૭ વહાલો શ્રીવક્ષભ ધેર... ૨૬૮	
૧૭ શ્રીવક્ષભ પ્રકટયા ... ૨૭૮		૧૮ શ્રીવિક્ષનાથજી ... ૨૬૯	
૧૮ વૈશાખ વદી એકાં... ૨૭૮		૧૯ ધન્ય ધન્ય રે ... ૨૬૯	
૧૯ શ્રીવક્ષભ વર ધેર ... ૨૭૯		૨૦ જીરે ધન્ય ધન્ય ... ૩૦૦	
૨૦ શ્રીવક્ષભ દુર્લભ ... ૨૮૦		૨૧ ધન્ય ધન્ય તે આજનો ૩૦૧	
૨૧ સાખીઓ ... ૨૮૦		૨૨ હરજો શ્રીવક્ષભનંદન... ૩૦૨	
શ્રીગુસાંધજીનાં ધોળ (૩૧)		૨૩ આનંદસાગર ... ૩૦૩	
૧ નામરતનું ધોળ ... ૨૮૨		૨૪ શ્રીવક્ષભકુલ ભલે ... ૩૦૪	
૨ આજ મારે આનંદ... ૨૮૬		૨૫ ચાલો સખી શ્રીગોકુલ ૩૦૫	
૩ તમારું જોવા સરખું ... ૨૮૭		૨૬ શ્રીવૃન્દાવનનારે ચંદ્રમા ૩૦૬	
૪ શ્રીવક્ષભરાજકુમાર ... ૨૮૭		૨૭ શ્રીવક્ષભ સુતનેરે ... ૩૦૭	
૫ આનંદ સાગર ઉલટીયો ૨૮૮		૨૮ શ્રીવક્ષભ સુત વહાલા ૩૦૭	
૬ આજ આનંદેરે ... ૨૮૮		૨૯ આજ આનંદ મારા... ૩૦૮	
૭ શ્રીવક્ષભ ધેર આજ ... ૨૮૯		૩૦ શ્રીમદ્વક્ષભ ધેર ... ૩૦૯	
૮ પૌત્ર નોમે શ્રીવિક્ષ ... ૨૯૨		૩૧ શ્રીગુસાંધજીનો વિવાહ	
૯ આવોને પરમ સોહાં... ૨૯૨		ખેલ ... ૩૧૦	
૧૦ આજ સૈયર ... ૨૯૩		શ્રીસાત સ્વરૂપોનાં ધોળ. (૨૬)	
૧૧ શ્રીગોકુલ ગામને ... ૨૯૩		૧ મુખચંદ્ર જામિ ... ૩૧૬	
૧૨ આવો આવો મળી ... ૨૯૪		૨ શ્રીહારિકાનાથજીને ... ૩૨૦	

વિષય.	પૃષ્ઠ.
શ્રીગોકુલનાથજીનાં ધોળ.	
૩ શ્રીગોકુલનાથ પ્રકટ થયા ૩૨૨	
૪ મામશર માસે ... ૩૨૩	
૫ શ્રીગોકુલીયું મૂકીને ... ૩૨૪	
૬ શ્રીરુકિમણી જાઓ ... ૩૨૫	
૭ આજ જન્મ દિવસ ... ૩૨૬	
૮ અમહન માસ ... ૩૨૭	
૯ વહાલા લાગો છો ... ૩૨૯	
૧૦ શ્રીગોકુલ સાસરીએ ... ૩૩૦	
૧૧ વારિ વારિ શ્રીગોકુલ... ૩૩૧	
૧૨ આજે આનંદનો ... ૩૩૨	
૧૩ આવોજી અચલ ... ૩૩૩	
૧૪ ચાલોજી રસભંરી ... ૩૩૪	
૧૫ આવોજી અચલ ... ૩૩૫	
૧૬ મંગળ રૂપે મહારાજ... ૩૩૬	
૧૭ આજ સખી હું તો ... ૩૩૭	
૧૮ પિયુજી મુજને ... ૩૩૭	
૧૯ શ્રીલક્ષ્મણુભટ્ટજીનાં ... ૩૩૮	
૨૦ આજ સંપરે ... ૩૩૯	
૨૧ અમવાયું જુનળ ... ૩૩૯	
૨૨ આવો આવોને ... ૩૪૦	
૨૩ શ્રીવિક્રમ ગૃહ ... ૩૪૦	
૨૪ જીરે આજ આનંદ ... ૩૪૨	
૨૫ આજ સખી આનંદ... ૩૪૪	

વિષય.	પૃષ્ઠ.
૨૬ આબ્યા આબારે ... ૩૪૫	
શ્રીવલ્લભકુલનાં ધોળ (૩૩)	
૧ શ્રીહરિ નરહરિ ... ૩૪૬	
૨ પ્રથમ પ્રભાતે ... ૩૪૬	
૩ શ્રીમહાવલ્લભ કરુણા ... ૩૪૯	
૪ પ્રથમ પડવે ... ૩૫૦	
૫ શ્રીલક્ષ્મણુભટ્ટજીનાં ... ૩૫૨	
૬ શ્રીલક્ષ્મણુભટ્ટજીને ... ૩૫૩	
૭ શ્રીવલ્લભ પ્રભુજીને ... ૩૫૪	
૮ હું બલિહારી તૈલંગ ... ૩૫૫	
૯ પ્રથમ સમરે શ્રીવલ્લભનો ૩૫૬	
૧૦ મોહન મલપંતા ... ૩૫૯	
૧૧ શ્રીકુરાણી ઘાટ ... ૩૫૯	
૧૨ શ્રીગોવિન્દરાયજીરે ... ૩૬૧	
૧૩ શ્રીવિક્રમનાથજીના ... ૩૬૨	
૧૪ શુભ અષ્ટમીનો દિન ... ૩૬૩	
૧૫ પ્રકટયા શ્રીપુરુષોત્તમલાલ ૩૬૫	
૧૬ સરજ હોગી હોદે થયો ૩૬૬	
૧૭ ધન્ય ધન્યરે શ્રીગોકુલ ૩૬૭	
૧૮ શ્રીનટવરલાલને ... ૩૬૮	
૧૯ શ્રીમહનમોહન ... ૩૬૯	
૨૦ શ્રીછોટાજી મહારાજના ૩૭૦	
૨૧ જે ખોલો શ્રીવજરાય... ૩૭૩	
૨૨ ધન્ય ધન્યરે ... ૩૭૪	

વિષય.	પૃષ્ઠ.
૨૩ મહારે ગુણ ગાથા ...	૩૭૫
૨૪ છરે કાર્તિક વડી એકાં ...	૩૭૫
૨૫ હું બલિહારી ...	૩૭૬
૨૬ મેં ધાર્યા યુરુ સાચા ...	૩૭૭
૨૭ જય જય કન્હયાલાલજી ...	૩૭૭
૨૮ શ્રીવક્ષલલાલજી ...	૩૭૮
૨૯ મન માઈં મોહુરે ...	૩૭૮
૩૦ શ્રીવક્ષલગાથા દીનં ...	૩૭૯
૩૧ શ્રીમહાપ્રભુજીને પ્રથમ ...	૩૮૦
૩૨ ધન્ય શ્રીચીમનલાલજી ...	૩૮૩
૩૩ નમું નમુરે શ્રીનરસિંહં ...	૩૮૩

શ્રીચમુનાજીનાં ધોળ (૨૧)

૧ જનમ ધરી ...	૩૮૫
૨ ધન્ય શ્રીચમુના ...	૩૮૫
૩ દર્શન દોની મા ...	૩૮૬
૪ ધન્ય શ્રીચમુના ...	૩૮૭
૫ ચાલો સખી ...	૩૮૮
૬ ચાલો જલ જમુના ...	૩૮૯
૭ વહાલે કરી વંદુરે ...	૩૯૦
૮ સામળો મધ્યો ...	૩૯૧
૯ આરતી ...	૩૯૨
૧૦ કુઃસ્વભાવથી ...	૩૯૩
૧૧ જે જે મહારાણી ...	૩૯૪
૧૨ શ્રીચમુના નામ ...	૩૯૫

વિષય	પૃષ્ઠ.
૧૩ ચમુના શ્રી ચમુના ...	૩૯૬
૧૪ કિતમ જાત મોહારશી ...	૩૯૭
૧૫ હેતે હરિ ગુણ ...	૩૯૮
૧૬ શ્રીમહારાણીજીનાં ...	૩૯૯
૧૭ ધન્ય ધન્ય ...	૪૦૦
૧૮ અહર્નિશ દર્શન ...	૪૦૨
૧૯ શરણ પ્રતિપાલ ...	૪૦૩
૨૦ મેં તો જુમલ રવરે ...	૪૦૩
૨૧ મન માઈં લલચાયરે ...	૪૦૪

શ્રીમજનાં ધોળ (૧૨)

૧ વનયાત્રા ...	૪૦૫
૨ આપણુ જઈએ ...	૪૦૬
૩ શ્રીગોકુલ જોવા ...	૪૧૦
૪ સાચા સંખંધી ...	૪૧૦
૫ ચાલો સખી ...	૪૧૧
૬ શ્રીગોકુલ ગામ ...	૪૧૨
૭ સુંદર શ્રીગોકુલ ...	૪૧૩
૮ સુંદર ગોકુલીયું ...	૪૧૪
૯ શ્રીગોકુલ મુખ ...	૪૧૫
૧૦ શ્રીવંદા તે વનની ...	૪૧૫
૧૧ ચોરાશી કોશનું ધોળ ...	૪૧૬
૧૨ જેનું ધન્ય ભાગ્ય ...	૪૨૮

પ્રભુઆકેટલનાં ધોળ. (૧૬)

૧ આનંદસાગર ઉત્તરે ...	૪૨૯
-----------------------	-----

વિષય.	પૃષ્ઠ.
૨ આ પ્રકરણ પદ્મભાવં ...	૪૭૨
૩ નજની શોભા હું ...	૪૭૫
૪ આજ આનંદ નંદનને ...	૪૭૬
૫ શ્રીગોકુલ રૂંડું ...	૪૭૭
૬ શ્રીકૃષ્ણકમલસુખ ...	૪૭૯
૭ ધન્ય આદમ ...	૪૮૧
૮ ધન્ય ધન્ય દહાડોરે ..	૪૮૩
૯ મજ જન વસુધેરે ...	૪૮૩
૧૦ સખી આજનો બહાવો ...	૪૮૫
૧૧ જીરે પહેલો વધાવો ...	૪૮૬
૧૨ ઘેર આવોને ગોપી ...	૪૮૮
૧૩ અમે આવ્યાં તમારે ...	૪૮૯
૧૪ ચાલો સખી નિરખીએ ...	૪૯૦
૧૫ સખી સોહામણું ...	૪૯૧
૧૬ સખી સોહામણું ...	૪૯૧
ખાલસોલાનાં ધ્યાન (૨૬)	

૧ કર ચિત્ત ચિત્ત ...	૪૯૨
૨ માતા જસોદા ...	૪૯૩
૩ સજ્જન સાંભળોરે ...	૪૯૪
૪ કુંવરને વારોતી ...	૪૯૮
૫ દેવકીએ શ્રીકૃષ્ણ ...	૪૯૧
૬ સુધ જાગેને કલાન ...	૪૯૩
૭ ઝૂંડે ઝૂંડે જસોદા ...	૪૯૪
૮ આવ્યા શ્રીગોકુલ ...	૪૯૪

વિષય.	પૃષ્ઠ.
૯ ગોળી ફાટી મારી ...	૪૯૪
૧૦ ઉભા કદમ વનલેલીમાં ...	૪૯૫
૧૧ ઉભા શ્રીકૃષ્ણનાં જમા ...	૪૯૫
૧૨ ભેતી વાળ્યાનું ધોળ ...	૪૯૬
૧૩ ખીચડીનું ધોળ ...	૪૯૭
૧૪ મારા વાલા ગોપીભાઈ ...	૪૯૮
૧૫ આવડી લાવો ભેતી ...	૪૯૯
૧૬ કાનુડો કાળજાતી દોર ...	૪૯૯
ચલંગનાઓનાં ધ્યાન (૭)	
૧ શ્રીમદ્દશાધિકા શ્રીકૃષ્ણ ...	૪૯૯
૨ નંદકુંવરનું પ્રાણજવન ...	૪૯૨
૩ રાધાજીની ચમત્ક્રમજન ...	૪૯૩
૪ રાધે રૂપાતી સ્ત્રીલી ...	૪૯૪
૫ જીરે ઝૂંડવાને આવો ...	૪૯૫
૬ ગરબે રમવાને ગોપી ...	૪૯૬
૭ આડ કુવા ને નર ...	૪૯૮

કાલસોલાનાં ધ્યાન (૩૩)

૧ મહીયારી મમ્મી ચાલે ...	૪૯૯
૨ અરગડો મેલો ...	૪૯૯
૩ નંદનન સહિલા ...	૪૯૨
૪ સાંઝીનું ધ્યાન ...	૪૯૪
સાસલોલાનાં ધ્યાન (૨૦)	
૧ સાસલોલાની મમ્મી (૧) ...	૪૯૭
૨ શ્રીકૃષ્ણના સુખમાતીરે ...	૫૦૦

વિષય.	પૃષ્ઠ.	વિષય.	પૃષ્ઠ.
૩ જાવા રાસ મડળ ...	૫૦૨	૧૧ મુખડાંતું માંડણ ...	૫૩૧
૪ હારે જુદાવનમાં થનક... ૫૦૪	૫૦૪	૧૨ ધન્ય આજની ધડી ...	૫૩૧
૫ સખી શરદ પૂનમની ...	૫૦૫	૧૩ અતિરે આનંદ ભર્યા... ૫૩૧	૫૩૧
૬ સખી શરદ ...	૫૧૨	૧૪ બાઇ ઘેલી મને કીધી ...	૫૩૨
૭ સખી આજરે ...	૫૧૪	૧૫ કામણુ દીસે છે ...	૫૩૪
૮ સખી શરદ ...	૫૧૫	૧૬ તેંતો ઘટઘટમાં ...	૫૩૪
૯ વનમાં વાગેરે ...	૫૧૬	૧૭ રૂડા દીસો છો ...	૫૩૫
૧૦ મારા વહાલાનાં ...	૫૧૬	૧૮ હું શું જાણું ને ...	૫૩૫
૧૧ રાસમે બિહારી ...	૫૧૭	૧૯ ઠમ ભરીએ રે ...	૫૩૬
૧૨ ખાંસુરી બળધ ...	૫૧૮	૨૦ પ્રીતડીની રીત ...	૫૩૭
૧૩ અંરી બાજુ રે કાના... ૫૧૮	૫૧૮	૨૧ રયામરંગ સમીપે ...	૫૩૭
૧૪ વાઘા મારા જુદાવનના ૫૧૯	૫૧૯	૨૨ કીયે દામે મોહની ...	૫૩૮
૧૫ સાંભળ સજનીરે ...	૫૨૦	૨૩ શોભા સલૂણા ...	૫૩૮
હીંચલમચીનાં ધોળ (૩૯)		૨૪ શ્રીગોવર્ધનધારી ...	૫૩૮
૧ આજે આનંદમારે ...	૫૨૫	૨૫ પોટો પોટો શ્રીકૃષ્ણ ...	૫૩૯
૨ રસિયો રસે ...	૫૨૬	૨૬ અલખેલાજી પ્રાણાં... ૫૪૦	૫૪૦
૩ લાગી મને નેહ ...	૫૨૬	૨૭ આજ ગઈતી કાલીદીને ૫૪૦	૫૪૦
૪ ઘેલી થઈ ફરે ...	૫૨૬	૨૮ મારા જન્મ સંગાથી... ૫૪૧	૫૪૧
૫ પ્રીતની વાતડીરે ...	૫૨૭	૨૯ તારી નવલ જખી ...	૫૪૧
૬ કારણ શું કહું રે ...	૫૨૭	૩૦ આંહલીયારે આલીશ ...	૫૪૨
૭ રસનસિયા તણોરે ...	૫૨૮	૩૧ સખી રસભર શ્રીકૃષ્ણ ૫૪૩	૫૪૩
૮ સુણુ સાહેલડીરે ...	૫૨૮	૩૨ સજની રજની સોહો... ૫૪૩	૫૪૩
૯ ચાલો સખી નિરખીયે ૫૨૯	૫૨૯	૩૩ એ બનશ્યામ સુંદર ...	૫૪૪
૧૦ તેરે બાકે મુકુટપર ...	૫૩૦	૩૪ મને ફોઈ મિલાવેરે ...	૬૪૩

વિષય.	પૃષ્ઠ.	વિષય.	પૃષ્ઠ.
૪૫ માઈ મનમોહુરે ...	૬૪૪	૧૯ હરિ તને પ્રસન્ન તે ...	૬૦૦
૩૬ નાગર નંદાજીના લાલ ...	૬૪૪	૨૦ સેવ્ય તે શ્રીકૃષ્ણ ...	૬૧૦
૩૭ લટકાળો શ્રીગિરિ ...	૬૪૫	૨૧ સહુથી સમરથ ...	૬૧૧
૩૮ હૈયા નંદનારે ...	૬૪૫	૨૨ સહુ સાધન ફળ ...	૬૧૨
૩૯ શ્રીવલ્લભવિકુલ શ્રીજીરે ...	૬૪૮	૨૩ ચિત્ત તું શિલ્પે ...	૬૧૩
દયારામકૃત પદો (૨૩)		૧ ચારાશી વૈષ્ણવનું ધોળ ...	૬૧૪
૧ હરિને લજે વળી ...	૫૬૩	૨ અસોખાવન વૈષ્ણવનું	
૨ એક વયો ગોપીજન ...	૫૬૪	ધોળ ...	૬૨૬
૩ નંદનંદન પ્રકટ ...	૫૬૫	૩ અષ્ટાક્ષરનું ધોળ ...	૬૩૧
૪ શ્રીગોવર્ધન ઉદ્ધરણ ...	૫૬૬	૪ સિક્કાંતરહસ્યનું ધોળ ...	૬૩૫
૫ ગાજે ગાજેરે ...	૫૬૭	૫ નવરતનનું ધોળ ...	૬૩૬
૬ હરિજી હૃદય ...	૫૬૭	૬ પાંચતત્ત્વનું ધોળ ...	૬૩૮
૭ તે લગવદીયનાં દુર્લાભ ...	૫૬૮	૭ દશ મર્મનું ધોળ ...	૬૩૯
૮ તાદશીજન તેને ...	૫૬૯	દીનતા આદિ ધોળ (૧૦)	
૯ વૈષ્ણવ નથી થયો તું રે ...	૬૦૦	૧ મળના જીવન કરે વિનનિ ...	૬૪૦
૧૦ મળવહાલું રે વૈકુંઠ ...	૬૦૧	૨ પાઓ પ્રેમરસ ...	૬૪૧
૧૧ જે કોઈ પ્રેમી અંશ અવતરે ...	૬૦૨	૩ જેનાં હૃદયમાં ...	૬૪૨
૧૨ ઉદ્ધવજી છે અજગીરે ...	૬૦૨	૪ તેડી બાઓ તો ...	૬૪૩
૧૩ સખી હું તો બાણુતી ...	૬૦૫	૫ ગોપીજનનાં રે પ્રાણુ ...	૬૪૬
૧૪ મું બાણુ બ્યાકરણી ...	૬૦૫	૬ વળી વેગે દર્શન આપજો ...	૬૪૬
૧૫ નિશ્ચયના મહેલમાં ...	૬૦૬	૭ તારી વરણાગી વેરાયે ...	૬૪૮
૧૬ સાંભળોને સહુ કોઈ ...	૬૦૬	૮ જાય છે જીવાની ચાલી ...	૬૪૮
૧૭ મોટાનું વચન ...	૬૦૭	૯ આખું ધડપણ ...	૬૪૯
૧૮ સર્વનો સિક્કાંત સત્સંગ ...	૬૦૯	૧૦ માયાની આંટી મતવાલી ...	૬૪૯

રહી ગયલાં પદો.

પદ ૧.

- જય શ્રીકૃષ્ણુરે લાઘ; બોલો બોલો વૈષ્ણુવરાધ;
તેથી કલિ મલ જન્ય નસાઇ. જય શ્રીકૃષ્ણુ. ૧
- વદ્ધબી વૈષ્ણુવની એ રીત, જય શ્રીકૃષ્ણુ ધણા પવિત્ર,
તેથી પ્રસન્ન અમ નવનીત. જય શ્રીકૃષ્ણુ. ૨
- જેણે જય શ્રીકૃષ્ણુ ગાયા, તે તો અડસઠતીર્થ નાલા;
તેથી પરમ પદાર્થ પામ્યા. જય શ્રીકૃષ્ણુ. ૩
- નામ તણો પ્રતાપજી મોટો, તેથી આ જુગ લાજે છે ખોટો;
સર્વે પ્રજાજીભાં લોટો. જય શ્રીકૃષ્ણુ. ૪
- જે જન જસોદાજી બાણું જાણે, એમના સુતનો ઉદય વળાણે;
મનમાં મેહેર કરીને માને. જય શ્રીકૃષ્ણુ. ૫
- જસોદાસુતને પાન કરાવે, ગોપીજન સહુ આનંદ પામે;
બહાલો મારો પ્રજમાં લાડ લડાવે. જય શ્રીકૃષ્ણુ. ૬
- સુત તો પારણામાંથી જાગ્યા, સહુ ગોપીજન આનંદ પાગ્યા,
બહાલે મારા તનના તાપ સમાગ્યા. જય શ્રીકૃષ્ણુ. ૭
- વૃંદાવનની રે વાટે, માર્ગ રોકો છો શા માટે;
બહાલે મારે સસ રમાડ્યા રાતે. જય શ્રીકૃષ્ણુ. ૮
- જેણે જયશ્રીકૃષ્ણુ ગાયા, તેની સફળ થઇ છે કાયા;
તે તો પાંચ પદાર્થ પાયા. જય શ્રીકૃષ્ણુ. ૯
- રાખો ચરણકમલની કાંચ. તેના લવનો ફેરા જાય;
તે તો હરિદાસ ગુણ ગાય. જય શ્રીકૃષ્ણુ. ૧૦

પદ ૨.

- ત્યજ મન હરિ વિષ્ણુખંડો સંગ;
જાકે સંગતે કુલુદિ ઉપજત, પરત લજનમે લંગ. ૧

ખરકું કહા અરગજ લેખત, મકંટ જૂથન અંગ;
 કાગડો કહા કપૂર સુગાવત, શ્વાન નહવાવત ગંગ. ૨
 કહા ભયો પચપાન કરાવત, વિપ નહિ લજ્જત ભુજંગ;
 સરદાસ પ્રભુ કારી કામરીયા, ચઢે ન દૂળે રંગ. ૩

પદ ૩.

ભજ સખી ભાવ ભાવિક દેવ, ટેક૦
 કાટિ સાધન કરો કાઉ, તોઉ ન માને સેવ. ૧
 ધુમકેતુ કુમાર મોગ્યો, કાન માર્ગ રીતે;
 પુરુષ તે ત્રિય ભાવ ઉપજ્યો, સખે ઉલટી રીતિ. ૨
 ખસન ભૂષણ પલટ પહેરે, ભાવ સોં સંજોય;
 ઉલટ મુદ્રા દર્ષ અંકન વર્ણુ સૂધે હોય. ૩
 વેદ વિધિકા નેમ નાહી, પ્રીતકી પહીયાન;
 વજ્રવધૂ વશ કિયે મોહન, સર ચતુર સુગ્ગન. ૪

પદ ૪.

ગોપી પ્રેમકી પ્વજ, ટેક૦
 જિન ગોપાંશ કિયો અપને વશ, ઉરધર રચામ ભુજ. ૧
 શુક મુનિ વ્યાસ પ્રશંસા કીની, ઉધો સંત સરાહી;
 ભરિ ભાગ્ય ગોકુલકી વનિતા, અતિ પુનિત ભવમાંહી. ૨
 કહા ભયો જે વિપ્ર કુલ જન્મ્યો, જે હેં હરિ સેવા નાંછ;
 સોછ કુલીન દાસ પરમાનંદ, જે હરિ સન્મુખ ધાઇ. ૩

પદ ૫.

જય શ્રીવલ્લભ જય શ્રીવિકૃલ, જય શ્રીચમુના શ્રીનાથજી.
 કલિયુગના તો જીવ ઉદાર્યા, મસ્તક ધરીયા હાથજી.
 વૈષ્ણવ જન પર કૃપા કરીને, દેજો વ્રજમાં વાસજી.
 આજે પાછે ગૌ બિરાજે, બીચમેં મેરો નાથજી.

મોર મુકુટ પીતાંબર સોહિએ, મોરલી સોહે હાથજી.

જય શ્રીમિરિધર જય શ્રીગોવિંદ. જય શ્રીબાલકૃષ્ણજી.

જય શ્રીગોકુલપતિ જય શ્રીરઘુપતિ, જય શ્રીયદુપતિ ધનસ્થામજી.

શ્રીગોકુલવાલે નાથ, મેરી દોરી તુમારે હાથજી.

જય શ્રીજમુના શ્રીગોવર્દ્ધનનાથ, મહાપ્રભુ શ્રીવિઠ્ઠલનાથ.

જય જય શ્રીગોકુલેશ શેષ ન રહે કલેશ,

હાથું ષળપળ સ્મરણ કીજે, નામ નિરંતર લીજેજી.

ચરણ ચરણ રાખે મારો બહાલો, શ્રીગોકુળમાં અવતરીયેજી.

શ્રીગોકુલમાં તો વાસો વસિએ, સંત સમાગમ કરીએજી.

શ્રીવક્ત્રલ વક્ત્રલ મુખથી કહીએ, તો ભવસાગર તરીયેજી,

નિત્ય પ્રતિ રમણ રેતીમાં નાહીયે, ગુલાબજીડી દર્શન કરીયે.

જે દર્શન બ્રહ્માને દુર્લભ, તે અપને અંગે કરીયે.

શ્રીવૃંદાવન શ્રીગોવર્દ્ધનધામ, રાધા માધવ સુંદર સ્થામ.

હરિદાસ હરિજનકો સેવક, દર્શન દીજે આઠો જામ.

શ્રીવક્ત્રલ જુગ યુગ રાજ કરો, શ્રીવક્ત્રલ વિઠ્ઠલ જોપીનાથ.

દેવકીનંદન શ્રીરઘુનાથ, યશોદાનંદન નંદકિશોર.

શ્રીમુરલીધર માખણુ ચાર,

પરદાસ. કૃષ્ણદાસજી, પરમાનંદ, કુંભનદાસજી;

નંદદાસ ચતુર્ભુજદાસ છોતસ્વામિ ગોવિંદ શ્રીવક્ત્રલદેવકી જય.

પ્રાણ પ્યારેકી જય; શ્રીગોવર્દ્ધનનાથકી જય.

ચૌરાશી વૈષ્ણવકી જય, બસેંબાવન વૈષ્ણવકી જય,

શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીકી જય, ગુરુદેવકી જય.

ઘોળ પદ સાગર—બીજો ભાગ.

ઘોડાજ સમયમાં પ્રકટ થશે. બારમાસી ઉત્સવપદો, પ્રકીર્ણ-પદો, શ્રીવક્ષભાષ્યાન જેવી બીજી બે શ્રીવક્ષભવેલો, શ્રીયમુનાનવાખ્યાન, શ્રીનાથજી, શ્રીમહાપ્રભુજી, શ્રીગુસાંધજી, અન્ય હોયદમચીનાં ઘોળ તથા શ્રીદયારામભાષના પદોનો મહાન સંગ્રહ પણ આના જેટલોજ.

શુદ્ધદ્વિત-ભક્તિમાર્ગ—એક કરોડ પુષ્ટિમાર્ગિય વૈષ્ણવોનું આ એકજ અપ્રતિમ માસિક વજ હિન્દી તથા ગુજરાતી ભાષામાં પ્રકટ થાય છે. ઉત્તમોત્તમ આકર્ષક રંગીન લીલાત્મક ચિત્રો, સાંપ્ર-દાયિક ગ્રંથો, ભાવના, પ્રાચીન કીર્તનો, ભાષા ગ્રંથો, સામયિક લેખો, વિરોધીઓને સચોટ જવાબ આદિથી ભરપૂર માસિક છે. વર્ષ દહાડે માત્ર બે રૂપીઆ લઈને દર માસે તમારે ત્યાં પહોંચવું કરાય છે.

૧. શ્રીસર્વોત્તમસ્તોત્ર—અહીંસો પાનાં, અનેક ચિત્રો, એક એક નામપર એક એક કીર્તન, નામાવલિ, ઘોળ અને શ્રીગોકુલ-નાથજી અને શ્રીરઘુનાથજી તથા શ્રીગોપેશજીની સંસ્કૃત ટીકાઓનો સવિસ્તર અનુવાદ, છતાં મૂલ્ય અહીં આના, ટ. ખ. દોઢ આનો.

૨. પુષ્ટિમાર્ગનો ઇતિહાસ—શ્રીમહાપ્રભુજી, શ્રીગુસાંધજી, શ્રીગોકુલનાથજી તથા શ્રીવક્ષભકુલના અસરકારક ઇતિહાસો, તેમાંએ મહાનુભાવરસખાનજી તથા શ્રીમતીતાજની વાર્તા તો વાંચ્યાજ કરશો. આવા મોટા પુસ્તકનું નોંધાવર માત્ર ૭ આના, ટ. ખ. એક આનો.

૩. શ્રીગોકુલેશજીનો માલાપ્રસંગ—શ્રીગુસાંધજીના ચોથા લાલજીએ જહાંગીરના જીલ્લો સામે જે અહિંસક ધર્મ યુદ્ધ વર્ષો સુધી ચલાવ્યું તેનું જલહલતી ભાષામાં વર્ણન, યુક્તિઓથી સમજાવેલું તિલકનું રહસ્ય, સચિત્ર પુસ્તક છતાં નોંધાવર માત્ર દોઢ આનો.

૪. શ્રીપુરુષોત્તમજીનું ચરિત્ર—નવ લાખ શ્લોક લખનારા મહાન વિદ્વાન ગોસ્વામી શ્રીપુરુષોત્તમજીનું ઐતિહાસિક ચરિત્ર તથા

શિવ મોટા કે વિષ્ણુ એ વિષે કવિ શ્રીદ્યારામભાષીનો ગ્રંથ વિષ્ણુ-
દ્રોણીએને તથાઓ મારનાર આ મંત્રથી નોજાવર માત્ર ચાર આના.

૫. જ્યેષ્ઠાંત મહાપારા—પંચમશ્રીદાસીપર શ્રીગોવિંદ પ્રભુએ
જ્યેષ્ઠ નરેશના જુદા સાથે ચલાવેલી લડતનો ઇતિહાસ વાંચી રહ્યું
આવશે, ખુશી થશે, હસશે. સચિત્ર છતાં નોજાવર ચાર આના.

૬. વૈષ્ણવ નરેશ—હિન્દમાંના પુષ્ટિમાર્ગીય રામમહારાજન-
ઓના અદ્ભુત વૃત્તાંતો, સચિત્ર, મૂલ્ય ત્રણ આના. ટ. ખ. ૦૧ આનો.

૭. અમરલું તો કરજોજ—ટુંકામાં ટુંકો નિત્ય નિયમ ૩૦
ત્રીશ હજાર નકલો વેચાઈ ગઈ છે. નો. એક આનો ટ. ખ. ૦૧ આનો.

૮. શ્રીદ્યારામવાણી—કવિશ્રી દ્યારામભાષીના સુંદર પ્રદોનો
નાનો સંગ્રહ મૂ. એક આનો ટ. ખ. ૦૧ આનો.

૯. શ્રીહરિરામવચનામૃત—મહાનુભાવ શ્રીહરિરામમહાપ્રભુના
જ્યેષ્ઠોત્તમ સંસ્કૃત ગ્રંથો ગુજરાતી અનુવાદ સાથે કાંઈક નવું જાણશે.
મૂલ્ય બે આના. ટ. ખ. ૦૧ આનો.

૧૦. ન્યાયમૂર્તિના ચુકાદો—મુખાધના ન્યાયમૂર્તિ રામજીકરે
લગવડીય ગેઠ ગ્રામજી સરજીએ માંડેલા કેસમાં આપેલો અગ્રત્યનો
ચુકાદો વાંચીને સુધારકોની પોલ પારખી શકશે અને પુષ્ટિમાર્ગીની
જાહોજલાલી જોઈ શકશે. મૂલ્ય બે આના ટ. ખ. એક આનો.

૧૧. પંચાવન પાઠનો ગુટકો—પૃષ્ઠ ૨૫૬—નિત્ય નિયમના
પંચાવન પાઠોનો આ ગુટકો (જે પહેલાં ૪૨ પાઠનો હતો તે)
મોટા અક્ષરમાં હમણાં ફરી છપાવ્યો છે. મૂલ્ય માત્ર ત્રણ આના.

૧૨. શ્રીનરવરલાલનાં ધોળ—રાજનગવાળા મિ. જો. શ્રીરણ-
એકલાલબાબાસાહેબનાં નિત્યલીલાસ્થ અ. સૌ. વહજીએ રચેલાં
મૂલ્ય બે આના ટ. ખ. અર્ધો આનો.

બધા ગ્રંથોમાં ટપાલ ખર્ચ જુદું સમજવું.

ઠેકાણું—વસંતરામ હરિજી શાસ્ત્રી.

૧૭૪૮, રાજમહેતાની પોળ અમદાવાદ નં. ૧

આપણે કંઈક લહેરમાં રમીએ આવો !!

એક વાર શ્રીગોકુલેશ ગિરાજમાન છે, પાસે પ્રભુનાં કૃપાપાત્ર રમણીઓ સુંદર રાગે ધોળ પદ ગાય રહ્યાં છે, શ્રીવલ્લભાખ્યાનના પરમ રસિકાં ગ્રંથમાંથી દ્વિતીય આખ્યાન ગવાઇ રહ્યું છે, તેના રસની ધૂન વાતાવરણમાં આકાશમાં અને વૈષ્ણવ હૃદયોમાં રમી રહી છે, સર્વેય શ્રીવલ્લભાધીશનાં સ્વરૂપમાં તક્ષીન થઇ ગયાં છે. આ વખતે એક વાદી ખૂબ વેદાદિક ભણેલો શ્રીગોકુલેશ પાસે વાદ કરવા માટે આવ્યો. તર્ક-ન્યાયાદિકનું પણ તેણે ખૂબ જ્ઞાન મેળવેલું. પણ જ્યાં પ્રેમશાસ્ત્રનું કે રસશાસ્ત્રનું જ્ઞાન નહિ ત્યાં અન્ય જ્ઞાનની શી કીંમત ! આ વાદી ધોળ ગવાતું સાંભળી વિચારમાં પડ્યો. તેને લાગ્યું કે આ તો અભણ સ્ત્રીઓનો બજાર છે. આમ ધારી તેણે શ્રીગોકુલેશને પ્રશ્ન કર્યો કે આ શું બોલાય છે ? શ્રીગોકુલેશ તો તેના પૂછવાનું હાર્દ જાણતા હતા એટલે આપશ્રીએ શ્રીમુખે કહ્યું કે “ આ તો શ્રુતિઓ સ્ત્રીશરીર ધારણ કરી પ્રગટ થઇ રસરૂપ પ્રભુનાં ગુણ ગાન કરે છે, શ્રુતિઓ આજ સુધી અક્ષરાત્મક કે શબ્દાત્મક હતી, તે હવે સ્વરૂપાત્મક પ્રકટ થઇ રસાત્મક પુરુષોત્તમનાં ગુણગાન કરે છે. ” આ સાંભળી પેલો વાદી ઠંડોગાર થઇ ગયો. શ્રીગોકુલેશની રસરૂપ પ્રભાવશાળી વાણી સાંભળી તે વાણીનાં ઝોજસો ને શક્તિ ઉપરથી જાણ્યું કે આ મહાપુરુષને જીતવા કઠણ છે, એમ વિચારી વાદ કરવાનો વિચાર માંડી ત્યાંથી વિદાય થયો.

કહેવાનું તાત્પર્ય એ છે કે સ્ત્રીઓ સુંદર રાગે જ્યારે ધોળ પદ ગાય છે ત્યારે જાણે એ ધોળ પદ સ્વરૂપાત્મક બની તેની લીલાઓનાં દર્શન કરાવતું હોય એમ આપણને લાગે છે. શ્રુતિ એટલે સુંદર રતિ.

જેની પ્રભુમાં સુંદર રતિ એટલે પ્રીતિ છે તેવી એ શ્રુતિસમાન છે. આજ કારણથી શ્રીગોકુલેશે આવો જવાબ આપ્યો.

વળી બીજું આખ્યાન ગવાય છે, તેમાં શ્રીમહાપ્રભુજીની રતુતિ છે. સર્વે શ્રુતિઓ શ્રીમહાપ્રભુજીની જ રતુતિ કરે છે. આ સ્ત્રીઓ પણ શ્રીમહાપ્રભુજીનું આખ્યાન પ્રેમપૂર્વક ગાય છે, માટે શ્રુતિ સમાન છે. એ કહેવું અતિશયોકિત બરેલું નથી.

હવે આપણે ધોળસંબંધી વિચાર કરીએ. મૂળ ધવલ શબ્દ સંસ્કૃત છે, તે ઉપરથી ધોળ શબ્દ થયો છે. ધવલ એટલે શું? આ શબ્દનો અર્થ જાણતાં જ ધોળનું સ્વરૂપ સમજાતું જાય છે. એમાં એ શબ્દ છે ધવ અને લ. ધવ એટલે ધણી અથવા પતિ અને લ એટલે લય ધવું—મતલબ કે તદ્દુપ ધવું કે તક્ષીન ધવ જવું. ધવ એટલે ધણી કે પતિ ડોલુ થઈ શકે? પ્રભુ જ સર્વનો ધવ એટલે ધણી કે પતિ છે. લૌકિક પતિનાં ગુણગાન એ ધોળ નથી. કારણ કે લૌકિક પતિ એ સાચો પતિ નથી. પતિ તો પ્રભુ જ છે. જે સર્વ રીતે રક્ષણ કરે (સર્વતઃ પાતિ ઇતિ પતિઃ) તેજ પતિ થઈ શકે. સર્વ રીતે રક્ષણ ડોલુ કરે? જે સર્વ રીતે નિર્ભય હોય (અકુતોભયઃ) તેજ સર્વ રીતે રક્ષણ કરે છે. પ્રભુ જ કેવળ નિર્ભય છે અને તેજ સર્વશક્તિમાન છે માટે તેજ પતિ વા ધણી છે. આથી પ્રભુ પતિમાં રસરૂપે કેવલ તક્ષીન કે તદ્દરૂપ થઈ એ પ્રભુરસના અનુભવનાં અથવા પતિના આસ્વાદનાં કરેલાં ગાન તે ધોળ કહેવાય છે. આવાં પ્રભુમાં તદ્દુપ થઈ કરેલાં ગુણગાનનાં

૧. માશીવાળા શ્રીગિરિધરજી મહારાજે શ્રુતિરહસ્ય નામે એક સંસ્કૃત ગ્રંથ લખ્યો છે, તેમાં પ્રમાણપૂર્વક વિવેચન સાથે બતાવ્યું છે કે સર્વ શ્રુતિઓ શ્રીમહાપ્રભુજીનાં જ ગુણગાન કરે છે.

ધોળ માનાર પણ પ્રભુમાં તદ્દપ થઇ જાય છે. વારંવાર એવાં ધોળ-પદનાં ગાન અને અવગાહન કરવાથી એ અનુભવીઓની વાણી સ્વરૂપાત્મક બની સર્વ અંગ અંગોમાં પ્રવેશી જાય છે. જીવવડે ખાધેલો ખોરાક અથવા મુખવડે પીધેલું જળ જેમ પાચન થઇ અંગે અંગોને પોષે છે તેમ મુખવડે પ્રભુનાં કરેલાં ગુણગાન અને કાન રૂપી પહીયા વડે અવણુદ્વારા પીધેલો રસ અંગ અંગોમાં પ્રવેશીને સર્વ અંગોને અતૈકિક બનાવે છે.

અનુભવીઓનાં ધોળમાં ખૂબ શક્તિ છે, તે શક્તિ સ્વરૂપાત્મક હોવાથી જે એવાં ધોળ પદ પ્રેમભાવે ઉદ્ઘાસપૂર્વક ગાય છે, તેની પાસે પ્રભુને ખેંચી લાવે છે. પ્રભુ સ્વયશોગાનસંહૃષ્ટ છે તેથી સ્વયશ્ચતુર્ગાન સાંભળી પ્રસન્ન પ્રસન્ન થઇ જાય છે.

ધોળ, કીર્તન, જપ, ગરબી ઇત્યાદિક સર્વ પ્રકારની વાણી ગવાતા સ્થળમાં ધૂપની માફક ઓળસો અથવા સુગંધ ઉત્પન્ન કરે છે. જેમ કોઇ પદાર્થને હોમવામાં આવે ત્યારે તે પદાર્થના ગુણ પ્રમાણે હવામાં. તે સુગંધિ અથવા ઓળસો ઉત્પન્ન થાય છે તેમ વાણી પણ ખોલનારના. કે માંનારના ગુણ પ્રમાણે સર્વત્ર અસર કરે છે. આ વિચારે જેઓનાં હૃદય પ્રભુનાં અનુભવરસની સુગંધથી ભરેલાં છે તેઓએ પ્રકટાવેલાં ધોળ પદ પ્રભુની સુગંધિથી ભરેલાં હોય છે, સદાજ ભરેલાં રહે છે, તેવાં અનુભવીઓનાં ધોળ પદ તેવાજ સ્વરૂપે બનીને ગાવાથી એ વાણીના ઉત્પાદકોના અનુભવ પ્રાપ્ત કરી શકાય છે. પ્રેમ એ દેવ છે અને પ્રેમ દેવને હૃદયમાં પધરાવીને ગવાતી વાણીને પ્રેમદેવ પ્રભુ પાસે રજુ કરે છે, પ્રભુને પહોંચાડે છે, જેવી રીતે આપણે કોઇ ચીજ બીજાની સાથે મંદિરમાં પ્રભુને પહોંચાડીએ તેમ પ્રેમદ્વારા આપણાં ગાન પ્રભુને પહોંચે છે. પ્રભુ એ વાણીનો સાક્ષાત્ અંગીકાર કરી ભક્ત પર કૃપા કરે છે.

આ પ્રમાણે અનુભવીઓનાં ધોળમાં અનુભવનો સુગંધરસ ભરેલો હોવાથી તે ધોળ પદને પ્રકટ થયાં સે'કડો વરસો વીણાં છતાં તેઓ ને તેઓજ રસ તેમાંથી અપાય છે. એ વાણી નિત્ય સ્થિત છે, ત્રિકાળાલાપિત છે, સાચા મોતી સમાન છે. આ પ્રમાણે આ ધોળ પદ વસ્તુઓ ધણી ઉપયોગી હોવાથી પ્રકટ કરવામાં આવી છે.

પતિ એ સતીનો શલુગાર છે કે શૃંગાર છે. એ શલુગાર કે શૃંગાર રસ તદ્દન ઉન્નવળ છે. ભગવદીય પણ માય છે કે “ ઉન્નવળ રસ શૃંગાર રસ ” એટલે પ્રભુ પ્રત્યેનો શૃંગારરસ કેવળ ઉન્નવળ છે. ઉન્નવળ એટલે ઉન્નું અથવા ધોળું પણ કહી શકાય. કાંઈ પણ ડાઘ વગરની વસ્તુને ધવલ અથવા ધોળી કહેવાય છે તેમ આ ધોળ વસ્તુ પણ કેવળ પ્રભુના ઉન્નવળ રસમાં તરખોળ કરનારી છે. માટેજ તેને ધોળ કહેવામાં આવે છે.

હવે આપણે ગરબી શબ્દ તરફ વળીએ. ગર્વી એટલે ગર્વવાળી ઉપરથી ગરબી શબ્દ થયો છે. અહીંયાં ગર્વ એટલે અભિમાન કે અહંતામમતા નથી પણ પ્રભુસંબંધી ગર્વ એટલે પ્રેમમદ-રસમદ-કહી શકાય. એવા રસમદ વાળા કે પ્રેમમદમાં છકેલા ભગવદીયો પોતાના અંતર વિલાસને બહાર ધણી સ્વરૂપે પ્રકટ કરે તે ગરબી કહેવાય છે.

બ્યારે પ્રભુ ભક્તને સર્વ પ્રકારે આનંદનું કે રસનું દાન (સોડરહુતે સર્વાન્ કામાન્ સહ બ્રહ્મણ વિપશ્ચિતા) ઇત્યાદિ શ્રુતિમાં કહ્યા પ્રમાણે કરે છે ત્યારે પ્રથમ બાહ્યભેદથી પ્રભુ રમે છે, પછી રમણુનો કે લીલાનો આનંદ વિરહ વગર આખ્યંતર ન પ્રવેશે માટે અંતર્ધાન થઈ જાય છે. અંતર્ધાન થતાં પ્રભુ સાથે ભક્તોએ અનુભવેલી લીલાઓ ભક્તના અંતરમાં પ્રવેશી જાય છે અને એ લીલાઓ સ્વરૂપ ધારણ કરી અંગેઅંગોમાં પ્રવેશતાં ભક્ત એ રસ

વડે વિદ્યાન બની જાય છે. જેમ ખાધેલા ખોરાકથી શરીરાર્થિક પુષ્ટ થઈ જાય છે તેમ આ અલૌકિક ખોરાક વડે પણ ભક્ત સર્વે અંગે અંગે પુષ્ટ થઈ રસમદવાળો કે પ્રેમમદવાળો બને છે. એ પ્રેમમદ વા ખર્ચ માનદારો બહાર પ્રકટે તેજ ગરબીઓ છે. ગોપીગીતને આપણે આ દૃષ્ટિએ સંસ્કૃત ગરબી કહી શકીએ અને એવો ગોપીજનોએ અનુભવેલો રસ જ્ઞાનમાં કે ક્રમભળ રાગમાં ઉતારવો તેને પણ ગરબી કહેવાય. ભક્ત કવિ દયારામભાઈ પૂર્ણ અનુભવી હોવાથી તેમણે તેવી પ્રેમમદ કે રસમદથી ભરેલી ગરબીઓ બનાવી છે. આવાં ધોળ પદ કે ગરબીઓ જ સર્વવિસ્મારણપૂર્વક ભગવદ્દાસક્તિ કરાવે છે. સર્વવિસ્મારણપૂર્વક ભગવદ્દાસક્તિ એજ પુષ્ટિભક્તનો જીવન વ્યાપાર છે. એ વ્યાપાર આવાં ધોળ પદ કે ગરબીઓનાં જ્ઞાન વડે થઈ શકે.

હવે આ ગ્રંથને “રસમય ધોળપદ સાગર” કેમ કહેવામાં આવ્યો છે ? તે જોઈએ. પ્રભુને શ્રુતિમાં રસો વૈ સઃ કહે છે. એજ રસો વૈ સઃ પ્રભુના રસના અનુભવીઓના આ રસજ્ઞાન છે. માટે તેને રસમય શબ્દથી અલંકૃત કર્યો છે. સાગર કહેવાનું કારણ કે આમાં પ્રભુરસના સાગરો છે ભક્તોરૂપ ધણી રસનદીઓનાં જ્ઞાનરસ-જળ આ સમુદ્રમાં એકત્રિત થતી નદીઓની માફક એકઠાં કર્યો છે માટે સાગર શબ્દ યોજ્યો છે. વળી ધોળ પદનો આવો મોટો અને વ્યવસ્થિત સંગ્રહ આજ સુધી સંગ્રહાયમાં પ્રકટ થયો નથી; માટે સાગર શબ્દથી અલંકૃત કરવામાં આવે છે. આ રસમય ધોળ પદ સાગર જરૂર ભક્તિમતી સ્ત્રીઓ તથા પુરુષોને ભગવદ્દસસાગરમાં રસવિહાર કરાવશે.

હવે આપણે વિશિષ્ટ ધોળ પદો તરફ જરા વળીએ. શરૂઆતનાં સંસ્કૃત સ્તોત્રો પછી શ્રીયમુનાજીનાં ૪૦ પદ લેવામાં આવ્યાં છે.

આ પદો જે રાજ ચાલીસ વાર પાઠ કરે તેને જરૂર શ્રીયમુનાજીના સ્વરૂપનો અનુભવ થાય. ત્યાર પછી રાસપંચાધ્યાયીષ્ટમાદિ ગ્રંથોનો ઉદ્દેશ્ય કરી શ્રીવક્ષભાષ્યાન તરફ વળીએ. ગુર્જરગિરિને પુષ્ટ ભાષા તરીકે અંગીકાર કરાવનાર આ આખ્યાનો છે. “મૂકં કરોતિ વાચાલમ્” પ્રભુ મૂંગાને વાચાળ કરે છે આ વાક્ય જાણે શ્રીગુસાંધજીએ મૂંગા ગોપાળદાસને ચર્વણનું દાન કરી વાચાળ-દિવ્ય વાણીવાળા બનાવ્યા તેથી આ સ્થળને ઉદ્દેશીને વદાયું હોય એમ બંધ બેસે છે. દાન સાથે ગોપાળદાસજીને શ્રીગુસાંધજીના સ્વરૂપનું જ્ઞાન થાય છે. પ્રથમ આખ્યાન પૂર્ણ થતાં શ્રીગુસાંધજી મહાનુભાવી ગોપાલદાસ તરફ પુંઠ કરે છે. આ જોઈ ગોપાલદાસજી રિસાવાનું કારણ જાણવાને શ્રીગુસાંધજીને વિનવે છે, એટલે શ્રીગુસાંધજી આજ્ઞા કરે છે કે “આપ પહેલા કે બેટા પહેલા” ? મતલબકે પ્રથમ શ્રીમહાપ્રભુજીની સ્તુતિ કરવી જોઈએ તેને બદલે મારી કેમ કરી ? આ સાંભળતાં શ્રીગુસાંધજીના રસમદમાં છંકેલા ગોપાલદાસજીએ વિનંતિ કરી કે રાજ, હું તો બેટો સ્વરૂપને એકજ જાણું છું. પણ મારા શ્રીમહાપ્રભુજી તો આપજ છો. આ સાંભળી શ્રીગુસાંધજી પ્રસન્ન થયા. આમ છતાં આજ્ઞાદાર શ્રીગુસાંધજીએ શ્રીમહાપ્રભુજીનું સ્વરૂપ ગોપાલદાસજીના હૃદયમાં સ્થાપન કર્યું. એટલે ગોપાલદાસજી મહાપ્રભુજીના સ્વરૂપમાં તદ્રૂપ થઈ ગયા. શ્રીમહાપ્રભુજીનાં સ્વરૂપનો રસ આંખનાં આપશ્રીના સ્વરૂપાનુભવમાં હુમ્મી ગયા, એ રસપાનનું રૂપ તે શ્રીવક્ષભાષ્યાનનું બીજું આખ્યાન છે. આ આખ્યાન ગોપાલદાસજી શ્રીમહાપ્રભુજીની બધી પરિચયાં આદિ લીલાઓ નિરખીને બનાવે છે. આથી એટલી બધી દિવ્યતા છે, કે આખ્યાં નવેય આખ્યાનોએ શ્રીવક્ષભાષ્યાન એવું નામ ધારણ કર્યું છે. આ આખ્યાન રચતાં રચતાં શ્રીગોપાલદાસજી

કોઈ કોઈ સ્થાને રસમમ થઈ જાય છે અને રચતાં અટકી જાય છે. શ્રીમહાપ્રભુજીનાં ચંપારણ્યનાં પ્રાકટ્ય પ્રથમ નજરે નિરખે છે, ને એ પ્રાકટ્યથી શરૂ કરે છે. તેથી “લક્ષ્મણસુત” શબ્દથી શરૂઆત કરે છે. શ્રીગુસાંધજી શ્રુતિરૂપાનાં અધિષ્ઠાત્રી શ્રીચંદ્રાવલીજીનું સંયોગાત્મક સ્વરૂપ છે, તેજ સ્વરૂપ આગાદાને ગોપાલદાસજીના હૃદયમાં ગિરાજ આ આખ્યાન રચે છે. માટે “યત્પુરુષ હરિના શ્રુતિ ગુણુ ગાયજી” એ વૃદ્ધ ગોપાળદાસ વહે છે. આ આખ્યાનની દિવ્યતાના અનુભવનો પાર નથી. છેવટે “સાર માટે સાર” એટલું બોલી આખ્યાન પૂર્ણ કરે છે. આ આખ્યાન શ્રીવલ્લભાખ્યાનમાં સુકુટ સમાન છે.

ત્રીજા આખ્યાનમાં ગોપાલદાસજી શ્રીગુસાંધજીનું પ્રાકટ્ય નિરખે છે, ને તે જાણે શ્રીગોપાળદાસજીની રમર, અરે જાણે ગોપાલદાસજી પ્રસન્નિગૃહમાં ઉભા હોય અને અનુમન્યું હોય એમ બોલે છે. ખરેખર, કાળ પણ ભક્તોને અનુકૂળ હોઈ ભૂતકાળને વર્તમાનનાજ બનાવે છે, કારણ કે કાળ-સમય પણ પ્રભુનું સ્વરૂપ છે. જેમ કોઈ માણસ રાજા પાસે ફૂલની છાંય ધરીને ઉભો રહે તેમ કાલરૂપી માળી ભક્તરૂપ રાજા પાસે પ્રભુની ભૂતકાળની લીલારૂપી પુષ્પોની છાંય ધરીને ઉભો રહે, તે એ લીલારૂપ પુષ્પોને નિરખીને ભક્તો પ્રભુનાં ગુણુગાન કરે છે. પ્રભુની ભૂતકાળની લીલાઓજ કાલ વા સમયે પ્રભુની પાસે ઉભી રહી ભક્તો પાસે ઉપસ્થિત થાય છે; તેના અનુભવ એજ અષ્ટ સખા આદિનાં કીર્તનો છે. આ આખ્યાનમાં પણ શ્રીગુસાંધજી મોટી ઉંમરે પાસે ગિરાજમાન છતાં આપશ્રીના જન્મનો સાક્ષાત્ અનુભવ ગોપાલદાસજી કરીને ગાય છે આખા પ્રાકટ્યનો ચિતાર “સૂતિકા સદન મોહામણં

શોભા રૂઢી લહેરડે જાય ” ઇત્યાદિ પ્રાકટ્યના સ્થળની શોભા સાથે વર્ણવે છે. છેવટે ગોપાલદાસથી સાક્ષાત અનુભવ આખ્યાનમાંજ બોલી જવાય છે. તે બાણે ત્રાહિત બનીને બોલે છે કે “આ દાસનો દાસ જય વારણે, બારણે રહ્યો રે ઉત્સવ જુએ, બારણે કાંઈ એક ભાખ્યાના (ભગવદીય) તે સમે ” એ આમ બોલી પૂર્ણ કરે છે.

ચોથા આખ્યાનમાં શ્રીગુસાંઈજીની જીવનકીર્તિ વર્ણવે છે અને એ બાર કહીનું આખ્યાન ગોપાલદાસજીને આખા બાલાગવતજીના બાર સ્કંધનો સાક્ષાત અનુભવ આપે છે આથી છેવટે કહે છે “સ્કંધ સંખ્યાએ પદ સાર માંહે સાર” એમ વહે છે, આ આખ્યાનમાંની એક તુક તે શ્રીભાગવતજીના એક સ્કંધ સમાન છે, તેથી તુકને માટે પદ શબ્દ વાપર્યો છે.

પાંચમા આખ્યાનમાં શ્રીગુસાંઈજીનું શરણુ સ્વીકારનાર ભક્તો પર શ્રીગુસાંઈજીએ કરેલી કૃપા સ્પષ્ટ વર્ણવે છે તેમાં શ્રીગુસાંઈજીનું અનહદ ઐશ્વર્ય બતાવે છે. મસ્ત ગોપાલદાસજી શ્રીમદ્દામણજીના માર્ગનું એટલું બધું અગાધપણું બતાવે છે કે ને એવી પ્રેમમસ્તીના ગાનમાં બોલે છે કે “એવો માર્ગ શ્રીવલ્લભ વરનોરે જેમાં પ્રવેશ નહિ વિધિ હરનોરે” શી સ્વમાર્ગના અનુભવની મસ્તી! આપણે પણ તદ્દપ બની આ આખ્યાનો જે ગાઇએ તો એ અનુભવ થાયજ થાય.

છઠ્ઠા આખ્યાનનાં ગોપાલદાસજી શ્રીઠાકુરજીની વ્રજમાંહેની બાલ-લીલાઓને કિશોરલીલાઓનો સાક્ષાત અનુભવ શ્રીગુસાંઈજીમાં કરે છે અને આખ્યાન શ્રીગુસાંઈજીની અને શ્રીનંદકુમાર કે શ્રીવિશા-દોત્સંભલાલિત પ્રભુની એકતા સ્વરૂપે ગાય છે. ગોચારણનો સાક્ષાત બાલલીલાઓનો અનુભવ કરતાં ગોચારણ કરી પાંચ વ્રજમાં પધારતા પ્રભુનો અનુભવ શ્રીગુસાંઈજીમાં કરતાં ગોપાલદાસજી “વાસર

નિર્વાહ એમ કરે સખી સાથંકાલે પેખેજી, અલક મુખ ખુરરજ લાગી
 તે વિશેખેજી” એમ વદે છે. શ્રીગુસાંઈજીનું સ્વરૂપ શ્રીકાકુરજનાં
 બાહ્ય સ્વરૂપે નિરખે છે. વળી જેમ શ્રીકાકુરજ ગાયો ચારીને પધારતાં
 અતિપિરહી ગોપીજનને ભાવાત્મક રૂપે ભેટીને ચાલતાં ચાલતાં તાપ
 સમાવે છે તેમ શ્રીગુસાંઈજીમાં અનુભવી ગોપાલદાસજી બોલે છે કે
 “ભુજ લતા ભીડી ભામિનીના દિવસ તાપ ખુઝાવેજી” છેવટે
 નિકુંજદિકના ગુણદાનનો અનુભવ પણ આપશ્રીના સ્વરૂપમાં કરતાં
 બોલે છે કે “સકળ વ્રજમાં પોઢિયા કરે વિવિધ રસસુખદાનજી”
 આ તૂક બોલે છે છતાં સર્વ લીલાનો અનુભવ જાણે પોતાને ન
 થયો હોય તેમ છેવટે શ્રીગુસાંઈજીને ગોપાલદાસજી મીઠો ઠપકો આપે
 છે. એ ઠપકામાં જેમ કોઈની મૂકેલી ચાપણ કોઈ ઓળવે તેથી તેને
 ઠપકો આપે તેમ શ્રીગુસાંઈજીએ કેટલીક લીલાઓ ઓળવી હોય તેમ
 જાણી બોલે છે કે “શ્રીવિકૃત દ્વિજરૂપ તમારી લીલા એણીપેરે ઝાઝીજી,
 ઓળખ્યે કેમ ચાલશે જે પ્રીત અમથું ખાઝીજી.”

સાતમાં આખ્યાનમાં પોતે ભકતોને દિનચર્યા સાથે કેટલીક
 લીલાઓ અનુમવાવે છે. અને ભકતો શ્રીગુસાંઈજીની ટેલ-સેવા કરે છે
 તે બતાવે છે. વળી શ્રીગુસાંઈજી વાણીદ્વારા પણ વ્રજલીલાના અનુભવ
 આપે છે તે બતાવે છે.

આઠમા આખ્યાનમાં પણ શ્રીગુસાંઈજીના ચૈતન્યનું વર્ણન
 કરતાં કહે છે કે “ચરણ ચાખડી વંદે શણોરાણુ” મતલબ કે જેના
 ચરણની પાદુકાજીને રાજાઓના રાજા પણ વંદે છે. આસુરી
 યોનિમાં રહેલા હતિતપતિતાદિકનો ઉદ્ધાર પણ શ્રીગુસાંઈજી છે તે
 પણ બતાવે છે. આપશ્રી ચતુર હોવાથી લૌકિક વૈદિક કાર્યોમાં
 અઘૌકિક દાન કરવાની ઇસારતો કરે છે. વેદાધ્યયનમાં હરનાં ચલન

વલન કરવાં પડે તેમાં સામાન્ય જીવો તો એમ જાણે કે આ વેદો લાણે છે, જ્યારે “વેદાધ્યન મિમે ભુજ ચક્ષણે કરી શોભે સૈને તેડતા” આ તૂકમાં કહ્યા પ્રમાણે પોતે ઇસારતે પોતાને સજ્જે આવવાની દેવી જીવોને સંજ્ઞા કરે છે. પોતાનાજ શરણમાં આવનાર કેવળ સર્વ રીતે નિર્ભય છે એમ પણ આપણી સ્પષ્ટ કરે છે. આ સંજ્ઞા આપના સંબંધવાળા દેવી જીવોજ સમજી શકે છે.

છેલ્લા આખ્યાનમાં આખા શ્રીમદ્દાપ્રભુજીના પરિવારનું વર્ણન સાતેય લાલજીનાં સ્વરૂપ યુગ્મો દુકામાં નામસાથે બતાવે છે. વળી આમાં બેટીજી વગેરેનાં નામ છે પણ શ્રીગુસાંઘજીનાં બે શ્રીવહુજી શ્રીરુકિમણીવહુજી તથા શ્રીપદ્માવતીવહુજીનાં નામ નથી, આનું કારણ એ છે કે આ આખ્યાનો શ્રીગુસાંઘજી પોતેજ મદાનુભાવી ગોપાળદાસજીના હૃદયમાં ઘિરાજી ગોપાળદાસજીને નિમિત્ત બનાવી પ્રકટ કરે છે, આથી પોતાનાં શ્રીવહુજીનાં શાસ્ત્રીય નિયમ પ્રમાણે નામ ન બોલાય માટે બોલતા નથી.

શ્રીવલ્લભાખ્યાનના સંબંધમાં જરા વિસ્તારથી કહેવાનું પ્રયોજન એટલુંજ છે કે આ ગ્રંથ પુષ્ટિમાર્ગમાં કેવળ ફલાત્મક ગ્રંથ છે. ભગવદ્રસના સામરો એના અક્ષરે અક્ષરમાં ભરેલા છે, એજ એ ગ્રંથની મહત્તા બતાવે છે. એના શબ્દેશબ્દમાં અનદદ અલૌકિક સ્વાદ છે. એ આસ્વાદ લેવાની ઇચ્છાવાળાએ સ્નેહપૂર્વક શ્રીવલ્લભાખ્યાનનું મનન કરવું જોઈએ.

વલ્લભાખ્યાન પછી મૂળ પુરુષ છે. મૂળ પુરુષમાં શ્રીમદ્દાપ્રભુજીનાં લીલાવૃત્તાંત છે અને તે વિસ્તારથી કારણ સાથે આપવામાં આવ્યાં છે. પછી સુંદરદાસ સુલતાનપુરીઆ કૃત ચિંતનનું ઘોળ છે, તેમાં શ્રીગોકુલેશાસકત સુંદરદાસ શ્રીગોકુલેશમાં અનુભવેલો રસાનંદ વ્યક્ત રે છે. પછી સાધારણ સેવાવાળા વૈષ્ણવોને ઉપયોગી નિત્ય કીર્તન

છે, તે કીર્તનો બધા સમયનાં હોવાથી ઘણાં ઉપયોગી છે. જન્મા-
ષ્ટમીની વધાઈ પછી શ્રીનાથજીનાં ધોળ અને પછી અનુક્રમે સાતેય
ગાદીના શ્રીહકોરજીનાં ધોળ પદ ગોદનાં સ્વરૂપો સાથે આપવામાં
આવ્યાં છે. શ્રીમહાપ્રભુજીની, શ્રીયુસાંઈજીની તથા સાતેય બાળકોની
વધાઈઓ પણ પ્રકટ કરી છે, પછી અન્ય શ્રીગોસ્વામી બાળકોનાં
પણ ઉપયોગી ધોળ પદ નિત્ય ગવાય તેવાં આખાં છે વજ્રલીલાદિકનાં
ધોળ આપી શ્રીભાગવતજીના રકંધનાં ધોળ છે. વળી ભક્તિપોષણ
સાથે દયારામભાઈનાં ખાસ ઉપયોગી ધોળ આપવામાં આવ્યાં છે કે
જે વૈષ્ણવદંડને નિત્ય ઉપયોગી છે. આ પહેલાં આપેલાં હોયનાં
ધોળ તો હોયના રસિકોને ખૂબ ઉપયોગી છે. હીય એ તો રાસ
રસનો સાક્ષાત અનુભવ કરાવનારી વસ્તુ છે, એના ઉપયોગની
જેટલી વાત કરીએ તેટલી જોઈ છે. હીય રસિકોને આ
ધોળ પદ પણ ખૂબ આનંદ આપશેજ. ચોરસી બસોબાવન વૈષ્ણવનાં
ધોળ પદ પણ નિત્ય ગાવા જોઈએ, ભક્તોની યાદ એ તો પ્રભુને
બહુ ગમે. પોતાના પરના પ્રેમ કરતાં ભક્તોપર પ્રેમ રાખવાથી
પ્રભુ વંદારે પ્રસન્ન થાય છે. જેમ બાળકને પોષવાથી વા સંતોષ
આપવાથી માઆપ પ્રસન્ન થાય તેવી આ વાત છે.

હવે તેની પછી આવનારાં પુષ્ટિમાર્ગનાં પાંચ તત્ત્વોના ધોળ
તરફ વળીએ. આ ધોળ પદ વિસ્તારથી સમજીયું, તો આખો પુષ્ટિ-
ભક્તિમાર્ગ સમજાઈ જશે. જ્ઞાનમાર્ગમાં પણ જળ સ્થળ, વાયુ,
તેજ અને આકાશ આ પાંચ તત્ત્વો ગણાવવામાં આવ્યાં છે ને એ
પાંચ તત્ત્વોનું શરીર બન્યું છે એમ કહે છે. જ્યારે પુષ્ટિમાર્ગમાં
અલૌકિક રાષ્ટ્રિ આ પુષ્ટિમાર્ગ પાંચ તત્ત્વોની બનેલી છે, એ કુંકામાં
આ ધોળમાં બતાવ્યું છે. વાયુ તત્ત્વ પ્રાણુ સમાન છે, અને તે
વડેજ સર્વનાં જીવન છે એટલે પ્રાણુ તત્ત્વ કે આત્મતત્ત્વ પ્રભુ
અંશ છે, આ પ્રાણુ રૂપ જીવન તત્ત્વ પ્રભુનો અંશ છે; એટલે

અહીં પ્રથમ તત્ત્વ તરીકે શ્રીહાકુરજીને ગણવામાં આવ્યા છે. શ્રીહાકુરજીને આ પાંચ તત્ત્વોમાં પ્રથમ તત્ત્વ તરીકે ગણવામાં આવે છે, એટલુંજ નહિ, પણ શ્રીહાકુરજીના આનંદ સ્વરૂપ દિવ્ય અંગમાં પણ બાકીના તત્ત્વો બિરાજમાન છે. શ્રીનાથજી અને સાતેય સ્વરૂપોનાં નામ પ્રથમ તત્ત્વ તરીકે આપી બીજા તત્ત્વમાં શ્રીવલ્લભકુલને લે છે. શ્રીવલ્લભકુલ અગ્નિ કે તેજ તત્ત્વ છે. શ્રીહાકુરજી સદા શ્રીસ્વામિનીજીને મળવાની આર્તિમાં કેવળ તાપમાં બિરાજે છે. આ તાપ આપશ્રીનાં સર્વ અંગોમાં બિરાજમાન છે. એજ શ્રીસ્વામિનીજીનું સ્વરૂપ શ્રીવલ્લભાધીશ, એજ શ્રીવલ્લભાધીશ આપું શ્રીવલ્લભકુલ છે, માટે અહીં શ્રીવલ્લભકુલને દ્વિતીય વિરહામિતા તેજ તત્ત્વરૂપે ગણે છે. ત્રીજું તત્ત્વ શ્રીગિરિરાજજી આપે છે તે આકાશ તત્ત્વસમાન છે. નિત્યલીલા શ્રીગિરિરાજજીની ભીતર બિરાજમાન છે. ભક્તના વિરહાગ્નિ સમાન બીજા તત્ત્વને લીધે પ્રભુને ભક્તનું મિલન થાય એ મિલન શ્રીગિરિરાજજીમાં ભીતરના આકાશ એટલે ખાલી જગામાં થાય છે, માટે લીલાસ્થળના ખાલી કે આકાશસ્થળ તરીકે શ્રીગિરિરાજજી છે, બહુજ અનુભવે આ વાત સમજાય તેવી છે. ચોથું તત્ત્વ શ્રીયમુનાજી છે, તે જળસમાન છે. શ્રીહાકુરજી સદા યમુનાજીનાં જળજ આરોગે છે અથવા આપશ્રી ભક્તનો સંબંધ થતાં યમુના સ્વરૂપ પ્રેમતત્ત્વનું પાન કરે છે; એટલે શ્રીયમુનાતત્ત્વ પુષ્ટિમાર્ગનું ચતુર્થતત્ત્વ છે, આથી શ્રીયમુનાજીને તુરીયપ્રિયા અથવા ચતુર્થપ્રિયા કે ચતુર્થ પટરાણી પણ કહે છે. પાંચમું તત્ત્વ વ્રજભૂમિ છે આપ સદા વ્રજમાં બિરાજે છે એટલે વ્રજમાં પ્રકટ થતી વસ્તુઓને આપ આરોગે છે આથી આપશ્રીમાં બિરાજમાન સ્થળ તત્ત્વ તરીકે વ્રજભૂમિને આપનામાં આવ્યાં છે. હવે આપણે પાંચેય તત્ત્વો ટુંકામાં ફરી સમજાવે, એટલે આ ગૂઢ વાત છતાં સમજતાં સહેલી પડશે. પ્રથમ તત્ત્વ શ્રીહાકુરજી પોતે પ્રાણુસમાન છે. શ્રીહાકુરજી સદા

વ્રજભક્તોને મળવાની આર્તિમાં વિરહ છે. તે આર્તિ વિરહામિ છે, એ વિરહામિ શ્રીમદ્દા પ્રભુ છે. શ્રીવલ્લભકૃષ્ણ શ્રીમદ્દા પ્રભુ સમાન છે, માટે બીજું તત્ત્વ શ્રીવલ્લભકૃષ્ણ છે. જેનો વિરહ હોય તેનું મિલન થાય જ થાય, આથી ભક્ત અને ભગવાનનું મિલન થાય છે એ ભક્ત મલતાં તેની સાથે લીલાનો આનંદ લૂંટાય છે. એ લીલાનો આનંદ લૂંટવા અધિષ્ઠાનની જરૂર છે. એ અધિષ્ઠાન એજ શ્રીગિરિ-રાજ છે પ્રભુની લીલાઓ ગુપ્ત છે આથી આપશ્રી આ શ્રીગિરિરાજ સ્વરૂપ અધિષ્ઠાનની અંદર ગિરાજ નિત્ય લીલાના અનુભવની આપણે કરે છે તેથી ત્રીજું તત્ત્વ લીલાના અધિષ્ઠાનરૂપ શ્રીગિરિ-રાજ છે આ તત્ત્વ આકાશ સ્વરૂપ છે.

ભક્ત અને પ્રભુ લીલાના અનુષ્ઠાનમાં ખેલે છે, આ ખેલમાં જે રસપાન થાય છે તેજ શ્રીયમુના છે, તેથી ચોથું તત્ત્વ શ્રીય-મુના છે. પ્રભુ અને ભક્તનાં લીલારસનાં પાન સ્વરૂપાત્મક છે, તે જે સ્વરૂપ પારણું કરે છે, તે શ્રીયમુના છે. તેથીજ શ્રીયમુનાજને લીલાશ્રમજલસ્વરૂપ કહેવામાં આવે છે. લીલારસાનંદજળ સ્વરૂપ પારણું કરી બહાર પ્રકટે તે શ્રીયમુના છે. એટલે ચતુર્થ તત્ત્વ તરીકે સ્પષ્ટ સમજાય તેવી વાત છે.

ઉપરની બધી વસ્તુઓ તત્ત્વો વ્રજભૂમિને અવલંબે છે અથવા એ સ્વરૂપાત્મક સર્વ તત્ત્વોના પોષણરૂપ વ્રજભૂમિ છે. શ્રીકાકુરજ પોતે વ્રજભૂમિમાં ઉત્પન્ન થએલી વસ્તુઓ આરોગે છે, તેથી ભૂતત્ત્વ તરીકે આપશ્રીના શ્રીઅંગમાં ભૂતત્ત્વ એ વ્રજભૂમિ છે. પાંચમા તત્ત્વ તરીકે વ્રજભૂમિ ગણાય છે. આપણે હવે આનું અનુસંધાન પોઠકથ ગ્રંથોમાંના પુણિ પ્રવાહ અને મર્યાદાબેદ ગ્રંથ સાથે કરીએ એટલે વધારે સ્પષ્ટ રીતે સમજી શકીશું.

પ્રવાહી સૃષ્ટિ શ્રીહારના મનમાંથી અને મર્યાદાસૃષ્ટિ વાણીમાંથી પ્રકટ થઇ છે; જ્યારે પુષ્ટિ સૃષ્ટિ પ્રભુના શ્રીઅંગમાંથી પ્રકટ થઇ છે. આટલું બરાબર સમજી જવાય તો પુષ્ટિ, પ્રવાહી અને મર્યાદા સૃષ્ટિમાં ભિન્નત્વ કેમ છે તે સમજી શકાય છે. શ્રીમહાપ્રભુજી પુષ્ટિ કાર્યેન નિશ્ચયઃ એવું પુષ્ટિપ્રવાહમર્યાદાભેદ ગ્રંથમાં કહે છે. મતલબ કે પુષ્ટિસૃષ્ટિ કાયામાંથી નિશ્ચય પ્રકટ કરી છે. જે વસ્તુ જેમાંથી પ્રકટ થાય તેમાં તેજ તત્ત્વો હોય છે. આ વિચારે શ્રીપ્રભુના અંગમાંથી પ્રકટેલી પુષ્ટિસૃષ્ટિમાં પણ શ્રીપ્રભુનાજ શ્રીઅંગનાં તત્ત્વો છે. આ વસ્તુના સાક્ષાત અનુભવ માટેજ સેવા છે. ખરી રીતે પુષ્ટિસૃષ્ટિ જ પ્રભુએ સેવામાટે શ્રી અંગમાંથી પ્રકટ કરી છે અને તેથી પુષ્ટિસૃષ્ટિનાં સર્વ કાર્યો પ્રભુની સેવાજ છે. જેમ શરીરનો કાષ્ઠ પણ ભાગ કાર્ય કરે છે, તેનું ક્ષત તે શરીરનેજ પ્રાપ્ત થાય છે; તેમ પુષ્ટિસૃષ્ટિની બાબતમાં પણ સમજાય છે, પુષ્ટિ પ્રવાહ અને મર્યાદાભેદ ગ્રંથના મનન પરથી સ્પષ્ટ જણાય છે કે પુષ્ટિ, પ્રવાહી અને મર્યાદા સૃષ્ટિ મનથી, વાણીથી, ક્રિયાથી, ઇન્દ્રિયોથી તેમ શારીરિક તત્ત્વોથી, પણ જુદી છે. આમ જુદાપણું હોવાથી વિશ્વમાં પણ તેમની વિલક્ષતા સ્પષ્ટ જણાય છે. ઉત્પત્તિથીજ જ્યાં જુદાપણું છે ત્યાં તેવી સ્થિતિમાં સર્વ પ્રકારે વિવિધતા જણાઈ આવે એમાં નવાઈ નથી. આ વિચારે જે પુષ્ટિ જીવ કે વસ્તુ છે તેજ પ્રભુનું શરણુ સ્વીકારે છે. અને જે શરણુ સ્વીકારે છે, તેજ કૃપાપાત્ર પુષ્ટિ જીવ છે. આવો પ્રકટ અનુભવ થવા માટે શરણુ સ્વીકાર્યા પછી શ્રીહારજીની સાક્ષાત સેવા છે. સેવા સ્મરણ તથા મનનથી જીવને પોતાનું ઉત્પત્તિ સ્વરૂપ શ્રીપ્રભુનો અનુભવ થાય છે. એ રીતે પોતે નવીનતનુ પ્રાપ્ત કરે છે.

શ્રીહારજી, શ્રીમહાપ્રભુજી, શ્રીગિરિરાજજી, શ્રીયમુનાજી તથા શ્રીવજ્રભૂમિ આ પાંચેય તત્ત્વ વસ્તુઓ પર સમાન પ્રેમથી વર્તનાર

ભક્ત જલદી અનુભવ પ્રાપ્ત કરે છે. અને એ વસ્તુઓ પ્રભુના
 સંબંધે પોતાનાં અગોચરમાં પ્રવેશાવી પોતે નવીનતનું બની જાય
 છે. આ વસ્તુ અનુભવથી જાણી શકાય તેમ છે, અને તેની શરૂઆત
 શ્રીયમુનાજીની ખાસ કૃપાથી થાય છે, આથી “તનુનવત્વમેતાવતા”
 સ્વભાવવિજયો ભવેદ વગેરે શ્રીયમુનાજીમાં કહેવામાં આવ્યું છે.
 સ્વભાવમાં પ્રભુ બિરાજે એટલે સર્વોત્તમાવી સ્વભાવ થાય. સર્વત્ર
 લીલાનો અનુભવ દષ્ટિ નાખે તે તનુનવત્વ તથા સ્વભાવવિજય
 પ્રાપ્ત કરે છે. આવી બાબતો અનુભવી ભક્તોને મોટે સાંભળી હોય
 તો બહુજ મજા આવે. કેટલીક વસ્તુઓ એવી હોય છે કે વાણીમાં
 આવી શકે એવી નથી હોતી. માત્ર અનુભવગમ્યજ હોય છે એટલે
 તેને લેખનમાં કે વાણીમાં ઉતારતાં બહુ મુશ્કેલી પડે છે. છેવટે આ
 ગ્રંથમાં દીનતાનાં પદ છે. દીનતા પુષ્ટિભક્તના જીવનનું ભૂપણ છે.
 અને છેવટેજ દુઃખપ્રાપ્તિને સમયેજ દીનતા આવે છે. તેથી આમાં
 પણ દીનતાને આશ્રયનાં પદ છેક છેલ્લાં રાખવામાં આવ્યાં છે. જ્યારે
 શ્રીપ્રભુ સિવાયની અન્ય વસ્તુમાંથી ચિત્ત પ્રભુમાં તદ્રૂપ કે તક્ષાન
 થાય એ આશ્રયનું છેવટનું સ્વરૂપ છે અને તે પણ પ્રભુના સ્વરૂપનો
 સ્વાદ આપ્યા વગર બની શકે તેવી વસ્તુ નથી. પ્રભુનો સ્વાદ
 સત્સંગ વડે ચખાય છે. આ ગ્રંથ તે જાણે એજ ધોળપદ કરનારનો
 અને કીર્તનકારોનો સત્સંગ છે એવા વિચારે વૈજયંત અંધુઓ ઉપ-
 યોગ કરશે તો મહેનતની સફળતા છે. છેવટે પુષ્ટિમાર્ગનાં પાંચેય
 તત્ત્વોને કોટાનકોટિવાર સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ કરી આ પ્રસ્તાવના
 પૂર્ણ કરું છું. આમાં ભૂલ હોય તો ક્ષમા મળશે એવી આશાએ
 વિરમું છું.

કાર્તિક સુ. ૧૨
 ૧૯૮૭

}

દીનકિંકર.

પ્રેમરસથી ભરેલા દિવ્ય ગ્રંથો.

૧ હાસ્યપ્રસંગો ભાગ ૧ લો.	૧-૦-૦
૨ હાસ્યપ્રસંગો ભા. ૨ જે અને શ્રીકૃત્તેમાત્રભુજું જીવનવૃત્તાંત ૧-૦-૦	૧-૦-૦
૩ શ્રીહસ્તિયજીનું જીવનચરિત્ર (શિક્ષાપત્ર સહિત) ...	૨-૦-૦
૪ રસિક વિકાસ... ..	૧-૦-૦
૫ લમગીતસાગર સ્ત્રી ઉપયોગી રૂપર ધોળનો સંગ્રહ ...	૧-૦-૦
૬ બાલપોથી	૦-૧-૦
૭ વૈષ્ણવ બાલશિક્ષાઓ (ભાગ ૧ થી ૫) ...	૧-૨-૦
૮ બાલપ્રાર્થના	૦-૧-૦
૯ શ્રીકૃત્તેમાત્રભુજાં દીનતા આશ્રયનાં ૫૬ અને પુષ્ટિશિક્ષા ૦-૧-૩	૦-૧-૩
૧૦ શ્રીકૃત્તેમાત્રભુજાં રસિકબોધ વચન	૦-૪-૬
૧૧ શ્રીમદ્દલાલજીમહારાજનાં વચનામૃતઅને હરિરાયવચનામૃત ૦-૨-૬	૦-૨-૬
૧૨ વૈષ્ણવોના નિત્ય નિયમ... ..	૦-૩-૦

દીનકિંકર.

શ્રીભક્તિમાર્ગીય સસ્તી ગ્રંથમાળા.

દેસાઈવગો-નરિઆદ.

શ્રીલક્ષ્મિત્રિમક્તિરાયો જયતિ

રસમય ધોળ-પદ-સાગર.

પ્રાતઃસ્મરણમ્.

શ્રીગોવર્ધનનાથપાદયુગલં હૈયંગવીનપ્રિયં
નિત્યં શ્રીમથુરાધિપં સુખકરં શ્રીવિકૃલેશં મુહા ॥
શ્રીમદ્દારવતીશગોકુલપતી શ્રીગોકુલેન્દુ વિભુ
શ્રીમન્મન્મથમોહનં નટવરં શ્રીબાલકૃષ્ણં ભજે ॥૧॥

(અર્થઃ—શ્રીનાથજી, શ્રીનવનીતપ્રિયાજી, શ્રીમથુરે-
શજી, શ્રીવિકૃલનાથજી, શ્રીદારિકાધીશજી, શ્રીગોકુલ-
નાથજી, શ્રીગોકુલચંદ્રમાજી, શ્રીમહનમોહનજી, શ્રીનટ-
વરલાલ અને શ્રીબાલકૃષ્ણજી, એમને હું સેવું છું.

શ્રીમદ્વલ્લભવિકૃલૌ ગિરિધરં ગોવિંદરાયાભિધં
શ્રીમદ્બાલકકૃષ્ણગોકુલપતી નાથં સ્મૃણાંસ્તથા ॥
એવું શ્રીચક્રનાયકં કિલ ધનશ્યામં ચ તદંશબન્
કાલિન્દીસ્વગુરંગિરિંગુરુવિભુ સ્વીયપ્રભૂશ્ચ સ્મરેત્ ॥

(અર્થઃ—શ્રીમહાપ્રભુજી, શ્રીગુસાંધજી, શ્રીગિરિ-
ધરજી, ગોવિંદરાયજી, શ્રીબાલકૃષ્ણજી. શ્રીગોકુલના-

થજી, શ્રીરધુનાથજી, શ્રીયદુનાથજી, શ્રીવનશ્યામજી
એમનો સમરત વંશ શ્રીવલ્લભકુલ, શ્રીયમુનાજી, પોતાના
ગુરુદેવ, શ્રીગિરિરાજજી, શ્રીદાઉદ્યાલ અને પોતાને
માથે બિરાજતા પ્રભુ એ બધાનું રમરણ કરવું.)

રાગ ખિલાસ અથવા ભૈરવ.

જય જય શ્રીવલ્લભ પ્રભુ, શ્રીવિકુલેશ સાથે,
નિજ જનપર કરત કૃપા, ધરત હાથ માથે;
દોષ સખે દૂર કરત, ભક્તિભાવ હૃદય ધરત,
કાજ સખે સરત સદા, ગાવત ગુન ગાયે. જય જય.
દાહેકો દેહ હમત સાધન કર મૂરખ જન ?
વિધમાન આનંદ ત્યજ ચલત કયોં અપાથે ?
રસિક ચરન શરન સદા રહત હેં બડભાગી જન,
અપનો કર ગોકુલપતિ ભરત તાહિ બાથે. જય જય.

શ્રીયમુનાજી તિહારો દરસ મોહે ભાવેં.

શ્રીગોકુલકે નિકટ બહત હો, લહરનકી છબ અાવેં. શ્રી.
દુઃખહરની સુખદેની શ્રીયમુનાજી, જે જન પ્રાત ઉઠ નહાવેં
મહનમોહનજૂકી ખરી ચે પીયારી, પટરાની જૂકહાવેં. શ્રી.
બૃંદાવનમેં રાસરચ્યો હેં, મોહન મુરલી બજાવે;
સૂરદાસ પ્રભુ તિહારે મિલનકો, બેદ બિમલ જસ ગાવેં. શ્રી.

भंगलायराणु.

श्रीकृष्णाय नमः ॥ श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥

श्रीमहाचार्य्यरणुकमलेभ्यो नमः ॥

श्रीगुराँधुपरमहयासवे नमः ॥

यिंतासंतानहंतारे यत्पादांशुजरेणुवः ॥

स्वीयानां तानिज्यार्यान् प्रणुमामि मुहुर्मुहुः ॥१॥

यदनुग्रहतो जंतुः सर्वदुःखातिगो भवेत् ।

तमहं सर्वदा वंदे श्रीमद्वल्लभनंदनम् ॥२॥

अथ श्रीयमुनाष्टकम्.

नमामि यमुनामहं सकलसिद्धिहेतुं मुदा, मुरारि-
पहपंकजस्फुरहमं हरेणूकटाम् ॥ तटस्थनवकाननप्रकट-
मोदपुष्पांशुना, सुरांसुरसुपूजितस्मरपितुः श्रियंभिभ्र-
तीम् ॥ १ ॥ कलिंदगिरिमस्तके पतहमंहपूरोज्ज्वला,
विलासगमनोद्विस्तप्रकटगं उशैशोन्नता ॥ सधोषगतिहं-
तुरा समग्रिदृढोदोत्तमा, मुकुंदरतिवर्धिनी जयति पद्म-
अंघोः सुता ॥ २ ॥ भुवं भुवनपावनीमधिगतामने-
कस्वनैः प्रियाभिरिव सेवितां शुक्लयूरहंसाद्विभिः ॥
तरंगभुजकंकणप्रकट मुक्तिकावात्रुकानितंभतट सुन्दरीं
नमत कृष्णतुर्यप्रियाम् ॥३॥ अनंतगणभूषिते शिव-

विरञ्चिदेवस्तुते धनाधननिभे सहा ध्रुवपराशरात्मीष्टदे ॥
 विशुद्धमथुरातटे सकलगोपगोपीवृते कृपाञ्जलिसंश्रिते
 भमभनः सुष्मं लावय ॥ ४ ॥ यया यरणुपद्मज मुर-
 रियोः प्रियंलावुका सभागभनतोभवत्सकलसिद्धिदा
 सेवताम् ॥ तथा सदृशतामियात्कमलजसपत्नीव यत्
 हरिप्रियकल्लिंहया भनसि मे सहा स्थीयताम् ॥ ५ ॥
 नमोस्तु यमुने सहा तव यरित्रभत्यद्भुतं न ज्ञातु यम-
 यातना भवति ते पयःपानतः ॥ यमोपि भगिनीसुतान्
 कथमु हंति दुष्टानपि प्रियो भवति सेवनात्तव हरेर्यथा
 गोपिकाः ॥ ६ ॥ भमास्तु तव सन्निधौ तनुनवत्वमेता-
 वता न दुर्लभतमा रतिमुररिपौ मुकुटप्रिये ॥ अतोस्तु
 तव लालना सुरधुनी परं संगमात् तवैव भुवि कीर्तिता
 न तु कदापि पुष्टिस्थितैः ॥ ७ ॥ स्तुतिं तव करोति कः
 कमलजसपत्नि प्रिये हरेर्यद्भुतसेवया भवति सौख्यमा-
 भोक्षतः ॥ ८ ॥ तव कथाधिका सकलगोपिकासंगमः
 स्मरश्चमज्जलाणुलिः सकलगोत्रजैः संगमः ॥ ९ ॥
 तवाष्टकभिर्दं मुहा पठति सूरसुते सहा समस्तदुःखितक्षयो
 भवति वै मुकुटे रतिः ॥ तथा सकलसिद्धयो मुररिपुश्च
 संतुष्यति स्वभावविजयो भवेद्भक्ति वल्लभः श्रीहरेः ॥ १० ॥
 धतिश्रीभद्रललाचार्यविरचितं श्रीयमुनाष्टकसंपूर्णम्.

श्रीकृष्णश्रयः.

सर्वभार्गेषु नष्टेषु क्लेशेषु जलधर्मिणि । पापलुप्त-
 प्रसुरे लोके कृष्ण एव गतिर्मम ॥ १ ॥ भक्ष्यशक्तान्तेषु देशेषु
 पापैकनिलयेषु यः सत्पीडाव्यग्रलोकेषु कृष्ण एव गति-
 र्मम ॥ २ ॥ गंगाहितीर्यवर्येषु दुष्टैरेवावृतेष्विह । तिरो-
 हिताग्रिहैवेषु कृष्ण एव गतिर्मम ॥ ३ ॥ अहंकारवि-
 भूतेषु सत्सु पापानुवर्तिषु । लाभपूजार्थयत्नेषु कृष्ण
 एव गतिर्मम ॥ ४ ॥ अपरिज्ञाननष्टेषु भर्त्रेष्वप्रतयो-
 गिषु । तिरोहितार्थैवेषु कृष्ण एव गतिर्मम ॥ ५ ॥
 नानाबाहविवर्तेषु सर्वकर्मप्रतापिषु । पापैकप्रयत्नेषु
 कृष्ण एव गतिर्मम ॥ ६ ॥ अन्तर्मिलाह्निदोषाणां नाश-
 डोनुभवे स्थितः । ज्ञापितापिलभासात्म्यः कृष्ण एव
 गतिर्मम ॥ ७ ॥ प्राकृताः सकला देवा गणितानंहकं
 पृहत् । पूजानंदो हरिस्तस्मात्कृष्ण एव गतिर्मम
 ॥ ८ ॥ विवेकधैर्यलक्ष्म्याहिरहितस्य विशेषतः । पापा-
 सकतस्य दीनस्य कृष्ण एव गतिर्मम ॥ ९ ॥ सर्वसाम-
 ध्यसहितः सर्वत्रैवापिलार्थकृत् । शरणस्थसमुद्धारं
 कृष्णं विज्ञापयाम्यहम् ॥ १० ॥ कृष्णश्रयमिहं स्तोत्रं
 यः पठेत्कृष्णसन्निधौ । तस्याश्रयो भवेत्कृष्ण धृतिश्रीव-

क्षमोऽध्वरीत् ॥ ११ ॥ धृति श्रीमद्वृत्ताचार्यविरचितं
श्रीकृष्णाश्रयस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

अथ नवरत्नस्तोत्रम्.

यिंता कापि न कार्या निवेदितात्मभिः कदापीति ।
लगवानपि पुष्टिस्थौ न करिष्यति लौकिका व्यगतिम् १
निवेदनं तु स्मर्तव्यं सर्वथा तादृशैर्जनैः ।
सर्वेश्वरश्च सर्वात्मा निजैश्छातः करिष्यति ॥२॥
सर्वेषां प्रभुसंभवा न प्रत्येकमितिस्थितिः ॥
अतोऽन्यविनियोगेपि यिंता का स्वस्य सोपि येत् ॥
अज्ञानादथवा ज्ञानात्कृतमात्मनिवेदनम् ॥
यैः कृष्णसात्कृतप्राणैस्तेषां का परिदेवना ॥ ४ ॥
तथा निवेदने यिंता त्याज्या श्रीपुरुषोत्तमे ॥
विनियोगेपि सा त्याज्या समर्था हि हरिः स्वतः ॥५॥
क्षोके स्वास्थ्यं तथा वेदे हरिस्तु न करिष्यति ॥
पुष्टिमार्गस्थितो यस्मात् साक्षिणो भवतामिज्ञाः ॥६॥
सेवाकृतिर्गुरोराज्ञाप्तायनं वा हरीच्छया ॥
अंतः सेवापरं यित्तं विधाय स्थीयतां सुभम् ॥७॥

चित्तोद्वेगं विधायापि हरिर्यद्यत्करिष्यति ।

तथैव तस्य वीदेति भत्वा चिंतां कुतं त्यजेत् ॥८॥

तस्मात्सर्वात्मना नित्यं श्रीकृष्णः शरणं भभ ।

वदद्भिरिव सततं स्थेयमित्येव मे भतिः ॥ ९ ॥

॥ छति श्रीवद्वलाचार्यविरचितं नवरत्नस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

श्रीसर्वोत्तमस्तोत्र.

प्राकृतधर्माणाश्रयमप्राकृतनिजलधर्मरूपमिति । नि-
गमप्रतिपाद्यं यत्तच्छुद्धं साकृति स्तौमि ॥ १ ॥ कलि-
कालतमश्छन्नदष्टित्वाद्विदुषामपि । संप्रत्यविषयस्तस्य
माहात्म्यं समलूहं लुवि ॥ २ ॥ हयया निजमाहात्म्यं
करिष्यन्प्रकटं हरिः । वाण्या यहा तहा स्वास्यं प्रादुर्भूतं
यकार हि ॥ ३ ॥ तंदुक्तमपि दुष्येधं सुष्येधं स्याद्यथा
तथा । तन्नामाष्टोत्तरशतं प्रवक्ष्याम्यभिज्ञाघट्टत् ॥ ४ ॥
ऋषिरभिकुमारस्तु नाम्नां छंदो जगत्यसौ । श्रीकृष्णस्य
देवता यं जीवं करुणिकः प्रभुः ॥ ५ ॥ विनियोगो
लक्षितयोगप्रतिषंधविनाशने । कृष्णधराभृतास्वादसि-
द्धिरत्र न संशयः ॥ ६ ॥ आनंदः परमानंदः श्रीकृष्ण-
स्य कृपानिधिः । हैवोद्धारप्रयत्नात्मा स्मृतिमात्रार्ति-
नाशनः ॥ ७ ॥ श्रीभागवतगुढार्थप्रकाशनपरायणः ।

साकारप्रलवाहैकस्थापको वेहपारगः ॥ ८ ॥ भायावाह-
 निराकर्ता सर्ववाहिनिरासकृत । लक्षितमार्गाञ्जभार्तडः
 स्त्रीशूद्राद्यहृदितक्षमः ॥ ९ ॥ अंगीकृत्यैव गोपीशवह-
 णीकृतमानवः । अंगीकृतौ समर्याहो महाकारुणिको विभुः
 ॥ १० ॥ अद्वेयदानदक्षश्च भलोहारयस्त्रिवान् । प्राकृता-
 नुकृतिव्याजमोहितासुरमानुषः ॥ ११ ॥ वैश्वानरो वह-
 णाभ्यः सहस्रपो हितकृतसताम् । जनशिक्षाकृते कृष्णल-
 क्षितकृन्निभिलेष्टहः ॥ १२ ॥ सर्वलक्षणसंपन्नः श्रीकृष्ण-
 ज्ञानहो गुरुः । स्वानंदतुंहिलः पद्महलायतविशोभनः
 ॥ १३ ॥ कृपादग्गृष्टिसंलुष्टहासहासीप्रियः पतिः । रोष-
 दृक्पातसंलुष्टभक्तद्विष्टः भक्तसेवितः ॥ १४ ॥ सुभसे-
 व्यो दुराराध्यो दुर्लभांघ्रिसरोरुहः । उग्रप्रतापो वाक्-
 सीधुपूरितारोषसेवकः ॥ १५ ॥ श्रीभागवतपीयूषसमु-
 द्रमथनक्षमः । तत्सारभूतरासस्त्रीभावपूरितविग्रहः
 ॥ १६ ॥ सान्निध्यमानहस्तश्रीकृष्णप्रेमाविमुक्तितहः । रास-
 लीलैकतात्पर्यः कृपयैतत्तथाग्रहः ॥ १७ ॥ विरहानुभवै-
 कार्थसर्वत्यागोपदेशकः । लक्ष्याचरोपदेष्टा यः कर्मभा-
 र्गप्रवर्त्तकः ॥ १८ ॥ यागाहो लक्षितमार्गेकसाधनत्वोप-
 देशकः । पूर्णनिंदः पूर्णकामो वाक्पतिर्विष्णुधेश्वरः

॥१९॥ कृष्णनाभसहस्रस्य वक्ता लक्ष्मणपरायणः । लक्ष-
 त्याचारोपदेशार्थनानावाक्यनिरूपकः ॥ २० ॥ स्वार्थो-
 न्निजताम्रिलप्राणप्रियस्तादृशवेष्टितः । स्वहासार्थकृ-
 ताशेषसाधनः सर्वशक्तिधृक् ॥ २१ ॥ लुवि लक्ष्मिप्रया-
 रैककृते स्वान्वयकृत्पिता । स्ववंशे स्थापिताशेषस्वभा-
 हात्म्यः स्मयापहः ॥ २२ ॥ पतिव्रतापतिः पारलौकिकै-
 ल्लिकदानकृत् । निगूढहृदयोनन्यलक्ष्मणेषु ज्ञापिताशयः
 ॥ २३ ॥ उपासनादिमार्गातिमुग्धमोहनिवारकः ।
 लक्ष्मिमार्गे सर्वमार्गवैलक्षण्यानुभूतिकृत् ॥ २४ ॥
 पृथक्शरणमार्गोपदेष्टा श्रीकृष्णलहरीवित् । प्रतिक्षणुनिकुं-
 ञस्थलीलारससुपूरितः ॥ २५ ॥ तत्कथाक्षिप्तचित्तस्त-
 द्विस्मृतान्यो म्रणप्रियः । प्रियम्रणस्थितिः पुष्टिलीला-
 कर्ता रहःप्रियः ॥ २६ ॥ लक्ष्मणेष्टापूरकः सर्वाज्ञातली-
 लोतिमोहनः । सर्वासक्तो लक्ष्मणमात्रासक्तः पतिनपावनः
 ॥ २७ ॥ स्वयंशोभानसंहृष्टहृदयांभोजविष्टरः । यशःपी-
 यूपलहरीप्लावितान्यरसः परः ॥ २८ ॥ लीलाभूतरसा-
 द्र्वाद्रोक्ताम्रिलशरीरभूत् । गोवर्द्धनस्थित्युत्साहस्तल्ली-
 लाप्रेमपूरितः ॥ २९ ॥ यज्ञभोक्ता यज्ञकर्ता यतुर्वर्ग-
 विशारदः । सत्यप्रतिज्ञस्त्रिगुणातीतो नयविशारदः

॥ ૩૦ ॥ સ્વક્રીર્તિવર્ધનસ્તત્ત્વસૂત્રભાષ્યપ્રદર્શકઃ ।
 માયાવાદાખ્યતૂલાત્રિધ્વંસવાદનિરૂપકઃ ॥ ૩૧ ॥ અ-
 પ્રાકૃતાઙ્ગિલાકલ્પભૂષિતઃ સહજસ્મિતઃ । ત્રિલોકી-
 ભૂષણું ભૂમિભાગ્યં સહજસુંદરઃ ॥ ૩૨ ॥ અશોભકત-
 સંપ્રાપ્ત્યચરણાખ્જરજ્ઞેયનઃ । ઇત્યાનંદનિધેઃ પ્રોક્તં
 નામ્નામષ્ટોત્તરં શતમ્ ॥ ૩૩ ॥ શ્રદ્ધાવિશુદ્ધબુદ્ધિર્યઃ
 પઠત્યનુદિનં જનઃ । સ તદ્દેકમનાઃ સિદ્ધિમુક્તાં પ્રાપ્નો-
 ત્યસંશયમ્ ॥ ૩૪ ॥ તદ્દપ્રાપ્તૌ વૃથા મોક્ષસ્તદાપ્તૌ
 તદ્દગતાર્થતા । અતઃ સર્વોત્તમં સ્ત્રોત્રં જપ્યં
 કૃષ્ણુરસાર્થિભિઃ ॥ ૩૫ ॥

ઇતિ શ્રીમદગ્નિકુમારપ્રોક્તં સર્વોત્તમસ્ત્રોત્રં સંપૂર્ણમ્.

અથ શ્રીયમુનાજીનાં ૪૦ પદ.

પદ ૧ હું—રાગ રામકલી.

પિયસંગ રંગભરિ કરિ કલોલે, પિયં સખનકો
 સુખદેન, પીયસંગ કરત સેન; ચિત્તમેં તબ પરત
 ચેન, જખહી બોલે. ॥૧॥ અતિહી વિખ્યાત, સખ
 બાત ઇલાકે હાથ, નામ લેત કૃપા કરે અતોલે; દરસ કરિ
 પરસ કરિ ધ્યાન હિયમેં ધરે, સદા વ્રજનાથ ઇનસંગ

ડોલે ॥૨॥ અતિહિ સુખકરન, દુખ સખનકે હરન, એહી
લીનો પરન દેજી કોલે; એસી યમુને જન તુમ કરે
ગુનગાન, રસિકપ્રીતમ પાય નગ અમોલે. ॥૩॥

શ્યામ સુખધામ જહાં નામ ઇનકે, નિશદિના
પ્રાનપતિ આય હિયમેં ખસે; જોઈ ગાવે સુજશ ભાગ્ય
તિનકે ॥૧॥ ચેહિ જગમેં સાર, કહત વારંવાર,
સખનકે આધાર, ધન નિર્ધનનકે; લેત યમુને નામ દેત
અભયપદ દાન, રસિકપ્રીતમ પ્રિયા ખસ જી ઇનકે ॥૨॥

કહત શ્રુતિસાર નિર્ધારિ રિકે, કહતઁ ઇન બિના
કોન એસી કરે હે સખિ, હરત દુઃખદંદ, સુખકંદ
ખરખે ॥૧॥ અલસંબંધ જખહોત યા જીવકોં, તખહિં
ઇનકી ભુજ વામ કરકે; દોરિ કરિ સોર કરિ જય પિયસોં
કહે, અતિહિ આનંદ મનમેંજી હરખે ॥૨॥ નામ
નિર્મોલ નગ લે કોડે ના સકે, ભક્ત રાખત હિયે હાર
કરકે; રસિકપ્રીતમ જીકી, હોત જપર કૃપા, સોઈ
શ્રીયમુનાજીકો રૂપ પરખે ॥૩॥

નેનભરિ દેખિ અખ ભાન તનયા કેલિ પિયસોં
કરે અમર તખહિં પરે, શ્રમજલ ભરત આનંદ
મનયા ॥૧॥ ચલત ટેઢી હોહિ લેત પિયકો મોહી, ઇન

ખિના રહત નહિ એક છિનયા; રસિકપ્રીતમ રાસ કરત યમુના પાસ, માનો નિર્ધનનકી હેનુ ધનયા. ॥૨૦॥

શ્યામસંગ શ્યામ વહે રહી શ્રીયમુને. સુરતશ્રમ-ખિંદુતે સિંધુશી વહે ચલી; માનો આતુર ચલી રહી ન ભવને. ॥૨૧॥ કોટિ કામ વારેં, રૂપ નેનન નિહારે, લાલ ગિરિધન સંગ કરત રમને; હરખિગોવિંદપ્રભુ નિરખી ધનકી ઓર, માનો નવદુલહની આઘ ગવને ॥૨૨॥

ચરનપંકજરેણુ શ્રીયમુનેનુ દેની । કાલયુગ જીવ ઉદ્ધારન કારન, કાટત પાપ અબધાર પેની. ॥૨૩॥ પ્રાનપતિ પ્રાનસુત, આયે ભદ્રાન પિત, સકલ સુખકી તમ હો નુ શ્રેતી ॥ ગોવિંદ પ્રભુ વિના રહત નહિ એક છિનુ, અતિહી આતુર અંચલ નુ નયની. ॥૨૪॥

શ્રીયમુનાસી નાહી કોઈ ઓર દાતા. જો ધનકી શરણુ જત હે દોરિકે; નાહિકોં તિહિ છિનુ કરિ સનાથા ॥૨૫॥ એહિ ગુન ગાન રસેખાન રસના, એક સદસ રસના કયોં ન દઈ ખિયાતા; ગોવિંદ પ્રભુ તન મન ધન વારને, સખહિકો જીવન ધનહીકે નુ હાથા ॥૨૬॥

શ્રીયમુના જસ જગતમેં જોઇ ગાવે, તાકે આધીન બે રહત હેં પ્રાનપતિ; નેન ઓર ખેતમેં રસ નુ છાવે.

॥૧॥ વેદ પુરાનકિ બાત યહ અગમ હે, પ્રેમકો ભેદ
કોઝિ ન પાવે; કહત ગોવિંદ શ્રીયમુનેકી જાપર કૃપા,
સોધ શ્રીવલ્લભકુલ શરણુ આવે ॥૨॥

ધાય કે જય જે શ્રીયમુનાતીરે, તાકી મહિમા અખ
કહાંસગ બરનિયે, જય પરસત અંગ પ્રેમ નીરે. ॥૧॥
નિસ દિના કેલિ કરત મનમોહન, પિયાસંગ ભક્તનકી
હે જી ભીરે; છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિકૃલ, ધન
બિના નેક નહિ ધરત ધીરે ॥૨॥

જા મુખતેં શ્રીયમુને યહ નામ આવે, તાપર કૃપા
કરેં શ્રીવલ્લભ પ્રભુ, સોધ શ્રીયમુનાજીકો ભેદ પાવે. ॥૧॥
તન મન ધન સખ લાલ ગિરિધરનકો, દેકેં ચરન જખ
ચિત્ત લાગે; છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિકૃલ, નેનન
પ્રગટ લીલા દિખાવે ॥૨॥

ધન્ય શ્રીયમુને નિધિ દેનહારી, કરત ગુનગાન
અજ્ઞાન અધ દૂર કરિ; જય મિલવત પ્રિય પ્રાનપ્યારી.
॥૧॥ જીન કોઝિ સંદેહ કરો બાત ચિત્તમેં ધરો, પુષ્ટિપથ
અનુસરો સુખજી કારી; પ્રેમકે પુંજમેં રાસ રસકુંજમે,
તાહિ રાખત રસરંગ ભારી. ॥૨॥ શ્રીયમુને ઓર
પ્રાનપતિ પ્રાન ઓર પ્રાનસુત, ચહું જને જીવપર હયા

ખિયારી; છીતરવામી ગિરિધર શ્રીવિકૃલ, પ્રીતકે લીયે
અખ સંગ ધારી ॥૩॥

ગુન અપાર મુખ એક કહાંલોં કહિયે, તજે સાધન
ભજે નામ શ્રીયમુનાજીકો; લાલગિરિધરન વર તમહિ
પૈયે ॥૧॥ પરમપુનિત પ્રીતકી રીત સખ જનકે, દ્રઢ
કરી ચરનકમલ જી ગહીએ; છીતરવામી ગિરિધરન
શ્રીવિકૃલ, એસી નિધ છાંડિ અખ કહાં જી જૈયે ॥૨॥

ચિત્તમેં શ્રીયમુના નિસહિન જો રાખો, ભક્તકે વશ
કૃપા કરતહેં સર્વદા; એસો શ્રીયમુનાજીકો હેજી સાખો.
॥૧॥ જી મુખતેં શ્રીયમુને યહ નામ આવે, સંગ કીજો
અખ જય તાકો; ચતુર્ભુજદાસ અખ કહત હેં સખનસોં,
તાતેં શ્રીયમુને યમુને જી ભાખો ॥૨॥

પ્રાણપતિ વિહરત શ્રીયમુનાકૂલે, લુખ્ય મકરંદકે
ભ્રમર જ્યોં બસ ભયે; દેખી રવિઉદય માનો કમલ કૂલે.
॥૧॥ કરત ગુંજર મુરલીજી લે સાંવરો, સુનત વ્રજવધૂ
તન સુધિ જી ભૂલે, ચતુર્ભુજદાસ યમુને પ્રેમસિંધુમેં,
લાલગિરિધરન સંગ હરખી જૂલે ॥૨॥

વારવાર શ્રીયમુને ગુનગાન કીજો, એહી રસના તેં
ભજો નામરસ અમૃત; ભાગ્ય જાકે હેં સોધ જી પીજો

॥૧॥ ભાનુતનયા દયા અતિહી કરુણામયા, ઇનકી કરી
આસ અખ સદાઈ જીજે; ચતુર્ભુજદાસ કહે સોઈ
પિયપાસ રહે; જોઈ શ્રીયમુનાજીકે રસ જી ભીજે ॥૨॥

હેત કરી દેત શ્રીયમુને વાસ કુંજે, જહાં નિસ વાસર
રાસમેં રસિકવર; કહંલગ બરનિયે પ્રેમપુંજે ॥૧॥ થકિત
સરિતાનીર, થકિત વ્રજ વધૂ ભીર; કોઈ ન ધરત ધીર
મુરલી સુનિ જે, ચતુર્ભુજદાસ યમુને પંકજ જનિ,
મધુપકી નાંઈ ચિત્ત લાય ગુંજે. ॥૨॥

ભક્તપર કરિ કૃપા શ્રીયમુને જી એસી, છાંડ નિજ
ધામ વિશ્રામ ભૂતલ કિયો, પ્રગટ લીલા દિખાઈ જી
તેસી. ॥૧॥ પરમ પરમારથ કરતહે સખનકોં, દેત અદ્-
ભુત રૂપ આપ જેસી. નંદદાસ ચોં જનિ દઢકરી ચરણ
ગહે, એક રસના કહા કહોં વિસેપી. ॥૨॥

નેહ કારન શ્રીયમુને પ્રથમ આઈ. ભક્તકે ચિત્તકી
વૃત્તિ સખ જનહી; તહાંનેં અતિહી આતુર જી ધાઈ
॥૧॥ જીકે મન જેસી ઈચ્છા હતી તાહીકી, તેસી
સાધજી પૂજાઈ; નંદદાસ પ્રભુ તાપર રીઝિ રહે જોઈ
શ્રીયમુનાજીકો જસ જી ગાઈ ॥૨॥

તાતેં શ્રીયમુને યમુને જી ગાવો. શેષ સહસ્રમુખ

નિસદિના ગાવત; પાર નહિ પાવત તાહિ પાવો ॥૧॥
 સંકલ સુખ દેન હાર તાતેં કરો ઉચ્ચાર, કહતહુ વાર-
 વાર જન ભુલાવો; ॥૨॥ નંદદાસકી આસ શ્રીયમુને
 પૂરન કરી, તાતેં ઘરી ઘરી ચિત્ત લાવો. ॥૩॥

ભાગ્ય સૌભાગ્ય શ્રીયમુને જુ દેધ. ખાત લૌકિક
 તજે પુષ્ટિ યમુને ભજે; લાલ ગિરિધરન વર તખ મિલેધ.
 ॥૧॥ ભગવદીસંગ કરી ખાત ધનકા લહે, સદા સામિધ્ય
 રહે કેલિ મેધ; ॥૨॥ નંદદાસ જાપર કૃપા શ્રીવલ્લભ કરે,
 તાકે શ્રીયમુને સદા વસ જુ હેધ ॥૩॥

નામમહિમા એસો જો જાનો, મર્યાદાદિક કહે
 લૌકિક સુખ લહે; પુષ્ટિકો પુષ્ટિપથ નિશ્ચે જુ ખાનો.
 ॥૧॥ સ્વાતિ જલ બુંદ જખ પરત હે જાહિમેં, તાહિમેં
 હોત તેસો જુ વાનો, શ્રીયમુને કૃપા સિંધુ જાનિ, સ્વાતિ
 જલ બહુ માનિ સુર ગુન પૂર કહાલોં બખાનો ॥૨॥

ભક્તકો સુગમ શ્રીયમુને અગમ ઓરે. પ્રાતહી
 નહાત અથ જાત તાકે સકલ; જમ હુ રહત તાહી હાથ
 જોરે. ॥૧॥ અનુભવી બિના અનુભવ કહા જાનહી,
 જકો પિયા નહી ચિત્ત ચોરે; પ્રેમકે સિંધુકો મરમ
 જાન્યો નહિ, સૂર કહે કહા ભયો દેહ બોરે ॥૨॥

ફલફલિત હોય ફલરૂપ જાને, દેખિહ ના સુની
તાહીકી આપુની; કાહુકી ખાત કહો કેસે માને.
॥૧॥ તાહિકે હાથ નિમોલ નગ દીજયે; જોધ નીકે કરી
પરખી જાને, સૂર કહે કૂર તેં દૂર ખસિયે સદા; શ્રીયમુ-
નાજીકે નામ લીજે જી ધાને. ॥૨॥

શ્રીયમુને પતિ દાસકે ચિન્હ ન્યારે, ભગવદીકો
ભગવત્સંગ મિત્રિ રહત હેં; જાકે હીયે ખસત પ્રાણ
પ્યારે ॥૧॥ ગૂઢ યમુને ખાત સોધ અખ જાનહી, જાકે
મન મોહન નેનતારે; સૂર સુખસાર નિરધાર વે પાવહી,
જાપર હોય શ્રીવલ્લભ કૃપારે. ॥૨॥

શ્રીયમુને રસખાનકો સીસ નાંડી, એસી મહિમા
જાન ભક્તકો સુખદાન; જોધ માગો સોધ જી પાડીં ॥૧॥
પતિત પાવન કરન નામ લીનો તરન, દ્રઢ કરિ ગહી
ચરન, કહું ન જાડીં; કુંભનદાસ લાલ ગિરિધરનમુખ
નિરખત, યહિ ચાહત નહિ પલકે લાડિં ॥૨॥

શ્રીયમુને અગનિત ગુન ગને ન જાધ, યમુને તટ
રેણુતેં હોત હે નવિન તનુ; ધનકે સુખદેનકી કહા
કરો ખડાધ ॥૧॥ ભક્ત માગત જોધ દેત તેહી છિનું, સો
એસી કો કરે પ્રન નિભાધ, કુંભનદાસ લાલ ગિરિધર-

નમુખ નિરખત, કહો કેસે કરિ મન અધાધ. ॥૨॥

શ્રીયમુનેપર તન મન પ્રાન વારો, જાણી કીરતિ
કોન વિશદ અખ કહિ સકે? તાહી નૈનનતે' ન નેક ટારો.
॥૧॥ ચરનકમલ ઇનકે જી ચિંતત રહો; નિસ દિના
નામ મુખ તે' ઉચ્ચારો, કુંભનદાસ કહે લાલગિરિધરન
મુખ ઇનકી કૃપા ભઈ તખ નિહારો ॥૨॥

ભક્ત ઇચ્છા પૂરન શ્રીયમુનેજી કરતા, ખિના માગે
હુ દેત કહાંતો કહો હેત જેસે કાહુકો કોઊ હોય
ધરતા ॥૧॥ શ્રીયમુના પુલિન રાસ વ્રજ વધૂ સિયે
પાસ, મંદમંદ હાસ કર મનજી હરતા, કુંભનદાસ
લાલગિરિધરનમુખ નિરખત યહી જીય લેખત શ્રી-
યમુનેજી ભરતા ॥૨॥

રાસરસસાગર શ્રીયમુને જી જાની, બહત ધારા તન
પ્રતિષ્ઠિનુ નૂતન, રાખત અપને ઉરમેંજી ડાની. ॥૧॥
ભક્તકો સહિ ભાર, દેત જી પ્રાનઆધાર, અતિહી
ખોલત મધુર મધુર બાની; શ્રીવિકૃત ગિરિધરનવર
વસ કીયે, કોનપેં જાત મહિમા બખાની ॥૨॥

ભક્તપ્રતિપાલ જંજાલ ટારે, અપને રસરંગમે સંગ
રાખત સર્વદા જોઈ શ્રીયમુને નામ ઉચારે ॥૧॥ ઇનકી

કૃપા અબ કહાંલગ ખરનિયે, જેસે રાખત જનની
પુત્ર વારે; શ્રીવિકુલગિરિધરનસંગ વિહરત, ભક્તકો
એક છિન ના બિસારે. ॥ ૨ ॥

શ્રીયમુનાજીકો નામ લે સોધ સુહાગી. ધનકે સ્વ-
રૂપકો સદા ચિંતન કરે, કલ ન પરત જાય લેહ લાગી.
॥૧॥ પુષ્ટિમારગમરમ અતિહી દુર્લાભ કરમ છાંડી સમરે
પરમ પ્રેમપાગી; શ્રીવિકુલ ગિરિધરન એસી નિધિ
ભક્તકો દેત હે બિના માગી ॥ ૨ ॥

કોનપે જાત શ્રીયમુને જી ખરની; સખહીકો મન-
મોહત મોહન, એ પિયકો મન હેજી હરની. કોન ॥૧॥
ધનબિના એકછિન રહત નહિ જીવનધન, વ્રજઅંદ-
મન આનંદકરની; શ્રીવિકુલ ગિરિધરન સંગ આયે,
ભક્તકે હેત અવતાર ધરની ॥૨॥

શ્રીયમુને તુમરી એક હો જી તુમહી, કરિ કૃપા
દરસ નિસવાસર દીજિયે તિહારે ગુનગાનકો રહે ઉદ-
મહી ॥ તિહારે પાયેતેં સક્લનિધિ પાવહી ચરનકમલ
ચિત્ત ભ્રમર ભ્રમહી ॥૧॥ કૃષ્ણદાસ કહેં કોન યહ
તપ કિષો ? તિહારે ઢિંગ રહત હેં લતા દ્રુમહી. ॥૨॥

કૃપા ક્રીજયે લીજયે નામ; શ્રીયમુને જગવંદની

ગુન ન જાત કાહુ ગીની; જિનકે એસે ધની સુંદર-
શ્યામ, દેત સંયોગરસ એસે પિયુ હેજુ બસ, સુનત
તિહારો સુજસ પૂરે સખ કામ; કૃષ્ણહાસ કહે ભક્તહિત
કારને; શ્રીયમુને એકછિત ન કરે વિશ્રામ. ॥૨૧॥

શ્રીયમુનાકે નામ અથ દૂરિ ભાજે, જિનકે ગુન
સુનનકો લાલગિરિધરન પિય, આય સનમુખ તાકે
ખિરાજે ॥૨૧॥ તિહિછિનું કાજ તાકે સગરે સરે, જ્ય
કે મિત્રે વ્રજવંદૂ સમાજે; કૃષ્ણહાસ કહે તાહિ કોનકો
ડર, જાકે ઉપર શ્રીયમુનેસી ગાજે ॥૨૨॥

શ્રીયમુનાજીકો નામ તેહી જુ લેહેં, જાકી લગન
લાગી નંદલાલસોં; સર્વસ્વ દેકે નિકટ રહેહેં ॥૨૩॥
જિનહી સુગમ જાનિ વાત સખ માનિ, ખિના પહેયાંનિ
કેસેજુ પૈયે ॥૨૪॥ કૃષ્ણહાસ કહે શ્રીયમુનેનામ નૌકા
ભક્ત ભવસિંધુતેં ચોંહી જુ તરિયે. ॥૨૫॥

શ્રીયમુનેકી આસ અખ કરતહેં હાસ, મન કર્મ
બચન કર જોરી કે માગત, નિશદિના રાખીએ અપને
પાસ. ॥૨૬॥ જહાં પિય રસિકવર રસિકની રાધિકા,
દોઉ જન સંગમિલિ કરત રાસ; હાસ પરમાનંદ પાયે
અખ વ્રજચંદ, દેખ સિરાને નેન મંહાસ ॥૨૭॥

શ્રીયમુનેકે સાથ અખ ફિરતહે' નાથ, ભક્તકે મનકે
મનોરથ પૂરત સખ, કહાંસો કહિયે ઈનકીનુ ગાથ ॥૧॥
વિવિધ સિંગાર આભૂષન પહેરેં, અંગ અંગ સોભા
બહુત ભાંત; દાસ પરમાનંદ પાચે અખ વ્રજચંદ,
રાખે અપને સરન બહે નુ જાત ॥૨॥

શ્રીયમુને પિયકોં બસ તુમનુ કીને, પ્રેમકે કંદને
ગહિનુ રાખે નિકટ, એસે નિર્મોલિ નગ મોલ લીને ॥૧॥
તુમજે પકવત તહાં અખ ધાવત સદા તિહારે રસરંગમે
રહત ભીને; દાસ પરમાનંદ પાચે અખ વ્રજચંદ, પરમ
ઉદાર શ્રીયમુનેનુ દાન દીને. ॥૨॥

શ્રીયમુને સુખકરની આગયતિકે, જન્હે ભુલિ જાત
પિય તિન્હે સુધિ કરિ દેત, કહાંસો કહિયે ઈનકેનુ હિતકે.
॥૧॥ પિયસંગ ગાન કરે, ઉમંગી જો રસ ભરે, દેત
તારી કર લેત ઝટકે; દાસ પરમાનંદ પાચે અખ વ્રજ-
ચંદ, એહી જાનત પ્રેમગતિકે ॥૨॥

ઇતિ શ્રીયમુનાજીકે ૪૦ પદ સમાપ્ત.

શ્રીહરિરાયજી કૃત શ્રીનિત્યલીલા.

પ્રાતસમે ઊઠી બ્રજબાલા, ગાવત મંગલ ગીત
 રસાલા । કર સિંગાર મથનીયાં ઘોવે, અપનો અપનો
 હલો ખિલોવે ॥ મથન કરે મોહન જસ ગાવે, સુમરિ
 સુમરિ હરિગુન સચુ પાવે । માખન મિશ્રી દહી મલાઇ,
 ઓઠયો દૂધ કપૂર મિલાઇ ॥ કછુક મનોરથકે પકવાન,
 થાર સજ્જેવતિ સુંદરિવાન । નયે વસન ભૂષણ હરિ
 લાયક, લે ચલિ સુંદરી સખ સુખદાયક ॥ અતિહી
 સુરંગ ખિલોનાં લીને । વિવિધ મનોરથ મનમેં કીને ।
 ઊઠે ગ્વાલ ખિરકડોં ચલે, અતિઆતુર ગાયનસોં મિલે,
 ટેર કરત સુરમી સમુદાઇ, કારી પિયરીદોરી આઇ. કાજર
 ધૂમર ઓર મજીઠી, સખ ગુન પૂરન સખે અનૂઠી. ઘંટા
 નાદ કરત સખ ડોલે, અપને અપને બાછરત બોલે.
 શંખનાદ ખરકનમેં સોહે, શ્રવન સુનત સખડો મન
 મોહે. મંગલ શબ્દ કાન જળ પયોં, સકલ સાજ
 કરમેં લે ધયોં. યહ વિધિ સખ ઘર ઘર તેં ચલી, નંદ
 નંદનકો દેખન અલી ॥ સુખ સજ્યા પોટે હરિરાઇ,
 વાર વાર કે જસુમતી માઇ । ફિર ઝાંખે ફિર ફિરકે
 આવેં, કમલ નયનકો નાહી જગાવે ॥ તાહી સમે આઇ

બ્રજબાલા, માનહુ મત્તગયદંકી ચાલા । નૂપુરકી ધુનિ
 સુન નંદરાધ, ચોંકિ ઉઠે તબ કુંવર કન્હાધ ॥ નિકટ
 ગધ જહાં જસોમતી માધ, બદન દેખ કર લેત બલાધ ।
 બીથુરી અલક લટપટી પાધ, પીક કપોલ મુખ અંજન
 લાગ ॥ અંદન ઉરપર બિનગુન માલા, ભૂષણ ધત ઉત
 પરમ રસાલા । યહ શોભા નિરખત બ્રજબાલા, રસ
 મસે નેન દેખે નંદલાલા ॥ જસુમતી ધાય ઉછંગહી
 લીનો, ચૂમિ વદન ઉર સીતલ કીનો । મંગલભોગ
 આનકે રાખ્યો, ગિરિધરલાલ સ્વાદસોં ચાખ્યો, ॥
 માખનમિશ્રી મેલ ચઢાવે, ધોરીકો પય અનિહી ભાવે ।
 દધિકી છીટ લગી તન સોભિત, માનહુ ઉડગન અંખર
 લોપિત ॥ લપટાનો મુખ જસુમતિ દેખે, અપનો જન્મ
 સુક્ષ્મ કર લેખે.

રંચક જમુના જલસોં ધોવે, પોંછિ વદન અંચલસોં
 જોવે. પુનિ અચવાય ખવાવે બીરી, સકલ સાજ સજ
 લાઈ અહીરી. મંગલાકી આરતી ઉતારી, શોભા દેખ
 રહી બ્રજનારી.

સ્નાનસમય.

ફનકપાટ બેઠે મનમોહન, લાગ રહી જસુમતી

અતિ ગોહન. કોડિ હરિકો તેલ લગાવે । પર સત અંગ
પરમ સચુ પાવે ॥ કોડિ અંગ ઉબટનો કરે । વિવિધ
મનોરથ મનમેં ધરે ॥ કોડિ બેની કરમેં લે રહે,
તા ઉપરની કંગઈ કરે. કોડિ કનક ઘટ જલ લે રહે,
કોડિ પદ અંબુજ કર ગહે. કોડિ હરિકો સ્નાન કરાવે,
અંગવસ્ત્ર કરી અતિ સચુ પાવે. કોડિ તનિયા અંગ
પહેરાવે, કોડિ સૂંથન સરસ બનાવે.

શૃંગારસમય.

કોડિ વાગા પટકા કરે, કોડિ બહુવિધ ભૂષન ધરે.
કોડિ કુલહ સુરંગ ધરે સીસ, પાગ બંધાવે ગોકુલ ઇશ.
તુમ તો હો પ્રજરાય લેટેતે, સખ સરકનમેં ગુનન બડે
તે. મોર ચંદ્રિકા ગુંજહાર, પ્રજજનકે તુમ પ્રાન
આધાર, કોડિ નેના અંજન અંજવે । કોડિ મૃગમહતિલક
બનાવે ॥ પહોપમાલ લે કંઠ ધરાવે, સંકેતસહનકી
ઠોર બતાવે. રતન જટિન મુરલી કર દઈ, મોહન પરમ
પ્રીતસોં લઈ. તબ આઈ બૃષભાનકુમાર, છબિપર વારોં
કોટિ કુમાર. હક કરી હરિ શૃંગાર કરાયો, બહુબિધિ
ભૂષન વસન બનાયો. અંજન દ્રગ કેસરકી આડ, સખ
જીવતિનમેં લાડલી લાલ. નખસિખલોં શૃંગાર કરાવે,

દેખ ગોપાલ પરમ સુખ પાવે, મધુ મેવા પકવાન મિઠાઈ,
મુદિત જસોમતિ ગોઠ ભરાઈ. સન્મુખ આય રહી
વ્રજનારી, દર્પન દેખડુ કુંજભિહારી. વે તો હરિ મુખ
કમલનિહારે, હરિ રાધા વિધુવહન નિહારે. માનડુ મધુપ
કમલરસ આખ્યો, કે જનું પ્રીતિ અમૃત બાંટ્યો,
નિરખનિરખ પુલી વ્રજનારી, દર્શનદેત હે કુંજભિહારી.
સોભા નિરખ રહી વ્રજનારી, હંસહંસ દેત પરસ્પર તારી.

ગોપીવલ્લભ-ભોગ.

ગોપીવલ્લભભોગ લે ધર્યો, સો તો ભુવનભુવન પ્રતિ
કર્યો. પૂરી દહીં સંધાનો શાક, માંખણ ખૂરો બહુવિધ
પાક. સખહિનકે મનરંજન કારન, પ્રેમસહિત લીનો
મન ભાવન. મનસા પૂરન નંદકુમાર, ઘાટે હે જસુમતી
કે દ્વાર, મૈયા મથિમથિ ધૈયાં પ્યાત્રે, વાર વાર
ઉર અંતર લાવે. જેની બટે લાલ પય પીજે,
ઘતનો કહ્યો હમારો કીજે ઘોરીકો પય પરમ રસાલ,
સાત ઘુંટ જે પીવો લાલ. વહન ધોય ખીરા જખ
લીનો. તખ મૈયા જુ ખીલોનાં લીનો. ઘડી રહી
રોહની રાની, મીઠી વાત કહત મનમાની. ખીર
સીરાત સ્વાદ નહિ આવે, આસ એક મેલો જ્યો

ભાવે. અતિ હિતસોં હરિ ભોજન કીનો, લાલન મૈયાકો
 સુખ દિનો. ખેલત ફિરત સખા સંગ લીને, ખરિક
 ખોર ગિરિ ગહવર ભીને. અતિપ્રવીન જસોમતીકો
 પૂત, સખહીનકો મન લીને ધૂત. ચોરી કરી સખહિન
 સુખદેત, ગોપીનકો સર્વસ્વ હરિ લેત. કર સંકેત બુલાઇ
 ગોપી, ઇનતેં સખ મર્યાદા લોપી. સખહિનકો કીયો
 મન ભાયો, તા કારન યહ બ્રજમેં આયો. જસોમતિ
 સખીયનકો બુ બુલાવે, કમલનેનકો કહૂં ન પાવે.

રાજભોગ.

દેખોરી ગોપાલ કહાંધોં ખેલત, કહો જય બાબા
 તેહે ખેલત. ભોજનકો ખેંડે નંદરાય, તુમ સંગ ભોજન
 કરહુ આય. જખ માતાકી જાની પ્રીત, આય ગયે
 ગિરિધર સમીપ. ખેંડે આય કનક આસનપર, નંદરાય
 પકરે કર સોં કર. કનક વરન ઝારી જમુનાજલ, ભરી
 દીની જસુમતીમન ઉજ્જવલ. પનવારો જોયોં વિસ્તાર,
 તાપર ધર્યોં કનકકો થાર. ખેલા છોટે મોટે ધરે, અમચા
 રતનજટિત તહાં ખરે. અગર ધૂપ કીનો તા ઠોર,
 હિતસોં પ્રભુજી લીનો ઠોર. અતિસુગંધ આંવરકો ભાત,
 આન ધર્યોં હે જસુમતી માત, ઠાંડે મુંગ અરુ દારિ બનાઇ

તાકે પાસ કઢી લે આઈ. મિરચનકે કીને બહુ શાક;
હિતસોં જસુમતી કીને પાક. સીખરન ભાત અરુ પીરો
ભાત, ખાટો મીઠો વડીકો ભાત. ત્રીન ભાંતકી તુરધ
કરી, પાપર ભુજે અરુ તિલવરી તરી, ભરતા ઘેંગન
ચકતા કરી, અરવી સૂરન સખ લે ધરી. કરેલા મુરેલા
કંકોડા કરે, ખંડવા ખંડવી ગલકા ધરે. સકરકંઠકો
કીનો શાક, પેઠામેં મીઠીકો પાક. રાઈતાં કીને ઠંકઈસ
ભાંતિ, સંધાનેકી કેતિક પાંતિ. બિલસાઈ કીનો જુ
બનાઈ, જેવત હરિકો મન ન અવાઈ. બહુવિધકી
કચરીયાં તરી, બહુભાંતકી ભાજી કરી, બિંજન બહુ
વિાધ ગીને ન જાઈ, વારવાર જસોદા લાઈ. રોટી પૂરી
લીટી કરી, મીસી રોટી ઘીસું ભરી. માંખન ખૂરા પાસ
ધરાયો, લુચ્ચઈ લે સીખરનસોં ખાયો. સેવ બહુત
ખૂરાસોં કરી, સો તો જાય નિકટ લે ધરી. બરા મઠાકે
સુંદર કીને, ત્રીનકૂડા અતિરસસોં લીને. મૈયા મોંકું
સીખરન ભવે, બેલા ભર ભર રોહિની લાવે. સુરભિ
ધૂતસોં બેલા ભર્યો, સો તો જાય સીખરપર ધર્યો.
ઘોટયો દુધ દહીંકો બેલા, મીઠે આંબ અરુ સુંદર
કેલા, આંખનકો સીરા જુ કીનો, સોતો હરિ જુ રચિસોં

લીનો. ખરબૂજ અરુ આલો મેવા, યહ વિધ જસુમતી
 કીની સેવા. છોકરો મહા પરમ રુચિદાયક, સો તો કેવલ
 હરિજીકે લાયક. યહ વિધ લાલન ભોજન કીનો, માત
 જસોમતીકો સુખ દીનો. કર અચવન કાંટે આંગનમેં,
 અતિ સુગંધ ખીરા આનનમેં. શ્રીકરમેં ખીરા જળ
 લીનો, સો તો વાંટિ સખનકો દીનો. થાક વિચિત્ર કુંહકી
 માલા, લે આધ પહેરો નંહલાલા. કર મુરલી અરુ વેત
 ગહાધ, બ્રજવનિતા નિરખી સુખ પાધ. નીરાંજન બહુ
 વિધસોં કીનો, સો તો દેખ વારનો લીનો. જે લોં હરિ
 ભોજન કરિ આવે, તો લોં સહચરી કુંજ બનાવે. ઓલી
 ભર ભર પહોપ લે આવેં, પરમ પ્રીતિસોં સેજ બિછાવે.
 ફૂલ મહલકે ખંખ ચોવારે, ફૂલનકે ફૂલસા અતિ
 ભારે. ફૂલનકી સૈયા લે રચી, તકીયા ગેંદુવા
 ફૂલન સચી. સેજબંદ ફૂલનકે કરે, રંગ રંગ
 ફૂલનસોં ભરે. ફૂલનકી ચોક્કી લે કરી. તાપર કરવા
 કુંજ ધરી. અંગરાગ કે બેલા ભરે, અતિસુગંધ ખીરા
 તહાં ધરે. પુષ્પમાલ અતિસુંદર કરી, સો તો પ્યારી
 ઉર પર ધરી. ફૂલનકે પંખા લે આવે, સો તો કમલ-
 નેનકો ભાવે. સકલ પદારથ આગે ધરે; વિવિધ મનો-

રથ મનમેં કરે. પોઢે પ્રિય પ્યારીકે સંગ, વિવિધ ભાંત
બરખત રસ રંગ. બહુત ભાંત પ્રિયકે સંગ ખેલી, રસ
મર્યાદા સખ લે પેલી. શ્રમકન સુભગ અંગપર આઈ,
રસભર પોઢે કુંવર કન્હાઈ. જાલરંધ્ર ઝહે સહચરી
દેખે, અપનો જન્મ સુકસ કરી લેખે.

ઉત્થાપનભાગ.

ધંટાનાદ ભયો ચહું ઓર, શંખનાદકી ધુનિ
સખ ઠોર, ધુનિ સુનિ ગેવર્ધનધર જાગે, માનહુ
પ્રેમસિંધુમે પાગે. કાકડી બીજ ખોવા બરુ પના કેલા
આંખ ખરખૂજ ધના. કંદમૂલકે ભાગ્યન ભરે, સો તો
કુંજસદનમેં ધરે. ગોપ અધાને સુરભિ દેખી, ફીર
કછુ મનમેં મનસા લેખી. વેનુ વેત લે ચલે કન્હાઈ
દેખ સહચરી પરમ સુખ પાઈ. આગે ગોધન પાછે
ગ્વાલ, મધ્ય ખિરાજત ગિરિધરલાલ. ગૌરવમંડિત
મુખપર કેસ, સોભિત હે અતિસુંદર વેસ, મણિમાલા
ગુંજાઈલ ગરે, ગોરી રાગ ખેડમેં કરે. અજવનિતા
આઈ ચહું કોઈ, દેખત શ્રીમુખ ભયો પ્રમોદ. ગોવિંદ
ગોપીનકો સુખ દીનો, કછુક મનોરથ મનમેં કીનો. કરિ
સત્કાર ચલે આગેં તે, કરિ સંકેત રહે પાછેં તે. અતિ-
વિરહિન જો અજકી બાલા, ઘેર લિયે તખ મહનગોપાલા.

સંધ્યા.

સંધ્યાભોગ હે જાકો નામ સો તો લીનો વાહી
 કામ. નંદલુવનમેં કાડે આય, પ્રમુદિત ભઈ જસુ-
 મતી માય. અતિહિતમાં આરતિ ઉતારી, કરમેં
 લીયે કનકકી થારી. ભીતર ભવન પધારે લાલ, આય
 જુરી સખ અજકી બાલ, કોઈ બેઠ સિંગાર કરાવે કોઉ
 તેલ પુલેલ લે આવે, કોઉ મહાન મંજન કરે, વિવિધ
 મનોરથ મનમેં ધરે. કોઉ જલ લે સ્નાન કરાવે, અંગ
 વસન કરી અતિ સચુ પાવે કોઉ તનયા અંગ પહેરાવે,
 બહુ વિધિ ભૂષણ વસન ખનાવે. સેલી કંધ વેનુ કર
 લયે, હરિ જુ તખલી ખરિકમેં ગયે. સહજં સિંગાર કિયે
 અતિ સાભિત નિરખત તન મન અતિસે લોભિત.
 ધોરી ધુમરી ગાંગ બુલાઈ, કાજર પિયરી દોરી આઈ.
 યહ તો વ્રજવનિતન સંકેત, વે સખહિનકો બોલે
 લેત. વિવિધ ભાંત હરિ દોહન કરે, સખ ભાજન
 લે રસસોં ભરે.

શયન.

ગ્વાલભોગ લીનો રસરીત, વ્રજવનિતાડી જની
 પ્રીત, સખહિનકો કીયો મન ભાયો, જ કારન યહ
 અજમેં આયો, જસુમતી ભોજન કીનો સાજ, વંચિ

અધ્યો મોહન આજ. જમુનાજલમાં ઝારી ભરી, લે
ઉઠાય હરિપાસે ધરી. દોડે લૈયા ભોજનકો આવે,
જસુમતિ કનકથાર ભરી લાવે. દાર ભાત મિરચનકો
શાક, હિતમાં રોહિની કીનો પાક. દૂધભાત અતિ
મોકું લાવે, ખેલા ભરિ ભરિ જસુમતિ લાવે. યહ વિધ
લાલન ભોજન કીનો, માત જસુમતીકો સુખ દીનો.
કર ખ્યારુ ઊઠે મનમોહન, લાગી રહી જસુમતિ અતિ
ગોહન. ઓટયો દૂધ કપૂર મિલાધ, ડબરા ભરકે રોહિની
લાઈ. ઇચ્છા ભોજન કરિ સુખ પાચો, તખ રાની આચ-
મન કરવાયો. અતિ સુગંધ ખીરી મુખ ધરી, પુષ્પમાલ
લે શ્રીકંઠે ધરિ. કરિ આરતી શ્રીમુખ જખ દેખ્યો
અપનો જન્મ સુફલ કર લેખ્યો. રુનઝુન કરત અંગુ-
રીયાં ગહે, માત જસુમતિ સખ સુખ લહે. સુખ સજ્યા
પોટે હરિરાય, આંપત ચરણ જસોદામાય. ભાંતભાંતકી
કહાની હહે, હરિ હુંકારો ફિર ફિર લહે. નિસલીલા
કહો કેસે કહે? સોતો પ્રજ્જન મનમે રહે. નંદભુવનકી
લીલા કહે, મનુષ્યદેહ ધરી સખ સુખ લહે. શ્રીગિરિ-
વરધરકી લીલા ગાવે, રસિક ચરનકમલ રજ પાવે.

ઇતિ શ્રીનિત્યલીલા સંપૂર્ણ.

શ્રીનંદદાસજી કૃત શ્રીરાસપંચાધ્યાયી.

શાલા છંદ.

વૈદન કરો કૃપા નિધાન, શ્રીસુક સુભકારી;
 શુદ્ધ જ્યોતિમય રૂપ, સદા સુંદર અવિકારી ૧
 હાર-લીલા-રસ-મત્ત, મુદિત નિત ખિચરત જગમેં;
 અદ્ભુત ગતિ કહૂ નહીં, અટક વૈ નિકસે મગમેં; ૨
 નીલોત્પલ-દલ-શ્યામ, અંગ નવજેખન બ્રાજે;
 કુટિલ અલક મુખ કમલ માનો અલિ અવલિખિરાજે ૩
 સુંદર ભાલ ખિસાલ દિપાત જનુ નિકર નિસાકર;
 કૃષ્ણ-ભકિત-પ્રતિબંધ-તિમિર કો કોટિ દિવાકર. ૪
 કૃપા-રંગ-રસ-અયન, નયન રાજત રતનારે;
 કૃષ્ણ-રસાસવ પાત, અલસ કછુ લુભ ધૂમારે. ૫
 શ્રવણ કૃષ્ણ-રસ-ભવન. ગંડ મંડલ ભલ દરસે;
 પ્રેમાનન્દ-મલિન્દ, મંદ મુસકનિ મધુ ભરસે. ૬
 ઉન્નત નાસા અધર, ખિંખ શુક કી છળિ છીની;
 તિન ખિચ અદ્ભુત ભાત, લસત કછુ ઇક મસિમીની ૭
 કંબુ-કંઠકી રેખ, દેખિ હરિ ધર્મ પ્રકાસે;
 કામ-ક્રોધ-મદ-ક્ષોભ-મોહ જિહિ નિરખત નાસે. ૮

દોનોં ભુજ અનૂપ, કોટિક કામ લભવૈ;
 તામેં ભૂષન જટિત, તિમિર અજ્ઞાન મિટાવૈ. ૯
 ઉરવર પર અતિ છબીકી, ભીર કછુ બરની ન જાધ;
 જહિ ભીતર જગ મગત, નિરન્તર કુંવર કન્હાઇ. ૧૦
 સુન્દર ઉદર ઉદાર, રોમાવલિ રાજત ભારી;
 હિય-સરવર રસ ભરી અલિ મનુ ઉમગિ પનારી. ૧૧
 તા રસકી કુંડિકા નાભિ સોભિત અસ ગહરી.
 ત્રિવલી તામેં લલિત ભાંતિ જનુ ઉપજત લહરી. ૧૨
 અતિ સુદેસ કટિ દેસ, સિંહ સોભિત સધનન અસ;
 યુવતિન મન આકરપત બરપત-પ્રેમ-સુધા-રસ. ૧૩
 ગૂઢ જનુ આજનુબાહુ મદ-ગજ ગતિ લોલે;
 ગંગાદિકન પવિત્ર કરન અવનિમેં રોલે. ૧૪
 સુન્દર પદ અરવિન્દ મધુર મકરંદ મુગ્ધ જહં;
 મુનિ-મન-મધુકર નિકર સદા સેવત લોભી તહં. ૧૫
 જખ દિનમનિ શ્રીકૃષ્ણ દગનતેં દૂરિ ભયે દુરિ;
 પસરિ પર્યો અધિયાર સકલં સંસાર વ્રમડ ધુરિ. ૧૬
 જે જગત અધકાર, અગરમેં મગન ભયે વર;
 તિન હિત અદ્ભુત દીપ, પ્રગટ કીનો જુ કૃપાકર. ૧૭
 તિમિર પ્રસિત સખ લોક, ઓઘ દુખ દેખિ દયા કર;

પ્રગટ કિયો અદ્ભુત પ્રભાવ ભાગવત વિભાકર. ૧૮
 શ્રીભાગવત સુનામ, પરમ અભિરામ પરમ મતિ;
 નિગમ-સાર સુકુમાર, બિન ગુરુ કૃપા અગમ અતિ. ૧૯
 તાહીમેં પુનિ અતિ રહસ્ય, યહ પંચાધ્યાઈ;
 તનમેં જેસે પંચ પ્રાન અસ સુકુમુનિ ગાઈ. ૨૦
 પરમ રસિક ઇકમિત્ર મોહિ તિન આજ્ઞા દીની;
 તાહીતેં યહ કથા જથામતિ ભાષા કીની. ૨૧

દાહા:—

શ્રીસુકુમુનિ રૂપ અનૂપ હે, કયૌં બરને કવિનંદ;
 અબ શ્રીબૃંદાબન બરનવું (જહં) શ્રીબૃંદાબન અંદ. ૨૨
 રોલા છંદ:—

અતિસુંદર શ્રીબૃંદાબનકો ગાઈ સુનાવોં;
 પરમ પ્રીતિ રસ રીતિ પ્રેમ પરિ ખૂરન પાવોં. ૨૩
 શ્રીબૃંદાબન ચિદ્ધન કહ્યુ છબિ બરનિ ન જાઈ;
 કૃષ્ણ-લલિત-લીલાકે કાજ ધરિ રહ્યો જડતાઈ. ૨૪
 બૃંદાવન ગુન અતુલ, કહનકોં બુદ્ધિ અકુલાઈ;
 જથામતિ અનુરૂપ, મોહિ યહ કથા જનાઈ. ૨૫
 જહું નગ ખગ મૃગ લતા કુંજ બિબિધ તૃન જે તે;
 નાહિં ન કાલપ્રભાવ સદા સોભિત હે તે તે. ૨૬
 સકલ જંતુ અવિરુદ્ધ જહાં હરિ મૃગ સંગ અરહી;

કામ ક્રોધ-મદ-લોભરહિત લીલા અનુસરહી. ૨૭
 સખ દિન રહત ખસંત કૃષ્ણ અવલોકનિ લોભા;
 ત્રિભુવન કાનન જ ખિભૂતિ કરિ સોભિત સોભા. ૨૮
 જ્યોં લક્ષ્મી નિજ રૂપ અનૂપમ પદ સેવતિ નિત;
 ભૂવિલાસતેં જ્યું વિભૂતિ જગ મગરહી જિતતિત ૨૯
 શ્રી અનન્ત મહિમા અનત કો ખરનિ સકે કવિ;
 સંકર્ષણ સોં કછુક કહી શ્રીમુખ જાપી છબિ ૩૦
 દેવનમેં શ્રીરમારમણ, નારાયણ પ્રભુ જસ.
 કાનનમેં શ્રીખંદાબન સખ દિન શોભિત અસ. ૩૧
 યા બનકી ખર બાનિક યા બનહી બનિ આવે;
 સેસ મહેસ સુરેસ ગનેસ હુ પાર ન પાવે. ૩૨
 જહ જેતિકે દુમજત કલ્પતરુસમ સખ લાયક;
 ચિંતામનિસમ સકલ ભૂમિ ચિન્તત ફલ દાયક. ૩૩
 તિન મંહ ઈકે જુ કલ્પતરુ લાગિ રહિ જગમગ જ્યોતિ;
 પાત મૂલ ફલ ફૂલ સકલ હીરામનિ મોતી, ૩૪
 તિહિં મધિ તિનકી ગંધ લુખ્ધ અસગાન કરત અલિ;
 ખર કિન્નર ગંધર્વ અપ્સરા તિન પર ગઈ અલિ. ૩૫
 અમૃત પુહી સુખ ગુહી અતિ હી પરત રહત નિત;
 રાસ રસિક સુન્દર પિયકો સ્વમ દૂર કરન હિત ૩૬

તા સુરતરુ મહું ઘેર એક અદ્ભુત છબિ છાજે;
 સાખા દલ ફલ પુલનિ હરિ પ્રતિબિમ્બ બિરાજે. ૩૭
 તા તર કોમલ કનકભૂમિ મનિમય મોહત મન;
 દેખિયત સખ પ્રતિબિમ્બ મનો ધર મહું દૂસર બન ૩૮
 જમનાબુ અતિપ્રેમભરી નિત બહત સુ ગહરી;
 મનિમંડિત મહિમાંહ દારિ જનુ પરસત લહરી. ૩૯
 થલજ જલજ ઝલમલત લલિત બહુ ભમર ઉડાવે;
 ઉડ ઉડ પરત પરાગ કમ્પૂ છબિ કહત ન આવે. ૪૦
 તિન સૌરભતેં મુદિત અતિહિ અલિ ધાય આવત;
 સુક સારિકા તનમય શ્રીગોવિન્દ ગુન ગાવત. ૪૧
 તાપર પોડશ દલ સરોજ અદ્ભુત ચક્રાકૃતિ ૪૨
 માધ કમનીય કરનિકા સખ સુખ સુન્દર કન્દર;
 તહું રાજત બ્રજરાજકુંચર બર રસિક પુરંદર. ૪૩
 નિકર વિભાકર હુતિ મેટત સુભમનિ કૌરતુભ અસ;
 સુન્દર નન્દકુંચર ઉરપર સોઈ લાગત ઉડુ જસ. ૪૪
 મોહન અદ્ભુત રૂપ કહિ ન આવત છબિ તાકી;
 અખિલ ખંડ વ્યાપી બુ બ્રહ્મ આભાહ જાકી. ૪૫
 પરમાતમ પરબ્રહ્મ સખનકે અંતર જામી;
 નારાયન ભગવાન ધરમ કરિ સખકે સ્વામી. ૪૬

મંદ ચાલસોં ચલત, અંગ અદ્ભુત ત્રિભંગ કિય;
 નવ કિસોર જે મોર, તિનકિ ચંદ્રિકા સીર દિય. ૪૭
 બાલ કુમાર પૌગંડ ધરમ આઠાન્ત લલિત તન;
 ધરમી નિત્ય કિસોર કાન્હ મોહત સખકો મન. ૪૮
 ગલ મુક્તનકી માલ લલિત બનમાલ ધરે પિય;
 મંદ મધુર હંસ પીતબસન ફરકત કરષત હિય. ૪૯
 અસ અદ્ભુત ગોપાલલાલ સખ કાલ બસત જહ્ન;
 યાહી તેં વૈકુંઠ બિભવ કુંઠિત લાગત તહં. ૫૦
 નિત્ય રાસ રસમત્ત જદપિ રસના રસબીનો;
 તદપિ લોક નિસ્તાર હેતુ કરન મન દીનો. ૫૧
 યદપિ સહજ માધુરી વિપિન સખદિન સુખદાઈ;
 તદપિ રંગીલી શરદ સમય મિલ અતિ છબિ છાઈ. ૫૨
 જ્યોં અમોલ નગ જગમગાત સુન્દર જરાવ સંગ;
 રૂપવંત ગુનવંત બહુહિ ભૂષન ભૂષિત અંગ. ૫૩
 રજની મુખ સુખ દેખિ લલિત પ્રકૃલિત માલતી;
 જ્યોં નવ જોબન પાઈ લલિત ગુનવતી બાલતી. ૫૪
 છબિસોં ફૂલે ફૂલ અવર અસ લાગિ લુનાઈ;
 માનો શરદકી ક્ષપા છબીલી બિહંસત આઈ. ૫૫
 તાહીછિન ઉકુરાજ ઉદિત રસ રાસ સહાયક;

કુમકુમ મંડિત બદન પ્રિયા જનુ નાગરિ નાયક. ૫૬
કેમલ કિરન અરુન માનો બનમેં બ્યાપ રહી યોં,
મનસિજ ખેલ્યો ફાગ ધુમડ ધુરિ રહ્યો ગુલાલ જ્યોં. ૫૭

ફરિક છટાસી કિરન કુંજ-રંધ્રન જખ આઈ;
માનહુ બિતન બિતાન સુદેસ તનાવ તનાઈ. ૫૮

મંદ મંદ ચલ ચારુ ચંદ્રમા અતિ છબ પાઈ;
ઝલકત હે જનુ રમારમન પિય કૌતુક આઈ. ૫૯

નિરખ રજની કમનીય અતિ રમનીય નિકાઈ;
રીઝ સાંવરે રસિક રાસ બન ખેલન આઈ. ૬૦

તખ લીની કર કેમલ યોગમાયાસી મુરલી;
અધટિતઘટનાચતુર બહુરિ અધરન સુર જુરલી. ૬૧

જકી ધ્વનિતેં નિગમ-અગમ પ્રગટિત બડ નાગર;
નાદ બ્રહ્મકી જનની મોહિની સખ સુખ સાગર. ૬૨

પુનિ મોહનસોં મિલી કહુક કલ ગાન કિયો અસ;
બામ બિલોચન બાલતિયન મન હરન હોય જસ. ૬૩

મોહન-મુરલી નાદ સવન દીનોં સખ કિનહં
જથા જથા બિધિરૂપ તથા બિધિ પરસ્યો તિનહં. ૬૪

તરનિ કિરન જ્યોં મનિ-પાપાન સખહિનકો પરસે;
સૂરજકાંતમનિ બિના નહીં કહું પાવક દરસે. ૬૫

અતિસય તાન બંધાન કાન્હ કલગાન કિયો જંબ;
 બ્રજયુવતિન હિય કર્ષ વેગિ સખ ધાય ચેલી તખ, ૬૬
 નાદ મહાગંભીર સકલ બંધૂ બન સુખ પાંચે;
 દિન્હ સંદેશો મદન તિન્હે જનુ કૃષ્ણ બુલાયે. ૬૭
 કોઉ રતિહીન કોઉ વૃદ્ધ-બાલ તિન નિદ્રા આઈ;
 હિત દારન સુખ સેજ મદન ધુનિ ચોંકિ જગાઈ. ૬૮
 દૂધ દુહાવત એક ચલી ઉઠ દોહનિ છાંડી;
 પાક બનાવત તજે તિય ધુનિસોં રતિ બાઢી. ૬૯
 ઇકે પય દેત સહેજ ચલી ઉઠિ દોરિ છાંડિ ધર;
 દૂધ ઉઠાવત ચલી તીય તિન છોડિ અગ્નિપર. ૭૦
 ઇકે ભોજન કરવાવત સુત પતિ તજે તહાંઈ;
 પાત્ર શુદ્ધ ઇકે કરત ધુનિ સુનિ સખ ઉઠી ધાઈ; ૭૧
 ઇકે નિકેત કરલેપ પાની ગોબર સોં ભીને;
 ઇકે ઉબટનો કરત ચલી જિન મજ્જન કીને. ૭૨
 કોઉ ભોજન તજિ દિયે સુનત ધુનિ ભઈ ઉદાસી;
 કોઉ લરિકન પય દેત સુનત હિય રતિ પરકાસી. ૭૩
 ઇકે કજરો ટીકા દે નેન અંજન ઇકે દીનો;
 ગાન કાન લગિ ગગે, ચલન અવિલંબ ન કીનો. ૭૪
 બેની એક ગુહાત ચિકુર બિથુરે ઉઠી દોરી;

ઇક કુસુમાવલી ગુહત તજે રવ સોં રતિ જોરી. ૭૫
 કોઉ તિય મજ્જન કરત ઉઠિ દોરી કચ ભીને;
 એક પીય સંગ પોઠિ ચલી કછુ સંક ન કીને. ૭૬
 ઇક તાંબૂલ મુખ ધરત મુરલી સંદેસ દિયો જળ;
 અધખંડન ગિરિધરન ચલી ચઢિ મનબાહન તળ. ૭૭
 કોઉ નગન ઉઠિ ચલી મગન તલુ બસન બિસારે;
 ભૂષન ધરે ઉતાર સેજ પર સો હુ ન સંભારે. ૭૮
 કિનહુ ભૂષન ગાહે કિંકિની કંઠ બનાઈ;
 હીય હાર લે કિનહુ બાંધિ કટિ ગાંઠિ જુરાઈ. ૭૯
 ભુજ બંધન લે કિનહુ કર કંકન કીનહે;
 લહિપદ નૂપર કિનહુ પાણિ પંકજ દીનહે. ૮૦
 લહંગા ધર ઇક સિસ ચૂતરી કટિ બાંધી કિન;
 ઇક અંગીયા લે કિયો દામ પદ પીઠ બાંધી તિન. ૮૧
 જિનજિન ચહુ ધુનિ સુની કોઉ કાહૂ ન જનાયો;
 ચઘપિ પૂરન પ્રેમ ધુનિ સો ગુનો બદાયો. ૮૨
 અનેક ભાંતિ ગ્રહકાળ સાજ સકલ તજ દીનહે;
 લોક લાજ કલ કાનિ સકલ ઉન વ્રન સમ કીનહે. ૮૩
 ગ્રહ ગ્રવહાર આહાર સાજ સુતપતિ છાંડે અસ;
 મન મુનીસ સમ ધીર વિષય આવિષ લાગત જસ. ૮૪

સુનત ચક્ષી ધ્રુવબધૂ ગીત ધુનિકો મારગ ગહિ;
 ભવન ભીત દ્રુમ કુંજ પુંજ કિતહૂં અટકી નહિ. ૮૫
 નાદામૃતકો પંથ રંગીલો સૂછમ ભારી;
 તિહિ મગધ્રુવતિય ચક્ષૈ આન કોઉ નહિ અધિકારી. ૮૬
 કોઉ તરુનિ ગુનમય સરીર રતિ સહિત ચક્ષી દુકિ;
 માત-પિતા-પતિ-બન્ધુ સખન બુકિ નાંચ રહી રૂકિ. ૮૭
 સાવન-સરિત ન રૂકે કરો જો જતન કોઈ અતિ;
 કૃષ્ણ હરે જિનકે મન તે કયોં રૂકે અગમ ગતિ. ૮૮
 શુદ્ધ પ્રેમમયરૂપ પંચભૂતનતેં ન્યારી;
 તિન્હે કહા કોઉ હે જ્યોતિસી જગત ઉજિયારી. ૮૯
 જો રૂકિ ગઈં ધર અતિ અધીર ગુનમય સરીર બસ;
 પુન્ય પાપ પ્રારબ્ધ રચ્યો તન નાહિ પચ્યો રસ. ૯૦
 પરમ દુસહ શ્રીકૃષ્ણ-વિરહ-દુખ વ્યાપ્યો જિનમેં;
 કોટિ બરસ લગિ નરક ભોગ અથ ભુગતે છિનમેં. ૯૧
 પુનિ રંચક ધરિ ધ્યાન પીય પરિરંભ દીય જખ;
 કોટિ સ્વર્ગ સુખ ભોગ છિનહિં મંગલ કીનોં સખ. ૯૨
 ધાતુ પાત્ર પાપાન પરસિ કંચન બહે સોહે;
 નંદ સુવન સોં પરમ પ્રેમ યહ અચરજ કોહે. ૯૩
 તે પુનિ તિહિં મગ ચક્ષી રંગીલી તજિ મહ-સંગમ;

જનુ પિંજરનતેં છુટે છુટે નવ પ્રેમ વિહંગમ. ૯૪
 અક્ષિત અધિક છબિ રૂપી શ્રવન મનિ કુંડલ ઝલકે;
 સંકિતલોચન ચપલ ચારુ છબિ બિલુલિત અલકેં. ૯૫
 યદ્યપિ કહું કે કહું વધૂન આભરન બનાયે;
 હરિપ્રિય પેં અનુસરત જહાં કે તહાં ચલિ આયે. ૯૬
 બિન ભૂષન બિન બસન જોહિ ઉઠિ ચલી મગન મન;
 પોઢસ બને સિંગાર પરમ વિચિત્ર રુચિર તન. ૯૭
 કૃષ્ણ તુષ્ટિ કર કર્મ કરે જે આનિ પ્રકારા;
 ફલ વ્યભિચાર ન હોત હોય સુખ અપરમપારા. ૯૮
 કહું દેખિયત કહું નાંહિ બધૂ બન બીચ બનિયોં;
 બિજુરિન કી સી પાંતિ સઘન બનમાંઝ ચલિ જ્યોં. ૯૯
 આય ઉમગસોં મિલી રંગીલી ગોપવધૂ અસ;
 નંદસુવન સુંદર સાગરસોં પ્રેમ નદી જસ. ૧૦૦
 પરમ ભાગવત રત્ન રસિક જી પરીક્ષત રાજ;
 પ્રશ્ન કિયો રસ પ્રુષ્ટિ કરન નિજ સુખકે કાજ. ૧૦૧
 શ્રી ભાગવત કો પાત્ર જન જગકે હિતકારી;
 ઉદર દરી મેં કરી કાન્હ જાકી રખવારી. ૧૦૨
 જાકો સુંદર સ્યામ કથા છિન છિન નઈ લાગે;
 જ્યોં સંપદ પર યુવતિબાત સુનિ સુનિ અનુ રાગે. ૧૦૩

અહો મુનિ કયાં ગુનમય શરીરસોં પાયે હે હરિ;
 જન ભજે કમનીય કાંત નહિ બ્રહ્મ ભાવ કરિ. ૧૦૪
 તખ કહિ શ્રીશુકદેવ દેવ અહો યહ અચરજ નાંહી;
 સર્વ ભાવ ભગવાન કાન્હ જિનકે હિય માંહી. ૧૦૫
 પરમ દુષ્ટ શિશુપાલ બાલપનતેં નિંદક અતિ;
 યોગિનકોં જો દુર્લભ સુલભહિ પાઈ સો ગતિ. ૧૦૬
 હરિરસ ઓપી ગોપી સખહી ત્રિયન તેં ન્યારી;
 કમલનયન ગોવિંદચંદકી પ્રાન પિયારી. ૧૦૭
 તિનકે નૂપુર નાદ સુને જખ પરમ સુહાયે;
 તખ હરિકે મન નયન સિમિટિ સખ સ્વનન આયે. ૧૦૮
 રૂનક જુનક પુનિ ભલી ભાંતિ સખ પ્રગટ ભઈ જખ;
 પિયકે અંગ સિમિટિ મિલે હે રસિલે નૈન તખ. ૧૦૯
 કુંજ કુંજ સોં નિકસત સોલિત બર આનન અસ;
 તિમિર કુટિનકે માંજ નિકર રાકા મયંક જસ. ૧૧૦
 સખકે મુખ અવલોકત પિયકે નયન બને ચોં;
 બહુત શરદ સસિમાંજ અરવર દ્રે ચકોર જ્યોં. ૧૧૧
 અતિ આદર કર લઈ ભઈ અહુંદિસ ઠાડી અનુ;
 છટા છબીલી છેકિ રહી મૃદુ બન મૂરતિ જનુ. ૧૧૨
 મોહન મૂરતિ પ્રેમ ઝરીસી એક લગાઈ;

જન બુઝ નંદલાલ, તહાં ઇક કથા ચલાઈ. ૧૧૩
 નાગર નગધર નંદ ચંદ હસહિં મંદ મંદ તબ; ૧૧૪
 બોલે બાંકે બૈન પ્રેમકે પરમ ચૈન સબ. ૧૧૪
 બંક બિલોચન બંક બચન હંસિ કહ ઉલટાવત;
 અરુ મુસકત ગહિ અંચલ વહી ચિત પ્રેમ બદાવત. ૧૧૫
 ઉજવલ રસકો યહ સુભાવ બાંકી છબિ પાવે;
 બંક ચહન અરુ કહન બંક અતિરસહિ બદાવે. ૧૧૬
 જેસેં નાયક ગુન સ્વરૂપ અતિરસિક મહાહે;
 સબ ગુન મિથ્યા હોય નેક જે બંક ન ચાહે. ૧૧૭
 કુસલ શ્રેમ બ્રજ રમની ગમન સંબ્રમ સી પાઈ;
 કારન કવન જે ભવન તજિ કેસે તુમ આઈ? ૧૧૮
 પુનિ બોલે તિન પાહિ હરિ ગોવિંદ રસાસા;
 અહો સજની રજની અતિધોર ન નિકસન કાલા. ૧૧૯
 ગોપિનસોં હરિ હંસિ કહ્યો હે સુંદરિ સબ કાઉ;
 હમરો દરસ તુમ પાય અબ અપને ઘર જાઉ. ૧૨૦
 ઉલટ સદન કરુ ગમન નાહિન દુખ પેહોં પ્યારી;
 માત-તાત-સુત-બન્ધુ-કંથ હુંઠત હોય દુખારી. ૧૨૧
 અલિ અવલિ રહી ચુમિ ભૂમિ કુસુમિત છબિ છાઈ;
 છિટકિ રહી ચહું ચોર ચાંદની પરમ સુહાઈ. ૧૨૨

અરુ દેખો શ્રી યમુના સુન્દર અતિ સુખદાઈ;
 પુલિન મનોહર ત્રિવિધ ભાંતિ સખ તાપ નસાઈ. ૧૨૩
 દેખ શોભા બનન અવનિ સખ ગ્રહન સિધાવો;
 તાત-માત-નિજ પતિકી સેવાસોં ચિત્ત લાવો. ૧૨૪
 અહો તિયા કહા જાનિ કાન્ત તજ કાનન ડગરી;
 અર્ધ ગઈ સર્વારી કછુક ડર ડરી ન સગરી. ૧૨૫
 યહ અનીત નહીં નીતિ સક્ત તુમ ચતુર વિચક્ષણ;
 વેદ દેત નિત સીખ નહિન બરબધૂ યહ લક્ષણ. ૧૨૬
 યદપિ ભર્તા ધનહીન ક્ષીન ધર્મતેં મંદ મતિ;
 દુષ્ટવંત નહીં કેત સંત અતિ આન ત્રિયા રતિ. ૧૨૭
 યદપિ વયસિ ન્હાન વૃદ્ધ રોગમય અતિ હંકારી;
 તઉ ન તજે પિય ચંરણકમલ અતિ હિતસોં નારી. ૧૨૮
 જાહુ ભવન પતિ સેવહુ આપુન ધર્મ વિચારહું;
 રહી નલોક પરલોક જનહીં ગુરુજન બચ (ન) ટારહુ. ૧૨૯
 કોઉ બચન કહ નર્મ, કોઉ રસ બરકર્મનિ પર;
 કોઉ કહે તિય ધર્મ. ભર્મ ભેદન સુન્દર વર. ૧૩૦
 એસે કહ ધરિ ધીર બધુન બર બચન સુનાયે;
 મનુ મરાલ સર માનસતેં મુખ પંકજ આયે. ૧૩૧
 બચન વ્યંગ સુનિ રમનિ હિય અતિ શુભિત ભઈ તબ;

પ્રણય કોપિ રસ ઓપી ગોપી ચિતવન જી લગી તખ. ૧૩૨
 લાલ રસાલકે બંક બચન સુનિ ચકિત ભઇ થોં;
 બાલ મૃગનકી પાંતિ સઘન બન ભૂલિ પરિ જ્યોં. ૧૩૩
 ચિતય પરસ્પર હંસી લસી તિરછી અખિયાં અસ;
 રૂપ ઉદ્ધિ ઇતરાય રંગીલી મિન પાંતિ જસ. ૧૩૪
 જહપિ કહો ધર જાઉ અધિક ચિત ચિંતા બાઢી;
 પુતરિન કીસી પાંતિ રહ ગઈ ઈકે ટક ઠાઢી. ૧૩૫
 દુખ કે બોઝ છબિ સિંવ ગ્રીવ નય ચલી નાલસી;
 અલક અલિનકે ભાર નમિત મનો કમલમાલસી. ૧૩૬
 હિય ભર વિરહ હુતાસ, ઊસાસ સહિત આવત ઝર;
 ચલે કછુક મુરઝાય મધુ ભરે અધરબિમ્બ બર. ૧૩૭
 યહ સખ નવલ કિશોરિ ભોરી ભરી નેહ મહારસ;
 તાતેં સમુઝિન પરી કરી પિય પ્રેમ વિવસ અસ. ૧૩૮
 તખ બોલી બ્રજબાલ લાલ મોહન અનુરાગી;
 સુંદર ગદગદ ગિરા ગિરધરહીં મધુરી લાગી. ૧૩૯
 હે મોહન હે પ્રાનનાથ સુંદર સુખહાયક;
 નિહુર બચન જિન કહો નાંહિ ચે તુમરે લાયક. ૧૪૦
 જખ કોઉ ખૂઝે ધર્મ ત મહિં તાસોં કહિયે પિય;
 બિનહી પૂછે ધર્મ કિત કહિયે દહિયે હિય ૧૪૧

નેમ-ધરમ-જપ-તપ યે સખ કોઉ ફલહિ બતાવે;
 યહ કહું નાહિન સુન્યો ફલહિં ફિર ધર્મ સિખાવે. ૧૪૨
 અરુ તુમ્હરો યહ રૂપ ધર્મ કે ધર્મહિ મોહે;
 ધર્મનકે તુમ ધર્મ ભર્મ યહ આગે કોહે. ૧૪૩
 તેસિય પિયકી મુરલી જુરલી અધર સુધારસ;
 મુનિ નિજ ધર્મ ન તજે તરુની ત્રિભુવનમેં કો અસ. ૧૪૪
 અરુ તુમરે કર કમલ મહાદૂતી યહ મુરલી;
 રાખે કિનકે ધર્મ પ્રેમ અધરન રસ જુ રલી. ૧૪૫
 નગ ખગ ઓર મૃગનકો કેસો રહોહે;
 છાને બહે રહો. નાથ અખ ન કછુ જાત કહોહે, ૧૪૬
 નગનકે ધર્મ ન રહે પુલક તન ચલે ઠોરતેં;
 ખગ મૃગ ગોવચ્છ મચ્છ કચ્છ તે રહે કોરતે. ૧૪૭
 સુંદર પિયકો બદન નિરખિકે કોનહિ ભૂલે;
 રૂપ સરોવર માંઝ સરસ અંબુજ જનુ ફૂલે, ૧૪૮
 કુટિલ અલક મુખકમલ મનો મધુકર મતવારે;
 તિનમેં મિલિ ગયે ચપલ નૈન પિય મીન હમારે. ૧૪૯
 અલક મધુપ મધુ પર્યા કીરનિ જુગસમ સોહે;
 થકીત રહી અવિરુદ્ધ કંજ મુખ રસ કવિ મોહે. ૧૫૦
 ચિતવનિ મોહન મંત્ર ભોંહ જનુ મનમથ ફાંસી;

નિપટ ડગોરી આહિ મંદ મુસકન મૃદુ હાંસી. ૧૫૧
 અધર-સુધા કે લોભ ભદ્ર હમ દાસિ તુમ્હારી;
 જ્યોં લુખ્ય પદકમલ ચંચલા કમલા નારી. ૧૫૨
 જો ન દેહુ અધરામૃત તો સુનહો સુંદર હરિ;
 કરિહુ યહ તન ભસ્મ તિરહ પાવક મેં ગિરિ કરિ ૧૫૩
 પુનિ પિય પદવી પાય, બહુરિ ધરિહોં સુન્દર અંગ;
 નિધરક વહે યહ અધરામૃત પૈહોં ફિરહોં સંગ. ૧૫૪
 સુનિ ગોપિનકે બચન પ્રેમ આંચસી લગી જિય;
 પિધલિ ચદ્યો નવનીત મીત સુન્દર મોહન હિય. ૧૫૫
 બિહૈસિ મિલે નંદલાલ નિરખ બ્રજલાલ બિરહ દુખ;
 યદપિ આત્મારામ રમત ભયે પરમ પ્રેમ સુખ. ૧૫૬
 હરખિ અંક ભર લઈ રંક નવનિધિકી નાંધ;
 પુનિ પુનિ પિય આલિંગત જીવન મુરિલી પાઈ. ૧૫૭
 બિહરત બિપિન બિહાર ઉદાર રસિક નંદ નંદન;
 નવ કુંકુમ ઘનસાર ચારુ ચરિત તન ચંદન. ૧૫૮
 અદ્ભુત સાબલ અંગ બને તનુ પીત બસન મનુ;
 મૂરતિ ધરે સિંગાર પ્રેમ અંબાર પહિરે જનુ. ૧૫૯
 બિલુલિત ઉર બનમાલ, લાલ જબ ચલત ચાલ ભર;
 ડોટિ મદનકી ભીર ઉડત છબિ લુહત ચરનતર. ૧૬૦

ગોપી જન મન ગેહન મોહનલાલ ખનેયોં;
 અપની ઘુતિકર ઉડગન ઉડપતિ ધન ખેલત જ્યોં. ૧૬૧
 કુંજન કુંજન ડોલત જનુ ધનતે' ધન આવત;
 લોચન ત્રિપિત ચકોરનકે ચિત્ત ચોંપ બઢાવત. ૧૬૨
 સુભગ સરિત કે તીર ધીર બલખીર ગયે તહાં;
 કોમલ મલય સમીર છબિનકી મહાભીર જહાં. ૧૬૩
 કુસુમ ધૂર ધૂંધરી કુંજ છબિ પુંજન છાઈ;
 ગુંજત મંજુ અલિગણુ બેનુ જનુ બજત સુહાઈ. ૧૬૪
 ઈત મહકત માલતી ચાઝ ચંપક ચિત ચોરત;
 ઉત ધનસાર તુસાર મિલી મંદાર ઝકોરત. ૧૬૫
 ઈત લવંગ નવરંગ સેવતી સંગ નિવારી;
 ઉત ચંદન મહકાત માધવી મધુમત્તવારી. ૧૬૬
 ઈત કુવલય કેવરો કેતકી ગંધ બંધ બસ;
 ઉત રાયબેલી અઝ એલબેલી મૃગમદ કી બેલ તસ. ૧૬૭
 ઈત તુલસી છબિ હુલસી છાંડત પરિમલ લખટે;
 ઉત કમોહ આમોહ મોહ ભરિ ભરિ સુખ દપટે. ૧૬૮
 ઉજવલ મૃદુલ વાલુકા પુલિન અતિ સરસ સુહાઈ;
 જમુનાબુ નિજ કર તરંગ કર યની ખનાઈ. ૧૬૯
 તહૂં ખૈંઠે ધનશ્યામ સુંદર સુખ નિધાન હરિ;

બિલસત બિબિધ બિલાસ હાસરસ હિય હુલાસ ભરિ. ૧૭૦
 પરિરંભન મુખચુંબન નીવી કુચ કર પરસત;
 સરસત પ્રેમ અનંગ રંગ નવ ધન જ્યોં બરસત. ૧૭૧
 ફૂલન માલ બનાય લાલ પહિરત પહિરાવત;
 સુમન સરોજ સુધારત ઓજ મનોજ બઢાવત. ૧૭૨
 ખેલત રાસ વિલાસ હાસ જો કરત સહાઈ;
 ખોલત બચન પરસ્પર અતિરસ ઉપજ તહાંઈ. ૧૭૩
 તખ આયો તહાં કામ, પંચશર કર હે જકે;
 બ્રહ્માદિકકોં જીત બઢ રહ્યો અતિ મદ તાકે. ૧૭૪
 નિરખિ બ્રજબધૂ સંગ રંગ ભીને કિશોર તન;
 હરિકો મન ગયો મથન ડિલટ મથ્યો મનમથકો મન. ૧૭૫
 મુરજિ પર્યો તહાં મેન કહું ધનુષ કહું બિસિખ બર;
 રતિ દેખત પતિ દશા ભીત ભઈ ભારત ઉર કર. ૧૭૬
 પુનિપુનિ પિય ગાલિંગત રોવન અતિ અનુરાગી;
 મદન બદન ચુચાત અમૃત ભુજ ભર લે ભાગી. ૧૭૭
 અસ અદ્ભુત મોહન પિયસોં મિલિ ગોપ દુતારી;
 અચરજ નાંહિન ગર્વ હોય ગિરિધર જુકી પ્યારી. ૧૭૮
 રૂપ ભરી ગુણ ભરી ભરી પુનિ પરમ પ્રેમ રસ;
 ક્યોં ન કરે અભિમાન કાન્હ ભગવાન જિનકે વસ. ૧૭૯

નદી નીર ગંભીર તહાં ભલ ભંવરી પરહીં;
છિલછિલ-સન્નિલ ન પરેં તો છબિ નહિં કરહીં. ૧૮૦
પ્રેમ પુંજ બર્ધનકે કાજ અજરાજ કુંવર પિય;
મંજુ કુંજમે દુરે તનક, અતિ પ્રેમ ભર્યો હિય. ૧૮૧

ઇતિ પ્રથમોધ્યાય.

શ્રીરાસપંચાધ્યાયી દ્વિતીય અધ્યાય.

મધુર વસ્તુ જે ખાત નિરન્તર સુખ તો ભારી;
બિચબિચ અમલ કટુ તિક્ત અતિશય રુચિકારી. ૧૮૨
જ્યોં પટ પુટકે દિયે અતિ સરસ પરે રંગ;
તેસેં રંચક બિરહ પ્રેમકો પુંજ બઢે અંગ. ૧૮૩
જનકોં નયન નિમેષ ઓટ કોટિક જુગ જાહી;
તિનકોં ગહવર કુંજ ઓટ દુખ ગનના નાંહી. ૧૮૪
રહી ઠગીસી ખાલ લાલ ગિરિધર પિય બિન ચોં;
નિધન મહાધન પાય બહુરિ ફિર જાત રહે ત્યોં. ૧૮૫

દાહા:—

કુંજ કુંજ ઢૂંઢત ફિરી, ખોજત દીનદયાલ;
પ્રાનનાથ પાયે નહીં, બિકલ ભઇ અજલાલ. ૧૮૬

શિલા:—

વિરહાકુલ જે ગઈ સખે પૂછત બેલી બન;
 કો જડ કો ચૈતન્ય કછુ ન જનત બિરહી જન. ૧૮૭
 હે અશોક હર શોક લોક મમ પિયહી બતાવહુ;
 અહો પનસ સુખ અસન મરત નિય અભિય પ્યાવહુ. ૧૮૮
 હે તુલસી કલ્યાણી સદા ગોવિંદપદ પ્યારી;
 કયોં ન કહો તુમ નંદ સુવન સોં બિથા હમારી. ૧૮૯
 હે માલતી હે જાતિ જુથ કે સુનિ કિત દે ચિત;
 માન-હરન મન-હરન લાલ ગિરિધરન લખે ઈત. ૧૯૦
 હે કેતકિ ઈતતેં કિતહું ચિતયે પિય રસે;
 કે નંદનંદન મંદ મુસકિ તુમરે મન તૂસે. ૧૯૧
 હે મુક્તાફલબેલિ ધરે મુક્તાફલ માલા;
 નિરખે નયન બિસાલ મોહન નંદલાલા. ૧૯૨
 હે મંદાર ઉદાર બીર કર બીર મદામતિ;
 દેખે કહું બહી બીર ધીર મન હરન ધીર ગતિ. ૧૯૩
 હે ચંદન દુષકંદન સબકી જરત સિરાવહુ;
 નંદનંદન જગવંદન ચન્દન હમહુ બતાવહુ. ૧૯૪
 હે અવની નવનીત-ચોર ચિત-ચોર હમારે;
 રાખે કિતહું દુરાય બતા દેઉ પ્રાન પિયારે. ૧૯૫

હે સખિ યહ મૃગવધૂ ધનહિ કિન બુઝો અસરિ;
 ડહડહે ધનકે નૈન અબહિ કહૂં દેખે હે હરિ. ૧૯૬
 બુઝોરી ધન લતનિ પુલ રહી ફૂલનિ જોધ;
 સુંદર પિયકર પરસ બિના અસ ફૂલ ન હોઈ ૧૯૭
 અમીકર અહૈ રિ ચંદ ઉડન મેં અતિ છબિ પાવે;
 ડિગનસખ બ્રજબાલ,લાલ શશિ હમહિ બતાવે ૧૯૮
 અહો સુભગ બન ગંધિ પવન સંગ ધીરજી રહી ચલિ;
 સુખકે ભવન દુખ હમન રમન કહૂં તેચિતયે બલિ. ૧૯૯
 હે ચંપક હે કુસુમ તુમહેં છબિ સખસોં ન્યારી;
 નેક બતાય જી.દેઉ જહાં હરિ કુંજ બિહારી. ૨૦૦
 હે કદંબ હે નિંબ અંબ કયોં રહે મૌન ગહિ;
 હે બટ ઉતંગ સુરંગ બીર કહું તુમ ઇત ઉતલહિ. ૨૦૧
 હે જમુન નિકટકે બિરપ પૂછિ ભઈ નિપટ ઉદાસી;
 કયોં કહિ હે સખિ અતિ કહે ર ચે તીરથ બાસી ૨૦૨
 અહો કમલ સુભ બરન કહો તુમ હું હરિ નિરખે;
 કમલ માલ બનમાલ કમલ કર અતિહી હરખે; ૨૦૩
 કરહિં ગાન જસ કાન અચેરસ કુસુમનિ કેરા;
 મધુપ મહામન નિહર કહે નહિં કહુ હરિ હેરા; ૨૦૪
 કાલિંદી કત કાન કહો કિત કારન આઈ;

પરમ પ્રિય પિય તુહીં સુહી સખ સખિયન માઈ. ૨૦૫
 હે યમુને તુમ જન બુઝ ક્યોં હઠ હિં ગહત હો;
 જો જલ જગ ઉદ્ધરન તાહિ તુમ પ્રગટ બહત હો. ૨૦૬

જહૂં આવત તમ કુંજ પુંજ ગહવર તરુ છાઈ;
 અપને મુખ ચંદની ચલત સુંદરિ તિન માંધ ૨૦૭

ઘહિ બિધિ બન બન ટુંઢિ બૂઝિ ઉનમતકી નાંધ;
 કરન લગિ મન હરન લાલ-લીલા મન ભાઈ ૨૦૮

અગ્નિ દગ્ધ જો અંગ બહુરિ ફિર આગહિં સેકે;
 ધરાન પતિત જસ હોઈ તાપુનિ ધરનિ ટેકે ૨૦૯

મોહનલાલ રસાલકી લીલા ધનહીં સોહે;
 કેવલ તન્મય ભઈ કહુન જને હમકો હે. ૨૧૦

હરિકી ચલન બિલોકનિ હરિકી બોલન હેરન;
 હરિકી ગાયન ઘેરન ટેરન પઃ વહ ફેરન. ૨૧૧

હરિકીસી બનતેં આવનિ ગાવનિ અતિ રસ રંગી;
 હરિકીસી કૌતક રચન, નચનિ પુનિ હોતત્રિભંગી. ૨૧૨

કોઉ પૂતના હોય લાલકોં દૂધ પિયાવે;
 કોઉ શકટાસુર હોઈ ચરચા સો ઉલટિ દિખાવે. ૨૧૩

કોઉ જસુમતિ જંહ લાલ બાલ ઉખલસોં બાંધે;
 કોઉ શ્રીહામા હોઈ ચઢત કાન્હરકે કાંધે ૨૧૪

કોઉ યમલાભુન લંજિ ફની ફન નૃત્ય લલનકો;
 કોઉ કહે મીચહુ લોચન, મોચન દાવાનલકો. ૨૧૫
 કોઉ કર અંબરકો ગિરિવર કર ધર ખોલત હે તખ;
 નિધરક જૈ તર રહો ગોપ ગોપી ગાયન સમ. ૨૧૬
 ભૂંગી ભયતે ભૂંગ હોય ઈકે કીટ મહાજ;
 કૃષ્ણપ્રેમતે કૃષ્ણ હોય કછુ નહીં અચરજ ખડ ૨૧૭
 જહપિ પરમ સુખધામ સ્યામ પિયકે લીલારસ;
 તહપિ તિનહીં અવલોકનખિન અકુસાઈગઈઅસ. ૨૧૮
 જ્યોં અંહન અંદ્રમા તપન સખ સીતલ કરહીં;
 પિય બિરહીજે લોગ તિનહીલગ આગબિતરહી. ૨૧૯
 છિન ખૈઠત છિન ઉઠત, લુટત પુનિ સો રજ માંહી,
 થોરે જલ જ્યોં મીન, દીન આતુર અકુસાહી. ૨૨૦
 તખ પાયો પિયપદસરોજકો ખોજ રુચિર તહાં;
 અસિદર અંકુશકલસકમલધ્વજજગમગાતજહાં ૨૨૧
 જો રજ અજકમલાશિવ ખોજતયોજત જોગી હિય;
 સોરજ ખંહન કરન લગી સિર ધરન લગી તિય. ૨૨૨
 ચલિ પુનિ વહીં અંકકે, રંક જસ ખોજત રહ મગ;
 દેખે તહું જગમગત, હીંમ પિય-પ્યાની કે પગ ૨૨૩
 ચકિત ભધ સખ કહે કોન યહ ખડભાગિન અસ;

પરમ કાન્ત એકાન્ત પાછ પીવત જી અધરરસ. ૨૨૪
 આગે ચલિ અવલોકિ, એક નવ પદસવ શ્રેણી.
 જહાં પિય નિજકરકુસુમ, લે ગુથત સુંદર વેણી. ૨૨૫
 તહાં પાયો ઇક મંજી મુકુર મનિજટિત બિલોલે;
 તેહિ બુઝત બ્રજબાલ, બિરહ ભર્યો સૌ ઉન બોલે ૨૨૬
 તર્ક કરત બ્રજબાલ કહો યહ કયોં કર લીનો;
 તિન મધિ તિનકે હિયકી, જાનિ ઇક ઉત્તર દીનો ૨૨૭
 બેની ગુહન સમય છપીલો, પાછેં બેઠો જળ,
 સુંદર બદન બિલોકન, સુખકો અંતર ભયો તબ ૨૨૮
 તાતેં મંજી મુકુર સુકર લે, બાલ દિખાયો;
 શ્રીમુખકો પ્રતિબિમ્બ સખી તબ સન્મુખ આયો ૨૨૯
 ધન્ય કહત ભઇ તાહિ, નાંહિ કછુ મનમેં કોપી;
 નિરમત્સર જે સંત તિનકી ચૂડામનિ ગોપી ૨૩૦
 ઇન નીકે આરાધે હરિ ઇશ્વર ખર જોઇ;
 તાતેં અધર સુધારસ, નિધરક પીવત સોઈ ૨૩૧
 સોઉ પુનિ અભિમાન ભરી તબ કહન લગી તિય;
 મોતેં ચલ્યો ન જાત, જહાં તુમ ચલત કહત પિય ૨૩૨
 દાહા:—

પિય સંગ એકાંતરસ, બિલસત રાધા નાર;
 કંધ અદન હરિસોં કંઘા, યાતેં તજી મુરાર. ૨૩૩

શૈલા:—

પુનિ આગેં ચસિ તનક દૂરિ દેખી સોઈ ઠાઠી;
 જકો સુંદર નંદસુવન પિય અતિરતિ બાઠી ૨૩૪
 ગોરે તનકી જ્યોતિ છૂટિ છબિ છાઈ રહી ધર;
 માનો ઠાઠી કુંવરિ સુભગ કંચન અવની પર. ૨૩૫
 જ્યેં ઘનતેં બિહુરી બિજુરી નૂતન છબિ કાછે;
 કિધેં ચંદસેં રસ ચંદ્રિકા રહ ગમ પાછે. ૨૩૬
 તિનકી જ્યોતિ જગમગાલ, છુટ રહી છાજત હે ધર;
 માનો ગઠી કુંવરિ સુભગ કનકપેં હી મંચર. ૨૩૭
 નયન તેં જલધાર, હાર ધોવત ધર ધાવત;
 ભૈવર ઉડાયન સકત, બાસ બસ મુખ ઢિંગ આવત. ૨૩૮
 કવાસિ કવાસિ પિય મહાબાહુ ચેં વહત અકેલી;
 મહાબિરહકી ધુનિ સુનિ રોવત ખગ મૃગ બેલી. ૨૩૯
 તા સુંદરિદી દશા દેખિ કછુ કહત ન આવે;
 બિરહ ભરી પુતરી જુ હોય તો કહ્ણ છબિ પાવે. ૨૪૦
 ધાઠ ભુજન ભરિ લમ, સખન લે લે ઉર લાઠ;
 માનો મહાનિધિ ખોઠ, મંચ આઠી નિધિ પાઠ. ૨૪૨
 પોંછતિ અપને અંચલ, રચિર દગ અંચલ તિયકે;
 પોક ભરે સુકપોલ લોલ રહ કત સુપિયકે. ૨૪૪

અહો પ્રાન પ્યારી પ્રભુતેં કયેં ભધ પ્રતિકૂલી;
 હમ અબ શ્રમલે અબેં તબ સબ ભધ નિરમૂલી. ૨૪૪
 સબ બનિતા તજિ એક મોકોં સંગ લધ જબ;
 વિવિધ વિલાસ રચાય સબહી સુખ દીનોં તબ. ૨૪૫
 જબહીં ગર્વ ઉર બઢયો, ગર્વ ગંગન ગિરિધારી;
 તુરત મોહિકૂં તજી, નાથ મમ ભયે હિતકારી. ૨૪૬
 તેહી લે તહાંતે બહૂરી યમુના તટ આઈ;
 જહાં નંદનંદન જગ વંદન પિય લાડ લડાઈ. ૨૪૭

ઇતિ દ્વિતીય અધ્યાય.

શ્રીરાસપંચાધ્યાયી તૃતીય અધ્યાય.

કહન લગી અહો કુંવર કાન્હ બ્રજ પ્રગટ જબતેં;
 અવધિભૂત ઈંદિરા અલંકૃત વૈ રહી તબતેં ૨૪૮
 સબકોં સબ સુખ બરખત સસિ જ્યેં બઢત વિહારી;
 તામેં પુન ચે ગોપવ ત્રિય નિપટ તિહારી. ૨૪૯
 નયન મૂંદવો મહા અસ્રલે હાસી ફાંસી;
 મારત હો કિત સુરતનાથ બિન મોલ કી દાસી; ૨૫૦
 વિષતેં જલતેં બ્યાલ અનલતેં દામિની ઝરતેં;
 કયેં રાખી ? નહીં મરન દઈ નાગર નગધરતેં. ૨૫૧

જસુદાસુત જનુ તુમ ન ભયે પિય અતિ ઈતરને;
 વિશ્વ કુશલ કારન બિધિના બિનતિ કરી આને. ૨૫૨
 અહો મિત્ર અહો પ્રાનનાથ યહ અચરજ ભારી;
 અપને જનકો મારિ કરો કિનકી રખવારી. ૨૫૩
 જખ પસુ ચારન ચલત ચરન કોમલ ધર બનમેં;
 સિલ કંટક અટકત કસકત હમરે મનમેં. ૨૫૪
 કહા હમારી પ્રીતિ કહાં તુલરી નિહુર ઈ;
 મનિ પખાનસોં ખયે દહવિસોં કછુ ન ખસાઈ. ૨૫૫
 જખ તુમ કાનન જત, સહસ યુગ સમ ખીતત છિન.
 દિનખીતત જિહિં ભાંતિ હમહિ જાને પિયુ તુમખિનરપક
 જખ કાનનતેં આવત સુન્દર આનન દેખે
 તહાં યહ બિધિનાં કૂર કરિ ધરિ નયન નિમેષે. ૨૫૭
 પ્રણુત મનોરથ કરન ચરન સરસીરૂહ પિયકે;
 કહા ઘટિ જૈહેં નાથ હરત દુખ હમરે જિયકે. ૨૫૮
 ફનિ ફનનપર અરપે ડરપે નાહિન નેક તમ;
 છતિયન પર પગ ધરત ડરત કિતકાનકુંવર અખ ૨૫૯
 જિહિ યહ પ્રેમસુધાધર મોહન મુખ દેખ્યો પિય;
 તિનકી જરન ન મિટ્ટે રસિક સંવિદ કોવિદ હિય. ૨૬૦
 મવણ માત્ર મંગલહાયક અસ ઓર ન હોઈ;

મોહન મુખ નિરખે બિના ઓર સુહાસ ન કોઈ. ૨૬૧
 લલિત મધુર મૃદુહાસ પ્રેમ પરધન તુમરો પિય,
 મારત મનસિજ બાનનિ કસકત પ્રેમિન કે હિય ૨૬૨
 પારધિ હૂતે તુમજી કઠિન સુન હો મોહન પિય;
 બેનુ બળય બુલાય મૃગસી મોહિ હતી તિય. ૨૬૩
 માત-પિતા-પતિ-બન્ધુ સખે તજિ તુમ ઢિંગ આઈ
 જાનિ ખૂઝિ અધરાત ગહર બન સો નિડરાઈ ૨૬૪
 અજહૂં નહિં કંઈ બિગર્યો, વંચક રંચક આવો;
 હમરે હિરદે તપત, હયા કર ઈનહિં સિરાવો. ૨૬૫
 મૂરલીકો જીહો અધરામૃત આય પિયાવો. ૨૬૬
 બુધજન મન હરની બાની બિન રહત સખેતિય;
 અધર સુધાસવ સહિત, તનક યાવહું જયાવહું જિયર ૨૬૭
 અરુ તુમારી કથા, અમૃતરસ ત્રય તાપ સિરાવે;
 અમૃત અમરોં તુમ્હ કરેં બ્રહ્માદિક ગાવે. ૨૬૮
 જાનત હેં હમ તુમ જી હરત બ્રજરાજ દુલારે;
 કોમલ ચરનસરોજ ઉરોજ કઠોર હમારે. ૨૬૯
 સનૈસનૈ ધરિયે પિય હમકોં અધિક પિયારે;
 કિત અટવીમેં અટત ગડત તૂન કૂર્પ અનિયારે. ૨૭૦

છતિ તૃતીય અધ્યાય સંપૂર્ણ.

શ્રીરાસપંચાધ્યાયી અધ્યાય ૪ થો.

ઇહિ ધિંધિ પ્રેમ-સુધાનિધિ બહ ગઘ અધિક કલોલે;
 વિબ્હલ હો ગઘ બાલ લાલસોં અલબલ બોલે. ૨૭૧
 તબ તિનહીમેં પ્રગટ ભયે નંદનંદન પિય ચોં;
 દષ્ટિ બન્દ કરી દુરે બહુરિ પ્રગટે નટવર જ્યોં. ૨૭૨
 પીત-બસન બન માલ ધરેં મંજુલ મુરલી હથ;
 મંદ મધુર મુસિક્યાન નિપટ મન્મથ કે મન્મથ. ૨૭૩
 પિયહિ નિરખ તિય વૃન્દ સભેં ઉઠી એક વાર ચોં,
 ફિરિ આવે ઘટ પ્રાન બહુરિ ઉઝકત ઈન્દ્રી જ્યો. ૨૭૪
 મહાશ્ચુધિત ડોં ભોજન સોં જે પ્રીતિ સુની હે;
 તાહૂતેં સતગુની સહસ પુનિ કોટિ ગુની હે. ૨૭૫
 અતિ આનંદ કર મેન જબહિ હરિ દષ્ટિ નિહારે;
 એકહિ એક બુલાય પાય હમ પ્રાનપિયારે. ૨૭૬
 દોરી લિપટ ગઘ લલિત બાલ સુખ કહત ન આવે;
 મીન ઉછરિકે પુલિન પરે પુનિ પાની પાવે. ૨૭૭
 કોઉ ચટપટ સોં ઝપટિ કોઉ પુનિ ઉરવર લપટી;
 કોઉ ગર લપટી કહત ભલે જુ કાન્હર કપટી ૨૭૮
 કોઉ નાગર નગધરકી ગહિ રહિ દોઉ કર પટકી;
 મનોં નવધનતેં સટકી દામિનિ દામન અટકી. ૨૭૯

કોઉ પિય ભુજસોં લટકિ મટકિ રહી નારી નવેલી
 મનો સુન્દર સિંગાર ખિટપ લપટી છબિ ખેલી. ૨૮૦
 કોઉ કોમલ પદ કમલ કુચન ખિચ રાખી રહી યોં,
 પરમ નિધન ધન પાય હિયેસોં લાય રહત જ્યોં ૨૮૧
 કોઉ પિયકો રૂપ નૈન મગ ઉરમેં ભરિ આવત;
 મધુર મિષ્ટ જ્યોં વૃષ્ટિ દસોંદિસ અતિ છબિ પાવત. ૨૮૨
 કોઉ હસનન દિયે અધર ખિંબ ગોવિન્દ હિ તાડત
 કોઉ એક નૈન ચકોર ચારુમુખ ચન્દ નિહારત ૨૮૩
 કહું કાજલ કહું કુમકુમ કહું એક પીક લગી બ,
 તહં રાજત બ્રજરાજ કુંવર કન્દર્પ દર્પહર. ૨૮૪
 બૈઠે પુનિ નિહિં પુલિનહિ પરમાનન્દ ભયો હે,
 છબિલિન અપનો છંદન છબિ સુ ખિછાય દયો હે ૨૮૫
 એક એક હરિ દેવ સબહિ આસન પર ખેસે;
 કિય મનોરથ પૂરન જિનકે ઉપજે જેસે, ૨૮૬
 જો અનેક યોગેશ્વર હિયમેં ધ્યાન જુ ધરહી;
 એકહિં ખેર ઇક રૂપ સબકોં સુખ ખિસ્તરહીં. ૨૮૭
 યોગીજન બન જય જતન કરિ કોટિ જનમ પચિ;
 અતિ નિર્મલ કરિ રાખત હિયમેં આસન રચિરચિ, ૨૮૮
 કહુ છિન તહં નહિં જત નવલનાગર સુંદર હરિ;

બ્રજયુવતિનકે અંબર પર બેઠે અતિ રુચિ કર. ૨૮૯
 કોટિ કોટિ બ્રહ્માંડ જદપિ એકહિ ઠકુરાઈ;
 બ્રજદેવિનકી સભા સાંચરે અતિ છબિ પાછ. ૨૯૦
 જ્યોં નવદલમંડલ મધ્યમ કમલકર્ણિકા બ્રાજે;
 ત્યોં સખ સુન્દરી સન્મુખ સુન્દર શ્યામ બિરાજે. ૨૯૧
 બૂઝન લાગિન નવલબાલ નંદલાલ પિયહિ તબ;
 પ્રીત રીતકી બાત મનમેં મુસકાત જાત સખ. ૨૯૨
 એક ભજતે કો ભજે એક બિન ભજતે ભજહીં;
 કહો કાન્હ તે કવન આહિ જે દોહુન ત્યજહીં. ૨૯૩
 જે ભજતેં કો ભજે લોભ સ્વારથ અપને હિત;
 જેસે પસુ પરસ્પર ચાટત મુખ સુખ માનત ચિત. ૨૯૪
 અન ભજતે કોં ભજે તે ધર્મી શુભકારી;
 જેસેં માતપિતા જું કરત સુતકી રખવારી. ૨૯૫
 જે દોડિકો તજે તેહિ તામસ સુનુ નારી;
 હે જે આત્મારામ અમૃતરસ અચવે ભારી. ૨૯૬
 અકૃતજ હુ મેં નાંહિ તુમ્હે અતિ હિતહિ બઢાવન;
 જેસેં મહાધન પાય જાત હિય ચોપ લગાવન. ૨૯૭
 યદપિ જગગુરુ નાગર નગધર નંદદુલારે;
 તદપિ ગોપિન કે પ્રેમ બિબસ અપને મુખ હારે. ૨૯૮

તબ બોલે બ્રજરાજ કુંવર હેં ઋણી તુમહારો
 અપને મનતેં દૂર કરો કિન દોષ હમારો. ૨૯૯
 કોટિકલ્પ લગિ તુમ પ્રતિ, પ્રતિ ઉપકાર કરેજો;
 હે મન હરની તરુની ઉરિન નાહિં ન તબૈતો. ૩૦૦
 સકલ બિરવ અપબસકરિ મો માયા સોહતિ હે.
 પ્રેમ તુમરી માયા, સો મોહિ મોહતિ હૈ ૩૦૧
 તુમજી કરી સો કોઉ ન કરે સુન નવલકિશોરી;
 લોક બેઠકી સુદઢ સુદઢ સૃષ્ટિલા તૂન સમ તોરી. ૩૦૨
 ઇતિ ૪ થો અધ્યાય સંપૂર્ણ.

શ્રારાસપંચાધ્યાયી ૫ મો અધ્યાય.

સુનિ પિયકો રસબચન સબન રિસ છાંડિ દિયો હે;
 બિહંસત અપને કંઠન લાલ લગાય લિયો હે. ૩૦૩
 એક એક હરિદેવ મધુર મૂરતિ રસભીને;
 અનેક જૂથ બ્રજજીવતિ મનોરથ પૂરન કૃતિને. ૩૦૪
 કલ્પવૃક્ષ જી સુનિયત વહ ચિંતત કલદાયક;
 યહ બ્રજરાજકુમાર સખેં સુખદાયક નાયક. ૩૦૫
 કોટિ કલ્પતરુ બહત લસત પદપંકજ છાંઈ;
 કામધેનુ પુનિ કોટિ કોટિ લોટત રજમાંઈ. ૩૦૬

સો પિય ભયે અનુકૂલ તૂલ કોઉ ન ભયો અખ.
 નિરવધિ સુખકો મૂલ સૂલ ઉનમૂલ કરી સખ. ૩૦૭
 પુનિ આયહુ તહં સુરતરુ તર સુંદર ગિરિવરધર;
 આરંભિત અદ્ભુત સુ રાસ વહ કમલચક્રપર. ૩૦૮
 એક કાલ ધ્રજખાલ લાલ સખ ચઢે જોર કર;
 નમિત ન ઇતઉત હાય સખે નિર્તંતખિચિત્ર ખર. ૩૦૯
 પુનિ દર્પન સમ અવનિ રમતી તાપર છબિ દેઈ;
 ખિલુલિત કુંડલ અલક તિલક જુકિ જાંઈ લેઈ. ૩૧૦
 સખકે અંસન ધરી સાંવરે ખાંહ સુહાઈ;
 એકહિ મૂરત લસત લાલ આલાતકી નાંઈ. ૩૧૧
 કમલકરણિકા મધ્ય જુ રયામારયામ બની છબિ;
 દ્વયદ્વય ગોપિન મધ્ય મોહનલાલ બને ફબિ. ૩૧૨
 મૂરતિ એક અનેક દેખ અદ્ભુત શોભા અસ;
 મંજુ મુકુર-મંડલ મધ્ય ખિધુ આનિ પરત જસ. ૩૧૩
 સકલ તિયનકે મધ્ય સાંવરો પિય સોભિત અસ;
 રત્નાવલી મધ્ય નીલમનિ અદ્ભુત ઝલકે જસ. ૩૧૪
 નવમરકતમનિ રયામ કનકમનિગન ધ્રજખાલા;
 વૃન્દાખનકો રીઝિ મનો પહિરાઈ માલા. ૩૧૫
 નૃપુ-કંકન-કિંકની કરતલ મંજુલ મુરલી,

- તાલ-મૃદંગ-ઉપંગ-ચંગ એકો સુર જુરલી, ૩૧૬
 મૃદુલ મધુર ટંકાર તાલ જંકાર મિલી ધુનિ;
 મૂરજ યંત્રકી તાર ભંવર ગુંજરનિ પુનિ. ૩૧૭
 તેસિય મૃદુપદ પટકનિ ચટકનિ કરતારિનકી;
 લટકનિ મટકનિ ઝલકનિ કલ કુંડલ હારનકી. ૩૧૮
 મિલ જુભલ ઇક અદ્ભુતધુનિ સુનિ મુનિ મન માહે;
 સુરનર ગન ગંધર્વ કછુ ન જને હમકો હે. ૩૧૯
 સાંવરે પિયકે સંગ નૃતતિ યોં બ્રજકી બાલા;
 જનુ ધનમંડલ મંજુલ ખેલતિ દામિની માલા. ૩૨૦
 છબિલી ત્રિયનકે પાછે આંછે બિતુલિત ખેની;
 ચંચલરૂપલતાકી સંગ ડોલતિ અલિશ્રેની. ૩૨૧
 મોહનપિયકી મુસકનિ ઢલકનિ મોરમુકુટકી;
 સદા બસોં મન મેરે ફરકનિ પિયરે પટકી. ૩૨૨
 બદનકમલપર અલક છુટી કછુ શ્રમકન ઝલકનિ;
 સદા રહો મન મેરે મોરમુકુટકી ઢલકની. ૩૨૩
 કોઉ સખી કર પકરતિ નિરતતિ યોં છબિલી તિય,
 માનો કરલ ફિરત દેખી નટલ હોત જિય. ૩૨૪
 કોઇ નાયક કે ભેદ ભાવ લાવન્ય રૂપ બસ;
 અભિનય કરદિખરાવતિ ગાવતિ ગુન પિયકે અસ. ૩૨૫

તથ નાગરનંદલાલ ચાહ ચિત ચકિત ભયે થોં;
 નિજપ્રતિબિંબબિલાસ નિરખશિશુ ભૂતરહત જ્યોં ૩૨૬
 રીઝ પરસ્પર વારત અંબર આભૂષન અંગકે;
 અવર તહીં બન રહત તહાં અદ્ભુત રંગરંગકે. ૩૨૭
 કોઉ મુરલીસંગ જુરલી રંગીલી રસહિ બદાવત;
 કોઉ મુરલીકોં છેક છબીલી અદ્ભુત ગાવત. ૩૨૮
 તાહિ સાંવરોડુંવર રીઝ હંસ લેત ભુજનભર;
 ચુંબનકર મુખસદન બદનતેં દે તખ્ખોલ ઢર. ૩૨૯
 જગમેં જે સંગીત રીત સુરમુનિ રીઝત જિહિં;
 સો ખજત્રિયનકે સહજ ગમન આગમ ગાવત તિહિં ૩૩૦
 જે ખજદેવી નિરતત મંડલરાસ મહાછબિ,
 સો રસ કેસેં ખરનિ સકેં યહાં એસો કો કવિ. ૩૩૧
 રાગ-રાગિની સમજવો જુ બોલવો સુહાયો;
 સો કાપેં કહિ આવે જે ખજદેવિન ગાયો. ૩૩૨
 રાગ-રાગિની મંડલ ઢિંગ સખ ઠાઢે ગાવત;
 તાલ-પખાવજ-આવજ-ખીના-મુરજ-ખજવત. ૩૩૩
 લાલ ખાલ અદ્ભુતરાગ લેત લાગત સોભ થોં;
 સુભગવટાપર છટા છબીલી, થરક રહત જ્યોં. ૩૩૪
 ઉડે નવઅરુન અખીર રાસમંડલ મંડિત અસ.

મનહુ સઘન અનુરાગઘટા ધુમડી ઉમડી રસ, ૩૩૫
 કટિ કિંકિની ઝંકાર તાલ ભૂપર ખીના પુન;
 પંચશબ્દ હુનિ થકિત હોત પર જ્ઞાન મહામુનિ. ૩૩૬
 પિયગ્રીવ ભુજમેલિ કેલિ કમનીય બઢી અતિ ?
 લટકિ લટકિકે નિરતત કાપે કહિ આવે ગતિ. ૩૩૭
 છબિસોં નિરતત મટકનિ લટકનિ મંડલ યોલત.
 કોટિ અમૃત સમ મુસકનિ મંજુલ થા થૈધ યોલત ૩૩૮
 કોઉ ઉનતેં અતિ ગાવત સુર લેત નર્મ નધ.
 સખ સંગીતજી છકે સુંદર ગાન કરત ભધ. ૩૩૯
 અપઅપની ગતિભેદ તહાં નિરત કરત તમ;
 નિહિં છિન મોહે ગંધર્વ સુંદરગાન કરત જખ. ૩૪૦
 ભુજદંડનસોં મિલત લલિતમંડલ નિરતત છબિ;
 કુંડલ કચસોં ઉરઝે મુરઝે રહે તહાં બડે કવિ. ૩૪૧
 પિયકે મુકુટકી લટકનિ મટકનિ મુરલિ રવ અસ;
 કુહુકિ કુહુકિ મનુ નાયત મંજુલ મોર ભરે રસ. ૩૪૨
 સિરતેં સુમન મુદેસજી બરસત અતિ આનંદભર.
 મનુ પદગતિપર રીઝ અલકપૂજનિ ફૂલનિકર ૩૪૩
 સ્તમજલ સુંદરબિંદુ રંગમરિ અતિ છબિ બરસત;
 પ્રેમ ભક્તિ-બિરવા જિનકે તિનકે હિય સરસત. ૩૪૪

વૃન્દાબનકો ત્રિબિધપવન બિંજના જી બિલોલે;
 જહં જહં સ્મિતબિલોકત તહં તહં રસભર ડોલેં. ૩૪૫
 બડે અરૂનપટ બસન મંડલમંડિત એસેં;
 પ્રેમજલકે ગોલક કછુ છબિ ઉપજત જેસે, ૩૪૬
 કુસુમધૂરધૂંધરી કુંજ મધુકરનિ પુંજ જહં.
 એસેહુ રસઆવેસ લટકિ કીન્હોં પ્રવેસ તહં. ૩૪૭
 નવ પલ્લવકી શ્રેની અતિસુખદેની દરસે,
 સુંદર સુમન સુનિરખત અતિઆનંદ હિ બરસે, ૩૪૮
 પવન થકયો શશિ થકયો થકયો ઉડુમંડલ સગરો;
 પછેં રવિરથ થકયો અલ્યો ન આગેં ડગરો. ૩૪૯
 બિહરત રતિ અવિરુદ્ધ યુદ્ધ સુરતિ રસસાગર;
 ઉજ્જવલ પ્રેમ ઉજ્જગર નાગર સખ ગુન આગર. ૩૫૦
 હાર હારમેં ઉરઝ, ઉરઝ બહિયામેં બહિયાં;
 નીલ પીતપટ ઉરઝ ઉરઝ નથખેસર મહિયાં. ૩૫૧
 સ્થમ ભરે સુંદર અંગ સરસ અતિમિલત લલિત ગતિ,
 અંસનપર ભુજદિયે લટકિ શોભા શોભિત અતિ. ૩૫૨
 તૂટી મુકતામાલ છૂટિ રહી સાંવરે ઉરપર;
 મનો ગિરિતેં સુરસરી દ્વિબિધિ ધાર ધસી ધર ૩૫૩
 અદ્ભુત રાસવિલાસ ગીત ધુનિ સુનિ મોઢે મુનિ;

સિલા સલિલ વહે ચલી સલિલ વહે રહી સિલા પુગિ. ૩૫૪
રીઝ સરદકી રજની ન જનિ કિતિ ઇક બાઠી:

ખિલસત સજનીશ્યામ યથા રુચિ અતિરતિ બાઠી ૩૫૫
યહિ બિધિ બિબિધ બિલાસ ખિલસ સુખકુંજ સદનકે;
ચલત ચમુનાજલ કીડન પીડન કોટિ મદનકે. ૩૫૬

જબ ઇચ્છા પ્રભુ કરી સ્મિત પ્રજબધૂકોં જની;
તતછિન તિત સુખયાન આયહુ સખ સુખહાની ૩૫૭
હાટક જટિલ પ્રવાલ હાર ચાર ચીર તહાં;

કિરણસહસસહિત જનુ આયે કોટ સૂર જહાં. ૩૫૮

એકએક આરઠ ખને લિય માનો ગોપીખર;
સખહીં જને નિજપાસ બુઝાવહીં અધરધર ૩૫૯

દોલી ભુજન અરુ દામસિખિસુ ખિલોકી મગનઅતિ;

દેવખધૂન તનુ ધર્યો રાસરસહેતુ તજે પતિ ૩૬૦

શબ્દ કરે મન હરે ખસત છબિ મનહી માંહી;

યા સુખ સમનહીં અન્ય ભાગ્ય પ્રજબધૂ સિરાહી. ૩૬૧

અજ સિવ સુક સનકાદિ સેસ સૂર પુંજપુંજસોં

ગુંગહુ ભયે ગનેસ દેખ રવિ કુંજ કુંજસોં. ૩૬૨

મધુપ મૃગી તૃનલતા કુંજ સરકુમુદિની સોહી;

પ્રજમંડલ શ્રી નિરખ શ્રી સહિત શ્રી પતિ મોહી. ૩૬૩

સખ ભકતન લે કર હર્ષન દિખાવહીં લાલ ખર;
 ગોપી મલસોં લપટિ પ્રેમ વિવસ આનંદ ભરિ. ૩૬૪
 કબહુ ભાવ મન લપટિ લંપટત સુહાટક બેલી;
 મોહ પરસ્પર ભરે જલદ જનુ લનુબિનુ બેલી. ૩૬૫
 પિયાપાનિપરપ્રિય, પિયઉરપર પ્રાન પિયારી;
 સુધાતડાગ ભઈ મનો વિરહિન કોં હિલકારી. ૩૬૬
 અતિઉત્સાહજલ અમિત કૂલ દંડા તહ સોહે;
 છબિ તરંગ મનિ જીવ ભુજેતર સુભગ મનોહે. ૩૬૭
 પદ્મ કુમુદિની ગોપી મધુપ હરિ કરહું ગુંજરી;
 પિયમુખલલિત સુખલિત સુર કુંડલ ઉજિયારી. ૩૬૮
 ઉઠી જી નારિ તત્કાલ રાસ રચ્યો વહી પદ્મપર;
 તતથૈ તતથૈ તાનમાન ભેદ ભરત હે તાલ કરિ. ૩૬૯
 સાધુ સાધુ કહિ પિયા, પિયા પિયા સાધુ બખાને;
 ઉત્કંઠા અંગ ભરિ લેહિ અપર નિજ નાહિ પિછાને. ૩૭૦
 કેરજિ મરગજીમાલ ચાલ મત્તગજગતિ મલકતિ;
 ધૂમત રસ ભરે નયન ગંડસ્થલ શ્રમકન ઝલકત. ૩૭૧
 ધાય યમુનજલ ધસે લસે છબિ પરત જ ખરની;
 મનો બિહરત ગજરાજ સંગ લિય તરૂનિ કરની. ૩૭૨
 તિયન તન ઝલમલત, બહન તહાં અતિ છબિ પાયે;

ફૂલ રહે જનુ જમુનાકનકકે કમલ સુહાયે. ૩૭૩
 મંજુલ અંજલિ ભરિભરિ પિયકે તિય જલ મેલત;
 જનુ અલિ અરવિંદ બૃંદ મકરંદહિ ખેલત. ૩૭૪
 છિરકત જલસોં છેલ જો મંજુલ અંજલ ભરિભરિ;
 અરુણ કમલ મંડલી ફાગ ખેલત જનુ રંગ કરિ. ૩૭૫
 રુચિરદગંચલ અંચલ અંચલ ખર જગમગ અસ;
 સરસ કનકકે કંજન ખંજન જલ પરત જસ. ૩૭૬
 જમુનાજલમેં દુર મુર કામિનિ કરત કલોલે;
 માનો નવધન ભીતર દામિનિ દામિનિ ડોલે. ૩૭૭
 કમલન તજિ અલિગન મુખકમલન જખ આવત;
 છબિસોં છબિલોં છેલભેટતિન છિનહિં ઉડાવત. ૩૭૮
 કોઉ કોઉ તકિ તકિ છપ્પી લાલ લલિત જલ કીડા;
 મનહુ મહામન મહન મહનકોટિ મન વ્રીડા ૩૭૯
 કબહુક મિલ સખ બાલ લાલ છિરકત છબિસોં બસ;
 મનસિજ પાયો રાજ આજ અભિષેક હોત જસ. ૩૮૦
 તિનકી સુંદર કાંતિ ભાંતિ મન મોહન ભાવે;
 બાલ બેષ છબિ પૈહેં કછુ હૂં કહત ન આવે. ૩૮૧
 ભીજિ બસન તન સિપટિ નિપટિ છબિ અંકિત હે અસ;
 નૈનનિકે નહિં બેન, બેનકે નેન નહિં જસ. ૩૮૨

સખ કાહુકો જમુના જમુના સુંદર સુખદેની;
 જગમગાત તટ ઘાટ મહામતિ જટિત નિસેની. ૩૮૩
 લલિત બિટપસોં લપટિ લતા ફૂલી ખુલી જલ;
 ફૂજત સારસ હંસ બંસ બિકસત અંબુજ ભલ. ૩૮૪
 તહાં અદ્ભુત જલકેલિ બની છબિ ગની ન પરહીં;
 જિહિ ચિંતત ચિંતત રંચક જલ કલિમલ હરહીં. ૩૮૫
 કોઉ અપનેઇ ધસી હસી પિયસોં રતિ માની;
 કોઉ પરાગહિ કોઉ લટ ગહી છબિસોં રતિ ખાની. ૩૮૬
 મિલ પિય ત્રિયશ્રમ હર્યો જમુનાજી અતિ સુખદાઇ;
 અંબુ અંબુજ લહી પૂજત જનુ કામ પાહુને આઇ. ૩૮૭
 બિકસિ બહન બનિતાગન તન જલમાંઝ દુરાયે;
 ફૂલે હેં માનો કાલિન્દી કનકકે કમલ સુહાયે. ૩૮૮
 મુખઅરવિંદન આગે જલઅરવિંદ લગે અર;
 ભોર ભયે રજ નિશ મહા છબિ મન્દ પરત જસ. ૩૮૯
 નીર નિચોરત જીવતિન દેખિ અધીર ભયે મજુ;
 તનુ બિહુરનકી પીર ચીર રોવત અસુઅન જનુ. ૩૯૦
 શ્રમિત ભઇ કોઉ ગોપી લાલ પર બરસત પાની;
 છબિ બિલોક કે જીવતિદેહ જલ સુરતિ ભુલાની. ૩૯૧
 જલ સ્નાવત તિય થકી પ્રિયા પ્યારી પિય દેખી;

હાંસિ ગુહ્ય પિય કરી છુટનિ પિય લગી વિસેખી. ૩૯૩
 નિરખિ પરસ્પર છબિ સોં બિહરતિ પ્રેમ મહન ભર;
 પ્રકૃતિ બામકી છાતિ અજહુ ધરકત જિનકે ડર. ૩૯૪
 તિનમહં કિતિક અજ્ઞાતયૌવન છબિ પાવત તનુ;
 રોમાવલિ શૌવાલ જનિ પોંછત દારત જનુ. ૩૯૫
 જલ બિહારકી બાનક કો કવિ કહે બખાની;
 અજ સિવ શુક સનકાદિ સેસ સારદ અકુલાની. ૩૯૬
 તબ ઇક દ્રુમ તન ચિતે કુંવર ભર આજ્ઞા દીની;
 નિર્મલ અંબર ભૂષણ તિન તહં ખરસા કીની. ૩૯૭
 અપની અપની રુચિકે, પહિરે ખસન ખની છબિ;
 જગત મોહિની જે તિનકી પ્રજતિય મોહની સખ. ૩૯૮
 એસેહી જેતિક સરદ પરમ મનોહર રાતી;
 ખેલત રાસ રસિકપિયા દિન દિન અનુભાંતિ. ૩૯૯
 પ્રહ્લ મુહૂરત કુંવર કાન્હુ ભર ધર આયે જખ;
 ગોપન અપની ગોપી અપને હિંગ જની તખ. ૪૦૦
 નિત્ય રાસ-રસ-મત્ત નિત્ય ગોપીજનવલ્લભ;
 નિત્ય નિગમ જે કહત નિત્ય નવતન અતિ દુરલભ. ૪૦૧
 ચહ અદ્ભુત રસરાસ મહાછબિ કહત ન આવે;
 શેષ સહસ મુખ ગાવત તોહ અન્ત ન પાવે. ૪૦૨

શિવ મનહીં મન ધ્યાવે કાહૂ નાહિં જનાવે;
 સનક-સન્દન-નારદ-સારદ અતિ મન ભાવે. ૪૦૩
 યદ્યપિ યહ પદ કમલા અમલા સેવિત નિશદિન;
 યહ રસ અપને સપને કબહૂં નાહિન પાથો તિન. ૪૦૪
 અજ અજહું રજ વાન્ધિત સુન્દર બૃન્દાબનકી;
 સોઉ તનક ન પાવત સૂત્ર મિટત નહીં મનકી. ૪૦૫
 બિન અધિકારી ભયે નહીં શ્રીબૃન્દાબન સૂઝે;
 રેન કહાંતે સૂઝે જબલગ વસ્તુ ન બૂઝે, ૪૦૬
 નિપટ નિકટ ઘટઘટમેં અંતર જનત આહી;
 વિષય વિદૂષિત ઇન્દ્રિય પકરિ સકતિ નહિં તાહી. ૪૦૭
 જો યહ લીલા હિય સોં ગાવહિં સુનાવહિં;
 પ્રેમ ભક્તિ સો પાવહિં સખહીકે જિય ભાવહિં. ૪૦૮
 હીન અશ્રદ્ધા નિંદક નાસ્તિક ધર્મ બહિર્મુખ;
 તિનસોં કબહુ ન કહિયે કહહિ તો નાંહિ લહે સુખ. ૪૦૯
 ભક્તજનન સોં કહો જિનકે શ્રી ભાગવત ધર્મ બસ;
 જ્યોં યમુનાકે મીન લીન નિતરહત જમુન જસ. ૪૧૦
 યદ્યપિ સપ્તનિધિ ભેદત જમુના નિગમ બખાને;
 તે તિહિં ધારહીં ધાર રમત છુવત ન જસ આને. ૪૧૧
 રસિક જનનસોં સંગ રહે હરિ-લીલા ગાવે;

પરમ કાન્ત એકાન્ત પરમ રસ સોધ પાવે. ૪૧૨
 યહ ઉજ્જવલ રસ માલ કોટિ જતનન કરિ પોધ;
 સાવધાન હોધ પહિરો ઇહિ તોરો મતિ કોધ. ૪૧૩
 સ્વપન કીરતન ધ્યાન સાર સુભિરન કો હે પુનિ;
 જ્ઞાનસાર હરિધ્યાન સાર શ્રુતિસાર ગુથી ગુનિ. ૪૧૪
 અધહરની મનહરની સુન્દર રસ ખિસ્તરની;
 નંદદાસ કે કંઠ બસો નિત મંગલ કરની. ૪૧૫
 ઇતિ ૫ મો અધ્યાય સંપૂર્ણ.

બ્રમરગીત.

મહાતુલાવ શ્રીનન્દદાસજી કૃત.

રાગ ખિસાવલ ॥ ઊધોકો ઉપદેશ સુનો પ્રજનાગરી,
 રૂપસીલ લાવન્ય સખેગુન આગરી, પ્રેમ ધ્વજ રસ-
 રૂપની ઉપજવન સુખ પુંજ, સુંદર સ્યામ વિલાસનિ
 વૃંદાવન નવ કુંજ. સુનો ૦ ૧ કહન સ્યામ સંદેશ
 એક હોં તુમપેં આયો, કહિ ન સમય એકાંત કહૂં
 અવસર નહીં પાયો; સોચત હી મનમેં રહ્યાં, કબ પાઉં
 એક ઠાઉં ? કહિ સંદેસ નંદલાલકો હોં બહુર મધુપુરી
 બાઉં સુને ૦ ૨

સુનત શ્યામકો નામ ગ્રામ ધરકી સુધ ભૂલી, ભર
આનંદરસ હૃદય પ્રેમવેલી દ્રુમ ફૂલી; પુલકરોમ સખ
અંગ ભયે ભર આયે જલ નયન, કંઠ ગહગહ વહે ગયે
હો બોલે જત ન બેન. બિબસ્થા પ્રેમકી. ૩ અર્ધ
આસન બેઠાય ચોર પરિક્રમા કીની, શ્યામ સખા નિજ
જન બહુર સેવા બહુ કીની; પૂછત સુધ નંદલાલકી
પ્રહસત મુખ વ્રજબાલ, નીકે હેં બલવીર જુ બોલત
વચન રસાલ. સખા સુન શ્યામકો. ૪

કુસલ રામ અરુ શ્યામ કુસલ સંગી સખ વિનકે,
ચદુકુલ સગરે કુસલ પરમ આનંદ હેં તિનકે; પૂછન
વ્રજ કુસલાતકોં હોં પઠયો તુમ તીર, મિલહેં થોરે દિન-
નમેં જિત જિય હોડિ અધીર. સુનો ૦ ૫

સુન મોહન સંદેસ રૂપ સુમરન વહે આયો, પુલ-
કિત આનન કમલ અંગ આવેસ જનાયો; વહે વિબહલ
ધરની પરી વ્રજવનિતા મુરઝાય, દે જલ છીંટ પ્રબોધહીં
ઉદ્ધવ બત સુનાય. કહત હે જ્ઞાનકૂ. ૬ વે તુમતેં
નહીં દૂર જ્ઞાનકી આંખન દેખો, અખિલ વિશ્વ ભરપૂર
બ્રહ્મ સખ રૂપ વિશેખો; લોહ દારુ પાપાનમેં જલ થલ
માંહી અકાસ, ચર અચર હિં વર્તત સખે જ્યોતિ બ્રહ્મ
પ્રકાસ. સુનો બ્રજનાગરી. ૭

કોન બ્રહ્મકો જ્યોતિ જ્ઞાન કાસો કહો ઉધો ? હમરે
સુંદર સ્યામ પ્રેમકો મારગ સૂધો; નયન બેન મુખ
નાસિકા મોહન રૂપ દિખાય, સુધ બુધ સખ મુરલી
હરી પ્રેમ ઠગોરી લાય. સખા૦ ૮

યહ સખ સગુણ ઉપાધિ રૂપ નિર્ગુણ હે ઉનકો,
નિવિકાર નિર્લેપ લગત નહીં તીનો ગુનકો; હાથ ન
પાય ન નાસિકા નયન બેન નહીં કાન, અચ્યુત
જ્યોતિપ્રકાસ હે અખિલ વિશ્વકે પ્રાન. સુનો૦ ૯

જે મુખ નાહિન હતો કહો કિન માખન ખાયો ?
પાયન બિન કહો ગૌચન સંગ કો બનબન ધાયો ?
આંખનમેં અંજન દિયો ગોવર્ધન લીનો હાથ, નંદ-
યસોદા પૂત હેં કુંવર કાન્હ પ્રજનાથ. સખા૦ ૧૦

જાહિ કહો તુમ કાન્હ તાહિ કોઉ પિતા ન માતા,
અખિલ અંડ બ્રહ્માંડ વિશ્વ ઉનડીતે જતા; લીલાગુન
અવતાર હેં ધર આયે તન સ્યામ, યોગયુક્તિહી
પાઘયે હો પરમબ્રહ્મ પુરધામ. સુનો૦ ૧૧

તાહિ બતાવો યોગ યોગ યુક્તિ જહાં પાવો,
પ્રેમસહિત હમ પાસ નંદનંદન ગુન ગાયો; નયન
બેન અરુ પ્રાનમેં મોહન ગુન ભરપૂર, પ્રમપિયૂષહિ
છાંડકે હો કોન સમેટે ધૂર ? સખા૦ ૧૨

ધૂર ખુરી જો હોય દસ ક્યોં સીસ ચઢાવે? ધૂર
છેત્રમેં આય કર્મ કર હરિપદ પાવેં; ધૂરહીંતે ચહ તન
ભયો ધૂરહીંતે બ્રહ્મા, લોક ચતુર્દશ ધૂરતેં સપ્તદ્વીપ
નવ ખંડ. સુનો ૧૩

કર્મધૂરકી ખાત કર્મ અધિકારી જાને, કર્મ ધૂર
ક્યોં આન પ્રેમ અમૃતમેં સાને; તખ્તહી લગ સખ કર્મ
હેં જખલગ હરિ ઉર નાહી, કર્મખંધ સખ વિશ્વકે
જીવ વિમુખ બહે જહિં. સખા ૧૪

તુમ ક્યાં નિંદો કર્મ કર્મતેં સદ્ગતિ હોઈ, કર્મરૂપતેં
ખસી નહીં ત્રિભુવનમેં કોઈ; કર્મહિતેં ઉત્પત્તિ હે
કર્મહિતેં સખ નાસ, કર્મ કરે તેં મુક્તિ હે પરમ બ્રહ્મ
પુરવાસ. સુનો ૧૫

કર્મ પાપ અરુ પુન્ય લોહ સોનેકી બેરી, પાયન
ખંધન દોડિ કરે માનો બહુતેરી; ઉચ્ચ કર્મતેં સ્વર્ગ
હે નીચ કર્મતેં ભોગ, પ્રેમ બિના સખ પચમરે વિષય
વાસના રોગ. સખા ૧૬

કર્મ ખુરે જો હોય યોગ કાહે કોં ધારે? પદ્માસન
સખ દ્વાર રોક ઇન્દ્રિયકોં મારે; બ્રહ્મ અગ્નિ જર શુદ્ધ
બહે સિદ્ધ સમાધ લગાય, લીન હોય સાયુજ્યમેં જ્યોતહિ
જ્યોતિ સમાય. સુનો ૧૭

યોગી યુક્તિહી ભજે ભક્ત નિજ રૂપહી જાને, પ્રેમ
પિયૂષે પ્રકટ સ્યામસુંદર ઉર આને; નિર્ગુનતે ગુન
પાઘયે લોગ કહત ચે નહિં, ઘર આયે નાગ ન પૂજ્યે
વામી પૂજન જાય. સખા૦ ૧૮

જે હરિકે ગુન હોય વેદ કયોં નેત બખાને? નિર્ગુન
સગુન આત્મા ચાર ઉપનિષદ સુખ સાને; વેદ પુરાનન
ખોજકે નહીં પાયો ગુન એક, અગુનતે ગુન ન્યારે
ભયે હો કહિ આકાસ કી ટેક. સુતો૦ ૧૯

જે ઉનકે ગુન નહીં ચોર ગુન ભયે કહાતે? ખીજ
ખિના તરુ જમેં મોય તુમ કહો કહાંતે; વા ગુનનકી
પરછાહિંરી માયા દર્પન ખીચ, ગુનતે ગુન ન્યારે ભયે
અમલ ખારિ જયોં કીચ. સખા૦ ૨૦

માયાકે ગુન ચોર ચોર હરિ કે ગુન જાનો, વા
ગુનકો ઈનમાંજ આન કાહેં કો સાનો; જાકે ગુન અરુ
રૂપ કો જે નહિ પાયો ભેદ, તાતેં નિર્ગુન બ્રહ્મ કો હો
બદત ઉપનિષદ બેદ. સુતો૦ ૨૧

બેદહુ હરિકે રૂપ સ્વાસ મુખતેં જે નિસરે, કર્મ
ક્રિયા આસક્તિ સખે પિછલી સુધ બિસરે; કર્મ મધ્ય
ઢૂંટે સખે કિન હૂં ન પાયો દેખ, કર્મસહિત નહીં પાઘયે
તાતેં પ્રેમ બિશેખ. સખા૦ ૨૨

પ્રેમ જો કોઉ વસ્તુ રૂપ દેખત લૌ લાગો, વસ્તુ
દષ્ટિ બિન કહો પ્રેમી કાહે અનુરાગે; તરનિ ચંદ્રકે
રૂપો ગુન નહિં પાયો જન, તો ઉનકું કહા જનિયે
ગુનાતીત ભગવાન. સુનો ૦ ૨૩

તરનિ અકાસ પ્રકાસ તેજમેં રહ્યો દુરાઈ, દિવ્ય
દષ્ટિ હી ભલે રૂપ વહ દેખ્યો જાઈ; જિનકી વે આખેં
નહીં ક્યોં દેખે વે રૂપ, તિને વિસ્વાસ ક્યોં ઉપજે જે
પરે કર્મ કે કૂપ. સખા ૦ ૨૪

જાળ કરિયે નિત કર્મ ભક્તિહૂ તિનમેં આઈ,
કર્મ રૂપતેં કહો કોન પેં છૂટ્યો જાઈ; કમ કમ કર્મ
કરેતેં કર્મનાસ વહેં જાય, તબ આત્મા નિષ્કર્મ કર
નિર્ગુન અહ સમાય. સુનો ૦ ૨૫

જો હરિકે નહીં કર્મ કર્મ બંધન વહે આવે, તો
નિર્ગુન વહે વસ્તુ માત્ર પરમાન બતાવે; જો ઉનકે
પરમાન હે તો પ્રભુતા કછુ નાહીં, નિર્ગુન હે અતીત
સોઈ સગુન જગતકે માહિં. સખા ૦ ૨૬

જો ગુન આવે દષ્ટિમાંજ નહીં ઇશ્વરમેં સારે, ઇન
સબહીતેં વાસુદેવ અચ્યુત હેં વ્યારે; ઇન્દ્રિય દષ્ટિ
વિકારતેં રહત અધોક્ષજ જ્યોતિ, શુદ્ધ સરૂપી જન
જિય તૃપ્ત જો તાતેં હોતિ. સુનો ૦ ૨૭

નાસ્તિક હેં જો લોગ કહા જાને તિન રૂપહિં, પ્રકટ
ભાનુ કો છાંડ ગહે ફિર છાયા ધૂપહિં; હમારે બિન વહ
રૂપ હી ઓર ન કછૂ સુહાય, જો કરતલ આભાસકો તૂ
કહિ બ્રહ્મ દિખાય, સખા૦ ૨૮

એસેમેં નંદલાલ રૂપ નયનનકે આગે, આય ગયે
છબિ છાય બને પિયરે ઉર બાગે; ઉદ્ધવતેં મુખ મોર
કેં કહિ કછુ ઉન તેં બાત, પ્રેમ અમૃત મુખતેં શ્રવે
અંબુજ નયન સુચાત, તરક રસ રીત કી. ૨૯

અહો નાથ અહો રમાનાથ યદુનાથ ગુસાંઈ, નંદ-
નંદન વિડરાત ફિરત તુમ બિન સખ ગાંધ; કાહે ન
ફેર કૃપાલ હોઉ ગો ગ્વાલન સુખ દેહુ, દુખ જલનિધ
હમ ખૂડહીં હો કર આલંબન લેહુ, નિહર બહે
કહાં રહે. ૩૦ કોઝી કહે અહો દરસ દેત પુન લેત
દુરાઈ, યહ છલ વિદ્યા કહો કોન પિય તુમહિં । સખાઈ;
હમ પરબસ આધીન હેં તાતે બોલન દીન, જલબિન
કહો કેરો જિયે પ્રેમાતુર જો મીન, બિચારો રાવરે, ૩૧
કોઝી કહે અહો દરસ દેહુ પુન બેન બજાવો, દુર
દુર વન કી ઓટ કહા હિય લેતન લગાવો, હમ કો
તુમસે એક હેં તુમકો હમસી કાર, બહુત દિનનકી

રાવરે પ્રીતિ ન ડારો તોર, એકહી વાર મેં. ૩૨ કોઉ કહે અહો સ્યામ કહા ઈતરાય રહે હો ? મથુરાકો અધિકાર પાય મહારાજ ભયે હો; એસી કછુ પ્રભુતા હુતી જનત કોઉ નાહિં, અબલાવધ સુન ડર ગયે બલી ડરે જગ માંહિં, પરાક્રમ જનકે. ૩૩ કોઉ કહે અહો સ્યામ આહત મારન જો એસે, ગોવર્ધન કર ધાર કરી રક્ષા તુમ કેસે ? બ્યાલ અનલ વિષ જ્વાલતેં રાખ સિયે સખ ઠોર, અબ બિરહાનલ દહત હો હંસ હંસ નંદકિસોર, ચોર ચિત્ત લે ગયે. ૩૪ કોઉ કહે યહ નિહુર ઈન્દ્રે પાતક નહીં બ્યાપે, પાપપુન્યકે દરન હાર યહ આપહી આપે; ઈનકે નિર્દય રૂપમેં કાહિન કમ્પૂ બિચિત્ર, પય પીવત પ્રાનન હરે પૂતના બાલચરિત્ર મિત્ર ચે કોન કે ? ૩૫ કોઉ કહે રિ યહ આજ નહિં આગેં ચલિ આઈ, રામચંદ્રકે ધર્મ રૂપમેં હીં નિહુરાઈ; યજ્ઞ કરાવન જાત હેં વિશ્વામિત્રસમીપ, મગ મેં મારી તાડિકા રઘુબંસી કુલદીપ, બાલ હી રીત ચે. ૩૬ કોઉ કહે યહ પરમ ધર્મ સ્ત્રીજિત પૂરે, લઘુ લાઘવ સન્ધાન કરે આયુધકે સૂરે; સીતાજૂકે કહેતેં સૂર્યનખાપેં કોપ, શ્રવન નાસિકા કાઠકે સૂર્યવંસ દિયો આપ, કહા તાકી કથા ? ૩૭ કોઉ કહેરી સુનો ઓર ઈનકે ગુન આલી,

અતિ રાજપે' જય ભમ માગી બનમાલી, માગી વામ-
 નરૂપ વહે નાપત બઢાઈ કાય; સત્ય ધર્મ દોઉ છાંડકે
 દિયો પીઠપર પાય, લોભકી નાવ હે, ૩૮ કોઝી કહેરી
 કહા હિરનકસિપૂતે બિગર્યો, પરમ ઢીક પ્રલહાદ પિતાકે
 સન્મુખ ઝગર્યો, સુત અપનેકો દેત હે શિક્ષા દંડ
 બતાય, ઇતિ વપુ ધર નરસિંહકે નખન બિદાર્યો જય
 બિના અપરાધકે. ૩૯ કોઝી કહેરી ઇતિ પરસરામ વહે
 માતા મારી, ફરસા કાંધે ધાર ભૂમિ ક્ષત્રિન સંહારી;
 સોનિત કુંડ ભરાયકે પોષે અપને પિત્ર, ઇતકે નિર્દય
 રૂપમે' નાહિન કછૂ બિચિત્ર, બિલગ કહા માનિયે? ૪૦
 કોઝી કહેરી કહા દોષ સિસુપાલ નરસહિ, બ્યાહ કરન
 ડાંગર્યો નૃપત ભીષ્મકકે દેસહિ, દલબલ જોર બરાતકોં
 ઠાઠો હે છબિ બાદિ, ઇતિ છલકર દુલહી હરી ક્ષુધિત
 ગ્રાસ મુખ કાદિ, આપને દવારથી. ૪૧ ચહ વિધિસોં
 આવેસ પરથલ પ્રેમહીં પાગી, ઓર રૂપ પિય ચરિત્ર
 તહાંને દેખન લાગી, રોમ રોમ રહ્યો બ્યાપકે જિનકે
 મોહન આપ, વિનકે ભૂત ભવિષ્યકો જાનત કોન
 દુરાપ? રંગીલી પ્રેમથી. ૪૨

દેખ ગોપિનકો પ્રેમ નેમ ડીધાકો ભાજ્યો, તિભર
 ભાવ આવેસ બહુત અપને મન લાજ્યો, મનમે' કહે

રજ પાયકે લે માથે નિજ ધાર, હોં તો કૃતકૃત વહે રહ્યો
ત્રિભુવન આનંદ વાર, વંદના યોગ્ય છે. ૪૩ કબહૂ કહે
ગુન ગાય સ્યામકે ધનિહિં રિઝાઉં, તાતે પ્રેમભક્તિ સ્યા-
મસુંદરકી પાઉં, જિંહિં બિધિ મોપે શીઝહીં સોઈ કરો.
ઉપાય, જાતેં મો મન શુદ્ધ વહે દુવિધા જ્ઞાન મિટાય.
પાય રસ પ્રેમકો. ૪૪

તાહી છિન એક અમર કહૂં તેં ઉડ તહાં આયો,
અજબનિતાકે વૃંદમાંઝ ગુંજત છબિ છાયો; ખેડયો
આહત પાંવ પે ચરણકમલસે જાન, માનો મન ઉદ્ધવકો
પ્રથમહીં પ્રકટયો આન. મધુપ કો ભેષ ધર. ૪૬ તાહિ
અમરસોં કહે સખે પ્રતિ ઉત્તર બાતેં: તકં વિતર્કન
યુક્તિ પ્રેમરસરૂપી બાતેં, જિન પરસો મમ પાંવકો તુમ
માનત હમ ચોર, તુમહીસેં કપટી હતે મોહન નંદ
કિસોર. યહાં તે દૂર હો. ૪૬ કોઝિ કહેરી મધુપ ભેષ
બિનહીં કો ધાર્યો, સ્યામ પીત ગુંજમનિ કિંકિની
નૂપુર ઝનકાર્યો, વા પુરકો રસ ચોરકે, ફિર આયે ધહિં-
દેસ, ધનકો જિન માનો કોઉયે કપટીકે બેસ. ચોર જિન
જાય કછુ. ૪૭ કોઝિ કહેરી વિશ્વમાંઝ જોતે હેં કારે,
કપટી કુદિલ કઠોર ખરે માનસ મુસિહારે, એક સ્યામ

તન પરસકે જરત આજલોં અંગ, તા પાછેં યહ મધુપ
હૃ લાયો યોગ ભુજંગ, કહા ઈનકી કથા ? ૪૮ કોઝી કહે
અહો મધુપ કહા હરિકે ગુન ગાવે, હૃદય કપટસોં પરમ
પ્રેમ નાહિન છબિ પાવે; જાનત હોં યહ ભાંતકે સર્વસુ
લિયો ચુરાય; એસી નાહીં બ્રજબાસની કોઝી તુમહિ
પત્યાય, લહે હમ જનકે. ૪૯ કોઝી કહે અહો મધુપ
કહે અનુરાગી તુમકો, કોનહિ ગુન ધોં જન યહી અજ-
રજ હે હમકો, કારો તન અતિ પાતકી મુખ પીરો જગ
નિંદ, ગુન ઓગુન સબ જનકે ગ્યાપહિ જન મિલિંદ
દેખ લેહુ આરસી. ૫૦ કોઝી કહે અહો મધુપ કોન કહે
તુમ મધુકારી, લિયે ફિરત સુખ યોગ ગાંઠ કટાવ કટારી,
અધર પાત કિયો બહુતકે અધર અરુન રંગ રાત, અબ
બ્રજમેં આયે યહાં કરન કોન કો વાત ? જાહુ કિન
પાતકી ? ૫૧ કોઝી કહે અહો મધુપ કહા તૂ રસહી
જને, બહુત કુસમપર બેઠ સબે આપન સમ માને,
આપન સમ હમકૂં કિયો ચાહત હે મતિમંદ, દુખ્યા
જ્ઞાન ઉપજાયકે દૂષિત પ્રેમ આનંદ. કપટકે છંદસોં. (પર)
કોઝી કહેરી મધુપ જ્ઞાન ઉલટો લે આયો, મુક્તિ પરે
જે રસિક તિને ફિર કર્મ બતાયો, વેદ ઉપનિષદ સાર
જે મોહન ગુન ગહિ લેત, તિનકો આત્મા શુદ્ધકી ફિર

કર સંઘા દેત, યોગ ચટ સારમે. ૫૩ કોઝી કહેરી
આજ ખટપદ પશુ દેખ્યો, અખલોં યહિ દેસ નાહિં
કોઝી અસ પેખ્યો, દે શૃંગ આનન ઉપરે કારે પીરે
ગાત, વિષ અમૃત સમ માનહીં અમૃત દેખ કશત,
બાદ યહ રસિકતા. ૫૪ કોઝી કહેરે મધુપ નિરનય
તુમહી બહુ જાન્યો તકં વિતર્કતાયુક્ત શાસ્ત્ર હુ
બહુવિધ આન્યો, પેં ઈતનોં નહીં જન હો વરતુ
ખિના ગુન નાહિં, નિર્ગુન શક્તિ જુ સ્યામકી, સગુન
સકલ જગમાંહિ જ્ઞેતિ જલ ખીચમે. ૫૫ કોઝી કહે
અહો મધુપ લાજ નહીં તુમકો આવે, રવામી તુમહારે
રયામ કૂબરી નાથ કહાવે, યહાં નીચી પદવી હુતી
ગોપીનાથ કહાય, અખ યદુકુલ પાવન ભયે, દાસી
જૂઠન ખાય, મારત કહા ખોલકૂં? ૫૬ કોઝી કહે અહો
મધુપ હોહિં તુમસે જ્ઞે સંગી, કયોં ન હોયે તન રયામ
સકલ ખાતન ચૌરંગી, ગોકુલમેં જ્ઞેરી કોઇ પાઈ નાહિં
તુહારિ, મદન ત્રિભંગી આપહી કરી ત્રિખંડી નારી,
રૂપ ગુન શીલકી. ૫૭ કોઝી કહે અહો મધુપ રયામ
યોગી તુમ ચેલા. કુખ્જ તીરથ જય કિયો ઈંદ્રિનકો
મેલા, મધુખન ।સદ્ધ કહાયકેં આયે ગોકુલ માહિં,
યહાં તો પ્રેમી લોગ હેં ગાહક તુહારો નાહિં, પધારો રાવરે

પટ કોઉ કહે રે મધુપ સાધુ મધુવન તુમ જેસેં, ઓર
વહાં કે લોંગ કહોં ઘોં કહિ હેં કેસેં ? ઓગુન ગુન કર
લેત હરિ ગુનકો ડારત મેટ, મોહન નિર્ગુનકો ગહે તુમ
સાધનકો ભેટ, ગાંડકો ખોયકેં. ૫૯

યહ બિધ સુભિર ગોવિંદ કહત ઉદ્ધવ પ્રતિ ગોપી,
ભૂંગ સંજા કર સકલ કુલકી લગ્ગ લોપી, તા પીછે
એક વાર હોં સહિત સકલ બ્રજનારી, હા કરુનામય
નાથ હો કેશવ કૃષ્ણ મુરારિ, ફાટ હિયરી ચલ્યો ૬૦
ઉમગી કોઉ સલિલ અસુઅનતેં સિંધુ ભયો ધારન,
વા જલમેં બહિ જત કંચુકી ભૂપન હારન, તાહિ
પ્રેમપ્રવાહમેં ઉદ્ધવ ચલે બહાય, ભલી જ્ઞાનકી મેંડહી
વ્રજમેં તોરી જાય, કુલિસકો તૃણ ભયો. ૬૧

પ્રેમપ્રસંસા કરત શુદ્ધ જો ભક્તિ પ્રકાસી, દુબ્ધા
જ્ઞાન ગ્લાનિ મંદતા સગરી નાસી, કહત ભયો નિશ્ચય
યહે હરિરસકે નિજ પાત્ર, હોં તો કૃતકૃત્ય બહે ગયો,
ઈનકે દરસન માત્ર, મેટ મત જ્ઞાન કે. ૬૨ પુન પુન
કહિ હરિ કહન બાત એકાંત પદાયો, હોં તો ઈનકો મર્મ
જન એકો નહીં પાયો, હોં જો કહૂં મર્યાદ કી જ્ઞાન
કર્મકો રોપ, યે સબ પ્રેમાસક્ત હેં કુલલગ્ગ દદ લોપ,
ધન્ય યહ ગોપિકા. ૬૩ જો એસેં મર્યાદ મેંટ મોહનકોં

ધાવે, તો કાઢેન પરમાનંદ પ્રેમ પદવી છળિ પાવે, જ્ઞાન
 યોગ સખ કર્મ તે પરમ સનેહી સાંચ, પુનિ ચોંહી પટ-
 તર દેતહી હીરા આગે કાંચ, બિષમતા બુદ્ધિકી ૬૪
 ધન્ય ધન્ય યહ લોગ ભજે હરિકો ને એસે, આરકોઉ
 ઈન વિના પ્રેમ રસ પ્રસરત કેસે? મેરે યહ લધુ જ્ઞાન
 કો ઉર મદ રહ્યો ઉપાધ, અખ જાન્યો અજ પ્રેમ કો
 લહત ન આધો આધ; વૃથા શ્રમ કર થકે. ૬૫ પુનિ
 કહિ પરસત પાય પ્રથમ હોં ઈનહિં નિચાર્યો, ભૂગ
 સંજ્ઞા કર કહત નિંદ સખહીતેં કાર્યો, અખ વહે રહોં
 અજભૂમિકી પગ મારગકી ધૂર, વિચરત મોપેં પગ
 ધરે સખ સુખ જીવન મૂર, મુનિન દુર્લભ યહે. ૬૬
 કેસે હોહુ દ્રુમ લતા વેલિ વહ્ની વનમાંહીં, આવત જત
 સુભાવ પરત મોહન પરછાહીં, સોડિ મેરે વરા નહીં ને
 કછુ કરં ઉપાય, મોહન હોય પ્રસન્ન ને યહ વર માગોં
 જાય. કૃપા કર દેહુ તો, ૬૭ પુન કહ્યો સખનતેં સાધુ
 સંગત ઉત્તમ હે ભાઈ, પારસ પરસે માત્ર લોહ કંચન
 વહે જાઈ, ગોપીપ્રેમપ્રસાદતેં હોં અખ સીખ્યો આય,
 ઉદ્ધવતેં મધુકર ભયો દુષ્પ્રજ્ઞાજ્ઞાન મિટાય, પાય રસ
 પ્રેમકો. ૬૮

યહ બિધ મન અભિલાષ કરત મથુરા ફિર આયો,

ગદગદ પુલકિત રોમ અંગ આવેસ જનાયો, ગોપીગુન
 ગાવન લગ્યો મોહનગુન ગયો ભૂલ, જીવનકો લે કહા
 કરે જો નહિં જીવન મૂલ? ભક્તિ કો સાર યહ. ૬૯ એસે
 સોચત જહાં સ્યામ તહાં આયો ધાયો, પરિક્રમા દૈંડાત
 પ્રેમ સોં બહુત જનાયો, કછુ નિર્દયતા સ્યામકી કછૂ
 રુદન દોડિ નયન, કછુ અજબનિતા પ્રેમકી બોલત
 તોતરે બેન, સુનો નંદ લાડિલે. ૭૦ કરનામયતા અરુ
 રસિકતા તુલસી કુઠી, જબહી લો નહિં લગી તબહિં
 લો બાંધી મૂઠી, મેં જાન્યો વ્રજ જયકે નિર્દય તુમરો
 રૂપ, જે તુમકો અબલંબહી તિનકો મેલો દૂપ, કોન
 યહ ધર્મ હે? ૭૧ પુન પુન કહિયોં ચલો જય બૃંદાબન
 રહિયે, પ્રેમપુંજકો પ્રેમ જય ગોપિન સંગ લહિયે,
 ઓર કામ સબ છોડકેં ઉન લોગન સુખ દેહ, નાતર
 અબહી જત હેં ડૂબી સગરી નેહ, કરોગે ફિર કહા? ૭૨

સુનત સખાકે બેન નયન ભર આયે દોડિ, બિબસ
 પ્રેમ આબેસ રહી નાહીં સુધ કોડિ, રોમ રોમ પ્રતિ ગોપિકા
 વહે ગઈ સગરે ગાત, કદપતરુ ભયો સાંવરો અજબનિતા
 ભઈ પાત, ઉલ્લેહો અંગઅંગતેં. ૬૩ હો સચેત કહિ ભલો
 સખા પઠ્યો સુધ લાવન, અવગુન હમરે લાય તહાંતે
 લગે દુખાવન, ઉનમેં મોમેં અતરો એકો પલહૂ નાહિં,

જે દેખો મો માહિં વેતો મેં ઉનહી માહિં, તરંગન
વારિ જ્યોં. ૬૪ ગોપિન રૂપ દિખાય તબે મોહન
બનવારી, ઊઘો બ્રમહિ નિવાર મોહકા જરી ડારી,
અપનો રૂપ દિખાયકેં લીનો બહુર દુરાય, નંદદાસ
પાવન ભયે જે યહ લીલા ગાય, પ્રેમરસ પુંજકી. ૭૫
ઈતિ શ્રીનંદદાસજીકૃત બ્રમરગીત સંપૂર્ણ.

પ્રેમબારાખડી.

મહાનુભાવ શ્રીનંદદાસજી કૃત.

દ્વિહા.

કકા કમલનયન જબતેંગયે, તબતેંગિત નહી ચયન;
ખ્યાકુલ જલ બિન મીન જ્યોં, પલક ન લાગત નયન. ૧
ખખા ખબર ન પાછ સ્યામકી, રહે મધુપુરી છાય;
પ્રીતમ બિછુરે હે સખી, કીજે કોન ઉપાય ? ૨
ગગા ગલીં ગલી દેખી સખેં, ગિરિધારી કે કાજ;
અબ પ્રીતમ કિત છિપ રહે ? કરિ સખ સુખકે સાજ. ૩
વધા વાયલ લો બિલખત ફિરે, હમ સખ બ્રજકી બાલ;
ઊઘો ! તુમ આયે ભલે, સુખી રહો ગોપાલ. ૪
હહા નિત નયી પ્રીત બદાવતે, નવલકુવર બ્રજચંદ;
સો પ્રીતમ અબ કિત ગયે ? ડાર પ્રેમકો ફંદ. ૫

- ચચા ચિત્તેં ટારે નહીં ટરે, મનમોહન ચિત્ત-ચોર;
મધુકર હમ ધાયલ કરી, નિરખી દગનકી કોર. ૬
- છછા છલખલ કર મોહી સખે, સેન નેન મનમાંહી;
છાય રહે સખ છાંડકે, હમકું બિસરત નાંહી. ૭
- જજ્જ જ કારણ હરિ છિપ રહે, સો હમ જનત ખીર;
અખ ન પકર લે આઈ હેં, હમ જસોમતી કે તીર. ૮
- ઝઝા ઝુમિઝુમિ સખ ઝુક પરી, પ્રેમ પ્રતીતિ બઢાઈ;
કથા કહી સખ સ્યામકી, ઊઘોકો સમુઝાઈ. ૯
- ઝઝા નગર ડોરો હમ દિયો, તુમ કિત છિપે ગુપાલ ?
હેહુ દરસ કિન આય કે ? અખ મત કરો બિહાલ. ૧૦
- ટટા ટારે હું તેં નહીં ટરે, નિર્મોહી નંદલાલ;
કહાં નિરંતર બસી રહે, કોન લગી પ્રિય બાલ. ૧૧
- ઠઠા ઠોર બતાવો કિત ગયે ? ગહરાને કિહિં ગામ ?
તુમ દેખે વૃંદા સખી, સ્યામ ગયે કિહિં ઠામ ? ૧૨
- ડડા ડાર પાંત દૂઢી સખે, વેલી લતા બનાય;
સ્યામ છિપાયે માધુરી, તો તુમ દેખો જાય. ૧૩
- ઢઢા ઢોલ બજવે કહત હો, અહો પીયા અજઅંદ;
પ્રાનનાથ આરતહરન, હેહુ દરસ નંદનંદ. ૧૪
- ણણા નંદનંદન દેખે બિના, કિત ચલે કદમ તર જાત ?
સુંદર રત માધુરી, મંદ મંદ મુસકાત. ૧૫

- તતા તાલવેલ લગી રહી, હરિ મિલનકી આસ;
જેસે રટત પપીહરા, કરત પિયાસ પિયાસ. ૧૬
- થયા થેરે જલકી માછલી, મહાદીન બુ હોય;
સો ગતિ અબ હમકૂ ભઈ, રહી ગિરહ બિષ બોય. ૧૭
- દદા દામિનીસી અજભામિની, છાંડ ગયો વે પીર;
વહાં જય કો ગિરાજત, આખર જત અહીર. ૧૮
- ધધા ધૂતારો ગોપાલ નેહ, હમ સમ મોહી અજખાલ;
અબ ચેરી મનમેં બસી, કરી હીયકો સાલ. ૧૯
- નના નિપટ નિરંકુશ નિષ્ઠુર, અતિ કપટીહી સબ ભાંતિ;
મન માને સોઈ કરે, વાકી જતિ ન પાંતિ. ૨૦
- પપા પાતિ સિખી બનાયકે, ભરિભરિ આવત નેન;
ઊધો! તુમ સમઝાઈયો, પ્રેમ પ્રતીકે બેન. ૨૧
- ફફા ફાંસી હાંસી પ્રેમકી, ગાંસિ ચિતવન બંક;
હમ ભોરી બોલી નહીં, વાયલ કરી નિઃસંક. ૨૨
- બબા બંક બિલોકની ચાલની બેન બજવન બાનિ;
મેરે મનમેં બસી રહી, મંદ મધુર મુસકયાનિ. ૨૩
- ભભા ભનક પરી મેરે કાનમેં કહાન કહી કછુ બાત;
લાગી ચટપટી ચિતમેં, સુની અટપટી બાત. ૨૪
- મમા મનમોહન મનમેં બસે, મંગલ મૂરતિ આય;
મગન ભઈ છબ નિરખકે, હમે ન આન સોહાય. ૨૫

- યયા ચેકવાર મટુકી ગહીં, દધિ દીયો હુલકાય;
 તોરી હાર ઢાટે ભયે મંદ મંદ મુસકયાય. ૨૬
- રરા રોકત ટોકત રહે હમે, માગત હમસૂં દાન;
 જો માગ્યો સોઈ દિયો ન કછુ ગાનગુમાન. ૨૭
- લલા લોચન લોભો શ્યામકે, લલનાકું સુખદેન;
 અનિયારે પ્યારે ખરે મનો સવારે મૈન. ૨૮
- વવા વન બિન લીલા અદ્ભુત કરી, શેષ ન પાવત પાર;
 વિપિન વાટિકા ખાગમે, કુંજન કિયો બિહાર. ૨૯
- શશા શરદરેન કો સમયે, સુંદર લઈ ખુલાય;
 નેન સેન દે સાંવરે, બંસી મધુર બજાર. ૩૦
- પપા ખ્યાલ લાલકે અતિ ભલે, રાત રચી ખટ માસ;
 યમુના તટ બંસીવટ, કીયો રાસવિલાસ. ૩૧
- સસા સ્નાન યમુના ગઈ, અંબર ધરકે તીર;
 નંદનંદન તરુ ચડી ગયે, ચોર હમારે ચીર. ૩૨
- હહા હાથ જોર કરું બિનતિ, કીજે જોઈ પીર;
 ન્યારી કીની નીરતે, તબ હંસ દીને ચીર. ૩૩
- બબા ત્રિભુવનકી શોભા સખે, રહી શ્યામપર છાય;
 એસો કો જનની જન્યો ? જોન દેખી લલચાય. ૩૪
- કક્ષા છાય રહે અખ મધુપુરી, છિનછિન પ્રીત બઢાય;
 ઝિયો ! મોહનકી કથા, કહાં લગિ કહિયે ગાય ? ૩૫

જ્ઞા જ્ઞાન ક્યાન કરી કૃષ્ણકો, આરાખરી ધરિ તેન;
 નંદહાસ ઊધો ગયે, કરિ પ્રનામ નિજ એન. ૪૬
 જે ગાવે સીખે સુને, ગોપીકૃષ્ણ સનેહ;
 પ્રીત પરસ્પર અતિ બઢે, ઉપજત હિય પદ નેહ. ૩૭

શ્રીવલ્લભાખ્યાન.

આખ્યાન ૧ છંદ—રાગ કેદારી.

વંદુ શ્રીવિકૃત્તવર સુંદર, નવવનશ્યામ તમાલ;
 જગતીતલ ઉદ્ધાર કરેવા, પ્રગટયા પરમ દયાલ. ૧
 શ્રીપુરુષોત્તમ સ્વતંત્ર કીડા, લીલા દિજતનુધારી;
 સાત દિવસ ગિરિવર કર ધાર્યો, વાસવવૃષ્ટિ નિવારી. ૨
 તે પ્રગટયાનું કારણ કહીયે, જે સુરતા મન આણો;
 કરો કૃપા હું કરું વિનતિ, પોતાનો કરી જાણો. ૩
 વ્યાપક રૂપ અદ્વૈત બ્રહ્મ જે, તેજેમય કહેવાય;
 આર્ય પંથ અધિકારી મુનિજન, તેમાંહે લય થાય. ૪
 અક્ષર આઘ અખંડ અનુપમ, ઉપમા કહી નવ જાય,
 અસ્તિ વસ્તુ સહુકો મક્કી બોલે, નિગમ નેતિ નેતિ ગાય. ૫
 નિર્ગુણનો નિર્દેશ અટપટો, રસના શી પેરે કહીએ ?
 રૂપ વર્ણ વપુ દ્રષ્ટ પહારથ, ત્યાં એકો નવ લહીએ. ૬

તેહ થકી પુરુષોત્તમ અજગા, લીલા અચલ વિહાર;
 બ્રહ્મજ્ઞાની ને મુક્તિ મારગી, સ્વપ્ને નહિં વ્યવહાર, ૭
 જ્યાં શ્રીવૃન્દાવન આદિ અચલ શશી, શરદ રેન બહુ વેશ;
 વનદેવી પદ કુમકુમ મુખ સુખ, પરસે રંગ વિશેષ. ૮
 જ્યાં સરિતા આમીકર મણિ ગણ, ઉભય બદ્ધ સોપાન;
 કમલ કુમુદ નાના અલિ સુંદર, મધુર કરે ત્યાં ગાન. ૯
 કનકલતા માલતી મલ્લિકા; વિવિધ કુસુમ મકરંદ;
 શીતલ પવન ઝોકેરે લહેરે, પરસે અતિ આનંદ. ૧૦
 પદ્મરાગ મરકતમણિ સ્ફટિક, શ્રીગોવર્દન સોહે;
 બ્રહ્મા રુદ્ર ત્યાં કોણ આપડા, શ્રીહરિનું મન મોહે. ૧૧
 નાના પક્ષીની શબ્દ માધુરી, શોભા તણો નહીં પાર;
 વિવિધ પ્રકારે જુજવા કહેતાં, ગ્રન્થ થાય વિસ્તાર. ૧૨
 શ્યામા શતદલનયન સુંદરી, યૃથ તણો નહીં પાર;
 અનેક રાસમંડલ રચના રચિ, ખેલે શ્રીનંકકુમાર. ૧૩
 એણી પેરે નિત્ય નવલી લીલા, ઘોષ વાદ્યઝંકાર;
 અંગ સ્વેદ મકરંદે મોહ્યા, મધુપ કરે ગુંજાર. ૧૪
 એ પ્રભુને મન ઇચ્છા ઉપની, યશ થાવા વિસ્તાર;
 અધિકારી પાળે એ વાણી, નહિં કોને ઉચ્ચાર; ૧૫
 ભભંગેથી સૃષ્ટિ નીપની; અતિસુંદર બ્રહ્માંડ;
 ચૌદ લોક નાના વૈચિત્ર્યે, ભમંડલ નવખંડ. ૧૬

પર પોતાની વ્યક્તિ કરેવા સૃષ્ટિ તે દ્વિધા પ્રકાર;
 હૈવી આસુરી બે ઉપજવી; પ્રભુ મન કરી વિચાર. ૧૭
 ભક્તિ સુંદરી ને માયા દાસી; બે મરત પ્રગાવી;
 તેમાં પહેલી નખશિખ સુભગા, શ્રીહરિને મન ભાવી. ૧૮
 કૃપાકટાક્ષે હુવા અક્ષરમાં ઉપન્યાસત અનંત;
 ભક્તિલીન હુવા સૌભાગી તે વૈષ્ણવ ગુણવંત. ૧૯
 બીજી કટાક્ષે જે જન ઉપન્યાસ, માયામાં થયા લીન;
 કર્મજડ આસુર અન્ય ઉપાસક, ભજન ધર્મથી હીન ૨૦
 એણી પ્રકારે સૃષ્ટિ દ્વિધા ગુણમિશ્રિત ચાલી જાય;
 ભક્તિમારગી જીવ સ્વતંત્ર, કેવળ ભક્ત ન થાય. ૨૧
 શ્રીપુરુષોત્તમે વળી વિચાર્યું, હવે પ્રકાર શો કરિયે ?
 મારી સેવા અને કથારસ, નિરૂપવા તનુ ધરીયે. ૨૨
 ભક્ત જીવનાં ભાગ્ય વિસ્તર્યા, ઇચ્છા કરી હરિ સાર;
 તેણે હેને આપો પેં પ્રગટયા, શ્રીવલ્લભરાજ કુમાર. ૨૩
 પૂર્ણબ્રહ્મ શ્રીલક્ષ્મણસુત, પુરુષોત્તમ શ્રીવિકૃતનાથ,
 શ્રીગોકુલમાં પ્રકટ પદાર્થા, સ્વજન કીધા સનાથ. ૨૪

આખ્યાન ૨ જી—રાગ રામકલી.

શ્રીલક્ષ્મણસુત શ્રીવલ્લભરાયજી;

સ્મરણ કરતાં દુષ્કૃત જાયજી.

કલિજન તરવા નહિં અવર ઉપાયજી;
 યજ્ઞપુરુષ હરિના શ્રુતિ ગુણ ગાયજી. ૨
 ગાય શ્રુતિગુણ રૂપ અહર્નિશ ધરી ધ્યાન વિચાર;
 આનંદરૂપ અનુપમ સુંદર, પામે નહીં કોઈ પાર. ૧
 પ્રાણપતિ પ્રાકટ્ય કારણ, કાંઈક કહું મતિમંદ;
 હર સુર વિધાતા નવ લહે, સાક્ષાત બ્રહ્માનંદ. ૨
 શ્રીવૃન્દાવનચંદ્રમુખરુચિ, અગ્નિ તે અવતાર;
 દ્વિજતિલક ત્રિભુવન નામ નિરૂપમ, રૂપ અંગીકાર. ૩
 દેવલોક દુંદુભિ વાગીયાં, આનંદ કરેરે નિઃશંક;
 અસુર તિમિર ઉચ્છેદવા, ભુવિ વહ્નિભદેવ મયંક. ૪
 પૂરણ પુરુષ પ્રમાણ પંથા, વ્યાખ્યાતા વેદાન્ત;
 અન્ય સર્વે રસરૂપ કીધા, પોતાને સિદ્ધાન્ત. ૫
 રસિક રસના રસિક વાણી, જાણી નર (સર્વ) નવખંડ;
 ઊર્ધ્વ પંથા સ્વયંશ પ્રસર્યો, વાધીયો બ્રહ્માંડ. ૬
 એક બ્રહ્માંડે જેના યશ ન માયા, તેના હુવા કોટિ અનંત;
 તોય ત્યાં થકી વાધીયો, જઈ વસ્યો મુખ ધીમંત. ૭
 અતુલ અમલ ઉદ્યોત ઉદ્યો, ભૂતલ દ્વિજમાર્તંડ;
 ભક્તિમારગડેસરી ગજ માયિક મત શતખંડ. ૮
 દિગ્વિજય દશ દિશાએ કીધો, પરિક્રમાને વ્યાજ;
 તીર્થ સકલ સનાથ કીધાં, અરણ્ય રેણુ સમાજ. ૯

પત્રાવલંબે પંડિત જીત્યા, માયિક મત માતંગ;
 શ્રીકૃષ્ણ પૂરણ બ્રહ્મ સ્થાપ્યા, જેનાં રૂપ કોટિ અનંગ. ૧૦
 સ્વમારગ સ્થિર સ્થાપવા, આપવા ભજનાનંદ;
 નામ આપ્યાં જીવને, શુભ મિષ્ટ મુખ મકરંદ; ૧૧
 અનેક જીવને કૃપા કરવા, દેશાંતર પ્રવેશ;
 કોમલ પદ જ્યાં કમલ વિલસે, ધન્ય કહું તે દેશ. ૧૨
 અંગ વંગ કલિંગ કૈકટ, માગધ મારુ સુર સિંધ;
 તે તામસનાં અથ હર્યા, પરતાપ પદરજ ગંધ. ૧૩
 કનક સ્નાન શત મણુ સુવર્ણે કરાવ્યું મહીપાળ;
 તે મૂકી વેગે ચાલીયા, રાય દષ્ટિ ન પાછી વાળ. ૧૪
 દક્ષિણ પ્રભુજી પાઉં ધારિયા, પાદુરંગ શ્રીવિકૃલનાથ;
 નેત્ર મલતાં વાત કીધી, વચન દીધું હાથ. ૧૫
 વચન નિશ્ચે શ્રીનાથે માગ્યું કીધી શ્રીવલ્લભજીનું વાત;
 અમને તે ઇચ્છા એહ છે જે, હું નંદન તમે તાત. ૧૬
 તે પુરુષોત્તમ પ્રગટશે, શ્રીવિકૃલ રૂપનિધાન;
 નેત્ર કમલે નાના ભાવે, દેશે ભક્તને સનમાન. ૧૭
 ત્યાંથી શ્રીવૃન્દાવન પાઉં ધારિયા, જ્યાં મધુપ કરે ઝંકાર;
 કુસુમ દ્રુમ નવ મલ્લિકા, મકરંદનો નહિં પાર, ૧૮
 તરુ તમાલ અતિ શોભિતાં, હેમ જ્યોતિકા સંધોડ;
 લલના તે સુભગા લટકતાં, હીંડે તે મોડામોડ. ૧૯

તાન ધુનિ મુનિ મધૂર રૂપે, સાંભળે ધરી ધ્યાન;
 નિત્ય લીલા ગાન શ્રવણે, કરે તે મધુપાન. ૨૦
 કુંજસદન સોહામણું, શોભા તણો નહિ પાર;
 વિવિધ રાસલીલા કરે વ્રજમાં ખેલે શ્રીનંદકુમાર. ૨૧
 રંગે તે રમતા દીઠડા, બલદેવ શ્રીગોવિંદ;
 તે પુત્રભાવે પ્રગટશે, મન ઉપન્યો આનંદ. ૨૨
 બલદેવ શ્રીગોપીનાથ કહીએ, શ્રીવિકૃલ નંદાનંદ;
 તે વેદપથ વિસ્તારશે, જ ન આપશે આનંદ. ૨૩
 ત્યાંથી કેશીઘાટ પાઉં ધારીયા, કહિ કથાતત્ત્વ સમાધિ;
 રસપુંજ પુરુષોત્તમ પ્રમાણ્યા, સરસ્વતી તણ આધિ. ૨૪
 ગિરિરાજને આશ્વાસ દેવો, ધરી કોમલ ચરણ;
 હરખે તે સામા આવીઆ, શ્રીગોવર્ધન ઉદ્ધરણ. ૨૫
 હળીમળીને ચાલીયા, ચરણાટ જ્યાં નિજધામ;
 નવરંગ નાગર પ્રગટિયા, મન પૂરવા બહુ દામ. ૨૬
 તત્ત્વ સંખ્યાએ કહ્યાં, પદ સારમાંહે સાર;
 હવે કાંઈએક સ્તુતિ કરું, શ્રીવલ્લભરાજકુમાર. ૨૭

આખ્યાન ૩ જી—રાગ ધનાશ્રી.

આ પોપ મઠ્યાનહે નોમે શ્રીનાથજી, શ્રીઅક્ષાજી ઉર
 ઉપન્યો આનંદ;
 આ ચંદ શ્રીવૃન્દાવન તણો પ્રગટીયો એ. ૧

- આ સૌભાગ્યસુંદરી મલી ધવલ ગાયે,
સુહાયે રૂડા કંઠના નાદ; ૨
- આલહાહ ઉપન્યો તે અંગોઅંગ ધણોએ. ૨
- આ સ્તુતિકા સદન સોહામણું, શોભા રૂડી લેહેરડે જાય;
આ વાજંત્ર વાગે તે સમેતણાં એ. ૩
- આ સર્વરવ દાન તેણે સમે, કરેરે શ્રીવલ્લભજી ઉદાર
સુકુમારસુત ઉદયો શ્રવણે સુણીએ. ૪
- આ પાતાળે શેષ નાગ રીઝીયા, ઉપર ઈંદ્રાદિક દેવ;
તતખેવ સુણી નિશાન વજડાવિયાં એ. ૫
- આ બ્રહ્મા મહાદેવ મુનિ હરખીયા, વરખીયા કુસુમ સમૂહ;
આ મોહ ટાળ્યો જગતનાં જીવનો એ. ૬
- આ સિદ્ધ ગાંધર્વ ગુણી અપસરા, ઉલટીયા નૃત્ય ને નાદ;
આલહાહભર્યા શ્રીવલ્લભજીએ માનીયાં એ. ૭
- આ નિગમ સામ શાખા સહસ્રશું, કરેરે ભક્તિ નિર્ધોષ;
આ ધોષપતિ ભગવદી ભેટતાં એ. ૮
- આ વેદવિહિત કૃત્ય સર્વે કીધાં, દીધાં બહુ પેરે ગોદાન;
આ માન સું સ્વજન સંતોષીયા એ. ૯
- આ કનકકયોળાં કુમકુમભર્યા, અક્ષતદૂર્વાભર્યા રે સુથાળ;
આ માળ પારિજાતની મહમહે એ. ૧૦

આ તોરણ પર્ણ સહકારનાં, ધરણીએ ચંદનતણાં નીર;

આ વીર શ્રીગોપીનાથ શ્રીવિકુલ પ્રગટીયા એ. ૧૧

આ દધિ દ્ધ વૃત મધુ માંડવે; શેરડીએ વહેરે સુગંધ;

આ ગંધે મોહ્યા અલિકુલ આવીયા. ૧૨

આ સુત માગધ સાધુ સર્વે મળ્યા, મળીયા તે માંહેમાંહે;

ઉત્સાહ ભર્યા કે કેને જાણે નહિ એ. ૧૩

આ શુકદેવ સખળ આનંદિયા, વંદિયા

શ્રીવલ્લભનાં ચરણ;

ગિરિધરણ શ્રીભાગવત મારું નીરખશે એ. ૧૪

આ સકલ કલા કલિકાલમાં કલ્પદ્રુમ પ્રગટિયો આજ;

આ કાજ મન વાંછિત પૂરવા એ. ૧૫

આ તૈલંગ તિલક ત્રિભુવન ધણી, મણિ મરકત ધનવાન;

સમાન રૂપ નિરખતાં કે નહિ એ. ૧૬

આ ગણુક ગર્ગાદિક આવિયા, ભાવિયા દીયેરે આશિષ;

આ જગદીશ શ્રીવલ્લભ ઘેર પ્રકટિયા એ. ૧૭

આ ધવલ ધન્યાશ્રી ગાન જે કરે, ઉચ્ચરે

શ્રીવિકુલજી અવતાર;

આ સારસ્વત લીલા તે જન લહે એ. ૧૮

આ હાસનો હાસજન્ય વારણે, બારણે રહ્યો રે ઉત્સવજનુએ;

કે એક ભગવદી તે સમે એ. ૧૯

આખ્યાન ૪ થું—રાગ ભુપકલ્યાણ.

તે પદ વંદુ શ્રીવલ્લભનંદજી, ત્રિભુવનમંગલપરમાનંદજી;
સકલજીવનોટાળ્યોદ્દંદજી, જગમાંવ્યાપ્યોમુખમકરંદજી;
ઢાળ-સુખદ વંદુ શ્રીવલ્લભસુતના, પદાંબુજ સુકુમારં;
નિગમ રહસ્ય વિચાર કીધો, સકળ જન નિસ્તાર. ૧

બ્રહ્મકુલ હરિ અવતર્યા તે, ટાળવા ભૂમિ ભારં;
શ્રીનાથ વિકુલ નામ નિરૂપમ, વૃન્દાવન શણગાર. ૨
એક રસના કેમ કહું ગુણ પ્રકટ વિવિધ વિહારં;
નિત્ય લીલા નિત્ય નૌતમ, શ્રુતિ ન પામે પાર. ૩

સકલ શાસ્ત્ર પ્રમાણ બોલે, સારમાંહે સારં;
તત્ત્વમાંહે તત્ત્વ ત્રિભુવન ભક્તનો આધાર. ૪

સર્વ અંગોઅંગ રસભર્યા, રસભર્યા લોચન ચારૂં;
ચલણ વલણે બોધવ્યા, હૃદે ભાવ અનેક પ્રકાર. ૫
મુખ સુગંધે મોહ્યા અલિ સકલ તે, આવી કરેરે ઝંકારં;
સરસ વચન ઉચ્ચારમાત્રે, સંશયનો પરિહારં; ૬

નામવ્યાજે પ્રગટ કીધો, મુક્તિ શત્રુકારં;
ભુજહંડ પરસે ભય હર્યા, એવા નાથ અમિત ઉદાર. ૭

સ્વ સ્વરૂપ અર્થે પ્રોજિઝ્યા, કૃત હુતા જે સંસારં;
રાજકાળે જોડીયા જન ઉચ્ચાવચ નરનાર. ૮

આગળ અંશે પ્રકટિયા જે, અન્થ કહ્યા બંધુવાર;
 શ્રીયશોદા ઉત્સંગ લાલિત, પૂરણ અતિસુકુમાર. ૯
 અનેક ધર્મ કહ્યા પ્રભુજીએ, નિગમને અનુસાર;
 ગિરિરાજધરણુનો તાપ ટાળ્યો, શ્રીલક્ષ્મણસુત નિરધાર
 પોતે તે પ્રાગટ્ય પોતાતણે, યશ તણો કર્યોરે ઉચ્ચાર;
 પોતે અંગોઅંગ સુખદ શોભા, સદન અંગીકાર. ૧૧
 રકંઘસંખ્યાએ કહ્યાં પદ, શ્રીભાગવત રસરાજ;
 ભક્તજન પદરજ પ્રતાપે સકલ સરીયાં કાજ. ૧૨

આખ્યાન ૫ મું—રાગ સામેરી.

(અનીહારે) શ્રીવિકૃલ સુખકારી, નામે નિપાપથાય
 નરનારી; દુર્ગતિ સકલ નિવારી, પ્રગટયા શ્રીવ્રજપતિ
 રાસવિહારી. ૧ માયિક મત જેણે ખંડ્યો, ભક્તિ
 માર્ગ જેણે બહુ પેરે મંડ્યો, ઉત્પથ જન સર્વે હંડ્યો,
 મૂર્ખ હેતુ કુશબ્દ વિતંડ્યો. ૨ વદનસુધાકર જ્યોતે,
 વચન રસિક રસ રાસ ઉઘોતે; નવજલધનવપુ પોતે,
 સરસ સુધારસ ક્રીધા પ્રભુ હોતે. ૩ ભક્તિપક્ષ દદ ક્રીધો,
 વચન સુધારસ જન શ્રુતિ પીધો, અર્થ સકલ તેનો
 સીધો, તે લીલામાંહે તાણીને લીધો. ૪ ઢાળ-જે
 લીલામાં અંગીકાર કરીયોરે, તેનો સકલ તાપ

નિસ્તરીયોરે; જેને શ્રીવિકૃલનાથ વિચારેરે, તેને પ્રગટ
પદાર્થ ચારે. ૫ ઉપરાંત ભજનકૃણ આપેરે, વ્રજમંડળ
સ્થિર કરી સ્થાપેરે; તેને દેવમુનિ સર્વે ગાયરે, તે તો
સર્વ ઉપરાંત સુહાયેરે. ૬ તેને કાળ કર્મ નવ બાંધેરે,
જમ તે શિર ધનુષ્ય ન સાંધેરે; એવો માર્ગ શ્રીવલ્લભ
વરનોરે, જ્યાં નહિ પ્રવેશ વિધિ હરનોરે. ૭ જ્યાંહાં
નિત્યરાસ બહુ પેરેરે, મધ્યનાયક નિરતત ઘેરે રે;
જ્યાંહાં રત્નજટિત તટસરિતારે, ત્યાં નવ પલ્લવ
ભૂમિ હરિતારે. ૮ જ્યાંહાં જીવતિ જૂથ બહુ માંયેરે,
શ્રીજી શ્યામલ વર્ણ સુહાયેરે. ૯ એણીપેરે શ્રીગુસાંધજીને
બણેરે, બણી અહર્નિશ ગાય વખાણેરે; જે જીવ
જાતિ હોય કોયરે, તેને તત્ક્ષણ સર્વ સુખ હોયરે. ૧૦
સેવકજન દાસ તમારેરે, તેનો રૂપવિયોગ નિવારેરે ૧૧

આખ્યાન ૬ હું રાગ પરજ.

સગુણરનેહી શામળા વહાલા, અહર્નિશ દર્શન આપોજી;
પરમ સુખદેવાને કાજે વ્રજમંડલસ્થિર કરી સ્થાપોજી. ૧
શ્રીવલ્લકુંવર કોડામણા, તમારું નામ નિરંતર લીજોજી;
રૂપસુધારસ માધુરી તે, લોચન ભરી ભરી પીજોજી. ૨
તે પદ ક્યારે દેખીશું, જે ગોધન પૂંઠે ધાયજી.
વ્રજસુંદરી મુખ સુખ પામીને વારંવાર અધાયજી. ૩

દિવસ સર્વ શ્યામા મળી, રસરૂપ તણા જશ ગાયેજી;
 ગોપમંડળી મધ્ય દેખીને, વારંવાર સુખ થાયજી. ૪
 વાસરનિર્વાહ એમ કરે સખી સાયંકાળે પેખેજી;
 અલકમુખ ખુરરજ લાગી તે, કમલ ભ્રમર વિશેખેજી. ૫
 ગોપબાલ મંડલી મધ્ય, રંગ અનેક ઉપજવેજી
 મત્તગજગતિ મલપતા તે, શ્રીગોકુલમાં આવેજી. ૬
 ક્ષોચન ભૂંગ પીએ વણું તે, પ્રગટ મુખ મકરંદજી;
 કમળપત્રશી આંખલડીતે, જોઈ જોઈ ટાળ્યા દ્વંદ્વજી. ૭
 જ્ઞેતાં તૃપ્તિ ન ઉપજે પ્રભુ અધરસુધારસ પાયેજી;
 ભુજલતા ભીડી ભામિનીના, દિવસતાપ બુઝાવેજી. ૮
 પૂરસ્ક મુખ દદ્ય ગોષ્ઠમાં પ્રભુ આધેરા પાઉં ધારેજી;
 યશોમતિ લે ભામણાં સુતને, નીરાંજન ઉતારેજી. ૯
 વસ્ત્રાંચલ મુખરજ પોંચીને સકલ રૂપ નિહાળેજી;
 ઉભી થાય રોમાવલી કર કોમળ અંગ સંભાળેજી. ૧૦
 કરી પેરે પેરે વારણાં સુતને, સદનમાંહે પધરાવેજી.
 સુંદરી ગૃહ કારજ મિષેવલી, નિરખવાને આવેજી. ૧૧
 ઉષ્ણોદક સાંધો ભેળીને, અંગ અંધોળ કરાવેજી;
 અંગવસ્ત્ર કરી સ્વચ્છ વપુને, પાછે તેલ લગાવેજી. ૧૨
 વિવિધ વસન સુગંધ ને ભૂષણ પુલ અંબોડે ફાવેજી;
 ઠણઠણતો જહાલો લાડકડોતે ભોજનશાળાએ આવેજી. ૧૩

શ્રીરાધાઅધરસુધાવિનાપિયુને બીજુંતેકાંધનવ ભાવેજી;
પ્રાતઃ પધારે ને નિશાયે આવે, પ્રીત નવી ઉપજવેજી. ૧૪
માતાનું મન રંજવા પ્રભુ, આરોગ્યા બહુ સ્વાદેજી;
સુગંધ બીડી કર ધરીને, ઉઠ્યા નૂપુરને નાદેજી. ૧૫
સકળ પ્રજામાં પોઢીયા કરે, વિવિધ રસ સુખદાનજી;
એ લીલા મ્હારે મન વસો જે, ભક્ત માગે માનજી. ૧૬
શ્રીવિકૃત દિવ્યરૂપ તમારી લીલા એણી પેરે ઝાઝીજી;
ઓળવ્યે કેમ ચાલશે જે ? પ્રીત અમશું બાઝીજી. ૧૭

આખ્યાન ૭ મું—રાગ સામેરી.

આપસેવા કરી શીખવે શ્રીહરિ, ભક્તિપક્ષ વૈભવ
સુદૃઢ કીધો; આપની લીલા તે વદન પોતે કહી, ઉચ્ચાર
આનંદ અધિક દીધો. ૧ વેદધિ મધ્ય નવનીત જે
ભજનરસ, મથિત માધુરી જીવે શ્રવણ પીધો; તક-
સમ કર્મપથ સ્નેહરસહીન જે, શ્વેત જાણી વિમુખ તાણી
લીધો. ૨ એ ચરણ શરણ વિના લોક દશચારમાં, કહોને
કેનો કાંઈ અર્થ સીધો ? શું કહું ચતુર થઈ થઈ અને
વિસ્તરે, ભજે નહિં પશુ જેમ વિષય કીધો. બોલ વલ્લભ
સુવન વિમલ વાણી જેની, ગતિ બ્રહ્માદિ દેવે ન જાણી;
નંદનંદન રૂપે રાસલીલા કરી, પોતે ન ઉચ્ચરી છાની
રાખી; દિવસ એકાર્ધની ઉત્તરાકુંવરપ્રતિ, વ્યાસનંદન

વિમલ વદન ભાખી. બ્રહ્માદિ મહામુનિ અતિજ્ઞાન
 પારમંત, તે મધુસિંધુની કહીએ માખી; ન કોય હુવો
 ન હોય એ રૂપ સમ, તેના સકળ નિજ નિગમ સાખી.
 એ પ્રભુ રસપુંજ ભૂમિપર રચિ કરી, ભાગ્યહીન જીવ
 જોણે કણિકા ન આખી; તેને દેવ ઉપર રહ્યા ધિક્કાર બોલે,
 મંદમતિ કહી અને નિંદા દાખી. વિષ્ણુધ વાંછે વાસ
 વસુમતિ ઉપરે, શ્રીવલ્લભકુંવરની ટહેલ કરવા; ધોષથી
 વેગે પાઉધારિયાગિરિભણી, શ્રીગિરિરાજધરણુનો તાપ
 હરવા. પુલકેટે ભર્યા વસન વાઘા તણાં વિવિધ ભૂષણ
 તે અંગ ધરવા; તુરગ ચાલે વાયુ વેગે ઉતાવળો, જાણે
 નૌકા ચાલી સિંધુ તરવા. ૯ દિવસ એકાર્ધનો વિરહ તે
 યુગ સમો, નિરાંજનભિષે રૂપ હૃદય ધરવા; જીવને એ
 કૃત્ય નિત્ય પ્રતિ ક્ષણ ક્ષણ શ્રીવિકૃલનાથ એવા
 ઉચરવા. ૧૦ રૂપ બેઉ એક તે ભિન્ન થઈ વિસ્તરે,
 વિવિધ લીલા કરે ભજન સાર; વિવિધ વચનાવલી
 નયન સેને મીલી, સંજ્ઞા સૂચવે નિશિ વિહાર; વિવિધ
 મુક્તાવલી પાટસૂત્રે કરી, ગલસરી શોભિતા કરે શૃંગાર;
 વિવિધ કુસુમાવલી ગ્રથિત હાથે કરી, એક એકને કંઠે
 આરોપેહાર. વિવિધ મેવા ભોગ મધુર મિષ્ટાન્ન રસ, રસ-
 મસ્યા અર્પે તે બહુ પ્રકાર, વિવિધ બીણાં સુગંધી કપૂર

એસચી, લવિંગ પુગી અને ખેર સાર. વ્યંજન શીતલ
વાયુ મુકર કરકમલ ધરી, દેખાડતાં મોહ સકલ સંસાર;
અહર્નિશ ધ્યાન શ્રીવિકૃતાધીશનું, સકલ કલિમલ
દુરિત કોટિ ક્ષાર. એ પ્રભુ ભુવિ પ્રકટ વિપ્રવરતનુધરી,
દીકરે ત્રિભુવન તણાં ચિત્ત ચાલે. હાવભાવાદિક કોટિ
કોટિ કરે, મહનજ્વરવ્યથા તે વેગે ટાળે. ૧૫ જલસરંધ્રે
સખી જાણે ચિત્રે લખી, વાંછિત નાથની છાત્રી નિહાળે;
કમલ ખંજન મીન મધુપ જ્યાં ત્યાં થકાં, વકલોચન
પ્રાંત પાછાં વાળે. ૧૬ દાસનો દાસ ભણે સકલ સજ્જન
સુણે, શ્રીવિકૃત આપનું ખિરદ પાળે. ૧૭

પદ ૮ મું—રાગ ધનાશ્રી.

લલિત મનોહર, શ્રીવલ્લભ સુવન સુજાણ;

નખશિખ સુંદર પ્રજ્જન જીવન પ્રાણ. ૧

વદનકાંતિ જાણે ઉદયા કોટિક ભાણ;

દ્વિજકુલમંડન, પ્રગટયા પુરુષ પ્રમાણ. ૨

નામ નિરુપમ, ઉચરે સકળ કલ્યાણ;

તેના સાખી, ચારે વેદ પુરાણ; ૩

અસુર હણેવા, બ્રહ્મવાદ કરપાણ;

ભક્તિ કરે સહુ, વાજંતેરે નિશાણ. ૪

- વૈષ્ણવ જનને, આપે પદ નિરવાણ;
 મારગ મુકતાં, કોઈ ન માગે હાણ. ૫
 ચરણ ચાખડી, વંદે રાણોરાણ;
 સરસ કીધા, જે હુતા પ્રેત પાપાણ. ૬
 હતિત પતિતનું, જુઓ તમે પ્રકટ એધાંણ;
 શેષ સહસ્ર મુખ, ઉચરે જેનાં વખાણ. ૭
 યૌદ લોકમાં વરતે જેની આણ;
 ત્રાસ તિમિરનું, જાણે સકલ વિહાણ. ૮
 અધર્મ સકલનું, પેરે પેરે કીધું વિત્રાણ;
 ધર્મ સકલનું પ્રભુજીએ કીધું ત્રાણ. ૯
 સન્મુખ કીધા, જે હુતા ભ્રષ્ટ અજાણ;
 નિર્ભય કીધા. સિરપર ધરી નિજ પાણ. ૧૦
 નિગમ તત્ત્વરસ યશ ભર્યા, અમૃત સંધાન;
 રૂપ સુંદરતા શું કહું નહિ કે એ સમાન. ૧૧
 કૃપા કરી હરિ, રાખી બહુ વિધિ કાન;
 સેવક જનને, રાખી હયો એહ લાણ. ૧૨
 ઢાળ-એવાતેગુણનિધિનાથગાતાં. બ્રહ્મહત્યાદિક અવટળે;
 લીલા તે સહરી સિંધુ ઝીલે, રાસ રસિકનેજઈ મળે. ૧૩
 નિઃસાધન જન હિત કરેવા, શ્રીનાથ વિકૃલ આવિયા;
 વ્રજમાંતે હીંડ મલપતા તે, વ્રજસખી મનભાવિયા. ૧૪

કમલ નેણે અમૃત વેણે, વાક્ય માધુરી રેડતા;
 વેદાધ્યયન મિષે ભુજ ચલણે કરી, શોભે સૌને તેડતા. ૧૫
 રંગે તે રમતા રસભર્યા, પ્રભુ ધાષમાં લીલા કરે;
 અધિક અધિક પ્રતાપ પૂરણ, યશ દશોદિશ વિસ્તરે. ૧૬
 ભાંતિ ભાંતિ લીલા કરે પ્રભુ, સાત સ્વરૂપ સોહામણા;
 એક એકથી અધિક શોભા વ્રજસખી લે ભામણા. ૧૭
 પેરે પેરે પરિવાર સોહે, દેવ મોહે નિરખતાં,
 ઉત્સાહ આનંદ ઉલટીયો તે, કુસુમવરખે હરખતા ૧૮.
 પ્રતિ સદન શોભા અતિ ઘણી, ભણી વેદ વદને જય;
 મકરંદ માતા ભ્રમર ગુંજે, પક્ષી નાદ સોહાય. ૧૯
 અંતઃપુર લીલા કરે સખી, સકલ જન સંતોષતા;
 જાણે મત્ત માતંગ છૂટયો, નૂપુરને નિરધોષતા. ૨૦
 હારકંકણ કર્ણ ભૂષણ, નાદ નાના હિંડતાં;
 ગાન ગાયે સ્વર સુહાએ, શ્રીનવનીલપ્રિયાજીને પોઢતાં. ૨૧
 સંધ્યા સમે શૃંગાર નૌતન, પુલ ગૂંથે સૌ મલી,
 સદન શોભા નિરખતાં તે લક્ષ્મી મન પામ્યાં રળી. ૨૨
 વાસ વાંછે વ્રજ વસેવા એણી પેરે સુખ પામવા;
 શ્રીપુરુષોત્તમ ઉત્તમ વરને, સમે જોઈ શિર નામવા. ૨૩
 લીલાને અનુસાર કલરવ, કૂજતા દિવ શોભતા.
 સ્વસ્વભાવ ત્યાગી ધ્યાન રાગી, કોઈક ભાવે લોભતા. ૨૪

સહચરી રત્ન સુકંઠ નાદે, ગાન સુયશ પ્રકાર;
 રસિક જન મન સહચરી, મલિ કરે તે ઉચ્ચાર. ૨૫
 એણી પેરે લીલા કરે, શ્રી વલ્લભરાજ કુમાર;
 ભક્તજનના કોડ પૂરો, આપો ચરણ વિહાર. ૨૬

આખ્યાન ૯ મું રાગ—બિભાસ.

નિત્યપ્રતિક્ષણક્ષણસમરીયે, શ્રીવલ્લભનોપરિવારેરસના
 શ્રીપુરુષોત્તમ પ્રગટિયા, જગત કરેવા ઉદ્ધારે રસના. ૧
 કલિમાં કારણ એક એ, બીજું સર્વે ભૂમિનો ભારેરસના;
 એ વિના બીજું સદ્વેબાહલું, ચૈહલોક શણગારેરસના
 શ્રીગોપીનાથજીસોહામણા, મણિમરકતવનવાનરેરસના;
 સુખદાતા લઘુ ભ્રાતના પૂરણ પુરૂષ પ્રમાણુરે રસના. ૩
 કમળલોચન કરૂણા ભર્યા, શ્રીવિકૃત સુખ રાશરે રસના,
 દીડે તાપત્રિવિધ ટળે, સ્મરણ માત્ર અધનાશરે રસના ૪
 શ્રીગિરિધર નર ભૂષણ, ભ્રાત સકલ ધુરિધારે રસના;
 વક્તા વેદ શાસ્ત્રતણા, શ્રીભામિનીજી ભરતારે રસના. ૫
 શ્રીગોવિંદજી આનંદમય, ધર્મ સકલનું ધામરે રસના;
 શ્રીરાણીજીરંજન રૂડલા, ભક્ત સકલ વિશ્રામરેરસના. ૬
 શ્રીબાલકૃષ્ણજી બાલુડા, સુંદર બીનલે વાનારે રસના;
 કમલલોચનકમલાપતિછબીનહિ ઝેએહસમાનરેરસના ૭

શ્રીગોકુલપતિઅતિગુણનિધિ,તાતતણોપ્રતિબિંબરેરસના
 શ્રીપાર્વતીપતી પ્રેમશું, શોભા સકલ કુટુંબરે રસના. ૮
 શ્રીરઘુપતિઅતિગજગતિ, રતિપતિકરં બલિહારરેરસના;
 શ્રીજનકીજીવનએ સદા, મધ્યમણિરત્નમય હારરેરસના.
 શ્રીયદુપતિજીવનજગતના, સદામનપ્રસન્નઉદ્ધાસરેરસના;
 નાહ તેશ્રીમહારાણીજીતણા,મુખમાધુરીવિલાસરેરસના ૧૦
 શ્રીચંદ્રશ્યામજી સિંચે સુધા, જીવન સકલ બ્રહ્માંડરેરસના;
 નાહ તે શ્રીકૃષ્ણાવતીતણા,લીલાનિત્યઅખંડરેરસના. ૧૧
 લક્ષ્મી સત્યભામા બેહુ, અગ્રજની અનુહારરે રસના,
 શ્રીનવનીતપ્રિયાજીનેરીઝવ્યા,સેવ્યાવિવિધપ્રકારરેરસના.
 શોભાયમુનાકમલાદેવકા, જેનેસાતબાંધવસૌભાગ્યરેરસના
 એમનાચરણસ્થરણકરી,શ્રીવિકુલપદ્મજરતિભાગ્યરેરસના
 પુત્રપૌત્રાદિકસુખહું શુંકહું, જેતું મુખમાંહિએકરેરસના;
 શ્રીવિકુલકલ્પદ્રુમફળો, તેની શાખા પ્રસરીઅનેકરેરસના.

છતિ શ્રીવલ્લભાખ્યાન સમાપ્ત.

શ્રીમદ્ગોસ્વામિશ્રીદ્વારકેશજીકૃત

મૂલપુરુષ પ્રારંભ.

રાગ બિલાવલ,

મૂલ પુરુષ નારાયણ યજ્ઞ, શ્રુતિ અવતાર ભયે સર્વજ્ઞ;
 શાખા તૈત્તિરીય ગોત્ર ભારદ્વાજ, તૈલંગકુ લઙ્કિદિતદ્વિજરાજ
 (છંદ) દ્વિજરાજતેં હરિઆય પ્રકટે, સોમયજ્ઞ કીયો જળેં;
 કુંડતેં હરિ કહી બાની, જન્મ કુલ તુલારે અળેં.
 ચક્રિત તતક્ષણ ભયેસળ જન, એસી અબલોં ભધ કળેં;
 સુનત હી મન હરખ કીનો, ધન્ય ધન્ય કહ્યો સળેં. ૧
 તિનકે પુત્ર ભયે ગંગાધર, તિનકે ગણપતિ સુત વલ્લભવર;
 શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ અનુભવ ટેવ, શુદ્ધ સત્ત્વ જ્યોં શ્રીવસુદેવ.
 (છંદ) સત્ત્વગુણ વિદ્યા પયોનિધિ, વિશદ કીર્તિ પ્રકટધ;
 ગામ કાંકરવારમેં રહિ, જાતિ સળ હરખિત ભધ.
 પર્વ પર સકુદુંબ લેંકે, ચલે પ્રાગકું સાથ લેં.
 સ્નાન દાન દિવાય દ્વિજકું ચલે કાશી પ્રાતલે.
 કષ્ટકદિનરહીકેચલેસળદક્ષણ, આન દિતતનુસકુનસુલક્ષન
 ચંપારણ્યમહીં જળ આયે, ઇક્ષ્માગાર્ગર્ભશ્રવિતજનાયે.
 (છંદ) શ્રાવજાનિ ચલે તહાંતેં, નગર ચૌડામેંબસે;
 જગતમેં આનંદ ફેલ્યો, દશ દિશા માનો હસે.

એન હે સુનિ ચલે કાશી, ફેર વહિ બન આવહિ;
 અગ્નિ ચૌંધા મધ્ય બાલક, દેખી સન્મુખ ધાવહિ.
 મારગ દિયોજનીજીયમાતા સિયેઉચ્છંગમોહદિયોહિવિધાતા.
 તાત સુનતદ્દારિ કંઠ લગાયેતિહિછિન મંગલહોતબધાયે.
 (છંદ)મંગલ બધાયોહોત તિહુંપુર, દેવ દુદુલિ બાજહિ;
 જોતસીકો લગ્ન પૃછત, પ્રથમ સમયો સાધહી;
 ધન્ય સંવત પંદ્રહા પેંતીસ માધવ માસહે;
 કૃષ્ણ એકાદશી શ્રીવલ્લભ પ્રકટ વદન વિલાસહે, ૪
 શ્રીવલ્લભકુલેઆયે કાશી, સુંદરરૂપ નયન સુખરાશી;
 સાત વરસ ઉપવીત ધરાયે, તબતેં વિધાપદન પઠાયે,
 (છંદ) પદે ચારેં વેદ અરુ ખટ શાસ્ત્ર મહિના ચારમેં;
 તાતકું અચરજ ભયો, ચહ કોન રૂપ વિચારમેં.
 નીંદ આઈ કહ્યો પ્રભુ, સંદેહ કયોં તુમ કરતહો; ?
 પ્રથમ બાની ભઈ હે સો, પ્રકટ જનો અબ ભયો. ૫
 જગ પરિ કહ્યો પત્ની આગેં, ચેહેં પૂરણ બ્રહ્મ અનુરાગે;
 શ્રીમુખબચનકહે, શ્રીવલ્લભ માયામતખંડનભયે સુલભ.
 (છંદ) સુલભતેં દક્ષિણ પધારે, જ્યારહ બરસકો વપુ ધરે;
 દેખ મામા હરખંડેં આદર કીયો આવો ધરેં.
 વિધાનગર કૃષ્ણદેવરાજ, બહુત મતહી જહાં મીલે;
 જીતકેં કનકાલિષેકસું, પદે આવત ઇહાં પહિલે. ૬

રામાનુજઅરુમ્બવાચાર્ય; વિષ્ણુસ્વામી, નિ'બાહિત્યહરિભજ
 શંકરમેઅનુસરતઓરમત, યુક્તિબળતેઆજસખ'અતિ
 (છંદ) સખળ સુન આપુહી પધારે, દ્વારપેં પહુંચે જખે;
 ભૂત્ય હૌરી પ્રતાપ બરન્યો, રાય આવો ઇહાં અખે.
 રાય આય પ્રણામ કીનો, સભામેં જુ પધારિયે;
 સુનહો બિનતિ કૃપાસાગર, દુષ્ટ મતહિ વિહારીએ. ૭
 ગજગતિ ચાલ ચલેશ્રીવજ્રભ ઇનકી કૃપાભયે સખસુલભ;
 રવિકે ઉદય કિરણ જ્યોંબાઢી, તેસી સભાપાંત ઉઠીઠાડી,
 (છંદ)ઠાડે સખ સ્તુતિ કરે જખ, કિયો માયામત ખંડન;
 શખ્દ જે જે હોત સખ મુખ ભક્તિપથ ભુવ મંડન.
 સ્તુતિ કરેં દિજ હાથ જોરેં, રાય મસ્તક નાવહી;
 પરમ મંગલ હોતહેં, કનકાભિષેક કરાવહી.
 પાછે જલસોં ન્હાયબિરાજે, વિનતિકરીરાયેં મન સાજે;
 દ્રવ્ય સખ અંગીકૃત કરિયે, પ્રભુ જોલેયહ નાંહી ગ્રહિયે.
 (છંદ)ગ્રહિયે નાહિન સ્નાનજલ તૂ ખાંટ સખકો દીજયે;
 ખાંટ દીનો કરી બિનતિ મોહિ શરણ જુ લીજયે.
 કૃપા કરકે શરણ લીનો, થાર ભરિ મહોરે ધર્યો;
 સપ્ત લેકેં કહ્યો હેવી, દ્રવ્ય અંગીકૃત કર્યો.
 તહાંતે પંઢરપુર જુ સિધારે, શ્રીવિકુલનાથ મિલનકો પધારે
 ભીમરથી કેપાર મિલેજખ દોઉતનમેં આનંદ બદયોતખ.

(છંદ) બહયો આનંદ કરી બિનતિ, આપકો યહ શ્રમ ભયો
કહી શ્રીવિકુલનાથજીને મિત્રતા પથ પ્રગટિયો.

ફેર શ્રી ગોકુળ પધારે, નિરખ ચમુના હરખહીં;
સંગ દમસાદિક હને, તિનપેં કૃપારસ બરખહીં, ૧૦
એક સમે ચિંતાચિત્ત આઈ, દૈવી ક્રીડિંબિધ જનીજઈ?
આસુરીસોં સખ મિલિત સદાઈભિન્ન હોય સો કોંન ઉપાઈ
(છંદ) ભિન્નકો જખચિત્ત ધર્યોતખ પ્રભુ પધારેતિહિંસમે;

મધુર રૂપ અનંગ મોહિત, કહત સુધ કીને હમે.

કરો અખતેં બ્રહ્મકો સંબંધ દૈવી સૃષ્ટિસોં;
પાંચ દોષ ન રહે તાકે, નિવેદન કરો વૃષ્ટિસોં. ૧૧

વચનસુનીહરખેશ્રીવક્ત્રભ; યહ આજ્ઞાતેં પરમ અતિસુલભ;
કંઠ પવિત્રા લે પહેરાયે, મિસરી ભોગ ધરી મન ભયે.

(છંદ) ભયો ભાયો ચિત્તકો તખ, પુષ્ટિપથકો અનુસરે,
શરણુ જે આવત નિરંતર, કાલભયતેં ના ડરે.

પ્રકટ સખ લીલા દિખાવત, નંદનંદન જે કરી;
અવનિપર પદ પદ્મ રાખી, પરિક્રમા મિષ ઉર ધરી ૧૨

ફેર પંઢરપુર જખ આયે, શ્રીવિકુલનાથ કહી મનભાયે;
કરિ વિવાહ બહુરૂપ દિખાવો, મેરો નામસુવનકોધરાવો,

(છંદ) ધરો ચિત્તમેં બાતયહ, કાશી વિવાહ જી હોયગો
મેં કહ્યો દિજ આય બિનતિ, કરે ચરણ સમોયગો.

આય વહાંતે વિવાહ કીનો, અધિક મંગલ તથ ભયો;
 નામ ધર્યો શ્રી મહાલક્ષ્મી, દેખિ જોરી દુઃખ ગયો. ૧૩
 પરિક્રમા ત્રીજી ચિત્ત આઈ, નિકસ ચલે શ્રીવલ્લભરાઈ
 જાડખંડમે પ્રભુને જતાઈ, અબકે મોહિમિલોભનભાઈ
 (છંદ) મિલેંગે હરિદાસપે, જહાં તીન દમન કહાવહી;
 ઈંદ્ર નાગ જુ દેવ દમન, સો મેરો નામ જતાવહી.
 ફેરકે જખ વ્રજ પધારે, પાંચ સેવક સંગહે. ૧૪

સદુ હે આન્યોરમે, તહાં દારપે ઠાડે રહે,
 સદુ કહે સ્વામી કછુ ખેંહે, મેઘન કહિ સેવકકો લે હે;
 ધતને પ્રભુ ગિરિઉપર બોલે, લાઈ ન દૂધ રહે અનબોલે.
 (છંદ) બોલી નરો યહ પાહુને આયેં તિનહીંકો બેઠારિયે;
 પ્રભુ કહત મોહે બેર લાગત, ભલી ચિત્ત બિચારીયે.

લે ગઘ પય પ્યાય આઈ, દેખ શ્રીવલ્લભ કહ્યો;
 બચ્યો હેં કછુ હમે દીજે, બોલ પહેલોહી ગંહ્યા. ૧૫
 દેખ નરો બોલી હાં વારી, નામ દીજ્યે ગર્વ પ્રહારી.
 નામ દીનો પૂછી વે કહાં હે કહિ પર્વતપર જ્યો તહાંહે
 (છંદ) તહાં દેખે પ્રાણપતિ તખ, હુલસિદોઉ તન ફૂલહી,
 વહી સમેં સુખ કહિ ન આવે, પંગુગતિ મતિ ભૂલહી.
 હંસિ કહ્યો સકુદુંબ આવો, નિકટ રહી સેવા કરો;
 માનિ વચન પ્રમાણ કીનો, સાસરે દિશ પગ ધર્યો. ૧૬

કછુક દિનરહી સંગતે આયે, બસે અડેલમે' નિજ હરખાયે;
સંવત પંદ્રહાસડસઠ આયો આસોવદી દ્વાદશી શુભ ગાયો.
(છંદ) ગાયો શ્રી ગોપીનાથજી, જળ જન્મભીનો આયકે
જનિ બલકો રૂપ હરખિત, દેતહાન બઢાયકે.

ફેરકે ચરણાટ આયે, કછુક દિન રહે' જનકે,

ધન્ય સંવત પંદ્રહા, ધન બહોતરા શુભ માન કે. ૧૭

પૌષકૃષ્ણનૌમીજળ આઈ, ધરધર મંગલ હોત બધાઈ;
શ્રીવિઠ્ઠલનાથજન્મભયોસુનિકેકહતફિરત આનંદગુણગનિકે
(છંદ) આનંદ બાઢયો ચહુદિશા, છબિદેખ ત્રીવલ્લભહંસે;
બેઉ કછુ મુસકાય ચિતયે, દોઉ હંસન મેરે મન બસે.

તિલક મૃગમદ છિયો હરખિત, કહાંસોં ગુણ ગાઈએ;
કૃપાતે' ઉચ્છલિત નિજરસ, છિપત નાહી છિપાઈએ. ૧૮

શ્રીગોકુલમે' વાસસુહાયો, શ્રીરૂકિમણીપદ્માવતીપતિગાયો;
શ્રીગિરિવરધરજનહીંછબીસો, શ્રીનવનીતપ્રિયઅરવીસો
(છંદ) પ્રિય શ્રીમધુરેશ શ્રી વિઠ્ઠલેશ શ્રી દારિકેશજી.

શ્રીગોવર્દનધર શ્રીગોકુલચંદ્રમાં શ્રીમધુરેશજી.

શ્રીમદનમોહન અષ્ટ ઈહિ વિધિ, રમણ શ્રીવિઠ્ઠલનાથકે;
તાલકો ચિત્ત જનિ સેવા, વિસ્તરી સખ સાથકે. ૧૯

પંદ્રહસેસત્તાણું કાર્તિક, વમલ દ્વાદશીમંગળનિતઢિગ
મથમ પુત્ર પ્રગટે શ્રી ગુરિધર, ષટ્ણુધર્મો ધર્મધુરંધર

છંદ) ધુરંધર ઐશ્વર્ય ગોવિંદ પંચદશ નન્યાનવે;
 ઉર્જા શામલ અષ્ટમી શુભ ગુરુ સુહિન પ્રગટે જખે;
 ઋતુ વિયત રંગાર આશ્વિન, અસિત તેરસ બ્રાજહી;
 શ્રીબાલકૃષ્ણજીમહાપરાક્રમી, વસુ ખ સોલે રાજહી. ૨૦
 કવિસહસુહિસાતેશ્રીગોકુલપતિયશસ્વરૂપમાતારથાપિતરતિ
 સોરહસે અગ્યારહકાર્તિકસિત, અર્કબુધરધુનાથશ્રીસદિત.
 (છંદ) હેતુ નિજ અભિધાન પ્રકટે, તાર આજ્ઞા માનકે;
 તિયિ કલા બુધ મધુ છઠ, વિમલ જ્ઞાન બખાનકે,
 શ્રી યદુનાથ પ્રકટે રહ્યો વિરહ શ્રીચનશ્યામ સ્વરૂપકે,
 સહકૃષ્ણ તેરસ રવિજ રિક્ષ, સતકલાશ્રીવિકુલ ભૂપકે. ૨૧
 ભામિનીરાની, કમલા બખાની, પારવતી, જનકીમહારાની
 કૃષ્ણાવતી મિલિ સાતો કહાયે, યહ અલૌકિકરૂપ મહાયે.
 મહા અલૌકિક અગ્નિકુલ સખ અલૌકિક અષ્ટ છાપ હે;
 અલૌકિક સખ ભક્તજન જે, શરણ લીને આપહે;
 યથામતિ કછુ બરનિ આઈ, જનિયો યહ દાસ હેં;
 શ્રીદ્વારકેશ નિરોધ માગે, યહી ફલકી આસ હેં. ૨૨

ઇતિ શ્રીમૂલપૂરુષ સંપૂર્ણ.

ચિંતનનું ધોળ.

(રાગ કેદારી.)

નંદનંદન સખી સુંદર વાલો, ચિંતન તેનું કરિયેજી;
 ત્રિવિધ તાપ વામે સંસારી, લોકલાજ નવ ધરિયેજી. ૧
 ગોવર્ધન વૃંદાવન જમુના, પુલિન કુસુમ ડ્રુમ ફૂલ્યાંજી;
 સુંદર કુંજ બહુત વનવેલી, ફલ ભરે સકિ જૂલ્યાંજી. ૨
 કાચલડી કુહુકુહુ રસમાતી, હંસમેર સહુ ટોળાંજી;
 કુસુમ કુસુમ પ્રતિમધુકર ગુંજે, ગાનમધુર સ્વરખોલ્યાંજી.
 જલતરંગે શ્રીયમુનામાતા, ફૂલ્યાં કમલ અનંતાંજી;
 સીતલ પવન સૌરભ મુખકારી, ત્રિવિધ વાયુ વહંતાંજી. ૪
 ચહુદિશ અંબ કદંબ જી શાખા, બહુવિધ વેલી લાંબીજી;
 નૂતનપાંતકુસુમ પરવાલી, લટક રહી બહુ આંબીજી. ૫
 કેતકી અંપક ગુલાબ માધવી, વેલી સકલ વન છાઈજી;
 મણિમાણિકમયભૂમિભિરાજે, અદ્ભુત કુંજ બનાઈજી. ૬
 તકિયા ગાદી સેજ ફુલીયા, ફૂલ તથા તહાં સોહેજી;
 ફૂલ તિખારી ચોક ચંદરવા, મધુપ ગંધરસ મોહેજી. ૭
 રૂપ અનૂપમ વ્રજની નારી, સોળ શૃંગારે સારીજી;
 નાના કેલિ કરે રસ માતી, સંગે લાલખિહારીજી, ૮

બહુવિધ નારી રંગ રંગ સારી, અંગ બીજળી ચમકેજી,
 ચરણાચોલી ભૂષણભારી, લટકે ઝાંઝર ઝમકેજી. ૯
 કુંજ તિબારી નવલ વિહારી, રાધામોહન સોહેજી;
 લલિતાજીત્યાં પાન ખવાડે, નિરખિ નિરખિ મન ચોહેજી.
 એક મૂઠા એક વીંઝણા ઢોળે, એક તો કુસુમ બનાવેજી;
 એક કુસુમ લે હાર બનાવે, આપણે હસ્ત પહેરાવેજી. ૧૧
 ત્યાં એક સુંદરી ચરણ તણાસે, ખોળામાંહે લીધાજી;
 નખમણિને અજવાળે દીઠા, સોળેચિન્હ પ્રસિદ્ધાજી. ૧૨
 પ્રથમ દક્ષણ ચરણ વિચારી, ધ્વજ અંકુશ નિહાળેજી;
 પ્રકૃષ્ટિત કમલ રસ ભર્યા દીસે, વજ્રદુખસર્વેટાળેજી. ૧૩
 સારીડો મંગલ સુખકારી, અષ્ટકોણ ઐશ્વર્યદાતાજી;
 જવગિર્ધરેખાલશભર્યારસ, નિરખનિરખસઉમાતાજી.
 ત્યારપછી સખી વામ ચરણનાં. ચિન્હનિરખવા લાગીજી;
 પ્રથમગોપદ જાંબુ દેખીને, મચ્છનાણી લેહ લાગીજી. ૧૫
 દીઠું ધનુષ જગતજયકારી, પાછલથી ત્રિકોણજી;
 અર્ધચંદ્રસીતલ સુખકારી; મોક્ષદાઇ બ્યોમોનજી. ૧૬
 નવસત ચિન્હ ચરણતલ સોભા, રક્તવરણુરસ ભારીજી;
 દશનખચંદ્ર મણિની સોભા, કોટિચંદ્ર ઘૂતિહારીજી. ૧૭
 નખમણિ જોત હૃદયમાં આવે, કોટિતિમિર અથ કાપેજી;
 પુષ્ટિપ્રકારે અનુભવ પાછે, અધરામૃતહરિ આપેજી. ૧૮

ઉપરભાગેકુંકુમશોભા, તુલસીસૌરભ ખાણીજી;
 ઉંચેથી વનમાલા સુંદર, ચરણકમલ પરસાણીજી. ૧૯
 દિવ્ય કનકમણિ માણિક હીરા, રત્નજટિત છાંય રાજેજી;
 જીમજીમ પ્રભુજી ચરણ ચલાવે, નૂપુર કિંકિણી વાજેજી.
 જંબાધુટરુન ઊરુ દે શોભા, કહલીખંભ સમાનેજી;
 પૃષ્ઠભાગતે ભારી દીસે, નિતાંબ અતિરસ દાનેજી. ૨૧
 કટિતટ પીતાંબરનીશોભા, દિવ્યકનક છાંય રાજેજી;
 ચંચલ થાયે વાયુવશથી, ચમક દામિની લાજેજી. ૨૨
 દસનાવલી રસિક મન મોહે, રૂપ અનૂપમ દીસેજી;
 કટિતટ ઉપર શોભા નવલી, ભૂષણ સકલ વિશેષેજી. ૨૩
 નૃત્યસમે ત્યાં રુનજુનવાજે, સોભાતે શી કહેવાયજી;
 ઘૂંઘરડીયે કામણુગારી, નિરખ ચકિત મન થાયેજી. ૨૪
 નાભિ ગંભીર ને કટિ પાતલડી, સિંધ બાપડો લાજેજી;
 અંગઅંગશ્યામ સુભગતા સીમા, ચંદનલિપ્તભિરાજેજી.
 નાભિ હૃદય રોમાવલી રાજે, નાના અલિગણ પંક્તિજી;
 પીન વિશાલ ઉરસ્થલશોભા, કુચકુંકુમની સંગતિજી. ૨૬
 તે ઉપર વૈજયંતી માલા, કંઠથીકટિલગ આઈજી;
 દિવ્ય કનક નવરત્નજટિત, સુજસ સકલસુધાઈજી. ૨૭
 તારાગણ મોતીની માલા, મધ્ય તે દુગદુગી પોઈજી;
 સોનાની નિર્મિત મણિમાલા, ગુંજમાલા સોઈજી. ૨૮

ઉપર શ્રીવત્સલાંછન સોહે, તે તો લક્ષ્મીધામજી;
 સોના સૂત્રે મણિ પરોયો, કૌસ્તુભ તેનું નામજી. ૨૯
 કંઠે પહેરી ઉપર સોહે, રાતે રંગે વાંનેજી;
 જ્યોતિ અનુપમ મધુર રસાળી, રવિશશિકોટિસમાનેજી. ૩૦
 ત્રિવલી કંઠ કનકની દુલરી, સોભા રસિક બિરાજેજી;
 કુંદ કુસુમનીમાલા પહેરે, રાજિત ભક્તસમાજેજી. ૩૧
 બાંહે બાબૂબંદ દિવ્ય કનકનાં, કૂમકડા ત્યાં લલકેજી;
 કરકંકણ મોતીના બેરખા, પોહોંચી હીરા ઝળકેજી. ૩૨
 બીજી દશનખનેત રસાલી, હસ્તતળી તે લાલજી;
 મુરલી સુંદર સપ્તરંધ્ર સ્વર, વાજે પરમ રસાલજી. ૩૩
 બાહુ આજનુ સ્કંધ અતિ સુંદર, પીતપિછોડી ઓઢીજી;
 સુંદર નારી રયામ નિહાળે, ભવદુખ લગજ ઠોડીજી. ૩૪.
 ચિત્તુક વજ્રભૂષણ અતિઝળકે, અધરભિંબરસરાતાંજી;
 હંતપંક્તિને કુંદકલીસી, મંદહાસ રસમાતાજી. ૩૫
 નાસાસુંદર રાંચ સૂડાની, નકબેસર નગ ઝળકેજી;
 ગજમોતી તે અદ્ભુત દીસે, અધરભિંબ પર લલકેજી. ૩૬
 ગાંડતે સરસ વિશાલ મનોહર, ચંદન ચિત્રલખાવ્યાંજી;
 શ્રમજ લકણિકાઅલક મધુપસમકાજલસરસ સોભાવ્યાંજી.
 મકર મનોહર કુંડલ કાને, જ્યોતિ ઝળક રવિ લાજેજી;
 સાંખ્યયોગતે બેઝી બાણો, માણિક રત્ન બિરાજેજી ૩૮.

મોર મુકુટ શિર દિવ્યકનકનાં નંગ અમોલિક ઝલકેજ;
 અર્ધચંદ્ર ચાકારે દીસે મોતી બાજૂ લલકેજ. ૩૯
 ચિત્રકપોલતિલક છબિ રાજે અલકાવલી અતિ ભારીજ;
 ભૃકુટી ઈંદ્ર ધનુષસી દીસે કંદર્પ માન નિવારીજ. ૪૦
 નયનકમલતે અતિરસ ભીના દીરઘકમલ સમાનજ;
 અતિ ધૂણિત અતિ લોહિત લોને કીકી કરે સનમાનજ.
 પ્રેમસમુદ્ર કૃપા રસભીની રસખસ ચંચલતાઈજ;
 સુંદર મુંડી રુધારસ પૂરે મધુરે મધુર બળઈજ. ૪૨
 તેવી સુંદરીસંગે રાધા રૂપ માધુરી સોહેજ;
 સુંદર દસીચરણતલાંસે નિરખનિરખ મનમોહેજ. ૪૩
 અંગ સૌરભ તુલસીનીમાલા લીલાકમલફિરાવેજ;
 સૌરભરસથી મોહ્યા અલિંગણ ગુંજત અંગ લપટાવેજ.
 ચરણ કમલતે લોહિત વરણે અંગતે કનકસમાનેજ;
 નવપટ ચિન્હનિહાલે રસસુંત્યારપછી નખ બાંનેજ. ૪૫
 અણવટવિછિયાનૂપુર સોહે કસુંબી કોરે સાડીજ;
 નીલાંબર તન રાતા ચરણા શ્યામ કંચુકી ઘાડીજ. ૪૬
 જંઘા ઊરુ કદલો જેવી પુષ્ટનિતંબ છબિ ભારીજ;
 નાભિગંભીરને કટિ કેહરની કિંકિણિની છબિ ન્યારીજ.
 મુક્તામાલ દુમદુગી ચોટ્ટી રતનખચિત બહુહારજ;
 ઉર વિશાલ પયોધર ભારી દુલ્હરીતેજઅપારજ. ૪૮

કાલી ગાંઠી તિનમની શોભા કંઠ કુસુમની માલાજી;
 કુચ કુંકુમ અતિ સુંદર સ્ત્રીપ્યા મૃગમદ પત્ર રસાલાજી. ૪૯
 બાન્નૂબંધ રત્ન સુખકારી ચૂડી કંકણ સોહેજી;
 પોહોંચી વીટીને હાથ સાંકળાં અંગૂડી મન મોહોંજી. ૫૦
 બંધૂક વરણે અધર રસાત દાંત તે દાડિમ બીજજી;
 નકબેસરનું મોતી ઝળકે મંદહાસતે વીજજી. ૫૧
 કરણકૂત તે કાને સોહે, ચિત્રિત ગંઠ વિશાલજી;
 અંચલ નયન કમલે રંગીલી, મોહ્યા ગિરિધરલાલજી. ૫૨
 મૃગમદ આડ લલાટ બિરાજે ભૂકુટી ધનુષ સમાનજી;
 કાજલ નયન ચિકુરલર લટકે ટીલડી તેજનિધાનજી. ૫૩
 સીસકૂલ સેંથો રાખલડી માથે કુસુમ ભરાવ્યાંજી;
 બેહુ દિશ દામિનીરત્નજટિત સુપીઠ ગોફળા ફાવ્યાજી.
 કંઠ હાથ મોહનજી મેલી ચાલી ચરણન ચાલેજી;
 સુંદરશ્યામ અધરરસભોગી રસવશચકિત નિહાળેજી. ૫૫
 દાસી સુંદરી ચરણે લાગી એ સુખ નિરખુંને ગાઉજી;
 વારવાર જોઈ જોઈને રીઝવુંવળીવળી વારણે જાઉજી. ૫૬
 કુંજભુવનની કોમલ ભૂમિ છાયા સરસ રસાલજી;
 જલતરંગે યમુના ગેહેરી રાધા મોહનલાલજી. ૫૭
 ઠીડારસ વશ શ્યામ પદાર્યા સંગે સર્વ વ્રજનારીજી;
 નાચે ગાવે ભાવ દેખાડે વિલસે લાલવિહારીજી. ૫૮

હાથ નચાવે ચરણ ચલાવે કટિની મોડન મીઠીજી;
 નયન ચલાવે તાલ મિલાવે અદ્ભુત ગતિ મેં દીઠીજી.
 રાધા નાચે મોહન નાચે નાચે સઘળી નારીજી;
 થઈથઈ ખોલે તાલ બજાડે કીડારસ વશ ભારીજી. ૬૦
 કંકણ બાજે કિંકણી બાજે નૂપુર સકલ સમાજેજી;
 તાલ મૃદંગ વિવિધ રસ બાજે સંગીતે સુર રાજેજી.
 ક્ષણુએક આલિંગન દે ભાજે ક્ષણુએક વદન નિહાળેજી.
 ક્ષણુએક અધરસુધારસ પાવે ક્ષણુએક અંતરટાલેજી. ૬૨
 એકનેચોલીચરણા તાણે એક એકને આંખ મિચાવેજી;
 તતછિન છમકલોડો કરીનાસે તતક્ષણુ આયમનાવેજી. ૬૩
 એક સખીનો પાણિ ગ્રહીને ફૂદડી ભ્રમર ભ્રમાવેજી;
 પીન પયોધર ઉરસું ભીડી તનના તાપ સમાવેજી. ૬૪
 ફૂલ્યાં પુલ્યાં કમલ ઉછાળે કંદુક માર ચલાવેજી;
 પીતાંબર લઈ માથે ચૂકે નાના નાચ નચાવેજી. ૬૫
 ક્ષણુએક કુંજ મુનિ થઈ ખેસે સાથ સકલને ખિજાવેજી
 પાછળથી ઉર અંતર ભીડી ચુંબન કરિરિસાવેજી. ૬૬
 ક્ષણુ એક લંબ કદંબ ચઢીને શાખાડાળ ઝુલાવેજી;
 ક્ષણુએક બીજી ડાળ ગ્રહીને વનચરસકલખિજાવેજી. ૬૭
 ક્ષણુએક ધાઈ પાછલથીઆવે ક્ષણુએક આંખમિચાવેજી;
 ક્ષણુએક મધ્ય સભામાં આવી શ્રીહસ્ત કંઠ ધરાવેજી.

સમ સુરન ધુની મુરલી વગાડે અધરસુધારસ પાચેજી;
 મધુર રાગ કેહારો આલાપે નિજજનસર્વવશ થાયેજી. ૬૯
 તાન બંધાન વિવિધરસ સીંચે સુખના તરંગચલાવેજી;
 મોહ્યા નિજજન પ્રીતમ ઉપર રસના ઓઘ ઠલાવેજી. ૭૦
 મોહ્યાં પંખી મૌન થઈ બેઠાં તરુ મધુધારા વરખેજી;
 ઝરે પાષાણ જલસ્થિરથાયે મૃગગણ એકટક નિરખેજી.
 રાસ રચ્યો રસકેલિ મનોહર તાન માન બંધાનજી;
 તાંડવ તાનઉપરલેઈનાયે બિચબિચમધુરે ગાનજી. ૭૨
 નવ નવ રાગ રંગ રસ જામે નૂપુર કિંકિણી વાજેજી;
 તાતા થેઇ તાતા થેઇ થેઇયા નાયે રસસંગીતે સાજેજી.
 કુંડલ લોલ નયનના ચાળા બંધ કંચુકી ટૂટેજી;
 સિથિલિત હારસરિમણિમાલા કુસુમહાર કંઈ છૂટેજી. ૭૪
 આલિંગન ચુંબન રસકીડા રાસ વિલાસે થાયેજી;
 કુચ કંઠોર શ્રીહસ્તે ભીડીને અધર સુધારસ પાચેજી. ૭૫
 કુંજ નિકુંજે સેજસમારી કુંકુમ પ્રવાલ સુધારેજી;
 સ્થલ સુંદર સંજોગ કરીને રાધા સંગ પધારેજી, ૭૬
 રતિરસ દાન કરાણ મનમોહન કુસુમસેજ પરરાજેજી;
 પટરિતુ સુખદસમીપેસેવ પવન ત્રિવિધ સુખસાજેજી. ૭૭
 છોડે બંધ વસન બહુ ટાણે રતિરસ આતુર થાયેજી;
 ગાઠાલિંગન અંગોઅંગ ભીડીને, અધર સુધારસ પાચેજી.

તરલિત અંગ રંગરસવશથી, નૂપુર કિંકિણિ વાજેજી,
 ઉરજ ધાત નખપાત રદન કર; રતિરસ કેલિ ધિરાજેજી.
 વિપરીત ભાંતિ વિવિધરસ કીડા, કુંજરંધ્રસખિ લેખેજી,
 નિરખ નિરખ મુખ અતિરસ પામે; જન્મ સફળ કરિયેખેજી
 પદરજ વદે સુંદર દાસી, ચરણ હૃદયમાં ધારેજી;
 કુચ કઠોરસું ભીડે નારી, હૃદય તાપ નિવારેજી. ૮૧
 મંજન ચરન કરે નિજ દાસી, સુંદર પાન ખવારેજી;
 અરસ પરસ ખાયે ખવરાવે, ચરવિત સખિ મુખ ધારેજી.
 અરસ પરસ શૃંગાર કરાવે, ભપણુ વસન સમારેજી;
 રતિશ્રમ જાણી સુંદર જહાસો, યમુનાજલ પાંડે ધારેજી. ૮૩
 નવલ કિશોર નવલ વ્રજનારી, જલકીડારસ રીજેજી;
 માંહોમાંહે પ્રેમ મગનસૂં, છાંટે રંગરસ ભીજેજી. ૮૪
 એક સીંચે એક સેન બતાવે, એક તે પ્રેમ નિહાળેજી;
 દૂર બંધ વ છૂટે સાડી, લીલા અંબુ ઉછાળેજી. ૮૫
 છૂટે કેસ વસન જલધારા, ધાઘ ધાઘ અંગ લપટાવેજી;
 રસવશ થઈ અંગોઅંગ ભીડી, અધરસુધારસ પાવેજી.
 દૂરે હાર ચીર બંધ છૂટે, ચોલી બંધ નિવારેજી;
 અંગોઅંગ અમિત રસ ભીને શ્યામા શ્યામવિહારીજી.
 કૃત્તી નિંકુજ સમીપે પધાર્યા, ફરી શૃંગાર કરાવેજી;

વસન આભૂષણ કુંકુમ ઉરસું, માથે કુસુમ ભરાવેજી. ૮૮
 શ્યામા શ્યામ શૃંગાર કરીને, ચંદન ચિત્ર બનાવ્યાંજી;
 તાંબૂલ હારવિવિધ રસ માની, યુવતી યૂથ સંગ ભાવ્યાંજી.
 એકતો નયન માધુરી નિરખે, એકતો વહન નિહાળેજી;
 એક તો અધરસુધારસ ચાખે, ચાખી ઉર છળિ સાલેજી.
 નવ તરુણી જોબન મદમાતી, ચંચલ નયન વિશાલેજી;
 વલ્લભ વલ્લભસું પ્રેમ જનાવે, કંઠ બાહોંલડી ધાલેજી. ૮૯
 મંદમરાલ ચાલ ચલે મોહન, ગજગતિ ચાલે ગોપીજી;
 કરિણી યૂથ મહામત્ત હાથી, નંદકુંવર સંગ ઓપીજી. ૯૦
 લલિત ત્રિભંગી નવ નવ રંગી, રસિકશિરોમણિ રાધાજી;
 સંગ નિકુંજ સમીપે પધાર્યા, બાઢયો રંગ અગાધાજી. ૯૧
 સખી એક છાક લે આવી, બહુવિધ મેવા લાવીજી;
 નાનાવિધ પકવાન મિઠાઈ, શ્રીહરિને મન ભાવીજી. ૯૨
 આરોગે પ્રભુ અતિસે પ્રીતે, વ્રજનારીને સંગેજી;
 એક એકને ખાય ખવરાવે, કીડા ઉદિત અનંગેજી. ૯૩
 લીલા લલિત મનગાઈ વિચારે, અંતર અનુભવ કરિયેજી;
 પ્રથમ શ્રીવલ્લભ ચરણ રેણુની, આશા મનમાં ધરિયેજી.
 કામ ક્રોધ મોહ મદ મત્સર, લોભ લાલસા તજિયેજી;
 સમાધિભાષા નિત્ય વિચારી, શ્રીવલ્લભ પદ ભજિયેજી.

સેવા સુમરણ કથા વારતા, વૈષ્ણવ જનસુ પ્રીતેજ;
 નિત્ય ગોષ્ઠી વૈષ્ણવસું બહાલી, પ્રેમ રંગની રીતેજ. ૯૮
 સ્તુતિ નિંદા બે ત્યાગ કરીને, અસત્સંગ નિવારેજ;
 હરખ શોક ટાલો મનમાંથી, ચરણ કમલ ચિત્ત ધારેજ.
 વિષય વાસના મૂલ ન કરિયે, સંગ અનોખો ટાળેજ;
 દ્વેષ મનમાં નવ ધરિયે, શ્રીહરિ નિત્ય નિહાલેજ. ૧૦૦
 જીહ્વ કંઠક વચન નહિ બોલો, સુખ દુઃખ સમકરિ રાખેજ;
 કપટ કલેશ મુખરતા વાણી, માન અપમાન સહિસાંખેજ.
 શ્રોવણભયદ્ધકમલ વિચારો, આજ્ઞા રંચ ન ટાળેજ;
 મારગ રીતે તત્પર રહીને, વચન પ્રભુજના પાળેજ. ૧૦૨
 સત્ય વચન મુખમાધુરી વાણી, પ્રેમ નિરંજન રાખેજ;
 સીતલ ભાવે સંતોષે રહેવું, કડિણ વચન નવ ભાખેજ.
 વિવેક વિચારે હીનતારાખો, ધીરજ કરિ દુઃખ સહેવુંજ;
 વ્યાપક સર્વે કૃષ્ણ વિચારો, સાક્ષીવત થઈ રહેવુંજ. ૧૦૪
 પુષ્ટિ પ્રકારે સેવા કરિયે, ભજન ભાવસૂં કીજેજ;
 વૈષ્ણવ જનસૂં પ્રીત ધણેરી, કૃષ્ણકથારસ પીજેજ. ૧૦૫
 નખસિખરૂપ વિચારે ગાયે, અનુદિન ચિતવન કરિયેજ;
 વીતરાગ સંસાર ભુલાવે, લીલામાં ચિત્ત ધરિયેજ. ૧૦૬
 અષ્ટોત્તર શત પદ તે મણિકા, નિશદિન મુખસૂં ફેરોજ.
 રાધામોહન ગોપી સંગે, કીડા અનુદિન હેરોજ. ૧૦૭

દાસી સુંદરી જય બલિહારી, પ્રેમ હરષ મુખ ગાયેજ;
 શ્રીવલ્લભપદકમલ કૃપાથી, આનંદ પુલકિત થાયેજ;
 ચિંતન તેનું કરીયેજ. ૧૦૮

ઇતિ ચિંતનનું ઘોલ સંપૂર્ણ.

અથ સૂરપચ્ચીસી પ્રારંભ:

મનરે તૂં કર માધોસોં પ્રીત ॥ કામ ક્રોધ મદ
 લોભ માયા છાંડ સકલ વિપરીત ॥ ૧ ॥ ભૌંરા ભોળી
 વન બ્રમેરે ॥ મોદ ન માને માપ ॥ સખ કુસુમનકું
 નીરસ કરેરે ॥ કમલ બંધાવે આપ ॥ ૨ ॥ સુન પર-
 મિત પ્રિય પ્રેમકી ॥ રે ચાતક ચિતવે બાર ॥ ધન આશા
 સખ દુખ સહેરે અનત ન યાયે દાર ॥ ૩ ॥ દેખો
 કરની કમલકીરે ॥ કીનો રવિસોં હેત ॥ પ્રાન તજે
 પ્રેમ ના તજેરે ॥ સૂકયો સરહિ સમેત ॥ ૪ ॥ દીપક
 પીર ન જનહીરે ॥ પાવક પરત પતંગ ॥ તન તો તિન
 જવાલા જ્યો રે ॥ ચિત ન ભયો રસભંગ ॥ ૫ ॥ મીન
 વિયોગ ન સહિ સકેરે ॥ નીર ન બૂજે વાત ॥ દેખ
 તૂં તાકી ગતિરે ॥ રતિ ન ઘટે તન જાત ॥ ૬ ॥ પરન
 પડેવા પ્રેમકીરે ॥ ચિત લે અટત અકાસ ॥ તહાં અટ
 તાહિ જુ દેખહીરે ॥ ભૂપર તજત ઉસાંસ ॥ ૭ ॥ સુમિર

સનેહ કુરંગકોરે ॥ શ્રવનન રાચ્યો રાગ ॥ ધર ન સક્યો
 પગ પિછમનોરે ॥ સર સનમુખ ઉર લાગ ॥ ૮ ॥ દેખ
 જડતા જડનારીકોરે ॥ જરત પ્રેતકે સંગ ॥ ચિંતા ન
 ચિત ફીકો ભયોરે ॥ રાચી પિયકે રંગ ॥ ૯ ॥ લોક
 વેદ ખરજે સર્વેરે ॥ નયનન દેખે ત્રાસ ॥ ચોર ન જીયે
 ચોરી તજેરે સખ વિધ સહત વિનાસ ॥ ૧૦ ॥ સખ-
 રસકો રસ પ્રેમ હરે ॥ વિષયી ખેડે સાર ॥ તન મન
 ધન જોખન ખસ્યોરે ॥ તોડિ ન માની હાર ॥ ૧૧ ॥
 તેં તો રત્ન પાથો ભલેરે ॥ જાન્યો ન સાધન સાજ ॥
 પ્રેમકથા અનુદિન સુનીરે ॥ તોડિ ન ઉપજી લાજ
 ॥ ૧૨ ॥ સદા સંગાતી આપુનેરે ॥ જીયકે જીવન પ્રાન ॥
 સો વિસાર્યો તેં સહજહીરે ॥ હરિ ઇશ્વર ભગવાન
 ॥ ૧૩ ॥ વેદ પુરાન સ્મૃતિ સર્વેરે ॥ સુર મુનિ સેવે
 જહિ ॥ મહામોહ અજ્ઞાનમેરે ॥ ક્યોં ન સંભારે તાહિ
 ॥ ૧૪ ॥ ખગ મૃગ મીન પતંગ લોંરે ॥ મેં સોધે સખ
 કોર ॥ જલથલ જીવજિતે કિતેરે ॥ કહાં કહાં લગી
 ચોર ॥ ૧૫ ॥ પ્રભુ પૂરન પાવન સખારે ॥ પ્રાનન-
 હીકે નાથ ॥ પરમ કૃપાલ હયાલ હયાનિધરે ॥ જીવન
 જકે હાથ ॥ ૧૬ ॥ ગર્ભવાસ અતિ ત્રાસમેરે જહાં ન
 એકો અંગ ॥ સુન સઠ તેરે પ્રાનપતિરે ॥ તહાં ન
 છાંડ્યો સંગ ॥ ૧૭ ॥ દિનરાત પોખત રહેરે ॥ જેસે

ચોલી પાન ॥ વા દુખતેં તોહી કાઢિકેરે ॥ ગહિ દીનો
 પયપાન ॥ ૧૮ ॥ જિહિં જડતેં ચેતન કિયોરે ॥ રચ્યો
 ગુન તત્ત્વનિધાન ॥ ચરન ચિકુર કર નખ દિયેરે ॥ ન-
 યન નાસિકા કાન ॥ ૧૯ ॥ અસન ખસન બહુ વિધિ દિયેરે ॥
 ઔસર ઔસર આન ॥ માતા પિતા ભૈયા મિલેરે ॥
 નઈ રુચિ નઈ પહિયાન ॥ ૨૦ ॥ સજન કુટુંબ પરિકર
 બઢ્યોરે ॥ સુત દારા ધન ધામ ॥ મહામોહ વિષયી
 ભયોરે ॥ ચિત આકર્ષ્યો કામ ॥ ૨૧ ॥ ખાન પાન પરિ-
 ધાનમેરે ॥ જોખન ગયો સખ બીત ॥ જ્યોં બિટ પર-
 ત્રિય સંગ વસ્યોરે ॥ ભોર ભયે ભયભીત ॥ ૨૨ ॥ જેસેં
 સુખહી ધન બઢ્યોરે ॥ તેસેં તનહિ અનંગ ॥ ધૂમ
 બઢ્યો લોચન ખસ્યોરે ॥ સખાન સુઝયો સંગ ॥ ૨૩ ॥
 જમ જન્યો સખ જગ સુન્યોરે ॥ બાઢ્યો અયશ
 અપાર ॥ બીચન કાહુ જખ કિયોરે ॥ ચમદૂતન દીની
 માર ॥ ૨૪ ॥ કેા જને કેવાર મુચ્યોરે ॥ એસો કુમતિ
 કુમીચ ॥ હરિસેં હેત વિસારકેરે ॥ સુખ ચાહતહે
 નીચ ॥ ૨૫ ॥ જોપેં જીય લજ્યા નહીંરે ॥ કહા કહું
 સો વાર ॥ એકો અંગ ન હરિ ભજ્યોરે ॥ સુન શઠ
 સૂર ગંવાર ॥ ૨૬ ॥

ઇતિ સૂરપચ્ચીત્રી સમાપ્ત.

શ્રીમધુરાષ્ટકમ્

અધરં મધુરં વહનં મધુરં નયનં મધુરં હસિતં
 મધુરમ્; હૃદયં મધુરં ગમનં મધુરં મધુરાધિપતેરપિતં
 મધુરમ્. ૧ વચનં મધુરં ચરિતં મધુરં વસનં મધુરં
 વસિતં મધુરમ્; ચલિતં મધુરં ભ્રમિતં મધુરં મધુરાધિ-
 પતેરપિતં મધુરમ્. ૨ વેણુર્મધુરો રેણુર્મધુરઃ પાણિર્મ-
 ધુરઃ પાદૌ મધુરૌ; નૃત્યં મધુરં સખ્યં મધુરં મધુરાધિપ-
 તેરપિતં મધુરમ્. ૩ ગીતં મધુરં પીતં મધુર ભુક્તં મધુરં
 સુપ્તં મધુરમ્; રૂપં મધુરં તિલકં મધુરં મધુરાધિપતેરપિ-
 તં મધુરમ્. ૪ કરણં મધુરં તરણં મધુરં હરણં મધુરં
 રમણં મધુરમ્; વમિતં મધુરં શમિતં મધુરં મધુરાધિપતે-
 રપિતં મધુરમ્. ૫ ગુંજા મધુરા માતા મધુરા યમુના
 મધુરા વીર્યિર્મધુરા; સલિલં મધુરં કમલં મધુરં મધુરા-
 ધિપતેરપિતં મધુરમ્. ૬ ગોપી મધુરા લીલા મધુરા
 યુક્તં મધુરં ભુક્તં મધુરમ્; દષ્ટં મધુરં સૃષ્ટં મધુરં મધુરા-
 ધિપતેરપિતં મધુરમ્. ૭ ગોપા મધુરા ગાવો મધુરા યષ્ટિ-
 મધુરા સૃષ્ટિર્મધુરા; દલિતં મધુરં રૂલિતં મધુરાધિપતે-
 રપિતં મધુરમ્. ૮ ઇતિ શ્રીમદ્દક્ષભદ્રીક્ષિતચિરચિતં
 શ્રીમધુરાષ્ટકં સંપૂર્ણમ્;

श्रीगोपीगीतम्

जयति तेधिकं जन्मना प्रजः श्रयत छन्दिरा
 शश्वदत्र हि; दयित दश्यतां दिक्षु तावका'त्वयि धृतास-
 वस्त्वां विचिन्वते. १ शरदुद्दाराये साधुजतसत्सरसि-
 जेहरश्रीमुषा दशा; सुरतनाथ तेशुदुद्दारासिका वरद
 निघ्नतो नेह किं वधः २ विषजलाप्ययाद् व्यासराक्षसा-
 दवर्षभारुताद्वैद्युतानलात; वृषभयात्मजद्विश्चिनोभया-
 दपभ ते वयं रक्षिता मुहुः ३ न भद्र गोपिकानन्दनो
 भवानभिलक्षेहिनामन्तरात्मदङ्क; विष्णुसार्थितो विश्व-
 गुप्तये सभ उद्वेगिवान्सात्त्वतां कुले. ४ विरचिताभयं
 वृणुधुर्य ते यरण्मीयुषां ससृतेर्भयात्; करसरोरुहं
 कान्त कामदं शिरसि धेहि नः श्रीहरग्राम. ५ प्रज-
 जनातिहन्वीर योषितां निजजनस्मयवसनस्मित;
 भज सभे भवतिङ्करीः स्मनो जलरुद्धाननं चारु दर्शय.
 ६ प्रणुतद्देहिनां पापकर्षणं तृणयराणुगं श्रीनिकेतनम्;
 कृष्णिकृष्णार्पितं ते पद्माभ्युज्ज कृष्ण कृष्येपु नः कृन्धि हृन्धि-
 यम्. ७ मधुरया गिरा वदगुवाक्यया पुधमनोज्ञया
 पुष्करेक्षणा; विधिकरीरिमा वीर मुह्यतीरधरसीधुना-
 भ्यायस्व नः ८ तव कथाभृतं तमञ्जवनं कविभिरीडितं

कलमषापहम्; श्रवणमंगलं श्रीमहाततं भुवि गृणन्ति
 ते भूरिहा जनाः ८ प्रहसितं प्रिय प्रेमवीक्षणं विहरणं
 य ते ध्यानमंगलम्; रहसि संविद्ये या हृदिस्पृशः
 कुङ्क नो मनः क्षेमयन्ति हि. १० यत्नसि यद्गम्यत
 आरयन्पशून्सलिनसुन्दरं नाथ ते पदम्; शिलतृणांकुरैः
 सीदतीति नः कलिलतां मनः कान्त गच्छति. ११ दिन-
 परिक्षये नीलकुन्तलैर्वनरुहाननं भिभ्रहावृतम्; वन-
 रजस्वलं दर्शयन्मुहुर्भनसि नः स्मरं वीर यच्छसि.
 १२ प्रणतकामहं पद्मञ्जयितं धरणिमण्डनं ध्येयमापदि;
 अरण्यकण्ठं शतमं य ते रमणु नः स्तनेष्वर्पयाधिहन्.
 १३ सुरतवर्धनं शोकनाशनं स्मरितवेणुना सुष्ठु युग्मि-
 तम्; धतररागविस्मारणं नृणां वितर वीर नस्तेधरा-
 मृतम्. १४ व्यटति यद्भवानन्दि काननं त्रुटिर्युगायते
 त्वामपश्यताम्; कुटिलकुन्तलं श्रीमुष्णं य ते जल उद्दी-
 क्षतां पक्ष्मकृद्दृशाम्. १५ पतिसुतान्वयभ्रातृभान्धवा-
 नतिविलक्ष्य तेन्त्यच्युतागताः; गतिविहरतवाद्गीत-
 मोहिताः कितव योषितः करत्यजेन्निशि. १६ रहसि
 संविद्ये हृच्छयोदयं प्रहसिताननं प्रेमवीक्षणम्; ऋहदुरः
 श्रियो वीक्ष्य धाम ते मुहुरतिस्पृहं मुह्यते मनः १७
 प्रज्वनौकसां व्यक्तिरंग ते वृजिनहन्त्यलं विश्वमंगलम्;

ત્યજ મનાક્ ચ નસ્તવત્સ્પૃહાત્મનાં સ્વજનહૃદ્દરભાં
યન્નિષૂદનમ્. ૧૮

યત્તે સુખતયરણામ્પુરુહં સ્તનેષુ
ભીતાઃ શનૈઃ પ્રિય દધીમહિ કર્કશેષુ;
તેનાટવીમટસિ તદ્વ્યથતે ન કિંસ્વિત્
કૂર્પાદિભિર્જમતિ ધીર્ભવદાયુષાં નઃ ૧૯
ઇતિ શ્રીગોપીગીતં સંપૂર્ણમ્.

અથ શ્રીગોકુલેશાષ્ટકમ્

નંદગોપભૂપવંશભૂષણું વિદૂષણું ભૂમિભૂતિભૂરિભા-
ગ્યભાજનં ભયાપહમ્, ધેનુધર્મરક્ષણાવતીર્ણપૂર્ણું વિગ્રહં
નીલવારિવાહાંતિગોકુલેશમાશ્રયે. ૧ ગોપબાલસુંદ-
રીમણાવૃત્ત કલાનિધિં રાસમંડલીવિહારકામસુંદરમ્;
પદ્મયોનિશંકરાદિદેવવૃંદવદિતં નીલવારિવાહકાંતિગોકુ-
લેશમાશ્રયે ૨ ગોપરાજરત્નરાગ્નિમંદિરાગુરિગણું
ગોપબાલબાલિકાકલાનુરુદ્ધગાયનમ્, સુંદરીમનોજભા-
વભાવનાંબુજનનં નીલવારિવાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે. ૩
કંસકેશિકુજરાજદુષ્ટદૈત્યદારણું ઈંદ્રસુવૃષ્ટિવારિવારણો-
દ્ધૃતાચલમ્; કામધેનુકારિતાભિધાનગાનશોભિતં નીલ-
વારિવાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે. ૪ ગોપિકાગૃહાંતગુપ્તગચ-

ચૌર્યચંચલં દુગ્ધભાંડભેદલીનલજ્જિતાસ્યપંકજમ્;
 ધેનુધૂલિધૂસરાંગશોભિહારનૂ રં નીલવારિવાહકાંતિગો-
 કુલેશમાશ્રયે. ૫ વત્સધેનુગોપબાલભીષણાસ્યવન્હિપં
 કેકિપિચ્છકલિપતાવતંસશોભિતાનનમ્; વેણુવાધમત્ત-
 ઘોષસુંહરીમનોહરં નીલવારિવાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે.
 ૬ ગર્વિતામરેંદ્રકલ્પકલિપતાન્નભોજનં શારદારવિંદવૃં-
 દશોભિહંસજસ્તુતમ્; દિવ્યગંધદ્રુગ્ધભૂંગપારિજાત-
 માલિનં નીલવારિવાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે. ૭ વાસરા-
 વસાનગોષ્ઠગાભિગોગણાનુગં ધેનુદોહદેહગેહમોહવિસ્મ-
 યક્રિયમ્; સ્વયંયગોકુલેશદાનદક્ષભક્તરક્ષણં નીલવારિ-
 વાહકાંતિગોકુલેશમાશ્રયે. ૮

મતિ શ્રીરઘુનાથકૃતં શ્રીગોકુલેશાષ્ટકં સંપૂર્ણમ્;

રાસલીલામૃતશ્લોક.

બજત કુંજમેં મંજુ બાંસુરી વ્રજવધૂ બધી પ્રેમ
 ગાંસરી; ઘર તજ્યો ગઈ કૃષ્ણ પાસરી શરદચંદ કીનો
 ઉજસરી. ૧ હરિ કિયો જામે મંદ હાસરી, નિરખિકે
 ભયો તાપ નાસરી; સુમન કુંજ રાજે વિકાસરી, ભ્રમર
 પુંજ ગુંજે સુવાસરી. ૨ ગુન ભરી તિયા રૂપરાસરી,

પુન પ્રબીન હેં પ્રેમરાસરી અતનુ મોદ ભાવપ્રકાસરી,
 મિલ ગુપાલ કીને વિલાસરી. ૩ મદ ગુમાનહી જન
 તાસુરી, હૃદયમેં છિપે શ્રીનિવાસરી; વિરહ જત ખાઢયો
 હુતાસરી તરુલતાન પૂછે ઉદાસરી. ૪ સઘન કુંજ
 કીની તલાસરી, ગુન કથા રચી યાહિ આસરી; ભરત
 નેંન ઉંચે ઉસાંસરી. કરિ કૃપા મિલે પીતવાસરી. ૫ વદન
 કંજહે ચારુ હાસરી, મદન માન જતેં નિરાસરી; કર
 ગહે જુરી આસ-પાસરી, ભરત અંક ખાઢયો હુલાસરી.
 ૬ અધર પાન કીને હુ પ્યાસરી, મિટત નાહી જેસે
 ઉપાસરી; લિપટ શ્યામસું એસિ ભાસરી. ધન સુદા-
 મિની ભાદ્ર માસરી. ૭ કરત કૃષ્ણકે સંગ રાસરી, સરસ
 રાગ ગાવેં જુલાસરી; સુર જુ સપ્ત નીકે નિકાસરી.
 મુરજ પીન ખાજેં મીઠાસરી. ૮ ખજત મંજુ મંજુર
 લાસરી. નયત મોર છાંડે અવાસરી; સુર ખિમાન છાયે
 અકાસરી, પરત પુષ્પવૃષ્ટિ તહાં જુરી. ૯ કટ ગદ્ય તબે
 ગેહ ફાંસરી. હટ ગયો જુ સંસારાસરી; ચરનમાંજ
 દીજે નિવાસરી, સરન ગોકુલાધીશ હાસરી. ૧૦

ઇતિ શ્રીમદ્ગોસ્વામિશ્રીગિરિધરજીમુનશ્રીગોકુલાધીશ-

વિરચિતા રાસલીલામૃતશ્લોકાઃ સમાપ્તાઃ.

શ્રીનન્દકુમારાષ્ટકમ્

સુન્દરગોપાલં ઉરવનમાલં નયનવિશાલં દુઃખહરં
 વૃન્દાવનચન્દ્રં આનન્દકન્દં પરમાનન્દઃ ધરણિધરમ્ ;
 વલ્લભધનશ્યામં પૂરણકામં અત્યભિરામં પ્રીતિકરમ્ ;
 ભજ નન્દકુમાર સર્વસુખસારં તત્ત્વવિચારં બ્રહ્મપરમ્.
 ૧ સુન્દરવારિજવદનં નિર્જિતમદનં આનન્દસદનં
 મુકુટધરં, ગુંજકૃતિહારં વિપિનવિહારં પરમોદારં ચીર-
 હરમ્ વલ્લભપટપીતં કરનવનીતં કૃતઉપવીતં વિબુધવરં
 ભજ. ૨ શોભિતસુખમૂલં યમુનાકૂલં નિપટઅતૂલમ્ સુખ-
 દવરં મુખમંડિતરેણુ ચારિત્રૈનું વાહિતવંશું મધુરસુરમ્
 વલ્લભમતિવિમલં શુભપદકમલં નખરુચિઅમલં તિમિ-
 રહરં ભજ. ૩ શિરમુકુટસુદેશં કુંચિતકેશં નટવરવેશં
 કામવરં, માયાકૃતમનુજં હસધરઅનુજં પ્રતિહતહનુજં
 ભારહરમ્ ; વલ્લભવ્રજપાલં સુભગસુચાલં હિતમનુકાલં
 ભાવવરં ભજ. ૪ ઈન્દીવરભાસં પ્રકટસુરાસં કુસુમ-
 વિકાસં વંશિધરં, હિતમન્યમાનં રૂપનિધાનં કૃતકલં-
 ગાનં ચિત્તહરમ્. વલ્લભમૃદુહાસં કુંજનિવાસં વિવિધ-
 વિલાસં કેલિકરં ભજ. ૫ અતિપરમપ્રવીણું પાલિતદીનં
 ભક્તાધીનં કર્મકરં, મોહનમતિધીરં કલિબલવારં

હતપરવીરં તરસતરમ્, વલ્લભપ્રજ્જરમણું વારિજવદનં
જલધરશમનં શૈલધરં ભજ. ૬ જલધરધૃતિઅંગં લલિ-
તત્રિભંગં બહુકૃતિરંગં રસિકવરં, ગોકુલપરિવારં મહ-
નાકારં કુંજવિહારં ગૂઢનરમ્, વલ્લભપ્રજ્જયન્દ્રં સુભ-
ગસુછન્દ્રં પરમાનન્દ્રં આન્તિહરં, ભજ. ૭ વન્દિતયુગ-
ચરણું પાવનકરણું જગદુદ્ધરણું વિમલવરં કાલિયશિ-
રગમનં કૃતકૃષ્ણિનમનં ધાતિતયવનં મૃદુલતરમ્, વલ્લ-
ભદુઃખહરણું નિર્મલચરણું અશરણશરણું મુક્તિકરં. ૮

નિત્ય કીર્તન.

[પ્રભુને જગાવવાથી પોઢાડવા સુ નાં]

રાગ ભૈરવ. પ્રાતસમય ઉઠ કરીએ શ્રીલક્ષ્મણ
સુતગાન. પ્રગટ ભયે શ્રીવલ્લભપ્રભુ દેત ભક્તિદાન. ૧.
શ્રીવિકૃલેશ મહાપ્રભુ રૂપકે નિધાન, શ્રીગિરિધર શ્રી
ગિરિધર ઉદય ભયો ભાન. ૨. શ્રીગોવિંદ આનંદકંદ
કહા બરનો ગુનગાન ? શ્રીબાલકૃષ્ણ બાલકેલિ રૂપહી
સુહાન. ૩. શ્રીગોકુલનાથ પ્રકટ ક્રીયો મારગ વખાન,
શ્રીરધુનાથસાસ દેખ મન્મથહી લગ્નન. ૪. શ્રીચદુનાથ
મહાપ્રભુ પૂરન ભગવાન, શ્રીધનશ્યામ પૂરનકામ

પૌથીમે' ધ્યાન. ૫. પાંડુરંગ વિઠ્ઠલેશ કરત વેદગાન,
પરમાનંદ નિરખ લીલા થકે સુરવિમાન. ૬.

[“ જેજે શ્રીવલ્લભ પ્રભુ ” આ પદ આજ પુસ્તકનાં
પૃષ્ઠ બીજા પર છે તે બોલવું.]

રાગ બિભાસ. પ્રાતસમે શ્રીવલ્લભસુતકો ઉઠતહી
રસના લીજીયે નામ. ૧. આનંદકારી પ્રભુ મંગલકારી
અસુભહરન જનપૂરનકામ. ૨. યહ લોક પરલોકકે બંધુ
કો કહી સકે તિહારે ગુન ગ્રામ. ૩. નંદદાસપ્રભુ રસિક
સિરોમનિ રાજ કરો શ્રીગોકુલ સુખધામ. ૪.

શ્રીઠાકોરજીને જગાવવાનાં પદ.

રાગભૈરવ. પ્રાતસમેં ધરધરતેં દેખનકો આઇ હેં
ગોકુલનારી. અપનો કૃષ્ણ જગાય જસોદા આનંદ
મંગલકારી. ૧ સખ બ્રજકુલકે પ્રાનજીવન ધન યા
સુતપ્રી બલિહારી. આસકરનપ્રભુ મોહનનાગર ગિરિ.
ગોવર્દનધારી. ૨.

રાગબિભાસ. જગવન આવેંગી વ્રજનારી અતિ
રસરંગ ભરી. અતિહી રૂપ ઉજગર નાગર સહજ
સિંગાર કરી. ૧ અતિહી મધુર સ્વર ગાયત મોહન-
લાલકો ચિત્ત હરે. મુરારિદાસ પ્રભુ તુર્ત ઉઠ ઐઠ લીની
ધાય ગરે. ૨

કલેઝિકે પદ.

રાગ ભૈરવ, છગન મગન પ્યારે લાલ કીજીયે કલેવા
 છીંકે તે સગરી દધિ ઉખલ ચઢ કાઢ લેહો, પહર લેહો
 ઝગુલી ફેંટ બાંધ લેહો મેવા. ૧ ચમુનાતટ ખેલન
 જાઓ ખેલનકે મિસ ભૂખ ન લાગે; કોન પરી પ્યારે
 લાલ નિસદિનકી ટેવા, સૂરદાસ મદનમોહન ધરહીં
 કયોં ન ખેલો લાલ, દેહો ચકડાર બંગી હંસ મોર
 પરેવા. ૨ હોં બલબલ જાઉં કલેઉં લાલ કીજે. ખીર
 ખાંડ ધૂત અતિ મીઠો હે અબકો કોર બછ લીજે. ૧
 ખેની બટેગી સુનો મનમોહન મેરો કહ્યા જો પતીજે,
 ઓટયો દૂધ સઘ ધોરીકો સાત ઘૂંટભર પીજે. વારને
 જાઉં કમલમુખ ઉપર અચરા પ્રેમરસ લીજે, બોહાર્યો
 જાય ખેલો શ્રીચમુનાતટ ગોવિંદ સંગ કર લીજે. ૩

મંગલા આરતીકે પદ.

મંગલ મંગલં વ્રજભુવિ મંગલં, મંગલમિહ
 શ્રીનંદયશોદાનામસ્વકીર્તનમેતદ્રવિરોત્સંગસુલાલિત
 પાલિતરૂપં. ૧ શ્રીશ્રીકૃષ્ણ ધૃતિશ્રુતિસારં નામ સ્વાર્ત-
 જનાશયતાપાપહૃમિતિ મંગલરાવં, વ્રજસુંદરીવયસ્ય-
 સુરભિવૃંદમૃગીગણુનિરૂપમભાવામંગલસિંધુચયાય ૨
 મંગલમીપત્સ્મિતયુતમીક્ષણુભાષણુમુનતનાસાપુટગત-

મુક્તાફલચલનં, કોમલચલદંગુલીદલસંગતવેણુનિનાદ-
વિમોહિતવૃંદાવનભુવિ જતાઃ ૩ મંગલમખિલં ગોપી-
શિતુરિતિ મંથરગતિવિમ્મમમોહિતરાસસ્થિતગાનં, ત્વં
જય સતતં ગોર્વધનધર પાલય નિજદાસાન્ ૪

રાગ ભૈરવ. માઈ મંગલ આરતી ગોપાલકી
નિત્ય પ્રતિ મંગલ હોત નિરખ મુખ ચિતવન નયન
વિશાલકી. ૧ મંગલરૂપ શ્યામ સુંદરકો મંગલ બુકુટિ
સુભાલકી, ચતુર્ભુજ પ્રભુ સદા મંગલ નિધિ બાનિક
ગિરિધરલાલ. ૨

મંગલા સમયકે પદ.

રાગ વિભાસ. શ્રીવૃંદાવન નવ નિકુંજ ઠોડે ઉડે
ભોર. બાંહિ જોર બદન મોર હંસત સુરતરતિ સંકુચત
પુન કછુ લજત નયનકોર, ૧ કબહુ કરત વેનુનાદ
પાયો સુધાસ્વાદ પંછી જન પ્રેમમુહિત બોલત ચહુ ઓર,
રસિકપ્રીતમ છબિ નિહાર પ્રકટયો રવિ જય વિચાર
વારવાર ઉમગ તહાં નાયત હેં મોર. ૨.

મંગલા સન્મુખકે પદ.

આજ નંદલાલ મુખચંદ નેનન નિરખ પરમમંગલ
ભયો ભવન મેરે. કોટિકંદર્પલાવણ્ય એકત્ર કર વારં
તબહી જખ નેક હેરે. ૧ સકલ સુખસદન હરખિત

વદન ગોપવર પ્રબલહલ મહનહલ સંધ ધેરે, કહો કોઉ
કેસે હું નહિં સુધબુધ બને ગદાધરમિશ્ર ગિરિધરનટ્ટેરે. ૧
ખંડિતાકે પદ.

રાગ બિભાસ. ગોવર્ધન ગિરિ સઘન કંદરા રેન
નિવાસ કિયો પ્રિય પ્યારી. ઉઠ ચલ ભોર સુરત રંગ
ભીને નંદનંદન બૃષભાનદુલારી. ૧ ઇતિ વિગલિત
કચ માલ મરગજી અટપટે ભૂખન રગમગી સારી,
ઉતહી અધર મિસ પાગ રહી ધસ દુહું દિસ છબી બાઢી
અતિ ભારી. ૨. ધૂમત આવત રતિરન જીતે કરિની
સંગ ગજ ગિરિવરધારી, ચતુર્ભુજદાસ નિરખ દંપતિ
મુખ તન મન ધન ક્રીનો બલહારી. ૩.

રાગ લલિત. કબદેખો મેરી ઓર નાગર નંદકિશોર
વિનતિ કરત ભયો ભોર, હમ ચિતવત તુમ ચિતવત
નાહીં મેરે કરમ કોર. ૧. જન્મજન્મક્રી દાસી તિહારી
તાપર ઇતનો જોર ? સૂરદાસ પ્રભુ તુમહારે રોમપર વારોં
કંચનખોર. ૨.

વ્રતચર્યાકે પદ.

રાગ રામકલી. હરિયશ ગાવત ચલી વ્રજસુંદરી
નદી ચમુનાકે તીર. લોચનલોલ બાંહ જોડીકર શ્રવનન
ઝલકત ખીર. ૧ બેની સિથિલ ચારુ કાંધેપર કટિપટ

અંબર લાલ, હાથન સિયેં પુલનદી રસિયાં ઉર મુક્તા
મનિ માલ. ૨ જલઅવેસ કર મજ્જન લાગી પ્રથમ
હેમકે માસ, જેસેં પ્રીતમ હોય નંદસુત વ્રત દાન્યો
યહ આસ. ૩ તબતેં ચીર હરે નંદનંદન ચઢે કહંબકી
ડારિ, પરમાનંદપ્રભુ વર દેવેકો ઉદ્યમ કિયો હે મુરારિ. ૪
હમારો અંબર દેહો મુરારિ, લેકર ચીર કહંબ ચઢ જોડે
હમ જલમાંઝ ઉધારી. ૧ તટપર વિના વસન કયોં
આવેં લાજ લગતહે ભારી, ચોલી હાર તુમહીકો દીને
ચીર હમ દેહો ડારી. ૨ તુમ યહ બાત અચંભો ભાખત
નાગી આવો નારી, સૂરશ્યામ કધુ નેહ કરોનુ સીત
ગયો તન મારી. ૩

નહવાયવેકો પદ.

યશુમતિ જખહી કહ્યો નહવાવન રોય ગયે હરિ
લોટતરી. તેલ ઉલટનોં લે આગેં ધર લાલહી ચોટી
પોતતરી. ૧ મેં બલ જઉં ધન મોહનકી કિત રોવત
બિન કાજે ? પાછેં ધર રાખ્યો ચુરાયકે ઉબટનો તેલ
સમાજે. ૨ મહરી બહુત વિનતિ કર રાખત માનત
નહીં કન્હાઈ, સૂર શ્યામ અતિહી અરુઝાનેં સુરમુનિ
અંત ન પાઈ. ૩

શૃંગારકે પદ.

રાગ બિલાવલ. આઓ ગોપાલ શૃંગાર બનાડીં
 વિવિધ સુગંધન કરેં ઉબટનોં પાછેં ઉષ્ણ જલ લે જી
 ત્હવાડિં. ૧ અંગઅંગોછ ગુહું તેરી બેની પુલન રથરથ
 ભાલ બનાડિં, સુરંગ પાગ જરતારી તોરા રત્ન ખચિત
 સિરપેચ બંધાડિં. ૨ વાગો લાલ સુનેરી છાપો હરી
 ઇજર ચરનન વિરચાડિ, પટ્ટકા સરસ બેંગની રંગકો
 હસલી હાર હમેલ બનાડિં. ૩ ગજભોતિનકે હાર
 મનોહર વનખાલા લે ઉર પહેરાડિ, લે દર્પન દેખો મેરે
 પ્યારે નિરખ નિરખ ઉર નયન સિરાડિં, ૪ મધુ મેવા
 પકવાન મીઠાઇ અપને કર લે તુમહે જમાવું, વિષ્ણુ-
 દાસકો ચહ કૃપાક્લ બાલલીલા હોં નિસદિન ગાડિં. ૫
 પીતાંબરકો ચોલના પહેરાવત મૈયા. કનક છાપ તા
 પર ધરી ઝીની એક તનૈયા. ૧ લાલ ઇજર ચુનાવકી
 ઓર જરકસી ચીરા, પહુંચી રત્નજરાયકી ઉર રાજત
 હીરા. ૨. કાઠી નીરખ યશોમતિ પુલી અંગન સમૈયા,
 કાજરકે ખિંદુકા દિયો વ્રજજન મુસકૈયા. ૩ નંદબાવા
 મુરલી દધ કલો એસે બજૈયા, જોઈ સુને જકો મન હરે
 પરમાનંદ બલ જૈયા. ૪

શૃંગાર સન્મુખકે પદ.

રાગ બીલાવલ. નંદલવનકો ભૂષન માઇ, યશોદાકો
લાલ વીર હલધરકો રાધારમન સહા સુખદાઇ. ૧. ઈંદ્રકો
ઈંદ્ર દેવ દેવનકો બ્રહ્મકો બ્રહ્મ અધિક અધિકાઇ, કાલકો
કાલ ઈશિ ઈશનકો વરુન વરુન મહાવરદાઇ ૨. શિવકો
ધન સંતનકો સર્વસ્વ મહિમા વેદ પુરાનન ગાઇ, નંદ-
દાસકી જીવન ગિરિધર ગોકુલમંડન કુંવર કન્હાઇ. ૩.

કુહલકો પદ.

મોહન મોહની સિરપાગ મોહન ભાંત વિચિત્ર
સંભારી શ્રીદામા અનુરાગ. ૧. ઉજવલ શ્યામ સુદેશ
બિરાજન કુહલે પુલપરાગ, દેખત ન અધાત સુભગતા
સીમા કૃષ્ણદાસ બડભાગ ૨.

ટિપારોકો પદ.

નવલ કહંબ છાંહ તર ઠાડે શોભિત હે નંદલાલ
સીસ ટિપારો કટિ લાલ કાછિની પીતાંબર બનમાલ.
૧. નૃત્યત ગાવત બેનુ બજવત સુરભિ સમૂહન બલ;
પરમાનંદદાસકો ઠાકુર, લીલા લલિત ગોપાલ. ૨.

બેલવેકે પદ.

બેલન બહુ ગ્વાલ સખ ટેરત. યહ સુન કાન્હ ભયે
અતિ આતુર દારે તન ફિરફિર જબ હેરત. ૧. વારવાર

હરિ માતહિ ખૂઝત, કહિ યૌગાન કહાં હે ? દધિમથનીકે
પાછે દેખો લે મેં ધર્યો તહાં હે. ૨; લે યૌગાન આપને
કર પ્રભુ આયે ધરતેં ખાહર, સૂરશ્યામ ખૂઝત સખ
ખાલન, ખેલે ગે કહં ઠાહર. ૩.

ભોજન ખુલાયવેકે પદ.

રાગ ધનાશ્રી. નંદ ખુલાવત હેં ગોપાલ. ચલ સુત
વેગ બલૈયા લેહોં અંચલ નયન વિશાલ. ૧ પરોસ્યો થાર
ધર્યો મગ ચિતવત સુન ધનશ્યામ તમાલ, ભાત સિરાત
તાત અતિ આતુર વેગે ચલો પ્યારેલાલ. ૨. હોં વારી
નહેને પાયન પર દોર દિખાવો ચાલ, છાંડ દેહો મોહન
અટપટી વહ ગતિ મંદ મરાલ. ૩. સોઈ રાજ બે
પહિલેં પહોચે સૂર સુભવન ઉતાલ. બે જોહેં બલભદ્ર
અગાઉ તો હંસ હેં સખ સંગડે ખાલ. ૪. નેક ગોપાલેં
દીબે ટેર. આજ સવારે કીયો ન કલેઉ સુરત ભધ બડી
અવેર ૧. ઢુંઢત ફિરત યશોદા મૈયા કહાં કહાં હોડોલત
ચહ કહિયો ધર જઉ સાંવરે, બાવા નંદ નોહિ બોલત. ૨
ધતની બાત સુનતહી આયે, પ્રીત જુ મનમેં જની;
પરમાનંદસ્વામીકી જનની દેખ વદન મુસકાનિ. ૩.

સંગમિલ ભોજન કે પદ.

જેવત નંદ કાન્હ ઇકઠોરે, કછુક ખાત લપટાત

દુહું કર, બાલકેલિરસ ભોરે. ૧. બરા વહનમેં મેલ્યો જખહી મિરચ દશન ટકોરે; તીક્ષ્ણ લગે નયનભર આથે ખીજત બાહિર દોરે. ૨. ધુક કપોલન દેત રોહિની લીયે લગાય અંકોરે, સૂરશ્યામકો મધુરે કોર દે કીને તાત નિહોરે. ૩.

ત્રજલક્ષ્મીનક પદ.

પરોસત ગોપી ધુંવટ મારે. કનકલતાસી સુંદર સીમા આઈ હે જ્યો નારે. ૧. ઝનકમનક આંગનમે ડોલત, લાવણ્ય મોર સવારે; નંદરાય નંદરાની તે દુર લાલેં ભલેં નિહારે. ૨. ઘરકી સોંઝ મિલ્લાય થારમેં આગેં લે જખ ધારેં પરમ મિલનિયાં મોહનજૂકી, હાંસી મિષડુંકારે. ૩. રુચિરકાછિની જટિત કોંધની જૂરો બાંહ ઉધારે. પરમાનંદ અવલોકનકારન ભીર બહુત સિંધદારે. ૪

છાકકે પદ.

બેઠેં શ્રીગોવર્ધન ગિરિગોદ. મંડળી સખા મધ્ય બલ મોહન લલિત હંસત પ્રમોદ. ૧. ભઈ અવાર ભૂખ જખ લાગી, ચિતયે ઘરકી કોદ, ગોવિંદ તહાં છાક લે આયો પઠઈ માત યશોદ. ૨. બિરાજત ગ્વાલ મંડલી અહો બલમોહન છાક ખાત. સિલા ઓદન જંબન રોટી અગુરિન બિચ ફલ ધરે ઓર ગોરસકે પાત. ૧. કાહુકો

લે દેત સ્યામ કાહુકો ડહકાવત કોઉ ઝટકખાત હાથ
તેં તખ લાલન મુસકાત જાત; રામદાસ પ્રભુકી લીલા
લખ કહત શિવ બ્રહ્માદિક હમ ન ભયેં અહીર વ્રજમેં
યાં કહિ કહિ પછિતાપ. ૨,

કુંજ ભોજન કે પદ.

ભોજન કરત ભાવતે જીયકે નવલ નિકુંજમહલમેં.
અરસ પરસ દોઉ ખાત ખવાવત જે સુખ ઉપજત
લોચન હિયમેં. ૧. કીનો કછુક મનોરથ મોહન દેત
સવાર ગ્રાસ મુખ તિયકે. હંસ ચિતયો જખ રૂપમાધુરી,
રહિ ગયો કોર હાથહી પિયકે ૨.

ભોગ સરવેકે પદ.

ભોજન કર ઉઠે દોઉ ભૈયા. હસ્ત પખાર શુદ્ધ
આચમન કર ખિરી લોહુ કનહૈયા. ૧. માત યશોદા
કરત આરતી પુન પુન લેત બલૈયા. પરમાનંદદાસકો
ઠાકુર વ્રજજન કેલિ કરૈયા. ૨. અચમન કીજીએ કૃપા-
નિધાન ચમુનોદક કંચન ઝારી ભર લાઈ ચંદ્રાવલી
સુજન. ૧. પનવારો ભક્તનકો દીજે નારદ તુંબર ગાન;
જેવન યુગલ ઉઠે જે પરસ્પર ગાવત જન કલ્યાન. ૨.

ઉષ્ણકાલ ભોગ સરવેકે પદ.

છાક સખ ખાય ખાય ધાય જાય કુમન ચઢત ફેંટા મુખ

પોંછત અંગોછતહેં કરસો કર. આવરુ દંડાન ડાર
 દુરાવત જાકી આર રોવની રુવાય છાંડ હંસે સખ હરહર
 ૧. સખા સખ દેત કુક એકતો વિરામે દુક ખિજેરા ખીજ
 ગારી દેત કાંપતહે થરથર, જગજીવન ગિરધારી તુમ
 પર વારી લાલ યાહી પર રાખો દાવ કહે સખ ધરધર. ૨.
 બીરીકે પદ.

કૃષ્ણકો બીરી દેત વ્રજનારી. પાન સુપારી કાથો
 ગલાખી લોંગન કીલ સંવારી. ૧. વ્રજનારી જે કુંજ-
 લોં ઠાડી કંચનકીસી વારી. લે લે બિરી કરન કમલમેં
 ઠાડી કરત મનુહારી. ૨. કહત લાડિલે બીરી લીજે
 મોહન નંદકુમાર. પરમાનંદ પ્રભુ બીરી આરોગત વ્રજકે
 પ્રાન આધાર. ૩ પાન ખવાવત કરકર બીરી ઠકે ટકળે
 મોહન મુખ નિરખત પલકન પરત અધીરી. ૧. હંસત
 નિહારત વહન શ્યામકો તનકી સુધ વીસરીરી. રસિક-
 પ્રીતમકે અંગ સંગ મિલ, છતિયાં ભઈ અતિ સીરી. ૨
 જૈરે લાલ કાલિંદીકે તીરા. લે રાધે ગિરિધર દે પડયો
 યહ પ્રસાદી બીરા ૧. સમાચાર સુનિયે શ્રીમુખકે જે
 કહી શ્યામ શરીરા. તેરે કારન ચુનચુન રાખે ચે નિર-
 મોલક હીરા. ૨. સુંદર શ્યામ કમલહલલોચન પહિરેહેં
 પટપીરા. પરમાનંદદાસકો ઠાકુર લોચન ભરત અધીરા. ૩

રાજભોગ સન્મુખકે પદ.

ગિરિધર દેખેહીં સુખ હોય. નયનવંતકો યહી પરમ
ફલ યહી વિધિ મોહે ત્રેલોય. ૧. મહા મરકત મનિ
નીલ અંબુજકો રૂપ સિયે હે નિચોય. કૃષ્ણહાસની નાથ
નવરંગ મિલે હેં વિરહ દુખ ખોય. ૨.

કુંજકે પદ.

ચલો કિન દેખન કુંજકુટી. મહન ગોપાલ જહાં
મધ્યનાયક મન્મથ ફેજ લુટી. ૧. સુરત સમરમેં લરત
સખીકી મુક્તા માલ દુટી; ઉરજમેં જુ કુંચકી ચૂર કુટ
ભઈ કટિ પટ ગ્રંથિ છુટી. ૨. રસિક સિરોમની સૂર નંદ
સુત હીની અધર ઘુટી. ૩. જૈકે હરિ રાધા સંગ કુંજ-
ભવન અપને રંગ કર મુરલી અધર ધરે સારંગ મુખ
ગાઈ, મોહન અતિહી સુજન પરમ ચતુર ગુનનિધાન
જન બુઝ એકતાન ચૂકકેં બજાઈ. ૧. પ્યારી જખ
ગહો બીન સકલ કલા ગુન પ્રવીન અતિ નવીન રૂપ
સહિત વહી તાન સુનાઈ. વક્ષભગિરિધરનલાલ રીઝ દઈ
અંક માલ કહત ભલેં જુ ભલેં લાલ સુંદર સુખદાઈ. ૨.

ખસખાનેકે પદ.

સીતલ ઉસીર ગૃહ છિરકયો ગુલાબ નીર પરિમલ
પાટીર ધન સાર ખરખત હેં. સેજ સજ પત્રનકી અત-

રસોં તર કીની અરગજ અનૂપ અંગ મોહ દરસત હેં. ૧
વિજના બિયાર સીરી છૂટત પુહારે નીકે, માનો ઘનમેં
નહેની નહેની પુહી બરસત હેં; ચતુર વિહારિ પ્યારી
રસસોં વિલાસ કરત જ્યેષ્ઠ મસ હેમંત ઋતુ સરસ
દરસત હેં. ૨.

રાજભોગ આરતીકે પદ. આરતી ગોપિકારમન
ગિરિધરનકી, નિરખ વ્રજયુવતી આનંદભીની. મનિ
ખચિત થાર ઘનસાર ખાતી ખરેં, લલિત લલિતાદિ
સખી હાય લીની. ૧ બિહરત શ્રીકુંજ સુખ પુંજ પિય
સંગ મિલ, વિવિધ ભોજન કિયે રુચિ નવીની; પ્રકટ
પરમાનંદ નવલવિકૂલનાથ, દાસગોપાલ લઘુકૃપા કીની. ૨

ઉત્થાપનકે પદ. સુખલ શ્રીદામા કહ્યો સખનસોં
અર્જુન શંખ ખજૈયે. ઘર જૈવેકી ભઘહે બિરીયાં,
શ્રીગિરિધરલાલ જગૈયે. ૧ હોર હોર તે મધુરી ધુનિ
ખાજે, મધુર મધુર સ્વર ગૈયે; કુંજસદન જાગે નંદ
નંદન, મુદિત ખીરા ફલ લૈયે. હરિદાસ વર્ય કે પૂરે
મનોરથ, ગોકુલ તાપ નસૈયે; લટકત આવત કમલ
ફિરાવત, પરમાનંદ બઢૈયે.

ભોગસમયકે પદ. પ્રીતમ પ્રીતહીતે પૈયે. યદ્યપિ
રૂપ ગુન સીલ સુધરતા, ઈન ખાતન ન રિઝૈયે. સતકુલ

જન્મ કરમ શુભ લક્ષણ, વેદ પુરાન પઢ્યે; ગોવિંદ
વિના સ્નેહસુઆલો રસના કહાં જી નચ્યે ?

આરતિ કે પદ. માધોજીકે વદનકી શોભા, કુટિલ.
કુંતલ કમલ પ્રતિ માને મધુપ રસ લોભા. ૧ ભૂકુટી
નેન ધનુષ કુંજપર દષ્ટિ ચંચલ મીન, મકર કુંડલ
કિરન રવિતેં નિકસ વિકસત કીન. ૨ સુરભિ રેનુ
પરાગ રંજીત મુરલી ધ્વનિ અલિ ગુંજ, નિરખ સુભગ
સરોજ મુહિત મરાલશિશુ સમ પુંજ. ૩ દશન દામિની
વિવિધ મિલ માનો જલદ નિકર પ્રકાશ, નિગમ વાની
નેતિ નેતિ કહે કે સંકે સૂરદાસ. ૪

ગૃંગાર વટે હોયવેકે પદ. અંગ આભૂષન જનની
ઉતારત. દુલરી ગ્રીવ માલ મોતિનકી ઉર લે ભુજ
શ્યામ નિહારત. ૧ શુદ્રાવલિ ઉતારત કંઠિસોં ધરત
મહીપર મન વારત, રોહિની ભોજન કરહુ ચઢાઈ
વારવાર કહિ કર કર આરત. ૨ ભૂખે ભયે શ્યામ
હસધરપેં યહ પ્રેમ વિચારત, સૂરદાસ પ્રભુ માત યશોદા
પદ લે દુહન અંતર રજ ઝારત. ૩

વ્યાઝકે પદ.

રાગ કાન્હરો. કીજે લાલ યહિ વાર વ્યાઝ. તાતો
દારભાત વૃત સાન્યો ખોવા બાસોંધિ રુચિકારી. ૧ મધુ

મેવા પકવાન મિઠાઈ પરોસ ધરી હેં કંચન થારી,
જેવત શ્યામ રામ રુચિ ઊપજી છબીપર જગજીવન
બલહારી. ૨ વ્યાઝ કરત હેં ઘનશ્યામ. મધુ મેવા
પકવાન મિઠાઈ પિસ્તા દાખ બદામ. દૂધ ભાત ખોવા
ખાંસોધી લે આઈ વ્રજવામ, આસકરન પ્રભુ મોહન
નાગર અંગ અંગ અભિરામ. ૨

દુધકો પદ. દુધ પીયો મન મોહન પ્યારે. બબ બલ
જાઉ ગહેર જીત કીજે કમલ નયન નયનકે તારે. ૧
કનક કટોરા ભર પર પીજે સુખ દીજે સંગ લેહો બલ-
ભદ્રભૈયારે પરમાનંદ મોહિ ગોધનકી સોં ઉડતહી પ્રાત
કરોગી વૈયારે.

ખીરીકો પદ. સોહન નાસિકા ગિરિધર ગજ મોતી.
બોલન ખીરા ખાત હંસત ટોલત અરુન અધરકી દીની
ખોતી. ૧ કુંડલ લોલ કપોલ બિરાજત જગમગાત મુખ
મંજુલ જોતી, ગોવિંદપ્રભુકો જૂ શ્રીમુખ નિરખત
રસના કહા કહૂં મતિ ખોતી. ૨

સેન સન્મુખકે પદ.

રાગ કલ્યાણ. બન ઠન કહાં ચલે એસી કો મનભાઈ
સાંવરેસે કુંવર કન્હાઈ. મુખ સોહે જેસે દૂજકો ચંદા
છિપછિપ દેત દિખાઈ. ૧ ચત્રેહાં જાઉ નેક ઠાડે રહોગે

કિન એસી સીખ સીખાઈ ? નંદહાસ પ્રભુ અબ ન બનેગી
નિકસ જય ડકુરાઈ. ૨

રાગ કેહારો. બેસર કોનકી અતિ નિકી. હોડ પરી
પ્રીતમ અરુ પ્યારી અપને અપની જીકી. ૧ ન્યાય પર્યો
લલિતાકે આગે કોન સરસ કોન ફીકી, નંદહાસ વિલગ
જન માનો કછુછક સરસ લલીકી. ૨

માનકે પદ.

રાગ કેહારો. છાંડ દે માનિની સ્યામ સંગ રૂઠવો.
રહત તુવ લીન જલ મીન જ્યોં સુંદરી, કરો કયોંન
કૃપા નવ રંગપર તૂઠવો. ૧ વેગ ચલ યામિની જત
પલ છિન વરત, કુંજમે કેલિ કર અમી રસ ઘુંટવો,
બલ વિષ્ણુહાસનિનાથ નંદનંદનકુંવર સેજ ચઢ લલન
સંગ મહનગઢ લૂટવો. ૨ ॥ પદ. ॥ રૂપરસપુંજ બરનો
કહા ચાતુરી માન મેરો કહ્યા ચતુર અંદ્રાવલી નિરખ
મુખકમલ ઉડુરાજ સંકાતરી. ૧ તિલક મૃગ મહ
ભાલ દ્વિરદ ક્રીસી ચાલ દેખ રીઝે લાલ મંદ મુસકાતરી.
સૂર નગધર કેલિ અંસપર ભુજ મેલ મુખ્ય પદ ઠલ દે
મદન સિર લાતરી. ૨

પાઠવેકે પદ.

રાગ કેહારો કુસુમ સેજ પિય પ્યારી પોઢે કરત હે

રસ ભતિયાં. હંસત પરસ્પર આનંદ હુલસત લટક લટક
લપટાત છતિયાં. ૧ અતિ રસરંગ ભીને રીઝેરી
રિઝવાર એક તનમન ભઈ એક મતિ ગતિયાં, રસિક
સુજન નિર્ભય કીડત દોઉ અંગ અંગ પ્રતિભિંબત
દોઉનકે વસન ભતિયાં. ૨

રાગ બિહાગ. પોટે રંગ મહેલ ગોવિંદ. રાધિકા
સંગ શરદરજની ઉદિત પુન્યોં ચંદ. ૧ અનેક ચિત્ર
ચિત્રિત વિચિત્ર કોટિ કોટિક બંધ, નિરખ નિરખ
વિલાસ વિલસત દંપતી રાંદ, ૨ મલય ચંદન અંગ
લેપન પરસ્પર આનંદ, કુસુમ વીજના વ્યાર દોરત
સજની પરમાનંદ. ૩

રાગ બિહાગરો. દંપતી પોટેછ પોટે રસભતિયાં
કરન લાગે દોઉ નયના લાગ ગયે. સેજ ઉજરી ચંદાહુતે
નિર્મલ તાપર કમલ છયે. ૧ કુકત દગ બૃષભાનનંદની
ઝપત ખુલત મુરઝાતનયે, માનો કમલ મધ્ય અલિસુત
ખેઠે સાંઝ સમય માનો સકુચ ગયે. ૨ આલસ જન
આપ સંગ પોઢી પિય હિયે ઉર લાય લયે, નંદદાસ
મલુ મિલી સ્યામ તમાલ દિંગ કનકલતા ઉલ્લયે. ૩

શ્રીગોવર્દનવાસી.

સાખી.

બંક, સપ્ત, રસ, દ્રષ્ટહે, દર્શન, મનઅભિલાષ;
પૂર્ણ, લોક, મન્મથ, રટન, કુંજસદન, નિજબાસ.
શ્યામબરન ગિરિવરધરન, ગોપીજન ચિત્ત ચોર;
વ્રજરાજ કુંવર જીયમેં બસો, સુંદર નંદકિશોર.

રાગ ગોડી. શ્રીગોવર્દનવાસી સાંવરે લાત્ર તુમ
વિન રહ્યો ન જાય હો; વ્રજરાજ લડેતો લાડિલે, ધ્રુવ
બંક ચિત્તે મુસિકાયકેં લાલ સુંદર બહન હિખાય. લોચન
તલકેં મીન જ્યોં લાલ પલ છિનકલ્ય વિહાયહો. ૧ સપ્ત
સ્વર બંધાનસોં લાલ મોહન વેનુ બજાય, સુરત
સુહાધ બાંધિકેં નેક મધુરે સ્વર ગાયહો. ૨ રસિક
રસીલી બોલની લાલ ગિરિ ચઢિ ગૈયાં બુલાય, ગંગ
બુલાઈ ધૂંમરી નેંક ઉંચી ટેર સુનાયહો. શ્રીગો. ૩
દષ્ટિ પરી જા દિવસતેં લાલ તબતેં રુચે નહિ આન,
રજની નીંહ ન આવહી મોહિ વિસર્યો ભોજન પાનહો.
૪ દર્શનકોં નયના તપે લાલ વચન સુનતકો કાન,
મિલિવેકો હીયરો તપે મેરે જીયકે જીવન પ્રાનહો. ૫
મન અભિલાષા બહે રહી લાલ લગત નયન નિમેષ,
દકિટક દેખું આવતો પ્યારો નાગર નટવર ભેષહો, ૬

પૂર્ણ શશી મુખ દેખકે લાલ ચિત્ત ચોટયો વાહી ઠોર,
 રૂપમુધારસ પાનકે લાલ સાદર અંદ્ર ચકોરહો. શ્રીગો.
 ૭ લોક લાજ કુલ વેદકી લાલ છાંડયો સકલ વિવેક,
 કમલકલિ રવિ જ્યોં બટે લાલ ક્ષણ ક્ષણ પ્રીતિ
 વિશેષહો. ૮ મન્મથ કોટિક વારને લાલ દેખી ઇગમગી
 ચાલ, યુવતી જનમન ફંદના લાલ અંબુજ નયન
 વિશાસહો. ૯ યહ રટ લાગી લાડીલે લાલ જે'સેં ચાતક
 મોર, પ્રેમ નીર અર્પાયકે લાલ નવધન નંદકિશોરહો.
 શ્રીગો. ૧૦ કુંજ ભુવન કીડા કરે લાલ મુખ નિધિ
 મહનગોપાલ, હમ શ્રીવૃંદાવન માલતી તુમ ભોગી
 ભ્રમર ભૂપાલહો. ૧૧ યુગયુગ અવિચલ રાખીયે લાલ
 યહમુખ શૈલ નિવાસ; શ્રીગોવર્દ્ધનધર રૂપયેં બલ જય
 ચતુર્ભુજદાસહો. શ્રીગો. ૧૨

સાખી. યહ મેરે અભિલાષ હે, પૂરો નંદકુમાર; યહ
 છબીપર કોટિક વારને, તનમન પ્રાનાઆધાર. ૧ કહા
 કહુ રસેના એક હે, નહી લક્ષ કરોર, કેસે કરકે ખરનવું,
 દાસ સદા કર જોર. ૨

શ્રીજન્માષ્ટમીકી બધાઈ.

પદ ૧ લું.

રાગ દેવગંધાર-ઝળ ભયો મહરિકે પૂત જળ થહ
 બાત સુનિ, સુનિ આનંદ સખ લોગ ગોકુલ ગનિત ગુની;
 ઝળ પૂરવ પૂરે પુન્ય ઋષિકુલ સુથિર થુંની, થહ લક્ષ
 નક્ષત્ર બલ સોઘ ક્રીની વેદ ધ્વનિ. ૧ સુનિ ધાઈ સખ
 ઝળનારી સહજ સિંગાર કિયે, તન પહેરેં નૌતમ
 ચીર કાજર નેન દિયે; કસિ કંચુકી તિલક લલાટ
 સોભિત હાર દિયે, કર કંકન કંચન થાર મંગલ
 સાજ લિયે. ૨ વે અપનેં અપનેં મેલ નિકસી ભાંતિ
 ભડી, માનો લાલ મુનિનક્રી પાંતિ પિંગરન ચૂર ચલી
 વે ગાવેં મંગલ ગીત મિલ દશ પાંચ અલી, માનો
 ભોર ભયો રવિ દેખી પુલી કમલ કલી. ૩ ઉર અંચલ
 ઉડત ન જાન્યો સારી સુરંગ સુહી, મુખ માંડ્યો રોરી
 રંગ સેંદુર માંગ છુહી; શ્રમ શ્રવનન તરલ તરોના
 વેની સિથિલ ગુહી, સિર વરખત કુસુમ સુદેસ માનો
 મેઘ પુહી. ૪ પિય પહિલેં પહોંચી જાય અતિ આનંદ
 ભરી, લઈ ભીતર ભવન બુલાય સખ સિસુ પાય પરી;
 એક વહન ઉધારિ નિહારતદેત અસીસ ખરી, ચિરજીયો

જસોદાનંદ પૂરન કામ કરી. ૫ ધન્ય ધન્ય દિવસ
 ધન્ય રાત્ર ધન્ય યહ પહર ધરી, ધન્ય ધન્ય મહરી
 જૂઝી કૂખિ ભાગિ સુહાગ ભરી; જન જયો એરો પૂત
 સખ સુખ ફલન કરી, શિર થાપ્યો સખ પરિવાર
 મનકી સૂલ હરી. ૬ સુનિ ગ્વાલન ગાયબહોરિ બાલક
 બોલિ લિયે; ગુહિ ગુંજ ઘસિ વનધાતુ અંગ અંગ
 ચિત્ર હયે; શિર દધિ માખન કે માટ ગાવત ગીત નયે,
 સંગ ઝાંઝ મૃદંગ બજવત સખ નંદ ભવન ગયે. ૭
 એક નાયત કરત કુલાહલ છિરકત હરદ દહી, માનો
 બરખત ભાદોં માસ નદી ધૃત દૂધ વહી
 જોકો જહીં જહીં ચિત્ત જાય કૈતિક તહીં
 તહીં, રસ આનંદ મગન ગ્વાલ કાહુ બહત નહીં.
 એક ધાધ નંદજૂપે જાય પુનિપુનિ પાય પરે; એક આપ
 આપ આપહી માંઝ હંસિ હંસિ અંક ભરે; એક
 અંબર સખહી ઉતારી દેત નિસંક ખરે, એક દધિ
 રોચન ઓર દૂધ સખનકે સીસ ધરે, ૮. તબ નંદ
 નહાય ભયે ઠાટે અરુ કુસ હાથ ધરે, ઘસિ અંદન ચારુ
 મંગાય જો વિપ્રન તિલક કરે; નાંદી મુખ પિતર પુજાય
 અંતર સોચ હરે, વર ગુરુજન દ્વિજન પહરાય સખનકે
 પાય પરે. ૧૦; ગન ગૈયાં ગિતી નજાય તરુન સુસ્વચ્છ

બઢી, નિત્ય ચરે' જમુનાજૂકે કાછ દૂને દૂધ ચઢી;
 ખુર રૂપે તાંબે પીઠ સોને સીંગ મઢી, તે દીની દિગ્ગજ
 અનેક હરખ અસીસ પઢી. ૧૨. તબ અપને મિત્ર
 સખંધુ હંસિ હંસિ બોલિ લિયે, મથિ મૃગમહ મલ્લય
 કપૂર માથે તિલક કિયે; ઉર મનિમાતા પહરાય વસન
 વિચિત્ર દિયે, માનો બરખત માસ અસાઠ દાદુર મોર-
 જિયે ૧૨ વર બંદી માગધ સૂત આંગન ભવન ભરે,
 તે બોલો લે લે નામ હિત કોઉ ના વિસરે; જિન જો
 જાચ્યો સો દીનો રસ નંદરાય ઢરે; અતિ દાન માન
 પરધાન પૂરન કામ કરે. ૧૩. તબ રોહિની અંબર
 મંગાય સારી સુરંગ ધની, તે દીની વધૂન બુલાય
 જેસી જય બની; વે અતિ આનંદિત બહોરી નિજગ્રહ
 ગોપ વની, મિલિ નિકસી દેત અસીસ રચિ અપુની
 અપુની. ૧૩. તબ વરવર ભેરી મૃદંગ પટલ નિસાન,
 બજે, વર બાંધી વંદન માલ અરુ વ્યજ કલસ સજે;
 તબ તાહિનતેં વે લોગ સુખ સંપતિ ન તજે; સુનિ સુર
 સખનકી યહ ગતિ જે હરિ ચરન ભજે. ૧૫.

મંગલામેં. નેન ભર દેખો નંદકુમાર. જસુમતિ
 કૂખ અંદ્રમા પ્રગટયો, યા વ્રજકો ઉજિયાર. ૧ વન

જન જાઉં આજ કોઠિ, ગો સુત એર ગાય ગુચાર;
અપને અપને ભેષ સખે મિલિ લાવો વિવિધ સિંગાર.
૨ હરહ હળ અક્ષત દધિ કુમકુમ, મંડિત કરો દુવાર;
પૂરો ચાક વિવિધ મુક્તાફલ, ગાંગા મંગલચાર. ૩ ચતુ
વેહ ધુનિ કરત મહામુનિ, હોત નક્ષત્ર વિચાર; કિંદયો
પુન્યકો પુજ સામરો. સકલ સિદ્ધિ દાતાર. ૪ હાસ
ચતુર્ભુજ પ્રભુ સખ સુખનિધિ, ગિરિધર પ્રાન
આધાર. ૫

રાંગારમેં. રાગ ખિલાવલ. મહામહોચ્છવ શ્રીગો-
કુલ ગામ, પ્રેમ મુહિત જુવતી જસ ગાવત, શ્યામ
સુંદરકો લ લે નામ. ૧ જહાં તહાં લીલા અવગાહત,
ખરિક ખોર દધિ મંચન કામ; કરત કુલાહલ નિસ અર
વાસર, આનંદમેં વીતત સખ જામ. ૨ નંદ ગોપ સુત
સખ સુખ દાયક, મોહન મૂરતિ પૂરનકામ; ચતુર્ભુજ
પ્રભુ ગિરિધર આનંદ નિધિ, સખી સ્વરૂપ સોભા
અભિરામ. ૩

રાજભોગ આવે તખ. પદ ૬ કું.

રાગ આસાવરી. જુરિ ચલી હે વધાવન નંદ મહર
વર સુંદર વ્રજકી ખાલા, કંચન ચાર હાર ચંચલ
છમિ. કહિ ન પરત તિલિ કાલા. ૧ ૭૭ ૭૭ મુખ

કુમકુમ રંગ રંજીત, રાજત રસકે એના; કુંજનપર
 ખેલત માનો ખંજન, અંજનયુત બને નેના. ૨ હમકત
 કંઠ પદિક મનિ કુંડલ નવલ પ્રેમરંગ બોરી; આતુર
 ગતિ માનો અંદ ઉદે ભયો ધાવત ત્રિખિત ચકોરી. ૩.
 ખસિ ખસિ પરત સુમન સીસનતેં ઉપમા કહાબખાનો;
 ચરન ચલન પર રિજિ ચિકુરવર બરખત પુલન માનો,
 ૪. ગાવત ગીત પુનિત કરત જગ જસુમતિ મંદિર
 આઈ; વદન વિલોકિ બલૈયાં લે લે દેત અસીસ
 સુહાઈ. ૫. મંગલ કલશ નિકટ દીપાવલિ, ઠાંચ ઠાંચદેખિ
 મન ભૂલ્યો; માનો આગમ નંદ સુવનકે, સુવન પુલ
 વ્રજ ફૂલ્યો. ૬ તાપાછેં જન ગોપ ઓપસોં, આયે
 અતિસેં સોહે; પરમાનંદ કંદ રસ ભીને નિકર પુરંદર
 કોંહે. ૭ આનંદ ધન જ્યેાં ગાજત, રાજત વાજત
 દંદુલિ ભેરી, રાગ રાગની ગાવત હરખત બરખત
 સુખકી ઢેરી. ૮ પરમધામ જગ ધામ શ્યામ, અભિરામ
 શ્રીગોકુલ આયે. મિટિ ગયે દંદ નંદદાસનકે ભયે
 મનોરથ પાયે. ૯

દેવકે ઉદધિ દેવકી સીપ; વસુદેવ સ્વાંતિ જલ બર-
 ખ્યોહો. ઉપજ્યો સુવન વિમલ મુક્તાફલ સુનિ સુનિ
 સખ જગ હરખ્યોહો. ૨ સરનર મુનિ જકો ધ્યાન ધર-

ત હેં, સો પ્રજ્જન્નવતિન નિરખ્યો હો; સોઇ શ્યામા
ઉરહાર બિરાજત, કલ્યાન શ્રીગિરિધર સરિખો હો. ૩

રાગ ધનાશ્રી—સખ મિલિ મંગલ ગાવો માઇ. આજ
લાલકો જન્મ દિવસહે, બાજત રંગ વધાઇ. ૧ આંગન
લીપો ચોક પુરાવો, વિપ્ર પઢન લાગે વેહ; કરો સિંઘાર
શ્યામ સુંદરકો ચોવા ચંદન મેદ. ૨ આનંદ ભરી
નંદજૂકી રાની પુલી અંગન સમાઈ; પરમાનંદદાસ
તિહિં ઓસર; બહોત ન્યોછાવરિ પાઇ. ૩

રાનીજૂ આપુન મંગલ ગાવે. આજ લાલકો
જન્મદિવસ હે, માતીન ચોક પુરાવે. ૧ ગામ ગામતેં
જાતિ અપની ગોપિન ન્યોતિ બુલાવે; અન્વાચાર્ય મુનિ
ગર્ગપરાસર, તિનપેં વેહ પઢાવે. ૨ હરદી તેલ સુગંધ
સુવાસિત લાલેં ઉબટિ નહવાવે; હરિ તન ઉપર વારિ
ન્યોછાવરિ, જન પરમાનંદ પાવે. ૩

રાગ દેવગંધાર—સામરો મંગલ રૂપ નિધાન.
જ દિનતેં હરિ ગોકુલ પ્રકટે દિનદિન હોત કલ્યાન. ૧
બેડ રહો શ્યામ ગુન સુમરો રેન દિના સખ જામ,
શ્રીભટ કહે પ્રભુ નેનભર દેખ પીતાંબર ધનશ્યામ. ૨

રાગ ભૈરવ—હે મૈયા મતવાલા જોગી દારેં મેરે
આયા હે. ધ્રુવ જટા જુટ સિર મુકુટ બિરાજત ત્રૈલોકી-

ધન મહા ભાયા હે, વૃષભ ઉપર અસવાર હોય કે
 શ્રીગોકુલકો ધ્યાયા હે. ૧ વાઘાંભર પાટાંભર સોહે અંગધર
 લપટાયા હે, કર ત્રિસૂત ડમરૂ લિયે ખપ્પર સિંગીનાદ
 બળ્યા હે. અરુન નેન વિજ્યા બુ અઢાયે અ ક ધતુરા
 ખાયા હે. તિલક ચંદ્રમા ભૂકુટી ઉપર જોગી બુગ
 બનાયા હે. ૩ રૂંઠ માલ ગલે ખીચ બિરાજત સેસનાગ
 લપટાયા હે, અદ્ભુત રૂપ ધર્યો જોગીકો મેરા ગોપાલ
 ડરાયા હે. ૪ દેખો મૈયા તેરા બાલક જિન માઈ અટક
 લખાયા હે. સુરશ્યામ ચરનરજ વંદી દર્શનમેં સચુ
 પાયા હે. ૫

ધનાશ્રી રાગ—રાની તેરા ચિરજીયો ગોપાલ.
 એમ બોલો બહિ હોય વિરધ લટ, મહરિ મનાદર બાલ. ૧
 ઉપજિ પર્યો યદ કુખિ ભાગ્ય બલ સમુદ્ર સીપ જેસં
 સાલ; સખ ગોકુલકો પ્રાનજીવન ધન વેરિનકે ઉર
 સાલ. ૨ સૂર કિનો જીય સુખ પાવતહે. દેખત શ્યામ
 તમાલ; રજ આરજ સાંગો મેરી અંખિયન રાગ દોપ
 જંબલ. ૩

જસોદા રાની જયો હે સુત નીકો. આનંદ ભયો
 સકલ ગોકુલમેં, ગોપવધૂ લાઈ ટીકો. ૧ અક્ષત દૂધ
 રોચન વંદન, નદે તિલક દહીંકો; અંચલ વારિ વારિ

મુખ નિરખત, કમલનેન પ્યારો છોકો. ૨ અપને
અપને ભવનતેં નિકસીં, પહિરે ચીર કસુંભીકો;
યાદવેંદ્ર વ્રજ કુલ પ્રતિપાલન, કંસ કાલ ભયભીકો. ૩
રાજભોગ સમે.

રાગ સારંગ-આજ નંદરાયકેં આનંદ ભયો.
નાચત ગોપી કરત કુલાહલ, મંગલચાર કયો. ૧ રાતી
પીરી ચોલી પહિરે, નૌતન ઝૂમક સારી; ચોવા ચંદન
અંગ લગાયે, સેંદુર માંગ સંભારી. ૨ માખન દૂધ દહો
ભરિ ભાજન; સકલ જ્વાલ લે આયે, બાજત બેન
પંખાવજ મહુવરિ, ગાવત ગીત સુહાયે. ૩ હરદ દૂધ
અક્ષત દધિ કુમકુમ, આંગન બાઢીકીચ; હંસત પરસ્પર
પ્રેમ મુદિત મન, લાગ લાગ ભુજ બીચ. ૪ ચહું વેદ
ધુનિ કરત મહામુનિ. પંચ શબ્દ ઢમંઢાલ; પરમાનંદ
બઢયો ગોકુલમેં; આનંદ હૃદે કલોલ. ૫

આજ મહામંગલ મહરાને. પંચ શબ્દ ધુનિ ભીર
બધાઈ; ઘર ઘર બેર ખવાનેં. ૧ જ્વાલ ભરે કાવરિ
ગોરસકી; વધૂ સિંગારત વાનેં; ગોપી ગોપ પરસ્પર
શ્રિરક્ત; દધિકે માઢ દુરાનેં. ૨ નામકરન જળ કિયો
ગર્ગ મુનિ, નંદ દેત બહુ દાનેં, પાવન જશ ગાવત
કટહરિયા, જાહિ પરમેશ્વર માનેં. ૩

તુમ જે મનાવત સોધ દિન આયો. અપનો બોલ કરો કિન જસુમતિ, લાલ ધુટરુવન ધાયો. ૧ અબ ચલિ હેં પાયન ઠાડે બહે મહરિ બબાય બધાયો; ઘર ઘર આનંદ હોત સબનકે, દિન દિન બઢત સવાયો ૨ ઈતનો વચન સુનત નંદરાની; મોતિન ચોક પુરાયો; બાજત તૂર તરુની મિલ ગાવત, લાલ પટા બેઠાયો. ૩ પરમાનંદ રાની ધન ખરચત, જ્યાં વિધ વેદ બતાયો; જ દિનકો તરસત મેરી સજની, ગહિ અગુરિયન લાયો. ૪

આજ વધાઇકો દિન નીકો, નંદઘરની જસુમતિ બયો હે, લાલ ભાવનો જીકો. ૧ પંચશબ્દ બાજે બાજત; ઘર ઘર તેં આયો ટીકો, મંગલ કલશ સિંચે વ્રજસુંદરિ જ્વાલ બનાવત છીકો. ૨ દેત અસીસ સકલ ગોપીજન, ચિરજીયો કોટિ બરીસો; પરમાનંદ દાસકો ઠાકુર; ગોપ બેબ જગદીસો. ૩

ઘર ઘર જ્વાલ દેતહેં હેરી. બાજત તાલ મૃદંગ બાંસુરી, ઢોલ હમામા ભેરી. ૧ લુટત ઝપટત ખાત મિઠાઈ, કહિ ન સકત કોઉ ફેરી; ઉનમદ જ્વાલ કરત કોલાહલ, વ્રજવનિતા સબધેરી. ૨ ધ્વજપતાકા તોરન ખલા, સબે સિંગારી સેરી; જય જય કૃષ્ણ કહત પરમાનંદ પ્રગટયો કંસકો વેરી. ૩

આંગન નંદકે દધિ કાઢો, છીરકત ગોપી ગ્વાલ
પરસ્પર પ્રગટે જગમેં જાઢો. ૧ દૂધ લિયો દાધ લિયો
લિયો ઘૂત માખનમાટસંયુત; ઘરઘરતેં સખ આવત
આવત, ભયો મહરકેં પૂત. ૨ બાજત તૂર કરત કોલા-
હલ, વારિ વારિ દેં દાન; જીયો જસોદા પૂત તિહારો
યહ ઘર સદા કહ્યાન. ૩ છિરકે લોગ રંગીલે દેખિયત
હરદી પીત સુવાસ; મેહા આનંદ પુન્ય સુમંગલ, યહ
ઘર સદા હુલાસ.

રાગ મારૂ—આજ કહૂતેં યા ગોકુલમેં, અદ્ભુત
બરખા આઈ હો; મનિગન હેમ હીર ધારાકી, પ્રજપતિ
અતિ ઝર લાઈ. ૧ વાની વેદ પઢત દ્વિજ દાદુર હિયે
હરખિ હરિયારે; દધિ ઘૂત નિર ક્ષીર નાના રંગ વહિ
ચલે ખાર પનારે. ૨ પટહ નિસાન ભેરી સહનાઈ,
મહાગરજકી ઘોરેં, માગધ સૂત વહત યાત્રક પિક
બોલત બંદી મોરે. ૩ ભૂખન વસન અમોલ નંદજૂ
નરનારિન પહરાયે; સાખા ફલ ફલ ફૂલન માનો, ઉપવન
જાલર લાયે. ૪ આનંદ ભરી નાયત નરનારી; પહેરેં
રંગ રંગ સારી, વરન વરન વહરન લપેટી વિઘુન
ન્યારી ન્યારી. ૫ હરિદ્ર દાવાનલ બુઝે સખનકે, બચક
સરોવર ખરે; બાઢી સુભગ સુજસકી સરિતા હુરિત

તીન તરુ ચૂરે. ૬ ઉલ્લસો લલિત તમાલ ખાલ, એક
ભક્ષ સખન મનફલ; કાયાલિત અકુલાઈ ગદાધર તકયો
મરનકો મૂલ. ૭

રાગ જેજેવંતી-માઈ આજ તો ગોકુલગમ, કેસો
રહ્યો પુલિકે; ગ્રહ પુલે દીસે જેસો, સંપતિ સમૂલકે. ૧
પુલી પુલી વઢા આઈ ધર હર ધૂમિકે; પુલી પુલી ખરખા
હોત, ઝરસાયે ઝૂમિકે. ૨ પુલ્યો પુલ્યો પુત્ર દેખિ, સિયો
ઉર લૂમિકે. ૩ દેવતા અગિન પુલે ધૂત ખાંડ હોમિકે
પુલ્યો દિસે દધિકાદો, ઉપર સોં ભૂમિકે. ૪ માલિન
ખાંધે ખંહન માતા, ધર ધર ટાલિકે. પાટંખર પહસાય
અધિકે અમોલકે. ૫ પુલહેં ખંડાર સખ કારે દિયે
ખોલીકે; નંદરાય દત પુલે, નંદહાસ ખોલિકે.

સંતમ્—રાગ કાન્હંગ.

આંડં ભાંઠાંકી અંધિયારી. ગરજત ગગન
દામિની કાંધતિ ગોકુલ ચલે મુરારી. ૧ સંસ સદસ
ફન બૂદ નિવારત. સંત છત્ર સિર તાન્યો; વસુદેવ
અંક મર્ચ જગજીવન, કલ્પા કરંગો પાન્યો. ૨ જમુના
થાહ ભઠ તિહિં ઓસર. આવત જત ન જાન્યો; પર-
માનંદહાસકો ઠાકુર, દેવ મુનિન મન માન્યો. ૩

ચક્ર ધન ધર્મહીને પાંચો. નીકે રાખિ જસોદા ગૈયા,

નાસયન વ્રજ આયો. ૧ જ ધનકોં મુનિ જપતપ
ખોજત, વેદહુ પારન પાયો; સો ધન ધર્યો ક્ષીર સાગ-
રમેં, બ્રહ્મા જય જગાયો. ૨ જ ધનતેં ગોકુલ સુખ
ત્રહિયત, સગરે કાજ સંવારે; સો ધન વાર વાર ઉર
અંતર, પરમાનંદ વિચારે. ૩

હરિ જન્મતહી આનંદ ભયો. નવ નિધ પ્રગટ
પ્રગટ ભઈ નદદારે. સખ દુઃખ દૂરિ ગયો. ૧ વસુદેવ
દેવકી મતો ઉપાયો, પલનામાં જ લયો; કમલા કંથ
દિયો હુંકારો, જમુના પાર દયો. ૨ નંદ જસોદાકે
મન આનંદ, ગર્ગ બુલાય લયો; પરમાનંદદાસકો ઠાકુર,
ગોકુલ પ્રકટ ભયો. ૩

જસુમતિ તિહારો વર સુખસ ખસો. સુનિરી
જસોદા યા દોટા કો, નહાતહી જિન વાર ખસો. ૧ કોઉ
કરત વંદ ધુનિ મંગલ, કોઉ અતિ આનંદ લસો;
નિરખિ નિરખિ મુખ કમલનેનકો, આનંદ પ્રેમ હિયે
હુલસો. ૨ દેત અસીસ સકલ ગોપીજન, કોઉ ગાંવો
કોઉ વિહસો; પરમાનંદ, નંદ વર આનંદ, પુત્ર જન્મ
ભયો જગત જસો. ૩

રાગ બિહારો-રાવલકે કહેં ગોપ આજ બ્રજ ધુનિ
ઓપ, કાન દે દે સુનો બાજે ગોકુલ મંદિલરા; જસોદા

કેં પુત્ર ભયો વૃષભાન જૂસોં કહ્યો, ગોપી જ્વાલ લે લે
ધાયે દૂધ દહિ ગમરા. ૧ આગેં ગોપ વૃંદ વર પાછે
ત્રિયમન હર, ચલિ ન સકત કોઉ પાવત ન ડગરા;
ચત્રભુજ પ્રભુ ગિરધારી કો જનમ સુનિ, પુલે પુલે
ફિરત નારદ જેસેં ભંવરા; ૨

પાલનકે પદ. રાગ રામકલી.

પ્રેમ પર્યંક શયનં, ચિરવિરહ તાપ હર મતિ રુચિર
મીક્ષણું, પ્રકટય પ્રેમાયનં. ૧ તનુ નર દ્વિજ પંક્તિ
મતિ લલિતાનિ હસિતાનિ તવ વિક્ત ગાયકીનાં,
ઘૃયદ્રવધિ પરમેત હાશયા સમભવજ્જલિતં તાવકીનાં.
૨ તોકતા વપુષિ તવ રાજતે દશિતુ મદ માનિની
માનહરણું, અગ્નિમ વયસિ કિમુ ભાવિકામ્યે
નિજ ગોપિકા ભાવ કરણું. ૩ પ્રજયુવતિ હૃદ્ય કનકા
ચલ્લાનારોદુમ્તસુકં તવ ચરણ યુગલં, તેનમુદુરુન્ન
મનભ્યાસમિવ નાથ સપદિ કુરુને મૃદુલમૃદુલં. ૪
અધિ ગોરોચના તિલકમલકાદ્ગ્રથિત વિવિધ મણિ
મુક્તા ફલ વિરચિતં, ભૂષણું રાજતે મુખ્યતા મૃતભર
સ્થન્દિ વદનેદુ રસિતં. ૫ ભૂતટ માતૃ રચિતાં જન બિંદુ
રતિશયિત શોભયા દૃઢોપમય નયનમ્; સ્મરધનુષિ
મધુ પિખન્નતિરાજ ધ્રુવ રાજતે પ્રણુવિ સુખમુપનયન

વચન રચનો હરહાસ સહજ સ્મિતામૃતચર્યૈરાતિ ભર
મપનયનમ્; ૬ પાલય સહાસ્માનસ્મદીય શ્રીવિકૃલે
નિજ દાસ્યમુપ નયનમ્. ૭

યહ નિત્ય નેમ જસોદાનુ મેરે તિહારો લાલ લડા-
વનકોં; પ્રાત સમય પાલને બુધાઈ, શકટ ભંજન જશ
ગાવનકોં. ૧ નાયત કૃષ્ણ નયાવત ગોપી, કરકઠ તાલ
બળવનકોં; આશકરન પ્રભુ મોહન નાગર, નિરખી
વહન સચુ પાવનકો. ૨

ચંદનકો પલના.

ચક્ષુશ્રવા પિયકો પલના લલના તિલિમાંજ બુલા-
વતહેં; યુવતી મુખ પંકજ બંક ચિત્તેં મિલિકે ક્ષિતિકો
સુત ગાવતહેં. ૧ વ્રજરાજ ત્રિયા કર દોર ગહેં હરવે
હરવે હુલરાવતહે, દાસ ગોપાલ સખે વ્રજ ભામિનિ
મિલિ એમંહી લાડ લડાવતહેં. ૨

બીલાવલ રાગ—સામરો સુત પલના બુલે, નિરખિ
નિરખી જસુમતિ જીય કુલે. ૧ નેન વિશાલ ભૂકુટી
મસિ રાજે, નિરખિ વહન ઉડપતિજીય લાજે. ૨ કહુલા
કંઠ રુચિર પહોંચી કર, સુભગ કપોલ નાસિકા બિંબા-
ધર; ભાલ તિલક લર લટકન સોહે, મંદ હસન સખકો

મન મોહો. ૩ માખન મિત્રી મેલી ચટાવે, વારવાર
પ્રમુદિત ઉર લાવે; ગિરધરકુંવર જનની હુલરાવે,
ચત્રુભુજદાસ વિમલ જસ ગાવે. ૪

હાલરો હુલરાવે માતા, બલિ બલિ જાડે ધોખ
મુખ દાતા. ૧ અતિસોહિત કર ચરન સેરોજે, જે
બ્રહ્માદિક મનસા ખેળે. ૨ જસુમતિ અપનો પુન્ય
વિચારે, વારવાર મુખ કમલ નિહારે. ૩ અખિત ભુવન-
પતિ ગરુડા ગામી, નંદ સુવન પરમાનંદ સ્વામી. ૪

રાગ આશાવરી-તુમ વ્રજરાનીકે લાલા, અહો
દધિ મથતિ સુહાઈકે લાલા. ધ્રુવ દિવ્યકનક કો પાલનો
લાલ, રતન જટિત નગ હીર; ગજમોતિનકે બુમિકા,
લાલ ઉપર દક્ષન ચીર. ૧ ઘુટરન ચલત સુહાવને,
લાલ પગ નૃપુરકો નાદ; કટિ કિંકિની રતન ઝુન કરે,
લાલ સુનત જનની આહલાહ. ૨ આવે આવે વચન
સુહાવને. લાલ સુનત જનની મન મોહ; મુખ મુખત
સ્તન પાન દે, લાલ લે બેઠાવતિ ગોહ. ૩ કુદ્દે સુરંગ
સિર તાડતાડી લાલ, ઝગુલી પીત સુદેસ; કંઠ બખના
કર પોંચીયા, લાલ સોભિત સુંદર વેસ. ૪ તિલક
ખુલ્યો ગોરાચના, લાલ ધુંધવારે કેસ; નાની નાની
હતિયાં દે દુધપ્રી, લાલ દેખિયત હસત સુદેશ. ૫ કાજર

લોચન આંજિ કે, લાલ ભોંહ મટક દે છક; અપનો
લાલ કાહુ દેખન ન દંહોં જન કોઉ લાવો દીક. ૬ પ્રથમ
હની તુમ પૂતના, લાલ સકટ ભંજન ત્રન મારિ; ચમલા
અર્જુન તારિકે, લાલ અમ કિન છાંડો આરિ. ૭ મેરે
લાલકી મૈયા અજરાની, બાપ ગોપ કુલ રાજ; ધનિ
ધનિ તિહારે બલભદ્ર ભૈયા, કરત સકલ સુખ કાજ. ૮
મેરે લાલકી ગૈયાં અતિ બાઢી, ચરન વૃંદાવન બધ;
પાન્યો પીવેં ન રી જમુનાકો, અંજન ખર વેખાઈ. ૯ મેરે
લાલ હો પ્યારે લાલ (તુમ) કંસ મારિ ગઠ લેહુ; મથુરા
કેરો વ્રજરાજ, દુહાઈ ગોપ સખન સુખ દેહુ. ૧૦ લિયે
ઉઠાય વ્રજરાજ ગોદ કરિ, દે ઉગાર દૃઢે લાય; ખરોયો
લીયે જનનિ ગોદ, કરિ અસ્તન ચલે હે ચુચાય. ૧૧
કહત જસોદા સુનો મેરે ગોવિંદ, લેહુ કનિયાં ચઢાય;
જે ઝુલો તો પલના ઝુલાઉં, નાતર આંગન બેઠિ
ખિલાઉં. ૧૨

વારિ મેરે લટકન પગ ધરો છતિયાં. કમલ નેન બલિ
બડિં વહનકી, શોભિત નેંન્હી નેન્હી દે દૃધકી દતિયાં.
૧ યહ તેરી, યહ મેરી યહ બાબા નંદ જુકી, યહ બલ-
ભદ્ર ભૈયાકી, યહ તાકી જે ઝુલાવે તેરો પલના; યહાં
તે ચલી ખર ખાત પિવત જલ; પરહરો રૂદન હસા મેરે

લલના. ૨ રુનકે ઝુનકે પગ બાજત પેજનિયાં, અલબલ
કલબલ બોલો મૃદુ બનિયાં; પરમાનંદ પ્રભુ ત્રિભુવન
હાકુર, જય ઝુલાવે બાબા નંદજુકી રનિયાં. ૩

માઝરી કમલ નેન રયામ સુંદર ઝુલતહેં પલના,
બાલસીલા ગાવત સખ ગોકુલકી લલના; ૧ લાલકે
અરન તરન ચરન કમલ, નખ મનિ સસિ જોતિ; કું-
ચિત કચ ભમરાકૃત લર લટકત ગજ મોતી ૨ લાલ
અંગુડા ગહિ, કમલ પાન મેતવ મુખ માંહિં, અપનો
પ્રતિબિંબ દેખિ પુનિ પુનિ મુસિકાઈ. ૩ રાનિ જસુ-
મતિકે પુન્ય પુંજ વાર વાર લાલે. પરમાનંદ સ્વામી
ગોપાલ સુત સનેહ પાલે. ૪.

અય ઢાઢી કે પદ.

રાગ ધનાશ્રી-હોં અજ માગનોંજૂ પ્રજ તજિ અનત
ન જાઉં. ધ્રુ. બડે બડે ભૂપતિ ભૂતલ મહિયાં દાતા સૂર
સુજનજી; કર ન પસારોં સીસ ન નાડોં યાવજકે અભિ-
માન. ૧ સુરપતિ નરપતિ નાગલોકપતિ મેરે રંક સમા-
નજી; ભાંતિ ભાંતિ મેરી આસા પૂછયે, ચે પ્રજજન
જીજમાન. ૨ મેં વ્રત કર કર દેવ મનાયે. અપની
ઘરની સંપૂતજી; દિયો વિધાતા સખ સુખદાતા, ગોકુલ-
પતિકે પૂત. ૩ હોં અપનો મન બાયો લેહો કિત બહે-

રાવત વાતજી; ઓરનકો ધન ધન લોં બરખત, મો
દેખત હસિ જત. ૪ અષ્ટ સિદ્ધિ નવનિધિ મેરે મંદિર,
તુમ પ્રતાપ પ્રજાધસજી; કહત કલ્યાન મુકુંદ તાત કર,
કમલ ધરો મમ સીસ. ૫.

નંદ જૂ મેરે મન આનંદ ભયો. સુનિ ગોવર્દન તે
આયો, તુમારેં પુત્ર ભયો હોં સુનિકેં. અતિ આતુર ઉઠી
ધાયો. ૧ બંદીજન ઓર ભિક્ષુક સુનિ સુનિ દેશદેશતેં
આયે. એક પહલેંહી આશા લાગી; બહોત દિનનકે
છાયે; ૨ તુમ દીને કંચત મનિ મુક્તા નાનાવસન અનૂપ
મોહિ મિલે મારગમેં માનોં જત કહું કે ભૂપ. ૩ દીજે
મોહિ કૃપા કરિ સોઇ જો હોં આયો માંગન; જમુમતિ
સુત અપને પાયન અલિ ખેલન આવે આંગન. ૪ કોટિ
દેહું તો પર્યો રહુંગો, વિનુ દેખે નહીં જોહોં. નંદરાય
સુનિ વિનતિ મેરી તબહિ વિદા ભલે દેહોં. ૫ તુમ તો
પરમ ઉદાર નંદજૂ. જો માંગ્યો સો દીનો, એસો ઓર
કોન ત્રિભુવનમેં તુમ સરસાકો દીનો. ૬ મહન મોહન
મૈયા કહિ બોલે યહ સુનિ કે ધર જાઉં, હોં તો તિહારે
ધરકો ઢાઢી સૂરદાસ મેરો નાઉં. ૭.

મહાદેવલીલા.

મેં જોગી જસ ગાયા બાલા મેં જોગી જસ ગાયા.

તેરે સુતકે દરસન કારન મેં કાસી તજ ધાયા. ૧ પરબ્ર-
હ્મ પૂરન પુરુષોત્તમ સકલ લોક જ માયા; અલખ
નિરંજન દેખન કારન સકલ લોક ફિર આયા. ૨ ધન
તેરો ભાગ્ય જસોદા રાની જિન એસો સુત જયા,
ગુનન ગંડે છોટ મત ભૂલો, અલખ રૂપ ધર આયા. ૩
જો ભાવે સો લીજીએ રાવલ, કરો આપની દાયા;
દેઉ અસીસ મેરે બાલકકો અવિચલ બાદે કાયા. ૪ ના
મેં લેહો પાટપટંગર ના મેં કંચન માયા; મુખ દેખો
તેરે બાલકકો યહ મેરે ગુરુને બતાયા. ૫ કર જોરે
બિનવં નંદરાની સુન જોગિન કે રાયા; મુખ દેખન
નહિ દેહોં રાવલ બાલક જાત ડરાયા. ૬ જાકી દષ્ટિ
સકલ જગ ઉપર સો કયોં જાત ડરાયા ? ત્રીન લોકકો
માલિક મેરો તેરે ભવન છિપાયા. ૭ બાલકૃષ્ણ કો લાઈ
જસોદા કર અંચલ મુખ છાયા; ગોદ પસાર ચરનરજ
બંદી અતિ આનંદ બઢાયા; નિરખ નિરખ મુખ
પંકજ લોચન નેનન નીર બઢાયા, સૂરસ્યામ પરિક્રમા
કરકે શંગીતાદ બજાયા. ૮

દરસ તો દિખા જ છેલા વરસ તો દિખાજ દિલહા
મરહમ સાંવરે યાર દરસ તો દિખાજ ૧. બેધની
કાછની કરિ પીતાંગર અવનન કુંડલ ચીમ મુકુટ અસ

ધૂધરવારી અલકેં ઝલકેં નયનોં મેં સમા જા. ૨ બંસી
ધૂનિ યમુના તીરે નાચન ગાવત ગોપન સંજ, નંદ
બૂકે કિસોર મેરી તપન બુઝા જા. ૩ જનકીદાસ ભયે
નિરાસ નિકસત નહિં પાપી સ્વાસ, સ્વપ્નમેં હ દરસ
દે કે સકલ દુઃખ મિટા જા. ૪

કાહુ જોગિયાકી લાગી નજર મેરો બારો કન્હૈયા
રાવેરી, મેરી ગલી જિન આઉરે જોગિયા અલખ અલખ
કર બોલેરી, ૧ ધરધર હાથ દિખાવે જસોદા બારબાર
મુખ જોવેરી. રાઈ લોન ઉતારત છિન છિન સૂરપ્રભુ
સખ સોવેરી. ૨

અલરે જોગી નંદ ભવનમેં જસુમતિ તોહિ બુલાવે
લટકત લટકત શંકર આયે મનમેં મોહ બઢાવે. ૧
નંદ ભવનમેં આયો જોગી રાઈલોન કર લીનો, વાર
કેર લાલા કે કિપર હાથ સીસપેં દીનો. ૨ ખ્યથા ભઈ
મખ દર બદનકી કિલકિ ઉઠે નંદ લાલા, ખુશી ભઈ
નંદજીકી રાની દીની મોતિયન માલા. ૩ રહુ રે જોગી
નંદભવનમેં બ્રજમેં બારો કીજે. જખજખ મેરો
લાલા રોવે તખ તખ દરસન દીજે. ૪ તુમ તો જોગી
પરમ મનોહર તુમકો બેદ બખાનેઃ બૂઠો બાબુ નામ
હમારો સૂરસ્યામ મોહિ બને. ૫

શ્રીમહાપ્રભુજી કી બધાઈ.

દેવ ગાંધાર રાગ-પ્રકટે કૃષ્ણાનન દ્વિજરૂપ. માધવ માસ કૃષ્ણ એકાદશી આયે અગ્નિ સ્વરૂપ. ૧ હૈવી જીવ ઉદ્ધારન કારન આનંદમય રસરૂપ; વલ્લભપ્રભુ ગિરિધર પ્રભુ હોઉ તેઈ એઈ એઈ તેઈ એક સ્વરૂપ. ૨

આયે દેવ વિમાનન ચઢ ચઢ; મહા મહોત્સવ હરસ કરનકોં એક એકતોં આગેં બઢ બઢ, ૧ બિન ગિરિધર ઇન સમ કોઉ નાહા, કહો કોઉ વાતેં કહુ ગઢ ગઢ; સગુણહાસ પ્રભુ જન્મ શ્રવન સુન દેત અસીસ મંત્રન પઢ પઢ. ૨.

સારંગ રાગ-શ્રીસદ્ગુણ ગૃહ મહામંગલ લયો પ્રકટે શ્રીવલ્લભ પૂરનકામ માધવ માસ કૃષ્ણપક્ષ શુભ સગ્ન ઉદિત એકાદશી હસરો ચામ. ૧ મંગલ કલશ ચોક મોતિનકે, વિવિધ વિચિત્ર ચિત્ર બને ધામ; મંગલ ગાવત મુદિત માનિની નખસિખ રૂપ કામસી વામ. ૨ મિટયો તિમિર દુઃખ દ્વંદ્વ જગતકો ભોર લયો માનો મિટ ગઈ ચામ; માનિકચંદ પ્રભુ સદા બિરાજે આય વસો શ્રી ગોકુલ ગામ ૩.

ભક્તિસુધા બરખતહી પ્રકટે શ્રીવલ્લભ દ્વિજરાજ,

માધીમાસ કૃષ્ણ એકાદશી પિય પુનિત દિન આજ. ૧
કરનાવંત અતુલ સુખસાગર સંગ લિયે સકલ સમાજ,
બંધુ કુમુદ અનુચર ચક્રોરકે ભયે મનોરથ કાજ. ૨ આનં-
દરૂપ જગત કે ભૂષણ લસત સખન સિરતાજ; વિષ્ણુ-
દાસ ગુન ગનિત થકિત ભયે પડિત પાવત લાજ. ૩

કેસરકી ધોતી પહેરેં કેસરિ ઉપરના ઓઢે, તિલક
મુદ્રા ધર બેઠે શ્રીલક્ષ્મણ ભટ્ટ ધામ. જન્મ બોસ જન
જન અદ્ભુત રૂચિ માન માન નખ સિખકી સોભા
ઉપર વારેં કોટિ કામ. ૧ સુંદરતાઈ નિકાઈ નેજ પ્રતાપ
અતુલતાઈ. આસપાસ યુવતિ જન કરત હેં ગુનગાન
પદ્મનાભપ્રભુ વિલોક ગિરવરધર વાગધીરા યહ અવસર
જે હુતે તે મહા ભાગ્યવાન. ૨

શુભ વૈશાખ કૃષ્ણ એકાદશી શ્રીવલ્લભ પ્રભુ પ્રકટ
ભયે, દૈવી જીવ કે ભાગ્ય વિતરે નિગ્મત તનકે તાપ
ગયે ૧ પુષ્ટિ ભક્તિ રસ નિજ દાસનકાં અતિ ઉદર મન
દાન હયે; માનિક્યંદ હિય વસો નિરંતર શ્રીવલ્લભ
આનંદ મયે. ૨

રાગ નટ-જો પેં શ્રીવલ્લભ ધરતે ન રૂપ, અર્થ શ્રી
ભાગવત કો કહિ સકતો પતિત પર તે સખ દૂપ. ૧

અથ ગજ વન વસન ન પાવત નામ સુનત મૃગભૂપ,
વિષ્ણુદાસ ચરનન છાયા તક અકુલાના ભવ ધૂપ. ૨

રાગ ગોરી-નાતર લીલા હોતી જુની. જો પેં શ્રી
વક્ત્રભ પ્રકટ ન હોતે વસુધા રહેતી સુની. ૧ દિનપ્રતિ
નઈ નઈ છળિ લાગત જ્યોં કંચન નગ ચૂની; સગુનદાસ
યહ ધરકો સેવક જસ ગાવત જોકો મુનિ. ૨

રાગ કાનરો-શ્રીલક્ષ્મણ ગૃહ પ્રકટ ભયે હેં શ્રીવક્ત્રભ
પરમાનંદ રૂપ, બ્રહ્મવાદ ઉદ્ધારન કારન ગોપીપદ પતિ
રતિ પતિ ભૂપ, ૧ મહાભાગ્ય પૂરન દૈવી જન છનકે
હિત અવતાર લિયો, પ્રગટ અમલ દેખત નિજજનકો,
માયા મતકો તિમિર ગયો ૨ અપને દીનજન કરનામય
વચનામૃત પોખે સંતત સખ, નંદરાયકી કેરિ દિખાઈ,
ગિરિધરકી લીલાહી જે તખ. ૩

રાગ બિહાગ-પ્રગટ બહે મારગ રીત દિખાઈ.
પરમાનંદ સ્વરૂપ કૃપાનિધિ, શ્રીવક્ત્રભ સુખદાઈ. ૧ કર
સિંગાર ગિરિધરન લલકો, જળ કર બેનુ ગદાઈ; લે
દર્પણ સન્મુખ ઠાંડે બંદે, નિરખ નિરખ મુસકાઈ. ૨
વિવિધ ભાંત સામગ્રી હરિકો, કર મનુદાર લિવાઈ;
જલ અચવાય સુગંધ સહિત, મુખ ખીરી પાન ખવાઈ.
૩ કર આરતી અનોસર પટ દે, બેડે નિજ ગૃહ આઈ;

ભોજન કર વિશ્રામ છિનક લે, નિજ મંડલી બુલાઈ.
૪ કરત કૃપા નિજ હૈવી જીવનપર, શ્રીમુખ અચંત
સુનાઈ; વેનુગીત પુન યુગલ ગીતકી, રસ બરખા
બરખાઈ. ૫ સેવા રીતિ પ્રીતિ વ્રજજનકી. જનહિત
જગ પ્રગટાઈ; દાસ સરન હરિ વાગધીશકી, ચરનરેનું
નિધિ પાઈ. ૬

શ્રીગુસાંઈજીકી બધાઈ.

રાગ દેવગંધાર-ખોહોરી કૃષ્ણ શ્રીગોકુલ પ્રગટ,
શ્રીવિહ્વલનાથ હમારે. દ્વાપર વસુધા ભાર હર્યો હરિ,
કલિયુગ જીવ ઉદારે. ૧ તબ વસુદેવગૃહ પ્રગટ હોયકે.
કંસાદિક રિપુ મારે; અખ શ્રીવલ્લભ ગૃહ પ્રકટ હોયકે.
માયાવાદ નિવારે. ૨ એસો કવિ કો હે જગ મહિયાં,
બરને ગુન જો તિહારે, માનિકચંદ પ્રભુકો સિવ બોજત.
ગાવત વેદ પુકારે. ૩

ચહું જીગ વેદ વચન પ્રતિ પાર્યો. ધર્મ જ્ઞાનિ
ભઈ જબહી જબ, તબતબ તુમ વપુ ધાર્યો. ૧ સત્ય-
યુગ સેત વારાહ રૂપ વર, હિરણ્યાક્ષ ઉર કાર્યો;
ત્રેતા રામ રૂપ હશરથ ગૃહ. રાવણ કુલ સિંધાર્યો. ૨

દ્વાપર વ્રજ બડત તેં રાખ્યો, સુરપતિ પાયન પાર્યો;
કંસાદિક દાનવ સખ મારે, વસુધા ભાર ઉતાર્યો. ૩
કલિયુગ શ્રીવલ્લભ ગૃહ પ્રગટે, માયાવાદ નિવાર્યો;
માણિક્યંદ પ્રભુ શ્રીવિકુલ, પુરુષોત્તમ રૂપ નિહાર્યો. ૪

રાગ ખિલાવલ-સુખદ સ્વરૂપ શ્રીવિકુલેશરાય.
વેદ વદત પૂરન પુરુષોત્તમ, શ્રીવલ્લભ ગૃહ પ્રગટે
આય. ૧ લટપટી પાગ મહારસ બીને, અતિ સુંદરવર
સાદજ સુભાય; છિતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિકુલ,
અગનિત મહિમા વરનિ ન જાય. ૨

કહત સખનસોં આઓ આઓ. ઉદિત બ્રજ
વૃંદાવનકો સસી, આનંદ મંગલ ગાઓ ગાઓ. ૧
કંચન પટ મનિ માનિક ભૂષન, ભેટ અમોલિક લાઓ
લાઓ; શ્રીવિકુલ ગિરિધરન પ્રગટ ભયે, દેખનકો તુમ
જાઓ જાઓ. ૨

રાગ આસાવરી-પોપકૃણુ નોમીકો સુભ દિન.
પૂત અક્કાન્ન જાયો હે; સુન સુન નિજ જન સખ
આનંદે, હરખત કરત વધાયે હો. ૧ નારદાદિ બ્રહ્માદિક
હરખે, સુક મુનિ અતિ સચુ પાયે હો; શ્રીભાગવત
વિવેચન કરેકં ગૂઢ અર્થ પ્રગટાયે હો. ૨ કલિકે જીવ
ઉદ્ધારન કારન, દિજ વપુ ધર ભુવ આયે હો; અતિ

ઉદાર શ્રીલક્ષ્મણનંદન, દેત દાન મન ભાયે હો. ૩
કરત વેદ ધ્વનિ વિમ્બ મહામુનિ, ખત કર્મ કરવાયે
હો; માણિક્યદં શ્રીવિકુલપ્રભુકે, વિમલ વિમલ જસ
ગાયે હો. ૪

શ્રીમદ્વલ્લભકે ધર પ્રભુ જો, ફિર અવતાર ન
ધરતે હોં; તો હમસરિખે મૂઠ પતિત જન, કહો કેસે
નિસ્તરતે હો. બિન પાયે વ્રજપતિ પદ પાંડજ, કહાકી
સેવા કરતે હો; શ્રીગિરિધરન રાધિકા વર બિન, રસના
કહા ઉચ્ચરતે હો. ૨ સિવ સુરેશ દિનમનિ ગનેસકે,
હોય કનોડે કરતે હો; અતિ આતુર પુન અર્ક તૂલસે,
સખનકે પાયન પરતે હો. ૩ જળ હમ હું લોગનકી
નાંઈ, ધર ધર ભટકત ફિરતે હો; કર્મયોગ પુન જ્ઞાન
ઉપાસન, ધનહિમેં પચિ મરતે હો. ૪ કહા ભયો નિજ
બિરદ જનકે. પતિત જન ઉદ્ધરતે હો; સચિરરૂપ બલ
દાસ નારાયન, ત્રિપિત નયન કયોં કરતે હો.

સારંગ રાગ-જે વસુદેવ કિયે પૂરન તપ, સો ફલ
ફલિત શ્રીવલ્લભ દેહ; જે ગોપાલ હુતે ગોકુલમેં, તે
અખ આન વસે દર ગેહ. ૧ જે લે ગોપવધૂ હી વ્રજમેં,
સો અખ વેદઋચા ભદ્ર તેહ; છીતસ્વામી ગિરિધરન
શ્રીવિકુલ, તેઈ એઈ એઈ તેઈ કમૂ ન સંદેહ. ૨

ગોવલ્લભ ગોવર્દ્ધન વલ્લભ. શ્રીવલ્લભ ગુન ગને
ન જાઈ; ભુવકી રેનુ તરૈયા નભકી. ધનકી જૂદે પરત
લખાઈ. ૧ જીનકે ચરન કમલરજ વંદિત, સંતત
હોત સદાચિત ચાઈ; છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિહ્લ,
નંદનંદનકી સખપર છાંઈ. ૨

ગાયનસોં રતિ ગોકુલસોં રતિ. ગોવર્દ્ધનસોં પ્રીતિ
નિવાહી. શ્રીગોપાલ ચરન સેવા રતિ; ગોપ સખા સખ
અમિત અથાહી. ૧ ગોવાની જો વેદકી કહિયત, શ્રીભા
ગવત ભલે અવગાહી; છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિહ્લ,
નંદનંદનકી સખપર છાંહી. ૨

શ્રીવલ્લભનંદન રૂપ અનૂપ, સ્વરૂપ કહ્યા ન જાઈ.
પ્રકટ પરમાનંદ ગોકુલ ભસતહોં, સખ જગતકે સુખદાઈ.
૧ ભક્તિ મુક્તિ દેત સખનકો, નિજજનકો કૃપા પ્રેમ
અરખત અધિકાઈ; સુખમેં સુખરૂપ સુખદ એક રસના.
કહલોં વરના ગોવિહ્લ બલ જાઈ. ૨

શ્રીવિહ્લેશ ચરણકમલ પાવન ત્રિલોક કરન, હર-
સપરસ સુંદરવર વારવાર વંદે. સમરથ ગિરિરાજધરન
લીલાનિજ પ્રગટ કરન, સંતન હિત માનુષતનુ વૃંદાવન
ચંદ. ૧ ચરનોદક લેત પ્રેત તતક્ષનતે મુક્ત ભયે, કરુ-
નામય નાથ સદા આનંદનિધિ કહે, પારને ભગવાનદાસ

વિહરત સદા રસિક રાય, જય જય યશ બોલી બોલ
ગાવત શ્રુતિ છંદે. ૨

જયતિ રૂકિમનીનાથ પદ્માવતી પ્રાનપતિ, વિપ્રકુલ
છત્ર આનંદકારી, દીપવલ્લભવંશ જગત નિસ્તમકરન,
કોટિ ઉદુરાજ સમ તાપ હારી. ૧ જયતિ ભક્તજન
પતિ પતિત પાવન કરન કામી જન કામના પૂરન-
કારી; મુક્તિકાંક્ષીયજન ભક્તિદાયક પ્રભુ; સકલ
સમર્થ ગુન ગનનભારી. ૨ જયતિ સકલતીરથ ક્ષિત
નામ સ્મરણુ માત્ર; વાસ વ્રજ નિત્ય ગોકુલ વિહારી;
નંદદાસનિનાથ પિતા ગિરિધર આદિ, પ્રકટ અવતાર
ગિરિરાજધારી. ૩

શ્રીગોકુલ યુગયુગ રાજ કરો. યહ સુખ ભજન
પ્રતાપ તેજતે, છિન ઇતિ ઉત ન ટરો. ૧ પાવનરૂપ
દ્વિખાય મહાપ્રભુ, પતિતન પાપ દરો; વિશ્વ વિદિત
દીની ગતિ પ્રેતન, ક્યોં ન જગત ઉદ્ધરો ? શ્રીવલ્લભકુલ
કમલ અમલ રવિ યશ મકરંદ ભરો; નંદદાસ પ્રભુ
પટગુણ સંપન્ન, શ્રીવિકુલેશ વરો. ૩

નટ રાગ-ભેષે શ્રીવિકુલ રૂપ ન ધરતે. તો કેસં યા
ધોર કલિયુગ કે, મહા પતિત નિસ્તરતે. ૧ સેવા રીતિ
પ્રીત વ્રજજનકી, શ્રીમુખ તે વિસ્તરતે; શ્રીવિકુલનામ

અમૃત જિન લીનો, રસના સરસ સુહસતે. ૨ કીરતિ
વિશદ સુનિ જિન શ્રવનન. વિષય વિષ પરહરતે; ગોવિંદ
બલ હરશન જિન પાયા, ઉમગ ઉમગ રસ ભરતે. ૩

રાગ ગોરી-હાં ચરણાતપત્રકી છૈયાં. કૃપાસિંધુ
શ્રીવલ્લભનંદન; વલ્લો જાત ગહિ બહિયાં. ૧ નવનખ
ચંદ્ર શરદ મંડલ છળિ, હરત તાપ સ્મરત મનમહિયાં;
છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિકુલ, સુયશ વખાન સકત
શ્રુતિ નહિયાં. ૨

રાગ કલ્યાણ-શ્રીવલ્લભલાલકે ગુણ ગાડિં. માધુરી
માધુરી મૂરતિ દેખ આનંદ સદન મદનમોહન. નયન
ચેન પાડિ. ૧ શ્રીવલ્લભનંદન જગત બદન સીતલ ચંદન
તાપ હરન, ચેહી મહાપ્રભુ ઇપ્પ કરન ચરન ચિત્ત
લાડિં; છીતસ્વામી મન વચકર્મ પરમ ધર્મ ચેહી
મેરે, લાડિલો લગાડિં ૨.

ગયે પાપ તાપ દૂર દેખત દરસ પરસ ચરન, હોં નો
એક પતિત તિહારો પતિતપાવન બિરદ હો તુમ જગત
કે ઉદ્ધરન. ૧ સ્તુતિ સેસ કર ન સકેં સકલ ક્ષણગુન
નિધાન જનત હોં તિહારી સખ વિધિ અનુસરન, છીત-
સ્વામી ગિરિવરધર તેસેઇ શ્રીવિકૃલેશ હોં નો તિહારી
જનમ જનમ શરન.

રાગ નાયકી-આજ ધન્ય ભાગ્ય હમારે પ્રકટે શ્રીવિ-
કૃલનાથ, દરસન માત્ર તાપ તનકે ગયે; ભવસાગર તેં
તારે; ૧ શામલ અંગ પૂરન વહન અંદ, દેખિયત જગ
ત્રિજિયારે. છીતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિકૃલ વક્ષભરાજ
સતારે ૨.

સુવર સહેલી મિલ આવો ગાવો. મંગલ ગીત પુત્ર
ભયો શ્રીવક્ષભપ્રભુકે જો આપત નવનીત. ૧ આંગન
માતીન ચોક પુરાવો ચીતો ભીંત પછીત. સોંધે કુંકભ
ઉભટ નહવાવો પહરાવો પટપીત. ૨ પૌષ અસિત
નોમીકો શુભ દિન લગે સરસ જહાં સીત, શ્રીવિકૃલ
ગિરિધારી કૃપાનિધિ વાજે વધાવો જીત. ૩

શ્રીનાથજીકો પદ.

રાગ ખિલાવલ-દેખ્યોરી મેં સ્યામ સ્વરૂપ, ટેક.
વામ ભુજા હિંચે કર ગિરિધર, દક્ષિન કર કટિ ધર અનૂપ
મુષ્ટિકા બાંધ અંગુષ્ઠ દિખાવત, સન્મુખ દષ્ટિ સુહાઈ,
ચરન કમલ યુગલ સમ ધરકે, કુંજદાદશ મન લાઈ. ૨
અતિરહસ્ય નિકુંજકી લીલા, હૃદય સ્મરન કીજે,
દ્વારકેશ મનવચનઅગોચર, ચરનકમલ ચિત્ત દીજે. ૩

શ્રીનવનીતપ્રિયાજીકો.

નંદ આંગન કીડત સુખરૂપ; ટેક. ગૌરખરન દક્ષિન
કર માખન ધુદ્ધરન ચલત અનૂપ. ૧ વ્રજયુવતિપ્રતિ-

ભંધ નેક નહિં, સખ દેખત ઉર લાવે. દારકેશ પ્રભુકો,
લે ગોપી, તનકો તાપ નસાવે. ૨

શ્રીમથુરેશજીકો પદ.

સખ બ્રજકો રસરૂપ ટેક. ચાર ભુજ આરોં કર
આયુધ, કમલ સ્વામિનીરૂપ. ૧ ચક્ર તેજ ચંદ્રાવલીજીકો,
શંખ શ્રીયમુના જનો. ગદા કુમારી સ્યામવરને વપુ,
દારકેશ મન આનો. ૨

શ્રીવિકુલનાથજીકો પદ.

દેખ્યો અદ્ભુત રૂપ સખીરી. સૂરસુતાકે સાથ.
વિવસ ભયે દેખકર સુંદર કટિપર રહિ ગયે દોડિ હાથ.
૧ તાતેં ગૌર ચિત્ર સ્યામલ તન, ઉપમા કહત ન આવે
ગાથ. દારકેશ પ્રભુ યહ વિધ દેખે મેં તો કર લિયો
જન્મ સનાથ. ૨

શ્રીદારકાનાથજીકો પદ.

આજ હરિ વિહરત કુંજ નિકેત, હુમ્પર આય-
યુગલ દગ મીચે પ્યારી જિય ઉપજ્યો હેત. ૧ હસ્ત
કમલ તારી દે મોહન દોડિ ભુજરસ ઉર લેત, દારકેશ
પ્રભુ શ્યામવરન વપુ, અદ્ભુત ભલો બન્યો સંકેત. ૨

શ્રીગોકુલનાથજીકો પદ.

બ્રજપતિ તુમ બિન કોન કરે ? ઉત મથવાકો
માન ભંગકર કૃતિ વ્રજગોપિન ગોપ ભરે ૧ વેનુ બબ-

વત કરપર ગિરિવર વામ ભુજમેં શાંખ ધરે, દ્વારકેશ
પ્રભુ ગૌર વર્ણ વપુ નિકસે પ્રસન્નિત વિપત હરે. ૨

શ્રીચંદ્રમાલકી પદ.

અંગ છળિં નિરખત સજ્જત અનંગે. ચરન કટિ
શ્રીવકો નમિત કર નંદ સુત દેત રસ દાન લલિત ત્રિભંગે.
૧ પુષ્ટિ પથ સ્થાપ મર્યાદ ઉલ્લંઘ કર ચિન્હ પ્રકટિત
વિધિ અંગ અંગે. પ્રેમ આસક્તિ સ્નેહ મૂર્છા વિવશ
વિવિધ પરિ વેસ જીયે સંગે. ૨ શમામ સુકુમાર તન
ચિતવત લલિત, અવનિપર લટક જળ ચલત તળ
માન ભંગે, પરમ મોહન દ્વારકેશ મધુર અતિ, ગોકુલા-
ધીશ ઉચ્છલિત તરંગે.

શ્રીમદ્મોહનજીકી પદ.

વેનુ ખળવત સુંદર વદન, સુનતહીં તેં હૈર આઈ
પુછત હેં કયોં છાંડયો સદન ? ૧ ધર્મ છાંડ નિજ ધર્મ
કીયો હમ તુમ કયોં ગૌર ભયે નંદ નંદન, દ્વારકેશકે
પ્રભુ હમ સખજન ન્યાય કહત હો મન્મથકંદન. ૨

ઉત્સવનમેં પોઢાય વેકી પદ.

રાગ નાયકી-ધન્ય રાણી જસોમતી શૃહ આવત ગોપીજન
વારવાર વાસરતાપનિવારન કારન કમલમુખ નિરખન. ૧
આહત પકર દેહરી ઉલ્લંઘન કિલકિ કિલકિ હુલસત મનહી

મન; રાધસોન ઉતાર હહું કર વાર ફેરિ ધરત તન મન
 ધન.ર લાલેં દેત ઉછંગ ચાંપત હિયો ભર પ્રેમ બિબસ
 લાગે દગ ઢરકન; લે ચક્ષી પલના પોઢાવનકો અરક-
 સાય પોઢે સુંદર ધન. ૩ દેત અસીસ સકલ ગોપીજન
 ચિરજીયો લાલ જ્યોલોં ગગ જમુન; પરમાનંદદાસકો
 ડાકુર ભક્તવત્સલ ભક્તન મનરંજન. ૪

ઈતિ શ્રીસાત સ્વરૂપકે પદ સમાપ્ત.

શ્રીનાથજીનાં ધોળ.

ગોસ્વામિની શ્રીકૃષ્ણાવતી વહૂજી મહારાજકૃત.

(“ જે જે બોલે શ્રીગજપાલજી ” એ ધોળનો રાગ.)

પ્રથમ શ્રીવલ્લભપદ હું નમુ, શ્રીવિઠ્ઠલપ્રભુ કરે
 પ્રણામ; શ્રીમહારાજજીની કૃપા (અનુગ્રહ) થકી, મુને
 જોવડાવ્યું શ્રીજીદ્વાર ગામ. જે જે બોલે શ્રીગોવર્ધન-
 નાથજી. ૧ લાલ બાગ જોઈને મને હર્ષ થયો, બનાસ
 નદી જમુનાજીનો વાટ; મોટો મગરો તે દર્શન ગિરિ-
 રાજનાં, નાથુવાસમાં ગાય તણા ઠાક. જે ૨ નગાર-
 ખાનું જોઈને આનંદ પામીયા, વચ્ચે ગોવર્ધન ચોક
 એ માન; સામા સૂરજપોલ શોભા ઘણી, નવ સીઠી
 તે નવધા ભક્તિ જણુ. જે ૩ પુલ્લચોક સિંધપોલ

રળીઆમણાં, કથા ભાગવત શોભતો સમાજ; કમલચોક
વાલાજી રમણ કરે, અનારચોક જોઈ સરિયાં કાજ.
જેં ૪ ઘી વર ખાંડ વર મેવાવર તહાં, ખાસા ભંડારમાં
સેવા કરવા જાય; પ્રસાદી ભંડાર નિખ્યા સહી, સહુને
પ્રસાદ ખંટાય. જેં ૫ હૂંધવર ફૂલવર પાન શાકવર
પામ, માળાવર જલપાનનું ત્યાં ઠામ; રસોઈ ખાલભોગ
નિરખ્યા સહી, જસોદાજી રોહિણીજી પૂરન કામ. જેં ૬
સાળી-માલાગતી સોદામણી, ને શોભા વરણી ન જાય;
ગોસ્વામી ખાતક સહુ; ને માતા પહેરે આય. ૧

ઘોળ ૨.

(“આલો તો શ્રીજી જૈયેર શ્રીમુખ સુંદર જોવાને.” એ રાગમાં.)

છટ્ટીવર યમુનાજી કુંજનામરે, મહારં મન લાગ્યું એ
ધામરે; મંજુસવર કહાયે અભિરામરે, સાહેલી આનંદ
ઉર ન માયરે ૧ મણિકોઠા તે મણિમય રૂપરે; કુમારિ-
દાની કુંજ અનૂપરે; જેને જોઈ મોહ્યા વ્રજભૂપરે.
સાહેલી આનંદ. ૨ મંદિર અક્ષરબ્રહ્મ કરી જાણેરે,
જ્યાં બિરાજે ગોવર્ધન રાણેરે; ચંદ્રાવલીજીની કુંજ
મન આણેરે. સાહેલી આનંદ. ૩ શય્યા મંદિર પ્યારી-
જીની કુંજરે સ્વામિનીજી રસ પુંજરે, વહાતા રમણ
કરે બેઉ સંગરે. સાહેલી. ૪

સખી-દર્શન આપ્યાં શ્રીનાથજી, ને પૂરી મનની આશ;
લોચન મનશીતલ થયાં, મુખચંદ્ર જોઈને પ્રકાશ. ૨

ધોળ ૩.

(“ જહાલા વરણાગિયારે ” એ રાગમાં.)

જહાલા રહો વેગળારે, મન મોહું સુંદરશ્યામરે;
છોડી જઈ નહિ ધામરે; ચિત ચોર્યું મહારું અભિરામરે;
સામળીયા જહાલા વરણાગિયારે. ૧ નેત્રકમળ ને બુકટી
કમાનરે, મોરમુકુટ ને કુંડળ કાનરે; સુથન કાંછનીની
શોભા વારું પ્રાણરે. સાં ૨ શ્યામ ચોટી શોભે લહરા-
લીરે, બે અલક છુટી ધુધરાલીરે; સખી શ્રીમુખની
અલિહારીરે. સા. ૩ લાલ શોભે પીતાંબર પટકોરે,
નિત નૂતન કરે વાલો લટકોરે; માલું મન એ ચરનમાં
અટકોરે. સાં ૪ નિત નૌતમ ધરે શણગારે, સહુ
રત્નોના હાર મોતી માળરે; નિરખી લોચન થયાં
નિહાલરે. સાં ૫

સાખી-કમલનયન પ્યારા પ્રભુ, ને મારા જીવન પ્રાન;
ચરનકમલ પરસું સદા, વસું સદા એ ધામ.

ધોળ ૪.

(“ જતવા ઘો મને શાને રોકો છે વાટમાં ” આ રાગમાં.)

સૈયર મન મોહું શ્રીનાથજી છખીલા, હાંહારે એના

લોચન કુટિલ અરવિલાં. સૌં ૧ જગમોહન જમુના-
જીની કુંજ, હાંહારે વ્રજભક્ત ઉભા તે અંલિ પુંજ,
સૌં ૨ રત્નચોક તે રત્નમય જડયા, હાંહારે વ્રજભક્ત
શ્રીમુખ જોઈ અડયા. સૌં ૩ લલિતાજીની કુંજ સદન
ધામ, હાંહારે કીર્તનીયા ગતી તેનું નામ. સૌં ૪ તાલ
મૃદંગ સારંગી બીન વાજે, હાંહારે કોકિલા કંક મધુર
સુર સાજે. સૌં ૫ રાગ રાગિની સત્ય સુર ત્રીન ગ્રામ,
હાંહારે સ્વરૂપ સહિત ઉભા તે ધામ. સૌં ૬ સમેસમેના
ગુણચરિત્ર ગાતાં, હાંહારે પ્રાણનાથનાં તે દર્શન થાતાં.
સૌં ૭ વસ્ત્રધરતી છાત છે ન્યારી, હાંહારે હેઠળ ગોપી
ગ્વાલની તિબારી. સૌં ૮ જન્મ ઉત્સવને થાય
આનંદ, હાંહારે જમે નંદસુવન સહુ સંગ. સૌં ૯
રંગીલી ગતી આનંદ સહુ સોહી, હાંહારે અન્નકૂટની
રસોઈ તહાં જોઈ. સૌં ૧૦ ગેહેના ઘર માનિકચોક
સાજે, હાંહારે પંખાગતી બીન ત્યહાં વાજે. સૌં ૧૧
કૃષ્ણકમળ શ્રીમુખ પર વારી, હાંહારે ચિત ચોરું
મારું ગિરિધારી. સૌં ૧૨

સાખી-નંદાસય નિજધામના, ને કરિયે દર્શન ચાલ;
પ્રાસવિનોદ સોહામણા, ને નવનીતપ્રિય લાલ.

ઘોળ પ.

(“ માને તમારું તે તો ઘેલડી ” એ રાગમાં.)

મારો લાડીલો લલન ખસિહારી, છળીલા લાલ
મુખ છળિ લાગી મુને પ્યારી. ૧ ધુંધરાયલા કેસ
ગુંચળી સીસ ઉપર શોભે. અલકાવલી તિલક મન
મોહે. છ૦ ૨ શ્રવણમાંહે ઝુમકી તે તારા જોત ઝળકે,
નાસિકા વેસર મોતી લરકે. છ૦ ૩ અરુન કમલ નેત્ર-
માંહે અંજન તે ફેલ્યાં, રુદન કરી વેહેવરાવ્યા છે રેલા.
છ૦ ૪ નવનીત આરોગ્યા કાંઈ મુખકપોલ લેસી, આ
છળી તો મનમાંહે પેસી. છ૦ ૫ દુલરી કંઠ હાંસ કહુલા
રલકે શોભા ભારી, કટિ કિંકિની તે ધુધરાવાલી. છ૦ ૬
બાળુ પહોંચી કડા વળી પ્રમતાંને ફરકે, શ્રીનંદ જશો-
દાળ જોઈ હરખે. છ૦ ૭ રતનખચિત ચાંક માંહે
ધુટનિયાં ખેલે, ઝુંઝનાચૂસની રમેં મુખ ખેલે. છ૦ ૮
મહનમોહનજી ને બાલકૃષ્ણલાલ, નવનીતપ્રિયાજી રમેં
ખ્યાલ. છ૦ ૯ ચરનકમલ માંહે ઝાંઝર નૃપુર ઝનકાર,
શ્રીજસોદાજી નિરખે વારવાર. છ૦ ૧૦ દુધની દંતુડી
ખેજ મુખમાંહે તે લસે, કાલકી ને તે વાલા હસે. છ૦ ૧૧
ખિંજન પ્રકાર ભોગ લગાવી મુખે માંડે, હસ્તકમલ વચે
વચે બોળે. છ૦ ૧૨ આઠ દર્શન આઠ ભોગ આવે મુખે,

સામર્થ્ય શું વરણી શકું મુખે ? છ૦ ૧૩ એક સ્વરૂપે
પરોઢાજીને પાસ, એક સ્વરૂપ થકી રમે રાસ. છ૦ ૧૪
જગમોહન સિંહપોર મન મોહે, કૃષ્ણ ભંડાર પરછનો
ત્યહાં સોહે. છ૦ ૧૫ કૃષ્ણકમલ બાલલીલા સહુ નિરખે
જન્મ સફલ કરિ હરખે. છ૦ ૧૬

સાખી:—

ભાવ સહિત સેવા સહુ ને ક્યાં લગી કહું સ્વરૂપ;
નંદાલયની કુંજની નેં દિવિધિ તણાં રસરૂપ.

સાખી:—

સાત ધ્વજ સાત રંગની, સહુનાં જુદાં રૂપ;
શું સામર્થ્ય ગુણ વરણીએ ? એ ભાવ છે અધિક અનૂપ.
ઘોળ ૬.

(સતભાખાજીના પહેલાં કડવાનો રાગ.)

અરે કલશ કહીએ શિખર ગિરિરાજ, અરે દર્શન
કરતાં સર્વો સહુ કાજ; અરે છપરા કહિએ ગોવર્ધન રૂપ,
અરે હારે ત્યાં બિરાજે ગોકુલના ભૂપ૦ ૧ અરે મેઘ
શ્યામ ધ્વજ તે પ્રાણનાથ, અરે પીળી પ્રાણપ્રિયાજીની
સાથ, અરે શ્યામ યમુનાજી મન મોહે, અરે હારે શ્વેત
ધ્વજ ચંદ્રાવલી સોહે. ૨ અરે રાધા સહચરીજીની

લીલા રાજ, અરે સોસની તે કહિયે ગિરિરાજ, અરે
 અનુરાગ ભરી વ્રજબાળા, અરે હારે જોણે વશ કીધા
 છે નંદલાલા. ૩ અરે મુખકમલ શોભા રહી જોઈ, અરે
 વધનકમળ કટાક્ષ મન મોહી, અરે હૃદય કમલ જોઈ
 લાજ્યો અંદ, અરે હારે હસ્તકમલ સપ્તહીને આનંદ.
 ૪ અને નામ કમળ સુગંધ મકરંદ, અરે વ્રજભક્તને
 મનના ફંદ, અરે ખટ કમળ ઉપર જાઉ વારી, અરે
 ચરનકમલની બલિહારી. ૫ અરે હારે શ્રીવક્ષભ
 શ્રીવિકૃતનાથ, હારે શિર નામીને જોડું બેઉ હાથ, હારે
 રાધા શ્રીયમુનાજી શિસ નાંડિ, અરે હારે ગુણ ચરિત્ર
 અહર્નિશ ગાડિ. ૬ હારે દર્શન એવાં છોડીને નહી
 ટરીશું, હારે ચરનકમળ અહર્નિશ પડીશું. હારે ધોળ
 ગાયે ને સંભળાયે, અરે હારે તેને લીલા અનુભવ થાય.
 ૭ હારે નિત નૌતમ ઉત્સવ થાય, હારે આનંદ હર્ષ
 નવ માય, હારે કૃષ્ણ કમલ કે પૂરી મહારી આશ, અરે
 હારે સખી ચરનકમલની પાસ. ૮

સાખી:—

સેવાવિધ સુમરન કરું ને નિત વ્રત કરવું ગાન;
 વસે સદા મન સાંવરો, ને રસના અમૃત પાન.

શ્રીજસોદાએડીછૂટ ધોળા.

(“ શરદ પુતમની રાત જાણીને વહાલે રમવા કીધું
મનરે ”—એ રાગ)

ગિરિકંદરામાંથી પ્રગટ થયા પ્રભુ, આપ ગોવર્ધન
નાથરે; નંદજશોભતિ કેરા લાક્ષન; પ્રજ સૌ કીધું
સનાથ. ગોવર્ધન રસિયારે; મારે મન વસિયા, પ્રજનાથ
મધુરું હસિયારે. ટેક. શ્રાવણ સુદ પાંચમને દહાડે,
થયું શુભ દર્શનરે; ગિરિકંદરામાં બિરાજે વાહજા.
શું કહુ પ્રસન્ન વહન ? ગોં ૧ ઘણાં દિવસ ભુજનું
પૂજન, આલ્યું તે પ્રજમાંયરે; દૂધ લઇને સ્નાન કરાવે,
મહિમા કહો ન જાય. ગોં ૨ છિદ્ર સહિત શિક્ષા
ગિરિવરની, તેમાં શ્યામ સ્વરૂપરે; એક ગાય ત્યાં નિત્ય
જાય છે, દૂધ સ્તવે તદરૂપ. ગોં ૩ એક બ્રાહ્મણની ગાય
હતી તેણે, પુછી ગોવાળીયાને પેરરે; દૂધ વોટે તે નિત્ય
કેમ મારું ? દોહી લઇ જાય તું પેર. ગોં ૪ ત્યારે
ગોવાળીયાએ એમ કહ્યું, ખખર કાઢું નિરધારરે; કાણ
પ્રકાર થાય છે આ ગોમાં કહું સમજવી સ્મર. ગોં ૫
સાંજ સવાર ગો ટોળામાંથી, ગિરિવર ઉપર જાયરે;
ઉભા રહીને દૂધ સ્તવે નિત્ય, પ્રાણ જીવનને પાય. ગોં ૬
ગો પ્રકાર જેઠ ગોવાળિયો, બ્રાહ્મણને લાગ્યો સંજેરે;

અચરજ જોઈ વિસ્મય થયું મન, કહાન્યું સૌને
 ઉમંગે ગોઠ ૭ સૌ વ્રજવાસી ગિરિવર આવ્યા, બોલ્યા
 મુખથી બોલરે; કોઈ દેવ ને કે દ્રવ્ય હોય એમ, ક્રીધો
 મુખથી તોલ. ગોઠ ૮ ગિરિશિલા ઉચ્છ્રીને જોયું તો
 દીડા સુંદર શ્યામરે; પૂછ્યું દેવને પર્વત કેરા, શું છે
 તમારું નામ ? ગોઠ ૯ પ્રાણુજીવન ત્યારે એમ બોલ્યા કે,
 દેવદમન મુજ નામરે; મહિમા ચાલ્યો વ્રજમાં ઝાઝો
 પૂર્ણ કરે મન કામ. ગોઠ ૧૦ દહીં દૂધ વ્રજવાસી કેરાં
 આરોગે નંદબાલરે; ઝાડખંડમાં જઈ મહાપ્રભુજીને;
 આજ્ઞા કરી તત્કાલ. ગો. ૧૧ ઈંદ્ર-નાગ-ને દેવદમન
 તે, પ્રગટ થયા વ્રજ માંહેરે; ગિરિવર ઉપર આપ
 પધારો, સેવા ચલાવોની ત્યાંહ. ગો. ૧૨ મહાપ્રભુજી
 વ્રજમાં પધાર્યા સદુ પાંડેને ઘેરરે; વચન સુણ્યાં ગિરિવર
 પ્રભુનાં, વાત પુછી કરી પેર. ગોઠ ૧૩ સદુ પાંડે
 શ્રીમહાપ્રભુજીને કહે છે, પ્રકટયનો પ્રકરરે; દેવદમન
 નામે પ્રકટયા છે, મહિમા અપરંપાર. ગોઠ ૧૪ ગિરિવર
 ઉપર આપ પધાર્યા, સામા મળ્યા નિજ નાથરે, અંગો-
 અંગ ભેટી સુખ ઉપજ્યું, જોડ્યા પછી હાથ; ગોઠ ૧૫
 ગોવર્ધન ઉદ્ધરણ ધીરનું, નામ ધર્યું શ્રીનાથરે; મોર
 પીછનો મુગટ ધરાવ્યો, બંસી દીધી હાથ. ગોઠ ૧૬

પાટ બેસાડી ને ભોગ ધરાવ્યો, ત્યાંથી પધાર્યા આપરે;
નિજજન મન આનંદ વધાર્યો, દૂર કીધાં તન
તાપ. ગો. ૧૭

શ્રીગોવર્ધનનાથજીનો ખ્યાલ.

(“ હમકું છાંડ ચલેરી બેની માધો ” એ રાગ)

શ્રીગોવર્ધન ઉદ્ધરણુ ધીરને મન મેરો મોહ લિયો
છિનમેરે. ટેક. શીશ પાગ શિર પેચ બિરાજે, લર લટ-
કત સોહો બ્રહ્મટી પેરે; શીશ પુલ શ્રવણુનમે કરનપુલ,
તુરરા હુમ લટકે તિન પેરે. કલગી મોર ચંદ્રિકા
સોહો, ચોટી બિથુર રહી ઉરપેરે; બાગો પટકા સોનેરી
ફીતવી, સૂચન ચરન મનોહરપેરે. કંઠસરી ચોર હાંસ
બિરાજે, દુલરી તિલરી ચોસરી સંગમેરે; મોતીનમાળા
હારસંગ રાજે, હમેલ પદક પાન ત્રીનમેરે. બાંહે
બાળુબંદ કાંદના સોહો, શ્યામ દોનોહી ઉરસ્થલપેરે;
પોંહોંચી કંગન કડા મુદ્રિકા, હસ્તપુલ ઝલકે કરમેરે.
નૃપુર કિંકિણી શબ્દ સુનતહીં, વિન્હળ બધ તબસોં
અંબમેરે, અણુવટ બિછવા મનોહર બાજે, પાયલ
જેહરકે છંદમેરે, ગુંજમાલ સુભગ બનમાલા, કમલ
માલ કમલ કરમેરે; વેણુ વેગ ધરિઠાડે નિકુંજન, કરન
સંકેત ભેદ સુરમેરે; બ્રહ્મટી નેન કટાક્ષ જનાવત, દેત

દરસ આનંદમેરે; હસન દશન મન લેત ચુરાઈ,
 થમકે ચિયુક વાહિ ક્ષણમેરે. દક્ષિણ હસ્ત કટિપર
 સ્થાપે, નિજભક્ત સ્થિર સ્થાપનકુરે; વામ હસ્ત ઉંચે
 કર પ્યારે, રસબસ ભેદ જતાવનકુરે. ક્ષણ ક્ષણ
 દર્શન દેહો મેરે પ્યારે, યહ બિનતિ કરજોડ કરેરે;
 નિશદિન બચન સુધારસ પાકે, નિજજન ચરન
 કમલમેં રહુ રે.

શૃંગાર સમે ગાવાનું ધોળ.

વાંકે અંબોડે શ્રીનાથજી, બહાલો સુંદર શ્યામ સ્વરૂપ;
 શ્રીવક્ષભ કુલ સેવા કરે એ શ્રીગોકુલનો ભૂપ. ૧ પાગ
 બાંધે બહાલો જરકસી. ને સુંદરિ વાગા સાર; પટકા છે
 પચરંગના, સજીઆ છે સોળે શૃંગાર. ૨ કેસરી તિલક
 સોહામણાં, નાસિકા વિશ્વાધાર; ચિયુકની અતિ કાન્તિ
 ; કહ મોતીના હાર. ૩ હડપચીએ હીરલો ઝગમગે,
 એમના તેજ તાળો નહિ પાર; અધર બિંબ એ રસિક
 છે; ઝળકે તે જોત પ્રકાશ. ૪ બાંહે બાબુબંદ બેરબા
 હરિના ખીટલીઆળા કેશ, નિરખ્યા ને વળી નિરખશું
 એનો પાર ન પામે શેષ. ૫ ટાબી બાબુએ ગિરિવર
 ધર્યો, જમગે કટિ મધ્યભાગ; કૃપા કરો શ્રીનાથજી;
 મારાં હૈડાં ટાઢાં થાય. ૬ પાયે ધુધરી રણઝણે, મોજડીએ

મોતીની હાર; કૃપા કરો શ્રીનાથજી બલિહારી માધવ-
દાસ. ૭ માધવદાસ : માગે સદા, મહારૂં માગ્યું આપો
મહારાજ, વળી વળી કરૂં વિનતિ, મને આપો શ્રી
વ્રજમાં વાસ. ૮

ઘોળ ૧૦.

ઉભા રહો તો કહુ એક વાતડી.
તમ મારે ગાળી છે મેં તો જતડી.
જે દહાડે મળ્યા હતા વૃંદાવનમાં.
તે દહાડાની તાલાવેલી તનમાં.
શ્રીનાથજી જોયાના મને કોરે
પૂરી મારા મન કેરી હોડરે.
હસો છો મધુર વાંકુ જોધને,
નયનના કટાક્ષે મહારાં મન મોહીને.
ક્ષણક્ષણ ભણકારા વાગે કાનમાં
વરમાં જઈને ગાઉં તાનમાં.
ચિત્ત ચોટતું નથી વર કામમાં.
વેલી વેલી કહે છે ગોકુળ ગામમાં.
કહેનારાં કહે છે પણ માથે છે વણી.
વલ્લભના સ્વામી હું હાસી તમતણી.
મીતડી કરીએ તો હવે પાળીએ.

શ્રીનાથજી;
શ્રીનાથજી. ૧
શ્રીનાથજી;
શ્રીનાથજી. ૨
શ્રીનાથજી;
શ્રીનાથજી. ૩
શ્રીનાથજી.
શ્રીનાથજી. ૪
શ્રીનાથજી;
શ્રીનાથજી, ૫
શ્રીનાથજી,
શ્રીનાથજી. ૬
શ્રીનાથજી.
શ્રીનાથજી. ૭
શ્રીનાથજી

શરણે આવે તેને તારીયે.	શ્રીનાથજી.
પૂરો મારા મન કેરી આશરે	શ્રીનાથજી.
શરણે આવ્યો છું તમ દાસરે.	શ્રીનાથજી.
ભવોભવ પાર ઉતારીયે.	શ્રીનાથજી.
બસિહારી જય માધવદાસરે.	શ્રી નાથજી.

ધોળ ૧૧.

શ્રીજી મેરા એસા રસીઆ, મુજે જોલાવે ઘડી ઘડી.
 મોર મુગટ પીતાંબર સોહીયે, બંસી બજવે વહાલો
 તાન ભરી. શ્રીજી. ૧ સખ સખીઅનમેં રાસ રચ્યો હે,
 દરસન દે વહાલો ઘડી ઘડી. શ્રીજી. ૩ દોડ દોડ
 દરશનકો જાવે, જાપટ વાગે તડાતડી. શ્રીજી. ૩ ચાર
 ચોકકો મંદિર બનાયો, આપ બિરાજે વહાલો છપર-
 તરી. શ્રીજી. ૪ નંદદાસ પ્રભુકી છબી નિરખત,
 શ્રીજીકે ચરનમેં જાય પડી. શ્રીજી. ૫

ધોળ ૫ મું

ચાલો તો શ્રીજી જઈયેરે, શ્રીમુખ સુંદર જોવાને;
 આવો તો તત્પર થઈયેરે. ૧ મને ઘરમાં લાગે ધેનુરે,
 હું તો કાંઈન સમજું પહેલુરે ૨. હું તો ઘરનો ધંધો
 ભુલીરે. હું તો અંગોઅંગે પુલીરે. ૩ મને ભૂખે ભોજન
 નવ ભાવેરે, સેજડીયે નિદ્રા ન આવેરે. ૪ મારા મનમાં

મનમથ વસીયારે કામ સકામે ધસીયુંરે. ૫ મુરલીમાં
કામણ કીધારે, મારા મન હરીને લીધાં રે. ૬ કોઈ
નંદજીનો લાલ મીતાવોરે, જસોદાજીના પ્રાણુ આધારે.
૭ એવા રસિકરાય ગિરિધારીરે; દાસનો દાસ જય
બલિહારીરે. ૮

ધોળ ૧૨.

હો જીરે જીરે પ્રથમ સૂરજપોળ જાણોજી, રમા
વૈકુંઠ એહ વખાણો. ૧ નવ સીડીયે નવધા ભક્તિજી,
શ્રીગોવર્ધન ચોક પ્રેમ આસક્તિ. ૨ ક્ષણચોક મહાસુખ
કંદજી, સૌંધપોળ જોઈ આનંદ ૩ જો હંસ જો હસ્તી
બિરાજોજી, ચારે વેદ મહાધુની ગાજો. ૪ કમળચોક
રાસ કીડા રમણજી, શિવ આવે ગોપી ધરી તન. ૫
જોહેક મારે સ્વામિનીજીનાં નેનજી, ત્યાંહાં તો મૂર્છા ખાઈ
પડયા મીન. ૬ રત્નચોક સ્વામિનીજીનાં તનજી, સુર
આવ્યા ચડી વમાન. ૭ જગમોહનમાં મહારાણીજીનાં
મનજી; મણિકોડા જીવતી આસન, ૮ ચોક કીર્તનીયા
મલીજી, દર્શન કરવા આવે સહુ મળી. ૯ વેણુ બાજો
કીર્તનિઆ ગાયજી, ત્યાંહાં તો આનંદ ઉર ના સમાય.
૧૦ માનુ છડીમાંડી પ્રીતેજી, આસપાસ ચિત્રામણ ભીંતે.
૧૧ નિજ મંદિર ગોપ સ્વરૂપજી, પાસે સજ્યા મંદિર

છે અનૂપજી. ૧૨ શ્રીજીની નીચે વસ્ત્ર સુખકારીજી,
 માનો છે ચંદ્રાવળી નારી. ૧૩ ચરણચોક ગોલોક
 કહેવાયજી, ત્યાં તો દેવી હોય તે જાય. ૧૪ પીછવાઈ
 ચંદ્રાવળી જાણેજી. ચંદરને શ્રીયમુના મન આણે ૧૫
 ગાદી મુંદર મન ભાવકજી, પીઠ તટીયા મહાસુખ
 દાયક. ૧૬ આસપાસ બે તકીયા રાજેજી, મહાસુખ
 એકાંતે બિરાજે. ૧૭ એ છે શાસ્ત્રમાં સુખ ધામજી,
 પઠે ચંદ્રાવળીજીનું નામ. ૧૮ બે જોરી સ્વામિનીજીના
 તનજી, શ્રમજળ શ્રીમહારાણીજીનાં મનજી. ૧૯ બે
 બીડાં શ્રીમહાપ્રભુ દક્ષિણ વામ, મુખવસ્ત્ર મોહન
 શ્યામ. ૨૦ જુગલ ચરણ શીવજી પધાર્યાજી, ગિરિરાજ
 હરિદાસ કહેવાય. ૨૧ એક કલશ ત્રીગુણાંજીનું રૂપજી
 ઉર સાત ધ્વજ અનૂપ. ૨૨ સજ્યા ભોગ મહાસુખ
 કંદજી, શોભા નયને નિરખી મુખ ચંદ. ૨૩ એવો
 માર્ગ થયો નહિ થાયજી; શ્રીમહાપ્રભુજી કૃપાયકી
 પુષ્ટિ કહેવાય, ૨૪ છડીનું ત્યાં તત્કાળજી, ગુણ
 ગાથે શ્રીવક્ષ્યભ તાલ. ૨૫

રાગ ગજલ ધોળ.

મેરે શ્રીનાથજી પ્યારે દ્રગનતે હોજી મત ન્યારે ટેક.
 દયા કરી દરસ મોય હીજે કૃપા કરી આપકો કીજે. ગલે

જમા દદામીકા કમર પટ્ટા બદામીકા. ૧ સુરંગી પાગ
સિર સોહેં લસત બનમાલ મન મોહે; લગી કોઈ
કાનપેં દૂતી, તજી મોય સેજમેં સૂતી. ૨ મેરા દીલ લે
ગયા આલી લગી તનમેં તલાવેલી; મત ભૂલ દેખી
તન ગોરા જગતમેં જીવના થોરા. ૩ કડિન હૈ મોહકી
જવાળા વહે જતા હે સંસારા, સદા વ્રજધીશજી ગાવે,
છબીપર વારને જાવે. ૪

વાળ ૧૪.

શ્રીવલ્લભ ધર પ્રગટીયા શ્રીગોકુલનરે નાથ. એવા
પ્રભુજીને નવ ઓળખ્યા પછે થસસો બેડિ હાથ, પ્રાણી
પ્રાકમ તેં શું કર્યું? ૧ પામ્યો ઉત્તમ નહ જગમાં જીવણ
શ્રીનાથજી, નૈણે નીરખ્યા નહી તે કલિમાં કારણ
શ્રીનાથજી. પ્રા. ૨ પ્રાતઃ સમે ઉઠ્યો નહિ નવ ગાયા ગુણ
ઐવિંદ, મંગળા આરતી ઉતારતાં ન જોયાં શ્રીમુખચંદ્ર
પ્રા. ૩ શ્રીમુખની શોભા શી કહું? મારે મુખ રસના
છે એક. મનમથ દેખીને લાજ્યો પાતાળે પેઠા જઈ
શેષ. ૪ કાને તે કુંડલ શોભિતાં શિરપર શોભે પાગ;
ઉપર ચંદ્રિકા મોરની વેણી વાસુકી નાગ. પ્રાણી ૫
નૈણાં તમારાં શ્રીનાથજી જોઈ જોઈ શું કરું વખાણ ?
જોતાં સુધ બ્રુધ ભુલી ગયો, હૈયામાં ઉપજ્યું છે હેત.

પ્રા. ૬ નાકે તે નકવેસર શોભિતાં, લલાટે તિલક રસાસ;
 તે પર સોહે અલકાવલી લટકણુ લટકે છે ભાસ. પ્રા. ૭
 અધરની ઉપમા હું શી કહું? ચિપ્પુક ઝલકે છે કાન;
 કંઠે સોહે હાંસડી ઉરગજ મોતીના હાર. પ્રાણી. ૮
 મોહન મોરલી વગાડતાં, કંઠે વૈજયંતી માત્ર. પ્રાણી. ૯
 બાંહે બાબુ બંધ બેરખા ફરકે કુમતાં ચાર. હાથમાં
 હેમની કલ્લી પહોંચી છે હીરાજડાવ. પ્રા. ૧૦ કોમળ
 કરપર ઝગઝગે રત્ન જટિતના ચોક, તેપર અનુપમ
 મુદ્રિકા, દેખી મોહ્યા ત્રેલોક. પ્રાણી. ૧૧ બીજી શોભા
 હું શી કહું? નખસિખ હીરાના હાર, રવિશશી કોટિક
 વારણે છબી ઉપર જાઉં બલિહાર. ૧૨ વામ ભુજએ
 વિકુલેશ લટકે ધરીયો ગિરિરાજ ઈંદ્રતણો મદ મોડીઓ
 સાર્યો વ્રજજનનાં કાજ. પ્રાણી. ૧૩ કેડે સોહે કટિમે-
 ખલા ધુધરી ધમકે બેઉ પાસ કંચનવરણી છે કાછની
 ચંદ્ર પ્રકટયો આકાશ. પ્રાણી. ૧૪ જુગલ ચરણે પેર્યા
 જોડલાં મોજડીયે મોતીની હાર. રમકઝમક વાગેરે
 ધુધરી અણુવટ વીંછુવારસાસ. પ્રા. ૧૫ એવા પ્રભુ-
 જીને નવ ઓળખ્યા નવ કીધી હૈયામાં હામ; ભૂતલ
 મધ્યે અવતર્યા કરવા માતને ભાર. પ્રાણી. ૧૬ વ્રજની
 રજમાં લોટયો નહીં ન કીધાં શ્રીજમુના પાન, મોહન

મોરલી વગાડતાં નવ કીધાં સન્મુખ કાન. ૧૪ કાલિંદીને કાંઠે સુંદર જમુનાને તીર, શ્રીગિરિધર ગાયો ચરાવતા ન જોયાં હજધરવીર. પ્રાણી. ૧૮ સંકેત વનની શોભા વણી, ત્યાં પ્રભુ ખેલે છે રાસ; એ સુખ અખજાને આપીએ બલિહારી માધવદાસ. પ્રાણી. ૧૯

ઘોળ ૧૫.

ધન્ય ધન્ય રાણા રાયસંગ હો લાલ; હારે ધન્ય ધન્યરે મેવાડે દેશ. કૃપા કરીને શ્રીનાથજી પધારીયા હો લાલ. ૧ વ્રજમાંથી વહાલોજી પધારીયા હો લાલ; હારે આવી વસીયારે મેવાડે દેશ. કૃપા કરીને. ૨ તળાવે તે તંબુ તાણીયા હો લાલ. હારે આવી ઉતર્યોરે મારા વ્રજનો સાથ. કૃપા કરીને. ૩ ડુંગર ડોરીને વહાલે મંદિર કર્યા હો લાલ તહાં બિરાજેરે શ્રીગોવર્દ્ધનનાથ. કૃપા કરીને. ૪ શ્રીનાથજીને શ્રીદ્વારકાનાથજીનાં જોડલાં હો લાલ, હારે શ્રીનવનીતપ્રિયાજીરે શ્રીવિકુલનાથજીની જોડ. ૫ શ્રીગોકુલનાથને શ્રીમથુરાનાથનાં જોડલાં હો લાલ, હારે શ્રીગોકુળચંદ્રમાજીરે શ્રીમદ્દત્તમોહનની જોડ. ૬ તહાં મધરાતે ગોવર્દ્ધન ભયો હો લાલ, તહાં તળેટીરે ગોપાળપુર ગામ. કૃપા કરીને. ૭ ઝરણાં તે ગોવિંદ કુંડ ભયો હો લાલ. હારે ત્યહાં બનાસરે મહા-

રાણીજના નીર. કૃપા કરીને. ૮ આસોટીયું વૃંદાવન
 ભયું હો લાલ હાંરે તહાં કાંકરોત્તીરે બંસીબદનો ચોક.
 કૃપા કરીને. ૯ કમળ ચોકમાં જુલેધમરહાથીયા હો લાલ
 હાંરે તહાં ટોડલેરે રૂડા ટોકે છે મોર. કૃપા કરીને. ૧૦
 થાળ ભર્યો સગ મોતીએ હો લાલ; હાંરે વધાવેરે
 શ્રીવલ્લભ પરિવાર. કૃપા કરીને. ૧૧ સાકર કેરા કરા
 પડ્યા હો લાલ હાંરે ત્યારે દુધડેરે રૂડા વરસ્યા છે મેઘ.
 કૃપા કરીને. ૧૨ અજબ કુંવરીની વિનતિ હો લાલ
 તમે સુણજોરે શ્રીગિરિધરજી મહારાજ. કૃપા કરીને. ૧૩
 સઘળા વૈષ્ણવની વિનતિ હો લાલ, અમોને આપોરે
 શ્રીવ્રજમાં વાસ. કૃપા કરીને. ૧૪

ધોળ ૧૬.

ગંગાબાઈએ તે ઝવડો માંડ્યો શ્રીગિરિધરજીનાં
 લખ્યાંરે પ્રમાણ, વારી જઈ શ્રીનાથને. ૧ બાદશાહે તે
 પરવાનો મોકલ્યો, તમે છોડો શ્રીગોકુલ ગામ. ૨ વ્રજ-
 વાસીએ મનમાં વિચારીયું આપણે સામા બાંધો હથિ-
 ચાર. ૩ નવખંડ ભૂમિ આપણી ચાહીશ ચોખાજીનું
 રાજ. ૪ બાબાજીએ શ્રીગુસાંઈજીને એમ કહ્યું અજબ
 બાઈને આપ્યાં છે વરદાન. ૫ બાદશાહનું તે અહીં શું
 ઉપજે ? મારી ઈચ્છાએ છોડું શ્રીગોકુળ ગામ. ૬

શિવ વિરંચી રટણ કરે, મુરનર સરખા પાર પામે
 નહીં; અજબબાધને થયો છું આધીન. ૭ વ્રજથકી તે
 વહાસોજી પધારીયા, આવી ઉતર્યા મેવાડે દેશ. ૮
 ગામના રાજને આવીરે વધામણી, આપણા શ્રીનાથજી
 પધાર્યા નજીક. ૯ રાણા રાયસંગે મનમાં વિચારીયું,
 આપણે શી શી કરીશું ભેટ ? ૧૦ વહાલે તળાવે તંબુ
 તાણીયા; મહી ઉતર્યા શ્રીગુસાંઈજીનો સાથ. ૧૧
 વહાલે ડુંગર કોરીને મંદિર કર્યા, મહી પધરાવ્યા
 શ્રીગોવર્દ્ધન નાથ. ૧૨ વહુ બેટી તે હીંડે મલપતાં
 હીંડે ઝાંઝરને ઝમકાર. ૧૩ બનાસ તે જમના જલ
 ભર્યા, વડલો બંસી બટ. ૧૪ અજબબાધએ તે
 વિનતિ કરી જે કોઈ ગાયે શીખે ને સાંભળે તેનો
 લીલામાં થાંતે વાસ. ૧૫

ધોળા ૧૭.

ઓરા આવંને શ્રીનાથજી સોહ્યામણારે. તારી
 ચટકતી ચાલનાં લઉં ભામણારે. ૧ વારણ વનમાં
 ગયા તે એને જોઈનેરે, જેમ લાજથી ધની તે ધન
 ખોઈનેરે. ૨ નખચંદ્ર ચક્ર ચંદ્રિકા વિકાસથીરે; ક્ષીણ
 ભાવ પામ્યો શશી ઉપહાસથીરે. ૩ હસ્ત ચરણ કોમલ
 માનેં દેખી દ્રુમ તણારે, પલ્લવ નમ્ર વદન થયાં લાજને

ઘણારે, ૪ જેહર પાયલ ને વિછિયા પાનનીરે, શોભા
 કહેતાં ન બને તે નિરુપમાનનીરે. ૫ શોભા બની
 તનિયાની ઘણી સ્વેતનીરે, દેખી ધજ લજ્જમન્જિત
 મીન કેતનીરે. ૬ સુથન કાછનીની છખી છાંધ ચિત્તમારે
 માન મેલી ઘણી દીન થઈ નિત્તમારે. ૭ ક્ષુદ્ર ધંટિકા
 નૂપુરની સાંભળી ધુનીરે, મેલી સમાધિ વિકલ થયા
 મહામુનિરે. ૮ કદિ જોઈને લજ્યા મોટા કેસરીરે,
 નાભિજોઈવાપી જડતાને અંગીકરી. ૯ ઉદર ત્રિવલીની
 સુપમાની ઉપમાની ઉપમા નવ મલેરે, વિપુલ વક્ષ
 સ્થલ મેલીને રમા નવ ટળેરે. ૧૦ બાજુ પોંચી કડાં
 સાંકળાં હાથ સાંકળાંને, હીરા મુદ્રિકા તે કળાનિધિની
 કળારે; ૧૧ કંબુ કંઠ કંઠાભરણ હાંસ ત્રવલનીરે,
 શોભા કહેતાં બુદ્ધિ ઘણી કવિ પ્રખલનીરે. ૧૨ કૌસ્તુભ
 પદ્મની પંક્તિ ને રત્નની બદીરે, મન મગ્ન થયું એ
 તે શોભાની નદીરે. ૧૩ રત્નનિકર રચિત ભૂષણ તેજ
 શું કહું રે. મિહર શીતરશ્મિ કાંતિ તુલ્ય નવ લહુંરે.
 શામલ અંગ માતી ગુંજ કુસુમ માલિકારે, દેખી
 મેવ ઈંદ્રધનુ બક થયા ફીકારે. ૧૪ દેખી પીતાંબર
 અંચલા અંચલ થઈએરે, ગયાં માનિનીનાંમાન ધીરજ
 નવ રહીરે. ૧૬ શોભા સહન વિશદ વદન કુમુદ દેખ-

તારે; કુમુદ પોતાની સુંદરતા નહિ લેખતારે. ૧૭
 નાસા અધર શોભા શક્તિ નથી ભાખવારે, જેમ ક્રૂર
 વહન ખિંબ ફળ આખવારે, ૧૮ ચંચલ અરુણ સજ્જલ
 નયન યુગલ નિરખતારે, ખંજન કમલ મીન રહ્યાં
 શ્વાસ વરખતારે, ૧૯ છતી કામની કમાન કાનતેં ખરીરે
 કુટિલ બુકુલીના ભંગ નેહથી કરીરે. ૨૦ મકર કુંડલની
 ઝલક કપોળ ફલકમાંરે, મન અટકી રહ્યું ખીટલીયાળા
 અલકમાંરે. ૨૧ વેસર મુક્તામણિ લપન ઉપર એમ
 લસેરે, ચંદ્ર ચંબવાને તારા આવી અહીં વસેરે. ૨૨
 મંત્ર હસન દશન શોભા ને ધડી ખનીરે, ચિત્રુક વમળ
 વજ્ર કાંતિ તેહમાં સનીરે. ૨૩ સર શીશપુલ અલકાવલી
 વાંકનીરે, તિલક તણી શોભા ઘણી નગ કાંકનીરે. ૨૪
 માર મુગટની લટક મનમાં વસીરે, શત ચંદ્રની શોભાને
 જ્ઞેષ્ઠ તે હસીરે. ૨૫ ખર્વ ગર્વ થયો વેણી જ્ઞેષ્ઠ નાગનોરે,
 તેથી વાસ કીધો અધે ભૂમિ ભાગનોરે ૨૬ વેણુ રાગથી
 સરાગ ચિત્તને કીધુરે, વેત્ર ધરીને નેત્ર યુગ્મને તે સુખ
 દીધુરે ૨૭ તારાં વચન સુધા કર્ણ અપકમાં ભરીરે;
 ચિત્ત તૃપ્તિ નથી થાતું પાનનેં કરીરે ૨૮ એવાં રાધા
 વચન સુણી હરિ આવીયારે, કુંજ કેલિ કરી ઘણા
 મન ભાવીયારે. ૨૯ હળીમળી કુંજપુંજથી સદન

ગયારે, કરી હાસને વિલાસ બે મગન થયારે. ૩૦ રસ-
રૂપ એવા રયામને રયામા બેઉરે, એઉનું ધ્યાન ધરે
પ્રેમથી નિજજન સઉરે. ૩૧ દાસ માગે લીલાનંદ મને
આપજેરે, એજ ધ્યાન હૃદે સ્થિર કરી થાપજેરે ૩.૧

ધોળ ૧૮

આવો આવોરે સુહાગી વજ્રભીનો સાથ, સખી
મેવાડે પધાર્યા શ્રીગોવર્દ્ધનનાથ. ૧ સખી મનઠમ વચન
તજે ગ્રહનાં કાજ, મેલો વેદ મર્યાદાને કુલની લાજ. ૨
છોડો માત પિતા પતિ સુ ૧ પરિવાર, આપણે નયને
નિરખો શ્રીનંદકુમાર. ૩ વહાલો રૂપે છે રૂડા ને ભીનલે-
વાન, ગંડસ્યસ મંદિત કુંડલ કાન. ૪ ખીરાજે અલક
તિલક જાણીએ કંચન રેખ, નાસા ગજમેલીને નટવર
બેખ. ૫ શિસ પાગ સોરંગી ઉપર ચંદ્રિકા મોર; વહાલો
મનોહર મૂર્તિ ને ચિત્તડાંનો ચોર. ૬ વહાલો બંક અવ-
લોકની બ્રહ્મી કમાન. એડિતા નયન અણીવાળાં શા
બાણ. ૭ વહાલો ચંચળ ચપળતા વારૂ ખંજન મીન,
શોભા જોડને મૃગ થયા આધીન. ૮ બિંબાધર છે અતિ
અરણ્ય પ્રવાલ, મુખ માધુરી મધુરી વાંદલડી રસાળ.
૯ જરે કુસમ કરે મંદ મુસકની હાંસ; ઝળકે દંડ દાડમ
જેમ ખીજ પ્રકાશ. ૧૦ કડે કડે મરી ગળે ગુંબનો હાર.

બાહુબંધ પોંદોચીનો ઝુમકસાર. ૧૧ પાય પોહલ
મૂપુરનો ડમકાર. ચાલે ગજગતિ ચાલે ધુવરી ધમકાર.
૧૨ કટિ કાછની કિંકણીનો ઝમકાર, પાય અણુવટ
વિછુવાને ડમકાર. ૧૩ જીરે સોળ કળાએ ઉઢ્યો ચંદ,
પ્રજા જીવતી સુંદરીને મન ઉમંગ. ૧૪ એઉની આરતી
ઉતારે શ્રીવલ્લભરાય, શોભા જોઈ જન વલ્લભ બલિ
બય. ૧૫

ધોળા ૧૯.

સાચા સગા છે શ્રીનાથજી સોહાગી મારે, સાચા
સગા છે શ્રીનાથજી. ૧ બીજું સગું તે સૌ મુખથી
કહેવાનું. દુઃખમાં નહિ આવે કોઈ સાથજી. ૨ અખિલ
બ્રહ્માંડના ઈશ છે એ મહાપ્રભુ જગતની દોરી છે જેને
હાથજી. ૩ એ પ્રભુને ધોરી બીજે જ્યાં જાયો ત્યાં છે
ધુમાણની બાથજી. ૪ ગોપાલસાસ એમના ચરણમાં
જવાને શરણ પડ્યો છું અનાથજી. ૫.

ધોળા ૨૦.

સૈયર ચિત્ત ચોટયું શ્રીનાથજીના ચરણે હારે
ચાલો જઈએ શ્રીમહાપ્રભુજીનાં શરણે ૧ હારે નખ
ચંદ્રિકા દેખીને લાગ્યો ચટકો. હારે છું તો મોહી જોઈ
મુદ્રિકાનો લટકો ૨ હારે પોડશ ચિન્હ ચરણ કમળ

માંહે નિરખી હારે બની ખાવરી હૈયામાં ઘણું હરખી. ૩
હારે ભૂડી ભાન ખાન હું તો ધુધરીના ધમકે, હારે
લાગ્યો નેહ બેની નૂપુરના ઠમકે ૪ હારે જેમાં ભક્તના
સમાજ આવી વસીયા, હારે જેની સુગંધે થયા છે
ભરમર રસીયા ૫ હારે લાલાલહેરીની વિનતિ ઉર ધારી,
હારે પ્રભુ ચરણમાં રાખો હું જાઉં વારી ૬.

ધોળ ૨૧.

સંયર ચિત્ત ચોર્યું શ્રી નાથજી ધુતારે, કાળજીકું
કાર્યું એ નંદના દુતારે. ૧ હારે મને મુરલી સુણાવી
વશ કીધી, હારે મને ફંદમાં ફસાવી ખાંધી લીધી. ૨
હારે એણે અણીઆળી આંખ મને મારી, હારે તેથી
હૈયામાં ઘા પડ્યો છે કારી. ૩ હારે વશકરણી ને મીઠી
એની વાણી, હારે હું તો સાંભળીને વણમૂલે વેચાણી. ૪
હારે એનું મનહર મુખ મોહકારી, હારે એણે મંદ મંદ
હસી મને મારી. ૫ હારે સખી એ વિના મેં નથી
રહેવાતું, હારે દદ્દ કાળજીનું કાંઈ નથી કહેવાતું. ૬
હારે લાલા લહેરીને તજાવેલી લાગી, હારે દરશન આપોને
દાસને સોહાગી. ૭

ધોળ ૨૨.

સંયર મન મોહ્યું શ્રીનાથજી લટકે, હારે એના લટકે

મટકેને પીરે પટકે ૧ હારે ક્રીધું કામણ મોરલીના કટકે.
હારે એનાં કુટિલ નેણ બાણ હૈયે ચટકે, ૨ હાં ધમકતી
શી ચાલે ચિત્ત ચટકે, હારે એનું રૂપ જોઈ કાળજીનું ઇટકે
૩ હારે એની ઇલ છબીલી છબી ખટકે, હારે એને જોયા
વિના જીવ ઝટકે. ૪ હારે છુટી લટર આવી ભાલ પર
લટકે, હારે જાણે અધરપાન કરે આવી ગટકે. ૫ હારે
મોટા મુનિજન મોહ્યા છે જોને મટકે, હારે તેનો વિરહ
થતાં ફાટી મરૂં ફટકે. ૬ હારે એના ચરણકમલમાં મન
ભટકે, હારે લાલા દહેરીને બોલાવી લેજો લટકે. ૭.

ધોળ ૨૩.

શ્રીનાથજીને નીરખી આ ચિતડું ચાળ્યું છે, હારે
મારૂં મનડું મોહનને મળ્યું છે. ૧ હારે વહાલે વાંકી
નજર વડે જોયું, હારે સખી ત્યારથી આ મન મારૂં
મોહ્યું. ૨ હારે એની અલખેલી આંખ અણીઆળી,
હારે રસરંગ ભરેલી રતનાળી. ૩ હારે એની બ્રહ્મટીમાં
ભુરકી ભરેલી, હારે તેથી વ્રજસુંદરીઓ વશ કરેલી. ૪
હારે એની મુરલીમાં મોહની ભરી છે, હારે માહરી
સુધ બુધ સાન સૌ હરી છે. ૫ હારે સખી નખસિખ
એ કામણભર્યાં છે, હારે મારા મનથી મેં વર એ વર્યાં

છે. ૫ હારે સખી છેલ છબીલો એ પુવારે, હારે સાસા
સાહેરીને પ્રાણથી એ પ્યારે. ૭

ધોળ ૨૪.

તમે જુઓ મારી બેનો શ્રીનાથજીને ખંમા.
કુસુંબલ પાગ કેસરીયો વાગો, પટકાપર લાગી હુંમા
હુંમા. ૧ સાત લકુટી કરમાં વાંસળી બિરાજે, ગોપીચોનું
મન ખંમા ખંમા. ૨ બાંહે બાનુબંધ બેરખા બિરાજે,
મુદ્રિકા ઝટક હંમા હંમા. ૩ ગોળ કપોળ મનોહર
સુંદર, શ્રીરાધિકાનું મન રંમા રંમા. ૪ નયન વિશાળ
બ્રહ્મિ સર લગ્નકે, અલક ઝલક શંમા શંમા. ૫ પીચ
કારી લેઇ હોરી ખેલે, પુલ છડીથી ધંમા ધંમા. ૬
વજની ને ગોપીયો ગુલાલ લેઇને ચાલ ચાલે છે ઠંમા
ઠંમા. ૭ પંચ શબ્દ વાળું વાજતાં ત્યાં, ઝાસર વંટાની
ટંમા ટંમા. ૮ સુરપુર વનિતા નીરખી વારે છે, પુલ
નાખે છે નારદ બ્રહ્મા બ્રહ્મા. ૯ મેવાને મીશ્રી ભોગ
ધરી છે, પ્રેમથી પ્રસાદ પંમા પંમા. ૧૦ શ્રીવિકૃત પ્રભુ
હીલા દેખે, અગમનિગમ ગંમા ગંમા. ૧૧

ધોળ ૨૫.

શ્રીનાથજી તે છેલ બિરાજતાંને.

૨૬.

સખી ચાલો નો જઇએ શ્રીજી શહેરમાંને.

શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજી બિરાજે સીતાલહેરમાંજે. શ્રીનાથજી. ૧
 પહેલાં દર્શન તે મંગળાનાં હરખીયાંજે,
 મહારા નાથનાં સ્વરૂપ નૈજે નિરખીયાંજે. શ્રીનાથજી ૨
 બીજા દર્શનમાં શંગાર વહાલે બહુ ધર્યાંજે;
 મહારા નાથને શ્રીલક્ષ્મીજી વર્યાં જો. શ્રીનાથજી. ૩
 ત્રીજાં દર્શન તે ગ્વાલ બાલભોગનાં જો,
 મુખે મુરલી ને છડી સીધી છેલમાં જો. શ્રીનાથજી. ૪
 ચોથાં દર્શન તે રૂડા રાજભોગનાં જો,
 વિવિધ ભાતની સામગ્રી સંજોગમાં જો. શ્રીનાથજી. ૫
 પાંચમા દર્શન તે ઉત્થાપનનાં સાંભળ્યાંજો,
 શંખ વાગ્યો ને વૈષ્ણવ થયા ઉતાવળા જો. શ્રીનાથજી. ૬
 છઠ્ઠાં દર્શન તે ભોગ સંજોગના જો,
 વિવિધ અમૃત મેવા ધર્યાં ઉમંગમાં જો. શ્રીનાથજી. ૭
 સાતમાં દર્શન તે અરતીનાં મન કર્યાં જો,
 સીડ ભારીને વૈષ્ણવ બહુ મળ્યા જો. શ્રીનાથજી. ૮
 આઠમાં દર્શન તે શયન કર્યાં શ્રીહરિજો,
 દર્શન કરીને વૈષ્ણવ આનંદ ભર્યાં જો. શ્રીનાથજી. ૯
 ચતુસ્રાસ મદુસાસજી જોડે છે જો;
 ગિરિધરસાસજી બિરાજે સીતા લહેરમાંજો. શ્રીનાથજી ૧૦

બહુજી ભાલીજીને બેટીજી મહારાજ છે જો,
 એમને આડે દર્શનનો ઘણો ભાવ છે જો. શ્રીનાથજી. ૧૧
 જે કોઈ ગાય શિખેને સાંભળે જો,
 તહેનો ચરણ કમળમાં વાસ છે જો. શ્રીનાથજી. ૧૨
 એમના દર્શ થકી સુખ થાય છે જો,
 હરિદાસ શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાય છે જો. શ્રીનાથજી. ૧૩

ધોળ ૨૬.

શ્રીગોવર્ધનધર તેરો ધ્યાન ધરત લટ છુટ રહી
 કાલી નાગનીયાં. (૧૬) મોર મુગટ મકરાકૃત કુંડલ
 સીસપુલ કલગી લરકનીયાં. શ્રીગોવર્ધન ૧ મુંદર
 ભાલપર તિલક બિરાજે, ખુબ બની અલકાવલીયાં;
 નાસા મોતી અધર બિરાજે, ચિબુક બિરાજે વહાલો
 ઝલકનીયાં. ૨ શ્રીકંઠનમેં હંસુલા કંઠા, કંઠ માલા
 હાર મોતિન મનીયાં; દોઉ કરમેં બાજુબંદ પહોંચી
 કડાં હસ્ત સાંકલાં મુદરીયાં. ૩ કટિ કિંકિની રૂમ ઝુમ
 કર બાજે, કુદ્ર વંટિકા નૃપુર વહાં સાજે; કાંડે વસ્ત્ર
 મુંગાકી માળા, ગુંબ અંદનહાર વિશાલા. ૪ અંબેલીકે
 હાર ગુલાબકી માળા, પુલનકે ગજરા છડી દુસાલા;
 વેન વેત્ર ધરી દરશ મોયે દીજે, આરસી દિખાવત
 મજકી બાલા. ૫ ગોપીવલ્લભ ધરાવે, ભોગ નંદ

જશોમતીકે મનકો માન્યો; પુરુષોત્તમ પ્રભુકી છબિ
નીરખત, ચરનકમલ ચિત્ત અનુરાગ. ૬

ધોળ ૨૭.

મેવાડમાં, સિંહાડમાં, પહાડમાંરે, મારો શ્રીજી
ખિરાજે મેવાડમાં. (૨) ટેક. વ્રજ છોડીને વહાલો
મેવાડે પધાર્યા, દરશન આપે છે લાડમાંરે. (૨) ૧
અજબ કુંવરીને કાજે પહાડમાં પધાર્યા, દરશન આપે છે
લાડમાંરે. (૨) ૨ દેશદેશથી જાત્રાળુ આવે, સદાયે
ખિરાજે સુખચેતનાંરે. (૨) ૩ પુરુષોત્તમ પ્રભુકી છબી
નિરખત, સદાયે ખિરાજે મેવાડમાંરે. (૨) ૪

ધોળ ૨૮.

તનમેં શ્રીજી, મનમેં શ્રીજી, ગાઉં શ્રીજી સુંદર
શ્યામ (૨) (ટેક) શ્રીજી માનું, શ્રીજી જાનું, શ્રીજી તેહી
મેરો કામ. તનમેં શ્રીજી. ૧ શ્રીજી માનું, શ્રીજી જાનું;
શ્રીજી રાખું હિય ખીચ ઠામ; શ્રીજી સુખ કરતા, ભવ
દુઃખ હરતા, શ્રીજીકી ભુજ એક ઉંચી વામ. ૨ શ્રીજી
પ્યારે નંદ દુલારે, શ્રીજીકો હે ગોપાલપુર ગામ; શ્રીજી
સ્વામી અંતરજામી, શ્રીજી ખિન સખ જુઠો ધામ. ૩ ચલો
શ્રીજી ચરણ બ્રજમેં પધારો, યાદ કરે લૈયાબલરામ;
કહ્યાણુરાય દરસનકે પ્યાસે, સદાહી રંટે શ્રીજીકો નામ. ૪

ધોળ ૨૯

મને તો માહારો શ્રીજી નાથ લાગે પ્યારો એ તો
 સદા હી મગન મતવાળો મને, ટેક. ડોલ તીબારીમાં
 લીડ ભરાણી તો વૈષ્ણવ બહોત ભરાયે, આપટીઆ તો
 આપટ ભારે પાપ શરીરમાંથી જાયે, મને. ૧ મોર મુગટ
 પીતાંબર પીળાં તો કાને કુંડળ વાળો; હબચી ઉપર
 હીરલો સોહીયે તો હથે કાંડા બાજુવાળો, મને. ૨ ખીર
 ખાંડ ધૂત ભોગ ધરાવે ને મેવા બહોત મંગાયો, અંદન
 ચોકીપર થાળ ધરાવે, તો ભોગ આરોગે બંસીવાળો
 મને ૩ લટપટી પાગ કેસરીયા વાગા તોરે તાર હબરો.
 દુગદુગી ઉપર સોહીયે કલગી તો આપ બિરાજે મુર-
 લીવાળો. મને. ૪ દે કર જોડી કરત હું વિનતિ ઇતની
 અરજ મોરી માનો; માધવદાસ પ્રભુ એટલું માગે લક્ષ
 ચોરાશીથી તાળો. મને ૫.

ધોળ ૩૦.

ચાલો ચાલો કાલિંદીને કાંડડે, ગિરિધારી ચારે
 ગાય; શ્રીનાથજીને નિરખીયે. ૧ હરિના સીસ પુલની
 શોભા ધણી એમને ઇંગલડે રાંભાર, શ્રીનાથ. હરિને
 બાલ તિલક સોહે કેસરી, એમના ખીટળીઆળા છે
 કેશ. ૩ હરિના બોલ સદા રસમીઠડા એમની આંખલડી

અમૃત. ૪ હરિને કાને કર્ણ પુલ શોભતાં એમનાં કુંડળ
રત્ન જડાવ. ૫ હરિને હડપચીએ હીરલો ઝગમગે,
એમના તેજ તથો નહિ પાર. ૬ હરિને કંઠે તે માળા
શોભતી એમને ઉર ગજ મોતીના હાર. ૭ હરિને બાંહે
બાજુબંધ બેરખા, એમની પહોંચી છે રત્નજડાવ. ૮
હરિને પીળાં પીતામ્બર શોભિતાં બહારે ઓઢયા ઉપરણા
સાર. ૯ હરિને કોડે સોહીએ કટિમેખલા, એમના ઝાંઝરનો
ઝમકાર. ૧૦ હરિને ચરણે ચાખડી શોભતી, એમની
ચતુરાઈની છે ચાલ. ૧૧ હરિને હાથે સોહીએ લાલ
લાકડી, એ તો ધેનુ ચરાવાને જાય. ૧૨ હરિને સંગે
તે સરખા ગોવાળીયા ત્યાં બેસે નંદકુમાર. ૧૪ એ
સ્વરૂપની શોભા જોઈને બલિહાર જાય માધવદાસ. ૧૫

ઘોળ ૩૧

નહાના સરખા શ્રીનાથજી નહાના નહનારે હાથ.
નાહાની લખુટીઓ કરગ્રહી સુંદર દીસો છો પ્રાણનાથ
૧ નહાના સરખા ગોવાળીયા, નહાની સરખી ગાય,
માથે સીંગડીરે શોભતી ગૌ ધેન ચરાવાને જાય. ૨
નહાની બંસીરે કર ગ્રહી હર્યા ગોપીનાં મન, રૂડો નંદ-
જીનો લાડીસો રૂડું બી વૃંદાવન. નહાના. ૩ નહાની
સરખારે મોજડી નહાના સરખા પાય, પાયે રણુઝણુ

ધુવરી અણખટ વીંછવા સાર, નહાના. ૪ પ્રભુજના
મુખપર મુરલી વાઈ વેણ રસાળ, શબ્દે મોહીરે ગોપિકા
રોતાં મેલ્યાં છે બાળ, નહાના. ૫ કાલિંદીને કાંઠે ઉભા
વગાડે છે વેણ, જવાદોને કે જાદવા કે વ્રજમાં થાશે
પોકાર, નહાના. ૬ અંગળી સાહીને હરિ તાંત્રીશો પ્રભુ
મારું ધુજે છે અંગ, સઘળી ગોપિકા આવશે તમને
ઘેરશે મહારાજ, નહાના. ૭ કે બંસીખટના ચોકમાં
ઉભા વજારો છે વેણ; માધવદાસની વિનતિ આપો
શ્રી વ્રજમાં વાસ નહાના. ૮

ધોળ ૩૨

મ્હારે મંદિરે પધારો શ્રીનાથજી, હું તો જોઉંરે
તમારી વાટ. ૧ હું તો શેરી વળાવી સજ કરું, હું તો
પુલડાં વેરાવું સારી વાટ, ૨ હું તો ચીરના ચંદરવા
બંધાવતી હું તો પથરાવું લીલા પીળા પાત્ર. ૩
હું તો કંકુ કેસરના ગારા ધાત્રું, હું તો મોટી કસ્તૂરી
પડાવું ભાત હું તો ગોખે ગોખેરે દીવા કરું, હરખે
બંધાવું હીંચોળાખાટ. હું તો શણગાર સજીરે શોભિતા,
ચસણ ચોળી ગરચોળાંને ધાટ. હું તો આડ કરું રે
કેસર તણી, હું તો ચોખડીઆ ચોડું લલાટ. શૂંગાર
ધરાવું હરિને ભાવતા, હું તો દર્પણ દેખાડું મારા

નાથ. ૪ હું તો સુંદર મંગાવું રે સુખડી, જીવણ જમવા
તમારે કાજ, ૫ હું તો મીઠડા મેવા મંગાવતી આરોગો
શ્રીવૈકુંઠનાથ. ૫ હું તો શીરો કરાવું સ્નેહ તણો, જીવણ
આરોગો પ્રભુ હાથ. ૬ હું તો જમુનાજળ ઝારી ભરાવતી,
આચમન કરો વૈકુંઠનાથ. ૭ ખાસઠ પાનનાં બીડલાં
ખંધાવતી, મુખવાસ કરો શ્રીવૈકુંઠનાથ. ૮ હું તો
સોનાનાં સોગટડાં મંગાવતી, રમત રમજો સારી રાત. ૯
હું તો સજ્યા પથરાવું સ્નેહ તણી પોઢણ કરો શ્રીગોકુલ-
નાથ. ૧૦ હું તો પુલના પંખા ભરાવતી વીજણ કંઈ રે
સારી રાત. ૧૧ હું તો પુલની જળી ભરાવતી માંહે
ઘિરાજો શ્રીગોકુલનાથ. ૧૨ હું તો થાળ ભરું સગમો-
તીએ, વધાવું શ્રીવલ્લભકુલ પરિવાર. ૧૩ હું તો કર
જોડી કંઈ વિનતિ, ખલિહારી જય માધવદાસ. ૧૪

ધોળાં. ૩૩

હયા કરી દર્શન આપશે શ્રીનાથજી હયા કરી
દર્શન આપશે. ૧ શ્રીમહાપ્રભુજીની કાની થડી આ,
દૈવી જીવનાં ત્રિવિધ દુઃખ કાપશે. ૨ વિષયની વાસ-
નાને મનની અવિદ્યા, દૈવીનાં દિલમાંથી ઉઠાપશે. ૩
નિકુંજનાયક મને નિજજન જાણી, દાસી થવાની
છાપ છાપશે. ૪ હયાનિધિ છે દોષ નહિ જુએ દાસના,

મનમાં અનન્ય ભક્તિ આપશે. ૫ લાડીલો લાલ વહાલો લાલા લહેરીને ચરણ સેવામાં થાપશે. ૬

ધોળ ૩૪ મું.

શ્રીનાથજીના ચરણકમલે ચિત્ત રાખો, હાંહાંરે ભક્તિ સુધારસ આખો. ૧ હાંહાંરે અહર્નિશ મુખે કૃષ્ણ-કૃષ્ણ ભાખો, હાંહાંરે એથી જન્મ સફળ થશે આખો. ૨ હાંહાંરે ઘર બાર ધન માલ ખજાના, હાંહાંરે તેમાં તારું નથી એ દિવાના. ૩ હાંહાંરે માત તાત સુત બ્રાત ભગિની દારા, હાંહાંરે તેમાં કોઈ નહિ છોડાવે જમના મારા. ૪ હાંહાંરે સગાં સંબંધી તે સૌ સુખનાં બેલી, હાંહાંરે આખર સમે ઉપર મૂકશે ધડેલી. હાંહાંરે દયા કરી તને મનુષ્યદેહ દીધો, હાંહાંરે તોયે તેં હરિનો આશરો ન કીધો. ૬ હાંહાંરે ચેતી લે ચેતાય તો એ સારું, હાંહાંરે હજી વટી ગયું નથી આયુષ્ય તારું. ૭ હાંહાંરે વાર વાર લાખ ચોરાશી રઝળશે; હાંહાંરે ફરી આવો જન્મ કયાં થકી મળશે? ૮ હાંહાંરે તારા હાથમાં આવ્યો છે પારસમણિ, હાંહાંરે તારે માથે બિરાજે શ્રીનાથજી ધણી. ૯ હાંહાંરે એઉની સેવા કરે સુખ થાશે, હાંહાંરે તારાં પાપને સંતાપ દૂર જશે. ૧૦ હાંહાંરે હરિના દાસનો દાસ થઈ રહેજે; હાંહાંરે મુખે

નામ નિરંતર લેજે. ૧૧ હાંહાંરે લાલો લહેરીનાં વચન
સુખકારી, હાંહાંરે સાચા માનીને સેવા ગિરિધારી. ૧૨

ધ્યાન ૩૫

શ્રીનાથજીના વિરહે મહાદુઃખ થાય છે,
હાંહાંરે મારો જીવ જવાને અકળાય છે. શ્રીનાથજી. ૧
હાંહાંરે મને ઘરમાં ઘડી નથી ગમતું,
હાંહાંરે મારું મન ઘણું રહે છે ભમતું. શ્રીનાથજી. ૨
હાંહાંરે ઘડી સાડ પહોર આડ રહું ઉદાસી,
હાંહાંરે સુંદર મુખદું જોવાને અલિસાપી. શ્રીનાથજી. ૩
હાંહાંરે કર જોડીને માગે છે લાલો લહેરી,
હાંહાંરે જરા દષ્ટિ કરો ને કૃપા કરી. શ્રીનાથજી. ૪

ધ્યાન ૩૬

શ્રીવ્રજમંડલના અંદ શ્રીગોવર્ધનનાથજી. કમળ-
નેન આગીયાળાં સોહે લાલંતે, સમેસમેનાં હરશન આપે
શ્રીનાથજી, પ્રેમભક્તિવશ ક્રાંધા વ્રજની બાલંતે. શ્રી.
વ્રજ. ૧ નિશા પાછલી ગાગર બોલો રાતની, આવે
નાથુવાસથકી ગોવાળજો; મારા પ્રાણપ્રભુજીના
સેવકને હેલો પડ્યો; અતિ આતુર થઈ આવે સૌ
તત્કાળજો. ૨ મુખ્યાજી ભીતરીઆ સેવક સહુ મળી,
કરતા સેવા જો જોના અધિકારજો, પ્રથમ શ્રીપ્રભુજીને

જગાવ્યા પ્રેમશું, પછી જગાવ્યા પ્યારા શ્રીનંદ
કુમારને. ૩ ગોસ્વામી ટિકેત વાળે સહુ, આનંદે
આવે મંદિર માંહેને; શંખ ધુનિ ત્યાં ત્રણવાર કીધી
સહી, ધુનિ સુણી શ્રી ગોવર્ધનધર જગ્યા ને, ૪
શ્રીમુખ નિરખી હૃદયકમળ શીતળ થયાં, મંગળ
ભોગ ધરાવ્યો, કંચન થાળને; જળ જીમનાની ઝારી
લેઈ પાસે ધરી, પ્રેમ સહિત આરોગ્યા પ્રાણજીવન ને.
૫ સજ્જ્યાની સેવા સીંગારી કરે, સેજ સમારતાં સમય
ઐટલો થાયને; આચમન કરાવી મુખવસ્ત્ર કરી ખીણ
ધર્મ, દર્શન ખોલ્યાં ને કીર્તન થાયને. ૬

ઘોળ ૩૬.

શ્રીનાથજીકો ધ્યાન મેરે નિસહિનારી માઈ;
સાંવરી સુરત માધુરી મૂરત, ચિત્ત લીયો હે ચુરાઈ. ૧
લાલ પાગ લટકે લાલ, ચિયુક વેસર કંઠમાલ;
કરનકુલ મંદહાસ, લોચન સુખદાઈ. ૨
મોરપક્ષ સીસ ધરે, મોતિનકી માલ ગરે;
ખાનુખંદ પહુંચી કર મુદ્રિકા સુહાઈ, ૩
કટિ ક્ષુદ્ર ધંટિકા, જેહર વિછીયા સુદેશ;
અંજ અંજ શે ભા, કિર આનંદ ન સમાઈ. ૪

મુરલી અધર ધરે શ્યામ, હાડે વ્રજભુવતીન માઝ;

સમ સુરન તાન ગાન શ્રીગોવર્દ્ધનરાઈ.

૫

નિરખરૂપ અતિ અનૂપ, થાકે સુર નર વિમાન;

શ્રીવલ્લભપદકી દામોદર બસ જાઈ.

૬

ધોળ ૩૭.

એકવાર દરશન દીજીએ, શ્રીનાથજી. જીવ અના-
દિથી અવિદ્યાનો ભરેલો, દોષ દેખી નવ ખીજીએ, ૧
કૃપાનાથ કરુણાના સિંધુ, દીન જાણી દયામાં લીજીએ.
૨ શ્રીગુરુએ તો મને તમને સોંપ્યો છે, શ્રીમદ્દામ્ભુ-
જીની કાની થકી લીજીએ. ૩ પુષ્ટિમાર્ગમાં પડ્યો રે
પતિત હું, બોલ્યા વચન પાળી લીજીએ. ૪ વલ્લભના
દાસનો દાસ હું કહાણું, વ્રજભક્તની દાસી મુને
કીજીએ. ૫

ધોળ ૩૮.

હાંરે વહાલો એહી હમારે શ્રીનાથજી, હાંરે ભવ-
તારણહાર. એહી ૧ દેવ ન યાચું દુસરો મન કીયો
હે વિચાર એહી. ૨ યોગ યાગ વ્રત કો કરેજી, હાંરે
જપતપતીર્થ અપાર એહી. ૩ સોચ સખે જીયા વહે ગયો
રે, મન માની લે મોરાર. એહી ૪ હો અક્ષર સૂરદાસ
કહેરે, ભવસારમેં એ સાર. એહી ૫

ધોળ ૩૯.

શ્રીનાથજીનું વદનકમળ જોયું, જોણે એકવાર
શ્રીનાથજીનું. કોટિ કલ્પનું મેલું થયેલું મન, એક
પલકમાં ધોયું. જોણે. ૧ મનુષ્યદેહ ધર્યો તેનો સફળ
છે, જન્મમરણ દુઃખ ખોયું. જોણે. ૨ મેવાડ દેશમાં
ભિરાજે મારો વહાલમો, શેષ શંકર ચિત્ત ખોયું. ૩
કમળચોક રત્નચોક જગમોહન જોયું, રાખો એકબાકી
સર્વે ખોયું. ૪ દયાના પ્રીતમજી શું પ્રીત નથી જેને,
માત પિતા નામને વગોવ્યું. ૫.

ધોળ ૪૦.

શ્રીનાથજીના નામ સમાન કોઈ ન આવે. (૨)
કોઈ જાયે ગંગા ને કોઈ જાયે કાશી, કોટિ કોટિ તીરથ
મનાવે ૧ કોઈ કરાવે પૃથ્વી પરિક્રમા, કોટિ કોટિ
કન્યાને પરણાવે. ૨ કોઈ દીયે હાથી ને કોઈ દીયે ઘોડા,
કોટિ કોટિ ગાયોને દેવરાવો. ૩ શ્રીવલ્લભના સ્વામી-
પ્રભુ રસિકશિરામણિ, ચરનકમલ ચિત્ત લાવે. ૪

શ્રીનવનીતપ્રિયજીનાં ધોળા. ૧

સાખી—નંદાસય નિજ ધામનાં કરીએ દર્શન આત;
બાત્રવિનોદ સોહાવનો શ્રી નવનીતપ્રિયસાત.

વલણ-મુખ છબી લાગે મને પ્યારી શ્રીનવનીત
 લાલ. (૨) મારા લાડીલા લાલની બલિડારી. ૧
 ધુંધરવાળા કેશ ધુસર સીસપર સોહે, અલકાવલી તિલક
 મન મોહે. ૨ અરણ્ય કમળ નેત્રમાં અંજન ફેડ્યાં,
 રુદ્ધન કરી બહાર્યા છે રેડ્યાં. ૩ પ્રમાણમાં તે જુમખી
 તારા જોત ઝળકે, નાસા એસર મોતી લરકે. ૪ નવનીત
 આરોગો મુખ કપોલ જલેસી, યહ છબી મનડામાં
 પેસી. ૫ દુલરી હાંસ કંઠલા કંઠ લરકે શોભા ભારી,
 કટિ કિંકણી ધુવરીયાળી. ૬ બાજુ કડાં પહોંચી ધુમકાંજ
 ફરકે, નંદ જસોદાજી જોઈ હરખે. ૭ ચરણકમળમાં
 નૂપુર ઝણકારા, શ્રીનંદજસોદાજી નિરખે વારંવારા. ૮
 શ્રીમદનમોહન શ્રીબાલકૃષ્ણલાલ, શ્રીનવનીતપ્રિયાજ
 રમે ખ્યાલ. ૯ રતન જટિત ચોકમાં ધુટુરન લીલાખેલે,
 જુજન સુસન રમે મુખે મેલી. દૂધની દંતુલી બીજ
 મુખમાંજ દીસે; કિલકા કિલકાને વહાલો હસે. ૧૧
 બીજન પ્રકારે ભોગ આવે મુખ મોડે, શ્રીહસ્તકમળ
 વચ્ચે વચ્ચે ખોલે. ૧૨ આચમન કરાવતાં ધાર પકડ
 વાને જાય, મુખવચ્ચ કરી જે સુખ થાય. ૧૩ એક
 સ્વરૂપ શ્રીજસોદાજીની પાસે, એક સ્વરૂપે રમે રાસ. ૧૪
 જગમોહન સિંધપોળ મન મોહે, કૃષ્ણ ભંડાર પરસતાં

સોહો. ૧૫ આઠે દર્શનમાં ભોગ આવે છે સુખે, સમર્થ
શું વર્ણવી શકું મુખે. ૧૬ કૃષ્ણકમલા બાલલીલા સહુ
નિરખે; જન્મ સફલ કરી હરખે. ૧૭

ધોળ ૨.

શ્રીનવનીતપ્રિયાની ખુબી ન્યારી; એ સખી બુઝો
શ્રી. ૧ શામળી સુરત એની મોહની મૂર્તિ, મનહર
મુખ પર વારી. ૨ નિત્ય પ્રતિ દુધ દહીં નવનીતલેધને,
ભોગ ધરાવે વ્રજ નારી. ૩ તનક સેવા કરે કોઈ રાઈ
કણ જેવી, તેને મેરુ સમાન લે છે ધારી. ૪ પ્રગટ બિરાજે
પ્રભુ વલ્લભકુળમાં, ભાગ્ય સુખતિનાં ભારી. ૫
ગોપાલલાલ પ્રભુની છબી નિરખી, ચરણકમળ
બલિહારી.

શ્રીમથુરેશજીનાં ધોળ.

ધોળ ૬.

રસરૂપ રંગીલારે, શ્રીમથુરેશ કહું;
ગુણના મરવીતારે, ચરણકમલમાંજ રહું. ૧
ગાઉં પ્રેમ ભરીનેરે, પ્રેમરસસિંધુ ભર્યા;
થાઉં અંતર આતુરરે, ઈંદુ અજવાળાં કર્યા. ૨
તેજ ત્રિભુવન કેરાંરે, જગજનોં પ્યારા;
કવિ વરણું શું ત્યાં હોરે, લોચનના તારા. ૩

- ભુજ ચાર બિરાજેરે, વર્ણુવું શી શોભા ?
 આયુધ તેમાં રાજેરે, જોતાં મન થાય લોભા, ૪
 પદ્મ પ્રાણપતિનું રે, મુખ્ય સ્વામિનીજી જાણો;
 ગદા કહિયે કુમારિકારે, શ્યામાજી મન આણો. ૫
 ચક્ર તેજ ચંદ્રાવળીનાંરે, શ્રુતિરૂપા સંગે;
 શંખ જમુના મહારાણીરે, શ્યામ સુંદર રંગે. ૬
 ગુપ્ત ભાવથી મનમાંરે કરે ચિંતવન હરખે;
 રસકુંજની લીલારે, પ્રેમ સહિત બરખે. ૭
 બીજો ભાવ પ્રસિદ્ધ છેરે, પદ્મ જન તાપ હરં;
 ગદા દુષ્ટ સંહારેરે; સુદર્શન રક્ષા કરે. ૮
 મહિમા છે અગણિતરે, શંખે ભક્ત કાજ સરે,
 ધ્યાન રાખે હૃદયમાંરે, સહેજે સંસાર તરે. ૯
 કાંઈક વરણુવું પ્રકરણરે; જેમ પ્રાકટય થયું;
 મથુરેશ શામળીયારે, સ્વરૂપ ન જાય કહ્યું. ૧૦
 એક સમે શ્રીમહાપ્રભુજરે, બિરાજે શ્રીજમુનાતીરે;
 ત્યાં તો તૂટ્યો કરેડોરે, દીકા શ્યામ શરીરે. ૧૧
 દોડીને પાસે આવ્યારે, કહ્યું મારી સેવા કરો;
 શ્રીમહાપ્રભુ હસી બોલ્યારે, નહાતું તમે રૂપધરો. ૧૨
 સ્વરૂપ તાડ સમોવરે, સેવા કયમ થાશે ?
 કલિયુગના જીવથીરે કયાં લગી પહોંચાશે ? ૧૩

આવી ગોઠમાં બેસારે, ચિબુક લગી આવ્યા ત્યારે;
કૌતક ત્યાં ભુલ્યારે દીધાં એવાં સ્વરૂપ જ્યારે. ૧૪

પદ્મનાભદાસ કેસારે, મનોરથ પૂર્ણ કર્યા;
અમત્કાર દેખાડ્યારે ત્યારે એવાં રૂપ ધર્યા. ૧૫

વ્રજ ચિન્હ શ્રીઅંગમાં રે, ભાગ્ય હોય તે જાણે;
પુષ્ટિ ભક્ત કૃપાર્થી રે, નિજજન મન આણે. ૧૬

શ્રીમધુસૂદીશની ગોદના શ્રીનટવરસાલનાં ધોળ.

ધોળ ૧.

શ્રીનટવરસાલ રસાલ બાલ સ્વરૂપ ધરી;
ક્રીધાં નિજ જનને ઘણા ન્યાલ બાલ ચરિત્ર કરી. ૧

કરે નૃત્ય ભૃત્ય મુખદાન સત્ય સ્વરૂપ હરિ,
હરિ માનિની કેસાં માન પ્રેમ કટાક્ષ કરી. ૨

કટિ મણિમય કિકિંણી જાલ નૃપુર શબ્દ ઘણું,
આપે શ્રુતિસુખ પરમ વિશાળ એક મુખ કેમ ભણું? ૩

માટ વામ કર કંજ લીધું તે મિષ્ટ મૃદુ.
લીધું દક્ષિણ કર નવનીત શોભા કેમ વહું. ૪

પદ પદ્મ કેમળતા ભાર જીતી પદ્મ પ્રભુ,
ક્રીધું તે શિર પદ આધાર તો એ છે પોતે વિભુ. ૫

અરુણ અધર ને પાસ દંત બે એમ લસે,
જાણે નવપદલવને પાસ કુંદ કાળી જુગલ વસે. ૬

- શુભ નાસાની પાસ મુક્તાદ્ગ વલસે,
જાગે શુક ચંચુને પાસ મલિકા કોષ લસે. ૭
- નયન નલિનની કોર કાજળ શોભા લખી,
જાગે ઉમગ્યો રસ શાંગર સંધા વદન દેખી. ૮
- બ્રુકુટિ કામ કમાન પાસે બિંદુ અંજનનું,
જાગે છુપ્યો મિલિંદ નિદાન ભય દગ ખંજનનું ૯
- મુખ કંદીવર પાસ શામ કુટિલ ચલે,
અલક નિકર રસ આરા આળ્યા મધુપ મલે. ૧૦
- કર્ણ પુલ્લ જુગ કર્ણ હીરાએ રચિત જાગે,
મુખ શશી તણું સૌખ્ય તપન શિશુ બે શું માણે. ૧૧
- ભુજ જુગ જુગ ભુજ બંધ રત્ન કર કટોક ધર્યા,
અપલ હસ્ત સુખ કંદ ખેલે પ્રેમ ભર્યા. ૧૨
- કંઠે મુક્તામાલનું જલ પદક વચે બહુ વલસે,
શશધર તારા સાથ મેઘપર શું હુલસે ? ૧૩
- બાળભાવથી નગ્ન બોલે છે મુગ્ધ મુખે,
છાયા દેખી હસે સુખ મગ્ન ભક્ત જન પૂર્યા સુખે. ૧૪
- ખેલે ખેલ રસાળ બાળનાં જલ લઈ,
જઈ મણિમય આંગન માંહ અગણિતાનંદમઈ. ૧૫
- કરે રાજનગરનું રાજ શ્યામ પ્રભુ સાથ લઈ,
સાર્યા સેવક જનનાં કાજ ચરણારવિંદ માથે લઈ. ૧૬

એણી પેરે લીલા અનંત અનંત ન જાય કહી,
 સર્વ સુખ દાતા ભગવંત સંત ચિત્ત ચારુ સહી. ૧૭
 આપે સુખ સંયોગ અપાર અચળ નિજ ભક્ત મણિ.
 દુઃખ દાણ્યાં અપરમપાર સુખ સંપત્ત આપી વણી. ૧૮
 આપે પુત્ર પૌત્ર પરિવાર સેવા અનુભવને,
 ટાળે દુર્બાંધિનો તાર બનાવે છે જે ભવને. ૧૯
 નિજ જનના જીવન પ્રાણ માણું કર જોડી,
 આપો ચરણકમળનું ધ્યાન ભવ બાધા તોડી. ૨૦

[ઉપદ્રુત ધોળ મુખાધવાળા નિત્યલીલાસય ગોરવાની શ્રીજીવનજી
 મહારાજે રચેલું છે.]

ધોળ ૨.

[નીચેનાં છ ધોળ તથા ખ્યાલ વગેરે ચિ. ગો. ગ્રાંથલેખકોનાં
 ખાવાનાં નિત્યલીલાસય વદજી અ. મૌ. ગો. શ્રીકમલપ્રિયા વદજીએ
 રચેલાં છે.]

‘ શ્રીગોકુલચંદ્ર સાગો છો વહાલા. ’ એ રાગ.

લીલાસ ગાઉં હું પ્રેમ ધારી, રહો મારાં ચિત્ત-
 રાંમાં સ્થિરકારી, ૧ કૃપા શ્રીવલ્લભપ્રભુની ભારી, અધિ-
 કૃપા નિજ વંશે ધારી. ૨ લીલા ગાઈ પ્રજગોકુલ કેરી,
 તંદાસયતિકુજની ભેળી. ૩ લીલા નિજભક્તે હૃદય
 ધારી, આનંદમય અમૃત સુખકારી. ૪ વલ્લભપ્રભુ
 સિનતિ સુણો મારી, ચરણ પર કમલપ્રિય વારી, ૫

ધોળા ૩.

‘ગાવધન રસિયારે’ એ રાગ.

વારિ વારિ શ્રીનટવરલાલ તમારા લટકાને, બલિ-
હારી છબીલા છેલ તમારા ચટકાને. ૧ આ લટકમટક
નંદ્યાંગન ખેલત, કર માંખન મહી મટકારે, બાલ
કિશેર પ્રભુ પાંચ વરસના, સંગ સરખા વ્રજ લરકા.
૨ સિરખર પાગ ટિપારો સોહો, લર મુકતાના લટકારે,
અલક તિલક સિસ ફૂલ બિરાજો, કણી કુંડલના ઝલકા.
૩ કમલનેન કુટિલ અણીયારાં, બુકુટિના અહલુત
મટકાં રે, વેસર મોતી અધર બિરાજો, ચિત્રુક પિયે
રસ વરદા. ૪ બહાંચે બાબુબંધ પહોચી કડાં કર,
ઉંરમાળા હાર લપટયારે, આગળ ગુંબની માળા
બિરાજો, પીતલવર્ણના પટકા. ૫ કટિકાછતી કટિકિં-
કિણી વાગે, પદ નૃપુરના ઠમકારે, વ્રજવનિતા સંગ
નૃત્ય કરે પ્યારો, નંદજશોદાના લરકા. ૬ લંકો જોઈ
શિવબ્રહ્માદિ મોહ્યા, વ્રજસુખવિનમિથ્યા ભટકયારે.
ધન્ય વ્રજનરી જેને વશ છે મુરારિ, રતિપતિને લાગ્યા
ફટકા ૭ શ્રીનટવરલાલ નિરખું નિરંતર, દાસ બાણીને
મન માકયારે; કમલપ્રિયા ગુણુમાય આનંદ ભરી;
ચરણકમળ ચિત્ત અટક્યાં. ૮

ધોળ ૪.

“વ્રજમંડળના ચંદ્ર શ્રીગોવર્ધનનાથજી” એ રાગ.

શ્રીનટવર નીરખીને મન માઈ મેઢું સખી,
આ દર્શન કરતાં ઉપજે આનંદ અંગ જો;
માથે મુકુટ મકરાકૃત કુંડલ શોભતાં;
શ્વેત વસ્ત્ર ધર્યા છે વ્રજના ભૂષ જો. શ્રીનટ. ૧

અલકતિલક ચિત્રુક મુખશોભા શી કહું ?
નાસાવેસર કંઠ કૌસ્તુભના હાર જો;
બહાયે બાજુબંધ બેરખા પહોચી જડી,
ફરકંકણને ચૂરી ગુજરીયાં લાલ જો. શ્રી. ૨
દુલરી તીલરી પંચલરી પ્રભુએ ધરી,
હંસલી હાર હમેલ ગુંજની માળ જો;

કટિકિકિણી કટિ વાગે વ્રજ ગાજે સહી,
શ્રવણ સુણી ભામિની આતુર ઉઠ ધાય જો. શ્રી. ૩
ચરણ કમળમાં નૃપુરશબ્દ સોહામણા,
અણુવટ વીણુવા ધર્યા છે વ્રજના વહાલ જો;

નખ ચંદ્ર તણા પ્રકાશે વ્રજ મોહું સહી,
રૂપ સ્વરૂપે કંદર્પ કોટિ વારે જો. શ્રી. ૪
શરદનિશા વનમાં વનમાળી બિરાજતા,
વેણુ વગાડી મધુરા સ્વરથી રસાળ જો;

નામ લઈ લઈ ચારે યૂથ જોલાવીયાં,
કમલપ્રિયા એ ચાર યૂથની દાસી જે. શ્રી. ૫
સાખી-નટવરની મુરલી સુણી, નિકળ્યા સહુ વન દોડી,
“અર્ધનિશા તુમ કહાં ચલી” એમ પૂછે નંદકિશોર. ૧

ધોળ ૫.

“ઝોરા આવોને શ્રીનાથજી સોહામણા રે” એ રાગ
હાં રે ઘેર જાઓ તમે ગજગામિની જે,
તમરો ધર્મ નથી આ વ્રજભામિની જે. ઘેર. ૧
ધર્મ છોડીને વનમાં નવ આગ્રીએ જે,
નિજ પતિતણી આજ્ઞા સહુ પાળીએ જે;
વેદવાક્યને સદા નવ વિસારીએ જે. ઘેર. ૨
વચન સુણી વ્રજવનિતા વ્યાકુળ થયાં જે.
વિના પૂછે ધર્મ કોઈને કહીએ નહી જે.
અમે આવ્યાં તમારી આશા કરી જે. ઘેર. ૩
એવાં વચન સુણી પ્રભુ મન હરખીઆ જે.
પ્રકટ રાસ કીધા પરાસોલી કુંજમાં જે;
મદ ગુમાન જાણી નાથ અંતર્હિત થયા જે; ઘેર. ૪
વનિતા વ્યાકુળ થયા ત્યાં ચિત્ત ના હરે જે.
હવે શો ઉપાય ? જેથી વ્રજપતિ મળે જે;
પ્રાણ જાય સખી લાડીલા કયાં મળે જે? ઘેર. ૫

પૂછે વૃક્ષલતા વન પાન ફુલને જો,
 તમે દીડા કે જસોદાના સુતને જો;
 એવાં વચન બોલી સુંદરી ધરણી ઢાળ્યાં જો. ધેર. ૬
 એમ કરતાં શ્રીયમુનાતટે આવિયાં જો,
 રૂદન કરતાં અંગવસ્ત્ર ભીંજવિયાં જો;
 એવાં દુઃખ જોઈ નાથ ત્યાં પ્રગટ થયા જો. ધેર. ૭
 રસરાસ રમે એ નાગર નંદ તાંગો જો,
 વ્રજવનિતાને આનંદ હવે અતિથોગો જો.
 સહુસંગ મળી નૃત્ય કરે રસતણો જો. ધેર. ૮
 ચંદ્ર થાકીને પશ્ચિમમાં તો નવ ચળે જો,
 એવા સુખનું તે ધ્યાન નિજજન કરે જો,
 રાસલીલામાં કમલપ્રિયા ઉર ધરે જો. ધેર. ૯

ધોળ ૬.

“ગોકુલની ગોપીરે ચાલી જલ ભરવા” એ રાગ.

શ્રીનટવરલાલને રે કે નિરખું નયનભરી,
 ગુણ ગાઉં તમારે કે નિતપ્રતિ નેમ ધરી. ૧
 હો સુંદર શાળા રે કે બાલકિશોર વળી;
 નંદ આંગણ ઠાડા રે, કે પગ નૂપુર ધરી, ૨
 ગળે ગુંજ બિરાજે રે, કે સહજ સિંગાર કરી,
 શિર પાગ મુલાખી રે, કે ચંદ્રિકા એક ધરી. ૩

શ્રીજમુનાજીને તરિ, કે ભક્તની ભીડ ધણી,
જ્વાલની સંગ ખેલો રે, કે કર ગેહુંક ધરી. ૪
નિકુંજના નાયક રે, કે આનંદ ખેલ કરી;
કમલપ્રિયા ગુણ ગાયે રે, કે ચિત્ત ચરણેય ધરી. ૬

ધોળા ૭.

“શ્રીવલ્લભજી કફે વિનાત” એ રાગમાં.

શ્રીનટવરમુખ નિરખું સદા, ચરણ કમળે ધરું ચિત્ત;
નૂતનલીલા હૃદયે ધરું, ગુણ ગાડિં અહર્નિશ. શ્રી. ૧
નિકુંજનાયક શ્રીનાથજી રે, મારા પ્રાણુઆધાર;
મુખનિરખી ચિત્ત ચરણે ધરું, સ્મરણ નિશઠિન ધરિ ક્યાન.
નંદનાલાલ તમે લાડીલા રે, જસોદાના જીવનપ્રાણ;
રીંગણ ખેલે ને વ્રજસુખવિલસે, કર નવનીતમન વખાણ.
સુખસહાયક ગિરિરાજજી રે, જેનું કરીએ પૂજન;
શ્રીપાદુકાજી ધન્યધન્ય છે, જેમાં અગણિત ગુણ ગણ.
ખે સખી શ્રીનટવરતણી રે, નિશઠિન રહે પ્રભુ પાસ;
ભાગ્યસોદાગ સુખ શું વર્ણવું? કહેતાં ન આવે પાર.
એ સર્વ સ્વરૂપ છે ગોઠનાં રે, ગિરાજે છે પ્રભુ પાસ;
શ્રીમુખની શોભા તે શી કહું! લીલા પરમ સુખરાશ.
શ્રીવલ્લભપદ વદન કરૂં રે, જેણે આપ્યાં અદેયપદ જ્ઞાન;
નિતપ્રતિ હૃદયે રમણ કરો, કમલપ્રિયા કરે ગુણગાન.

શ્રીનટવરલાલના ખ્યાલ.

“શ્યામરંગ સમીપે ન જઈ” એ રાગ.

લાલરસાલ સુખકારી શ્રીનટવરલાલ રસાલ સુખ-
કારી. નંદાત્રયમે ખ્યારો નિશદ્દિન ડોલત, ઠોડો હે
કુંજબિહારી. ૧ એક કરમે નવનીત બિરાજત, એક
કર માટે સુભારી. શ્રી. ૨ કમલપ્રિયા ગુનગાન તિહારે,
ચરનકમલપર વારી. શ્રી. ૩

રાગ ઉપરનો.

શ્રી નટવર નામ ઉચ્ચારું હું નિશદ્દિન નટવરનામ
ઉચ્ચારું. ૧ નામથકી અથ જાથ કલિનાં, આનંદમાં
દિન ગાળું હું. ૨ નટવર નામ છે નિજજન પાલક,
ભક્તને પ્રાણુથી ખ્યારું હું. ૩ કમલપ્રિયા ગુણગાય
નિરંતર, ચરણ કમલ સિર નામું. હું ૪

“જન દે શ્રીયમુના પાણી કનહૈયા મોહો” એ રાગમાં.

શ્રીનટવરગુન ગાઉ નિશદ્દિન શ્રીનટવરન ગાઉ.
જો ગુન બેદપુરાન બખાને, સો સ્વરૂપ હૃદય પધરાવું.
હું. ૧ જો સુખ શિવબ્રહ્માદિક દુર્લભ, સો સુખ છિનમે
પાઉં. હું. ૨ અનાથ કે નાથ પ્રભુ દીનકે બંધુ, બિન
સાધન કૃત પાઉં. કમલપ્રિયા ગુન ગાય નિરંતર, ચરણ
કમલ સિર નાંડિ હું. ૪

“બડો મેવા હે ટેટી બ્રજમે” એ રાગમાં.

હાડો શ્રીયમુનાવાટ શ્રીનટવર, મેં જતે જમુના
ભરન ચલીરી, સંગ સહેલી હાટરી. ૧ કરમુરલી મુખ
ચટપટી બતિયાં, રોકત ટોકત બાટરી. ૨ ગગરી ફેરી
મેરી બૈયાં મરેરી, મોતીનકી લર તોરી. ૩ કમલપ્રિયા
પ્રભુ એસે અચમરે, ઈંદુરી જલમેં બોરી. ૪

“કહા કંકે વૈકુંઠે જાય” એ રાગ.

મોતીનલર કયોં તોરી તુમ મેરી ? નીકે જનત હાં
નંદનંદન, મત જનો મોઢે બોરી. ૧ નંદવર નવલખ
વેનુ દ્વજત, ખાત મહીમાંખન ચેરી; મનભાઈ મુખ
બોલત બાની, ચલન દેત પ્રજ બોરી. ૨ યુવતિબચન
સુનત મનમોહન, હંસ કહી યહ મુખ મોરી મેં જન્યો
મેંરી ગેંદ ચુરાઈ, લે કંચુકી બિચહોરી. ૩ યાકે બદલે
લે બ્રજનારી, માલા પડેનાવું બિન દોરી; કમલપ્રિયા
પ્રભુસોં પ્રીત બાઢી જેસેં ચંદ ચકોરી. ૪

ધ્યાન ૮.

નિશ દિન શ્રીનટવર શ્રીનટવર નામ ઉચ્ચા-
રીએરે, ધરીએ શ્યામ સુંદરનાં ચરણકમળનું ધ્યાન.
નિશદિન. ૨૬.

સાખી-નટવરજી તમે નંદના; વળું વધાર્યું વહાલ;
તમારા દરશન વિના, મારો જીવ વાગે અકળાય કે,

વહાલા છે ધણારે. ૧ નટવરજી તમે નાનડા મહિ માખ-
ણના ચોર. માખણ કાળે નૃત્ય કર્યું, તમે એવા નંદ-
કુમાર રે નટવર નાનડા. રે ૨ નટવર વહાલા છે ધણા,
તમે વિના ન સોહાય; દરશન હુલ્લેલ દેવને; તમે દયા
કરીને રાજનગર પધારીયારે. ૩ શ્રીરઘુનાથજીએ મહા-
રાજે પધરાવીયા સેવ્યા શ્રીછોટાલાલ; શ્રીવ્રજરાયજીએ
સુખ આપીયાં, તેનો કહેતાં ન આવે પાર કે કહી કંઈ
નવ શકું રે ૪ ડોશીવાડાની પોળમાં, આપ બિરાજે ત્યાં;
વૈષ્ણવ સૌ દર્શન કરે ત્યાંતો આવે, નરને નારકે અતિ હરખે
ભર્યારે. ૫ નટવર નટવર જે કહે, જે કોઈ નરને નાર;
મન વાંછિત ફળ પામશે, એમ કહે છે દાસનો દાસ
અતિ ઉમંગશું રે. ૬

શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીનાં ધોળ.

ધોળ ૧.

શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી વરણાગીઆ, ઓ સખી જીઓશ્રી.
૧ મોરમુગટ જેના શિરપર સોહે, તેજથી ત્રિભોવન
જાગીઆ. ૨ એડિને તજીને કોઈ અવર આરાધે, એ
સમાન બીજ નહિ અભાગીઆ. ૩ ચરણકમલની
સેવા કરતાં, પૂરશે મનોરથ માગીઆ. ગોપાલલાલ
નિત્ય શ્રીમુખ નિરખો, સુજાતિ સાથ સોહાગીઆ. ૫

શ્રીદ્વારકાનાથજીનાં ઘોળ.

ઘોળ ૧.

સખી મેં આજ દીઠા કુંજ ભવન વ્રજ ચંદ્રને,
શ્રીદ્વારકાનાથજી મનોહર પ્યારા, નંદ જસોમતિ કેરા
લોચન તારા, પ્રેમરસ પાય વ્રજસુંદરીને ન્યાગ.
સખી. ૧ સખીરે હુંતો કુંજ ધામ ગઘ હતી વહેલી,
ત્યાં તો બેઠાં રાધિકા પરમ અલબેલી; વાત કરે સંગે
લલિતા સાહેલી. સખી. ૨ રાધા પ્યારી સજે છે શણુગાર
વાણ ત્યાંહે, શ્યામ આગ્યા ખખર ન પડી પળમાંહે; નેત્ર
કમલ મીઝ્યાં તેથી વ્યાકુળ થાયે. સખી. ૩ પ્યારી
પુછે કોણ મારાં નેત્ર મીઝે આવી, ત્યારે શ્યામે બેઠે
કરે બાંસુરી બજાવી; ભુજ ચાર બેઠું મૂરત મન ભાવી.
સખી. ૪ માન મૂકી મન થકી પ્રીત વાણી કીધી, ત્યારે
શ્યામે રાધા પ્યારી અંક ભરી લીધી, કૃપાની ટકાશે
સેન સહચરીને દીધી. સખી. ૫ કુંજ ખેલ કરે રંગ
રતિ રસ પૂરા, કોક કલામાંહે નથી એકે અધુરા; પ્રેમ
ઉન્મત્ત રસે બેઠે જન શૂરા. સખી. ૬ જળ રમે
બેઠું સખી મન સુખ પામી, વિનતિ કરું છું સદાય
શિર નામી; દરશન દેજો નિજજન કેરા રવામી.
સખી. ૭

ધોળ ૨.

ધન્ય ધન્ય શ્રીદારિકાનાથજીરે, વંદુ વૈષ્ણવ જન સાથરે; તટ રાજીત મોહોલ અટારીરે, રાગસાગર અમૃત વારિરે. ૧ મહાભાગ્ય મેવારો દેશરે, જ્યાં પ્રીતે કર્યો પ્રવેશરે, ધન્ય ધન્ય તે કાંકરોલી ગામરે, મારે વાહાલે કર્યો વિશ્રામરે. ૨ મુક્તિ અધિક પુરી મહારાજરે, સદા વૈષ્ણવ જનને કાજરે; અમરાપુરી એ થકી લાજરે, પ્રભુ પુષ્ટિ પ્રકાશ બિરાજરે. ૩ પરથાર અનૂપમ હીસેરે, જોતાં વૈષ્ણવનાં મન હર્ષેરે; ચોક ચંદરવા વણું શોભેરે, જોતાં વૈષ્ણવનાં મન લોભેરે. ૪ નિજ મંદિરની શોભાયરે, તેતો મુખે કહી નવ જાયરે; હીરા હેમ જડાવની જળીરે, કુંજ રાજીત પુંજ શાળીરે. ૫ હીમ આસને હીરા ઝળકેરે, મુક્તાકળ ચોદિશાએ લાગકેરે; દીધું દરશન શ્રીદારિકાધીશરે, એ તો સકળ ભુવનના ધશરે. ૬ મેઘવર્ણ મનોહર અંગેરે, જોતાં લાજે છે લક્ષ અંગેરે; બેઉ પાસે શ્રીગુસાંધજી ઉભારે, રૂપ ચારની એકજ શોભારે. ૭ શ્રીવિકૃલ રૂપનિધાનરે, શોભા કોટિક કામ સમાનરે; ગુણવંત શ્રીગોકુળનાથરે; શ્રીત્રજભૂષણલાલજી સાથરે. ૮ જોતાં નયણાં તૃપ્ત ન થાયરે; રૂપ અધિક શોભાયરે; બહુ જીવને ઉદ્ધારવા કાજરે,

તેણું રૂપ ધર્યું મહારાજરે. ૯ સુખસિંધુ હરિએ વિનોદરે,
જેતાં ઉપજે મહા મન મોદરે; ધરું ચરણકમલની
આશરે, ગાય નિરભે પ્રભુદાસરે. ૧૦

ઘોળ ૩.

કાંકરોલી રાયસાગરને તીર કે વસે મારો વહાલ-
મોરે લોલ; દરશન દે છે દીનદયાળ કે, શ્રીદ્વારકાનાથ-
જીરે લોલ, ૧ સાથે વ્રજવાસીની ભીડ કે, મંદિર
સોહામણારે લોલ; સેવા કરે શ્રીગોકુલનાથ કે, સંસારીને
તારવારે લોલ. ૨ વહાલો મહારો પ્રાત સવારે નહાય કે;
પ્રભુની કરે આરતીરે લોલ; આડે દરશન દે છે નાથ
સેવકને કારણેરે લોલ. ૩ સન્મુખ રહે છે શ્રીગોકુલનાથ
કે, શ્રીદ્વારકાપ્રીશનેરે લોલ. જળહળ તેજ તણો અંખાર
કે, જેતાં સુખ પામીએરે લોલ; બહુ સંપતણી અતિ પ્રીત
કે, સારસ થાકીએરે લોલ. ક્ષણક્ષણ ધરિયા નવસારંગ
કે, આનક બેહુનેરે લોલ; ૪ ધન્ય ધન્ય આ ભરતખંડકે,
ભાગ્ય ભૂમિ તણારે લોલ, માયાવાદી કીધા ત્યાગ કે,
ભાર ઉતારીયોરે લોલ; ૬ સુરનર બોલે જયજયકાર
કે, દુંદુભિ ગડગડેરે લોલ. ધન્ય ધન્ય નરનારીનો
દેહ કે, જેણે એકિને ઓળખ્યારે લોલ; ૭ એવા પ્રભુજી

નિરખો નિત્ય કે બીજો કોઈ નથીરે લોલ; દાસ મનોહર
નાચે ગાય કે, નિરભય થકીરે લોલ. ૮

ધોળ ૪.

શ્રીકાંકરોલી ગામનારે વાસી, તે' તો વહાલા
મુજને કીધી દાસી. ૧ પૂર્વ જન્મનીરે પ્રીતે, એ રસ
માણું રંગ રીતે, નિર્ભય થઈનેરે નાચું, જ્યારે વ્રજ-
ભૂપણજીને જાચું. ૨ એ વિના સર્વેરે કાચું, નિમમ
કહે છે એ છે સાચું; દયા કરી છે રે દયાળો, કૃપા કરીને
પ્રભુ જીવપર ભાળો. ૩ મહાસુખ પામ્યાંરે જોતાં, હવે
મારાં ભટકણુ ભાગ્યાં ગોથાં; તર્યાનું કંકાણું રે એ છે,
દાસ મનોહર નિરખી કહે છે. ૪

ધોળ ૫.

ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, વહાલો વસે વ્રજના ધણીરે. ૧
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, શ્રીદારકાનાથની શોભા મળીરે. ૨
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, પુરુષોત્તમ સેવા કરેરે. ૩
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, રળીયામણો રાયસાગરે;
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, દુનિયાં દરશન જાય છે રે. ૪
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, માનિનિ મંગલ ગાય છે રે;
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, આનંદ ઓચ્છવ થાય છે રે. ૫

ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, જે જીવ શરણે જાય છે રે;
ધન્ય કાંકરોલી ગામરે, માધવદાસ ગુંજી ગાય છે રે. ૬
ધોળા ૬.

બહેની ચાલો જોઈએ દ્વારકાના ઈશનેરે. ચરણકમળ
ઉપર ધરીયે જઈ શીશનેરે. ૧ નખ રત્ન કિરણ
ભૂષણ થાશે એહનેરે, સેવા કરી સફળ કરીયે આ
દેહનેરે. ૨ વિરહતાપતપ્ત ભક્ત હૃદય સમનેરે, શીતાળ
કરવા ધર્યું હસ્તમાંહે પદ્મનેરે. ૩ ગદા સદા ધરી દુષ્ટને
વિદારવારે, ગદાઠાંત ભક્ત ત્રિવિધ દુઃખ હારવારે. ૪
હૃદય તિમિર નિકર ટાળવાને પ્રેમથીરે, હસ્ત સુદર્શન
ધર્યું છે ચઠ નેમથીરે. ૫ હૈવી જીવ વૃંદ પંક અંક
ગંજવારે, ધર્યાં અંબુ તત્ત્વ કંબુ હસ્ત કંજમાંરે. ૬
દેવા ચાર તે પુમર્થ પુષ્ટિમાર્ગનારે, ધર્યાં હસ્ત ચાર
મેઘ અભય વૃષ્ટિનારે. ૭ હસ્ત - ચરણ નેત્ર શોભા
સેવા જળ વિષેરે, પદ્મ પુંજ કંઠ મગ્ન તપે જલ
મિષેરે. ૮ જનુ જંઘ યુગલ શોભા કહેતાં કેમ બનેરે,
ચિત્ત વિવશ થઈ શોભા સુધામાં સનેરે. ૯ ચતુર્વહન
જનન સદન નાભિ હૃદ તણીરે, શોભા શી કહું એવી
બુદ્ધિ મહારી શું ધણીરે. ૧૦ શિંગાર રસ તરંગિણી
તરંગ નિર્તારીરે, સુંદર કિંદર ત્રિવલી છે એવી મારી

મતિરે. ૧૧ હૃદયકમળ તો ગંભીર દેખીને રમારે, કાંત
 વદન જવા વાસ ક્રીધો જેહમારે. ૧૨ એણું ઈંદ્ર નીલ
 વિમલ વક્ત્રસ્થળ લસેરે, કંઠે કૌસ્તુભ મણિ કરુણાંકુર
 જેવો વસેરે. ૧૩ શ્યામ ચિત્રક વિશદ વજ્ર તો એવો
 કહુરે, ઈંદીવર ઉપર બેઠો છે કવિ દ્યુતિ બહુરે. ૧૪
 વિદ્રુમ અધર કાંતિ દંતપક્ષિ તો ધરેરે, હાડિમ બીજ
 ઉપમા પૂરણ ત્યારે તે કરેરે. ૧૫ સુંદર નાસા પાસે
 મુક્તા મણિ એમ લખેરે, કીર હંસ અસૂયાથી મુક્તાને
 લખેરે. ૧૬ કુટિલ નિશિત અસિત બ્રુકુટિના ભંગનીરે,
 ઉપમા બની મુખ્યરસ વિપુલ તરંગનીરે. ૧૭ વિવિધ
 રત્ન જટિત કિરીટ મુગટની છટારે, જાણે ચંદ્ર ઉપર
 કોટિ મિહિરની ઘટારે. ૧૮ નિજ ભક્ત ચિત્ત અંચળા
 લપટી રહીરે, વિમલ પીતાંબરની શોભા તો એવી
 થઈરે. ૧૯ નાના રત્નના આકલ્પ શ્યામલ અંગમાં,
 જાણે તારા લસે સ્વચ્છ અંબર સંગમારે. ૨૦ એવા
 સુંદર બાલકૃષ્ણજના લાડીલારે, દેખી ક્ષીણ થઈ કલા
 પતિની કળારે. ૨૧ સાથે રાધા સદા યમુનાજના
 રૂપથીરે, થયા બેય એવા જાણે રસ ભૂપતિરે. ૨૨
 જવન માણુ વ્રજસુંદરીના એ હરિરે, એની આલ
 બેઠી લગયા મોટા કરીરે. ૨૩ એની સેવા કરે સદા

ભક્તિ ભાવથીરે, શ્રીપુરુષોત્તમજી નિત્ય નવા ચહાવ-
થીરે. ૨૪ ધન્ય કાંકરોલી ગામ તીરં છે જોહનુંરે.
રાયસાગર ઘણું મિષ્ટ નીર છે તેહનુંરે. ૨૫ હાસ કહે
મને નિજ જાણીને તારજોરે, મારા કોટિ કોટિ દોષ
તમે વારજોરે. ૨૬

ધોળાં ૫.

શ્રીદારકાનાથજી દયાનિધિ સોહાગી મારે શ્રી
દારકાનાથજી ૧ શ્રીમહાપ્રભુએ સોંપેલી દેવી સૃષ્ટિને
અંતરંગ પોતે માની લીધી. ૨ વેદ સરખા જોહના ભેદ
ન જાણે, તો આપણે શું જાણીએ સેવા વિધિ? ૩ કાંક-
રોલી ગામ રૂડા રાયસાગર છે, દયાનિધિએ ત્યાં દયા
કીધી, ૪ લાલાલહેરી પર કરુણા કરીને ચરણકમળની
સેવા દીધી. ૫.

શ્રીદ્વારિકાધીશની ગાદના શ્રીબાલકૃષ્ણજીનું ધોળાં.

ધોળાં ૧.

બાલુડા બાલકૃષ્ણ જોઈને, આ મન મોહું બાલુડા.
આજ ગઈ હતી નંદ ભવનમાં, સુધ સુધ સાન આવી
ખોઈને. ૧ રાત દિવસ મને રટણ લાગ્યું એનું, કહેવાતું
નથી દુઃખ કોઈને. ખાન પાન ગાન તાન કશું નથી
ગમતું ઘરમાં ફરં છું ઘેલી હોઈને. ૩ લાલાલહેરીને
ઘણી થઈ છે આતુરતા, દર્શન વિના રહું રોઈને. ૪

ધોળ ૨.

ઓ જસોદાજી આવડો લાડકવાયો લાલ ન કીજીયે-એ રાગમાં.

મણિમય ભૂમિ મહાવનમાં શ્રીજશોદાજી ઘર સોદે.
 ટેક.શ્રીબાલકૃષ્ણજી ખેડે છે, માખણ મીશ્રી મુખ મેલે છે.
 એવી બાલતીલા રસ રેલે છે. મણિમય. ૧ હળવે હળવે
 ધુટ્ટરન ચાલે, પ્રતિબિંબ જોઈને તે ઝાલે; એવાં અદ્ભુત
 મુખ જનનિને ચાલે. મણિમય. ૨ નૂપુર કટિ કીંકણી
 વાજે છે, શબ્દ મુણીને રતિપતિ લાજે છે; એવી ઉપમા
 નંદ ઘેર છાજે છે. મણિમય. ૩ ઝગુલી ટોપી અંગે
 ઓપી, મુખ શોભા જોઈ રહ્યાં ગોપી; તેણે કુલ મરજદા
 સહુ લોપી. મણિમય. ૪ વહાલો રત્નજટિત ઝુલે પલના,
 ઝુલાવે સૌ વ્રજની લલના; મુખ જોયા વિના ન પડે
 કલના. મણિમય. ૫ વહાલે શકટ પૂતનાને મારી.
 રતન પાન કરીને તે તારી; એ છબિ પર નિજજન
 બલિહારી. મણિમય. ૬

શ્રી ગોકુલનાથજીનું ધોળ.

શ્રીગોકુલનાથ સોહામણા, સોહાગી મહારે શ્રી.
 જો જન એમની ભક્તિ કરે છે, તાપ મટાવે છે તે તથા.
 ૧ શિવ અઘાદિક પાર ન પામે, શેષ અદ્ભુત ધરે દૃષ્ટા. ૨

દેવના રે દુર્લભ તે થયા છે સુલભ, ભાગ્ય ખુદયાં છે
આપણાં. ૩ નખશિખ સુંદર રૂપ એમનું નિરખો, શોભા
વિષે કાંઈ નથી માણા. ૪ ગોપાલસાલ શ્રીગોવર્દ્ધનધારી,
વારંવાર લેઉં એઉનાં ભામણાં. ૫

શ્રીગોકુલચંદ્રમાળનાં ધોળ.

ધોળ ૧.

ગોકુલચંદ્રમાળને ગાંધએ, સારેલી આવો ગોકુલ.
કામવન વસી વહાલો કામના પૂરે છે, દર્શન કરીને
સુખ પામ્યે. લૌકિક લાજ સહુ વેગળી મૂકીને, શરણે
રહીને સુખી થઈએ. ૨ અનંતબ્રહ્માંડના પતિને વરીને,
અખંડ સોહાગી કહાઈએ. ૩ લાસાલહેરી એ પ્રાણુ-
જીવનની, સેવા કરીને હરખાઈએ. ૪

ધોળ ૨.

શ્રીગોકુલચંદ્ર સાગો છે વહાલા, મોહીરે જોઈનેન
તણા આળા. વહાલારે તાહારી નેનકટારી વાંકી, તે તો
મારે કાળજડે દાખી. ૧ ચરણ રજ કરી હું અભિલાખી,
દીજેરે મને લલિત ત્રિભંગી ઝાંખી. ૨ ચરણ કટિ
શ્રીવા નમિત કીધાં, કારણ રસદાન ભક્તને દીધાં. ૩
આપ વિના કરુણા તે કોણ કરે ? દાસારે પાત્ર માંહેરે

રસ ભરે, ચરણ દર્શન મરજાહા લોપી, તેથીરે મન
સ્થિર થયાં ગોપી. ૫ પીતાંબર ફરકે છે સાડું, ચોર્યુરે
ચિત્ત પ્રાણપતિ માહાડું. ૬ ચરણલગી પરસી છે વન-
માળા, કામણગારા દીસો છો નંદલાલા. ૭ ચરણ નખ
ચંદ્ર પ્રકાશ જોઈ, તેજેરે તેને મદન રહ્યો મોહી. ૮
નૂપુર ધુનિ તાન સહિત વાગે, નાદ સુણી કામદેવ જાગે.
૯ સૂચન કટિ કાઢતા છે ભારી, મુગટની લટક પર
જાડે વારી. ૧૦ વરણવ્યું સ્વરૂપ સૂક્ષ્મ રીતે, કરો કૃપા
ગાડે પૂરણ પ્રીતે ૧૧ સદા રસ રાસ મંચે રમતા એ તો
પ્રભુ નિજજનને ગમતા. ૧૨.

શ્રીમદનમોહનજનાં ધોળ.

ધોળ ૧.

મદનમોહન પ્રભુ મન વસ્યા, સાહેલી મારે.
જમુના કિનારે જળ ભરવાને ગઈતો, મજને દેખીને
આવ્યા ધસ્યા. ૧ આગળ આવીને મારો અંચલ
પકડ્યો, મુખ મલકાવી મધુરું હસ્યા. ૨ નણુંદ હત્યારી
મારે સંગ હતી તેથી, આંખ મેં બતાવી તોયે ના
ખસ્યા. ૩ લાલા લહેરી એ શિવપ્રહ્લાને દુર્લભ, વ્રજ
ગોપીના પ્રેમમાં ફસ્યા. ૪

શ્રીમહાપ્રભુજનાં ઘોળ.

પદ ૧.

શ્રીસર્વોત્તમ જપ નિત્ય કરના હો. (૨) સકલ શાસ્ત્રકો
સાર યહી હે, ત્રિવિધ તાપ સખ અથ હરના હો. ૧
પુષ્ટિ પદાર્થ યાહીતે પૈયત, યાહીતે ભવસાગર તરના
હો; રંગીલે ત્રિકમ પ્રિય જાડિં બલિહારી, કાલદંડસે
ના ડરના હો. ૨

પદ ૨.

કરીયે શ્રીસર્વોત્તમ રસપાન. પ્રસંસા કર સકે કોન
કવિ એસો, શ્રીમુખ કરત વખાન. કરીયે શ્રી. ૧ અતિશે
કરુણા કરી યા કલિમેં, દીયો દૈવી જીવનકો દાન; એક
એક અક્ષર હે અધરામૃત, ગુપ્ત રહરય ગુનગાન કરીયે
શ્રી. ૨ અર્ધ નિમેષ વિલાંબ ન કરીયે, રેત દિવસ આઠો
જામ; રસિક પ્રિતમ જાકે રંગ રંજ્યો, સો હે ભક્ત
નિધાન. કરીયે શ્રી. ૩

શ્રીસર્વોત્તમનું ઘોળ ૩.

ભક્ત પ્રગટ્યા શ્રીવલ્લભદેવ શ્રીપુરુષોત્તમ ભૂતજ કરીજી
નહીં પ્રાકૃત ધર્મનો લેશ અપ્રાકૃત નિજ વપુ ધરીજી॥૧॥
દેર નિગમ નિરૂપણ અમ, તેરાકારની સ્તુતિ કરીજી
મહા કલિકાલાદિક દોષ પંડિતની દષ્ટિ તિમિર ભરીજી॥

મહિમા નવ જાણે જેહ તે કહિયે ખરા સુરઅરિજી ॥
 વહાલો દયા કરી મુખરૂપ નિજલીલા પ્રગટ કરીજી ॥
 જેની વાણી અતિ દુર્બોધ થાયે સુખોધ જેણે કરીજી ॥
 જેના અષ્ટોત્તરશત નામ તે કહિયે મહા અધ હરીજી ॥
 જેના ઋષિવર અગ્નિકુમાર જગતિ છંદ નામે ધરીજી ॥
 શ્રીકૃષ્ણ કમલમુખ દેવ ખીજ દષ્ટિ કરુણા ભરીજી ॥
 જેની ભક્તિમાં અંતરાય તે નાશનું પ્રયોજન સહિજી ॥
 આપે અધામૃતની સિદ્ધિ તે મધ્યે નિશ્ચે કરીજી ॥

વહાલો આનંદ પરમાનંદ કહેવાય ॥ શ્રીકૃષ્ણ કમ-
 લમુખ કૃપાનિધિ થાય ॥ વહાલો દેવી ઉદ્ધારણ પ્રયત્ન
 ઉપાય ॥ જેનાં સ્મરણમાત્રથી આરતિ જાય ॥ શ્રીભા-
 ગવતગૂદાર્થ પ્રકટાય ॥ સાકાર બ્રહ્મનો વાહ સ્થપાય ॥
 વેદપારગ ચૌહ ભવન કહેવાય ॥ માયાવાહ નિરાકૃત
 સહુ મિત્રી ગાય ॥ સર્વ વાદી નિરાસ ક્રીધા તેલખાય ॥
 ભક્તિમારગ સરસ કમલ વિકસાય ॥ સ્ત્રીશૂદ્રાદિકને
 ઉદ્ધારવા સમર્થ ॥ જેના સાધનબલથી ન થાય અર્થ ॥
 અંગીકાર માત્રથી સર્વસ્વક્રીયા ॥ પ્રાધા શ્રીગોપીજનપતિને
 પ્રિય ॥ અંગીકાર કરે મર્યાદાનુસાર ॥ મહા કરુણાવંત
 સમર્થ અપાર ॥ વહાલો અદેય દાન દેવાને ચતુર ॥
 મહા ઉદાર ચરિત્ર કરે ભરપૂર ॥ લીલા દેખાડી પ્રાકૃ-

તની જેહ ॥ તેમિપે મોહ્યા સુરરિપુ તેહ ॥ વૈશ્વાનર
 શ્રીવલ્લભ છે નામ ॥ જહાલો સુંદરરૂપ સ્વજન હિત-
 કામ ॥ કૃષ્ણ ભક્તિ કરે જન શિક્ષા કાજ ॥ આપે અખિલ
 ઇષ્ટ શ્રીવલ્લભરાજ ॥ સર્વ લક્ષણથી સંપન્ન વિવેક ॥
 શ્રીકૃષ્ણજ્ઞાનદાતા ગુરુ એકા ॥ પોતાના આનંદ થકી બહુ
 પુષ્ટ ॥ એનાં કમલ પત્રસે નેત્ર સંતુષ્ટ ॥ કૃપાદષ્ટિની
 વૃષ્ટિથી હરખ્યાં મન ॥ તે દાસદાસી પ્રિય પતિ અન-
 ન્ય ॥ રોષદષ્ટિ કરે ભક્તશત્રુ પ્રભજ ॥ ભક્ત સેવતાં
 સુખ સેવા રસાળ ॥ જીરે ભક્તિ વિના નહીં સેવા
 સાધ્ય ॥ તે કારણથી કહીએ દુરારાધ્ય ॥ જેનાં ચરણ
 સરોજ દુર્લભ દર્શાય ॥ તેના ઉગ્રપ્રતાપ ત્રેલોક કહે-
 વાય ॥ વચનામૃત કરી પૂર્યા સેવકના અર્થ ॥ શ્રીભાગ-
 વત અમૃત મથન સમર્થ ॥ તેનો સાર કહિયે વ્રજ-
 સુંદરીનો ભાવ ॥ તેણે પરિપૂરણ છે દેહભરાવ ॥ સાંનિ-
 વ્યથી દાન કરે કૃષ્ણ પ્રેમ ॥ ભક્તિ મુક્તિ દેવાનું એહને
 નેમ ॥ એક રાસલીલામાં તેમનું તાન ॥ પ્રભુકૃપા કરીને
 કરે કથાનું દાન ॥ જહાલો વિરહના અનુભવને હિત
 કાજ ॥ સર્વ ત્યાગ જણાવ્યો શ્રીવલ્લભરાજ ॥ ઉપદેશ
 કર્યો ભક્તિમાર્ગ આચાર ॥ લોકમાંહિ કર્યો કર્મમાર્ગ
 પ્રચાર ॥ વેદશાસ્ત્ર કહ્યાં યજ્ઞાદિક દાન ॥ તેનું ફલ

મર્યાદાભક્તિનું દાન ॥ પ્રભુ પૂર્ણાનંદ છે પૂરણ કામ ॥
 સરસ્વતીના પતિ દેવ ઇશ અભિરામ ॥ વહાણે સહસ્ર
 કહ્યાં પુરુષોત્તમ નામ ॥ નિજ જનને આશ્રયનું છે
 ધામ ॥ ભક્તિમાર્ગની રીતે કરવા ઉપદેશ ॥ બહુ ગ્રંથ
 કરીને ટાળ્યો સંશયનો લેશ ॥ જેને પામવાને છોડ્યા
 પ્રાણથી પ્રિયે ॥ એવા ભક્ત સમાજ મિરાજે શ્રીયે ॥
 આપ સાધન કરે નિજદાસને કાજ ॥ એવા સમર્થ
 શ્રીવદ્ધભ મહારાજ ॥ કરવા ભક્તિપ્રચારજ ભૂતલ-
 માંહી ॥ વંશ કીધા પિતા થઈને ગ્રાહી બાંહી ॥ સર્વ
 સામર્થ્ય ધર્યું પોતાને વંશ ॥ ગર્વ દૂર કરી ટાળ્યો
 સંશયનો અંશ ॥ પ્રભુ પતિવ્રતાના પતિ સાક્ષાત ॥
 કરે ઇહલોક પરલોક દાન વિખ્યાત ॥ જેના અંતઃકરણ
 છે ગૂઢ વિચાર ॥ અંગીકૃતને જણાવ્યો મનનો વિચાર ॥
 ઉપાસનાદિક માર્ગ જે અન્ય ॥ તેનો મોહ ટાળીને
 કીધા સેવક અનન્ય ॥ કર્યો નિશ્ચય જે ભક્તિ સર્વથી
 વિશેષ ॥ કીધો શરણુમાર્ગનો જુજવો ઉપદેશ ॥
 શ્રીકૃષ્ણના મનની જાણે વાત ॥ લીલા કુંજવિહારી
 પરિપૂરણ ગાત્ર ॥ કથારસમય સદા છે ચિત્ત ॥ વિસર્યું
 સૌ તે થકી બીજું વિત્ત ॥ પ્રિય છે વણું વ્રજને વ્રજનો
 વાસ ॥ કરે પ્રુષ્ઠીલા એકાંત વિલાસ ॥ કરે ભક્તેચ્છ

પરિપૂરણ દાન ॥ નહિ નિજ લોકાનું કોઈને જ્ઞાન ॥
 અતિ મોહિત જેનું શીલ વણું ॥ નહિ લોકવિષે આ-
 સકિત અણુ ॥ નિજ ભક્તિ વિષે આસકિત છે એક ॥
 પ્રભુ પાવન ક્રીધા પતિત અનેક ॥ જે કરે પોતાના
 ગુણનું ગાન ॥ તેના હૃદયકમલ રહેવાનું સ્થાન ॥
 નિજ યશસ્વી અમૃત લહરી ॥ તેથી ભીંજવી સર્વરસ
 વાસના હરી ॥ પ્રભુ પોતે સર્વથકી છે પર ॥ ન કરે
 તુલ્યતા કોઈ અવર ॥ લીલાસ અમૃત તરંગ બહુ ॥
 ભીંજવ્યા છે ભક્તશરીર સહુ ॥ રૂચિ આપે ગોવર્ધન
 ગિરિ વાસ ॥ તે લીલામાં છે અતિશય ઉદ્ધાસ ॥ કરે
 યજ્ઞ ભોગ ને યજ્ઞ કર્મ ॥ આપે અર્થ કામ ને મોક્ષ
 ધર્મ ॥ પ્રભુ સત્ય વચન છે ત્રિગુણાતીત ॥ નીતિ
 ચતુરાઈ છે અતિ અગણિત ॥ કરવા પોતા કીર્તિ
 પ્રકાશ ॥ કર્યું વ્યાસસૂત્રનું નૂતન ભાષ્ય ॥ અતિતુચ્છ
 તૂલ જે માયાવાદ ॥ કરી ભસ્માગ્નિ સ્થાપ્યો બ્રહ્મવાદ ॥
 અપ્રાકૃત ભૂષણની અતિ કાંતિ ॥ હસતાં મુખ શોભે છે
 બહુ ભાંતિ ॥ પ્રભુ ત્રણ લોકના ભૂષણ સાર ॥ પ્રકટયા
 ધરણીનું ભાગ્ય અપાર ॥ પ્રભુ સુંદરતા છે અતિ
 અનૂપ ॥ કેમ વર્ણન કરી શકું એ રૂપ ? સૌ માગે છે
 પોતાના જન ॥ ચરણારવિન્દની રજ જે ધન્ય ॥ એ

કહ્યાં એકસો ને આઠે નામ ॥ શ્રીવલ્લભ આનંદનું છે
 ધામ ॥ વલ્લભ ॥ જે કોઈ સિદ્ધિ કરી નિત્ય ગાય રે ॥
 તેનું મન પેહેલું સ્થિર થાય રે ॥ અધરામૃતની સિદ્ધિ
 પામે રે ॥ તેમાં સંશયનું નહિ નામ રે ॥ એ પામ્યા
 વિના મોક્ષ છે હીન રે ॥ તેના કૃપામાં મુક્તિ છે લીન રે ॥
 તેથી સર્વોત્તમ જપ કરવો રે ॥ શ્રીકૃષ્ણ રસે મન ભરવો
 રે ॥ શ્રીવિઠ્ઠલ ઉચ્ચરિત એ નામ રે ॥ જે ગાય પૂરે
 તેનાં કામ રે ॥ તેનો જન્મ સફળ કરી લેખે રે ॥ શ્રીમ-
 જભૂષણનાં સુખ દેખે રે ॥

ધોળ ૪.

શ્રીલક્ષ્મણસુતને હું નમું ને કરું તે પ્રણામ;
 વાણી તે મુજને આપજો, જેમ ગાઉં જશ વિસ્તાર. ૧
 મનમાં તે આનંદ અતિ ઘણો, મુખડે કહ્યો નવ જાય;
 કૃપા હોય જે તમ તણી તો દાસ કાંઈક ગાય. ૨
 શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ તાત એમના, શ્રીધર્મમાળ માત;
 પ્રકટ લીલા તમ તણી, સાંભળો કહું એક વાત. ૩
 શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટના સ્વપ્નામાં, શ્રીજ પધાર્યા ધર;
 વિશ્વાધાર તમ ધર પ્રગટશે, તેની કરજો પેર. ૪
 કાશીએ જાઓ વેગે કરી, શ્રીધર્મમાળ લેજો સાથ;
 પૂર્ણ પુરુષોત્તમ પ્રગટશે, માર્ગમાં એ નાથ. ૫

- સાત વર્ષ અહીંયાં રહો, તોયે ન પ્રગટ થાય;
મર્લવંતાં દુઃખ પામશે, શ્રીમ્લભાજી માય. ૬
- વચન લઈ માથે ચડાવ્યું, પ્રભુ તમે કહો છો સત્ય;
તમારું કહેવું સત્ય છે, અમારે ચાલવું નિરધાર. ૭
- ત્યાંથી વંહાલોજી પધારીયા, માળા તે આપી બે;
એક કંઠી કંઠ ધરી, બીજી જપ કરવાની જોહ. ૮
- ભક્તિ સુંદરીને ભાવ રૂપી, મણિ એકસોને આહ;
એ માળા નિત્ય ફેરવવી, અંથનો કરવો પાઠ. ૯
- ઉપરણો શ્રીઅંગનો, શ્રીજીએ આપ્યો સાર;
તે વસ્ત્ર લઈ ઓઢાડજો, બાલકને વળી ત્યાંય. ૧૦
- નેત્ર ઉઘાડીને જોયું, દીઠાં વસ્ત્ર અમૂલ્ય;
સ્વપ્ન અમારું સત્ય છે, હવે ચાલવું નિરધાર. ૧૧
- ત્યાંથી પ્રભુજી પધારીયા, અંપારણ્ય રહ્યું ગાઉ ચાર;
રાતે રસોઈ ત્યાં કરી, મનમાં કરી વિચાર. ૧૨
- શ્રીકૃષ્ણજી ને શ્રીપ્રિયાજી બેઠે સુંદરી સૌ સાથ;
બેઠેને દર્શન આપીયાં, મળ્યાં સ્વપ્નમાં એ નાથ. ૧૩
- તંબોળ લઈ શ્રીપ્રિયાજીએ આપ્યું, જન્મ ઘુંટી બાળ;
રસના વળણે તે તણી, બીજી વાણી તણો નહિ પાર. ૧૪
- પ્રાકટ્ય શ્રીવલ્લભદેવનું, આનંદ કહ્યો નવ જય;
દેવલોક દુંદુભિ વાગીયાં, પુષ્પની વૃષ્ટિ થાય. ૧૫

પ્રકટ થઈ પ્રરાઠમ ક્રીધાં, વળી આનંદ છે અપાર;
 તામ નિવેદન આપીને, કર્યો પુષ્ટિ અંગીકાર. ૧૬
 સેવા વિવિધ કરી શીખવી, ભક્તની પૂરી આશ;
 જુગજુગ જીવો મારા વહાલમા, ખતિહારી તે માધવદાસ.

ધોળા પ.

શ્રીલક્ષ્મણધેર આજરે વધામણાં; પ્રકટયા શ્રીવલ્લ-
 ભરાયરે, સૈયર સૌ દીજીયે વધામણાં. ૧ પ્રથમ શ્રીનંદ
 ધેર પ્રકટીયા વધામણાં, દ્વિતીયે દ્વિજન્મર અવતાર રે.
 સૈયર. ૨ પદરસે પાંત્રીશ સંવતે વધામણાં, મધ્યાહ્ન
 સમે સુખ રાસ રે. સૈયર. ૩ વૈશાખ વદી એકાદશી
 વધામણાં, શુભ નક્ષત્ર શુભ વાર રે. સૈયર ૪ અંપારણ્ય
 સોહામણાં વધામણાં, અગ્નિનો કુંડ ધન્ય ધન્ય રે.
 સૈયર. ૫ બાલ સ્વરૂપ મધ્ય કુંડમાં વધામણાં, ચરણ
 અંગુષ્ઠ મુખ માંચ રે. સૈયર, ૬ દેવનાં તે દુંદુભિ
 વાગીયાં વધામણાં, પુષ્પની વૃષ્ટિ થાય રે. સૈયર. ૭
 માતે દીધા તાતના ઉછંગમાં વધામણાં, વર્યો છે જય
 જયકાર રે. સૈયર. ૮ શ્રીલક્ષ્મણ તાત આનંદીયા
 વધામણાં, હરજ્યાં શ્રીઝલિંભાજી માત રે. સૈયર. ૯
 ધાધને તે નંદ ધેર આવીયાં વધામણાં, નાળ વધેરવાને
 કાજ રે. સૈયર. ૧૦ ધાધને તે પુત્ર લીધા ગોદમાં વધા-

મણાં, મુખ ચુંબન છૂટી દૂધ ધાર રે. સૈયર. ૧૧
 શ્રીજીનો કેસરી ઉપરણો વધામણાં, કંઠી ને ચર્વિત
 ઓગાળ રે. સૈયર. ૧૨ રત્ન જડિત કેરે પાલણે વધા-
 મણાં, ઝુલાવે શ્રીધર્મિમાજી માત રે. સૈયર ૧૩ આનન્દે
 જશોદાજી આવીયાં વધામણાં, ગોપી જ્વાલ સકલ
 સમાજ રે. સૈયર. ૧૪ એક નાચેને ફરે પુહડી વધામણાં,
 ગોરસની મચીયેલ ઝીય રે. સૈયર. ૧૫ એક ગાયેને
 સર્વે ઝીલતાં વધામણાં, મંગલ વધાઈ રસાલ રે. સૈયર.
 ૧૬ કદલીના સ્તંભ રોપાવીયા વધામણાં, તોરણ
 બાંધ્યાં છે દારરે. સૈયર. ૧૭ મોતીના ચોક પુરાવીયા
 વધામણાં, કુંકમ કેસર સાર રે. સૈયર. ૧૮ નામકરણ
 ગર્ગમુનિએ કર્યા વધામણાં, શ્રીવલ્લભ આચાર્ય સુખ-
 રાશરે. સૈયર ૧૯ નામસમર્પણ આપીયાં વધામણાં,
 કર ગ્રહી સોંપ્યા છે નિજ નાથરે. સૈયર. ૨૦ ગૂઢ સ્વરૂપે
 નિજ સ્વામિની વધામણાં, નર દેહ ધરી છે અમ
 કાજરે. સૈયર. ૨૧ અંગીકૃત જન સર્વે જાણશે વધા-
 મણાં, વિમુખને એ રસ દૂર રે. સૈયર. ૨૨ અમૃત કલ્પ
 વૃક્ષ દ્રુમ ફલ્યો વધામણાં, શાખા પત્ર ફળ રસ રૂપરે,
 સૈયર. ૨૩ આપ સેવેને સેવા શિખવે વધામણાં.
 શૃંગાર ભોગ પ્રકાર રે. સૈયર. ૨૪ આપ ચરણ રજ

કિંકરી વધામણાં, જન્મોજન્મની હાસ રે. સૈયર. ૨૫
 ગાય શિખે સુણે સાંભળે વધામણાં, હજે શ્રીવ્રજમાં
 વાસ રે. સૈયર. ૨૬

ધોળ ૬.

શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટજનું ધામરે, દીસે અતિ સુખકારી;
 કાકરખંભાગામરે, તે ઉપર જઈ વારી. ૧
 છે તૈલંગા બ્રાહ્મણરે, મહાયુગ પવિત્ર જાણો;
 એમનાં દુલ્લ મધ્યેરે, શ્રીવલ્લભ પ્રકટયા મણો. ૨
 શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાઉંરે, આનંદ પ્રેમ ભરી;
 શ્રીહરિના મુખથીરે, કે પ્રગટ્યા દેહ ધરી. ૩
 તૈલંગકુલમંડનરે, શ્રીલક્ષ્મણ તાત સહી;
 શેશનાગ સરીખારે, જેને મુખ સદૃશ દર્શી. ૪
 તે તો પાર ન પામેરે, લીલારસસિંધુ તણી;
 અગ્નિ કુંડ પ્રગટ્યારે, તે લીલા ન જાય કહી. ૫
 અગ્નિમધ્યે રમતારે, માતાજીએ દીડા જ્યારે;
 એ છે સુત મહારારે, ધાધને આવ્યાં ત્યારે. ૬
 અગ્નિએ માર્ગ દીધોરે, માતાજીને આવ્યાં જાણી;
 બેઉ કર સાહીરે, કુંવરને લીધા તેડી. ૭
 અમરાપતિ જીએરે, રતન વૈમાન ચડી;
 દેવ દુંદુભિ વાજેરે, ચહુંદિશ લાગા ઝડી. ૮

સુંદર વનિતા સહુકો રે, જોવાને આવ્યાં મળી;
અંજલિ ભરી ભરીનેરે, કે પુષ્પની વૃષ્ટિ કરી. ૯
સેવક સુખ સાફરે, કે કરુણાસિંધુ ભરી;
ફરી વ્રજ પ્રગટ્યારે, કે દ્વિજ વર રૂપ ધરી. ૧૦
એ શોભા જોઈનેરે, કહે હરિદાસ ફરી;
વ્રજમાં વાસ આપજોરે, કે વિનતિ ચિત્ત ધરી. ૧૧

ધોળા ૭.

જોરે વૈશાખ વદી એકાદશી રે જોરે શ્રીવલ્લભજી
પંધરાવ્યાની પેરરે; શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ ઘેર સોહલોજી. ૧
જોરે શ્રીએલંભાજીએ મનમાં વિચારીયું રે, જોરે સુતને
પંધરાવીએ ઘેરરે; જોરે અગ્નિકુટે માર્ગજ આપીયારે,
જોરે બેડે સ્તને વહે છે પયની ધારરે, ૩ જોરે નિજજન
સર્વે ઉદ્ધારવારે, જોરે ભક્તિનો પ્રાપ્તો ઉપદેશ રે; ૪
જોરે બ્રહ્મસંબંધ કરાવીયાં રે, જોરે સેવા કરાવી છે
પ્રીતરે. ૫ જોરે પુષ્ટિમાર્ગની વિવિધ ગતિરે, જોરે કોને
તે નવ કહેવાય રે, ૬ જોરે એવા તે કુળમાં શ્રીકૃષ્ણ
પ્રકટીયારે, જોરે અઢળક શ્રીવલ્લભરાયરે; ૭ જોરે
નિઃસાધન પતિ એ પ્રભુરે, જોરે પ્રગટ દેખાડી છે રીતરે;
૮ જોરે એહુના કારણે હરિએ દેહ ધરીરે, જોરે તેમાં
તે સંશય નહિ લગારરે; ૯ જોરે અધમ તે જીવ ઉદ્ધા-

રવારે, જીરે શ્રીવક્ષભ શ્રીવિકૃલેશ રે; ૧૦ જીરે એઉના
ચરણકમળ સેવીએરે, જીરે છાંડીએ સકળ કલેશરે; ૧૧
જીરે હરિદાસ શોભા પ્રભુની નિરખતાં રે, જીરે ચરન-
કમલ ધરી ધ્યાનરે; ૧૨

ધોળ ૮

શ્રીમદ્વક્ષભ આજ પ્રગટ હુવારે, કૃષ્ણાનનદ્વિજવર
અવતાર. ૧ તાત શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ અતિઆનંદભર્યારે,
ધન્ય ધન્ય માત ઈક્ષિમાગાર. ૨ માધો માસ કૃષ્ણ એકા-
દશીરે, શુભ દિન શુભ નક્ષત્ર શુભ વાર. ૩ હૈવી જીવ
અનેક ઉદ્ધારવારે, પૂર્ણ બ્રહ્મ પ્રગટયા નિરધાર. ૪
રાસરમણ લીલારસ રંગ ભર્યારે, સદા મન પ્રસન્ન
વહન રસરૂપ. ૫ શ્રીભાગવતપ્રતિપદમણિવરભૂષિતારે,
રાજત સકલ શૃંગાર અનૂપ. ૬ ચરણ કમલની શોભા
શી કહુરે? ઝગમગ દશ નખ અંદ્ર પ્રકાશ. ૭ ચરણ
કમળ કોમળ અતિશોભિતાં રે, વૈષ્ણવ જન શિર સદા
નિવાસ. ૮ લલિત જુગ જુગ જગ સે હામણારે, પૂરણ
વેદ સકલ શુભ સાર. ૯ નાભિ ગંભીર વલિત રોમા-
વલીરે, શી કહુ શોભાનો નહિ પાર. ૧૦ વિશદ ઉર
સ્થળ પર મુક્તાવલીરે, યજ્ઞોપત્રીતની કાન્તિ અપાર.
૧૧ ત્રીન રેખા ગ્રીવા સુંદર બનીરે, સોહીએ તુલસીની

માળ સુહાસ, જુગ ભુજ દંડ આગનુ અવિલખિતારે,
 આપે ભક્ત અભયપદ દાન. ૧૩ સુંદર હસ્ત કમલ
 લટકે કરીરે, કરે ભક્તને નાના ઉપદેશ. ૧૪ ચિબુક
 નાસા અધર અતિ મોહનીરે, અદ્ભુત ગોળ કપોળ
 સુભાસ. ૧૫ નેત્ર કમળ ખુદુટિ રળીયામણીરે, કૃપા
 દષ્ટિ અવલોક વિચાર. ૧૬ વિશાળ ભાસ ખીચ તિલક
 સોહામણીરે, કેશ અખોટા કન્યો સુદાર. ૧૭ કેસરીયા
 ઘોતી ને ઉપરણારે, જયજય શ્રીલક્ષ્મણસુત મહારાજ.
 ૧૮ ઠોકર લહેકે બહેકે માધુરીરે, બિરાજે શ્રીગોવિંદ-
 ઘાટ સમાન. ૧૯ વૈષ્ણવનાં મન અતિ આનંદ ભર્યારે,
 કરે વિવિધ મંગલ જશ ગાન. ૨૦ બાજે તાલ મૃદંગ
 ગતિ ભેદશુરે, વીણા તાન માન બંધાન. ૨૧ ગોકુલ
 ઘર ઘર અતિ આનંદ બહુરે. ભૂતળ વર્ત્યો જય જય-
 કાર. ૨૨ જય જય જય કરી ખોલે સૌ મળીરે,
 ઉચ્ચરે શ્રીલક્ષ્મણસુત ગાન. ૨૩ એ લીલા નિત્ય
 પ્રતિ મનમાં વસારે; જન્મોજન્મ આપો વ્રજવાસ. ૨૪
 શ્રીવલ્લભગુણ ગાઉં પ્રેમશું રે, વ્રજધીશ મન સદા
 હુક્ષાસ. ૨૫

ધોળ ૬.

જરે તમો શ્રીવલ્લભનાથજીના તાત, પ્રીતે શું પરણમું;
 તમો જીવોરે સોહામણા નાથ પ્રમુ તમને નમુંજી. ૧

- પધાર્યા શ્રીલક્ષ્મણ પેર વપુ લીલા ધરીજ;
કલિંજવોની કરવા પેર કરુણા નિજ કરીજ. ૨
- વિચારીજ અદ્ભુત વાત જગત્ ઉદ્ધારવાજ;
ભવસિંધુમાં થાતાંજ પાત જવ નિસ્તારવાજ. ૩
- સોહ મણા માધવમાસ વદ વૈશાખમાંજ;
કરંતાજ શુક પિક વાત આંખા સાખમાંજ. ૪
- જરે વદ પક્ષ વ્રત દિન સાર તિથિ એકાદશીજ;
આ દેવ પુરોહિત વાર લીલા મન વસીજ. ૫
- આફળીએ દુહલિ નાદ થાતાં સુરપતિજ;
ગાવંતાજ મધુરે સુર ગાન તે સુંદરીજ. ૬
- અનુપમ રૂપ અગાધ શોભા સિંધુનીજ;
આ કારણ દેવી કહાય બ્રહ્મસંબંધનાંજ. ૭
- શ્રીવલ્લભ ધરીયાં નામ શ્રીવલ્લભ સર્વનેજ;
આ વાડંજ કોટિક કામ હરતા ગર્વનેજ. ૮
- સ્વરૂપને સેવા દાન લીલામાં વર્ચાજ;
ઉપાસિક ભક્ત અનેક પદરજ જેહનાજ. ૯
- આ તે પ્રભુ પામીએ કેમ પ્રીત ને સ્નેહમાંજ;
મારા વહાલા શું માધવદાસ માગે વળી વળીજ.
- મુને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસ એ સુખ કયાંય નહિજ. ૧૦

ધોળ ૧૦.

શ્રીવલ્લભ પ્રાણુ આધારને નિરખવા ચાલોને
 સજની જી ॥ શાં શાં રે સુખડાં વખાણિયે નવ જાણુ
 દિવસને રજની જી ॥ શ્રીરે ગોવર્ધનધત્થક્રી પ્રીત તે
 અતિ ઘણી દેખી જી ॥ નૈણાં તે પલક લાગે નહીં જાણું
 જે ચિત્રમાં લેખીજી ॥ પ્રેમ પરસ્પર બેહુ જણાં વચન
 કહ્યાં તે એવાં એવાં જી ॥ મોકલીયા અમો આવીયા
 જીવ પોતાના શરણે લેવા જી ॥ જે જે કહ્યાં તે તે કીધાં
 જી પ્રીતમ આજ્ઞાકારી એવાજી ॥ પોતે કરીને બતાવી
 જી ॥ વિવિધ પ્રકારની સેવા જી ॥ બ્રહ્મસંબંધ કરાવીને
 જીવનો કીધો અંગીકાર જી ॥ શ્રીભાગવત મથન કરી
 જીવું શ્રીસુખોધિનીજી સારજી ॥ ગોકુલ ફરીને વસા-
 વીયું સાથ સર્વેને તેડી જી ॥ જીવ ઉપર રે દયા કરી
 કાપી ભવબંધનની બેડી જી ॥ લીલા કરી તે હું શી
 કહું ? રસના તે એક જ આપી જી ॥ દાસ ગોપાળની
 વિનતિ પરિવાર સ્થિર કરીને સ્થાપી જી ॥

ધોળ ૧૧.

વિપ્ર શિરોમણિ તૈલંગ નાત, તેમાં શ્રીલક્ષ્મણુભટ્ટ
 વિખ્યાત; પત્ની શ્રીધલંભાજી સતી તે કુલ પ્રગટયા

શ્રીવક્ષભનાથ તો, વાત સુણે વસુધા નર્વરિ. ૧ દેવનાં
 હુહુભિ વાજાં વાગે તો, પુષ્પની વૃષ્ટિ ઉપર એવીરે;
 ચંદ્રઉગે કુમુદની પુલ્યાં તો, કમળ પુલ્યાં રવિ જોધનેરે.
 ૨ તેમતેમ ભક્ત તણાં મન પુલ્યાં, યજ્ઞપુરુષ પ્રગટયા
 જોધએ; કલિયુગ જીવ ઉદ્ધારવા કાજે તો, વૈષ્ણવને
 સુખ આપવારે; શ્રીવક્ષભ દર્શન દુર્લભ હોય તો ભાગ્ય
 ભલાં જો પામીયેરે. ૩ કૃપાદષ્ટિ જો ધણી મલે તો,
 કોટિ મહાદુઃખ વામીએરે, ભાગ્યાં સંકટને દૂર ગયાં
 દુઃખ શ્રીવક્ષભ જોતાં શશિમુખ, શ્રવણે પાન કરતાં
 ભાગી છે ભૂખ એ ચરણે જો આવ્યા જીવ તે ચરણ-
 કમળ હોડી મળ્યારે. ૪ ભવસાગર જેમ ગાયેની
 ખરીઓ તો ઓળંગતાં વાર કેટલીરે ઉજ્જવળ નિર્મળ
 એ માર્ગ તો, જો મળે ગંગાજળ ગાજનારે. ૫ અધિક
 કોટિ માર્ગ જોતાં એવાં, અધિક અમને છાજનારે,
 નામ સમર્પણ આપ્યાં જો જનને તો, અનન્ય સેવક
 થયા ભાવશુરે. ૬ ઘેર ઘેર સેવા સોંપી ભક્તને પ્રેમ
 ભાવ લડાવશુરે, ત્રણ વાર પૃથ્વી પરિક્રમા, માયાવા-
 દીની ભાગી છે ભ્રમણા; ખંડ ખંડમાં બધા ધર્મ તો,
 મર્મ ન જાણે એ કુલ તણેરે. ૭ આ સુખ નિત્ય થાય
 તો, લીલા લલિત એ કુલતણીરે; આનંદમંગલ નિત્ય

ઓછવ તો, ત્યાં પ્રગટયા શ્રીગોકુળ ધણીરે, કૃપાદષ્ટિ છે
કામદુધા તો, કલ્પદ્રુમ શ્રીવલ્લભરે; ગંગાપ્રભુ શ્રીદેવકી-
નંદન, કલ્પદ્રુમ શિર ઢાળીયારે. ૮

ધોળ ૧૨.

આજ મારે આનંદ ઉર ન સમાયજી, પ્રગટયા
શ્રીવલ્લભવર સુકુમારજી. ૧ ભૂતલ ભાગ્ય તણો નહિ
પારજી, હૈવી તે જીવનો કરવા ઉદ્ધારજી. ૨ મંદિર
માંહે તે ચોક પૂરાયજી, તોરણ બારણીએ બંધાયજી. ૩
હુંએ કરું વિધવિધના શૃંગારજી, હરખે તેડાવું તે સૈયર
સાથજી. ૪ નાચું ગાવું તાળી તે પાડુ હાથજી, કોને
કહું કહું તે નવ કહેવાયજી. ૫ છબિપર જન રસિક
બસિંજાયજી, આજ મારે આનંદ ઉર ન સમાયજી. ૬

ધોળ ૧૩.

શ્રીસદ્માણસુતનેરે હેલી, એમને નિરખું સર્વે
પરેલી. ૧ એમના ગુણનેરે ગાશે; તેના ભવનો ફેરો
જશે. ૨ સુત ગોપીનાથ શ્રીવિહ્વલ જાયા. જાણીએ
કલ્પવૃક્ષની છાયા. ૩ પ્રગટયા હૈવી જીવ અધિકારી,
મુખ છબી ઉપર જડે બલહારી. માઈ ચિત્તહું
એશું બાંધ્યું, એમની ચરણકમળ રજ માગું.
૫ ચરણે રાખો શ્રીવલ્લભનાથ, મારે મસ્તક ધરજો

હાથ. ૬ શ્રીમહાલક્ષ્મીજી મહાવર આપો, મારા
ભવતાં બંધન કાપો. ૭ પૂરવા સેવક જનના કોડ,
એમને સાત કુંવરની જોડ. ૮ સાત કુંવર છે રે એવા,
એમને સાત સ્વરૂપની સેવા. ૯ શ્રીગોવર્ધનનાથજી
બિરાજે, સેવા સાત સ્વરૂપની રાજે. ૧૦ એ શોભા જો
હરિહાસ ગુણ ગાય, એ છબિ લોચન માંહે સમાય. ૧૧

ઘોળ ૧૪.

શ્રીગોકુલ ગામ અતિ શોભિતાં, શોભિતાં મંદિર
માળીઆં, ચોક ચિત્રામણ શોભિતાં, શોભિતાં જડીવ
જાળીઆં. ૧ મણિ માણેક સ્તંભ શોભિતા, શોભિતા
હીંડળા ખાટરે; પાટીએ પચરંગી શોભિતા, શોભિતા
ગુગળીના ઘાટરે. ૨ ત્યાંહારે બિરાજે શ્રી વલ્લભ રાજ્યા,
ભલી મળી વૈષ્ણવની જોડરે; પ્રેમે પ્રભુજી પધારીઆ,
પૂર્યા નિગમના કોડરે. ૩ કુમ કુમ થાળરે કરે ધરી,
ભરી મુક્તાદળ સારરે; વ્રજ ત્રિયા વંગે વધાવાને, આવે
છે માંડલા મોડરે. ૪ અગ્નિ થકી વહાંતો પ્રગટીયા,
કીધો છે અતિ ઘણો શ્રમરે; એવા પ્રભુજીને નિરખીને,
કોઈ ના જાણે તેનો મર્મરે. ૫ શ્રીવલ્લભચરણે જો
નમે, તેની તે પોહોતે છે આશરે; માધવહાસની વિનતિ
રાખજો દૃઢ વિશ્વાસરે. ૬

ધોળ ૧૫.

હું ખલિહારી તૈલંગકુલ દીપક શ્રીલક્ષ્મણ તાલ-
નેરે લોત; જે કુલ પ્રગટયા શ્રીવલ્લભદેવ, જગત હિત
કારણેરે લોત. ૧ માઘે માસ કૃષ્ણ એકાદશી, ભર
વૈશાખનીરે લોત, પ્રગટ ધરીયું અગ્નિમંચ કે, અગ્નિરૂપ
સહીરે લોત. ૨ સંવત પદરસે પાંત્રીશ કે, વાર રવિ
ખરેરે લોત; સર્વ સર્વો સેવકનાં કાજ કે, વ્રજજન
આવી મળ્યારે લોત. ૩ જીવને આપ્યાં દાન અનેક, કે
વાર ન લાગી ઘણીરે લોત; પુષ્ટિમાર્ગ ચાલ્યો મરજ-
દકે, મર્યાદા ક્ષણેરે લોત. ૪ જગતને દલ કરવાને કાજ
કે, શ્રીજી આવી મળ્યારે લોત; વાક્ય કહ્યું શ્રીકૃષ્ણની
પ્રત્યે કે, ખેડે એકાંત મળ્યારે લોત. ૫ જીવહેતરાખ્યો
નિરધાર, કે સદા ચરણે ધરેરે લોત; સાવી સોંપો
અમારા ચરણ, કે દલ કર રાખશું રે લોત. ૬ એવાં
વચન સુણીને હસીયા, કે જીવને દયા કરીરે લોત;
નિશ્ચય વચન કહ્યાં પ્રમાણ કે ત્રણવાર ફરી ફરીનેરે
લોત. ૭ પછી વિચાર્યું દીન દયાળ, કે તહાં હરસાણી
સહીરે લોત; પૂછવા લાગ્યા દીનદયાળ, કે કહો કછુ
કહા સુનીરે લોત. ૮ ત્યારે સીસ નમાવ્યું દાસ, કે હું
સમજ્યો નહીંરે લોત; કૃપાનાથે કૃપા કરી કહ્યું, કે

સાંભળ દઢ કરીરે લોલ; ૯ ભક્તજન ઉપર દયા ઘણેરી,
 કે હરસાણીયે લહુરે લોલ; ભક્તને આપ્યાં દાન અનેક,
 કે મન આનંદ ઘણેરે લોલ. ૧૦ વહાલે ઉદ્ધાર્યા જીવ
 અનેક, કે જીવ વિસ્તાર છે રે લોલ; પ્રથમ હરિ હસધર
 પ્રમદયા કે રચના શી કહું રે લોલ. ૧૧ માયાવાદીનો
 ટાળ્યો ભાર, કે પ્રભુ સમર્થ સહીરે લોલ; ત્યાંથી
 આ કુળ ચાલ્યો વિસ્તાર, કે સાત મધ્યે રત્નમણિરે
 લોલ. ૧૨ વ્રજનો જીવન એ વિશ્રામ, કે શ્રીગોકુલનાથ
 ઘણીરે લોલ; જોગે જીત્યા ખળ પાખંડ, કે શાહ જહાંગીર
 સહીરે લોલ. ૧૩ આપી ગજમુક્તાની માળ કે,
 પ્રભુ રાખે નહીરે લોલ; લઇને સોંપી શ્રીજમુના મધ્યે,
 કે જમુનાએ હાથ ગ્રહીરે લોલ; ત્યારે કહી જહાંગીરને
 વાત, કે શાહે માની સહીરે લોલ; માળા દેજો અમારી
 નાથ, કે બહલે ફરી કહું રે લોલ. ૧૪ શાહને લઇ
 બેઠા પ્રભુ નાવ, કે રૂપ જમુનાએ ધર્યું રે લોલ. માળા
 આપી તતક્ષણ હાથ, કે શાહ રીઝ્યો ઘણું રે લોલ. ૧૫
 એ સુખ નિરખે વલ્લભદાસ, કે મન આનંદ ઘણેરે
 લોલ; હું બલિહારી તૈલંગ કુલદીપક, શ્રીલક્ષ્મણ તાન-
 નેરે લોલ. ૧૭,

ધોળ ૧૬.

- શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટજને દાર ચાલો તો જોવા જઇએજી, ૧
જન્મદિવસ છે આજ મળીને ગાઇએજી,
વાજે છે ઢોલ નિશાન નોખત વાજે અતિ નવી,
થાય છે દુંદુભિના નાહ વેદની ધુની ત્યાં હવી. ૨
બંદીજન બહુ કરે ગાન વૈષ્ણવ જય વારણે,
મોતીના ચોક પૂરાય તોરણ બાંધ્યા બારણે. ૩
શ્રીવક્ત્રમને નવરાબ્યા, કેસરચંદન ઘસ્યાં;
મર્દન કર્યો પુલેલ, સેવકજનનાં મન હસ્યાં. ૪
ઉણ્ણોદક પ્રભુજ નાહી, અંગવસ્ત્ર કર ધર્યાં;
કેસરી ધોતી ઉપરણા સાર. પ્રભુજએ પહેર્યાં. ૫
કુમકુમ ભાલ તિલક, અક્ષત સોહે પીળા;
પીઢારે બેઠા શ્રીવક્ત્રમ, વૈષ્ણવ નિરખે લીલા. ૬
જોવાને દેવતા આબ્યા, માર્કેડેયની પૂજ સમે,
શ્રીફળ ફેફળ સાર, દક્ષણા જે જેને ગમે. ૭
સગાં દુટ્ટાંબ સહુ સાથ, ભોજન કીધાં પ્રીતશું;
બંદીજન વિવિધ પ્રકાર, બીડાં આપ્યાં રીતશું. ૮
સર્વ વૈષ્ણવજનને પ્રસાદી જુઠણ દીધી છે;
એ શોભા જોઈ હરિદાસ, પ્રીતે કરી પીધી છે. ૯

ધોળ ૧૭.

શ્રીવક્ષભ પ્રગટયા એ પ્રગટયા, શ્રીલક્ષ્મણભદ્રજીને
 ઘેરરે. થઈ રહી છે સીતા લહેરરે, પુષ્ટિની કરવા પેરરે.
 શ્રીવક્ષભ. ૧ થયાં અવનિ ઉપર અજવાળાં રે, ત્રિલો-
 કનાં તિમિર ટાળ્યાં રે. વહાલે વેણુ અમારાં પાળ્યાં રે.
 શ્રીવક્ષભ. ૨ આદરથી આવ્યા હરિ ઘેરરે; પોતાનાંની
 કરવા પેરરે. શિખવી સેવા કીધી મહેરરે. શ્રીવક્ષભ. ૩
 માયામત કીધા ખંડરે, પાખંડીને દીધો દંડરે. એહુનો
 યશ વાંધ્યો નવ ખંડરે. શ્રીવક્ષભ. ૪ એ શ્રીલક્ષ્મણ-
 ભદ્રજીના નંદરે, વહાલો પૂર્વ જન્મના અંદરે. વર્તાવે
 છે અતિ આનંદરે, શ્રીવક્ષભ. ૫ એ શ્રીધૃત્વંભાગારુના
 લાલરે, વહાલે, વૈષ્ણુવ ઉપર કીધો વહાલરે. વહાલે
 દાન દીધાં કીધાં ન્યાલરે. શ્રીવક્ષભ. ૬. નવખંડમાં
 નવા નવા દેશરે, એહુના ગુણ ગાય નિગમ મહેશરે.
 એહુનો પાર ન પામે શેષરે. શ્રીવક્ષભ ૭ સુખડાંની
 લેહેરો જાયરે, ત્યાં તો આનંદ ઉર ન સમાયરે. હરિદાસ
 વક્ષભના જશ ગાયરે. શ્રીવક્ષભ. ૮

ધોળ ૧૮.

વૈશાખ વદી એકાદશી, પ્રગટયા શ્રીવક્ષભરાય; (૨)
 સુરનર મુનિજન હરખીયા, હરખ્યો પ્રજ સહુ સાથ.

(૨) વૈશાખ. ૧ દેવનાં દુંદુભિ વાગીયાં, ગાજ્યાં ભેર મહંગ; (૨) અપ્સરા નૃત્ય કરે ધણું, ગાન તે ગાંધર્વ સંગ, (૨) વૈશાખ. ૨ નિજ સ્વરૂપે પધારીયા, અંપારણ્ય મોઝાર; (૨) સિંહાસને પધરાવીયા, ક્રીધો અગ્નિમંડળા-કાર. (૨) વૈશાખ. ૩ તાલ નિરખી વિસ્મય થયા, મંડળ મધ્ય સ્વરૂપ, (૨) મુખપર રવિ શશિ વારણે; શોભા અતિશે અનૂપ. (૪) લક્ષ્મણભટ્ટજી વિમાસીને, ઓળખ્યા પૂનમચંદ. (૫) પુત્ર ભાવે હુસારાવીયા, ઉછળે ગોવિંદ. વૈશાખ. ૫ વ્રજની માંહે ગુપ્ત, પ્રકટયા બીજી તે વાર. (૨) લોક પ્રસિદ્ધ જણાવીયું, આબ્યા ગર્ભવાસ (૨) વૈશાખ. ૬ મુખમંડળદર્શન માત્રથી, ઉદ્ધાર્યા જીવઅનેક, (૨) શ્રીવદ્ધભ નામ ધરાવીને. રાખ્યો સર્વનો ટેક (૨) વૈશાખ. ૭ પાર ન પામું કીલ્તા તણો, રસના એ કેમ કહેવાય ? (૨) હરિદાસ શોભા નિરખીને; પ્રેમ મુદિત ગુણ ગાય. (૨) વૈશાખ. ૮

ધોળ ૧૯.

શ્રીવદ્ધભ વર ઘેર આવીઆ આજ સખી, શ્રીવદ્ધભ વર ઘેર આવીઆ. દૈવી જીવનાં ભાગ્ય વિસ્તરીયાં પોતે તે પ્રગટયા પધારીયા. આજ સખી. ૧ કેસરી તે ધોતીને

કેસરી ઉપરણા, કુમકુમને પગલે પધારીયા, આજ સખી
૨ પુરુષોત્તમ પ્રભુની છબી નિરખત; ચરણ કમલ શિર
નામીયા આજ સખી. ૩

ધોળ ૨૦.

શ્રીવલ્લભ દુર્લભ જુગમાં કહીએ; પ્રગટ્યા આણી
વારંતે ભુલ્યા ભુલ્યા જીવ પોતાના તેની કરી સંભા-
ળંતે ૧ ચરણ કમલ મકરંદ લોભાણાં તેનાં ભાગ્ય
અપારંતે; વચનસુધારસ શ્રવણે સીંચ્યાં શ્રીસુખો-
ધિનીજી સારંતે. ૨ વદન માધુરી રૂપ અનુપમ, કીધા
વિવિધ શણગારંતે, શ્રીગોકુલ તોફરી વસાવ્યું, શ્રીવલ્લ-
ભરાજ કુમારંતે. ૩ નંદનવન શ્રીવલ્લભસુતશું, બાંધી
પ્રીત અપારંતે. શણગાર કરીને ગિરિથી કિતર્યા, ચાલી
આંસુડાની ધારંતે. ૪ ત્રણવાર પૃથ્વી પરિક્રમા હર્યો
ભૂમિનો ભારંતે, એ વિના આવી કોણ કૃપા કરે ? એ છે
પરમ ઉદારંતે. ૫ દાસ ગોપાળ કયાં લગી વર્ણ ? સકલ
વેદ ધુરંધર ધીરંતે; શ્રીવલ્લભ દુર્લભ જુગમાં કહીએ,
પ્રકટ્યા આણી વારંતે.

સાખીઓ-સાધન સખ સુને ભયે કલિયુગમેં જીભ
જાય; કલિકે દંડ ખાંડન કીયે. શ્રીવલ્લભકુલકી છાય. જે

શ્રીવક્ત્રલ જે શ્રીવિકુલ. ૧ શ્રીવક્ત્રલ વર સમરે નહી. બોલે
અડપક્ષા બોલ; તાકી જનને ભારે મુઠ, વૃથા બળવો
દોલ. જે શ્રીવક્ત્રલ. ૨ શ્રીવક્ત્રલ બોલ જાને કહે શ્રીવ-
ક્ત્રલ અમૃત વેન; શ્રીવક્ત્રલ તજે ચોર ભજે, તાકે ફટ
ગયે દો નેન. જે શ્રીવક્ત્રલ ૩ શ્રીવક્ત્રલ વક્ત્રલ જે કહે
બસે હજારો કોસ; તાકો પ્રાશ્વિત ઉજરે જ્યોં સુરજસે
ઉજસ. જે શ્રીવક્ત્રલ ૪ શ્રીવક્ત્રલસમરન વિના
મિથ્યા સખ વિચાર; મૂઠ કાગલ કે નાવમેં કહો કોન
ઉતરે પાર? જે શ્રીવક્ત્રલ ૫ શ્રીવક્ત્રલ આય તુમ સમીપ
જે કછુ રહે કછુ દૂર; નેન પલકસોં ઝારીચે, વા
માર્ગ ડી ધુર. જે શ્રીવક્ત્રલ; ૬ શ્રીવક્ત્રલ કહો તેને સખ
લહો સકલ શાસ્ત્ર કો ભેદ શ્રીવક્ત્રલકુલ જાન્યો નહી,
કુળ્યો કટુંબ સમેત. જે શ્રીવક્ત્રલ. ૭ શ્રીવક્ત્રલ વક્ત્રલજે
ભજે; સદા સોહલો હોય; દુઃખ ભાજે હારિદ્ર હરે, વેરી
ન ગાજે કોય. જે શ્રીવક્ત્રલ ૮ શ્રીવક્ત્રલ કુલકું ઠાંડકે,
ચોર દેવકુ ધાય; તામુખ પનીયા કુટીચે, જખલગ કુટી
જાય. જે શ્રીવક્ત્રલ ૯ જે વક્ત્રલકુલકું ઠાંડકે, ભજે
ભૈરવ ભૂત, અંતે ફજેતી હોયગી જેસે વેશ્યા પૂત. જે
વક્ત્રલ ૧૦ શ્રીવક્ત્રલ પર રુચિ નહી, નહિ વૈષ્ણુવ
પર સ્નેહ; તાકો જન્મ વૃથા ભયો. જ્યોં કાગલકો મેહ.

જે શ્રીવલ્લભ ૧૧ હરિજન આયે ખારને હસી ન
 એડ્યા હાથ, તે નર ભૂતલ ભોરંગ થાશે, પેટ ધસે દિન
 રાત, જે શ્રીવલ્લભ. ૧૨. અંહરિકથા અગાધ રસ, દીજે
 ન જિતતિત વાટ, જા ઘટ શ્રીવલ્લભ વસે તાસોં ખોલો
 ગાંઠ. દેવી દેવ આરાધકે, ભટક રહ્યો સંસાર; શ્રીવલ્લભ
 નામ નૌકાગિન કો ઉતરો ભવ પાર ?

શ્રીગુસાંઈનાં ધોળ.

નામરતનાખ્યસ્તોત્રનું ધોળ.

શ્રીપતિ શ્રીઅનલ મુખને કરું પ્રથમ પ્રણામ ॥
 નામ શ્રીવલ્લભ મહાપ્રભુ ભક્તના પૂરણકામ ॥ નમન
 કરું શ્રીવિકૃલવરને જેહુનાં નામ અપાર ॥ પાર પામે
 નહિ શંકર શેષ કરે રે વિચાર ॥ એહુનાં નામ રવિ
 ઉદય થયાથી પાપ તિમિરનો નાશ ॥ તે નામનો
 આશ્રય કરી હોય હૃદયકમલ વિકાસ ॥ અનુષ્ટુપ છે
 છંદ એહનો ઋષિ શ્રીરઘુનાથ ॥ દેવતા શ્રીવિકૃલપ્રભુજી
 સર્વ શક્તિ સાથ ॥ વિનિયોગ સર્વ અષ્ટસિદ્ધિ અર્થ
 વિસ્તાર ॥ હવે નામ વિવરણ કરું એ નામનો ભંડાર ॥
 શ્રીમદ્વિકૃલ કૃપાસાગર ભક્તને આધીન ॥ અતિ સુંદર
 કૃષ્ણલીલા રસ મધ્યે છે લીન ॥ શ્રીસહિત શ્રીવલ્લભ
 નંદન દુઃખે દર્શન થાય ॥ ભક્ત દર્શન સહજ ભક્તિ-

થકી જાણ્યા જાય ॥ ભય હરણુ છે અનન્ય જનના
 હૃદય પૂરણુ કામ ॥ દીન હીન અનાથ જન જે તેનું
 આશ્રય ધામ ॥ કમલલોચન રાસલીલા રસિક સિંધુ
 અશેષ ॥ ધર્મ સેતુ ભકિત સેતુ સુખે સેવો શ્રીમજ્જેશ ॥
 ભકલશોકસમૂહહર્તા શાંત સર્વે જાણુ ॥ સર્વ પૂરણુ કામ
 રુકિમણીપદ્માવતીપતિપ્રાણુ ॥ ભક્તરૂપી રત્નપરીક્ષક
 ભક્તરક્ષક ચતુર અતિ ॥ શ્રીકૃષ્ણભક્તિ પ્રગટ કરિ
 મહાઅસુર નાશનની મતિ ॥ સર્વશાસ્ત્રનિપુણુ નર
 એ તે કર્મજ્ઞને ભેદવા ॥ પ્રકટ ભાલે ભક્તિલોચન-
 સુધાકર રસ સીંચવા ॥ શ્રીમહાલક્ષ્મીગર્ભરત્ન એ
 કૃષ્ણ ભારગ ઉદભવા ॥ ભક્તિચિંતામણિ ભક્તિકલ્પ-
 દ્રુમ નવ પદ્મવા ॥ શ્રીગોકુલમધ્ય વાસ ક્રીધા કાલિંદી
 પુલ્લિન પ્રિય ॥ ગોવર્ધન આગમન રતિ પ્રિય અચલ
 વૃંદાવન હિય ॥ ગોવર્ધનગિરિયજ્ઞ કરતા પ્રિય મદ્દહર
 ઈંદ્રના ॥ એક સ્વસ્વ કૃષ્ણલીલા જાણે ભાગવત
 ભાવના ॥ પિતૃપ્રકટિતસરસમાર્ગપ્રચારકસુવિચારકા ॥
 વ્રજપતિપર પ્રીત કરતા નિમંત્રણુ કરિ ભોજકા ॥
 બાલલીલા આદિ પ્રીતિ કથા વ્રજયુવતિતણી ॥ ગૂઢ
 હારદ જેહનો કહી કથન યોગ્ય કથા ઘણી ॥ પિતૃવંશ-
 સમુદ્રચંદ્ર જે તુલ્ય પુત્ર પ્રકટિત કર્યા ॥ દેશાવર પર

વિમલ કીર્તિ ચરિત્ર અતિઉજ્જવલ ભર્યા ॥ અનેક
 ભૂપતિ પાંતિ મરતક નમી ચરણ સુશોભિયા ॥ વિપ્ર-
 દારિદ્રદાવાનલભૂદેવ અગ્નિ સંતોષિયા ॥ ગાય બ્રાહ્મણ
 પ્રાણ પાલક પરાયણ સત્યે વિભુ ॥ વેદપંથે પ્રિય સખે
 મહાયજ્ઞના કર્તા પ્રભુ ॥ હરિ અનુગ્રહ સહજ લભ્યે
 મહાપતિત જે પાવના ॥ અનેકમાર્ગ કલેશ વામ્યા જીવ
 સુખદ મહામના ॥ વિવિધ ભ્રાંતિ હરે નિજજન જ્ઞાન
 વિપરીતને હર્યા ॥ મહાપુરુષ વર અધિક પ્રસિદ્ધ સત્પુરુષ
 હિત તનુ ધર્યા ॥ યોગ્ય દર્શન મધુર વાણી માયાવાદ
 નિરાસિયો ॥ સદા વદન પ્રસન્ન સુંદર હાસયુત મુખ
 શોભિયો ॥ પ્રેમ ભીજ્યાં નયન જનપર કૃપાદગ ભવ
 ભૂષણાં ॥ ત્રૈલોક આત્મી વિમલ કીર્તિ ઉજ્જવલ કૃત
 શામલતનાં ॥ વચન અમૃત ગ્રહિત ભક્તન હૃદય શત્રુ
 તાપનાં ॥ ભક્તપ્રાર્થિત કરે આપે દાસ દાસી રિથિત
 મનાં ॥ અચિંત્યમહિમા જેહનો સત્પુરુષથી જણાય ॥
 આશ્ચર્ય સ્થાન સ્વરૂપ છે જેહનું કેમ કળાય ?
 ભક્તકલેશ ન સહન થાયે અન્ય સૌ સહેવાય ॥ ભક્તને
 કાજે સદા પોતે અન્ય વશ વરતાય ॥ આચાર્યરત્ન
 અખિલ તારણ મંત્રના જ્ઞાતાવરો ॥ કુશલ સર્વસ્વ
 દાન દેવા ગીતસંગીત સાગરો ॥ શ્રીગોવર્ધનગિરિ

સખા ગૌ ગો ગોપી અતિ રતિ ॥ જાણી ચિંતિત મહા-
 મતિ જમદંધ પદ પંકજવતિ ॥ વિશ્વ વિસ્મય કારજ
 કરતા સદા કૃષ્ણ કથા રતિ ॥ સુખપ્રદાતા સર્વ સંશય
 છેદવા ચતુર અતિ ॥ સ્વપક્ષદક્ષ રતિ પરપક્ષખંડન
 અતિહિતિ ॥ ગોપીવિરહપ્રાપ્તકૃષ્ણ પ્રાણ સ્વયં સમ-
 પિતિ ॥ નિવેદી જન પ્રાણ જીવન શરણુપંથપ્રદર્શિતા ॥
 કૃષ્ણ કેવલ કૃપાપાત્ર એ પાદપંકજ વંદિતા ॥ શ્રીવક્ષ-
 ભને શરણુ જૈયે શ્રીવિકૃલવર ચિત્ત ધરિ ॥ ભણે નામ-
 રત્નાખ્ય તે તો વિના શ્રમ પામે હરિ ॥ મનવિષે
 વાંછિત જે તે પામે જન એ નિશ્ચય ॥ ફલ કહ્યું હરિને
 હવે હું સ્તુતિ કરું નિર્ભય ॥ નામરત્નસ્તોત્ર એ જે
 શુદ્ધ બુદ્ધિ ભણે પ્રભુ ॥ તે તમારો ગ્રહ્યો તેને વેગે
 પુનિત કરો વિભુ ॥ શ્રીવિકૃલપદ પદ્મ સૌરભ સેવના
 કરું નિત્ય પ્રતિ ॥ કૃતિ શ્રીરઘુનાથજીની જે કરે જ
 ગતિ અતિ ॥ શ્રીવિકૃલ કર જેડે જન્યું છું અતિ
 વિપરીત મતિ ॥ અતિ દુર્લભ દેવને જે દીજે પદ
 પંકજ રતિ ॥ નામરત્ન શ્રીવિકૃલ પ્રભુનાં હવે વણું
 હું શું કહું? શ્રીવ્રજભૂપણી કૃપાએ કરિ સદા સુખ
 તે હું લહું.

ધોળ ૨.

આજ મારે આનંદ અતિ ઘણો પ્રકટયા શ્રીવિ-
 કુલનાથ, શ્રીવૃન્દાવનનારે અંદમા, માર્ગશીષ માસ
 સોહામણો, સોહામણો નવમીનો દિન. શ્રી. ॥ કૃષ્ણપદ્મે
 ઉદે હુવા શ્રીગોકુલમાં રતન ॥ શ્રી. ॥ જીવતિનાં જ્યથ
 ટોળે મલ્યાં ॥ સજ્યા સોલ શણુગાર ॥ શ્રી. ॥ પેહેરે
 નવરંગ ચુંદડી, ઉરપર મોતીના હાર ॥ શ્રી ॥ કંચન
 થાળ કરે ધરી ॥ માંહિ મુકતાફલ સાર ॥ શ્રી. ॥ ગાતાં
 ગીત સોહામણાં આવ્યા શ્રી અક્ષાઈદાર ॥ શ્રી. ॥
 શ્રીવિકુલ વરને વધાવિયા, આનંદ ઉર ન સમાય
 ॥ શ્રી ॥ તિલક કરીને જ્ય વારણે, આનંદ મંગલ
 ગાય ॥ શ્રી. ॥ આરતી કરી જઈ વારણે, પોતી મારા
 મનપાની આશ ॥ શ્રી. ॥ અરુણ ઉદય વ્રજ સુંદરી,
 ગાયે ગોકુલમાં ગીત ॥ શ્રી. ॥ તોરણ બાંધ્યાં રે બારણે
 ટોડલે ટહુકે છે મોર ॥ શ્રી. ॥ પ્રાત સમે વ્રજ સુંદરી,
 વમકે મહીના માટ કે, થાય સંકેત નાદ કે, કંકણ
 ખસકે છે હાથ ॥ શ્રી. ॥ શિર પર પાગ પુલે ભરી,
 નવરંગ પુલ્યો છે બાગ કે, રતિપતિનો અનુરાગ.
 કે; રાધા રસિક ભરતાર કે; વ્રજસુંદરીના આધાર કે
 વાલો મારો વ્રજના શણુગાર ॥ શ્રી. ॥ નંદજીનો

કુંવર કોણમણી; સોહામણી સુંદરરચામ કે, કુંડલ
ઝળકે છે કાન કે; વાલો મારો ભીનલે વાન કે, પોતી
મારા મનડાની આશ કે બલિહારી માધવદાસ ॥ શ્રી. ॥

ધ્યાન ૩.

તમારું જેવા સરખું રૂપ, શ્રીવિકૃતનાથજીરે, જેતાં
મોહ્યા સર્વે ભૂપ શ્રી વિકૃતનાથજીરે; રૂડું મુખડું પૂનમ
ચંદ્ર કી, નેણે નિરખુનવલા છંદ. શ્રી. રૂડાં કમળ
સરીખાં નેણ શ્રી. વહાલો બોલો મીઠાં વેણ. શ્રી. વહાલો
નામસમર્પણ આપ્યાં શ્રી. અમને પોતાનાં કરી
સ્થાપ્યાં શ્રી. ઝોલું માગે માધવદાસ, શ્રી. મુજને
આપો વ્રજમાં વાસ. શ્રી.

ધ્યાન ૪.

શ્રીવલ્લભરાજકુમાર ન જાણ્યા વૃથા જન્મ ગમાયો
રે ॥ શું લાગ્યો ને શું લઈને જશે વારે વારે વાયો રે ॥
પુષ્ટિમાર્ગમાં જે જન આવ્યા વિશ્વાસે નવ વળગ્યારે
॥ સાધન સર્વે છૂટી જશે હરિથી રહેશે અળગા રે ॥
સેવાનું ફળ સેવા કહીયે ઋતુ પ્રમાણે મેવારે ॥ સત્તા
પ્રમાણે સમર્પણ કરીએ તેનું નામ તે સેવારે ॥ સેવા
કરશે ને પાપાંત ધરશે તે અથણતા મરશે રે ॥ ભાવ
વિના જે ભક્તિ કરશે તે પથર શું તરશે રે ? મીઠા

બોલ ને આચરણુ જોતાં તેને તે ખસ કહિયે રે ॥ માધ-
વદાસ એટલું માગે તેની સંગ નવ રહિયે રે. ॥

ધોળ ૫.

આનંદ સાગર ઉલટિયો સખી આજ મારા મન
માંહિરે ॥ અંગો અંગ ફૂલ્યા અતિ ઘણાં સખી કહ્યાં તે
કોને નવ જાયેરે ॥ ભલે પ્રગટ્યા રે શ્રી ગોકુલના નાથ
વિકુલનાથ ॥ ઘોઢેલી હરિની વધામણી ॥ ઉચ્છાહ
ઉપન્યો અતિ ઘણો સખી આણીઓ નવરંગરે ॥ વા-
જાંત્ર વાજે અતિ ઘણાં સખી ઢોલ ભેરી મૃદંગરે ॥
સોહાસણુરે ગાય મંગળ ચાર ॥ ઘો. ॥ બાવન ચંદન
ગોહતિ વચ્ચે ચોક નવલી ભાંતરે ॥ પાછળ ફરતાં
પ્રમતાં વચ્ચે વેલડીની જતરે ॥ સિંહાસનરે મેલો
ઢળકતા હાથ ॥ ઘો. ॥ બહુમૂલ્ય રત્ન હીરે જડયાં
મોતીડે પૂરી થાતરે ॥ કુમકુમ ભર્યારે કચોતપાં માંહે
પુષ્પ કેરી માતરે ॥ મન ઉપજ્યો સખિ અતિ આનંદ
॥ ઘો. ॥ પ્રીતે કરી પ્રભુ નિરખિયા શ્રીગોકુલપતિ
મહારાજરે ॥ હરિદાસ કહે મારા મનતણા પોત્યા
મનોરથ આજરે ॥ હવે સરિયારે સેવકના કાજ.

ધોળ ૬.

આજ આનંદરે આજ આનંદ ઉર ન સમાય રે ॥

વ્રજ ઘેર ઘેર રે વ્રજ ઘેર ઘેર ઉત્સવ થાયરે ॥ એવા સુંદર રે
એવા સુંદર શ્રીવલ્લભલાલરે ॥ બહાલો નખશિખરે બહાલો
નખશિખ રૂપ રસાલ રે ॥ આંગણીયાંમાં રે આંગણી-
યાંમાં કેસર છિરકયાં રે ॥ નિરખી વૈષ્ણુવનાં મન હર-
ખ્યાં રે ॥ ધન્ય ધન્ય રે ધન્ય ધન્ય શ્રીઅક્ષાળ બહુ
ભાગી રે ॥ એઉની રત્ન રે એઉની રત્ન કુખ જોત
ભગી રે ॥ પારણિયે રે પારણિયે તોરણ સોહામણાં ॥
શોભા જોઈને રે શોભા જોઈ હરિદાસ સિયે ભામણાં ॥
હરિદાસ રે હરિદાસ પ્રભુના ગુણ ગાયે રે ॥ મહારા
મનના રે મારા મનના મનોરથ થાય રે ॥

ધોળ ૭.

શ્રીવલ્લભ ઘેર આજ વધામણાં રે, મળીયો રસિક
વૈષ્ણુવનો સાથ; પોષમાસ વહ નોમે શ્રીનાથજીરે,
ભૂતલ પ્રગટયા શ્રીવિકુલનાથ. ૧ મદનભેરી સરણાધઓ
ને દુંદુભિરે, વીણા તાલ મૃદંગ ઉપંગ; શ્રીમંડલ
સારંગીને ખંજરીરે, વાજે પંચશબ્દ દરબાર. ૨
નભ નિશાન બખવે સુર સુરીરે, હરખ્યા, વરખે કસુમ
સુદેશ; નાચે નટ દેશી ગતિ ભેદસુરે. ગાંધર્વ ઉદઘટિત
સંગીત રસાલ. ૩ પોડશ વર્ષની સકલ વ્રજસુંદરીરે,
નવસત અંગ સજ્યા શયુગાર; નવરંગ લેહંગા

ચોળીને ચુંદડીરે, પાથે નૂપૂરનો ઝણુગાર. ૪ કટિ
 કેસરીને સોહે કિંકિણીરે, કંકણ ચુડી ખલકે પાણ, દાડમ
 હંત ચિત્રક મધ્ય બિંદુકારે, કોક નિપુણ ગુણ ચતુર
 મુખણ. ૫ સુર વનિતા સમોવડ આવે નહિરે, મૃગમદ
 અંધર પ્રવાસ સુરંગ; લોચન અંજન રંજીત રસ
 ભયારે, વાહં ખંજન મીન કુરંગ. ૬ નકવેસર મુક્તા
 મણિ ફરહરેરે, કુંકુમ રંજીત તિલક સુભાસ; કનક
 દસર કેસર ભયારે, શ્રવણ જડિત મણિ કંચન ઝાસ. ૭
 કુચ જુગ મેરુ સંગિત બીચ સુરસરીરે, સુખદ જલ
 જમુના કંચન માસ; કુમુદ વિમાન ચઢીને જાણે
 આવીયારે, કરપર સોહે વનિતા વૃંદ. ૮ કંચન થાસ
 ભરી ગજમોતિરે, પ્રેમ વિવશ પુલ્યાં અંગોઅંગ; ચાસ
 મદ ગજ હંસ સોહામણીરે, ઉડુગણ આવન પૂરણ
 ચંદ, ૯ ગાતા મંગલ ધોળ સોહામણારે, આવ્યાં
 શ્રીઅક્ષાળને પાસ; સકલ મનોરથ આજ સફલ થયારે
 નિજ જન વાંચો મન હુલ્લાસ. ૧૦ તિલક કરે ને
 વધાવે પ્રેમશુરે, આરતી ઉતારે ત્રજનાર; તનમન
 પ્રાણ કરે બલિહારનેરે, મુખ જોઈ સુંદર વરસુકુમાર. ૧૧
 ચોવા ચંદન કેસર છાંણારે, મંડપ બાંધ્યો વિવિધ
 પિતાન; ધ્વજ પતાકા તોરણ બારણેરે, મુનિ જન કરે

વેદ ધ્વનિ ગાન. ૧૨ જોતિષ નિપુણ ગર્ગમુનિ આવી-
યારે, જન્મપત્રિકામાં લખ્યોરે વિચાર; સાત પુત્ર એ
પ્રભુ ઘેર પ્રગટશેરે, તેનો થાશે બહુ વિસ્તાર. ૧૩
કલિના જીવ અનેક ઉદ્ધારશેરે, દશેદિશ થશે જશે
વિસ્તાર; કેવળ હૈવી જીવ ઉદ્ધારવારે, ભૂતલ પ્રકટયા
શ્રીકૃષ્ણ અવતાર. ૧૪ બંદી માગ્ય ભાટ જયક
મળ્યારે, આપે શ્રીવલ્લભરાજ ઉદાર; મનવાંછિત
પટ ભૂષણ ધન બહુરે, ગાવે ગુણી જન કરે ઉચ્ચાર. ૧૫
ગુણ ગાયે શ્રીવલ્લભ નાથનારે, દારે ઉભાદીએ આશિષ
સાંભળીને જયક આવ્યા સર્વે દેશનારે, પ્રકટયા પૂર્ણ
બ્રહ્મ જગદીશ. ૧૬ શ્રીગિરિધર શ્રીવિઠ્ઠલનામથુંરે,
જે જન જાણે મનમાં ભેદ; તે ખલ અસુર કહીએ તેની
ગતિ નહિરે, કહે પુરાણ પુકારે વેદ. ૧૭ પ્રભુજી માહારી
મત પત રાખજોરે, જ્યાં લગી પ્રાણ રહે આ દેહ; શ્રી
વિઠ્ઠલનાથ સહા ચિત્તમાં વસોરે, નિત્ય પ્રતિ ક્ષણું
ક્ષણું અધિક સ્નેહ. ૧૮ ધર્મવિમુખ બહુ આ કતિ-
કાલમાંરે, કલિપત કરે મહાપાખંડ, તેનો સંગ દોષ
સાગે નહિરે, માગું અવિચલ ભક્તિ અખંડ. ૧૯
શ્રીવિઠ્ઠલનાથ સહા થનમાં વસોરે, વૈષ્ણવ પદરજ

વલ્લભહાસ; કરો કૃપા હું કરું વિનાંતિરે જુગ જુગ
દેજે પ્રજમાં વાસ. ૨૦

ધોળ ૮.

પોપ નોમે શ્રીવિહુલનાથજી, હાંરે વહાલો પ્રગટયા
શ્રીવલ્લભદ્વાર જો; એમને જોવાને થઈ વ્યાકુલી, હાંરે
વહાલે કીધી સેવકની સારજો. ૧ પ્રથમ શ્રીનંદધેર
પ્રકટીયા, હાંરે વહાલે પૂર્યા જસોદાજીના કોડજો;
રમતા સખા સહુ સાથમાં, હાંરે વહાલો હરિ હજધરજી-
ની જોડજો. ૨ હવે વલ્લભમુત એ થયા, હાંરે વહાલો
શ્રીગોપીનાથજીના બ્રાત જો; ગોદમાં લેધને હુલરાવતા,
હાંરે ધન્ય ધન્ય શ્રી અક્ષાજી માત જો. ૩ એહુનાં સુખ
કોઈ કહી નવ શકે, હાંરે ધન્ય ધન્ય શ્રીયમુનાજીની
રેતજો. ૪ જ્યાં વહાલો ધેનુ ચરાવતા, હાંરે વહાલે
કીધો છે રાસ વિલાસજો; વેળુ વગાડી વૃંદાવનમાં,
હાંરે વહાલે પૂરી પ્રજસુંદરીની આશજો. ૫ રસ
ખિહારી પ્રજવલ્લભા, હાંરે મને આપો શ્રીપ્રજમાં
વાસજો; કર જોડીને કરું વિનતિ, હાંરે વહાલા શોભા
જુએ છે હરિહાસ જો. ૬

ધોળ ૯.

આવોને પરમ સોહાસણી, મળી મંગળ ગામ્યે;
આજ આનંદ માહરે અતિ ઘણો, સર્વે વાજાંત્ર વામ્યે. ૧

પ્રકટયા શ્રીવિકૃતનાથજી, જન્મનો છે દહાડો;
 મોતી તે કેરા સાથીઆ મંદિર માહે કહાડો. ૨
 મણિ મુક્તાફળ કેવડો, વચ્ચે ચોક પુરાવો;
 શ્રીવલ્લભજી દાન આપે ઘણાં, કહેતાં ન આવે પાર. ૩
 ભાટ ચાચકો મળી ઘણા, બોલે જય જયકાર;
 ભગવદીય મન આનંદ ઘણો, પુલ્યાં અંગ ન સમાય. ૪
 માધવદાસના પ્રભુના યશ સહુ કોઈ ગાય;
 આવો ને પરમ સોહાસણી, મળી મંગળ ગાઈએ. ૫

ધોળ ૧૦.

આજ સૈયરરે વધામણાં. વ્રજ વાગ્યાં નિશાન;
 પ્રકટયા શ્રીવિકૃતનાથજી, થયાં કોટિ કલ્યાણ. ૧
 ચાલની ચાલ ઉતાવળી, લાલ જોવાને જઈએ;
 તન તલપે મન ભેળીને આપણે આનંદ લઈએ. ૨
 અમી રે ભરી હરિની આંખડી, નૈણાં છે રે રસાલ;
 ચરિત્ર કરે સહુ ભાવતાં પારણે પોહોડયા નંદલાલ. ૩
 એતો નિંદ્રા નહી કરે, સેવાના છં રસીયા;
 માધવદાસના પ્રભુજી, મહારે મન વસીયા. ૪

ધોળ ૧૧.

શ્રીગોકુલ ગામને ગોંદરે સાહેલીરે, આ શી ઝાક-
 ઝમાળ, શ્રીગુસાંઘજી ગોકુલમાં પધારીઆ સાહેલીરે.

ટૅક. ૧ મંડપ છાયા મોખરે સાહેલીરે, મોતીના ચોક
 પુરાય; ૨ તોરણ બાંધ્યાં બારણે સાહેલીરે, કહલીના
 સ્તંભ રોપાય. ૩ રંગીલી ગલી રળીયામણી સાહેલીરે,
 ભીતર ભીડ ન માય. ૪ ગુજરાતી આવે મલપતા
 સાહેલીરે, વૈષ્ણવ સોરડ દેશ. ૫ ગોકુલ ગામ રળીયા-
 મણું સાહેલીરે, જમુનાજી વહેરે જાય. ૬ વૃંદાવન
 સોહામણું સાહેલીરે, બંસીબટનો ચોક. ૭ માધવદાસ
 માગે સદા સાહેલીરે, શ્રીગોકુલમાંહી વાસ. ૮

ધોળ ૧૨.

આવા મળો સાહેલડીજી, હૈંડે હરખ ન માય;
 માંહેમાંહે વધામણાંજી પ્રકટયાં શ્રીવિકૃત્તરાય. ૧
 નવસત આભરણ અંગે સજ્યાંજી ચાહ્યાં શ્રીવ્રજનાર;
 અતિ આનંદ ઉમંગે ભર્યાંજી પોહાત્યાં શ્રીવલ્લભદ્વાર ૨
 ધન્ય ધન્ય શ્રીવલ્લભ ધણીજી ધન્ય શ્રીઅક્ષાજી માત;
 શ્રીગોકુલચંદ્ર પ્રગટીયાજી, શ્રીગોપીનાથજીના બ્રાત, ૩
 માગશર માસ સોહામણાંજી. સોહામણાં નવમીનો દિન;
 કૃષ્ણપક્ષે ઉદે હવાજી, શ્રીગોકુલમાંહી રત્ન. ૪
 દ્વાપર માંહી ઓળખ્યાજી, હૈંડે હતી હામ;
 તે પ્રભુજી પધારીયાજી પૂરવા મનના કામ. ૫

રાત દિવસ સેવે સદાજી બ્રહ્મદિક મહેશ;
 દર્શન માત્ર પામે નહિજી સ્વપ્નાંતર લવલેશ. ૬
 શેષ સહસ્ર મુખ સ્તુતિ કરેજી, નિગમ ન પામે પાર,
 તે પ્રભુજી પધારીયાજી, ટાળવા ભૂમિનો ભાર. ૭
 સેવકને સુખ આપવાજી, અબળાના આધાર;
 ઘેર ઘેર ઉત્સવ અતિ ઘણોજી માતીના ચોક પૂરાય. ૮
 કેસર કુમકુમ છાંટણાંજી, તોરણ બાંધ્યાં દ્વાર;
 દેવીનાં દુઃખ ટાળવાજી, પ્રકટયા બીજી વાર. ૯
 વાજીત્ર વાગે અતિ શોભતાંજી, વીણા તાલ મૃદંગ;
 માનિની મંગળ ગાયેજી, હૈયે ધારી ઉમંગ. ૧૦
 ગાયે ગીત સોહામણાંજી પ્રકટયા શ્રીવિકૃતનાથ;
 દાન આપે વિવિધ તણાંજી, ઉદ્ધાર શ્રીવલ્લભનાથ. ૧૧
 તૈલંગતિલક ત્રિભુવન ધણીજી, શ્રીગોકુલપતિ આધાર;
 બંદીજન બહુ યશ ભણેજી, ચિરંજીવે રાજકુમાર. ૧૨
 શ્રીવલ્લભજીના લાડીલાજી, શ્રીપદ્માવતી વહુજીના કંથ;
 ભગવદી ભાવે ભેટતાજી, એવા અદત્તક કરુણાવંત. ૧૩
 વહનકમલ અવિલોકતાંજી, પહોંચી મારા મનડાંની આશ;
 માધવદાસ માગે સદાજી, શ્રીગોકુલમાહી વાસ. ૧૪

ઘોળ ૧૩.

શ્રીવલ્લભરાજકુમાર તમે કાંઈ કીધું રે.
 મ્હાર ચિત્ત વિત્ત શ્રીગોકુલનાથ હરીને લીધું રે. ૧

ગિરિધારીએ ઘેલી કરી મને આજ ન લાવે અન્નરે;
 ધન્ય કુંવર શ્રીઅક્ષાઈના જાયા,
 લોભાણાં લોભી રહ્યાં ને નંદકુંવર રંગ રેલરે;
 રસીયા ઠાકોર ભીમના, મારી અરજ સુણો અલખેલ. ૨

ધોળ ૧૪.

શ્રીવિકૃલનાથ નામ રસ અમૃત પાન સદા તું
 કરરે રસના; વારંવાર કહું હું તોસોં, ચેહી નેમ જો
 ધરરે રસના. ૧ એ રસમાં પ્રતિબંધ પડે તો તેથી તું
 અતિ ડરરે રસના. ૨ હરિકો વિમળ જશ ગાને નિરં-
 તર, જાતેં વિદન સખ ટળરે રસના. ૩ અતુર્ભુજ પ્રભુ
 ગિરિધરલાલકો; આનંદ કિરમાં ભરરે રસના. ૪

ધોળ ૧૫.

જે જે લાલ ગોવર્ધનવારી, સુંદર રૂડાં નામજી;
 શ્રીપુરુષોત્તમ પ્રકટ થયા, શ્રીવિકૃલ રૂપ નિધાનજી. ૧
 ટાળે મળી સર્વે તરુણીને, સન્નેની સોળે શૃંગારજી;
 થાળ ભરી મુક્તાફળનો, વધાવો શ્રીવલ્લભલાલજી. ૨
 વધાવીને શ્રીમુખ નિરખો, નિમિષ ન અજગા થાઓજી;
 પ્રેમસુધારસ પીઓરે પદ્મણી, હળી મળી મંગળ
 ગાઓજી. ૩ શ્રીવ્રજસુંદરીના જીવન વહાલા, સેવકનાં

સુખકંદજ; બત્રીશમાં એક નહીં ઓછું, સોળકળા
મુખ ચંદજ. ૪ શ્રીવલ્લભ સુત જો વહાણ કરીએ, તો
ભવસાગર તરીએજ; અન્ય દેવ ઉપાસના તજીએ, તો
વર વિહ્વલ વરીએજ; તન મન ધન સમર્પણ કરીએ.
વૈષ્ણવને અનુસરીએજ; માધવદાસ એટલડું માગે, શ્રી
ગોકુલમાં અવતરીએજ. ૬

ધોળ ૧૬.

આપણે જઈએરે શ્રીગોકુલ ગામ, સાહેલીરે શ્રીજીને
નિરખીએ; જરે જીવતીનાં જૂથ ટોળે ગળ્યાં; ગોપીએ
સજીયારે નવસત શૃંગાર. સા. ૧ ગોપી વેગે તે ચાલો
ઉતાવળાં, જઈ જોએરે અનુપમ નાથ. સાહેલી. ૨
ગોપીએ કંચન થાય કરે ગ્રહો, માંહી ભરીયાંરે મુક્તા-
ફળ સાર. સાહેલી. ૩ મહારૂં મનરે મથુરા ચિત્ત શ્રીગો-
કુલમાં, મહારો જીવડોરે રહ્યો શ્રીજીની પામ. ૪ ગોપી
ચરણકમળ રજ લેઈ રહ્યાં, વહાણો આપેરે અભય પદ
દાન. સા. ૫ ત્યાં તો સાત મંદિર સોહામણાં; ગોપી
આગ્યારે ઠકુરાણીના ઘાટ. સા. ૬ મથુરામાં ત વાજંત્ર
વાગીયાં, ગોકુળમાંરે ગડગડીયાં નિશાન. સાહેલીરે. ૭
વારિ જઈ શ્રીવલ્લભસુતને વારણે, બલિહારીરે જય
માધવદાસ. સાહેલીરે. ૮

ધોળ ૧૭.

વડાલો શ્રીવલ્લભ ધેર પ્રગટીયા, સુંદર વરણ,
 શ્રીવિહુલ ધરીયાં નામરે. સુંદર વરણ. ૧ એમનું રૂપ
 રસાળ ઘણી આતુરી, સુંદર વરણ; એમનું મુખ
 જોવાને થઈ આતુરી. સુંદર વરણ. ૨ એમને સહેજ
 કસ્તૂરી તિલક ભાસરે, સુંદર વરણ; એમનાં લોચન
 લાલ ગુલાસરે. સુંદર વરણ. ૩ એમને અજન બાહુ એ
 હરિ, સુંદર વરણ; એમની કટિ પર વાઈ કેસરી.
 સુંદર વરણ. ૪ એમનાં ચરણકમલ શાભા ઘણી.
 સુંદર વરણ; વૈષ્ણવજન માથે એ ઘણી સુંદર વરણ.
 ૫ એમને કેસરી ધોતી સોહીએ, સુંદર વરણ; એમને
 તેજ ત્રિભુવન મોહીએ. સુંદર વરણ. ૬ એમનો ઉપ-
 રણો છે જરકશી, સુંદર વરણ; મુરવનિતા છળી દેખી
 હસી. સુંદર વરણ. ૭ એમ કહી પુષ્પવૃષ્ટિ કરે, સુંદર
 વરણ; એ સુખ જોઈ હૃદયું કરે. સુંદર વરણ. ૮ પુષ્પ-
 લતા બહુ પાસરે, સુંદર વરણ; ત્યાં શ્રીહરિ રમીયા
 રાસરે, સુંદર વરણ. ૯ ભાગ્ય બડાં વ્રજવાસીનાં, સુંદર
 વરણ; વહાલા શું રમતાં રાસ રે. સુંદર વરણ. ૧૦
 બેહુ કર જોડીને વિનવું, સુંદર વરણ; શ્રીજીમનાજીને
 હું નમું. સુંદર વરણ. ૧૧ શ્રીજીમનાજી જોયાની

આશરે, સુંદર વરજી; મને આપજો વ્રજમાં વાસરે.
સુંદર વરજી. ૧૨ હરિદાસ શોભા જોતા, સુંદર વરજી;
મહારા મનના મનોરથ સહુ પોહોઝ્યા. સુંદર વરજી. ૧૩

ધોળ ૧૮.

શ્રીવિકૃલનાથજી સાહામણારે, એમનાં લીજીએ
પેરે પેરે ભામણારે. ૧ દ્વિજ કુળમાં વહાલો પ્રગટી-
યારે, દેખી નિજજન મન મહિં હરખીયાંરે. ૨ રાજ-
શિરોમણિ રાજ્યારે, દેખી સોળ કળા શશી લાજ્યારે.
૩ સજ્જન સર્વ સંતોષીયાંરે; એ તો અમૃત વાણીએ
પોષીયાંરે. ૪ તન મન ધન કરું વારણેરે; પ્રભુ પ્રકટયા
ભક્તને કારણેરે. ૫ કોડ પૂર્યા વહાલો ભક્ત તણારે,
સુખ પામ્યા માંહોમાહે અતિ વણારે. ૬ દાસનો દાસ
કરે વિનતિરે, ચિરંજીવો જોકુલપતિરે. ૭

ધોળ ૧૯.

ધન્ય ધન્યરે આજનો દિન આજની રાત રણી-
યામણીજી. પધાર્યા શ્રીવિકૃલનાથ, વેગે તે આપો વધા-
મણીજી. ૧ જીરે ઉલટ અંગ ન માય આજની શોભા
અતિ વણીજી. જીરે માનિની તે મળીરે આજ, છખી
નિરખવા પ્રભુ તણીજી. ૨ જીરે હીંડે તે માંડલા મોડ;
કનક કલશ શિરપર ધરીજી; જીરે એક કરે પુષ્પની

માલ બીજે કરે કુમકુમ ભરીજી. ૩ જીરે તે ઉપર શ્રીફળ
સાર મુક્તા થાલ સંગે ભરીજી; મહારા વહાલાને વધા-
વાને જઈ ઉમંગી ઉમંગી આનંદ ભરીજી. ૪ જીરે
ચિરંજીવોરે જુગલ કિશોર, આ જોડી અવિચળ
સદાજી; બલિહારી શ્રીવિઠ્ઠલનાથ, કોડ પૂરો મહારા
મન તણાજી. ૫

ધોળ : ૦.

જીરે ધન્ય ધન્ય આજનો દિન, શ્રીવિઠ્ઠલનાથ
પધારીયાજી; સુણી સુરનર હજ્યાં મન, કલિજુગ જીવ
ઉદ્ધારીયાજી. જીરે ધન્ય ધન્ય શ્રીવલ્લભ તાત, પ્રગટ
પુરુષોત્તમ સુત હવાજી; જોતાં જાણુરે અદ્ભુત વાત,
પૂર્ણ પ્રીતે પામવાજી. ૧ જીરે ધન્ય ધન્ય શ્રીઅક્ષાજી
માત, કુંવર કર હુલસાવીયાજી; જીરે એના મુખમાં તે
સાગર સાત, જસોદાજીને દેખાડીયાજી. ૩ જીરે એના
મુખમાં તે બીડી બરાસ, વૈષ્ણવ જનને આપીયાંજી;
વહાલો આપ્યાં તે અર્વિંતનાં દાન, ભવનાં બંધન કાપી-
યાંજી. ૪ જીરે ધન્ય ધન્ય શ્રીજમુનાજીનું નીર, નિત્ય
નિત્ય નાથ કીડા કરેજી; વહાલો ઓઢેરે ઉપરણા સાર,
દીઠડે મારાં મન ઠરેજી, ૫ જીરે ધન્ય ધન્યરે વ્રજવાસી
લોક, વદન નિહાળે વળી વળીજી; જોતાં જાણુ' તે કારણ

કાંઈ, મંગળ ગાએ હળીમળીજી. ૬ જીરે ધન્ય ધન્યરે
શ્રીગોકુળગામ, વ્રજનાયક વાસો વસેજી; હવે સરીયાં
સેવકનાં કામ, મરણદા મનમાં વસેજી. ૭ જીરે ધન્ય
ધન્યરે ઓચ્છવ આજ, શ્રીવલ્લભજીને ખારણેજી;
ત્યહાં તો વાગેરે તાલ પખાજ, બંદીજન બહુ જરા
ભણેજી. ૮ જીરે ધન્ય ધન્યરે માગશરમાસ, ઉત્તમ વદ
નવમી ભડીજી; સુખ પામ્યોરે સહીયર સાથ, લીલા
દેખી નિત્ય નવી નવીજી, ૯ બલિહારી માધવદાસ,
શાભ મહારે મન વસીજી. સેવકજનનાં સરીયાં કાજ,
એ લીલા સઉને મન ઠસીજી. ૧૦

ઘોળ ૨૧.

ધન્ય ધન્ય તે આજનો દિન, આજની રાત રળી-
યામણીજી; પધાર્યા શ્રીવિકુલનાથ, વેગે તે આપો વધા-
મણીજી. ૧ આપણે સદારે સોહાગણી નાર, આપણા
શિરપર એ ધણીજી; તમો પહેરોને નૂતન ચીર, સુંદરી
નવસખત વર્ષ તણીજી. ૨ તમો પહેરોને આભરણ અંગ,
સરખા સરખી સહચરીજી; સખી એક કરે પુષ્પની
માળ, બીજે તે કરે કુમકુમ ભરીજી. ૩ ઉપર શ્રીકૃષ્ણ
ફેંફળ સાર, કનક કળશ કેસર ભર્યાજી; મારા વહાલા-
જીને નિરખવા જાઉં, નિરખી મહારસ ભર્યાજી. ૪ જર્થ

જેયા શ્રીબુલકિશોર, દેહની દશા ગઈ વીસરીજી;
 જેયા રુક્મણીવહુજના કંથ, ઉર ઉપર અમી ભરીજી.
 ૫ જેયા શ્રીપદાવતીવહુજના કંથ તે દીઠે માહારાં મન
 ઠરેજી; મહારાં માણ્યું આપોને મહારાજ, મનડાં તણાં
 કારજ સરેજી. ૬ સદા શ્રીગોકુળ માહારો વાસ, પ્રભુની
 છબી મારે મન વસીજી; બલિહારી તે માધવદાસ, એ
 લીલા મારે મન વસીજી. ૭

ધોળ ૨૨.

હરખે શ્રીવલ્લભનંદન ગાવુંજી, શ્રીવિહસનાથને
 વારણે જાઉંજી. ૧ જેનાં તેનાં મન તણો મહિમાયજી,
 સકળ અમંગળ અળગાં થાયજી. ૨ જેણે તે પુષ્ટિનું
 ક્રીધું છે દાનજી, ટાળ્યું ટાળ્યું જીવતણું અજ્ઞાનજી.
 ૩ ક્રીધો ક્રીધો મહા મોહોટો ઉપકારજી, હૈવી તે જીવનો
 ક્રીધો વિસ્તારજી. ૪ મનડાંની આશા પૂરણ ક્રીધીજી,
 શિક્ષા તે સેવા કરવાની દીધીજી. ૫ મટયો મટયો અસુ-
 રતણો આવેશજી. ક્રીધો ક્રીધો ભક્તિતાણો ઉપદેશજી. ૬
 જીવને બ્રહ્મસંબંધ કરાવ્યાજી, જે થકી પુરુષોત્તમ મન
 ભાવ્યાજી. ૭ વાર્યાવાર્યા અન્ય આશ્રય જીવ જતાજી,
 રાખ્યા રાખ્યા અસમર્પિત વસ્તુ ખાતાજી. ૮ શ્રીમદ્-
 ભાગવત રૂપ પ્રકાશજી, તેહ થકી તત્ત્વવેદનું ભાખ્યજી.

૯ બાંધી બાંધી ભક્ત સિંધુની સેતલ, કીધું કીધું દેવી
જીવનું હેતલ. ૧૦ સમ તે લાલ કેરા તાતલ. શ્રીગો-
પીનાથ તણા જે બ્રાતલ. ૧૧ શ્રી અક્ષાઇમાંના ગર્ભ
તણાં એ રતનલ, પધાર્યા ભક્તોનું કરવા જતનલ. ૧૨
એ તે મણિ ભક્ત તણે શિર સોહીએલ, નિરખતાં નિજ
જનનાં મન મોહીએલ. ૧૩ શ્રીમદ્વિકૃતના જે ઠાસલ,
તેમના તે પદ રજની આશલ. ૧૪ વળી વળી એહજ
વિનતિ કીજેલ, વ્રજ સંવકને અભયપદ દીજેલ. ૧૫
તેડાણું તે સહીયર સાથલ, નાચું ગાડું તાળી તે પાડું
હાથલ. ૧૬ કોને કહું કહું તે નવ કહેવાયલ. છબી-
પર જન રસિક બલ જાયલ. ૧૭.

ધ્યાન ૨૩.

આનંદસાગર ઉલટયો, રસનાએ વહે છે પ્રવાહ;
ગોકુલપતિ પામીએ. ૧ શ્રીવદ્નભજનારે લાડીલા,
પુષ્ટિના પુષ્ટ મહારાજ. ગોકુળ ૨ શ્રી અક્ષાઇનારે
લાડીલા, જગતના પ્રાણ આધાર. ગોકુળ. ૩ તેલ
અભયંગ કરાવીએ, વૈષ્ણવને હર્ષ ન માય. ગોકુળ.
૪ કેસરે નાહ્યા શ્રીવિકૃલવર, ચોકીએ બેઠા સોહાય,
ગોકુળ. ૫ અંગ વસ્ત્ર વહાલે અંગ ધર્યા, ધર્યા તિલક
મુદ્રા ભાલ. ગોકુળ. ૬ ધોતી ઉપરણારે કેસરી, પેહરોને

પ્રાણુલવન. ગોકુલ. ૬ અપરસ ગાદી પધારીઆ, મુખે
ભણે છે વાહલો પાઠ. ગોકુળ. ૮ માગેરા શ્રીજને ચરણે
નમે, રસીઆ જોઈ જોઈ મોહો. ગોકુળ. ૯ વૈષ્ણવસમાજ
પ્રમોહ કે વાર છું તનમન ધન. ગોકુળ. ૧૦ વૈષ્ણવ
સમાજ ઓછવ કરે, બલિહારી માધવદાસ ગોકુલપતિ
પામીએ. ૧૧ સાગર ઉલટયો.

ધોળ ૨૪.

શ્રીવદ્ધલકુલ ભલે પ્રગટીયા પ્રગટયા શ્રીવિદ્ધલ
નાથરે; દાસને મનરે આનંદ ધગોરે વેદ પુરાણે આ વા-
તરે. ધન્ય માતાજી શ્રીઅક્ષાજી, જોણે કર શ્રીનાથજી હુલ-
રાવ્યારે; શુક સનકાદિક ગમ નહિ, પ્રગટ શ્રીપુરુષોત્તમ
આવ્યારે. ઘેર ઘેર ગુંડી ઉછળે, તોરણ દારે સોહાયરે;
પરમ પનોતાં સુંહરી, હરિજીને નિરખવા જાયરે. ૩
સુંહરી સર્વ ટોળે માળ્યાં; મુખ જોઈ જોઈ મોહરે;
આનંદ સાગર ઉલટયો, ત્રિભુવન જય જયકાર હોયરે.
૪ વાજંત્ર વાગે શોભિતાં, ઘેર ઘેર ઓછવ થાયરે;
દુંદુભિ વાગે દેવતાનાં. શુકજી શ્રીભાગવત ગાયરે. ૫
કેસર કુમકુમ છાંટણાં, દેવની આશિષ થાયરે; દાન આપે
શ્રીવદ્ધલજી ધણું, ઉલટ અંગ ના માયરે. ૬ ભક્તિ-
માર્ગ સ્થિર સ્થાપવા વૈષ્ણવની ઠરવા સહાયરે;

આપણને અનુગ્રહે કર્યો જોગી ન જાણે એ વાતરે. ૭
ભક્તિ કરો શ્રીવિહસનની, ખીજ ફેગટ વાતરે; એરે
લીલા જે કોઈ જાણશે, છે વ્રજવાસીનો સાથરે. ૮
માગશર વદી તે નવમી ભક્તી ભક્તી આજની વાતરે;
શ્રીવિહસ વરરે હૃદય હુવા, પ્રગટયા શ્રીપૂરણ બહારે.
૯ ધવળ મંગલ હોય ધણાં આ સુખ અંગે ન માયરે;
ચિરંજીવો મહારો વાલમો, બલિહારી માધવદાસરે. ૧૦

ધોળ ૨૫.

આલો સખી શ્રીગોકુલ જઈએ, વિનતિ વહાલાને
કહીએ; કે સહેજે સુખીઆં બહુ થઈએ. આલો સખી.
૧ ધન્ય ધન્ય શ્રીગોકુળ ગામ, પ્રગટયા પૂર્ણ કામ, જેતું
મુનિ ધરે ધ્યાન. આલોરે સખી. ૨ મળી સહુ વ્રજ
તણી નારી, પહેરી કસુંબલ સારી; કે લટકે ધુંધટડો
મારી. આલોરે સખી. ૩ મળી સહુ સઘરની ટોળી,
પહેરી પચરંગી ચોળી; આલે ભમર ભોળી. આલો
સખી. ૪ કર મુક્તાદરની ગળી, ભોતાં વદન સદન
વાળી; કે માંહોમાંહે લે તાળી. આલો સખી. ૫ તોરણ
બાંધ્યા છે ટોડે, જય જય શબ્દ જયક બોલે; કે વૈષ્ણવ
જન મળીયા કોટે. આલોરે સખી. ૬ ધન્ય ધન્ય ઠકરાણી
ઘાટ, બેઠા શ્રીવિહસનાથ; સોહીએ કુંવર સાત. આલો

સખી. ૭ ધન્ય ધન્ય જમુનાની લેહેરી, મધુરીસી મોહ-
નની વણી; સુણતાં થઈ છું હું ઘેલી. આલો સખી. ૮
પ્રગટયા ગિરિવર ગિરિધારી, કરી પ્રજા લીલા વિસ્તારી;
માધવદાસ જોઈ જાય બલિહારી. આલો સખી. ૮

ધોળ ૨૬.

વૃંદાવનનારે ચંદ્રમા, આજ માહરે આનંદ અતિ
ધણો, પ્રગટયા શ્રીવિઠ્ઠલનાથકે, વૃંદાવનનારે ચંદ્રમા.
૧ માગશર માસ સોહામણો, નવમીનો દિન કે.
વૃંદા. ૨ કૃષ્ણપક્ષ વાલો ઉદે હવા ગોકુળમાંહેરે રત્ન.
વૃંદા. ૩ જીવતીનાં જૂથ ટોળે મળ્યાં સળ્યા નવસત
શણુગાર કે વૃંદા. ૪ પહેરે નવરંગી ચુંદડી, આલે
ગજ ગતિ આલકે. વૃંદા. ૫ કનક થાળરે કર મહી,
માંહે મુક્તાકુળ સારકે. વૃંદા. ૬ ગાતાં મંગળ ધોળ
સોહામણાં, આબ્યાં શ્રીઅક્ષાળને દ્વારકે. વૃંદા. ૭
શ્રીવિઠ્ઠલવર મોતીએ વધાવીયા, આનંદ અંગ ન
માયકે. વૃંદા. ૮ તિલક કરે ને વધાવે પ્રેમશું, ગાય શ્રી
ગોકુળપતિનું ગીત. વૃંદા. ૯ શ્રીજશોદાળના ઇવણ
લાડીલા શ્રીઅક્ષાળના કુંવર કોડામણા; જીવતીના
ઇવન પ્રાણ. વૃંદા. ૧૦ જસોદાળના વન કાહાનકે
રંગીલો બીનલેવાનકે. વૃંદા. ૧૧. કુંડળ ઝાળકે બેહુ

કાનમાં, રવિ શશી કોટિ સમાન. વૃંદા. ૧૨ શિરપર
કુલેહની પાગ કે કૂદયો નવરંગી આગ કે રતિપતિ મહા
અનુરાગ કે. વૃંદા. ૧૩ તોરણ બાંધ્યારે બારણે, ટોડે
ટહુકે છે મોર કે; બોલે હળધરવીરકે. વૃંદા. ૧૪ પ્રાતસ-
મેરે મહી ધૂમતાં, ધૂમે ધૂમકે છે પ્રાત; કંકણ ખલકે છે
હાથકે, વાણંત વાળે બહુ ભાતકે. વૃંદા. ૧૫ જુગ જુગ
માહારો વાલમો, બલિહારી માધવદાસ કે વૃંદાવનનારે
ચંદ્રમા. ૧૬

ધોળ ૨૬.

શ્રીવલ્લભ સુતને નિરખોરે, માહરા શ્રીજના
વહાલા; સુંદર જોવા સરખારે માહરા શ્રીજના વહાલા.
૧ વેદ પુરાણે લખીઆરે, મારા. જ્યાં જાએ ત્યાં
સુખીઆરે, માહરા. ૨ શ્રીજમનાજનાં તીરે, માહરા.
વલ્લ હર્યા હળધરવીરે મારા. ૩ શ્રીવૃંદાવનની વાટેરે
મારા. મહી લુટયાં શા માંડેરે માહરા. ૪ સોળસહસ્ર
વ્રજનારીરે, મારા. તોએ કહેવાયા બ્રહ્મચારીરે, મારા.
શ્રીગોવર્ધન ગિરિધારીરે, મારા માધવદાસ બલિહારીરે
મારા વ્રજના વહાલા. ૬

ધોળ ૨૮.

શ્રીવલ્લભસુત વહાલા લાગો, કે તેથી ભય

સધજો ભાગો; સુકૃત સેજે શું જગો; શ્રીવક્ષભ. ૧
 પ્રગટ્યા શ્રીપુરુષોત્તમ પોતે દિજ સુંદરરવર મનશું તે;
 દેવી પ્રગટ થયા જોતે; શ્રીવક્ષભ. ૨ સાત કુંવર કહીએ
 તેવા સ્વરૂપની સોંપી છે સેવા જીવને દાન ધણાં દેવા,
 શ્રીવક્ષભ. ૩ સેવક જન પુષ્ટિમાં પાળ્યા, અગગા અથ-
 ડાતા ટાળ્યા, સમર્પણ સુખ વાટે વાળ્યા શ્રીવક્ષભ. ૪
 ચોરાશી ચરણે કીધા, અષ્ટ સ્થાપી આધા લીધા, ભગવદ્રસ
 ભાવે તે પીધા, શ્રીવક્ષભ. ૫ જે જન હરિચરણે રહેશે,
 નિર્મલ જમુનાંજ નાહાશે; અખંડ વ્રજવાસી થાશે.
 શ્રીવક્ષભ. ૬ સેવક જન હરિના દાસ કહીએ, ધ્યાન
 સદા એમનું ધરીએ; આપણ શ્રીગોપીનાથજીને ગમીએ
 શ્રીવક્ષભસુત વાહાતા લાગો. ૭

ધોળ ૨૯.

આજ આનંદ માહારારે અંગમાં, રસ વાંધ્યો છે રૂડા
 રંગમાં, પધાર્યારે શ્રીવિકૃતનાથ, નજરો ભરી ભરી
 નિરખીએ. ૧ ધન્ય ધન્ય શ્રીવક્ષભતાતને, ધન્ય ધન્ય
 શ્રીઅક્ષાંજ માતને; જેણે જયારે શ્રીજગના આધાર.
 નજરો. ૨ ધન્ય ધન્ય શ્રીજમુનાંજનાં નીરને, ધન્ય
 ધન્યરે લહેર તારંગને, ધન્ય ધન્યરે શ્રીઠકરાણી
 વાટ. નજરો. ૩ ધન્ય ધન્ય શ્રીવૃંદાવતને; ધન્ય

ધન્ય કમલ કેરી છાંયને; વહાલે કીધોરે કાંઈ
વેણુનો નાદ. નજરો. ૪ ધન્ય ધન્ય ગોકુલીયાની
ગલીઓને, ધન્ય ધન્ય શ્રીશ્યામાબાળુના જૂથને;
ગોપી મળીનેરે મંગળ ગાય. નજરો. ૫ ધન્ય ધન્ય
શ્રીવ્રજના જીવણને, ધન્ય ધન્ય વ્રજ સર્વે સાથને;
ખલિહારીરે જાય માધવદાસ. નજરો. ૬

૫૬ ૩૦.

શ્રીમદ્દવદલભ ઘેર પ્રકટયા સહીરે, શ્રીવિકૃત્તવર
નંદકુમાર; આ ગુપ્ત ભાવ રસ જગત પ્રકટ કર્યારે કલિ
જુગમાં દ્વિજવર અવતાર. ૧ આજ્ઞા પ્રથમ કરી
પ્રકટયા હરિરે તમ ઘેર અમ પ્રાકટય નિરધાર; આજ
દૈવી જન મન અલિ આનંદ થયોરે જગમાં થાશે જશ
વિસ્તાર. ૨ આ ગૂઢ ધામ ચરણાટ વખાણીએરે ચરણ
ચિન્હ અંકિત સુખકંદ; આ લીલા સૃષ્ટિ તે પ્રકટી
નિકુંજનીરે, ત્યાં પ્રકટયા શ્રીવૃંદાવન ચંદ. ૩ આ પૌષ
કૃષ્ણ નવમી દિન શુભ ઘડીરે, સંવત પંદરસેં ઓત્તેર.
કરી કરુણા ભૂતળ પ્રકટયા હરિરે, કરી આ દૈવી જન પર
મેહેર. ૪ આ આપરૂપ કહિયે નિજ સ્વામિનીરે, પ્રગટ
રૂપ શ્રીગોવર્દ્ધનનાથ, તેથી મૃગમદ તિલક સોહામણારે,
છળિ નિરખી જન થાય સનાથ. ૫ આ સેવક ભાવથી

ઉદય થયારે. શ્રીવલ્લભ ઘેર શ્રીવિકૃલેશ; આ કમળ
લોચન કરુણારસથી ભર્યારે, મુખ જોતાં દુઃખ જય
કલેશ. ૭ આ બાળ સ્વરૂપ ભૂપ ત્રેલોકનારે, પ્રગટયા
પુષ્ટિ કરવા પ્રકાશ; શ્રીવૃંદાવન લીલા નિજ રૂપથીરે,
જ્યાં રસિક રસ રમતાં રાસ. ૭ આ કોટિ તિમિર
અવ હતાં એ પ્રભુરે; નિત પ્રતિ કરીએ સ્મરણ ક્યાન;
નિજજન નિજરસ રસના તો લહેરે, કરીએ નિજ
લીલાનું દાન. ૮

શ્રીગુસાંકર્ણનો વિવાહ બેલ.

શ્રીરે ગોવર્ધન ધારીજી વારી તે મુખપર જાડિંજી ॥
કૃપારે કરો નિજ દાસને શ્રીવિકૃલ વિવાહ તે ગાડિંજી
॥૧॥ એરે વિવાહ વિસ્તારતાં જે મુખ કાંઈ એ કહે-
વાયજી ॥ એમ કરતાં કોણ હેતશું દાસલડાંને મુખ
થાયજી ॥૨॥ એવારે કૃપાલ કૃપા નાથજી કૃપા કરી
અમતણી જાણીજી ॥ આપણી આરત જાણીને એ વાત
ચિત્તડામાં આણીજી ॥૩॥ હરખ્યા તે હરિવંશજી બહુ
માગ્યુંજી ॥૪॥ આપની ઇચ્છાએ ઉચ્ચર્યા શીખ હરિ-
વંશજીને દીધીજી ॥ જાણ કરો સહુ ન્યાતમાં વાત
વિવાહ તણી કીધીજી ॥૫॥ ઘણેરે ઘણે ઘેર આવી છે
એરે વિવાહ તણી વાતજી ॥ પરમ પનોતુ છે એ કલ-

પનોતી છે કન્યાની માતજી ॥૬॥ પીતા રે પનોતા પણ
 સહી જોગે લહી મોટરી પેરજી ॥ પ્રગટ પુરુષાત્તમ
 નાથજી આઠરે આવશે ધેરજી ॥૭॥ કુમકુમના છડા
 દેવરાવીયા મોતીના ચોક પૂરાવેજી ॥ પાટ ઢાળો રે
 પરકારશું સોહાસણુ ગાવાને આવેજી ॥૮॥ એરે રીતે
 ગીત ગાનશું સુણરે ભણે તું વેહેવાઈજી ॥ ત્હારું તે
 પુણ્ય અતિ ઘણું પામ્યો શ્રીવિઠ્ઠલવર જમાઈજી ॥૯॥
 સકલ શાસ્ત્રની રીતશું નિત્ય ભણી પેર્યો ચાયજી ॥
 વિવાહરે મલ્યો શ્રીવિઠ્ઠલવરનો માધવદાસ ભલિહારી
 જાયજી ॥૧૦॥ * * * પદ ૨:—વિવાહ મલીયો
 શ્રવણ સુણિયો હવો જય જયકાર ॥ આનંદ વાંધ્યો
 અતિ ઘણો મન ફૂલનો નહિં પાર ॥૧॥ ધેર આવ્યા
 ભણા ભાવ્યા સગાં સહુ સહુ વાત ॥ આપણુ અતિ
 બહુભાગીયાં આનંદ અતિ ઘણો ગાત ॥૨॥ વહૂજીએ
 વ્રજનાથજીને પૂછી તે ઘણી ઘણી ગત્ય ॥ આચારજી
 બોલાવીયા હેડે તે હરખજી અત્ય ॥૩॥ અમો કહું તે
 સાંભળો ગુણ શા કહું જીભ્યા એક ॥ ત્રિભુવનમાં એવું
 કા નથી જેની લીલા પ્રગટ વિવેક ॥૪॥ મુખે બોલ્યાં
 મૃગાનેણી વદે તે સત્ય ॥ ગુરુજી તમો તો અતિ ભણા
 જે પ્રાણનાથ સું રત ॥૫॥ તમારી પ્રીત જોઈ જોઈ મેં

જાણ્યું મનમાં એમ ॥ વદો ગત તો તમો લહી આવડું
 જાણ્યું કેમ ॥૬॥ એહજ માગું માવડી મુને આપી
 મુકો આજ ॥ માયા કરજો મુજને જેમ સરે અમારાં
 કાજ ॥૭॥ ગુરુજી મુણો ગુણ ગોઠડી પુછી તે પ્રભુજીની
 પેર ॥ સમાધાન કીધું ભલું પુછે વિપ્ર વળીયા ઘેર
 ॥૮॥ વાત જાણીને ચિત્ત આણી માનિની મન માંહ ॥
 વિવાહ આદર અતિ ઘણો શ્રીનાથજી છે જ્યાંહ ॥૯॥
 એક હમારી વિનતિ અવિધારજો આવાર ॥ માધવદાસ
 બલિહારડે હવે સજ થાયો પરિવાર ॥૧૦॥ + + +
 પદ ૩:—પનોતીજીએ દીધી છે આશીશજી ॥ વિવાહ
 કીજો આણેલો માસજી ॥ હું તો તમને પુછું શ્રીગિરિ-
 ધરજી ॥ જઈ પુછો ગોવિંદજી આ વારજી ॥૧॥ જોશીડો
 તેડાવો મહારાજજી ॥ એમ કીજો દાસતડાંને કાજજી ॥
 જોશીડો તે ઉતાવળો આવજી ॥ જોતિષ સધળેરાં
 લાવજી ॥૨॥ આવીને હંડવત કીધોજી ॥ હ ત કમલ
 શિવ ઉપર દીધોજી ॥ જોશીડો તે વિચાર્યું મનજી ॥
 જોતિષ જાણીઅલો બહુ ધન્યજી ॥ ॥ જોશીડો તે જોયું
 એહ રૂડુંજી ॥ નથી કાંઈ આણે માસે કુડુંજી ॥૪॥
 સંવત સોળ રૂડો છે વીસજી ॥ વૈશાખ સુદ રૂડો છે
 ત્રીજજી ॥ લગ્ન લખી મોકલીયું મન રૂળીજી ॥ માધ-

વહાસ બલિહારી જય વળી વળીજી ॥૫॥ * * * ૫૬
 ૪:—તમ લખી મોકલ્યું શ્રી વિઠ્ઠલનાથજી રૂડો શ્રીવક્ષ-
 ભજનો સાથજી ॥ હરખ્યા તે સુરનર રાજ્યા માંડવે
 ગંધર્વ નાચેજી ॥૧॥ કૃપાનાથ મોટા મહારાજજી એમ
 કીજે હાસલડાંને કાજજી ॥ માંડવે આદર આજજી
 દુંદુભિ મંદુરડાં વાજેજી ॥૨॥ માંડવે મોહોલ રચાયજી
 વસ્ત્ર અમોલક સંચરાયજી ॥ માંડવે આશી પેરજી
 ચંદરવે મોતીની સેરજી ॥૩॥ માંડવે અતિ ધણો મર-
 મજી, હોય રૂડાં વેદોદિત કર્મજી ॥ બે પાસે ગોવિંદ-
 જીની નારીજી માધવદાસ મુખપર વારીજી ॥૪॥
 * * * ૫૬ ૫:—ત્રેહેલા થાઓ વ્રજનાથજી કાજ
 બહુ મોટેરાં કરવાંજી ॥ એણી પેરે કારજ કીજીએ પ્રભુ
 બોલ્યા વાણી એ સત્યજી ॥૧॥ સહોદર સહિત જદુના-
 થજી ડોટિ તેત્રીસ ત્યાં જીવેજી ॥ ઈંદ્રાદિક સહુ દેવતા
 પુષ્પની વૃષ્ટિ કરે સહુએજી ॥૨॥ કુલધર્મ કર્મ સવળાં
 કર્યા પ્રભુજીએ જાણ્યું એ મનજી ॥ નવલ તે જોખન
 નાથજી ચઢીયા શ્રીવક્ષભસુત ધન્ય ધન્યજી ॥૩॥
 સમીરે સાંજનો સમય થયો ગાડક ભલું રૂડુ એ
 ગામજી ॥ તુરે ભલી દુરગાવતી સુણી આવી લેતી એ
 નામજી ॥૪॥ ખાંત કરી ઘણી રાણીએ એ હરિ જસ

ગાયજી ॥ સૌ કોને આનંદ અતિ ધણો હૈયડે હરખ ન
 માયજી ॥૫॥ આદરે અતિ ધણી પુલ્યાંજી તોરણે આવ્યો
 છે અધજી ॥ નવસકિશેર તોરણ ચઢયા જ્યો વર
 મોહનવિધજી ॥૬॥ કંદર્પ કોટિ સ્વરૂપજી ભૂપ તે ભક્તી
 પેરે ભાવ્યાજી, જાણ કરો ધેર વહુજીને કોટિ પ્રભાંડરાય
 આવ્યાજી ॥૭॥ વહુજીએ વાત સહીને કહી ના સહી
 કોણે એ પેરજી ॥ અણચિતવ્યારે ઉતાવળા પ્રભુજી
 પધાયા છે ધેરજી ॥૮॥ વચન સંબંધ અન્નોઅન્યજી
 મન જાણ્યું જે એમ કીજેજી ॥ વસ્ત્ર અન્યઅન્ય અમો-
 લક નિત્ય તે નવરંગી લીજેજી ॥૯॥ આભરણ તે
 અતિ શોભિતાં આભરણ અંગે તે મોતીજી ॥ વિચ
 વિચ ચિત્ર અમોલક સખી ઘણું ઘણું પેરે જોતીજી
 ॥૧૦॥ નાગ નાગોદર ઝુમણાં સિલાવટ તે સત્યજી ॥
 નોકે ફૂલ નકવેસરી હૈયડે હરખ્યાં તે અત્યજી ॥૧૧॥
 સખીતણો સ્નેહ છે સખીગોજી અખખા ન એણીપેરે
 બોલેજી ॥ દષ્ટે જોશે શ્રીવિફલવરને ત્રિલોક નહિં કોઈ
 નોલેજી ॥૧૨॥ તમ હેતે એમના જાણીજી કહી સહી
 વાત એ રૂડીજી ॥ પાવલે નૃપુર વાજતાં બાહુએ
 જડિત છે ચૂડીજી ॥૧૩॥ કોને તે જાણ ઝલુકતી ગાલ
 તે કોટિ પ્રકાશજી ॥ નેત્ર અંજન મૃગાનેચીજી સજ

થાઓ નિરખી હયો આ વારછ ॥૧૪॥ માંહોમાંહે સહુ
એમ કહે સખી સહુ શોભીતો સાથછ ॥ માનિની
મન એમ જાગે જે ક્યારે આવે સુંદર નાથછ ॥૧૫॥
ત્યાંથકી ચઢયા સુણયા નારછ કામ તે આવડું શું
વાટેછ ॥ એટલે તે આવી વધામણી પધરાવ્યા કનકને
પાટેછ ॥૧૬॥ શ્રીવિકૃતનાથછ આવીઆ ભાવીઆ
બલી પેરે કાન્હછ ॥ પુષ્પવૃષ્ટિ કરે દેવતા યોગીએ
મુકયાં છે માનછ ॥૧૭॥ અશ્વ હસ્તી કહું કેટલા
ઘોડીલે જન લીલાંછ ॥ ગાન કરે સહુ અંગના બેઠી
ચકડોલની માંહેછ ॥૧૮॥ કુમકુમના પાટ ઢળાવીઆ
ઓછાડયાં પાટંબર પીળાંછ ॥ શ્રીવિકૃતનાથછ
આવીઆ ઓઢણ પીતાંબર પીળાંછ ॥૧૯॥ ગોવિંદ-
છએ વહુજને કહું એક સખીને અહીંઆં તેડાછ ॥
માધવદાસ જય બલીહારડે બીજે સહુ સાથ છે કેડેછ
॥૨૦॥ * * * પદ ૬:--આવો પનોતી મૃગાનેણી બહુ
ગુણવંતી નાર ॥ આવો સોહાગણ સુંદરો સુહાગી
ઉભા છે દ્વાર ॥૧॥ એક હયો મોતીની થાળ ભરીને
બીજ હયો પુષ્પની છ.પ ॥ ત્રીજ તે તોરણ લાવશે
ચાથી તે ચંદન લાવે ॥૨॥ એણી પેરે આનંદ ઉત્તરયો
આહયો ચંદ્રાવલીજનો સાથ ॥ ગજગતી આલ હરખે

ભરી ઉલટ અંગ ન માય ॥૩૥॥ પ્રભુજનો પ્રેમ જણા-
 વીયો તેને આપ્યો તે ઉરકેરો હાર ॥ દષ્ટે દીઠા શ્રીવિઠ્ઠ-
 લવર જણે છુટો ચાલે ગજરાજ ॥૪૥॥ આવ્યા તે સુંદર
 સોહામણા માંડવે હવો જેજેકાર ॥ ઢોલ ભૂંમળ તાલ-
 મૃદંગ શું ગાય શ્રીવિઠ્ઠલજના દાસ ॥૫૥॥ પંચ શબ્દ
 વાજે ઘણા હોય નરેરીના નાદ ॥ શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી
 આવીયા જોવા આવ્યા તેત્રીસ કોટિ ॥૬૥॥ વેદ ધુનિ
 હોયે ઘણી દેખે વીમાને સુર સમાજ ॥ પદ્મણી પ્રેમ
 કરે ઘણું સરીયાં તે વહુજનાં કાજ ॥૭૥॥ ભક્ત તણાં
 મન પુલીયાં શ્રીવિઠ્ઠલ સુખની રાસ ॥ માધવદાસ
 બલિહારડે સરીયાં વૈષ્ણવનાં કાજ ॥૮૥॥ * * * પદ
 ૭:—પ્રભુજને પાટે પધરાવેજી ॥ વહુજ તે જોઈ જોઈ
 તન મન વારેજી ॥ વીર કન્યાજનો આવેજી । કન્યાજને
 વેગે ત્યાં પધરાવેજી ॥૧॥ સમૈયોજી સમૈયોજી સમૈયોજી ॥
 વિલંબ ના કીજ્યે કંમૈયોજી ॥ ત્રિલોકનાથજી તેડેજી ॥
 બીજે સઉ સાથ છે કેડેજી ॥૨॥ પરમ પનોતીજી
 આવેજી ॥ માંયરામાં રૂડેરાં ભાવેજી ॥ વહુજ્યે જાણ્યું
 એ ચિત્તજી ॥ પુરુષોત્તમ પામીએ સત્યજી ॥૩॥ સાથ
 સહુ જોય જોઈને લાડેજી ॥ સેવક સુખ દેવા દેખાડેજી ॥
 માંયરામાં શી શી પેરો હોયજી ॥ શાસ્ત્રમર્યાદાએ

સોહે ॥૩॥ વહેલા થાઓ : વરમાલા આરોપી ॥
હવે અહીંયા પધારાવો ચોરી ॥ માધવદાસ બલિહારી
જાય કર જોડી ॥૫॥ * * * પદ ૮:--ચિરંબી
ચોરીએ આવે ॥ સહીયર વહુને કહાવે ॥ બાઈ
તમે એટલું તાંહાં કરજે ॥ અમને તો ચિત્તડામાં
ધરજે ॥૧॥ આપણા તે કુલધર્મ કીજે ॥ બીડી-
વાળી હસ્તકમલ પર દીજે ॥ મધુરે તે સ્વર મોડયું
છે ગાન ॥ જોડે તમને કેટલી છે સાન ॥૨॥ સુંદરી
તે સ્વરવડે સાદ ॥ જોડે પાસે ધોળના નાદ ॥ એરે
જેતાં રૂંડે છે સંસાર ॥ હવે અહીંયાં મંગાવો કંસાર ॥
૩॥ કંસાર પીરસે કન્યાની માડી ॥ પહેરી છે પચ-
રંગી સાડી ॥ કંસાર સ્વાદે રૂંડે મિષ્ટ ॥ એ લાલા
મોટી છે પુષ્ટિ ॥૪॥ શ્રીમુખે એમ આશિષ દીધી ॥
ગુરુએ ચોરી કૃત્ય કીધું ॥ ગુરુ તે બોલ્યા એ
વાણી ॥ એ વાત ત્રિલોકે જાણી ॥૫॥ જુગલ
સ્વરૂપ ચઢીયાં વરધોડે ॥ માધવદાસ બલિહારી જાય
કર જોડે ॥૬॥ * * * પદ ૯:--વેહવાઈ તારો માંડ-
વડો સંભાર રસિકવર રમી વળ્યાંરે ॥ સંગે સોહે
પદ્માવતી નારકે આવી ટોળે મળ્યાંરે ॥૧॥ વળી વહે
કન્યાજનો ભાઈ કે બાઈ કયારે આવશેરે ॥ શ્રીવૃંદાવન

ચંદ શ્રીવિકૃતનાથકે સાથ રૂડો ભાવશેરે ॥૨॥ વળી
 વદે કન્યાજની માતકે રાત કહેા કેટલીરે ॥ સુંદરીને
 શીખામણુ દીજેકે થઈ રસ જેટલીરે ॥ જાણી શિરોમણિ
 જાનકે આણીયે મન રત્નીરે ॥ સોહાસણુ સાસરે જય કે
 સૈયર વળાવી વળીરે ॥૪॥ ધન્ય ધન્ય તૈલંગની નાતકે
 સંગે સોહે બહુ સખીરે ॥ વહુજને વળાવાને જય કે
 વાત વેદે સખીરે ॥૫॥ વાટડીમાં વિલંબ ના કીજે કે
 માગ્યું દીજે નાથજરે ॥ વળી વળી પંથ નિહાળે કે
 આપણો સાથજરે ॥૬॥ માધવદાસ બલિહારી જયકે
 જવે રૂડી અવનવીરે ॥ સહુ કોઈ આનંદ પામ્યા કે
 મનમાંહી ભાવહીરે ॥૭॥ * * = પદ ૧૦:--શ્રીવિકૃત-
 વર પરણીને પધાયાજ ॥ સુરનર જેવાને આગ્યાજ ॥
 વહુજએ વાત ઘેર કહાવીજ ॥ પછી તહાં પહેરામણી
 આવીજ ॥ ઢાળ ॥ સર્વે આણીને દષ્ટે કર્યું કામ વેહે-
 વાઈનું સીધુંજ ॥ હરખ થકી જે આપીયું તે સહુ
 અંગીકાર કીધુંજ ॥૧॥ બહાર પોઢ્યા વિપરીતશું
 કીધી એ કુળ તણી રીતજ ॥ પાંચ દિવસ પ્રભુ ઓટલે
 અહ અસૌકિક રીતજ ॥૨॥ લોક જુવે લોકની રીત
 પ્રીત જુવે વ્રજ કેરો નાથજ ॥ સહુ કોના કોડ પુરા
 કર્યા પધાર્યા શ્રીવિકૃતનાથજ ॥૩॥ કૌતક નાના પેરનાં

ધેર ધેર દીસે છે અત્યંત ॥ વર વહી જય ઉતાવળો
ભક્તી મળી રળીએ રમતંત્ર ॥૪॥ વાહાતાંત્ર ચાર ના
દીલ્યે દીલ્યે માગ્યું એ દાનંત્ર ॥ વર વહી જય
ઉતાવળો વળીએ વહુલની જનંત્ર ॥૫॥ સ્વર્ગે તે
સુખ પામ્યા દેવતા પાતાળે તે શેષનાગંત્ર ॥ મોટાં
ભાગ્યંત્રે એ તણાં અવરનો નથી ત્યાંદાં લાગંત્ર ॥૬॥
માધવદાસને આશ છે એટલી પાસ પોતાતણે રાખેંત્ર
॥ સંસાર સાગર બળીઓ છે રખે લઈ લેહેરમાં
નાંખેંત્ર. ॥૭॥

શ્રી સાત સ્વરૂપોનાં ઘોળ.

ત્રીજા લાલંત્ર શ્રીબાલકૃષ્ણજનાં ઘોળ.

મુખ છબી ચંદ ઉજારી, શ્રીબાલકૃષ્ણલાલ આં-
ખડી અમિત અણિયાળી ટેક. મહા ધૂણિંત શ્યામ સ્વેત
રતનારી, ખંજન કુરંગ નાખું વારિ. શ્રીં ૧ પ્રકૃક્ષિત
વહનકમળ કરુણામય, કહેતાં ગુણ શારદા હારી. શ્રીં ૨
શ્રીનાથજીકેરા સિદ્ધ કરાવ્યા અલંકાર, આપનાં તે નેત્ર
નિહાળી. શ્રીં ૩ સેવા કરે શ્રીદારિકાધીશ પ્રભુની,
પ્રેમ આનંદ મન ધારિ. શ્રીં ૪ શ્રીબાલકૃષ્ણલાલજીને
પારણે જુતાવતાં, મનમાં અતિ આનંદ વધારી. શ્રીં ૫

જન્મ ઓચ્છવમાં થયા શ્રીજશોદાજી, દૂધ ધાર સ્તને
 થઈ ન્યારી. શ્રીં ૬ પ્રસન્ન થયા તાતચરણુ શ્રીગુસાં-
 ઈજી, કહ્યું માગો મનથી વિચારી. શ્રીં ૭ શ્રીવિકૃલ-
 નંદન ત્યારે એમ બોલ્યા કે, આપની કૃપા રહો અપારી.
 શ્રીં ૮ શ્રીમદ્ ગુંસાઈજીએ કૃપા કરી ભાખીયું, નંદ-
 મહોત્સવ તમ ઘેર ભારી. શ્રીં ૯ કંથ શ્રીકમલા
 વહુજીના કહેવાઓ છો, નિજજન જય બલિ-
 હારી. શ્રીં ૧૦

ધોળ ૨.

શ્રીદ્વારિકાનાથજીને લાગું પાયકે, મતિ દેજે ભક્તીરે
 લોલ; શ્રીબાલકૃષ્ણજીનો જન્મ પવિત્ર તે ગાઇએ સહુ
 મળીરે લોલ. ૧ સંવત સોળસેને ખટ કે પક્ષ કૃષ્ણ સહીરે
 લોલ; આસો માસે નંદકુમાર કે, ફરી પ્રગટ્યા મહીરે
 લોલ. ૨ રાણી રૂક્મણી માતને કૃષ્ણકે, લાલજી પ્રકટી-
 ચારે લોલ; શ્રીવિકૃલનાથજી દેછે દાનકે, જયકે સહુ
 હરખીયારે લોલ. ૩ સાંભળી આનંદ નર ને નાર કે,
 સહુ મળી આવીયારે લોલ; કાંધે દધીના શીકાં ધર્યા કે,
 સહુ મન ભાવીયારે લોલ. ૪ શ્રીવલ્લભરાજકુમારને ઘેર
 કે; દધી કાદો મચ્યોરે લોલ; શ્રીવિકૃલનાથજીને ત્યાંય કે,
 બધાઈને રંગ રચ્યોરે લોલ. ૫ એક એક નરને એક

એક નાર કે, હાથ તાળી દીએરે લોલ; નાચે ગાવે ઓ-
ચ્છવ થાય કે, સહુ જે જે કહેરે લોલ. ૬ નાચે ઢાઢી
મુક્ત મુખન કે, ઝાંઝ લેઈ હાથમાં રે લોલ; વાગે ઝાંઝ
મૃદંગ ઉપંગ કે, કવિતા કરી તાલમાં રે લોલ. ૭ ગાવે
વૈષ્ણવ જન નર નાર કે, ધોળ પ્રગટયા તણાં રે લોલ;
હુટાવે શ્રીવલ્લભનંદ ઉદાર કે, મિષ્ટાન્ન મોહકા ધણાં રે
લોલ. ૮ શ્રીગિરિધરજી પ્રપુલ્લિત મન કે, ગોવિંદ હર-
ખીઆરે લોલ; આઠ્યા દેવ ખેસી વૈમાન કે, કુસુમ બહુ
વરખીઆં રે લોલ. ૯ આઠ્યા જ્ઞેશી સહસ્ત્ર પ્રવીણ કે,
લાલ પ્રગટ્યા સુણીરે લોલ; એમને ખટપુત્ર કન્યા એક
કે, એમ કહે છે મુનિડે લોલ. ૧૦ આઠ્યા ગર્ગાદિક
મહામુનિ કે, ધુનિ કહે વેદનીરે લોલ; શ્રીગોસ્વામી
પરમ ઉદાર કે, આપી વધામણીરે લોલ. ૧૧ આવી
ગોકુળની સહુ નાર કે, ઝુંડે ઝુંડે મળીરે લોલ, જોયા
શ્રીમુખ શ્યામ સ્વરૂપ કે, આશિષ દે સહુરે લોલ. ૧૨
ચિરંજીવો શ્રીવિહારાજકુમાર કે, ભક્ત શિર ગાજજેરે.
લોલ; પ્રભુજી સેવા કરજે નિત્ય કે, ગોકુળમાં મહા-
લજેરે લોલ. ૧૩ અવિચળ અપળતા રહેજે નિત્ય કે,
ભક્ત હુતરાવજેરે લોલ; હું હું ચરણ સેવકનો દાસ કે,
કૃપણ પાપી ધણેરે લોલ. ૧૪ રાખો ચરણકમળની

પાસ કે, બિરહ તમ તણું રે લોલ; બલિહારી જય
માધવદાસ કે, દોષ નિવારણે રે લોલ. ૧૫

ચોથા લાલજી શ્રીગોકુલનાથજીનાં ધોળ.

ધોળ ૧.

શ્રીગોકુલનાથ પ્રગટ થયારે, આયો મહા ઓચ્છવ.
માહારા તનના તાપ ગયારે. આયો મહા ઓચ્છવ. ૧
સખીયો સર્વ મળી ઘેર આવોરે, મોતીના ચોક પૂરાંવારે ૨
કંકુના હાથા દેવરાવોરે, મંગળ કળશ ભરાવોરે. ૩
કદળી ખંભ રોપાવોરે, તરીયા તોરણ બંધાવોરે. ૪
રૂડા મંડપ રચાવોરે, ચીરના ચંદ્રવા બંધાવોરે- ૫
શેરીએ કાચ ઢળાવોરે, વાટે પુલડાં વેરાવોરે. ૬
શેરીએ પાટ પથરાવોરે, સુગંધ અગર ઉખેવોરે. ૭
મોટા સમીઆના બંધાવોરે, મોતીની ઝાલરો ટંકાવોરે. ૮
સખીયો સહુ મળી ઘેર આવોરે, મંગળ ધોળ ગવરાવો ૯
મોટી જળમો પથરાવોરે, ગાદી ચૂંઢા બીછાવોરે. ૧૦
હીવા જ્યોત પ્રગટાવોરે, આજ આનંદ વધાવોરે. ૧૧
શ્રીગોકુલનાથને પથરાવોરે, એ છે શ્રીરૂક્મણીજીના
જયારે. ૧૨ એ છે વૈષ્ણવ નના વહાસારે, એ છે
શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીના લાસારે. ૧૩ વહાલે પુષ્ટિ પ્રામદ્ય
કાધું રે, વહાલે ભક્તને દાન દીધું રે. ૧૪ વહાલે

ત્રજમાં પૂર્યો વાસરે, જન્મ્યા સુદી સાતમ માગશર
માસરે. ૧૫ વહાલે સહુની પૂરી આશરે, બલિહારી
માધવદાસરે. ૧૬.

ઘોળ ૨

માગશર માસે અતિ અનૂપમરે આજે સોહલો;
તેનું અભિનવું રૂપરે. આજે સોહલો. ૧ તેમાં જન્મ્યા
શ્રીગોકુળભૂપરે, પ્રગટ્યા ભક્તના આધારરે. ૨ ધન્ય ધન્ય
સમ્રાજી શુભ સારરે, તેહેનું વચન ન આવે રૂપરે. ૩
તે ધન્ય કૃષ્ણદાસી ભક્તરે, જે છે વહાલાસું અનુરકતરે.
૪ ઉદર પર ફેર્યો, આવો મેરે શ્રીગોકુલનાથરે. ૫ ત્યારે
શ્રીરુદ્રમણી એમ બોલ્યારે, ગુંજ અંતર પટ બોલ્યારે.
૬ તે ભલે ગોકુળનાથ પાચારે, મેરે જ્યાંમે જ્યાં આચારે.
૭ પ્રગટ્યો આનંદનો ઉદ્યોતરે, તેની અભિનવી
જ્યોતરે. ૮ શ્રીશોભાજીએ આરતી કીધીરે, અચળ
સુહામણી આશિષ દીધીરે. ૯ ગાયે ગીત બહુ પેરરે,
હાથે શ્રીવિઠ્ઠલજીને પેરરે. ૧૦ વાજાંત્ર વાજે અવનવી
ભાંતરે, પૂર્યા ચોક સાથીયા દારરે. ૧૧ ધન્ય ધન્ય
સમ્રાજી મહાભાગ્યરે, પ્રગટ્યો ભક્તનો સુહાગરે. ૧૨
ધન્ય ધન્ય શ્રીરુદ્રમણીજી માતરે, જન્મ્યા જગત વિખ્યા
તરે. ૧૩ પ્રયાગ નગર રસભર્યરે પ્રગટ્ય અભિનવું

કર્કુરે. ૧૪ ભક્તના ભાવ શું કહુરે, તેનો કહેતાં પાર
ન લહુરે. ૧૫

ધોળ ૩.

શ્રીગોકુળીયું મૂકીને કંઈ જઈએ નહિ, વાસો
વસીએ ચરણ કમળની છાંય જો; શ્રીજમુનાજીનાં
મુંદર તટ રણિયામણાં, ત્યાં માહરા વહાણાજીના પરમ
રમણ સુખ ધામજો. શ્રીગોકુળ. ૧ જસોદા ઘાટે આનંદ
સાગર ઉલટયો, સુખસાગરમાં ઝીલો ભક્તસમાજ જો;
શ્રીઠકુરાણી ઘાટે ખેઠક સુંદર શોભતી, સદા ખિરાજો
શ્રીવલ્લભ પરમ ઉદાર જો. શ્રીગોકુળ. ૨ શ્રીગોકુળી-
યાની વૃક્ષલતા સહુ નમી રહી, ચરણ સ્પર્શવા શ્રીગો-
કુલપતિ મહારાજ જો; ગિરિ ગોવર્દન રતનખચિત
સોહો વણું, આઘવૃંદાવન નિત્ય રમણના દામ જો.
શ્રીગોકુળ. ૩ આનંદ મંગળ મહારસ સિંધુ ઉલટયો,
કુંજકુંજ પ્રતિ ખેલો શ્રીનંદકુમાર જો; જો નયણે શ્રીગો-
કુળીયું નિરખ્યું સહી, તે નયણાંના ભાગ્ય તણા નહિ
પાર જો. શ્રીગોકુ. ૪ શ્રીવલ્લભઘાટે પ્રીતમજી બેસે
વણું, કુંજગલીમાં લીડતણો નહિ પાર જો; રંગીલી
ગલી શ્રીગોકુલપતિ મંદિર જતાં, પ્રીતમજી ત્યાં વળી
લે છે દાન જો. શ્રીગો. ૫ જગમોહન ખેઠક સુંદર

શોભતી, મનોરથ પૂરે શ્રીગોકુલનો નાથ જો; રમણ-
રેલીમાં રાસમંડળ રચના કરી, નિરખી હરખી જીવ
કૃતારથ થાય જો. શ્રીગો. ૬ ભેટ પહેરામણી ભાવ
સહિત સંહુ ત્યાં કરે, તેને વહાલો આપે વ્રજમાં વાસ
જો; ગહેરાં જળ અતિ દીસે સુંદર શોભતાં, એવી
રીતે કહે છે શ્રીવલ્લભદાસ જો. ૭ ઘેર ઘેર શ્રીજમુના-
જીને વિનતિ કરું, નિત્ય પ્રતિ રાખો ચરણકમળની
છાંય જો; નિજ ભક્તનકી નિજ દાસી હું તમતાણી,
કિકર કહે મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસ જો. શ્રીગો. ૮

ધોળ ૪.

શ્રીરુક્મણી જયો શ્રીવલ્લભ પુત્ર, વધાવો વ્રજરાયને;
સખી શ્રીગોકુલના ભૂપ, વધાવો વ્રજરાયને;
એમનું મહામનોહર રૂપ, વધાવો વ્રજરાયને;
એક સકળ સોહાસણી, મળી વ્રજ કેરી નાર;
એક આવે ઉતાવળી, વિસરી વિવેક વિચાર.
એકના મનમાં મોદભર્યા, મળી મંગલ ગાયે ચાર. ૧
એક એકની ચાલે આગળી, પહેર્યા પીતાંબર સાર;
એકે દક્ષિણનાં ચીર પહેર્યા, ચોળીએ મોતીના હાર;
એકને ચરણ ચૂંદડી, એકે સજ્યા સોળે શણગાર, વ. ૨

એક નાચે ને એક ગાય, એક બજવે તાલ;
 એકને વાગે ધુંધરા, તેનો શબ્દ રસાલ;
 એક નાર નાબદે કોઈને, ઉમગી ઉમગી જશ ગાય. વ. ૩
 એક કુમકુમ હાથા દેતી, તોરણ બાંધ્યાં છે દાર;
 એકે કહણીના સ્થંભ રોપ્યા, સાથીયા શુભ સાર;
 એક અતિ આનંદસું, બોલે છે જેજેકાર. વ. ૪
 એક ચોક ચંદને પૂરતી, ગોત્ર ભાલ છત્રીસ;
 એક કુમકુમ તિલક કરતી, એક દેતી આશીષ;
 એક ઉતારે આરતી, જ્યો શોભા બેટીજના વીર. વ. ૫
 એમ કહે છે વ્રજસુંદરી, પ્રકટ્યા ભક્તને કાજ;
 એક વદન નિહાળતી, અવલોકે વારંવાર;
 એક માગે વધામણી, બલિહારી માધવદાસ. વ. ૬
 ધોળ ૫.

આજ જનમ દિવસ છે રે હેલી, શણગાર સજ્જું
 સર્વે પહેલી. ૧ જઈ શ્રીય વિકુલજને દાર, ત્યાં તો
 ભક્તની ભીડ અપાર. ૨ વાજે તાલ ને ઝાંઝ મૃદંગ,
 વળી વાજે છે માંગલી સંગ. ૩ વાજે દોલ દમામા ને
 ભેરી, મોટી નોબત ધુમે છે ઘેરી. ૪ ત્યાં તો નૃત્ય કરે
 નરનારીરે, આભૂષણ શોભે છે ભારી. ૫ નારી ધોળ ગાયે
 ગુજરાતી, પુઢી ફરતી ને અંગ ન સમાતી. ૬ ત્યાં તો

મોતીના ચોક પૂરાયે, શ્રીવલ્લભવર કેસર ન્હાયે. ૭ ઘસી
કેસર ચંદન ધોળ્યાં, પુલેલ શ્રી અંગે ચોળ્યાં. ૮ ઉખળુ
જલશું સ્નાન તે કીધાં, વૈષ્ણવજને ચરણામૃત લીધાં. ૯
અંગવસ્ત્ર શ્રીઅંગેજ કરીયાં, ધોતી ઉપરણા કેસરી
ધરીયા. ૧૦ મારે વાલે આભૂષણ ધરીયાં, દેખી વૈષ્ણુ-
વનાં મન ઠરીયાં. ૧૧ માર્કેડેયની પૂજરે કીધી, વિમ્બ-
જતને દક્ષિણા દીધી. ૧૨ ઈંડીપીંડી ને આરતિ કીધી,
ન્યોછાવર વારીને દીધી. ૧૩ હરિદાસ શોભા સુખકારી,
હરખી નિરખીને જાઉં બાલહારી ૧૪

ધોળા ૬.

અગદન માસ મહા બડભાગી, આજે સોહેલો;
સુદી સપ્તમી સુહાગી, આજે સોહેલો. ૧
વાર ભલો ભગુવાર, આજે સોહેલો;
નિશ ઘટિકા છપ્પન પલ અનુરાગી, આજે સોહેલો. ૨
સંવત સોલસેં શુભ અષ્ટ, આજે સોહેલો;
પ્રાદુર્ભાવ ભયો પુષ્ટ પુષ્ટ, આજે સોહેલો. ૩
દૈવી હવ લખે પ્રભુ સ્પષ્ટ, આજે સોહેલો;
મિટયો વિરહાનલકો કષ્ટ, આજે સોહેલો. ૪
કૃપા ચકિત કૃષ્ણદાસી, આજે સોહેલો;
શ્રીગોકુલપતિ જુકી ઉપાસી, આજે સોહેલો. ૫

- પ્રાગલ્ભ્ય સમય જાણી રહી પાસે, આજે સોહેલો; ૬
 રૂક્મણીજી જન્મે સુખરાશી, આજે સોહેલો.
 શ્રીમુખ નિરખી હરખ ભેર ધુલી, આજે સોહેલો; ૭
 કૃષ્ણહાસી અંતર પટ ખોલી, આજે સોહેલો.
 આયો શ્રીગોકુળનાથ થોં ખોલી, આજે સોહેલો; ૮
 સુણી ધાઈ વ્રજજનકી ટોળી, આજે સોહેલો.
 ધન્ય શ્રીવિઠ્ઠલનાથ ગુસાંઈ, આજે સોહેલો; ૯
 સુત પાયે શ્રીવલ્લભરાય આજે સોહેલો.
 ધન્ય ધન્ય શ્રીરૂક્મણીજી માધ, આજે સોહેલો; ૧૦
 જનકી અમૃત કુખ સિરાઈ, આજે સોહેલો.
 ગામ અંડેલ ત્રીવેળી તીર, આજે સોહેલો; ૧૧
 સુંદર જમુનાજીકા નીર, આજે સોહેલો.
 પ્રગટયો શોભાજીકા વીર, આજે સોહેલો; ૧૨
 મીટી રસભક્તનકી પીર, આજે સોહેલો.
 સુંદર રૂપ અનુપમ સોહે, આજે સોહેલો; ૧૩
 વ્રજજન નિરખી હરખી મન મોહે, આજે સોહેલો.
 ઉમંગ ભરી સખ શ્રીમુખ જોયે, આજે સોહેલો; ૧૪
 ધનકે ભાગ્ય સમોવડ કો હે ? આજે સોહેલો.
 સુની ધાઈ સખ વ્રજકી નારી, આજે સોહેલો; ૧૫
 ગાવતી ગીત બજવત તારી, આજે સોહેલો.

નાયત ઉમંગ ભરી સુકુમારી, આજે સોહેલો;	
સંગ ઝાંઝ પખાવજ થારી, આજે સોહેલો.	૧૬
દેત આશીષ સખ વ્રજભાત, આજે સોહેલો;	
જીવો રુક્મણીજી તિહારો ભાત, આજે સોહેલો.	૧૭
દારન બાંધત બાંદનભાત, આજે સોહેલો;	
તિલક દીયો ભક્તનકે ભાત, આજે સોહેલો.	૧૮
મિશ્રી વદનકમળમેં ધરહી, આજે સોહેલો;	
મિલત પરસ્પર અંકજ ભરહી, આજે સોહેલો.	૧૯
ઉચ્છવ ઘર ઘર પ્રતિ સખ કરહી, આજે સોહેલો;	
શ્રીગોકુલપતિ પદ અનુસરહી, આજે સોહેલો.	૨૦

ધોળ ૪.

વહાલા લાગો છો ધણું વહાલા, વદ્ધભલાત વહાલા લાગો છો.	
કેસરીયા ધોતી મહારા પ્રભુજીને સોહીયે,	
છૂટા મેલ્યા છે કેશરે.	વદ્ધભલાત. ૧
કેસરી ઉપરણા માહરા વાહાલાજીને સોહીયે,	
આત લગતી આતે.	વદ્ધભલાત. ૨
કેસરીયા પાગ માહારા પ્રભુજીને સોહીયે,	
મુખપા છે પૂતમ અંદ	વદ્ધભલાત. ૩
શ્રીવિહૃતનાથજીના ભાતજ કહીયે,	
સણી રુક્મણીજીના જાયા.	વદ્ધભલાત. ૪

શોભા બેટીજના વીર જ કહીયે,
 પારવતી વહુજના કંથ. વહ્નભસાત, ૫
 કીકીમાં કામણ કીધું માહારા વહાલા,
 મારું મન હરીને લીધું. વહ્નભસાત. ૬
 હૈવી જવને હિત પ્રાગટ્ય લીધું,
 અનેક જવ ઉદ્ધાર્યા. વહ્નભસાત. ૭
 કર જોડીને કહે ગોપાળદાસ,
 રાખો ચરણની પાસ. વહ્નભસાત. ૮

ધોળ ૮.

શ્રી ગોકુળ સાસરીયે જલુ, આણું તો મોહનવરનું આવ્યું;
 લખ્યું શ્રીહરતતણું ભાવ્યું. શ્રીગોકુળ. ૧
 જલુ છે લટકે ને મટકે, મોહનવર જોધ જોધ મન અટકે,
 પાયે નૂપુરીયાં ઠમકે. શ્રીગોકુળ. ૨
 આભરણ પહેર્યા છે અંગે, સખીજન શોભે છે સંગે.
 મોહન વર જોધ જોધ મન રંગે. શ્રીગોકુળ. ૩
 વાટલપી તો જોવે છે વહાલો, સખી વંગે વહેતેગં ચારો.
 નૈણાં ભરી ભરી પ્રીતમજ નિદાણો. શ્રીગો. ૪
 સાસરીયું મને વહાલઈ લાગે, ત્યાં મારી કામવાસના ભાગે;
 મોહનવર જોધ જોધ રઢ લાગે. શ્રીગો. ૫

સખી માહારે આ અવસર રૂડો, અવિચળ અખંડ પહેર્યોચૂડો;
માહારે શ્રીગોકુલપતિ વર રૂડો. શ્રીગો. ૬

અદ્ભુત લહેર તરંગ ભારી, શ્રીયમુનાજળ ભરવી છે ઝારી;
મોહનપર વારવાર વારી. શ્રીગો. ૭

શ્રીવલ્લભ નામ સદા રટવું, નિત્ય સુખતિમાં રહેવું;
સદા શ્રીચરણકમળ સેવું. શ્રીગો. ૮

ધોળ ૯.

વારી વારી શ્રીગોકુલનાથ તમારા લટકાને ટેક.
લટકે શ્રીગોકુળ ગામ વસાવ્યું ને, મોટા મંદિરનું રાજરે;
સહુ સેવકને ચરણે રાખે, ચૈદ્ધ ભુવનના નાથ. દર્શન જઘયેરે.
પીળાં પીતાંબર પરવટવાળી, ઓઢ્યા ઉપરણા સારરે;
કેસરકેરાં તિલક બિરાજે શિરપર કેસરી પાગ. ૬. ૨
કંઠે સોહીએ દુગદુગીને, હીરાકંઠી અતિ સારીરે;
કંઠે મોતનકી માલા બિરાજે, કુંડળ ઝળકે કાન. ૬. ૩
સુંદર સારાં કડાં બિરાજે, પહોંચી રત્ન જડાવરે;
બાંહે બાબુબંધ બેરખા બિરાજે, એવા વહાસારે શણગાર. ૪
શ્રીમદનમોહનજી આપ બિરાજે ને શ્રીબાલકૃષ્ણ નહાની
જોડરે; શ્રીનવનીતપ્રિયાજી આપ બિરાજે; બડાં વૈષ્ણુ-
વનાં ભાગ્ય દરશન. ૫ સાતે સ્વરૂપ શ્રીગોકુલમાં
બિરાજે, જાણીએ ગોલોક પુરીરે; મોટે મંદિર શ્રીગોકુ-

લનાથજી ખિરાજે, સામા શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીના લાલ.
દરશન. ૬ શ્રીગોકુલનાથજીને પાર્વતી વહુજી. નિત્ય
નવી આરતી પૂરેરે; લટકે શ્રીગોકુળનાથ આરતિ ઉતારે
સેવકને સુખ આપે. દરશન. ૭.

ધોળ. ૧૦

આજે આનંદનો ભાણુ ઉદે થયોરે, પોતે પ્રગટયા
શ્રીગોવર્દનનાથ, હેતે પ્રીતેથી વધાવીયે શ્રીનાથનેરે. ૧

સાખી-શ્રીગોકુલગામ સોહામણુ, તટ જમુનાંને ત્યાંય;

સુંદર જલ શીતળ વણાં, કાલિંદીનાં ત્યાંય.

એવાં રમણુ સ્થળમાં ખિરાજે મારો વાલંમારે.
ત્યાં તો થઈ રહ્યો આનંદ અપાર. હેતે પ્રીતેથી; ૨

સાખી-ચૈદ લોકના રાજ્યા. વહાલા અવળ સવળ કરનાર;

ધર્મધુરંધર પ્રકટીયા; એવા શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રાણાધાર.

એવા શ્રીનાથજીના ચરણકમળમાં આપણેરે.
નીતિ ભક્તિથી વસીયે સહાય, હેતે પ્રીતેથી. ૩

સાખી-નિજ તિલક માળા ધરી, જાણે વરત્યો જે જે

કાર, અન્યધર્મ અળગા કરી. રાખીવેદ મરજદ.

એવા શ્રીવલ્લભ વિઠ્ઠલ પ્રભુજીને હું નમુરે, એનો
વારી વારી લેછેરે દાણુ. હેતે પ્રીતેથી. ૪

સાખી-વ્રજ ઉપર ઇંદ્ર કોપીયો, ગિરિ લીયો ઉઠાય;
મહ ઉતર્યો મધવાતણો; એવા શ્રીકુંજબિહાર.

એવા શ્રીગોવર્ધન ધારી પ્રભુને વિનવુરે. વાસો
વસીયે વ્રજમાં સહાય. હેતે પ્રીતેથી. ૫

સાખી-સરખા સરખો આપણે, મળી સહુ સમાજ;
પ્રીતેથી નિહાળીએ, શ્રીવલ્લભવરને આજ,

એ તો પ્રકટયા છે ભક્તહિત કારણેરે જઈ નમીયે
વારંવાર. હેતે પ્રીતેથી. ૬

ઘોળ. ૧૧

આવોજ અચલ સોહાસણી, મળી સહીયર સમાણી;
શ્રીગોકુલનાથજીને નિરખીએ, જગ વલ્લભ જાણી, ૧

કાલિંદીજીને કાંઠે, શ્રીગોકુલ ગામ,
ત્યાં બિરાજે શ્રીવલ્લભરાજીયો; પરિપૂરણ કામ, ૨

શ્રીવલ્લભ કુલ મંડન, ખંડન પાખંડી;
જેણે જીત્યો કલિકાલનો, કલિરૂપ કુંદડી. ૩

નખ શિખ સુંદરતા તણા, કોઈ પાર ન જાણે;
સુર મુનિ નારદ શારદા, કવિ કોણ વખાણે ? ૪

સરલ સુદેશ સોહામણા, શિર વાળ ત્રિશાલ;
વદન કમળ પાસે રહે; જાણે મધુકર માલ. ૫

લલિત લલાટ રસ ભર્યું, હરિચંદન રેખા.

- છુકુટિ કામ કમાનની, વીંધે પ્રાણ વિશેષા. ૬
 વાંધો વ્રજ વનિતાએને, ઉર અંતર ભેદ;
 તતક્ષણ નેન નિરખતાં, કુલ સંકલ છેદ. ૭
 લોચન લાલ પ્રસન્નતા, શ્રુતિ મંડળ પરસે;
 કરુણા ભર સિંગાર સાર, બહુ રસ વરસે. ૮
 નવલ નિરૂપમ નાસિકા, ગદ્યસ્થલ ઝલકે;
 કંચન મણિ કુંડલતણી, આભા અતિ ચળકે. ૯
 અધર અમૃત ભર્યાં, દંત દાડમ ખીલ્યા;
 વાક્ય સુધારસ વૃષ્ટિથી, બ્રહ્માદિક ભૂલ્યા. ૧૦
 કરપદ ગ્રીવા ઉદરની, ઉપમા શી લીજે ?
 ત્રિભુવન માંહે કોઈ નહિ, એઉની સંભાવડ લીજે. ૧૧
 શોભા જોતાં સુખ હોય, તે તો મન જાણે;
 ગુંગો મિઠાઈ તણા, કેમ સ્વાદ વખાણે ? ૧૨
 અનુભવી વિન આનંદનું, કેમ રૂપ જાણાય;
 જ્ઞાની વિરમી રહ્યા, ત્યાં કવિ કેમ ગાય. ૧૩
 જુગ જુગ જીવો જગત પ્રભુ, સેવક સુખકારી;
 નારાયણ ગુણ રૂપની, જય બલિહારી. ૧૪

ધોળ ૧૨.

- ચાલોજ રસભરી સુંદરી, જઈ જોઈએ વલ્લભજ;
 અગમ નિગમ જાણે નહિ એવા છે રે દુર્લભજ. ૧

- કંઠર્પ કોટિ લાવણ્ય કહીયે, માયાવાદ ખંડનજી;
ગુણનિધિ ગોકુલનાથજી, ઘણી શોભા સુંદરજી. ૨
- વ્રજ સુંદરીજીનો વાલમો, શ્રીવિકૃત સુત કહીયે;
તેજે ત્રિભુવન મોહી રહ્યા એઉને જોવાને જમ્બુએ. ૩
- બાલ ખેલ લીલા કરે, રક્ષમણીજી લાડ લડાવે;
નિજજન બહુ સુખ પામીયા; પ્રેમે દર્શને આવે. ૪
- શ્રીગોકુલ ગામ સોહામણાં, શ્રીનાથજી પધાર્યા;
ભક્તન મન આનંદ ઘણો, તણુ લોક ઉદ્ધાર્યા. ૫
- અંગો અંગની શોભા શી કહું, કર્ણ મુક્તાફલ;
નેનબાણુ મૂકે ઘણાં, નયણાં છેરે રસાલ. ૬
- વદી ના શકું કોમલ રસ ભર્યા, એવા છે રે બિહારી;
નારાયણ ગુણ રૂપની, જાયે બહિહારી. ૭

ધોળ. ૧૩

- આવોજી અચલ સોહાસણી, મળી મંગલ ગામ્બએ;
આજ આનંદ માહારે અતિઘણો, સર્વે વાળંત્ર વામ્બએ. ૧
- પ્રગટયા શ્રીગોકુલનાથજી, જન્મનો રે દહાડો;
મોતી કેરા સાથીઆ, મંદિરમાંહે કહાડો. ૨
- મણિ મુક્તાફળ કેવડો, વચ્ચે ચોક પૂરાવો;
શ્રીવિકૃતજી દાન આપે ઘણું, કહેતાં ન આવે પાર. ૩

ભાટ જાયક મળ્યા યણું, બોલે જય જય કાર;
 ભગવદી મન આનંદ વણે, પુલી અંગ ન સમાય; ૪
 માધવદાસ પ્રભુના, જશ સહુ કોઈ ગાય;
 આવોજ અવળ સૌહારમણી, મળી મંગલ ગાઈએ. ૫

ધોળ. ૧૪

મંગલ રૂપે મહારાજ મારે મન વસીયાજ;
 ઘેર આવો છબીલા લાલ હો રંગ રસીયાજ. ૧
 બુધે તે સુધ ને બુધ સર્વે ભૂલીજ,
 હું તો જોઈ મહાપ્રભુજનાં રૂપ અંગોઅંગ ફૂલીજ ૨
 બૃહસ્પતે તે ભ્રમણા મનની ભાળીજ,
 શ્રીવલ્લભવરની સાથ લગની લાગીજ. ૩
 શુક્રવારનાં સુખ વણાં શાં કહીએજ,
 શ્રીગોકુળનાથજને ચરણે ચકોર થઈ રહીએજ. ૪
 શનિવારે સંતાપ ગયા સૌ નહાસીજ,
 હું તો ભવોભવ વલ્લભલાલતણી થઈ દાસીજ, ૫
 આદિત્યે આનંદ ઉર ના સમાયજ,
 શ્રીગોકુળનાથજનાં રૂપ કહ્યાં નવ જાયજ. ૬
 સોમે તે સોળ શણગાર સજ્યા મેં અંગેજ,
 જ્ઞાતા લહેરી શ્રીગોકુલેશ સંગ રમવા રંગેજ, ૭

ધોળ. ૧૫

આજ સખી હું તો આનંદ પામી, અખિલ ભોવ-
નપતિ ગરુડાગામી; પધાર્યા છે અંતરજભીરે, ચાલો
દર્શન જઈએ. ૧ પુલની ગાદી ને પુલના તકીયા, પુલની
સેજ બિછાઈએરે. ચાલો. ૨ ચીરના ચંદરવાને મંડપ
મોટા, બંદનવાર બંધાઈએરે; ચાલો. ૩ માનિની ગાવે ને
ચોક પૂરાવે, મંગલ કલરા ભરાઈએરે; ચાલો. ૪ સોના
રૂપાનાં તે પુલડાં વધાવો, છત્ર ચમર તે ઢોલઈએરે;
ચાલો; ૫ વરઘોડો વાલમજીનો આવ્યો, કીરતન ધોળ
તે ગાઈએરે; ચાલો. ૬ કાનજી આવે ને મોટા મંડપ
રચાવો. હીરજીભાઈને બોલઈએરે; ચાલો ૭ વાજંત્ર
વાજીને સર્વે સુહાવે, ઝાંઝે મૃદંગ બજાઈએરે; ચાલો, ૮
શ્રીવિકુલ પ્રભુ વૈષ્ણવ મળીને, શ્રીકૃષ્ણ ભેટ ધરાઈએરે.

ધોળ. ૧૬

પિયુજી મુજને વ્રજ જોવાનો કોડ કે, વેગે આણાં
મોકલેરે; આવ્યો આવ્યો સાસરીયાંનો સાથ કે, તેણે
મુજને એમ કહ્યુંરે. ૧ આજ પિયુજી છેરે સોહાગ તો.
છત્ર ચમર ઢળેરે; આજ વ્રજમાં છેરે આનંદ તો, રાય
રાણા આડંગ કરેરે. ૨ સુખીઓ છે સઘળેડા સાથ તો
વાર ભલી એક તણીરે, જઈ જુઓ શ્રી મંદિર માંહ

તો, શ્રીનાથજીની સેવા કરેરે. ૩ જઈ જુઓ શ્રીબેઠક
 માંછ તો, શ્રીગાદી મૂઢે શોભતારે, જઈ જુઓ રાજઠર-
 બાર તો સુખડેથી સાગર ઉલટયોરે. ૪ જઈ જુઓ
 શ્રીજમુનાજીને તીર તો, વીરો શોભાજી તણોરે; ઘેરી
 રાજને કડં રે પ્રણામ તો દેખી માડં મન ઠરેરે, ૫ એરે
 લીલા છેરે અગાધ તો, ચરણની સેવા દીજીએરે. ૫

ધોળ. ૧૭

શ્રીલક્ષ્મણભટજીના દ્વારે, ચાલો તો જોવા જઈએ;
 જન્મ દિવસ છે આજે, મળીને મંગલ ગાઈએ. ૧
 બાજે છે ઢાલ નિશાન; નોખત બાજે અતિ નવી;
 થાય છે દુંદુભિના નાદ, વેદની ધુનિ ત્યાં હવી. ૨
 બાંદી જન બહુ કરે ગાન, વૈષ્ણવ જાય વારણે;
 માતીના ચોક પૂરાય, તોરણ બાંધ્યા બારણે. ૩
 શ્રીવલ્લભવરને નવરાબ્યા, કેસર અંદન વસ્યાં;
 મરહન કરીયાં પુલેલ, સેવક જનતાં મન વસ્યાં, ૪
 ઉષ્ણોદકપ્રભુજી નહાયા. અંગ વસ્ત્ર અંગ ધર્યાં;
 કેસરી ધોતી ઉપરણાં, શ્રીપ્રભુજીએ પહેર્યાં. ૫
 કુમકુમ ભાલ તિલક અક્ષત સોહે પીળા;
 પીઢાયે બેઠા શ્રીવલ્લભ, વૈષ્ણવ નિરખે લીલા. ૬

જેવાને દેવતા આવ્યા, માર્કેડેયની પૂજા સમે;
 શ્રીફલ ફેફલપાન, દક્ષણા જેને જે ગમે. ૭
 સગા કુટુંબ સહુ સાથ, ભોજન કીધાં પ્રીતશું;
 બંદીજન વિવિધ પ્રકાર, બીડાં આપ્યાં રીતશું. ૮
 સર્વે વૈષ્ણવજનને, પ્રસાદી જૂઠણ દીધી છે;
 એ શોભા જેતાં હરિદાસ પ્રીતે કરી લીધી છે. ૯

ધોળ ૧૮.

આજ સૈયરે વધામણાં વ્રજ વાગે નિશાન,
 પ્રકટયા શ્રીગોકુલનાથજી હુવા કોટિ કલ્યાણ. ૧
 ચાલોને ચાલ ઉતાવળી, લાલને જેવાને જઈએ,
 તન તપે મન મેલીને આપણુ સુખીયાં થઈએ. ૨
 અર્મારે ભરી હરિની આંખડી, નયનાં છેરે રસાળાં;
 જેતામાં મનદુઃ હર્યું એવાં કામણુગાળાં. ૩
 શ્રીમુખ શોભા શી કહું ? કેસર તિલક સુભાળ.
 ચરિત્ર કરે મનભાવતાં, પાસણીએરે પોઢયા. ૪
 એ તો નિંદ્રા નહિ કરે, સેવાના છેરે રસિયા;
 માધવદાસના પ્રભુજી મારે મન વસિયા. ૫

ધોળ ૧૯.

અજવાળું ભૂતળ આ શુરે ? કોઈ અદ્ભુત દીસેરે;
 શ્રીવલ્લભવર પ્રકટ હવા જેઈ જેઈ વ્રજજનનાં મન

હીસેરે. ૧ જોતાં શ્રીમુખ શીતળ તનના તાપ ટાળેરે,
અરણુકમળ સેવતાં સુખનિધિ આનંદ ઓઘ વળાવેરે. ૧
સકળ નિજજનને મન હવું કાંઈ મહાફળની આશરે;
અરણુરેણુ સેવકનો સેવક બલિહારી હરિદાસરે. ૩

શ્રીકૃષ્ણલાલજી મહારાજકૃત ધોળ. ૨૦
આવો આવોને શ્રીગોકુલનાથ રમવાને આવોરે.
તમે પાર્વતી વહુજીના કંથ રમવાને આવોરે. ૧
તમે શોભા બેટીજીના વીર, " "
તમે ભક્તવત્સલ પ્રતિપાલ, " " ૨
સાખી—ચાર ચિહ્ન પ્રભુભક્ત કે પ્રકટ દિખાઈ દેત;
હયા, ભાવ અરુ દીનતા પ્રભુ યા લોક હર લેત. રમ૦
અપને અપને રંગમેં જગત ભયો સખ અંધ;
પ્રભુ સંબંધ ભૂલ્યો સખે નહિ ધર્મકો ગંધ. રમ૦
એક ભરોંસો આપકો હજે છે સત્સંગ;
તીજી ઇચ્છા આપકી આચરે ચોથો રંગ. રમ૦
સ્વામી અપનો સુખ ચહે, પ્રભુકો સુખ ચહે દાસ;
સ્વામીતેં પ્રભુ દૂર હે સેવક પ્રભુકે પાસ. રમ૦

પાંચમા લાલજી શ્રીરઘુનાથજીનું ધોળ.

શ્રીવિકૃલગ્રહ પ્રકટયા શ્રીરઘુપતિજી સુકુમાર જો,
કાર્તિક શુક્લ દ્વાદશીએ શુભ વાર જો. ૧

એ શ્રી જનકીવહ્નના ભરતાર જે.	
હૈવી જન પર વરસે સુધારસ ધાર જે.	૨
એમના સુત છે ચતુર શિરોમણિ ચાર જે,	
સૌથી મોટા કહીએ શ્રીદેવકીકુમાર જે.	૩
ગોપાલલાલજના ગોપેન્દ્રજ લાલ જે,	
એમનાં જમુના બેટીજ પરમ કૃપાલ જે.	૪
ત્રીજ સુત કહીએ શ્રીજસોદાનંદ જે,	
એમને નિરખ્યાથી મટ સકલ દુઃખ દ્વન્દ્વ જે.	૫
શ્રીજયદેવજ કહીએ પરમ સુજન જે,	
શ્રીદારકાનાથજ કરાવે સુરંગ રસ પાન જે.	૬
એ છબી જેઘને મોહી રહી સુરનારી જે,	
રતિપતિ રૂપ નિહારિ રહ્યો મનુહાર જે.	૭
સેવે સદા શ્રીગિરિધરન ગોકુલચન્દ્ર જે,	
શ્રી મુખ છબી પર વાઈ કેટિક ઈંદુ જે.	૮
એમણે કીધો સુંદર રાસ વિલાસ જે,	
શ્રીગોપીજનની સરવ પૂરી આસ જે.	૯
પ્રથમ સંખ્યા બ્રહ્મચારી નારાયણદાસ જે,	
શ્રીરઘુપતિજનાં કુલની પૂરી આસ જે.	૧૦
રસના ગુણ કેમ વરણી શકું? એનો નિગમ ન પામે પાર જે,	
શ્રીવલ્લભના શ્રીવલ્લભ પ્રાણાધારજે.	૧૧

[ઉપરનું ધોળ શ્રીવલ્લભજ મહારાજે કરેલું છે.]

છઠ્ઠા લાલજી શ્રીવદુનાથજીનાં ધોળ.

ધોળ ૧.

(જરે એ મુખ કેઈ પેરે વર્ણવું વાંધી આનંદ તણી શુભ વેલ રાગમાં)

જરે આજ આનંદમેહ વરસિયા ॥ ચાલી રસ
સરિતાની રેલ ॥ મંદિરે શ્રીવિકુલનાથ મહારાજને ॥૧॥
જરે મંથ્ય મૂલ વિકુલેશજી ॥ સાત લાલ નવ પક્ષવ વેલ
॥મંં ॥૨॥ જરે ચૈત્ર સુદી તિથિ છકને પ્રગટયા શ્રીજ-
હંપતિજી મહારાજ ॥ મંં ॥૩॥ જરે છઠ્ઠા લાલજી
જાણીયે ॥ એ તો ભક્તતણા સિરતાજ ॥મંં ॥૪॥
જરે પરમ દયાલ શિરોમણિ ॥ સરિયા વૈષ્ણવના સહુ-
કાજ ॥મંં ॥૫॥ જરે શ્રીરુકિમણીવહુજીના લાડિલા ॥
પદ્માવતીજીનાં પ્રાણુઆધાર ॥મંં ॥૬॥ જરે નોખત
દ્વાર સોહામણી ॥ થાતા થાલીનાં ઝણુકાર ॥ મંં ॥૭॥
જરે એક સખીયે દીધી વધામણી ॥ શ્રીવિકુલનાથજીને
તે વાર ॥મંં ॥૮॥ જરે પ્રકૃષ્ણિત વદન પધારિયા ॥ પાંચે
લાલ ઉમંગે સાથ ॥મંં ॥૯॥ જરે નાલ છેદન સ્નાન
કરાવિયા ॥ નામકરણ કર્યા શ્રીજહુનાથ ॥મંં ॥૧૦॥
જરે લાલને સુપ પોદાવિયા ॥ ગાયે વૈષ્ણવ મંગલ ચાર
॥મંં ॥૧૧॥ જરે શ્રીરુકિમણીજી ધવડાવતાં ॥ કાંધી
નોછાવર તે વાર ॥મંં ॥૧૨॥ જરે ન્યાત કુરંબ ભેળા

થયા ॥ કીધું મંગલ શુભ સ્નાન ॥ મંં ૧૩ ॥ જીરે ઘેરથી
 આવે વધામણી ॥ દીધાં રાય ભાટને દાન ॥ મંં ૧૪ ॥
 જીરે સુણી વૈષ્ણવ ભેળા થયા ॥ સાહી શ્રીવિકૃત્તનાથ-
 જનો હાથ ॥ મંં ૧૫ ॥ જીરે તોરણ બાંધ્યા બારણે ॥
 હાથા દીધા કુમકુમ રંગ ॥ મંં ૧૬ ॥ જીરે વૈષ્ણવ સહુ
 સન્મુખ થયા ॥ સાહી શ્રીવિકૃત્તનાથજનો હાથ ॥ મંં
 ૧૭ ॥ જીરે પ્રેમ સાગર ઉમગ્યો ત્યહાં ॥ કરતા નંદમ-
 હોછવ સંગ ॥ મંં ૧૮ ॥ જીરે હલદર દધિ ઉડાવતા ॥
 વાજે ઝાંઝ મૃદંગ ઉપંગ ॥ મંં ૧૯ ॥ જીરે જયજય
 શબ્દ સહુ કરે ॥ નિરખિ આનંદ થયા નહાત ॥ મંં
 ૨૦ ॥ જીરે આજનાં હરખની શું કહું ॥ મ્હારે મુખ
 રસનાં છે એક ॥ મંં ૨૧ ॥ જીરે શ્રીજદુપતિ પ્રાગટ્
 ગાવતાં ॥ હૈયે વાક્યો મોદ વિસેક ॥ મંં ૨૨ ॥ જીરે
 ચિરંજીવો મહારાજજી ॥ વધજે શાખા વેલ અનેક
 ॥ મંં ૨૩ ॥ જીરે બંદીજન દેતા વધામણી ॥ હરખે ગાવે
 દે અસીસ ॥ મંં ૨૪ ॥ જીરે જેમ રવિ જ્યોત તપો
 સદા ॥ અવિચલ રાજ કરે જગદીશ ॥ મંં ૨૫ ॥ જીરે
 કૃષ્ણકમલ માગે સદા ॥ રાખો ચરણ કમલને સંગ
 ॥ મંં ૨૬ ॥ જીરે નેન હૃદય શીતલ થયાં ॥ ઉર અતિ
 વાક્યો છે આનંદા ॥ મંદિરે શ્રીવિકૃત્તનાથ મહારાજને ૨૭

ધોળ ૨.

(સુંદરવરજનાં ધોળનો રાગ.)

આજ સખી આનંદ અતિરંગ રેલડી જી ॥ પ્રગટયા
 મહારાજજી જદુપતિ સુખ વેલડીજી ॥૧॥ સખી જન-
 મદિવસ છે આજરે રંગરેલડીજી ॥ આંગણીયે સાજ્યા
 સમાજરે સુખ વેલડીજી ॥૨॥ આ ન્યાત કુટુંબ તેડા-
 વિયા રંગરેલડીજી ॥ વૈષ્ણવ મલી સરવે આવિયા
 ॥સુનાડા ॥ આ તોરણ હાથા શોભા ઘણી રંગરેલડીજી ॥
 આ નોખત વાજે દાર ભણી ॥સુનાડા ॥ આ હળદીના
 ચોક પુરાવિયા રંગ ॥ પાટલા પિલી બિછાવિયા ॥સુના
 ॥પા ॥ આ માઈડેય પૂજ કર્યા ॥રં ॥ આ વૈષ્ણવ
 જનનાં મન ઠર્યા ॥સુનાડા ॥ પૂજના સાજ માંડ્યાં સહુ
 ॥રંગા ॥ સુખસાગરની હું શું કહું ? ॥ સુ. ॥જા ॥ વાલા
 ચોક બિરાજ્યા જદુપતી ॥રં ॥ ગિરધરજી સંગે સોભા
 અતિ ॥સુનાડા ॥ કેસરિયા ઘોતી ઉપરના ॥રં ॥ અંગ
 શોભે હીરાનાં ઘરેણા ॥સુનાડા ॥ આરતી ઉતારે બેન
 સહુ ॥રં ॥ નિરખી જનમાં હરખ્યા બહુ ॥સુનારના
 ગાય વૈષ્ણવ ધોળ વધામણા ॥રં ॥ વાજે ઝાંઝ મૃદંગ
 સહામણા ॥સુનારના ॥ લે જનમ પત્રિકા હાથમાં ॥રં ॥
 વાંચે જોતસી ગુણ નાથના ॥સુનારના ॥ થઈ તિલક

દક્ષણા ન્યાતમાં ॥રં.॥ મંત્રાક્ષતા કરિ સૌ સાથમાં
 ॥સુ.॥૧૩ ભોજન સહુ ખાલક કર્યો ॥રં.॥ જૂઠન લઈ
 વૈષ્ણવ તાપ હર્યા ॥સુ.॥૧૪॥ જનમ સફલ કરિ નિર-
 ખતી ॥રં.॥ માય કૃષ્ણકમલ ગુન હરખતી ॥ સુખવે-
 લડીછ ॥૧૫॥

શ્રીહરિરાયજીનું ધોળ.

આવ્યા આવ્યારે ગોકુલ કેરા રાજ્યા ગુણનિધિ
 શ્રીહરિરાયજી ॥ વળ્યારે અમારા દહાડતા પહોતી છે
 મનડાની આશજી ॥ ભાદરવા વદી પંચમી ભલિ રૂડિ
 આજની રાતજી ॥ શ્રી કલ્યાણરાય ઘેર પ્રગટિયા ઉછંગે
 શ્રી હરિરાયજી ॥ કોણ ઘોડે કોણ હાથીએ કોણ રાય
 ભલેરે તોખારજી ॥ કોણ વિરાજે સુખપાલમાં ચોપાસે
 ચમર ઢળાયજી ॥ શ્રીરાયજી ઘોડે હરિરાય હાથીએ
 ગોપેશ્વરજી ભલે રે તોખારજી ॥ શ્રીવિઠ્ઠલેશરાયજી
 ખિરાજે સુખપાલમાં ચોપાસે ચમર ઢળાયજી ॥ મથુરાં
 તે નગરીમાં જનમિયા વાસ શ્રીગોકુળ ગામજી ॥ વસુ-
 દેવને ઘેર જનમિયા ઉત્સવ નંદજીને દ્વારજી ॥ સિંહાડ
 નગરીમાં જનમિયા વાસ શ્રીખિમનોર ગામજી ॥ જમનાં
 વહુજી ગોદ ખિલાવીયા પૂરવા વૈષ્ણવની આશજી ॥
 વૈષ્ણવ જન સુખ પામિયા ખલિહારી માધવદાસજી ॥

શ્રીવલ્લભકુલનાં ધોળ.

નરસિંહ મહેતાકૃત વધાઇ.

શ્રીહરિ નરહરિ કૃપણ કરુણા કરી, રાખ્ય રાધાવર
ચરણ શરણે; શોક મોહ ગયા જન્મ સંવળા વૃથા, દુષ્ટ
ચિંતા કરી ઉદર ભરણે. ૧ દેહ ઈન્દ્રિય પ્રાણ અંતઃકરણ
હારા ધન, સોંપીયાં શરણ તારે; જીવ વિદ્યા ધર્મ સર્વ
શ્રીનાથજી તું, તુજ વિના અવર નહિ વસ્તુ મદારે. ૨.
માત તું, તાત તું ખાત તું ભૂધરા તુજ વિના
અવર કોન ન જાણું; દાસ હું નાથ તું એમ જાણુ
સહા, દ્વાર ખેંઠા તાહરા ગુણ વખાણું. ૩ શ્રીવલ્લભ
શ્રીવિહલ ભૂતલે પ્રગટીને, પુષ્ટિમાર્ગ વિશદ કરશે.
દેવી નિજ જીવ જે શરણ જે આવશે; વિના સાધન
ઉદ્ધાર કરશે. ૪ માટે શરણ દેા શ્રીહરિ દીન જાણી
કરી; સર્વથા દાસને ચરણ રાખો; ખેડ કર જોડીને નર-
સમૃથો વિનવે, નિત્ય પ્રતિ આવીને વદન દાખો ૫.

ધોળ ૨.

પ્રથમ પ્રભાને શ્રીગુરુ વલ્લભનું લયો નામરે,
પુરુષોત્તમ પૂરણ કામ શ્રીમહાલક્ષ્મીપતિજી. ૧
શ્રીલક્ષ્મણરાજકુમાર શ્રીધલમ્માજી પુત્ર ઉદ્ધારજી,
શ્રીવલ્લભ પ્રાણઆધાર ચરણે રાખો રતિજી, ૨

- વ્યાપક વિશ્વાધાર સુખહાયક નંદકુમારજી,
એ અક્ષર બ્રહ્મ અપાર તે કયાં થકી સોહતાજી. ૩
- શ્રીગોપીનાથ નિધાન એ પૂર્ણ પુરુષ પ્રમાણ,
એ જોગી જનને ધ્યાન ધરવાં દોહતાજી. ૪
- શ્રીગોવર્ધન ઉદ્ધરણ શ્રીરાધિકાજી રમણ,
એ વ્રજ યુવતિ સુખકરણ સેરી સુખ માણજેએ. ૫
- શ્રીરુદ્ધમાળીજીરમણ પદ્માવતી પ્રાણજીવનજી,
શ્રીવિહસજી તન મન ધન અધિકા જાણજેજી. ૬
- એ પુષ્ટિ પદાર્થ સાર શ્રીવૃંદાવન ગુંગારજી,
એમના નખ શિખ રૂપ અહર્નિશ ઉરમાં આણજેજી. ૭
- શ્રીકૃષ્ણ પ્રિયે યમુનાજી નામ શ્રીમહારાણીજી,
એ સર્વે સુખનું ધામ શ્રીકાલિંદીજી કહીયેજી. ૮
- શ્રીનવનીત પ્રિયલાલ શ્રીમથુરનાથ કૃપાલજી,
શ્રીવિહસનાથ હયાલ દયા સમુદ્ર લહીએજી. ૯
- શ્રીદ્વારકાનાથજી શ્રીગોકુલપતિ ગુણ ગાયજી,
એ અનાથના છે નાથ શ્રીગોકુલચંદ્રમાજી. ૧૦
- ભિરાજે શ્રીમહનમોહન નટવર મનમથ મહનસૂહનજી
શ્રીબાલકૃષ્ણજીના વહન તણી શી ઉપમાજી. ? ૧૧
- શ્રીગિરિધરજી ગુણવંત જેનો કોઈ ન પામે અંતજી,
શ્રીભામની વહુજીના ચિત્ત વિપે ભલા ભાવિયાજી. ૧૨

- જય જય શ્રીગોવિંદ એ તો પૂર્ણ પરમાનંદજી,
 શ્રીરાણીવહુજીના આનંદદાયક કહાવીયાજી. ૧૩
- શ્રીબાલકૃષ્ણ રસરૂપ એમના સ્વરૂપતણાં જસરૂપજી,
 શ્રીકમલાકાંત અનૂપમ ઉપમા શી કહુંજી ? ૧૪
- શ્રીગોકુલેશ શુભ નામ જીત્યા માયિક રાખી દામજી,
 એપાર્વતીપતિ કામના પૂરણ છે સહીજી. ૧૫
- શ્રીરઘુપતિ તેજ ભંડાર એડિના ગુણયશનો નહિ પારજી,
 શ્રીજનકી જીવનસાર ભક્ત ચિંતામણિજી. ૧૬
- શ્રીજદુપતિ જગજીવન એમનાં પ્રદુક્ષિત પ્રસન્ન વહનજી,
 શ્રીમહારાણી વહુજી ધન્ય જે શિર એ ધણીજી. ૧૭
- શ્રીવનશ્યામજીને માવો એ પુષ્ટિ પદાર્થ પાવોજી.
 શ્રીકૃષ્ણાવતી વહુજીના નાથ હૃદેમાં ધરીએજી. ૧૮
- શ્રીલક્ષ્મીસત્યભામા શોભા યમુના કમલા દેવકાજી,
 એ બેટીજી સહિત પરિકર નિત્ય સંભારજેજી. ૧૯
- શ્રીદામોદરદાસ શ્રીમહાપ્રભુ પદપંકજ પાસજી,
 સૂરદાસ જગત પ્રકાશ પરમાનંદદાસ છેજી. ૨૦
- અતિ અનન્ય કુંભનદાસ હૃદે કૃષ્ણદાસ રસરાસજી,
 એ ચારે મુખ્ય શ્રીવલ્લભ ચરણ નિવાસ છેજી. ૨૧
- નંદદાસ ચતુર્ભુજદાસ ગોવિંદસ્વામી છિતસ્વામીજી,
 એડિના પ્રભુ શ્રીવિકૃત અકલિત અંતરજામીજી. ૨૨

એ સંભારે સુખ થાય ધ્યાન પ્રસન્ન શ્રીવલ્લભરાયજી,
 એ અષ્ટ સખા પહરજ પરસે રહે શી ખામીજી. ૨૩
 ચોરાશી સંભારો વૈષ્ણવ બસે બાવન ધારોજી,
 શ્રીવલ્લભી સૃષ્ટિ વિચારો નિત્યપ્રતિ ક્ષણ ક્ષણજી. ૨૪
 શ્રીગોવર્દન ગોકુલ ધન્ય શ્રીમથુરાજી મન આનંદજી,
 શ્રીવૃદાવન વખાણો સહુ વ્રજદેશનેજી. ૨૫
 લીલાશ્રીગિરિવરધારી લો ચારે જૂથ સંભારીજી,
 સર્વ વલ્લભી લેજો વિચારી ભક્તિ અરોષ છેજી. ૨૬
 શ્રીવલ્લભનો પરિવાર એ છે સૃષ્ટિ શિરોમણિ સારજી,
 સમરો સહુ વારંવાર ધરી નિત પ્રેમશુંજી. ૨૭
 હું માગું મહારાજ મુજને એ સ્મરણ નિત્ય થાયજી,
 જન દયારામ જશ ગાય નહિ ઘડી પલની તૃપ્તિજી, ૨૮

ધોળા. ૩

શ્રીમદ્વલ્લભ કરુણારસ સમુદ્રથી નિર્મળ રત્ન
 નિકળ્યાં દસ ચાર ॥ ક્રિયાં ક્રિયાં છે વિવેકે વર્ણવું
 સાંભળજો સહુ દૈવી જીવ નરનાર ॥ પહેલું તે રત્ન શ્રી
 નવનીતપ્રિયે બીજું શ્રીમથુરેશ નિર્મલ નામરે ॥ ત્રીજું
 રત્ન શ્રીવિઠ્ઠલેશરાયજી ચોથે દારિકેશ પૂરણકામજી ॥
 પાંચમું રત્ન શ્રીગોકુલનાથજી છઠું શ્રીગોકુલચંદ્રમાજી
 કહિયે ॥ સાતમું રત્ન શ્રીમદનમોહનજી આઠમે

શ્રીબાલકૃષ્ણજી હલિયેજી ॥ નવમું તે રત્ન શ્રીનટવર-
લાલજી ॥ દશમે શ્રીજમુના મહારાણીજી ॥ એકાદશમું
રત્ન શ્રીગિરિધરરાયજી ॥ બારમે શ્રીગોવર્ધન દયો
જીજી ॥ તેરમે શ્રીદામોદર શેષહી સંગે ॥ ચૌદમે શ્રીગો-
કુલ સેવો વ્રજરે ॥ ચૌદ રત્નમાલા મધ્ય એક દુગદુગી
મધ્યે મેતી ઝળકે ગોપીનાથરે ॥ એ માલા કંઠે ધરી
સુંદર શોભિયા ચિંતામણિ શ્રીવિકૃત્તેશરે ॥ એ માળા
જે ગાય ને સાંભળેરે બલિહારી જય દયો દાસરે ॥

ધોળ ૪.

પ્રથમ પદવે નિરખું શ્રીગોવર્ધનનાથજી ॥ કૃપા
કરી મસ્તક ધરજે હાથજી ॥ બીજે કહીયે શ્રીયમુનાજી
મહારાણીજી ॥ અધમ ઉદ્ધારણી નિગમ વખાણીજી ॥
ત્રીજે કહિયે શ્રીગોકુલ નિજ ધામજી ॥ બ્રહ્મા છોકર
શ્રીમહાપ્રભુજીના ઠામજી ॥ ચોથે કહિયે શ્રીગોવર્ધન
ગિરિરાજજી ॥ દર્શન કરતાં દુષ્ટ ત સરવે જાયજી ॥
પાંચમ કહી ગાઉ શ્રીવલ્લભરાયજી ॥ માયા મત ખંડ ન
કર્યો તે લખાયજી ॥ છઠ્ઠે કહિયે શ્રીગોપીનાથ ગુણવં-
તજી ॥ પ્રગટ કીધો વેદ મરજ્જહાનો પંથજી ॥ સાતમ
કહિયે શ્રીવિકૃત્ત પરમ ઉદારજી ॥ કલિયુગ જીવનો
કરવા નિસ્તારજી ॥ આઠમ કહિયે શ્રીપુરુષોત્તમ ને

આધ્યેય ॥ તેના તે ભવના ફેરા જાય ॥ નોમે કહિયે
 શ્રીગિરિધરજી ગંભીરજી ॥ ખટગુણ વિદ્યા ધર્મધુરંધર
 ધીરજી ॥ દશમ કહીયે શ્રીગોવિંદ આનંદકંદજી ॥
 નિરખતાં મિત્રે સકલ દુઃખદ્રંદજી ॥ એકાદશ કહીયે
 શ્રીબાલકૃષ્ણજી હયાલજી ॥ એકિનાં તે પંકજનયન
 વિશાલજી ॥ દ્વાદશ કહિયે શ્રીગોકુલપતિ ગુણ ભર્મજી ॥
 માતા જીતી રાખ્યો પુષ્ટિનો ધર્મજી ॥ ત્રયોદશ કહિયે
 શ્રીરઘુપતિરૂપ નિધાનજી ॥ આપે વહાલો આનંદરસનાં
 દાનજી ॥ ચૌદશ કહિયે શ્રીયદુપતિજી મહારાજજી ॥
 સાર્થો વહાલો નિજજન કેરાં કાજજી ॥ પૂનમ કહિયે
 શ્રીધનશ્યામ સુજનજી ॥ રાખે વહાલો શ્રીભાગવતમાં
 ધ્યાનજી ॥ હવે કહુ અષ્ટ સખાનાં નામજી ॥ નિજજનના
 આશ્રયનું છે ધામજી ॥ રવિવાર સૂરદાસ રસકંદજી ॥
 સોમે કહિયે પૂરણ પરમાનંદજી ॥ મંગળ કહેતાં કહિયે
 કુંભનદાસજી ॥ બુધવારે કૃષ્ણદાસ પ્રભુ પાસજી ॥
 ગુરુવારે ચતુર્ભુજદાસ વખાણુંજી ॥ શુક્રવારે નંદદાસ
 ચિત આણુંજી ॥ શનિવારે ગોવિંદસ્વામી કહિયેજી ॥
 છીતસ્વામી કેરા ગુણ ગણી લખ્યેજી ॥ એ પદ પુષ્ટિ-
 માર્ગનું સારજી ॥ જે કોઇ ગાશે કરીને નિરધારજી ॥

વારે વારે માગું છું એ દાસજી ॥ મુને આપો શ્રી
ગોકુલમાં વાસજી ॥

ધોળ પ.

શ્રીલક્ષ્મણભદ્રજીનાં ભાવે લીજે ભામણાં ॥ તૈલંગ
તિલક ને વિપ્રશિરોમણિ ભૂપજે । એડિના સુત શ્રીવ-
લ્લભનાં લડિં વારણાં, દિજરૂપે પ્રકટયા અનલ અનૂપજે
॥શ્રી.૧॥ ધર્મધુરંધર જે સુત શ્રીવલ્લભ દેવના ।
પ્રકટ કરવા વેદતણો વિસ્તાર જે ॥ ગુણ સહોદર
ભરિયા શ્રીગોપીનાથજી ॥ હજી મૂસળધર હલધરનો
અવતાર જે ॥શ્રી.॥ શ્રીગોવરધનધર ધીર વીર બલ-
દેવના । રસનારૂપે કહિયે શ્રીનંદકુમારજે ॥ તે પુરુષો-
ત્તમ પ્રકટયા શ્રીવિકુલનાથજી ॥ નિર્ગુણ બ્રહ્મ એ
સગુણ સનેહી સારજે ॥શ્રી.॥ શ્રીવિકુલનાથજીના સાત
લાલ સોહામણા ॥ સૌથી મોટા શ્રીગિરિધરજી મહારા-
જજે ॥ શરણ ગયાને સાંપે તે શ્રીનાથજી ॥ કરવા સુંદર
સેવા કેરાં કાજજે ॥શ્રી.॥ શ્રીગોવિંદરાય તણાં મન
પ્રસન્ન હુલાસમાં ॥ આવે તેને આપે આનંદ દાનજે ॥
શ્રીબાલકૃષ્ણજી કોમળ અંગે રસ ભર્યા ॥ કરાવે છે
અધર સુધારસ પાનજે ॥શ્રી.॥ શ્રીગોકુલનાથ જણાવે
જીગતે જીવને ॥ એવા પોતે કહીએ પરમ કૃપાલજે. ॥

શ્રીરધુપતિજી રૂડલા નયણે નિરખતાં ॥ વદન સદનની
ભુલે લે સંભાળજે ॥શ્રી.॥ જેવા સરખા દીસો છે યદુ-
નાથજી ॥ એ છે જહાલો અખળાના આધારજે ॥ દેખી
દેવી જીવ સહા વનશ્યામજી ॥ રેડે ઉપર અમૃત રસની
ધારજે ॥શ્રી.॥ એ સાતે લાલનો વંશ સહા સંસારમાં
॥ પ્રગટ બિરાજે શ્રીપુરુષોત્તમ પર બ્રહ્મજે ॥ દયો દાસ
અધમ તે છે આઘનો ॥ એ શું જાણે શ્રીવલ્લભકૃતનો
મર્મજે ॥શ્રી.॥

ઘોળ. ૬

શ્રીલક્ષ્મણ ભટજીને ઘેર એ કુલ દીવો રે ॥ ભલે
પ્રગટયા શ્રીવલ્લભરાય એ ધણું જીવો રે ॥ એકુના સુત
છે બે અતિશે રૂડા રે ॥ જેનું ન તમ્યું એમને શીશ તે
જન રૂડા રે ॥ શ્રીઅક્ષાજી કૃષ્ણે અવતર્યા સુખકારી રે
ગોપીનાથ શ્રીવિકૃતનાથ ॥ એ પર વારીરે ॥ બળદેવ
શ્રીગોપીનાથજીને જાણોરે ॥ શ્રીકૃષ્ણ શ્રીવિકૃતનાથ એ
વ્રજ રાણો રે ॥ શ્રીપુરુષોત્તમજી પ્રેમ ધરીને ગારો રે ॥
તેના જન્મજન્મનાં પાપ સર્વે જશેરે ॥ શ્રીવિકૃતના-
થજીના સાત કુંવર સુખદાતા રે ॥ કલિયુગમાં પુષ્ટિ
પ્રકાશ કરે વિખ્યાતારે ॥ શ્રીગિરધરજી ગુણવંત સહુને
ગમતારે ॥ જઈ જુવા શ્રીજી નવનીતપ્રિયાજીને

રમતારે ॥ શ્રીમથુરાનાથ મનોરથ પૂરે મનના રે ॥
 સમરો શ્રીનરવરલાલ જય હુઃખ તનનાં રે ॥ શ્રીગોવિં-
 દરાય રસ મગ્ન નેન ભરિ નિરખો રે ॥ એમને મંદિર
 શ્રીવિકૃત્તેશરાય જોઈ જાઈને હરખો રે ॥ શ્રીબાલકૃષ્ણજી
 કૃપા કરીને સુખ આપો રે ॥ શ્રીદ્વારકાનાથજીનાં રૂપ
 હૃદયમાં થાપોરેરે ॥ શ્રીવલ્લભ ગોકુલનાથ સેવ્યા ગિરિ-
 ધારીરે ॥ જોણે રાખ્યો માળાનો ધર્મ જાડિં બલિહારી
 રે ॥ શ્રીરઘુપતિજી મહારાજ જોઈ મન મોહિયે રે ॥
 શ્રીયદુપતિજી રે જુગતે જોવા જોવા રે ॥ એમને મંદિર
 શ્રીબાલકૃષ્ણજીની સુંદર સેવા રે ॥ શ્રીચનશ્યામ પૂરણ
 કામ છે ઘણું રસીયા રે ॥ શ્રીમદન મોહનજી મહારાજ
 મારે મન વસીયારે ॥ એ જોઈ હરિદાસ જય બલિહારીરે,
 એ લીલા ગાજો નિત્ય નરને નારીરે ॥

ધોળ ૯.

શ્રીવલ્લભ પ્રભુજીને પરણુમું ॥ શ્રીમહાલક્ષ્મીજી
 ગુણ વરણુવું ॥ એમના મુખ ઉપર જાડિં બલિહારી ॥
 સુત શ્રીગોપીનાથજી પર વારી ॥ શ્રીવિકૃત્તનાથજી સુત
 છોટા ॥ ગુણ વરણી શકે નહિ કવિ મોટા ॥ શ્રીરુકમણી
 વહુજીના પ્રાણપતિ ॥ છોટાં વહુજી તે શ્રીપદ્માવતી
 ખટ પુત્ર તે રુકમણીજીના દુવા ॥ પદ્માવતી પુત્ર તે

એક લક્ષ્યા ॥ એમના વેદ પુરાણે ગુણ કહ્યા ॥ મોટા
મુનિજન તે પાર નવ લક્ષ્યા ॥ શ્રીગિરિધરજી સંગે
ભામિની ॥ ચંદ્ર જોઈ ચક્રિત થયો જામિની ॥ શ્રીગો-
વિંદજી સાથે વહુજી રાણી ॥ એહુને જોવાને આગ્યાં
ઈંદ્રાણી ॥ શ્રીબાલકૃષ્ણની સાથે કમળાવહુ ॥ એહુને
જોવાને આગ્યા દેવ સહુ ॥ શ્રીગોકુલનાથજીને
પાર્વતી ॥ એહુને સમ આવે નહિં રંભારતિ ॥ શ્રીરઘુ-
નાથજીને જનકી સોહૈ ॥ છબિ નિરખિનિરખિ વ્રજજન
મોહૈ ॥ શ્રીજહનુનાથજી સાથે મહારાણી ॥ ગુણરૂપ
ચતુર મધુર વાણી ॥ શ્રી વનશ્યામજી સાથે કૃષ્ણાવતી
હોટાં વહુજી તે શ્રીભાગીરથી ॥ શ્રીલક્ષ્મી સત્યભામા
ખેહુ ॥ શ્રીનવનીત પ્રિયજીને સેવ્યા બહુ ॥ શોભા
યમુનાને કમલ દેવકા ॥ એમના સાત બાંધવ સોહા-
મણા ॥ જે કોઈ પ્રાતઃ ઉઠીને સ્મરણ કરે ॥ તેના જન-
મજનમનાં અથ હરે ॥ એ સાત સ્વરૂપ સોહામણાં ॥
શોભા જોઈ હરિદાસ લે ભામણાં ॥

ઘોળ ૮.

હું બલિહારી તૈલંગ કુલ દીપ શ્રીલક્ષ્મણ તાતને
રે લોલ ॥ તે કુલ પ્રગટયા શ્રીવલ્લભ દેવ જગત હિત
કારણે રે લોલ ॥ તેઉના બે સુત પરમ કૃપાનિધિ

ચતુર શિરોમણિ રે લોલ ॥ શ્રીગોપીનાથ શ્રીવિકૃલનાથ
 કે અમ શિર એ ધણી રે લોલ ॥ શ્રીવિકૃલનાથજીના
 સાત કુંવર કે તે પ્રગટયા સહિ રે લોલ ॥ જાણે પોતે
 સાત સ્વરૂપ ધરીને પ્રગટયા મહી રે લોલ ॥ શ્રીગિરિ-
 ધરજી પરમ સુશીલ સુભટ અતિશોભિતા રે લોલ ॥
 શ્રીગોવિંદરાયતણાં મુખ ચંદ્ર ભક્ત મન લોભિતા રે
 લોલ ॥ શ્રીબાલકૃષ્ણજીનું ધ્યાન ધરીને સ્નેહ ચરણ ચિત
 લાવિયે રે લોલ ॥ શ્રીગોકુલનાથજીના ચરણની રેણુ
 જગતમાં કહાવિયે રે લોલ ॥ ચતુરશિરોમણિ શ્રીરઘુ-
 નાથ તણા ગુણ ગાઘરે રે લોલ ॥ શ્રીયદુનાથજીના
 ચરણસરોજ તેની દિશા ધાઘરે રે લોલ ॥ સમર્થ વેદ
 ન વર્ણન કરવા ગુણ વનશ્યામના રે લોલ ॥ સખો
 ચરણકમલની છાંય કે એ છે કામના રે લોલ ॥ એ
 શ્રીવલ્લભનો પરિવાર જગતમાં બિરાજજો રે લોલ ॥
 સકલ સ્વરૂપનાં ચરણની રેણુ અમ શિર ગાજજો રે
 લોલ ॥ એ શ્રીવલ્લભ કેરો વંશ જગત હિત કારણે રે
 લોલ ॥ શ્રીબ્રજભૂપણ જોઈ મુખચંદ્ર કે નયે વારણે
 રે લોલ ॥

ધોળ ૯.

પ્રથમ સમરૂં શ્રીવલ્લભનો પરિવાર રે, વાહાલાજી,

વહાલા તેજ થકી ઉતરવું મારે પાર મહારા વાહાલાજી.
 ૧ શ્રીવલ્લભ શ્રીગોપીનાથ શ્રીવિકૃત કહીએરે, વાહા-
 લાજી, વાહાલા ભક્તિમાર્ગ સ્થિર સ્થાપો શરણે રહી-
 એરે માહારા વાલાજી. ૨ પ્રથમ વર્ણવું શ્રીગોવર્ધન
 ગિરિધારીરે વાલાજી, વાહાલા તમ હીઠે સુખ થાય હૃદમાં
 ભારી માહારા વાલાજી. ૩ ખીજે શ્રીનવનીત પ્રિયાજીને
 માવુંરે વાલાજી, વાહાલાને હર્ષી નિરખી હર્ષ હૈયામાં
 પાવું માહારા વાલાજી. ૪ ત્રીજે શ્રીમથુરાનાથ છખીલો
 બિરાજેરે વાલાજી, વાહાલે કર્યા મનોરથ પૂરણ અમ
 શિર છાજે માહારા વાલાજી. ૫ ચોથે શ્રીવિકૃલેશરાય
 જોઈ જોઈ હરખુંરે વહાલાજી, વાલો જુગલ સ્વરૂપ બિરાજે
 સરખા સરખું માહારા વાલાજી. ૬ પાંચમે શ્રીદ્વારકાનાથ
 કરે રાજ્યધાનીરે વાલાજી, વહાલે શંખ ચક્ર મહા પદ્મ
 ધર્યા, મન માંની માહારા વાલાજી. ૭ છઠ્ઠે શ્રીગોકુલનાથ
 ધર્યા ગિરિરાજરે વાલાજી, વહાલે ઈંદ્ર તણો મહ
 મોડયો સરીઆં કાજ માહારા વાલાજી. ૮ સાતમે
 શ્રીગોકુળચંદ્રમા વેણુધારીરે વાલાજી, વાહાલે કીધો છો
 રાસવિલાસ તેડયાં પ્રજનારી. મહારા. ૯ આઠમે શ્રીમ-
 દનમોહનજી ગાઉં રત્ન સોહીએરે વાહાલાજી, વાહાલો
 જુગલ સ્વામિની સંગ પ્રજ સહુ મોહ્યું માહારા વાલા-

લાજી. ૧૯ નામે શ્રીગિરિધરજી છે ગુણના ભંડારે
 વાહાલાજી, એકને શરણે રહીએ તો ઉતરીએ પાર
 મહારા વાલાજી. ૧૧ દશમે શ્રીગોવિંદરાય રસીલાને
 નિરખુરે વહાલાજી, જેણે સેવ્યા શ્રીવિહરેશરાય હૈયામાં
 હર્ષ મહારા વાહાલાજી. ૧૨ એકાદશી મેં તો બાલ-
 કૃષ્ણજીને દીઠારે વાહાલાજી, વાહાલાનાં દર્શન કરતાં
 લાગે મનમાં મીઠાં માહારા વાલાજી. ૧૩ દ્વાદશી
 શ્રીગોકુળનાથ સેવ્યા ગિરિધારીરે વાહાલાજી, જેમણે
 રાખ્યો માળાનો ધર્મ એ પર વારી માહારા વાહાલાજી.
 ૧૪ ત્રયોદશી શ્રીરઘુનાથજીને ગાવુરે વાહાલાજી,
 શ્રીબનકીજીવન-નાથ ચરણ રજ પાઉં મહારા વાલા-
 લાજી. ૧૫ ચતુર્દશી શ્રીજહનુનાથજીની સેવા જાણીરે
 વાહાલાજી, એમને નમે છે મોહોટા ભૂપ રાયને રાણી
 માહારા વાલાજી. ૧૬ પૂરણ ચંદ શ્રીધનશ્યામરે
 વાલાજી, વહાલાના દર્શન કરતાં પોહોચ્યા મનના કોડ
 માહારા વાલાજી, ૧૭ પંદર તિથિ પૂરણ થઈ એમ
 જાણીરે વાહાલાજી, વાહાલા રાખો ચરણની પાસ દાસ
 વખાણી મહારા વહાલાજી. ૧૮ શ્રીવક્ત્રભકુલની કૃપા
 થકી હું ગાવુરે વાહાલાજી, વહાલા સાત રવરૂપની

ચરણકમળ રજ પાઉં. મહારા વાહાલાજી. ૧૯ પ્રથમ સમરૂં શ્રીવલ્લભનો પરિવારે વાલાજી.

ઘોળ ૧૦.

મોહન મલપંતા ઘેર આવ્યારે, મહારે ઘેર પુરુષો-
ત્તમ પધાર્યારે, મેં તો લેધને મોતીડે વધાવ્યારે. ૧
વાહાલે માહારે કરુણાની દષ્ટિએ જોયુરે, બાઈમારે એ
વરશું મન મોહુરે. ૨ પડયું મારે નંદના કુંવર સાથે
પાનુરે, હવે હું તો કયમ કરી રાખીશ છાનુરે. ૩ દુર્જ-
નને કહેવું હોય તે કહેજેરે, વાહાલા મહારા હૃદયકમળ
વચ્ચે રહેજેરે. ૪ ધન્ય ધન્ય ગોકુળના ગિરિધારીરે,
વાલાને જવા મળી પ્રજનારીરે. ૫ હાંરે હું તો વલ્લભ-
કુલની દાસીરે, હાંરે વાહાલા કૃપા કરે પ્રજવાસીરે. ૬
વાહાલે મહારે પ્રજમાં તે આપ્યો વાસરે, હાં બલિહારી
તે માધવદાસરે. મોહન મલપંતા ઘેર આવ્યારે. ૭

ઘોળ ૧૧.

શ્રીકુકરાણી ઘાટ સોહામણેરે છોકર લેહેકે છે
દ્વારે, માહારૂં ગોકુળ રળિયામણુરે. ૧ શ્રીવલ્લભવંશ
પિરાજતારે, શ્રીવિકુલનાથજીનો સાથરે. ૨ ગુણનિધિ
શ્રીગોપીનાથજીરે, હલધરનો અવતારરે. ૩ ગુણનિધિ
શ્રીવિકુલનાથજીરે, શ્રીકૃષ્ણતણો અવતારરે. ૪ શ્રી-

રુક્મણી વહુજના કંથરે, શ્રીપદાવતીવહુજના કંથરે. ૫
 ગુણવંતા શ્રીગિરિધરલાલજરે, શ્રીભામિનીજવહુજના
 કંથરે. ૬ ગુણવંતા શ્રીગોવિંદરાયજરે, શ્રીરાણીજ-
 વહુજના કંથરે. ૭ ગુણવંતા શ્રીબાલકૃષ્ણજરે,
 શ્રીકમળાવતીવહુજના કંથરે. ૮ ગુણવંતા શ્રીગોકુળ-
 નાથજરે, શ્રીપાર્વતીવહુજના કંથરે. ૯ અજીતને જીતી
 વળ્યારે, રાખ્યો માળાનો ધર્મરે. ૧૦ ગુણવંતા
 શ્રીરઘુનાથજરે, શ્રીજનકીજ વહુજના કંથરે. ૧૧
 ગુણવંતા શ્રીજદુનાથજરે, શ્રીમહારાણીવહુજના
 કંથરે. ૧૨ ગુણવંતા શ્રીધનશ્યામજરે, શ્રીકૃષ્ણાવતી
 વહુજના કંથરે. ૧૩ લક્ષ્મી સતભામાબેહુરે, અગ્રજની
 અનુહારરે. ૧૪ શ્રીનવનીતપ્રિયાજને રીઝવ્યારે, સેવા
 વિવિધ પ્રકારરે. ૧૫ શોભા યમુના કમળા દેવકારે,
 જેને સાત બંધુ સોહાગરે ૧૬ શ્રીગોકુળથી શ્રીજ
 પધારીયારે, ચઢવો શ્રીગોવર્ધન ટેકરે. ૧૭ સિંહાડમાં
 શ્રીજ પધારીયારે, આપ શ્રીગોવર્ધન નાથરે. ૧૮.
 શ્રીજની સેવામાં સોંપીયારે, સાત કુંવરની જોડરે. ૧૯
 ભોગ ધરાવે શ્રીજને ભાવતારે, શ્રીજમુનાજળ ઝારી
 હાથરે. ૨૦ આચમન કરાવી બીડાં ધર્યારે, આરતિ
 ઉતારે પ્રજનાથરે. ૨૧ દર્પણ ધરે મન મોહશુરે, માળા

પહેરાવે હાથરે. ૨૨ બાંસીબટના ચોકમાંરે, માહારે
વાહલે કર્યો વેણુનાદરે. ૨૩ રમણું રાધાજીના રાસમાંરે,
તાળી શ્રીગોવર્ધન હાથરે. ૨૪ કર જોડીને કંઈ વિનતિરે,
નમી નમી દંડવત થાયરે. ૨૫ માધવદાસની વિનતિરે,
આપો શ્રીગોકુળ વાસરે. ૨૬

ધોળ ૧૨.

શ્રીગોવિંદરાયજીરે રસીયા, માંરા હૃદય કમળમાં
વસીયા. ૧ શ્રીમુખ સુંદરરે દીસે, નિજજનનાં મન
જેવા ઈચ્છે. ૨ ભાત્રે તિલકરે બિરાજે, બુકુટી ધનુષ
સમાન બિરાજે. ૩ કાને કુંડળરે ઝળકે, જાણે ચપળા
વીજળી ચમકે. ૪ હળવે મધુરરે બોલે, એ વચનામૃત
નહિ કો તોલે. ૫ શ્યામળ વરણરે સોહીયે, નિરખતાં
ભવ દુઃખડાં ખોઈએ. ૬ સુંદરતાનીરે સીમા, લોચન
તલપે અમૃત પીવા. ૭ શ્રીવિકૃલેશરાયજીરે માથે, જુગ
જુગ જોડી બિરાજે સાથે, ૮ શ્રીવિકૃલેશ રાય જીરે લાલા,
શ્રીગોકુલઉત્સવજી સુત ધણું વહાલા. ૯ પુત્ર શ્રીગોપે-
શ્વર છોગાળા, શ્રીલક્ષ્મીનરસિંહ દીનદયાળા. ૧૦
અનુભવ ગ્રંથ તણો વિરતાર, શ્રીહરિરાયજી પ્રગટયા
બીજવાર. ૧૧ એ સુખ નિજજનને ધણું દે છે,
શ્રીભાગવત સદા નિરંતર કહે છે. ૧૨ પ્રગટયા શ્રીપુરુ-

પોત્તમ અવતાર, એમની લીલા અપરંપાર. ૧૩
 એમના ગુણનેરે ગાઇએ, ચરણકમળ લેવા રજ બધાએ
 ૧૪ એવા સ્વામીશ્રી સમર્થ માથે, પ્રગટ્યા દેવી હવને
 કાળે. ૧૫ સકળ મનોરથરે સંધ્યા, મનવાંછિત ફળ
 માગ્યાં ઇચ્છે. ૧૬ શ્રીવ્રજભૂપણના સ્વામી, ચરણકમળ
 વંદુ શિર નામી. ૧૭

ધોળ ૧૩

શ્રીવિઠ્ઠલાચળના લાલ છે અતિ લટકાળા,
 વૈષ્ણવના પ્રાણ આધાર સહુને છે વહાલા. ૧
 શ્રીગોવિંદરાયળના પુત્ર સહુકે એમ કહે છે,
 વહાલે હીધાં અઢળક દાન મનવાંછિત દે છે. ૨
 શ્રીગોપેશ્વરળના ભ્રાત રૂપે રૂડા છે,
 નિરખે નહિ જે નરનાર તે નર કુડા છે. ૩
 એવાં પ્રકૃષ્ટિત વદન વિશાળ શું કહું શોભા ને,
 જાણે ઉઝાંચા પૂનમચંદ થયું મન લોભાને. ૪
 એમનું સુંદર ભાલ વિશાળ તિલક શોભે છે,
 નિરખીને ગાળે મુરાર ચિતડાં લોભે છે. ૫
 શ્રીકંઠે માળ કુસુમતણી અતિ રાજે છે,
 નિરખતાં વૈષ્ણવજનને મોહ ઉપજાવે છે. ૬

- અંચળતા ચાલે ચાલ ભરિ દીસે છે,
જાણે મહગજ કમળ સમાન મન જોઈ હીસે છે. ૭
- છબિ ઉપર જઈ બલિહાર હું તમને વાડું,
પ્રકટયા શ્રીવિકૃતનાથ સેવકજનના સાડું. ૮
- મને હરખ ધણેરો થાય છે ગુણ ગાવાને,
મારા તનના તાપ શમાવો ભવદુઃખ ભવાને. ૯
- છેલ છબીલા લાલ તો અતિ સારારે,
હીંડાલે લટકા કરતાં કામ કામણગારારે. ૧૦
- શ્રીસિંહાડનગરમાં વાસ સહુ કોઈ જાણે છે,
જશ થયો જગત વિખ્યાત, દાસ વખાણે છે. ૧૧
- શું કહું ? વ્રજભૂપણ ગુણ તમારા રે.
અવગુણ ન જોશો નાથ ધણી અમારા રે. ૧૨

ઘોળ ૧૪.

- શુભ અષ્ટમીનો દિન કહીએ સારરે, વહાલાજી.
શ્રીવ્રજભૂપણજીનું પ્રાકટય નિરધાર. વહાલાજી ૧
- શ્રીવ્રજભૂપણજી રૂપે રૂડા દીસેરે, વહાલાજી.
આ મારું મનડું જોવાને ઘણું હીસે. વહાલાજી. ૧
- શ્રીપદ્માવતી કુખે અવતર્યા સુખકારીરે, વહાલાજી.
એ લીલા માણે નિત્ય નરને નારી. વહાલાજી. ૩

શ્રીવ્રજભૂષણુ વિઠ્ઠલવરના લાતરે;	વહાલાજી.
આ અંતર અમને બહુ લાગે છે વાહાલ.	વહાલાજી. ૪
શ્રીવ્રજનાથજી જોઈ હરખે મન મોહરે,	વહાલાજી.
શ્રીચારુમતી માજી પુલ્યાં અંગે અંગે.	વહાલાજી. ૫
શ્રીગોકુળનાથજી પુલ્યાં અંગે ડોલેરે.	વહાલાજી.
આ વૈષ્ણવ ઉભા જોજો શબ્દ બોલે.	વહાલાજી. ૬
કેસરીયા ધોતી સોહીએ સુંદર નાથરે,	વહાલાજી,
ઉપરણો ઓઢ્યો છે લટકતે હાથ.	વહાલાજી. ૭
કેસર કેરાં તિલક બિરાજે ભાતરે,	વહાલાજી.
શ્રીકંઠે સોહીએ ગુંજકેરા હાર.	વહાલાજી. ૮
શ્રીવ્રજભૂષણુ શ્રીગિરિધારીલાલના તાતરે,	વહાલાજી.
આ પ્રાતઃ સમે ઉઠી કીધા પાઠ.	વહાલાજી. ૯
શ્રીદ્વારકાનાથજી સેવો છે ઘણી રીતરે,	વહાલાજી.
શણુગાર આપોને ભોગ ઘણી પ્રીતે.	વહાલાજી. ૧૦
શ્રીવ્રજભૂષણુ શ્રીચંદ્રાવલી વહુજનાં કંથરે	વહાલાજી
નેન કટાક્ષે ભાગે એ ગુણવંત	વહાલાજી. ૧૧
શ્રીહરિ અમારે હૈડે હરખ ન માયરે,	વહાલાજી,
આ ધંધુકાના વૈષ્ણવ તમને ગાય.	વહાલાજી, ૧૨
શ્રીવ્રજભૂષણુ દુઃખડાંના છે જાગરે.	વહાલાજી,
ગીનસહી સાથે અંધાણા પ્રાણ.	વહાલાજી. ૧૩

શ્રીવ્રજભૂષણુ ગિરિધારિ ગઢના રાજરે, વહાલાજી.
 આ દાન આપેને લાગે ઝાઝા વહાલા, વહાલાજી. ૧૪
 સોળ કળા તો સંપૂર્ણ કહેવાયરે, વહાલાજી.
 આ સુખડાં જોતાં દુખડાં સર્વે જાય, વહાલાજી. ૧૫
 ગાંડો ઘેલો હું કાંઈ નવ જાણુરે. વહાલાજી.
 શ્રીવિકૃલવરની કૃપા હોય તો માણું, વહાલાજી. ૧૬
 કાલો ઘેલો દાસ તમારો જાણુરે; વહાલાજી.
 શ્રીવ્રજભૂષણુ વેગે લેજો તાણી. વહાલાજી. ૧૭
 એ શોભા જોઈ હરિદાસ બલિહારી જાયરે. વહાલાજી.
 શ્રીવ્રજભૂષણુને દીકે મહાસુખ થાય. વહાલાજી. ૧૮

ધોળ ૧૫.

પ્રગટયા પુરુષોત્તમલાલરે, સાંભળ મહારી સાહેલી;
 વાહાલા છે આનંદકારીરે, વાત કરે હસી હરિ. ૧
 એવા વૈષ્ણવજનનાં જૂથરે, નિરખે છે નયણાં ભરી;
 એવા પુરુષોત્તમ પાતળીયારે, લીધું છે સર્વસ્વ હરી. ૨
 એવા ચતુર શિરોમણિ જાણુરે, સાન કરી સમજાવે છે;
 રસિયો છે રસનો ભોગીરે, પ્રેમે પ્રીત ઉપજાવે છે. ૩
 પેલાં દુરિજનીયાના દિલમાંરે, દાઝ ધણેરી આવે છે;
 તમારું શ્રીમુખ જોયા વિનારે, વિરહ ધણું સંતાપે છે. ૪

ધરમાંહિ તો નથી ગમતાંરે, આંગણીયે નથી રહેવાતાં;
 વહાલા તમે વિના મહારાજરે, અળગાં નથી રહેવાતાં. ૫
 માહારા કામણુગારા કહાનરે, વારે વારે શું કહીયે?
 અમો અબળાનું શું જ્વરરે, રૂઢન કરી થાકી રહીયે. ૬
 મરકલડે મોહ પામી છુરે, અંગે આતુરતા ઢળે;
 મને બીજું ન આવ નજરેરે, સાંભળ માહારી સાહેલી. ૭
 સહીઅર સંદેશો કહેજેરે, વિનતિ મહારા વહાલાને;
 સમજવી એમને કહેજેરે, શ્રીગોકુલનાથજીના લાલાને. ૮
 પ્રભુ દયાનિધિ દયા કરે, કાંકરેલીના છે વાસી;
 પ્રભુ પ્રીત કરી પધારોરે, ચરણકમળની હું દાસી. ૯

ધોળ ૧૬.

સૂરજ ઉગી ઉઠે થયો, સર્વે સંસારીને મોહ રહ્યો;
 લાલા લહેરી તું રંગીલો. ૧ કાને કુંડળ મકરા
 મોતી, હું તો શ્રી દ્વારકાનાથજીનાં મુખ જોતી. ૨
 શેરીએ શેરીએ પુલડાં ઘેર, આવતાં જતાં હું તમને
 ઘેર; ૩ મારે ઘેર આવજો દહાડી દહાડી; મારે ઘેર
 પુલ અંપાની છે વાડી. ૪ મારે ઘેર આવજો લટકે મટકે,
 લવિંગ સોપારી બાંધુ દો પટકે. ૫ મારે ઘેર આવો હરિ
 રમઝમતા, તમે મારી સાસુ નણંદને મનગમતા. ૬
 ઓરા આવો ચોટી ઓળું, પલંગે પોદો તો પ્રભુને

વા દોળું. ૭ મારે ઘેર આવો હસે મસે, દુધ સાકરિયાં
પાઉં રસે રસે. ૮ મારે ઘેર આવો તો રમાડું, ઘરમાં
પધારો તો જમાડું. ૯ મેંતો તમ સાથે પ્રીત બાંધી,
છોડાવી નવ છુટે હીરની ગાંઠી. ૧૦ હાસ વલ્લભ કહે
ચરણે લાગું, તેથી મારા જન્મોજન્મનાલય લાગું ૧૧

ઘોળ ૧૭.

ધન્યધન્ય રે શ્રી ગોકુલગામ અતિ રળીયામણું,
કોઈએ દીપારે શ્રીપુરુષોત્તમસાલ, જમુનાજીમાં ઝીલતાં;
વાહાલો શરીરે ઉરાડે નીર, ગોપીઓને મનગમતા. ૧
વાહાલો બોલે મધુરા બોલ મુખમાંથી મોતીડાં ઝરે,
વાહાલો ચાલે ચમકતી ચાલ કંકુનાં પગલાં પડે. ૨
ધન્યધન્ય શ્રીમહારાણીમાનીકુખ, જેનીકુખે રત્ન જડ્યાં,
એવાં કોઈનાં નથી શ્યામસ્વરૂપ, થોડેથોડે કનકે ઘડ્યાં ૩
એમનાં મુખડાં પૂનમચંદ્ર, દેખી માહારા મનડાં ઠર્યાં;
એમનાં અણિયાળાં લોચન, ગાલે રૂડાં ગલીઆં પડ્યાં. ૪
વાહાલે છુટા મેલ્યા કેશ, કેસરી તિલક બન્યાં;
વહાલે મોતી કેરા શણગાર, પોતાને અંગે ધર્યાં. ૫
માહારે રહેવું શ્રીગોકુળ ગામ, સાસરીયું ખોટું;
બેની શું કરીએ સંસાર ? એ મેહેણું મોહોહું. ૬

અલિહારી જય માધવદાસ શ્રીવિકુલવરને;

રાખજો ચરણકમલની પાસ, દયા કરી નિજ જનને. ૭

ધોળ ૨૨.

શ્રીનટ્વરલાલને વારણેરે. શ્રીછોટાલાલઅલિહારીરે
લાલ. શ્રી. ૧ રાજનગર રળીયામણુરે. તેહની મુંદર
શોભા સારીરે લાલ. શ્રી. ૨ છપ્પનભોગ સોહામણેરે
કીધો બુદ્ધિ બહુ વિચારે લાલ શ્રી. ૩ સૈકે સંવત
અદારમાંરે ચતુર ચોરાણુવો શુભકારીરે લાલ, શ્રી. ૪
વેગે વૈશાખ માસમાંરે, સહુકો આવ્યા નર ને નારીરે
લાલ. શ્રી. ૬ ઉત્તરથી હરિ આવીયારે, શ્રીગોકુલનાથ-
જની ગાદી ભારીરે લાલ. શ્રી. ૭ શ્રીલક્ષ્મણલાલને
જોધનેરે, સહુ કોને પ્રીતિ થણી છે પ્યારીરે લાલ. શ્રી.
૮ દક્ષણથી દુઃખ કાપવારે, આવ્યા શ્રીકલ્યાણરાય
હિતકારીરે લાલ, શ્રી. ૯ પૂર્વથી પ્રભુ પધારીયારે, શ્રી
ત્રિકમજી માધવરાય ગિરિધારીરે લાલ શ્રી. ૧૦ પશ્ચિ-
મથી પ્રભુ પધારીયારે, આવ્યા શ્રીમગનલાલજી મહા-
રાજરે લાલ શ્રી. ૧૧ શ્રીમટુલાલ મથુરાનાથજીરે બીજા
બાળક બહુ અલિહારે લાલ. શ્રી. ૧૨ સહજે સાતમે
તારીયારે; તેન મહેર કરી માદારાજરે લાલ. શ્રી. ૧૩

સહજે દાસ જમુનાને દયા કરીરે, હેતે લીધો છે ઉઠાડીરે
લાલ. શ્રી. ૧૪

ધોળ ૨૩.

શ્રીમદન મોહનલાલ આગલ વિનંતિ કીધી, રાજ-
નગર પધાર્યાની આજ્ઞા લીધી; શ્રીનાથજી પધાર્યાની શી
કહું વિધિ ? શ્રીબાળકૃષ્ણલાલે સુખ આપીયારે. ૧
રાજનગરમાં વધાઈઓ ગવાય, વૈષ્ણવને મન હર્ષ ન
ભાય, વ્રજરાયજી પ્રભુ સામા જાય, શ્રીબાળ.૨ બેઠક ધામ
ભૂમિનાં ભાગ્ય ધન્યરે, તે રંગ ખેલે તેમ ઉંડે પવન; જય
જય શબ્દ બોલે વૈષ્ણવ જન શ્રીબાળ.૩ રાજ બેટીજી
પારણે બુલે, સાત સ્વરૂપની મંદ્ય ખિરાજે, એ શોભા
માહારા નાથ ઘેર છાજે, શ્રીબાળ.૪ મંગળા સમે વાહા-
લો મંદિરે પધારે અધિકારીને મન આનંદ થાય, જળ-
ધરામાં ડોકાર કેસરે નાહાય. શ્રીબાળ. ૫ શ્રીમહાલક્ષ્મી
વહુજીની કૃપે રત્ન જયા; શ્રીવ્રજકોર માણ્યે ગેહ
ખેલાવ્યા; એમને મસ્તક શ્રીનટવરલાલ પધરાવ્યા,
શ્રીબાળ ૬ શ્રીરઘુનાથજીના કહાએરે બ્રાત, સેવા વિના
બીજી જણે નહિ વાત; શ્રીરાજ બેટીજીના અખંડ
તાત શ્રીબાળ.૭ શ્રીયત્તાવતી વહુજીના કંથજ કહીયે;
એ વહાલાને શરણ જઈ રહીએ, કોટિ જન્મનાં પાપ

નિષ્કળ થઇએ, શ્રીબાળ.૮ શ્રીગુરુ પ્રતાપે હું તો વિનવતિ
કરું છું; ચરણકમળ પ્રભુ ચિત્ત ધરું છું; એમની
કૃપા થકી વ્રજમાં કરું છું, શ્રીબાળકૃષ્ણલાલે સુખ
આપીયારે. ૯

ધોળ ૨૮.

શ્રીછોટાજી મહારાજના લાલ મારે મન વસીયા;
વહાલે પુષ્ટિ કરી પ્રકાશ સેવાના રસીયા ટેક ૧ શ્રીનટ-
વરદાસ શ્રીશ્યામતાલની કૃપા છે માથે ભારીરે. રાત
દિવસ સેવાને સ્મરણ શ્રીગોવિંદરાય સુખકારી મારે. ૨
મહાસુદી તેરશે પ્રગટયા નામ ધર્યા વ્રજરાયરે; અતૌકિક
આનંદી વહાલો મુખ દીરે સુખ થાય. મારે. ૩ શ્રીરાણી
વહુજીયે જન્મીયા, શ્રીકાકાજી મહારાજના લાલરે; ભૂતલ
ઉપર ભલે પધાર્યા દેવી નિહાલ. મારે. ૪ શ્રીરધુનાથ-
જી મહારાજના નાતી કહીયે, શ્રીછોટાજી મહારાજના લાલરે
શ્રીવ્રજકોરમાજીએ ગોદે ખેલાવ્યા વૃંણુવને વળું વહાલ
મારે ૫ સેવકના સુખકારી વહાલો; શ્રીમહાલક્ષ્મી વહુ-
જીના કંથરે, શ્રીબાલકૃષ્ણલાલજીના દાદાજી, શ્રીરધુના-
થલાલજીના દાદાજી, વહાલો ભણે શ્રીસુખોધિનીજીના
મંથ. મારે. ૬ શ્રીપદ્માવતી વહુજીશ્રી જનકી વહુજીના,
સસરા આનંદકારીરે; શ્રીરાજા ચંદા બેદીજીના તાલજી.

વૈષ્ણવને ભડંસો ભારી મારે. ૭ પ્રાતઃસમે હંત ધાવન કરતા વૈષ્ણવને ચરણરૂપર્શ દીધારે; ઊને જળે સ્નાન કરીને શ્રીમુખે પાઠ કીધા. મારે, ૮ ધોતી પહેરી ધોતી ઓઢી, તિલક મુદ્રા ધરે રે; પેડા છંટાવીને પધારીયાને શ્રીહસ્ત ખાસા કરે મારે. ૯ રસોઇ ઘરમાં પધારીયાને વહુબેટીઓને આજ્ઞા દીધીરે; હાહાજી બે લાલજી વહુબેટી મળીને રસોઇની સેવા કીધી. મારે ૧૦ પછી મંદિરમાં પધારીયાને, સઘળી સેવા કરેરે, શ્રીનટવરલાલ શ્રીશ્યામ-લાલ જગાવ્યા; ઝારી મંગલ ભોગ ધરે. મારે ૧૧ ભોગ સરાવ્યા બીડાં ધરી, મંગલા આરતી કીધીરે; શીત-કાલના રૂના વાગા શૃંગારની થાલ લીધી, મારે ૧૨ સિંહાસનથી ચોક પધરાવીને સ્નેહથી શૃંગાર કરે રે, માલા પહેરાવીને વેણુજી ધરાવ્યા ગોપીવલ્લભભોગ ધરે. મારે. ૧૩ ગોપીવલ્લભભોગ ધરાવ્યા ઝારી રાજભોગ ધર્યારે. ધૂપ દીપ તુલસી સમર્પ્યા શંખોદક કરીયા. મારે ૧૪ સમયાનુસારે ભોગ સરાવ્યાને. શ્રીહસ્ત બીડાં લીધારે, સજ્યામંદિરની સઘળી સેવા બે લાલજીએ કીધી. મારે. ૧૫ ઝારી બંટા દુહેરા સાજ્યાને ધુલની માલા ધરીરે; દ્વિપંથ દેખાડીને શ્રીમુખ નિરખી રાજભોગ આરતી કરી મારે ૧૬ જય જય કરતા વૈષ્ણવ આવ્યા

અલૌકિક દર્શન થાયરે; આ સુખ જોતાં સવળું રૂડું.
 લૌકિક વાસના જાય, મારે. ૧૭ મુખીઆજીએ માલા પહે-
 રાવીને ગોદમાં ખીડાં દીધાં રે; અનોસર કરીને બહાર
 પધાર્યા, તાળાં મંગળ કીધાં, મારે ૧૮ જુમકાં લેધને
 ઉપર પધાર્યા ને વર્થો જ્યજ્યકાર રે, વહુખેટીને
 પુછાવ્યું ભોજનની કેટલી વાર. મારે. ૧૯ મહાપ્રસાદ
 સખડી અનસખડી ખાટાં ખારાં લીધાંરે; તીખા સહુણાં
 સંધાણાં રાઈતાં જોડે ભોજન કીધાં. મારે. ૨૦ જલ
 આરોગીને અચવાવ્યા ને હસ્ત ખીડાંલીધાંરે, થોડીવાર
 પોઢીને જગ્યા, શંખનાદની આજ્ઞા કીધી. મારે. ૨૧
 સ્નાન કરી મંદિરમાં પધારીને ઝારી ઉત્થાપન ભોગ
 ધરી રે; ભોગ આરતિના દર્શન ખોલ્યાં; શંગાર વિજ્ય
 કીધા. મારે. ૨૨ ઝારી ભરી સેનભોગ ધર્યા, દૂસરા
 ભોગ આવ્યા રે, ઋતુ પ્રમાણે સૌ સામગ્રી સમયે ભોગ
 સરાવ્યા. મારે. ૨૩ ખીડાં આરોગાવીને દર્શન ખોલ્યાં
 તીખારીમાં કીર્તન થાય રે. વૈષ્ણવ સૌ દર્શન કરે ને,
 સેન આરતિ થાય. મારે. ૨૪ પોઢાડીને બહાર પધારી,
 તાળાં મંગળ કીધાંરે; બંગલે પધારી કથા વાંચે, વૈષ્ણુ-
 વને સુખ દીધાં, મારે. ૨૫ બારશનાં સુખ શાં વખાણું,
 મારે મુખે કહ્યાં ન જાયરે; ઓછી મતિ કહાં વર્ણવુંરે,

દેખેહી બની આવે. મારે ૨૬ હું રાંકની યહ વિનતિ
કૃપા કરી કાન ધરજેરે જુગલ સ્વરૂપનાં ચરણકમળમાં
દાસી પોતાની કરજે. મારે. ૨૭ ગુરુ પ્રતાપે વર્ણવું, કૃપા
કરી ભક્તિ આપો રે; શ્રીવલ્લભ વલ્લભીનો સદા સ્નેહ
જેઉં પુષ્ટિભક્તિ દહ સ્થાપો. મારે ૨૮

ધ્યાન ૨૫.

જે બોલો શ્રી વ્રજરાયલાલની, હો બહેની માહારી
જે બોલો શ્રીવ્રજરાયલાલની. મીઠી મધુરી વાણી રે
વહાલાની, હોં બહેની માહારી જે બોલો. ૧ ક-શ્રી
નટવરલાલ રયામલાલની સેવા કરવા પ્રગટયા, શ્રી
કાકાજી મહારાજને ત્યાંથી સટકયા. હો બહેની. ૨
શ્રીછોટાજી માહારાજના લાલજી કહાવે, વૈષ્ણવને મન
ભાવે. હો બહેની. ૩ શ્રીરાણીવહુજીની કુખે રતન
બયા, શ્રી વ્રજકેર માજીએ ગોદ ખેલાવ્યા. હો બહેની
૪ શ્રી મહાલક્ષ્મી વહુજીના પ્રાણપતિ કહીએ, એ
વાહાલાનું મુખ જોઇ રહીએ. હો બહેની. ૫ શ્રી માહા-
લક્ષ્મી વહુજી સદારે સોહાગી, લાલજી જન્મ્યા છે
બડભાગી. હો બહેની. ૬ બડા પુત્ર શ્રી બાલકૃષ્ણજી
લાલ છે, શ્રીપદ્માવતીવહુજીના સરદાર છે. હો બહેની.
૭ શ્રીરઘુનાથલાલજી સેવાના છે રસીયા; શ્રી જનકી

વહુજીને મન વસીયા. હો બહેની. ૭ શ્રીમહાલક્ષ્મી
 વહુજીએ મહાતપ કીધાં; એ તાલજી વહુજીનાં સુખ
 લીધાં. હો બહેની. ૮ શ્રીનટવરલાલ શ્યામલાલે
 આનંદ લીધો, શ્રી ગોકુળમાંહે અષ્ટમાસો કીધો. હો
 બહેની. ૯ પરદેશ પધાર્યા હૈવી જીવને ઉદ્ધાર્યા, ભવ-
 સાગરમાં ડુબેલાને તાર્યા. હો બહેની. ૧૦ તાલજી
 વહુજીને જોઈ, રાજનગર પધારો, સેવકને ધણું સુખ
 વધારો. હો બહેની. ૧૧ ગુરુપ્રતાપે હું તો વિનતિ કરું
 છું, ચિત્ત મહારૂં ચરણે ધરું છું. હો બહેની. ૧૨

ધોળ ૧૮.

ધન્યધન્યરે શ્રી ગોકુલ ગામ રંગભેર હીંચિયારે,
 જ્યાં પ્રગટી રતન કેરી ખાણુ. રંગભેર. ૧ શ્રીદાઉજી-
 નાલાલ, રંગભેર, શ્રીદાદાજી પ્રાણુઆધાર; રંગભેર. ૨
 શ્રાવણ સુદી દશમી સાર, રંગભેર પ્રગટયા. ધરણીનું
 ભાગ્ય રંગભેર. ૩ શ્રીલક્ષ્મણલાલ મહારાજ, રંગભેર.
 વૈષ્ણવના પ્રાણુઆધાર. રંગભેર. ૪ હૈવીને લીધાં દાન,
 રંગભેર. સેવકનાં સરીયાં કાજ. રંગભેર. ૫ સોહે
 કેસરી તિલક સુભાલ. રંગભેર. ધોતી ધરી કેસરીઆ
 લાલ. રંગભેર. ૬ ઉપરણો જોઈ મન મોહે, રંગભેર.
 માંહે શોભા અનુપમ છાજે. રંગભેર. ૭ કહે દાસનો

દાસ કર જોડી. રંગભેર. પ્રભુ પૂરો મારા મનના કોડ
રંગભેર. ૮

ધોળ ૧૯.

મહારે ગુણ ગાવા શ્રીકન્હૈયાલાલકે, સુખતિ સાધ-
માં રે લોલ; વહાલો મારો લટકતા પધાર્યા કે. ચાલ
સોદામણીરે લોલ. ૧ વહાલાજીએ ધોતી પહેરી
સાર કે, ઉપરણો ઓઢ્યો કેસરીરે લોલ; એહુની સેવા
ઝાકમ ઝાળકે, હું કયાં લગી કહું રે લોલ. ૨ વહાલાજીને
જરીદાર પટકો સોઢ. ઉપર ઓઢી પામરીરે લોલ;
વહાલાજીએ ટેડી બાંધી પાગ કે, જામે જરકશીરે લોલ.
૩ વહાલાજીએ તોરા મેલ્યા સારકે, બેઉ બાજુએરે
લોલ; વહાલાજી તો તાળી દઈ ગવરાવે કે; સૌ દર્શન
કરેરે લોલ. ૪ વહાલાજી તો તિબારીમાં બિરાજે કે,
સૌ દર્શન કરેરે લોલ; કૃપા કરો કરુણાની દૃષ્ટ કે,
માની લીજીએરે લોલ; દાસી માગે વારંવારકે, ચરણ
સેવા દીજીએરે લોલ. ૫

ધોળ ૨૦.

જરે કારતક વદા એકાદશીરે, જરે પ્રગટ્યા શ્રી
કન્હૈયાલાલ, આનંદ મારે અતિ ઘણોરે. ૧ જરે ઘોષ
સહસ ગાજી રજીરે, જરે વાગે છે રે નિશાનરે. આનંદ.

૨ જીરે ઘેર ઘેર હરખ વધામણીરે, જીરે ઘેર ઘેર
 ઓચ્છવ થાયરે. આનંદ ૩ જીરે મંગલકલશ તે સજ
 કરીરે, વ્રજનારી વધાવાને જાયરે. આનંદ ૪ જીરે
 ગોકુલ સર્વે ગાજી રહ્યુરે, જીરે તરીયા તોરણ દારરે.
 આનંદ- ૫ જીરે ખેલ કરે શ્રીકન્હયાલાલજીરે, ચંદ્રાવલી
 માજીના લાલરે. આનંદ. ૬ જીરે એવા પ્રભુને જોણે
 ઓળખ્યારે, તેનાં ભાગ્ય તણે નહિ પારરે. આનંદ. ૭
 જીરે મનોરથ પૂરે એ ભક્ત તણેરે, બલિહારી જય
 દાસનો દાસરે. ૮

ધોળ ૨૧.

હું બલિહારી તૈલંગ કુલ દીપક શ્રીકન્હયાલાલનેરે
 લોલ. પ્રકટયા પોતે પરમદયાળ; જગતહિત કારણેરે
 લોલ. ૧ કારતક વદિ એકાદશી દિનકે, શ્રીગોકુલ પધા-
 રીયારે લોલ. શ્રીચંદ્રાવલીજી માજીની ગોદકે, પ્રભુજી
 બિરાજ્યારે લોલ. ૨ શ્રીગોકુલ ગડગડીઆં નિશાન;
 આનંદ સૌને અતિ ઘણેરે લોલ. મંદિર કહલી ખંભ
 રોપાયકે, તોરણ બાંધીયાંરે લોલ. ૩ આબ્યાં આબ્યાં
 લટકંતાં વ્રજનારી પ્રભુને વધાવીયાને લોલ. વહાલા
 મારા ભક્ત તણે ઘેર જાયકે; શીતળ રવભાવનારે લોલ
 ૪ શ્રીકન્હયાલાલજીના ચરણની રેણુકે ઉર ધરી

લીજ્યેરે લોલ, વહાલા મારા દાસ કરે છે વિનતિ કે
માની લીજ્યેરે લોલ. ૫

ધોળ ૨૨.

(“થયા છો રે પતિ તેજ” — એ ચાલ.)

મેં ધાર્યા ગુરુ સાચા જગમાં એક કનૈયાલાલ;
જગમાં એક કનૈયાલાલ. મેં ધાર્યા ગુરુ (ટેક)
ભક્તિમાર્ગ જેમણે બતાવી ક્રીધું અવિચળ નામ;
જેઈ તારી, છબી સારી, જાઉંવારી, બલિહારી. ૧
તમે સહાયક ટાલક દુઃખના કહાવો ભક્તોના પ્રતિપાળ
વેદ શાસ્ત્રનાં આપી પ્રમાણો, ક્રીધા સૌને મહાત;
જગ જીતી, ખરી નીતિ, ધરી પ્રીતિ, શુભ રીતિ. ૨
તમે ઠરાવ્યો વલ્લભમાર્ગ જગતમાં સાચો દીનદયાલ,
એવા ગુરુ સુત શ્રીલક્ષ્મણલાલના લજી લજી લાગુ પાય.
સુખકારી, દુઃખહારી, મોરારી જયકારી,
હું આવી શરણે નમું તમ ચરણે દયો સેવકની સંભાળ. ૩

ધોળ ૨૩.

જય જય કનૈયાલાલજી, વંદન કરીએ સૌ જન
અમે, નિજ ચરણ કેરૂં શરણ ગ્રહીએ, પ્રણામ જન
પાલક તમે. ૧ દુર્વાસનાદિ૩૫ જે દલક, સતત અમને

નડે. ઉપદેશ બેસ થકી હરો મન મેલ જ્ઞાન ક્ષુધા વડે. ૨
 ત્રય તાપથી બળતા અમે, દિન રાત આ ભવને વિપે
 સાક્ષાત શ્રી હરિ પ્રગટીયા શું લાલ બાવાશ્રી મિપે. ૩
 વળી રસ વિહીન વસુધાને, સુધા આપ સીંચનાર છે.
 જ્યજ્ય જગત્ ગુરુ લાલબાવા પ્રભુ જગાદાધાર છે. ૪

ઘોળ ૨૪.

શ્રીવદ્ધલલાલજી મહારાજે માફ મન લીધું હરી,
 મન લીધું હરીરે માફ ચિત્ત લીધું ચોરી. ૧
 માસ અસાડ ઉજવલ પક્ષ, નવમી તે ભલી;
 ઈંદુવારે ભાતુ પ્રગટ્યો, દયા દિલ ધરી. ૨
 ધન્ય શ્રીગોકુલ ગામને બિરાજે મુકુટ મણિ,
 માજી મહારાજે ગાદી સાંપી; ધન્ય એ ધણી. ૩
 પત્રદારા સીંચી સુધા, વિઠ્ઠલતા કરી,
 ખેંચો દોરી મહારી, હું તો કહુ છું કરગરી. ૪
 દાસની છે વિનતિ પ્રભુ લેજે ઉર ધરી,
 અંતરની તો જાણો છો હરિ આપ ખરેખરી. ૫

ઘોળ. ૨૫

મન માફ મોથુંરે, શ્રીલાલ વલ્લભને લટકે, લટકેને
 વળી મટકે. ૧ ધન્ય શ્રી સ્વામિનીજીની કૃપાનેરે, ધન્ય

ધન્ય શ્રીગોકુલગામ ૨ ધન્ય એહુના તાતનેરે, ધન્યશ્રી
આજનોદિન ૩ ધન્ય દિવસ ધન્ય રાતનેરે, ધન્ય
મહીનો લખ્યોવાર ૪ અસાડ સુદી નવમીરે; ધન્ય ભલો
સોમવાર ૫ સખીઓ સહુ ટોળે મળીરે, આનંદ ઉર
ન સમાય. ૬ પ્રભુ દુઃખ કાપી સુખ આપીયુરે, ભક્તના
પ્રાણ આધાર. ૭ ઘેર ઘેર તોરણ બાંધીયારે, મોતીના
પૂર્યા ચોક. ૮ દહલીના ખંભા ઉભા કર્યારે, મારે
આનંદ તણો નહી પાર. ૯ કુમકુમના હાથા દેવડાવી-
યારે, ભક્ત તો પુલ્યા ન માયે. ૧૦ ભક્ત જ્યથ સહુ ટોળે
મળીરે, ગાય છે ધોળ રસાલ. ૧૧ આનંદ આનંદ થઈ
રહ્યોરે, આનંદ ગોકુલ ગામ. ૧૨ આનંદ ચહુ દિસ
ફેલીયોરે, આનંદ નર ને નાર. ૧૩ વહાલો ચરિત્ર કરે
મન ભાવતારે, વહાલો મલકડે મુરકાય ૧૪ વહાલાજીને
નયણે ને નિંદ નહીરે, જીરે જોવાને મન લલચાય ૧૫
તનના તે તાપ સમાવીયારે, ભક્તની પૂરી આસ. ૧૬
દાસના દાસની વિનતિરે, આપો મુને વ્રજમાં વાસ. ૧૭

ધોળ. ૨૬

શ્રીવલ્લભરાયા દીન દયાલા, સુંદર શ્રીવિકૃલેશ
આળ, ભક્તન પાલક, જગત ઉદ્ધારક પાય લાગીએ
મહારાજ ૧ ગોકુલમાં વહાલો પધારીયા ને, શ્રીવલ્લભ

ધરીયાં નામ, શ્રીકનૈયાલાલની ગોદે બિરાજ્યા સૃષ્ટિને
 કરવા પાવનરે ૨ અસાડ શુક્લ નવમી દિને, વાર ભલો
 ચંદ્રવાર, સંવત ૧૯૬૮ સાલમાં કૃપા ક્રીધી છે અપારરે
 ૩ માણ મહારાજે ગાદી સોંપી આણ વર્તાવી તેવાર,
 આનંદ આનંદ થઈ રહ્યો છે, સ્વજનને નિર્ધારરે ૪
 દાસનો દાસ કહે કરજેડી, રાખો ચરણની પાસ. દીન
 જીવની એ છે વિનતિ, આપો શ્રીગોકુલવાસરે, ૫

ધોળ ૨૬.

શ્રીમહાપ્રભુજીને પ્રથમ પાયે લાગીયે રે લોલ,
 વંશ વર્ણવું ને વાણી એવી માગીયે રે લોલ.
 તૈલંગ કુળમાં શ્રીવલ્લભ પ્રભુ પ્રગટીયા રે લોલ,
 શ્રીલક્ષ્મણ ભદ્રજી ઇલંમાણ આનંદીયારે લોલ.
 દેવી જીવ ઉપર ચિત્ત ઉપજી દયારે લોલ;
 નામ આપ્યાં પ્રભુજીએ કરી મયારે લોલ.
 બ્રહ્મસંબંધ કરાવ્યાં રસ રીતશું રે લોલ,
 તન મન ધન અર્પણ કરાવ્યાં પૂર્ણ પ્રીતશું રે લોલ;
 પરિબ્રહ્મ શ્રીવલ્લભપ્રભુ જાણીયે રે લોલ,
 એમના બે પુત્ર પ્રગટયા તે વખાણીયે રે લોલ.
 બલદેવને શ્રીકૃષ્ણ પ્રમાણીયે રે લોલ;
 શ્રીવિકુલનાથજીના સાત લાલ શોભિતારે લોલ,

એમનાં દર્શને મહાદેવ મુનિ લોભતા રે લોલ,
 શ્રીગિરિધર શ્રીગોવિંદ ગુણ ગાઘરે રે લોલ,
 શ્રીબાલકૃષ્ણ ગોકુલનાથ મન ભાવીરે રે લોલ;
 શ્રીરઘુનાથ યદુનાથ શ્રીધનશ્યામ છે રે લોલ,
 વ્રજસુંદરીના પૂરણ કામ છે રે લોલ.
 પ્રથમ પુત્ર શ્રીગિરિધર ગૃહે વધામણાં રે લોલ,
 શ્રીગોપીનાથ પ્રગટયા તે સોહામણા રે લોલ;
 શ્રીગોપીનાથજી ગૃહે ગોવિંદરાયજી આવીયા રે લોલ,
 એમના શ્રી બેડે બાબુરાયજી મન ભાવીયારે લોલ.
 શ્રીબાબુરાયજીના શ્રીગોવર્ધનેશ તન્ન છે રે લોલ,
 એમના બંસીધર તન મન ધન છે રે લોલ,
 એમને ઘેર શ્રીબાલકૃષ્ણજી પધારીયારે લોલ,
 એમના શ્રીવિકૃતેશ આનંદે વધાવીયા રે લોલ.
 શ્રીવિકૃતરાયજીના શ્રીબાબુરાયજી વખાણીયે રે લોલ;
 તે સ્વરૂપ શ્રીમહાપ્રભુજીનાં જાણીયે રે લોલ.
 શ્રીબાબુરાયજીએ નિશાન વજડાવીયાં રે લોલ.
 શ્રીવ્રજનાથજી મહારાણીજી કુખે આવીયા રે લોલ.
 સંવત ૧૮૭૩ આસો મંગળવાર છે રે લોલ,
 વદિ પંચમી પ્રગટયા તે અવતાર છે રે લોલ.
 પહેર્યા પીતાંબર તે કિરીટ મુગટ રાજતારે લોલ,

છબી નિરખતાં તે કોટિ કામ લાજતારે લોલ.
 કંઠે કૌરતુલ ને કુંડળ છે કર્ણમાં રે લોલ,
 કરિમેખલા ને ધુવરી વમકે ચરણમાં રે લોલ.
 શ્રવણ સુણી ગોપીજન સૌ આવીયા રે લોલ,
 પ્રગટયા પ્રાણજીવન મન ભાવીયારે લોલ.
 ગોપ નાચે છે હૃદય દધિ છીરકતારે લોલ.
 મહાં માખણ ઉડાવે મન હરખતાં રે લોલ.
 શોભા શી કહું તે સમે નરનારની રે લોલ.
 લીલા નિરખો શ્રીકૃષ્ણ અવતારની રે લોલ.
 વિપ્ર વેદ ધુનિ આય રંગ રીતશું રે લોલ,
 દાન દે શ્રીઆયુરાયણ આનંદશું રે લોલ.
 દેવ વિમાને ખેસીને આવી નિરખતાં રે લોલ,
 જય જય જય કહી પુષ્પ વરખતાં રે લોલ.
 કંચન થાર સાજી આરતી વારતી રે લોલ,
 ન્યોછાવર તન મન ધન વારતી રે લોલ,
 ધન્ય ધન્ય માત લાત ધન્ય નિરખીયાં રે લોલ,
 ધન્ય ધન્ય વૈષ્ણવજન મન હરખીયાં રે લોલ.
 એવા અખંડ ઓઝ્છવ શ્રીવક્ષાભ આરણે રે લોલ.
 દાસ દાસનો તે દાસ જય વારણે રે લોલ.

ધોળ ૨૭.

“ માટી આવી ગુજરાત—એ રાગમાં. ”

ધન્ય શ્રી ચીમનલાલ, ટળી ચિત્ત ચિંતા હમારી;
દેખીને દીનદયાલ, ટળી ચિત્ત ચિંતા હમારી. ટેક.
અનુપમ અંગજ આપનું, કંદર્પરૂપ ટળાય; જ્યોત્સી-
રૂપ સકળ જગે, એવું જોતાં ખીજું ન જણાય. ટળી
ચિત્ત. ધન્ય. ૧ ગૌર વરણ મુછ વાંકડી, ખિટળીયાળા
કેશ; ભ્રમર અતિશય ઓપતી, બાહુ બેય બિરાજે
બેસા. ટળી. ધન્ય. ૨ શ્રીનવનીતખિયાળની, સેવા
સાધન નિત; જ્યાં શ્રીભુગલ કિશોરની, છબી શ્રેષ્ઠ તેમર
પૂરી પ્રીત. ટળી. ધન્ય. ૩ વહન હીકે વશ થાય છે,
મુખ હીકે જાયે દુઃખ; નરનારી ગુણ ગાય છે, જેથી પાતક
પ્રલય થાય. ટળી. ધન્ય. ૪ ભાવ અતિ તમ પર હીસે,
સહુ સેવકનાં સાચ; અંત સમાના બેલી છે. ગ્રહે
ખાંદ તેને નાવે આંચ. ટળી. ધન્ય. ૫ નેહ ધરી નીભા-
વજે; માગે મોતીલાલ; કર જોડીને કોડથી; વળી અંત-
રમાં આણીને વહાલ. ટળી. ધન્ય. ૬

ધોળ ૨૮.

સાઈ સાઈરે સુરત શહેર—એ રાગમાં.

નમું નમું રે શ્રી નરસિંહલાલ, નેહ ધરી તમને;
જેથી ભાગે ભવજાળા. સુખદો પ્રભુ અમને. ટેક. વેરા-

વળમાં વાસ કર્યો, પણ સકળ તણા શિરતાજરે; ભાવ
 ધરી પ્રભુમું પુરુષોત્તમ; સુધરે જેથી કાજ, નેહ ધરી તમને
 નમું. ૧ મતિ પ્રમાણે ગુણ તમ કથવા અંતર ઉપની
 આશરે; વિમળ મતિ દેજે દીનબંધુ, જાણી આપનો
 દાસ. નેહ. નમું. ૨ ગુણ પરિમળ જગમાં બહુ બહેકે,
 આપતણાજ અપારરે; શું હું વર્ણન કરી શકું પણ,
 પડે ઉપજ્યો પ્યાર. નેહ. નમું. ૩ શ્રીલાડલેશજીની
 સેવા ત્યાં, આનંદ ઉત્સાહરે; નિતનિત નવલા ભોગ
 પ્રભુને, વર્ણન શોભા વાહ. નેહ. નમું. ૪ ઉચિતકર્મ
 અવિનાશી કેરું, હિત જગતનું જેમરે; આદરતા તન
 મનથીરે રીત, તરતમભાવજ જેમ. નેહ. નમું. ૫
 શ્રીગોવર્ધનલાલ કુલભૂષણ, શોભા છે અતિ સારરે;
 પૂર્ણ પ્રતાપી રૂપ પ્રગટીયું, જન દુઃખને હરનાર. નેહ.
 નમું. ૬ ધન્ય પ્રતાપી પુત્રજ એવા, ગુણ તણાજ
 અપારરે; વદનકમળ ભેતાં દુઃખ જાયે; ધન્ય ધન્ય
 વલ્લભવીર, નેહ. નમું. ૭ કુળપાવન દુઃખ ભક્ત નિવા-
 રણ, જેજે જગદાધારરે; ભક્તિદાતા આપ વિના નથી,
 નેહ. નમું. ૮ ભાઈચિંહ સુત મોતીલાલે, સ્તુતિ રચી
 આ ઠામરે; જય જય શ્રી નરસિંહલાલજી, પૂર
 રાખજો પ્યાર. નેહ. નમું.

શ્રીયમુનાજીનાં ધોળ.

ધોળ ૧.

જનમ ધરી શ્રીજમુનાજીમાં નાહીએ, પાપ મૂઝી સહેજે પાવન થઇએ. ૧ શ્રીજમુનાજી તો જમની પાસે આવ્યાં, બહેન જાણે બાંધવે બોલાવ્યાં. ૨ માગ બહેની હુરે આપું વચન, હું તો તમારા ઉપર થયો છું પ્રસન્ન જમરાય જેર તારું છેય ઝાઝુ; માટે તારી પાસે પસલી હું તો માગું. ૪ માગું મુજ જળમાં આવી જે ન્હાય; તેને તારું તેડું કદિ નવ થાય, ૫ ત્યારે હસી બોલ્યા તે જમરાય વાણી તમારું જેને હીલે અડેરે માણી. ૬ તેની પાસે મારે કદી નવ જલું, ઘણો પાપી હોય તેને ન બોલાવું. ૭ ધન્ય જેણે વ્રજમાં તે પૂર્યો વાસ, બલિ-હારી જય છં માધવદાસ.

ધોળ ૨.

ધન્ય શ્રીજમુના મા કૃપા કરીને શ્રીગોકુલ વ્રજસુખ હીલ્યે, ઓ રવિતનયા અવ આવરણુ દુઃખ દૂર કરી સુખ કીજીયે. તમે અધમ ઉદ્ધારણુ શ્રીમહારાણી, તમે ભવ બંધન છોડ્યાં માણી, તમે કરો કૃપા પોતાનાં જાણી ધન્ય શ્રીજમુના. ૧ ધનશ્યામ તન અતિયુખકારી, તટ ખેલે

નિત્ય પ્રતિ ગિરિધારી, સંગ વિલસે સુંદર વ્રજનારી.
 ધન્ય ૨ તમે લીલારસ વનમાં ભરીયાં, જળરૂપે કારજ તો
 સરીયાં, થયાં પરસ અલૌકિક, અંગ કરીયાં. ધન્ય. ૩
 ગુણ અનંત તમારા અથ હરણી, વ્રજલીલા સખ સુખ
 વિસ્તરણી, શ્રીગિરિરાજધરણુનું ચિત્ત હરણી. ધન્ય. ૪
 તમે તુર્ય ત્રિયા પ્રભુજીને ગમતાં, સદા રાસમંડલમાં
 રંગ રમતાં, થયાં મન વાંછિત ફક્ત મન ગમતાં ધન્ય.
 ૫ હું અપંગ અધમ અભળા બાલો, મતિ મંદશું જાણું
 કૃત્ય કાળો, તમે આપણું પૂરણ બિરદ પાળો. ધન્ય. ૬

ધોળ. ૩

દરશન ઘોની મા શ્રીયમુનાજી;

હું તો બીજ કશાથી નથી રાજી.

દરશન. ૧

પાન કરાવો અમૃત જળનું, જોર હાલવો માયા દળનું,

રટણ કરાવો શ્રીરાધાવરનું.

દરશન. ૨

શરણ પડ્યો છું દુઃખડાંકાપો, પાપ નિવારી સુખડાં આપો

યુગલ સ્વરૂપ ગહારાં હૃદયે સ્થાપો.

દરશન. ૩

માયા જળટાળો ઓ મહારાણી, માજી લીલામાં લ્યો તાણી;

દેવી જીવતણી કરુણા જાણી.

દરશન ૪

અહર્નિશ સેવામાં દિન ભાગું, કૃષ્ણકૃપા ને દીનતા ભાગું,

અવિચલ પદ આપો પાથે લાગું.

દરશન ૫

છોડાવી ઘો વિષયાસક્તિ, માનસી સેવામાં અનુરક્તિ;
શ્યામ ચરણ ઘો મા દઢ ભક્તિ. દરશન. ૬

દુર્ગુણ મારા કાઢી નાંખો, વાંકા હોય તો હમારા સાંખો;
વ્રજમાં વાસ મળે, એમ મુખ ભાખો. દરશન. ૭

લાલાલહેરી સેવક ત્હારો, હીન થઈ જાય અતિ દુખીયારો;
ઉગરવાનો ખીજો નથી આરો. દરશન. ૮

ઘોળ ૪.

ધન્ય શ્રી યમુના કૃપા કરી શ્રીગોકુલ વ્રજમુખ
આપજો. વ્રજની રજમાં અહર્નિશ અમને સ્થિર કરીને
સ્થાપજો. ૧ તમે મોહોટાં છો શ્રીમહારાણી, તમે જીવ-
તણી કરુણા જાણી, શરણે લેજો અમને તાણી, ધન્યશ્રી, ૨
શ્રીવૃંદાવનની વાટમાં, ન્હાવું શ્રીયમુના ધાટમાં; વાહાલો
રાસ રમાડ્યાં રાતમાં. ધન્ય શ્રી. ૩ ચાલો તો થઈએ
વ્રજવાસી, પરિક્રમા કરીએ ચોરાશી, માહારા જન્મ
મરણની ટળી ફાંસી. ધન્ય શ્રી. ૪ પધરાવો સાત સ્વરૂપ
સેવા, આરોગાવો મીઠા મેવા, વૈષ્ણવને લાભ ઘણો
લેવા, ધન્ય શ્રી. ૫ શ્રીગોકુલ મથુરાની ગલીઓમાં,
મહારાજ મુજને ત્યાં મળીઆ, મારા જન્મ મનોરથ
મૂળ થયા. ધન્ય શ્રી. ૬ નંદજીનો વાહાલો વનમાળી,
ડાંડીઠી ડાંડ ધેનુ ચારી, વાહાલો હસી હસી અમ

શું લેતાળી. ધન્ય શ્રી. ૭ ચાલો તો શ્રીયમુના નહીએ,
એવા અખંડ વ્રજવાસી થઇએ, એવી નૌતમ લીલા
નિત્ય ગાઇએ. ધન્ય શ્રી. ૮ સખી સમરોને શ્રીસારંગ
પાણિ, વૈષ્ણવને વાહાલી એ વાણી, એ લીલા હરિદાસે
જાણી. ધન્ય શ્રી. ૯

ધોળ પ.

ચાલો સખી શ્રીગોકુળ જઈએ, નિર્મળ શ્રીયમુનાજી
નાહીએ, કે અખંડ વ્રજવાસી થઇએ. ચાલો. ૧ નિત્ય
પ્રતિ જસોદાજી ઘાટે, મહાપ્રભુ ઉભા રંગીલી વાટે,
કે પ્રગટયા ભક્ત રસિક માટે. ચાલો. ૨ શ્રીગોકુલપતિ
દાન દીએ ભારી, અંગીકૃતને વૃષ્ટિ કીધી છે ન્યારી,
સદા પ્રભુ મહામંગળકારી. ચાલો. ૩ પ્રાણુજીવન
મંદિર રાજે, ભક્તતણાં મહાદુઃખ ભાજે, કે આનંદ
શ્રીગોકુલમાં ગાજે. ચાલો. ૪ નયણાં ભરી પ્રીતમજી
નિરખું, જન્મ સ્થળ સફળ કરી પરખું. વાહાલાજીતાં
મુખડાં જોઈ હરખું. ચાલો. ૫ શ્રીગોકુળ રંગ તણી
રેલી, લતા દ્રુમ પુત્તી રહી વેલી, નિરખતાં થઈ રહી
ઘેલી. ચાલો. ૬ રક્ષાટિકમણિ શ્રીગોવર્ધન સોહીએ,
શ્રીવૃંદાવન જોતાં મન મોહીએ; કયાં સ્થળ જન્મ

જન્મ સોહીએ. ચાલો. ૭ શ્રીગોકુળ વસીએરે હેલી,
મહારાણીજી સહાય કરે વેહેલી, ખેત્રું પ્રીતમજી પહેલી.
ચાલો. ૮ શ્રીમાહારાણીજી ઘેરાં બહુ ભાવે, ભક્ત સહુ
દરશને આવે, માધવદાસ દેખી સુખ પાવે. ચાલો. ૯

ઘોળ ૬.

ચાલો જળ જમુનારે નહાવા; શ્રીગિરિધર આવશે
ગાયો પાવા. ચાલો. ૧ ગોવાળની મંડળીરે લેધને,
વાહાલો મારો નાચે તાતાથેધને. ચાલો. ૨ સુખની શું
કહુંરે સજની, વાત કંઈ વરણી ન જાયે પ્રજની.
ચાલો. ૩ પ્રજ વરણવામાં રે ન આવે, એ સુખ અનુ-
ભવીએને આવે, ચાલો. ૪ અનુભવમાં છેરે એને,
એ કયાંથી જેને તેને. ચાલો. ૫ એ સુખ પાંડવોની
પાસે; એ સુખ અર્જુનને અભિલાષે. ચાલો. ૬ દાસ
વક્ષભનારે સ્વામી, વહાલો મારો છે અંતરજમી. ચાલો. ૭

ઘોળ ૭.

વહાલે કરી વંદુરે, શ્રીમહારાણીજી;
બહુ અધમ ઉદ્ધાર્યરે, એવા જશ જાણીને. ૧
ચૌદ લોકના સ્વામીરે, વસ્યા જ્યાં વાસ કરી;
પટરાણીજી પોતેરે, રહ્યાં એવા નાથ વરી. ૨

મંગાપદ પામીરે કે પાવન જમને કરે;	
તે તો શ્રીમહારાણીરે ગુણે બહુ વિસ્તરીયાં.	૩
યમુનાજળ ન્હાવારે યોગેશ્વર દેહ દમે;	
કીડાસ પૂરણરે હરિ નિત્ય રાસ રમે.	૪
શિવજી અજ જેવારે બેઠા ત્યાં ધ્યાન ધરી;	
સનકાદિક સરખારે, ગાયે ગુણગાન કરી.	૫
શ્રીયમુનાજળ મહિમારે કળી નવ કોઇ શકે;	
શેષનાગ સરખારે ગાતાં ગુણ તેજ થકે.	૬
જશ બાણી વિશેષરે કે સુર મુનિ નરનારી;	
તારે તાપ શું જાગરે કે એ રસ અધિકારી.	૭
અમૃત જળ એવાં રે કે પીતાં પાપ હરે;	
તે તો વેદની વાણીરે કે સુર મુનિ ઓચરે;	૮
નીર ધીર ગંભીરેરે, ચાલે મહાભાદ ભર્યા;	
મથુરા મંડળમારે, કે વિલાસે પરવરીયાં.	૯
વૃંદાવન તારેરે, અતિ બહુ શોભા ધરે;	
તટધીર સમીપરે, ગોપીજન કીડા કરે.	૧૦
શ્રીગોકુળ રસ ભરીયું રે, કે શોભા શી રે કહું;	
એકિના ગુણ ગાવારે, કે દાસ થઇને રહું.	૧૧
મને આશ વાણીરીરે, કે માતાજી તમારી છે;	
પ્રભુદાસને સ્થાવારે, કે બાંધ પસારી છે.	૧૨

ઘોળ ૮.

શ્યામજો મળ્યા મને શ્રીયમુનાજીની કુંજમાં.
લાડીલો મળ્યા મને શ્રીયમુનાજીની કુંજમાં.
કુંજમાં ગઈતી મને નાંખી દીધી ફંદમાં,
અંગોઅંગ લીજી હું તો રસીયાજીના રંગમાં. શ્યામજો.

સાખી-કુંજ સદન સોહામણાં શોભા અપરંપાર,
વ્રજ જીવતીના જૂથમાં ખિરાજે શ્રીગિરિધરલાલ. સાન
કરી કહે છે સખી ચાલો વૃંદાવનમાં. શ્યામજો. ૧
સાખી-વૃંદાવન ચાલી સખી પહેરે નવરંગ ચીર,
વાંસલડીની ધુનિ સુણી નવરહી ધારણ ધીર; શ્રીજમુ-
નાજીના ઘાટમાં ને સાહેલીના સાથમાં, આવીને
ઓર્ચીતી મને ભીડી અંગોઅંગમાં, શ્યામજો. ૨
સાખી-વાટ ઘાટ ઉભા રહી કાંકરી મારે કહાન, સહુ
સખીયોના દેખતાં કીધી વહાલે સાન. બેઠીતી ઘર કામમાં
ને સુણી ધુનિ કાનમાં; ચાલી હું તો તાનમાં ને રીઝી
એના ધ્યાનમાં. શ્યામજો, ૩ સાખી-કામ ધામથી પર-
હરી નિસરી ધરથી બહાર, એ વહાલાને કારણે મેં
તજ્યાં કુદૃંબ પરિવાર. લાલની લટકમાં ને બ્રહ્મડીની
મટકમાં, ચાલની ચટક મન વસ્યું છે મુગટમાં.
શ્યામજો. ૪ સાખી-લટક મટક રસીયા તણો મહન

મનોહર વેશ, મોર મુગટ સોહામણા એના ધૂંવરવાળા
કેશ. હાસ કહે છે કોડ પૂરો હુમારા મનના, આપો વ્રજ-
વાસ હાસ થાઉં નિજ જનના. શ્યામજો. ૫ સાખી-
આશા પૂરી સહુ મન તણી, કીધો રાસ વિલાસ, હાસ
કરીને સ્થાપીયાં, રાખ્યાં ચણુરકમલની પાસ. શ્યામજો. ૫
શ્રીયમુનાજની આરતિ.

ધોળ ૯.

જય જય શ્રીજમુના મા (૨) જોતાં જન્મ
સુધાર્યાં; ધન્ય ધન્ય તમો ધન્યા. જય જય. ૧ શામલડી
સૂરત સૂરત માધુરી મા, (૨) પ્રેમ સહિત પટરાણી; પરાક્રમે
પૂરાં મા. જય જય. ૨ ગહવર વન આદ્યાં માં (૨)
ગંભારે ઘેર્યાં માં (૨) ચુંદડીએ ચટકાળાં પહેર્યાં નવ
હહેર્યાં. જય જય. ૩ ભુજ કંકણ રૂડાં મા, (૨) ગુજરીયો
ચૂડી મા (૨) બાજુબંધ ને બેરખા, પહેંચી રત્ન જડી.
જય જય. ૪ ઝાંઝરને ઝમકે મા; (૨) વિંછીયાને ઝમકે
મા, (૨) નૃપુરને નાદે મા ધુવરીને ઘમકે. જય જય. ૫
સોળે શણુગાર સજ્યા મા, (૨) નકવેસર મોતી મા, (૨)
આભરણુમાં આપો છો, દર્પણ મુખ જોતાં. જય જય.
૬ તટ અંતર રૂડાં મા, (૨) શોભિત જળ ભરિયાં મા,
(૨) મન વાંછિત મુરલીધર, ચુંદર વર વરીયાં; જય

જય, ૭ લાલ કમળ લપટાણા, (૨) જોવાને ગયાંતા
મા, (૨) કહે માધવ પરિકમા, વ્રજની કરવાને ગયાંતા.
જય જય, ૮

ઘોળ ૧૦.

દુઃસ્વભાવથી છતાંયે દુર્મતિ ટાળો માજી,
શ્રીગોપીજનવક્ત્રભઅતિ વક્ત્રભ મુને કરો શ્રીયમુનાજી. ટેક
અખંડ અનપાયિની આપો મા સુદૃઢ પ્રેમ ભક્તિ,
પ્રપંચ વિસ્મૃતિ પૂર્વક ઘો મા શ્રીકૃષ્ણાસક્તિ;
માનસી સેવા મુખ્ય વ્યસન ઘો શરણાગત સાચી.
શ્રીકૃષ્ણકૃપાએ ઘો મા દીનતા નહિ કિંચિત્ કાચી;
દૃઢ આશ્રય શ્રીવક્ત્રભવરનો અચલિત ગુણ ગાડિં.
સતત રહે શ્રીકૃષ્ણ નામ મુખ દુઃખી નવ થાડિં;
આપ સમાગમથી મા સકળ સિદ્ધિ દે ગંગાજી. શ્રીગોપીજન.
કામ ક્રોધ મદ લોભ મોહ મત્સર કરો દૂરા,
શ્રીકૃષ્ણમિલનમાં અંતરાય જે તે કરિયે ચૂરા;
અસુર દુષ્ટ કલિકાલ કર્મ પ્રતિબંધક ભય ટાળો,
કુતર્ક કુભાવ કુવાસના કુકૃતિ ઝટ બાળો.
દુઃસંગ દોષ મને જળ પંકજ પ્રમાણ નવ લાગે.
બલિ વિલીપણ પ્રહલાદની પેરે ભય પામી ભાગે;
કરો કૃપા એવી યે મુજ પર બિરદાવવા રાજી. શ્રીગોપીજન. ૨

મારી ચૂર્ણ કરો સહુ ચિંતા જન્મ મરણ ભય કાપી.
 માયા મોહથકી મૂકાવો નિજનંદ આપી;
 સાધન ધર્મ ન કિંચિત છે અનુચિત કૃતિ તનમનની,
 સેવા ને સ્મરણ તમારું કરવા અશક્ય છું જનની;
 જેવો તેવો દાસ ક્ષમા અપરાધ કરો મા એ.
 કુપુત્ર તો કહિ હોય એ કુમાતા કહાપિ નવ થાયે;
 શરણ પડ્યો સંતાપ હરો મા વિનતિ કરું ઝાઝી. શ્રીગોપીજન
 તુર્ય પ્રિયા શ્રીકૃષ્ણ વલ્લભા યમુને જગ માતા,
 નરકનિવારણી યમભયહરણી ભવ તારણી ખ્યાતા;
 સ્વભાવ દુર્જય વિજય કરણી નિજદાસ દુઃખ હરણી,
 સકળ પાપ સંતાપ નિવારણી અતિ અદ્ભુત કરણી;
 શ્રીવલ્લભ શરણાગત લલિ મારી પૂર્ણ કરો તૃષ્ણા.
 યુગલ રૂપ મુજ હૃદે વસાવો કૃપા કરી કૃષ્ણા;
 દાસ દયો મારો સુત શ્રીમુખ સુકૃત કહો ગાણ. શ્રીગોપીજન

ધોળ ૧૧.

જય જય મહારાણી જમુના, જય જય પટરાણી
 જમુના. સુંદર સતવાદી નાર, તપ કરી પ્રભુને આરા-
 ધિયા; પ્રીતે પરણ્યા મોરાર. જય જય. ૧ સૂરજ દેવ-
 તાની દીકરી, વેદ પુરાણે વખાણ; ભાઈને વહાણીરે
 જહેનડી, પસલી આપી છે સાર. જય જય. ૨ રૂપે રૂડાં

જળ શામળાં, વેગે ચાલે ગંભીર; તીરે તરંગ ઓપતાં
 વ્રજ વાંધે વિસ્તાર, જય જય. ૩ ચરણાં ચોળીને
 ચૂંદડી ઉરપર લટકંતા હાર; કંકણ કુંડળ ને ટીલડી,
 સજ્યા માએ સોળે શણગાર. જય જય. ૪ વૃંદાવન
 વીંટાઈ રહ્યું, મથુરાં જળ સ્થળ આધાર; ગોકુળ મહા-
 વન પાસે વસ્યા, વહાલો મારો નંદકુમાર. જય. જય. ૫
 જળ જમુનાનાં જીતતાં તૂટયો નવસાર હાર; મોતી
 સર્વે વેરાઈ ગયાં, હીરલો લાગ્યો છે હાથ. જય જય. ૬
 રામવાટ શ્યામવાટ ડકરાણીવાટ, બીજ વાટ અપાર,
 અબણે અધર્મી નાહી ગયો, તેનો માએ ક્યોરે ઉદ્ધાર.
 જય જય. ૭ અઠ્ઠાવીશ કુંડ ઉજ્જડ થયા ભાઈનો
 ભાગ્યો ભણુકાર; પરાક્રમે ગેલ ચલાવીયાં, વ્રજમાં
 ક્રીડાં વિસ્તાર. જય જય. ૮ નાહાય ગાય પયપાન જે
 કરે, તેને જમનો નહિ ભણુકાર; કર જોડી કહે હરિદાસ,
 નહાળે વારંવાર. જય જય. ૮

ધોળા ૧૨.

શ્રીજમુના નામ સંભારે, જે કોઈ શ્રીજમુના
 નામ સંભારે; તાકો દર્શ સ્પર્શ કોઈ કરહી, વાહીકો વે
 તારે. જે કોઈ. ૧ ભક્તિકો મલિમા ભણી શકે કોઈ,

યમ હા હા કહી હારે; ચતુર્ભુજ પ્રભુ ગિરિધરન
લાલકો, નિત્ય પ્રતિ વદન નિહારે. જો કોઈ. ૨

ધોળ ૧૩

ધન્ય શ્રીભુમતા શ્રીગોકુળ નિકટ ખીરાજે, નિત્ય
નવલે રંગ; તટ તરંગ તણા આભરણ સુંદર સોહીએ,
શ્રી મલીયા હતા વાટે. અઢોઢિક ડગર રાજે, ત્યાંહાં
વૈષ્ણવ જન ઘેરે ગાજે; ત્યાંહાં મંદિર શોભા મુખ છાજે.
ધન્ય. ૧ ત્યાંહાં નિત્ય કીડા નંદલાલ કરે, વ્રજ ભુવ-
તીનાં જૂથ ફરે; ત્યાંહાં રમણ રેતી તન તાપ હરે.
ધન્ય. ૨ જ્યાંહાં કુસુમ કુમ વનવેલી સોહીએ, જોહને
દીડડે ત્રિભુવન મન મોહીએ; ત્યાંહાં અખંડ આનંદ
નિત્યપ્રતિ હોએ. ધન્ય. ૩ ત્યાં કમળ કમળ રંગ રસ
ભરિયાં, પ્રિયતમપર અંતર પરવરિયાં; આવે મધુકર
અંત કારજ સરીયાં. ધન્ય. ૪ ત્યાંહાં ગોવર્ધન ગિરિ
સંગ ડોલે, ત્યાંહાં વ્રજવાસી મુખ યશ ખોલે, નહિ તપ
તીર્થ વ્રત તે તુલ્યે. ધન્ય. ૫ ત્યાંહાં વિશ્રામ ઘાટ મધુ-
પુરી જતા, ત્યાંહાં ખેડક વલ્લભ મુખદાતા, ખીજ ઘાટ
અનેક મુનિવર દાતા. ધન્ય. ૬ ત્યાંહાં ઉતરી શ્રીવસુદેવ
આવ્યા, કોકિલા ઘાટ શ્રીવલ્લભ મન ભાવ્યા, એવા
જસોદા ઘાટ લખી લાવ્યા. ધન્ય. ૭ ત્યાંહાં પ્રજ્ઞાંડ ઘાટ

મૃત્તિકા મીઠી, છઠ્ઠી દર્શન વસંત સમે દીઠી, ત્યહાં
ગોપ ધ્રુવ અધર રસ છુટી. ધન્ય. ૮ ત્યહાં ગોકુળ મહા-
વન ગિરિધારી, જ્યહાં યમલા અર્જુન સુખકારી; વહાલે
પૂતના પ્રકટ સંહારી. ધન્ય. ૯ ત્યહાં ગોકુળ શ્રીમહા-
પ્રભુ રાજે, પ્રભુ છોકર નિત્ય ગુણ ગાજે; શ્રીઠકુરાણી
ઘાટ જોઇ ભવનાં ભય ભાજે. ધન્ય. ૧૦ ત્યહાં જગન્નાથ
ઘાટે નાહાતાં, અષ્ટ સખા પ્રભુઘાટ નિત્ય ગુણ ગાતાં,
ત્યહાં રાવળ રજ નિત્ય પ્રતિ જતાં. ધન્ય. ૧૧ ત્યહાં
દાસ ગોવર્દન ગુણ ગાઈએ, કરો કૃપા તો વ્રજવાસી
થઈએ, મન કમ વચને આનંદી થઈએ. ધન્ય. ૧૨

ધોળ ૧૪.

ઉત્તમ વ્રત એકાદશી, સાહેલીરે, આજ મહારે અપવાસ,
જમુનાજી જઈએ ઝીલવા સાહેલીરે. ૧ રંગીસી મત્તી
રળીયામણી સાહેલીરે, વૈષ્ણવની ભીડાભીડ. જમુના. ૨
સરખી સૈયર ટોળે મળી સાહેલીરે, હૈડે હરખ ન માય.
જમુના. ૩ વહુ બેટી હીંડે મલપતાં સાહેલીરે, સૌ કોને
દર્શન થાય. જમુના. ૪ સાકર કેરા પડયા સાહેલીરે,
દૂધડે વસ્યાં મેહ. જમુના. ૫ ગોકુળ ગામ રળીયામણું
સાહેલીરે, સુંદર જમુનાનાં નીર. જમુના. ૬ જમુના-
જમાં ઝીલતાં સાહેલીરે, છુટા મેહયા કેશ. જમુના. ૭

વ્રજવાસી સામા મળ્યા સાહેલીરે, હરખે સાહીશું વેશ.
જમુના, ૮ પરસાદ મેહેલો મોકળા સાહેલીરે, હોરતણા
નહીં પાર. જમુના ૯ માધવદાસની વિનતિ સાહેલીરે;
આપોને વ્રજમાં વાસ. જમુના. ૧૦

ધોળ ૬૫.

હેતે હરિ ગુણ ગાઘએ, શ્રીજમુનાજી નાહીએ;
ભાગ્ય ભક્તારે ભૂતલ વસ્યાં. ટેક. જરે કારણ આ કલિ-
કાલમાં, વૈષ્ણવ જન જાણે. (૨) પ્રગટ પ્રભુ શ્રીગુસાંધજી,
તેશું મહાસુખ માણે. ભાગ્ય. ૧ જરે દાન સમર્પણ
લેખ કરી, જશું પ્રીતડી જોડી. (૨) તમ મન ધન અર્પણ
કર્યા, ગર્વ ગાંડડી છોડી. ભાગ્ય. ૨ જરે પ્રભુ વિના
બીજું મને નવ મમે, સેવા અધિકારી. (૨) વૈષ્ણવદાસ
કહીયે તેને, મન દઢ કરી રાખી. ભાગ્ય. ૩ જરે જેનું
મન શ્રીવૃંદાવન વસે, લીલારસ ભાવે. (૨) સ્નેહ
બાંધે શ્રીકૃષ્ણશું, ધન્ય ભાગ્ય કહાવે. ભાગ્ય. ૪ જરે
જેહને કૃપા શ્રીમહારાજની, દાન સમર્પણ આપ્યાં (૨)
નામ મંત્ર સંભળાવીયાં, ભવના બંધન કાપ્યાં. ભાગ્ય.
જરે જેણે શ્રીવદ્ધભસુતને ઓળખ્યા, નયણે નિર્મળ
દીઠા (૨) તે દૈવી જીવ કહીયે સદા, ગુણ ગાય છે મીઠા.
ભાગ્ય. ૬ જરે વ્રજની પરિક્રમા જે કરે; શ્રીગોવર્દન

નિરખ્યા, (૨) રમણ રંગીલી ભૂમિકા, હૈડાં બહુ હરખ્યાં. ભાગ્ય. ૭ જીરે જે જન શ્રીયમુનાજીમાં ઝીલીયા, મર-
જદા ટાળી, (૨) વ્રજ રજ પરસી આ દેહશું, લીધો
જન્મ સુધારી. ભાગ્ય. ૮ શ્રીનાથજી નિરખ્યા નયણાં
ભરી, તે પૂર્વની જે પ્રીતે, (૨) તેરે સેવાનાં ફળ જાણજે;
સુખ સ્નેહની રીતે. ભાગ્ય. ૯ શ્રીવક્ષભ શ્રીવક્ષભ જે
કરે, શ્રીવક્ષભસુત વાણી (૨) હરિદાસ ચરણ શોભા
જેઘને રાખ્યાં પોતાના જાણી. ભાગ્ય. ૧૦

ધોળાં ૧૬.

શ્રીમહારાણીજીનાં પાન કરને તું પ્રાણી રે, ટેક.
એ છે અધમ ઉદ્ધારણ જાણી. મહારાણીજીનાં ૧
એમનું માહાત્મ્ય છે પદ્મ પુરાણેરે, પૃથ્વીપર શ્રીવારાહજી
વખાણેરે; એ તો વ્રજવાસી સુખ માણે, મહારાણીજીનાં ૨
ર સુંદર મથુરાજી નિકટ ખિરાજેરે, મંદમંદ મહાધુનિ
ગાજેરે; એમનાં દર્શનથી દુઃખ ભાજે. મહારાણીજીનાં ૩
૩ વિશ્રામઘાટે તે આરતિ થાયરે, સામા પ્રભુજીના
મુકુટ ખિરાજેરે, ચોખા હાથીની ગર્જનાએ આવે.
મહારાણીજીનાં ૪ ત્યાં તો વૈષ્ણવની લીડ ભરાયરે,
ત્યાંતો આરતિ ધોળા ગવાયરે; ત્યાં તો જય જય શખ્દ
ઉચ્ચારે. મહારાણીજીનાં ૫ એમનાં સ્મરણથી સુખ

થાયરે, તેહેના પ્રાયશ્ચિત્ત દૂર પળાયરે; જેમ સિંહ દેખીને
મૃગ નાસે. મહારાણીજનાં ૦ ૬ જે કોઈ પયપાન શ્રીયમુ-
નાતાં કરશેરે, તેનો જમકિંકર ભય ટળશેરે; કહે છે
રસિક રાધેવશને વરશે. મહારાણીજનાં ૦ ૭

ધોળ ૧૭.

ધન્ય ધન્ય શ્રીયમુનાજી સુખદાયી મા, સેવકજનને
સદા સુહાર્દ મા. ૧ સુંદર શ્યામ અંગે અતિ સોહાં મા,
નિરખતાં નિજ જનનાં મન મોહાં મા. ૨ બાલ વિશાળ
કમળદળનયન મા, નાસિકા કીર કોકિલ કલખેન મા. ૩
ખિંબથી આધક અધર અરુણાઈ મા, કોમલ ગદ્ગદસ્થલ
કલકાઈ મા. ૪ દાડિમ બીજ દંત અતિ ઓપે મા, રતિ-
પતિની મર્યાદા ભોપે મા. ૫ ભુકુટી ધનુષકામનું રાજે મા,
મરતક કેશ મધુપ સમ છાજે મા. ૬ નખશિખ સુંદર
અતિસુકુમાર મા, વૈભવ બાઢ્યો અંગ અપાર મા. ૭
તરણિતનયા તરુણ છે બાલ મા, ચંદ્ર મુખીને કેવલ રસાલ
મા, ૮ કૃપા કરી ક્ષિતિ ઉતર પધાર્યો મા, અનેક પતિત
જનને ઉદ્ધાર્યો મા. ૯ કલિંદની કીર્તિ જગત વધારી
મા, જળ અતિશીતળને સુખકારી મા. ૧૦ અનેક
દેશને પાવન કરતાં મા, ચરણ શ્રીમજમંડળમાં ધરતાં મા.
૧૧ તેણે કરી વૈભવ અતિશે વાઢ્યો મા, ભક્તનો સકળ

મનોરથ સાધ્યો મા. ૧૨ બેઉ તટ હસ્તકમળ છબિ
 છાજે મા, લહેર તે કંકણ રૂપ બિરાજે મા. વાલુકા
 ચમકે ઝગમગ મોતી મા; માણેક હીરાની અતિ
 જ્યોતિ મા. ૧૪ અંગ અંગ મુક્તાનાં આભરણુ મા; તે તો
 જળપ્રહીથી આવરણુ મા. ૧૫ સખીજીને સંગ કોકિલા
 મોર મા, સારસ હંસને કીર ચકોર મા. ૧૬ ત્રિવિધ સમીર
 સમીપે ચાલે મા; તે તો ત્રિવિધ તાપને ટાળે મા. ૧૭
 બેઉ તટ વૃક્ષસતા રહ્યાં ધુસી મા; શાખાઓ જળ ઉપર
 રહી ઝુમી મા. ૧૮ અધિક સમાપ શ્રીવૃંદાવન મા; કુંજે
 કુંજે સૌરભ સરિત સુમન મા. ૧૯ શીતળ મુગંધ સુખદ
 વહે નીર મા; તીર ખેસે ઢોર ઢોર આભીર મા. ૨૦ રાણી-
 જીનાં સૌભાગ્યનો નહિ પાર મા; શા શા કહું વૈભવતણા
 પ્રકાર મા. ૨૧ પ્રભુજીના ગૂઢ રમણ મધ્યે પમાતી મા.
 પ્રિતમસંગ સદા મહમાતી મા. ૨૨ સદા નિરંતર વ્રજ-
 પતિ ખેલે મા; રાણીજીને સદા નિકટ રંગ રેલે મા. ૨૩
 હંપતી શ્રમ જલસહિત વિહાર મા; જલ મધ્ય કીડત
 વિવિધ પ્રકાર મા. ૨૪ તેણે કરી શતવાણી શોભા ખાઢી મા;
 રાણીજીનો મહિમા અતુલ અગાધે મા. ૨૫ જે જન સદા
 મરે ચિત્ત ધ્યાન મા; તેહને પુષ્ટિતણું કરે જ્ઞાન મા. ૨૬
 વ્રજપતિલીલા પ્રગટ દેખાડે મા; ચરણકમળ રસ સ્વાદ

અખાડે મા. ૨૭ અષ્ટમહાસિદ્ધિનું કરે દાન મા; ભાવે જે
કરે અંબુ પાન મા. ૨૮ દર્શને સકલ આપદ ટાળે મા;
ભક્તને અભય પદારથ આત્રે મા. ૨૯ એવું શ્રીમહા-
રાણીનું રૂપ મા; નખશિખ સુંદર પરમ અનૂપ મા. ૩૦
સદા બિરાજે શ્રીવ્રજની માંહે મા; નિત્યપ્રતિવિલસે
વ્રજપતિ બાંહે મા. ૩૧ પુષ્ટિભક્તની કરજે સાર મા;
કૃપા કરી ઉતારે ભવ પાર મા. ૩૨ નિજ સેવકને એ
છે આશ મા; સડા રાખે ચરણકમલની પાસ મા. ૩૩
વળી વળી એહ વિનતિ કાંજેજી, દાસ રસિકને ચરણ
રજ દીજેજી. ૩૪.

ધોળ ૧૮.

અહર્નિશંદરશન દીજીયે; કલિંદળ અહર્નિશંદરશન
દીજીયે. ટેક. બાલ પશુ બુદ્ધિ મા અજ્ઞાન છું પણ
આપની; આ વિનતિ કરતાં મન બહીજીયે. કલિંદળ. ૧
જનની પ્રકાર સ્નેહ જીવ ઉપર રાખતાં; મારા સાધન
વિના તે આપ સીઝીયે. કલિંદળ. ૨ ભક્તને તે ભક્તિ
દાતા આપ ભવતારણી; મા પ્રેમનો તે પંથ પતીજીયે.
કલિંદળ. ૩ મેઘ શ્યામરૂપે આપ ભાનુની સુતા છે;
આ કારણ એ શ્યામ સ્નેહ ભીજીયે. કલિંદળ. ૪ પરમ
કૃપાળુ આપ અધમ ઉદ્ધારણી મા; પુષ્ટિરસ પાઓ તો

કાંઈ પીછયે. કલિંદળ. ૫ નિજજન ધ્યાન માગે ચરણ
કમળનું; મા જેમ વૃત ખાંડ મધ્યે પીછયે. કલિંદળ. ૬
ઘેળ ૧૯.

શરણ પ્રતિપાલ ગોપાલ રતિ વર્ધની ॥ દેત પતિ-
પંથ પ્રિય કંથ સન્મુખ કરત અતુલ કરુનામય નાથ
અંગ અર્ધની ॥૧॥ દીનજન જન રસપુંજ કુંજેશ્વરી
રમત રસપાસ પિય સંગ નિશ શરદિની ॥ ભક્તિ દાયક
સકલ ભવસિંધુ તારિની કરત વિધ્વંસ જન અખિલ
અથ મર્દની ॥૨॥ રહત નંદ સંગુ તટનિકટ નિશદિન
સદા ગોપગોપી રમત મધ્ય રસ કંદની ॥ કૃષ્ણુતનવરન
ગુણ ધર્મ શ્રીકૃષ્ણુકે કૃષ્ણુલીલામયી કૃષ્ણુ સુખ કંદની ॥
॥૩॥ પદ્મજ પાય તૂં સંગહી મુર રિપુ સકલ સામર્થ્ય
ભઈ પાપકી ખંડની ॥ કૃપારસ વૈકુંઠપદક્રીસીઠી જગત
વિખ્યાત શિવ શેષ શિર મંડની ॥૪॥ પર્યો પદ કમલ-
ઐર સખ છાંડકે દેખ દગ કર દયા હાસ્ય મુખ
મંદની ॥ ઉભય કર જોર કૃષ્ણુદાસ વિનતિ કરે, કરે
અખ કૃપા કલિંદગિરિનંદિની. ॥૫॥

ઘેળ ૨૦.

મેં તો જુગલ સ્વરૂપે જોયાં જે જમુનાજી રે ॥ મારાં
ભવનાં દુખાં ખોયાં જે જમુનાજી રે ॥૧॥ પહેરી ચોગી

કસુંબા સાડી જે. એવાં સ્વરૂપ નિરખવાં દહાડી જે.
 ॥૨॥ નૂપુર વૂવરી વાગે ચરણે જે. માઈ મન તમારે
 શરણે જે. ॥૩॥ માજી તમ પાસે માઈ મન જે. ઘેર ખેડાં
 તપે માઈ તન જે. શોભો નંદકુંવરની સંગે જે. ॥૫॥
 સુંદર રૂપે શ્યામ સ્વરૂપ જે. તમને મોહ્યા છે વ્રજના
 ભૂપ. ॥૬॥ સદા બિરાજે શ્રીવ્રજમાંય જે. પુષ્ટિ ભક્તની
 કરવા સહાય જે. ॥૭॥ શોભા જેઠ કહે હરિદાસ જે.
 અમને આપજે વ્રજમાં વાસ જે ॥૮॥ માજી હું તો
 તમારો દાસ જે જમુનાજી રે. રાખો ચરણકમલની
 પાસ જે જમુનાજી રે ॥૯॥

ધોળ ૨૧.

મન માઈ લલચાયરે, શ્રીમહારાણીજી નિરખવા
 મન માઈ લલચાય-ટેક. ગોકુલીયાની ગલીયે, ત્યાં તો
 ભોરના ટહુકા થાયરે ॥૧॥ શ્રીમહારાણીજી નિરખવા.
 શ્રીઠકુરાણી ઘાટ સોહામણો ત્યાં તો હીંચને કીર્તન
 થાયરે ॥ ગોકુલ પતિ ગોપાલ બિરાજત કૃષ્ણદાસ
 ગુણ ગાય-શ્રીમહારાણીજી નિરખવા મન માઈ લલચાય.

શ્રી વ્રજનાં ઘોળ.

વનયાત્રા ઘોળ ૧.

ઘોળ ૧.

જીરે પ્રથમ પ્રણામ શ્રીવિકૃલનાથ, એમના સેવક-
જનનો મળીયો સાથ. ૧ ચાલો ચાલોને વૈષ્ણવ વ્રજ
જઈએ, શ્રીગિરિધારીજી નિરખી ધણિયાતાં થઈએ. ૨
પહેલાં શ્રીજમુનાજી વિશ્રામઘાટ નાહીએ, પરિક્રમા
કરતાં હરિના ગુણ ગાઈએ. ૩ સર્વે ભગવદીય મળી
મધુવન જઈએ, તાલવન કુમુદવન જઈ નાહીએ. ૪
સાંતનકુંડ ભૈસર ને બહુલાવન, ત્યાં તો શ્રીકુંડ નાહી
થઈએ પાવન. ૫ નાહીએ રાધાકૃષ્ણકુંડ પ્રભુને ભજીએ,
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિકૃલની બેઠકે નમીએ. ૬ નાહીએ નારદ-
કુંડ ને કુસુમોખર જે, શ્રીપ્રભુનું ભજન મનશું કરજે. ૭
જીરે ગ્વાલપોખર નાહીએ તેહ, શ્રીગિરિરાજની તળે-
ટીમાં લોટીએ દેહ, ૮ ગિરિરાજધરણનાં મંદિર બેવાં,
ત્યાં તો જન્મમરણનાં દુઃખો ખોવાં. ૯ નાહીએ માનસી-
ગંગા ને બ્રહ્મકુંડનાં રનાન, શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે
કરીએ પ્રણામ. ૧૦ દાનઘાટીથી બીલછુવન જાવું,
ત્યાં તો ચક્રતીર્થ મોટું નહાવું. ૧૧ પાપમોચન રણુમો-

ચન વંદન, લીલાનાં સ્થળ તે તો નંદનંદન. ૧૨ ચંદ્ર-
 કૃપસરોવર બટ મૂલ, શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે થઇએ
 અનુકૂલ. ૧૩ સંકર્ષણકુંડ ગાંધર્વકુંડમાંનાહિએ, ગોવિંદ-
 કુંડ નાહી કૃતાર્થ થઇએ. ૧૪ શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે
 ભોગ ધરીએ, હેતે હળીમળી હરિકીર્તન કરીએ. ૧૫
 જીરે અપ્સરાકુંડ ને પુંછરી જે, જીરે શિલા વાજતી ને
 ગૌ ટેરણી જે. ૧૬ હરિ હાથી ગાયોનાં પગલાં, એક
 મુકુટશિલાનાં દર્શન કરવાં. ૧૭ શ્યામઢાકે બેઠક શ્રીજીની,
 એક ગુફા ગોવિંદસ્વામીની. ૧૮ પાગ બાંધણી ને
 સિંદૂરી શિલારે ભલી, હરજી પોખર સુરભિકુંડ રુદ્ર-
 કુંડ વળી. ૧૯ શિલા હંડવતી ને નમાવવા શીશ, શ્રીગો-
 ર્દનધરની શોભા અતિશે. ૨૦ જીરે પૂજની શિલાને
 ભોગ ધરવા, આઠ્યા વૈષ્ણવ બહુ દર્શન કરવા. ૨૧
 જીરે શ્રી બેઠકે ભોગ ધરો પ્રીતે, શ્રી મહાપ્રભુજીને
 નિરખો રસ રીતે. ૨૨ ગુલાલકુંડ ગાંઠોલી પરમંહરાનાં
 વર્ણન, જીરે અલકનંદાને બદ્રીનારાયણ. ૨૩ કદમ-
 ખંડીને ઈંદ્રોલી કામવન, ધર્મકુંડ વિમળકુંડ નિર્મળ-
 વન. ૨૪ બીજ કુંડ ઘોરેરા છે નાહીએ ત્યાં, આંખ
 મીંચામણની ગુફા જ્યાં. ૨૫ ચરણ પલાડી ને ખીસ-
 લાની શિલા, ભોજનથાળી ને ભોગ કંઠારા ભલા. ૨૬

જરે ગુફા એક વચ્છાસુરતણી, સુરભિ કુટે બેઠક વર
 વહ્નલની. ૨૭ સુનહરાકી કદમખંડી બડે ધામ, ત્યાં
 તો ચિત્રામણી શિલા ને ચિત્ર સમાન. ૨૮ તે તો દેહ-
 કુંડ નહાણું ઉચો ગામ, ત્યાં દર્શન કરવાં રેવતી
 ને બળરામ. ૨૯ ભાનુક્ષેત્રને બરસાના ગામ,
 ત્યાં તો રાજ કરે રૂડા ભુખુભાન ૩૦ શ્રીરાધિકા-
 જની સંગે અષ્ટ સખીઓ જાણુ, જરે સાંકરી
 ખાર ને મહાવાટી દાન. ૩૧ જરે દાનગઢ માનગઢમાં
 દહ મન, જરે દાણીકુંડ રત્નકુંડ ગહવરવન. ૩૨ શ્રી-
 મહાપ્રભુજની બેઠકે મોરકુટી, જરે નોખારી ચોખારી
 ભાનુંનું વન. ૩૩ પીળી પોખર પ્રેમસરોવર નાહીએ,
 વિમલકુંડથી કલાકુંડે જઈએ. ૩૪ સંકેતવટ નિકું-
 જની અતિરે શોભા, પાનકુંડ મોતીકુંડ જોઈ મન
 લોભા. ૩૫ નંદગામ ને નંદ જશોદા માત, શ્રીકૃષ્ણની
 સાથે બલભદ્રજી બ્રાત. ૩૬ સૂરજકુંડ મધુવન કુંડે
 સધળા, આણું જોઈને મન થયું વિહવણા. ૩૭ ચરણ
 પહાડી ચરણ અંકુશ શિલા, દર્શન કરીને ગાવી સધળી
 લીલા. ૩૮ લલિતાકુંડ ને આંજનોખરી જોઈ, ખીદર-
 વન જાઓ બડેન કોકિલા તેહ. ૩૯ રાસોલી ચરણ
 પહાડી ને ચિત્ર શિલા, જરે છોટી મોટી બહેનની

નિરખો લીલા. ૪૦ દધિ ગામ શેષકુંડ ને કોટવન,
 ક્ષીરસાગર શેષશાયી ને ખેલનવન. ૪૧ શ્રીજમુનાજી
 વાંકા ક્રીયાં શ્રીખળરામ, અખેવટ કાત્યાયની વ્રતનાં
 ઠામ. ૪૨. ૪૨ ગોપીઘાટ ઘાટ ચીર હરવાનાં, જીરે
 નંદઘાટે ઉતરવાનાં. ૪૩ ભાંડીરવન જીવું નાવની વાટે,
 ભાંડીર ક્વો ને બટ ખીજેરી વાટે. ૪૪ ખેલવન ભદ્ર-
 વન માનસરોવર સુખધામ, માણેકશિલા પીપરોલી ને
 માટગામ. ૪૫ ચાલો વૃંદાવન બંસીબટ ધામ, પરિ-
 કમામાં આવે સઘળાં ઠામ. ૪૬ લોહવન રાવલ પ્રકટયાં
 રાધા, મહાવન બ્રહ્માંડ ઘાટ માટી ખાતા. ૪૭ શ્રીગોકુળ
 મંદિર પ્રભુનાં સાત, રમણ રેતી સ્થળની શી કહું
 વાત. ૪૮ શ્રીમહાપ્રભુજીની ખેલક છે જ્યાંહ, જીરે બ્રહ્મ-
 સંબંધની આજ્ઞા ત્યાંહ. ૪૯ બ્રહ્મછોકર ઠકુરાણીવાટ
 નાહીએ; ગોપકવેથી દાઉજી જઈએ. ૫૦ જીરે મથુરા
 જન્મભૂમિ વિશ્રામ, જીરે સ્થળ સઘળાં જીવાની ઠામ.
 ૫૧ શ્રીજમુનાજી નાહીને જોડો હાથ, અહર્નિશ ગુણ
 ગાય વ્રજનો સાથ. ૫૨ ચોરાશી કોરાની પરિકમા કરી,
 સર્વે ભગવદ્દીય મળી ગુણ ગાઓ હરિ. ૫૩ જે કોઈ પાઠ
 કરે નિત્ય ગાય, તેને વનયાત્રા ફળ અધિકજ થાય. ૫૪
 જે કોઈ પાઠ ભણે ને નિત્યે નેમ. તેને હરિશું બાટે

પ્રેમ. ૫૫ જીરે વન ઉપવન કીધાં કર જોડ, શ્રીવ્રજ-
ભૂપણજીએ પૂર્યાં કોડ. ૫૬ જીરે જન્મ જન્મ આપો
વ્રજવાસ, અહર્નિશ ગુણ ગાય વક્ષભદાસ. ૫૭

ધોળ ૨.

આપણે જઈએ શ્રીગોકુલગામ સાહેસારે,
શ્રીજીને નિરખીએ;

- જીરે જીવતીનાં જૂથ ટોળે મળ્યાં,
ગોપીએ સજીઆરે નવસત શૃંગાર. સાહેસારે. ૧
- ગોપી વેગે તે ચાલે ઉતાવળાં;
જઈ જોઈએને અનુપમ નાથ. સાહેસારે. ૨
- ગોપીએ કંચન થાળ કરે મ્રહ્યો,
માંદી ભરીયાંરે મુક્તાદળ સાર. સાહેસારે. ૩
- મહારૂં મનરે મથુરાં ચિત્ત ગોકુલમાં,
મહારો જીવલેડો રહ્યો શ્રીજીની પાસ. સાહેસારે. ૪
- ગોપીચરણ કમળ રજ લઈ રહ્યાં,
વહાલો આપે અભયપદ દાન. સાહેસારે. ૫
- ત્યાંતો સાત મંદિર સોહામણાં,
ગોપી આવ્યારે ઠકુરાણી ઘાટ. સાહેસારે. ૬
- મથુરામાં તે વાજાંત્ર વાગીયાં,
ગોકુલમાંરે ગગડીયાં નિશાન. સાહેસારે. ૭

વારિ જાઉં શ્રીવલ્લભસુતને વારણે,

ખસિહારીરે જાય માધવદાસ.

સાહેતીરે. ૮

ધોળ ૩.

શ્રીગોકુલ જોવા સરખું રે રૂડા રસ રંગ ભર્યા;

એવા જોઈ જોઈ મન હરખ્યાં રે, ભાગ્ય સૌભાગ્યભર્યા. ૧

શ્રીજમુનાજી વહ છે રે, નિરખતાં મારાં મન ઈર્ષ્યા;

એતો સદાનિરંતર રમણ કરે છે રે, ભક્તનાં કારજ સર્થાર.

શ્રીજમુનાજી નિર્મળ નહાજેરે. અતિ અનુરાગીયાં,

ભવોભવ ભય નિવારેરે, શિરપર ગાજ્યાં. ૩

અંગીકૃત પ્રીધારે, વહાલે મારે દાન આપ્યાં;

શ્રીગોકુળપતિ મહિમા ભારીરે, શ્રીવલ્લભવર નામ ધર્યાં. ૪

એવા પ્રભુ મંગળકારીરે, પ્રેમે અમો વર વર્યા.

મને વેગે આણું મોકલજેરે, પ્રભુ હું તારી સેવા કરું.

ઠાંઈ કિંકરદાસ તમારેરે, ચરણ રજ શીષ ધરું. ૫

ધોળ ૪.

સાચા સંબંધીડા શ્રીગોકુળ ક્યારે જઈશું, આપણે

જે જેલડીએ વળગી શ્રીજમુનાજીમાં નાહીશું. સાચા. ૧

ગોકુળીઆની ગલીએ ગલીએ, ગુણ ગોવિંદના ગાઈશું.

સાચા. ૨ શ્રીગિરિધારી અલખેતા જોઈ જોઈ, મન

ચિતવ્યાં લાડ લડીશું. સાચા. ૩ ભીમના ડાકારને

જઘને ભેગીશું, સદા સોહાગણુ થઈશું, સાચા સંબંધીડા
શ્રીગોકુળ ક્યારે જઈશું. ૪

ધોળ પ.

આલો સખી શ્રીગોકુળ જઈએ, નિર્મળ યમુનાજી નહાઈએ
કે અખંડ વ્રજવાસી થઈએ. આલો સખી. ૧

નિત્યપ્રતિ યશોદાજી ઘાટે, મહાપ્રભુ ઉભા રંગીલી વાટે;
પ્રકટયા તે ભક્ત રસિક માટે. આલો સખી. ૨

શ્રીગોકુળપતિ દાન દીએ ભારી, અંગીકૃત કીધી છે નારી,
સદા પ્રભુ મહામંગળકારી. આલો સખી. ૩

પ્રાણજીવન મંદિરમાં રાજે; ભક્તતણાં મહાદુઃખ ભાંજે,
આનંદ શ્રીગોકુળમાં ગાજે, આલો સખી. ૪

નિષાં ભરી પ્રીતમજી નિરખું, જન્મ સફળ કરીને લેખું,
રમણ સ્થળ ભાવ કરી પેખું, આલો સખી. ૫

શ્રીગોકુળ રંગતણી રેલી, લતાદ્રુમ ફુલી રહી વેલી,
નિરખતાં થઈ રહી ઘેલી. આલો સખી. ૬

સ્ફટિકમણિ ગોવર્દન સોલે, શ્રીવૃંદાવન જોતાં મન મોહે;
તે સ્થળ જન્મોજન્મ જોઈએ. આલો સખી. ૭

શ્રીગોકુળ વસીએરે હેલી, શ્રીમહારાણી સહાય કરે વહેલી,
ખેલું જઈ સખી સર્વે પહેલી. આલો સખી. ૮

શ્રીમહારાણી ઘેહેરાં બહુ ભાવે, લક્ત સહુ દર્શને આંવ;
તે તેા લઈ પુષ્પે વધાવે, માધવદાસને મન ભાવે. આલો. ૯

ધોળ ૬.

શ્રીગોકુળ મામ સોહામણીરે, રૂડાં જમુનાનાં નીર.
શ્રીગિરિધર ગાયો ચરાવતારે જોયા હળધર વીર. શ્રી. ૧
ભાર મુગટ મસ્તક ધર્યોરે, બાંધી કુસુબલ પાગ, શીપ
પુલે શોભા ધણીરે, વેણી વાસુકિ નાગ. શ્રી. ૨ સર
લટકન સિર પેય છે રે, કુંડલ ઝળકે છે કાન; વાંકા તે
નયન સોહામણીરે. બ્રહ્મટી કામનાં બાણ. શ્રી. ૩ અલક
તિલક અલકાવલીરે, ધુવરાવાળા છે કેશ. નંદ જસો-
દાના લાડીતારે, વહાલો નટવર ભંખ. શ્રી. ૪ નકવેસર
મુક્તામણિરે, માંહી નંગ જડયાં લાલ. હડપચીએ
હીરલો ઝગમગેરે, અધર બિંબરસાલ, શ્રી. ૫ માંહે
બાનુબંધ બેરખારે, કુમક લટકે છે સાર; કડાં પહોંચી
ને હાથ સાંકળારે, ઉરગજ મોતીના દાર. શ્રી. ૬ કટિ
મેખલા કટિ કાછનીરે, સોહે લાલ ઈન્દર; ચરણે વાગે
ધુવરાં, વાગે ઝાંઝરનો ઝમકાર. શ્રી. ૭ કર લકુટી
મુરલી ધરીરે, ઉભા જમુનાને તીર; સંગે તે સરખા
ગોવાળીયારે, રાખી રોપી વ્રજનાર. શ્રી. ૮ ટોળે મળી
સો સુંદરીરે, મહી વેચવાને જાય; મારગેડો રોપી રહ્યા

રે; ૩૫ બદવશય. શ્રી. ૯ મટુકી ફેડીને મહી દોળીયારે,
 તોડયો નવસર હાર; ફાડી મારી નવરંગી ચૂંદડીરે,
 કરીયે કયાં જઈ પોકાર. શ્રી. ૧૦ છેડલો ઓડો છેડ
 કાનજરે, બાબા દો થાય છે વાર, ઘેર સાસુજી ખીજશેરે.
 ગાળ દેશે ભરથાર. શ્રી. ૧૧ સર્વ સખી વિનતિ કરેરે.
 લાગે હરિને પાય, તમે જત્યા ને અમે હારીયારે, હાસ
 દેખી ગુણ ગાય. શ્રી. ૧૨

ધોળ ૭.

સુંદર શ્રીગોકુલ ગામરે, બિહારી શ્યામ;
 બ્રહ્મસંબંધનું ઠામરે, બિહારી શ્યામ, ૧
 શ્રીમહારાણીજીની વાટરે, બિહારી શ્યામ;
 સોહ શ્રીગોવિંદવાટરે, બિહારી શ્યામ. ૨
 હૈવી જીવને કાજરે, બિહારી શ્યામ.
 પ્રકટયા શ્રીવજ્રભરાયરે, બિહારી શ્યામ. ૩
 શ્રીપુરુષોત્તમે કરુણા કરી બિહારી શ્યામ;
 શ્રીવજ્રભ દ્વિજ દેહ ધરી, બિહારી શ્યામ. ૪
 પોતાના જે જનરે, બિહારી શ્યામ;
 વિશ્વર્યા છે બહુ દિનરે, બિહારી શ્યામ. ૫
 સમર્પણ આપ્યાં સુખસારરે, બિહારી શ્યામ;
 થયો સેવાનો અધિકારરે, બિહારી શ્યામ. ૬

ઝિંચ નીચ સહુ શરણે લીધા, બિહારી શ્યામ,
સર્વે તે પોતાના કીધા બિહારી શ્યામ. ૭

ગ્રહી છે દઢ કરી બાંધરે, બિહારી શ્યામ;
રાખો ચરણકમળ કેરી છાંયરે, બિહારી શ્યામ. ૮

દયા કરો દીનાનાથરે બિહારી શ્યામ;
સેવા શ્રીગિરિધરજીને હાથરે, બિહારી શ્યામ. ૯

રાખો ચરણકમળની છાંયરે બિહારી શ્યામ;
શોભા જોઈ વજ્રભદ્રાસરે, બિહારી શ્યામ. ૧૦

દેજે તે વ્રજમાં વાસરે, બિહારી શ્યામ;
દોષ કોટિ નિવારી કીધાં કાજરે, બિહારી શ્યામ. ૧૧

ધોળ ૮.

સુંદર ગોકુળીયું જોવાના મુજને કોડ, તે મુજને
દેખાડજેજી. ૧ જ્યાં છે સાલ ગિરિધારીજીની જોડ,
તે મુજને. ૨ એમનું સુંદર સોહામણું રૂપ, તે મુજને.
૩ એમને ઓળખે અવનિ કેરા ભૂપ, તે મુજને. ૪
સુંદર શ્રીજમુનાજીનું નીર, તે મુજને, ૫ વળી
શોભા ખેટીજીના વીર, તે મુજને. ૬ સુંદર શ્રીઠકુરા-
ણીના ઘાટ, તે મુજને. ૭ મારો વહાલો કરે જ્યાં પાઠ,
તે મુજને. ૮ નયણાં ભરીને નિહાળું ગિરિરાજ, તે

મુજને. ૯ જોણે સાર્યા માધવદાસનાં કાજ તે મુજને
દેખાડજોજી, ૧૦.

ધોળ. ૯.

રાગ કાફી-શ્રીગોકુળ સુખ બાસ બસીજે, શ્રીવલ્લભ
વિકુલ ચરન સ્પર્શ કીજે, અતિ પુનિત જમનાજલ
પીજે. ૧ શ્રીગિરિધર ગોવિંદ બાલકૃષ્ણ શ્રીગોકુલનાથ
નિરખી સુખ લીજે; શ્રીરઘુપતિ જદુપતિ ધનસાંવલ,
સખ મંદિર દર્શન નિત્ય કીજે, ૨ રમન રેતી અતિ
પરમ મનોહર ટીલનપે જય લોટી લીજે; વલ્લભ છોકર
છાંય નિરંતર, વૈષ્ણવ સંગ ઘેરે રસ ભીજે.

ધોળ ૧૦.

શ્રીવૃંદા તે વનની વાટેરે, ગિરિધારી લાલ; મયકો
કીધો તે માટે રે, ગિરિધારી લાલ. ૧ બાંધી નૈણાંની
પ્રીતરે; ગિરિ. સામળીઓ જાણે રીતરે. ગિરિ. ૨ કદમ
કેરી છાંયરે, ગિરિ. વલ્લભવરની બાંધરે. ગિરિ. ૩ રંગ-
ભેર રમતા શ્રીજગદીશરે, ગિરિ. પાગ કસુંબી શીખરે
ગિરિ. ૪ કાનમાં કુંડળ ઝળકેરે, ગિરિ. ગંગે ગુંજના
હાર હળકેરે. ગિરિ. ૫ બાંહે બાનુબંધ પોંચીરે, ગિરિ.
રત્ન જડાવની ચોપ્રારે, ગિરિ. ૬ શ્રીવૃંદાવનની કુંજ-
માંરે, ગિરિ. ઉભલા વાંસલડી ધરી ભુજમાંરે. ગિરિ. ૭

શ્રીજમુનાજીને તીરરે, ગિરિ. ઉભડા હલધર વીરરે.
ગિરિ. ૮ વ્રજ બધું જોવા જાયરે, ગિરિ. વૈષ્ણુવ્રજન
સુખીઆં થાયરે. ગિરિ. ૯ બલિહારિ જય માધવહાસરે.
ગિરિ. શ્રીવૃંદા તે વનની વાટેરે, ગિરિધારી લાક્ષ. ૧૦

અથ શ્રીવ્રજચારાશી કોશની પરિક્રમાનું ધ્યાન.

ધ્યાન ૧૧.

પ્રથમ શ્રીવક્ષભપ્રભુજીને જાણું રે, શ્રીગુરુદેવના
ચરણે ચિત્ત આણું રે; વ્રજભૂમિના ચરિત્ર વખાણું,
ચાલો વનયાત્રાનાં સુખ લઈએરે. ૧ શ્રીગુસાંઈજીએ
ક્રીધો વિચારરે, વનયાત્રા કરવી નિર્ધારરે; વ્રજભૂમિની
લીલા અપાર. ચાલો. ૨ શ્રીવિઠ્ઠલપ્રભુ પરમ દયાળરે,
સેન આરતી કરી તત્કાળરે; સાથે લીધા શ્રીવક્ષભજાત.
ચાલો. ૩ સંવત સોળસેની સાતરે, ભાદરવા વદિ
દ્વાદશી સારરે; વહાલો ઉતર્યા શ્રીજમુનાજી પાર.
ચાલો. ૪ પંચાર્યા શ્રીવિઠ્ઠલનાથરે, ચાલ્યો રસિક વૈષ્ણુવને!
સાથરે; સૌને મસ્તક ધરીયા છે હાથ. ચાલો. ૫ ત્યાંથી
આવ્યા શ્રીમધુરાજી માંચરે, હાથ જોડ કરી છે ત્યાંહેરે;
વિશ્રાંતવાટ શ્રીમુનાજી ન્હાયે. ચાલો. ૬ શ્રીવક્ષભ
પ્રભુજીની બેડક છે ત્યાંહેરે, દર્શન કરીને ત્યાં ભોગ
ધર્યાયરે; પછી પરિક્રમા કરવાને જાયે. ચાલો. ૭ ત્યાંથી

સતધરા માંહે જઈએરે, બીજાં અનેક ધામ સર્વે કહી-
એરે; કૂપ સમ સાગર કૃષ્ણ કૂપ લહીયે, ચાલો. ૮ ત્યાંથી
મધુવન જઈને રહીએરે, ત્યાં મહાપ્રભુજીની બેઠક
કહીએરે; ભોગ ધરીને તાલવન જઈયે. ચાલો. ૯ કમોદ-
વનનાં તે દર્શન કરીનેરે. ગ્વાલ મંડળી કરીને છાક
ધરીયેરે; શ્રીમહાપ્રભુની બેઠકે અનુસરીયે. ચાલો. ૧૦
સાંતવનમાં સાંતનકુંડ નાહ્યારે, ત્યાં પ્રભુ સાત વરસના
આવ્યારે; ત્યાં તે સતુવાના ભોગ ધરાવ્યા. ચાલો. ૧૧
બહુલાવનમાં પધાર્યા પ્રભુ આપરે, ત્યાં થયો ગાય
સિંધનો મેળાપરે; કૃષ્ણકુંડ નાહીને ટાળ્યા તાપ. ચાલો.
૧૨ ત્યાં મહાપ્રભુજીની બેઠકનું છે ધામરે, ત્યાં બહુલા
ગાયનું છે ધામરે; દર્શન કરતાં પૂર્ણ કરે કામ. ચાલો.
૧૩ ત્યાંથી જીખન ગામમાં જઈએરે, શ્રીબલદેવજીના
દર્શન કરીએરે; રેણુકુંડ બલભદ્રકુંડ નહાયે. ચાલો. ૧૪
શ્રીકુંડ નાહીને પાવન થઈએરે, રાધાકૃષ્ણ કુંડે જઈ
નહીએરે; શ્રીવલ્લભ વિકૃતની બેઠક ચિત્ત લઈયે. ચાલો.
૧૫ રાજ કદમ મુગટ દર્શન કરીયારે, ચવર કૃષ્ણવટ
જેઠ મન હરીયારે; ત્યાં કૃષ્ણકૂપે જાળ ભરીયાં. ચાલો.
૧૬ ત્યાં પાંચ પાંડવના છે ઝાડરે, છઠ્ઠા વૃક્ષ નારાયણ
અવતારરે; ત્યાં વેણુનાહ કર્યો છે સાર. ચાલો, ૧૭ શ્રી-

મહાપ્રભુજીની ખેડકે ચિત્ત ધરીયેરે, ત્યાં ભોગ ધરીને
 અતુસરીયેરે; ત્યાંથી શ્રીજીનાં દર્શન કરીયે. આલો. ૧૮
 નારદકુંડ કુસુમોખર વનરે, ત્યાં છે રત્ન સિંધાસન
 ધન્યરે; ત્યાં ઉદ્ધવજી થયા છે પ્રસન્ન આલો. ૧૯ ત્યાંથી
 માનસી ગંગા જઈ નહીયેરે, મોટા ચક્રતીર્થ ત્યાં કહી-
 યેરે; શ્રીમહાપ્રભુજીની ખેડકે જઈયે. આલો. ૨૦ ત્યાં
 બ્રહ્મકુંડના સ્નાનરે, દાનઘાટી લીધાં પ્રભુ દાનરે; વ્રજ-
 બુવતીના રાખ્યાં છે માન. આલો. ૨૧ ત્યાંથી ચારકુંડ
 તે કહીયેરે, રણમોચન પાપમોચન નહીયેરે; ધર્મરોચન
 ગોરોચન જઈયે. આલો. ૨૨ લીધી જમુનાવતાની
 વાટરે, ત્યાં શ્રીજમુનાજીનો વાટરે; અડીંગમાં દાન લઈને
 ફાડ્યાં માટ. આલો. ૨૩ ત્યાંથી ગામ પરાસોલી જઈયેરે,
 વડ ચંદ્રકૂપ ત્યાં કહીયેરે; ત્યાં ચંદ્ર સરોવર નહિયે, આલો.
 ત્યાં બ્રહ્મ રજની કરીને કીધો રાસરે, વ્રજભક્તની પૂરી
 છે આશરે; ખટ માસની કીધી છે રાત. આલો. ૨૫
 ત્યાં ખેડક શ્રીવલ્લભ વિહસવરનીરે, ત્યાં સામગ્રી ભોગ
 ધરવીરે; ત્યાં સેવા કરો પુલગરની. આલો. ૨૬ સંક-
 ર્ષણ ગંધર્વ કુંડ નહિયેરે. શ્રીબલદેવજીનાં દર્શન
 જઈયેરે; આન્યોરમાં મહાપ્રભુની ખેડક કહિયે. આલો.
 ૨૭ ત્યાંથી ચાલી ગોવિંદકુંડ નહિયેરે, ત્યાં મહાપ્રભુની

બેઠકે દર્શન કરિયેરે; ત્યાં તો જન્મ તણાં દુઃખ ખોઢ્યે.
 ચાલો, ૨૮ શ્રીજીના હસ્તાક્ષરનાં છે ચિહ્નરે, ત્યાં મુકુટ
 ટોપીનાં દર્શનરે; ત્યાં ચતુરાનાગાનાં છે વન. ચાલો.
 ૨૯ અપસરા કુંડ થઈ શ્યામ લાક જાયરે, ત્યાં શ્રીજી
 ચરાવે છે ગાયરે; ત્યાં સુગંધી શિલા કહેવાયે. ચાલો.
 ૩૦ સિંધાસન ઘટિયા બહુ મન ભાવેરે, ત્યાં પાગના
 પેચ ધરાવેરે; પ્રભુ નવ કાંકરી રમ્યા તે સુહાવે. ચાલો.
 ૩૧ સુરભિ ગાય તણાં ખુર નિરખેરે, ઐરાવત હાથીના
 પગ પરખેરે; શ્રીજીનાં ચરણચિન્હ જોઈ હર્ષો. ચાલો.
 ૩૨ સિંહરી શિલાયે સિંહુર થાયેરે, શ્રીપ્રિયાજીની
 માંમભરાયેરે; ત્યાં ગાજની વાજની શિલા કહેવાય.
 ચાલો. ૩૩ પુંછરી થઈને સુરભિકુંડ નહીયેરે,
 ત્યાં રામદાસજીની ગુફા કહીયેરે; ગોવિંદસ્વામીની
 કદમખંડી જઈએ. ચાલો. ૩૪ શ્રીગોવર્દ્ધન પૂજ
 કરવાનું છે હામરે, શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક સુખ-
 ધામરે; ત્યાં ગોપાલપુર છે ગામ. ચાલો, ૩૫ ત્યાં છે
 સાત મંદિર તે કહીયેરે, શ્રીગુસાંઈજીની બેઠકે જઈએરે;
 એ તો નયણે નિરખી સુખ પઢ્યે. ચાલો. ૩૬
 શ્રીગિરિરાજજીની પૂજ કરવીરે, ત્યાં સામગ્રી ભોગ
 ધરવીરે; સુન્દરશિલા જોઈને અનુસરવી. ચાલો ૩૭

દંડવતી શિલાએ દંડવત કરિયેરે, ત્યાં રુદ્રકુંડ જોઈ
 લઈએરે; ઢાક યોગાનમાં ચિત્ત દઈએ. ચાલો. ૩૮
 ત્યાંથી જન અજન વૃક્ષ જઈએ રે, ત્યાં વ્રજભક્તે પુછયું
 તે કહીએરે; ત્યાંથી પ્રભુજી પધાર્યા તે સુખ લઈએ. ચાલો.
 ૩૯ ગુલાલકુંડમાં ગુલાલ બહુ વરસેરે. તે જોઈ મનદું
 હરખેરે; શ્રીમહાપ્રભુની બેઠકે સુખ દરસે. ચાલો, ૪૦
 વિલછુ કુંડ કહીએ શુભ નામરે, કદમ ખંડી ગાંઠ્યાલી
 છે ગામરે; એ ગોવર્દનનાં સર્વે છે ધામ. ચાલો. ૪૧
 પરમંદરા કૃષ્ણકુંડ ધામરે, ત્યાં શ્રીદામા સંખાનું છે
 ગામરે; અલક ગંગા નદીનું છે નામ. ચાલો. ૪૨
 બદ્રી કુંડ આદિ બદ્રી ધામરે, નારાયણ લીલાનું છે
 ધામરે; અલક ગંગા નદીનું છે નામ. ચાલો. ૪૩ નવ-
 નીતનો પર્વત રસખાણારે, ઈંદ્રાલીમાં ચોરી ગાય ઈંદ્રે
 જાણોરે; ઈંદ્રકુંડ રૂપ ત્યાં વખાણો. ચાલો. ૪૪ કામ-
 વતની પરિક્રમા કહીએરે, ત્યાં વિમલ કુંડમાં નહીએરે;
 લુક લુક આંખ મીચામણી જઈએ. ચાલો. ૪૫ ચરણ
 પહાડી ચરણ પ્રભુ ધરિઆરે, વ્રજભક્તને ચકિત કરીયારે;
 છાક આરોગ્યા હરખ મન ધરીયા. ચાલો, ૪૬ નંદ-
 બટમાં પ્રભુજી બેઠારે, સુરભિકુંડમાં નલાવા પેઠારે;
 ત્યાં મહાપ્રભુજીની બેઠકે જઈ બેઠયા. ચાલો. ૪૭

ત્યાંથી ખિસલની શિલાપર આવ્યારે, વ્યોમાસુરની
 ગુફા ત્યાં જવારે; દૈત્ય મારીને ગાય ગોપ લાવ્યા. ચાલો.
 ૪૮ ભોજન થાલીએ ભોજન કાંધારે, સખા મંડલીમાં
 બહુ સુખ દીધારે; માનસીકુંડમાં આચમન લીધાં.
 ચાલો. ૪૯ હવે ગામ કહિયે કનવારોરે, ત્યાં પ્રભુ
 આરોગ્યા કુંડવારોરે; વ્રજભક્તના કારજ સારો. ચાલો.
 ૫૦ કદમખંડી સુનહરાની સારીરે, ત્યાં રાસ રમ્યા
 ગિરિધારીરે; ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુજીની બેડક સુખકારી.
 ચાલો. ૫૧ ચિત્ર વિચિત્ર શિલા શુંભ ધામરે, ત્યાં બળ-
 દેવજીનું ઊંચોગામરે; ત્યાં રાસ રમ્યા બલરામ. ચાલો.
 ત્યહાં દેહકુંડના સ્નાનરે, ત્યહાં સુવર્ણ કેરાં દાનરે;
 દ્વિજ જનના કર્યા સન્માન ચાલો. ૫૩ હવે ત્યાંથી
 જમ્યે બરસાનેરે, કરો બાનોખરનાં સ્નાનરે; ત્યાં રાજ
 કરે બ્રહ્માન. ચાલો. ૫૪ ત્યાં શ્રીરાધાજી રૂપ નિધાનરે,
 તેડિની અષ્ટ સખી છે સુખજીરે; તે તો બહુવિધનાં કરે
 ગાન. ચાલો. ૫૫ ત્યાંથી નોવારી ચોવારી જમ્યેરે,
 ત્યાં રત્નકુંડ દોહની કુંડ કહીએરે; વળી મોહની કુંડ
 ત્યાં લહીએ. ચાલો. ૫૬ માનગઢમાં તે માન મનાવ્યારે,
 દાનગઢમાં તે દાન ચુકાવ્યારે; દધિને માટે નૃત્ય કરાવ્યાં.
 ચાલો. ૫૭ ગહવરવન સાંકડી ખોર આવ્યારે, ત્યાંથી પ્રભુજી

વનમાં સિધાવ્યારે, શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે મન ભાવ્યા.
 ચાલો. ૫૮ વિલાસગઢમાં વિલાસરાસ કરિયારે, મોરકુટીમાં
 મોરરૂપ ધરિઆરે; નૃત્ય કરી શ્રીરાધાના મન હરીયાં.
 ચાલો. ૫૯ ત્યાંથી પીરીપોખર ચાલોરે, જઘને સંકેત
 વનને નિહાળોરે; શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકમાં ચાલો.
 ૬૦ ત્યાંથી સંકેત વનમાં પધાર્યારે, પ્રેમસરોવરે પ્રેમ
 વધાર્યારે; વ્રજભક્તના કારજ સાર્યાં. ચાલો. ૬૧ ત્યાં
 શ્રીગુસાંઈજીની બેઠક છાજેરે, શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક
 ત્યાં ખિરાજેરે; કૃષ્ણકુંડ કહમખંડીમાં ગાજે. ચાલો. ૬૨
 ત્યાં શ્રીચંદ્રાવલીની કુંજરે, ત્યાં ચંદ્રાવલી છે કુંડરે;
 શ્રીગુસાંઈજીની બેઠક રસપુંજ. ચાલો. ૬૩ લલિતા
 વિશાખાના કુંડ જોઈએરે, તેઉની કુંજ જોઈને મન
 મોહરે; પૂરનમાસી જોઈ સુખ હોય. ચાલો. ૬૪ શ્રી-
 જશોદાજીને મંદિર જવુંરે, ત્યાં પ્રભુજીને જોઈ આવુંરે;
 ત્યાં પ્રભુજીએ જોયા છે હાઉ. ચાલો. ૬૫ ચાલ્યા મધુ-
 સૂદન કુંડની વાટેરે, ત્યાં મહિ વલોવ્યાના છે માટરે;
 ત્યાં છે ચરણ પહાડીનો ઘાટ. ચાલો. ૬૬ ત્યાંથી પાન
 સરોવર આવ્યારે, ત્યાં ગાય વાછડાંને જલ પીવરાવ્યારે;
 ત્યાં મહાપ્રભુજીની બેઠકમાં સિધાવ્યા. ચાલો. ૬૭ છોકર
 કહમ વૃક્ષ રથલ લીસારે, ત્યાં ગાય વાછડાં બાંધવાના

ખીસારે; જઘને મોતીકુંડમાં ઝીલ્યા. ચાલો, ૬૮
 ગાયોને મોતીની માળા પહેરાવીરે, તે તો પ્રભુજીને મન
 ભાવીરે; ત્યાંથી ટેરકદમ પર આવી. ચાલો. ૬૯ વિલાસ
 વટની લીલા સુખકારીરે, વેણી ગુંથી શ્રીકુંજ-
 વિહારીરે; ત્યાં કુંડલ વનની છબિ છે ભારી. ચાલો. ૭૦
 ત્યાં શ્રીનંદ જશોદાજી નિરખોરે, બલરામ કૃષ્ણ જોઈ
 હરખોરે; નંદગામની લીલા પરખો. ચાલો. ૭૧ આગળ
 આગ્યા કરહલા ગામરે, તે તો ઉપવન કહીયે નામરે;
 ત્યાં કૃષ્ણકુંડ છે ધામ. ચાલો. ૭૨ ત્યાં કચી રાસલીલા
 નિર્ધારીરે, ત્યાં છે કદમખંડી જહુ ભારીરે; શ્રીમહા-
 પ્રભુજીની ખેડક પર વારી. ચાલો. ૭૩ ત્યાંથી આંજન
 ગામમાં રહીએરે, આંજનોખરમાં જઈ નહીએરે;
 અંજનકુંડ વિહાર સુખ લઈએ. ચાલો. ૭૪ તેની
 પાસે પીસાયો ગામરે, ત્યાં જલ આરોગ્યા પૂર્ણ કામરે;
 ગોપીજને કર્યો વિશ્રામ. ચાલો. ૭૫ આગળ કહિએ
 ખિદરવન ગામરે, ત્યાં ગાયો ખદેડી સુંદર શ્યામરે;
 ત્યાં માર્યો બકાસુર દામ. ચાલો. ૭૬ ત્યાંથી પરાસોલી
 કુંજમાં જઈએરે, કોકિલાવન કૃષ્ણ કુંડ કહિએરે; ત્યાં
 મહાપ્રભુની ખેડકમાં રહીએ. ચાલો. ૭૭ ત્યાંથી ચાલી
 કોટવન જઈએરે, તેને પાસે જવકવન કહીએરે; આગળ

જવક બટ જોઈ લહિયે. ચાલો. ૭૮ કોકિલાકુંડનાં જળ
 હુલ્યાંરે, ત્યાં કમળ કુમુદની પુલ્યાંરે; ત્યાં અનેક
 ભ્રમર રસ ભૂલ્યા. ચાલો. ૬૯ ત્યાં છોટી બહેન છે
 સારીરે, આગળ જઈ જુવો ચરણ પહાડીરે; તેને ગોવર્દ્ધન
 કરી પ્રભુ ધારી. ચાલો. ૮૦ ચરણ કુંડ ચરણ ગંગા
 જોયાંરે, ત્યાં પ્રભુ પોતે દહીં વલોવ્યાંરે; ત્યાં માખણ
 કાઢીને આરોગ્યા કે ચાલો. ૮૧ દધિગામને દધિ કુંડ
 કહીએરે, જઈને શીતળ કુંડમાં નહીએરે; શ્રીમહા-
 પ્રભુજીની ખેડકે દર્શન પધયે. ચાલો. ૮૨ ત્યાંથી કોટ
 વન માંહે આવ્યારે, સુરજ કુંડ જોઈને મન ભાવ્યારે;
 ત્યાં જશોદાજીને રાસ દેખાડ્યા. ચાલો. ૮૩ શેષશાયીમાં
 ક્ષીર સાગર ભરીયારે, ત્યાં શેષજીની સજ્યા કરીયારે;
 લક્ષ્મીનારાયણનાં રૂપ ધરીયાં. ચાલો. ૮૪ પ્રભુજી
 બલભદ્ર સાથે આવ્યારે, શ્રીજમુનાજી પુલિન સિધાર્યાંરે;
 બત્રીશ વાર જમુનાજીમાં નાહ્યા. ચાલો. ૮૫ ત્યાંથી
 લાલબાગમાં પધાર્યાંરે, ત્યાં વ્રજભકતે સિંગાર કરાવ્યારે;
 લાલ વસ્ત્ર ભૂષણ પહેરાવ્યાં. ચાલો, ૮૬ ત્યાંથી ચીર-
 ઘાટ માંહે આવ્યારે; ત્યાં વ્રજભકતે સેહેરા ધરાવ્યારે;
 ખેલન વનમાં ખેલ કરાવ્યા. ચાલો, ૮૭ ખેલ કરીને
 આરતિ કરાવીરે, ત્યાંથી રામઘાટ પર આવ્યારે; શ્રીબલ-

દેવજીયે રાસ રચાવ્યો. ચાલો. ૮૮ રાસ મૂકી હળ
મૂશળલાવ્યારે, શ્રીજમુનાજી વાંકા ચલાવ્યારે; ત્યાં ઉલટા
નીર વહાવ્યાં. ચાલો. ૮૯ ભૂષણુવન નિવારણુવન
આવ્યારે, ગુંજવનથી અક્ષયવટ આવ્યારે; ત્યાં ગોપી
કુંડમાં નાહ્યા. ચાલો, ૯૦ તપોવનમાં વિરહ બહુ ધરિ-
યારે, આંસુ નેત્રમાં નીરજ ભરીયારે; તત્કાળ નિવારણ
કરીયા. ચાલો. ગોપીઘાટ સ્નાનજ કરીયારે, ચીર ઘાટે ચીર
પ્રભુ હરીયારે; ત્યાં મહાપ્રભુની બેઠકે પરવરીયારે. ચાલો.
૯૨ નંદઘાટથી વચ્છવન લીલારે, ત્યાં રાસરમણ પ્રભુ
બેઠ્યારે; શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે રંગ રેલ્યા. ચાલો. ૯૩
ત્યાંથી શ્રીવૃંદાવનમાં જઈએ, ત્યાં કાલીયમર્દન કહી-
એ; કદમ વૃક્ષ કાલીઘાટ લહીયે. ચાલો. ૯૪ સેવા
કુંજ સિંગાર બટ આવ્યારે, શ્યામવેદ મુરલીમાં પ્રભુ
ગાયારે; વાંસ વૃક્ષ ઋચા સુખ પાયા. ચાલો. ૯૫ ત્યાંથી
કેશી ઘાટ પર જઈએ, ત્યાં મહાપ્રભુજી બિરાજ્યા તે
કહીએ; ત્યાં શ્રીભાગવતનાં સુખ લઈએ. ચાલો. ૯૬
આગત ધીર સમીર ઘાટ જઈએ, ત્યાંથી બંસીબટમાં
આવ્યારે; જોઈ રાસત્રીતા મન ભાવ્યા. ચાલો. ૯૭ ત્યાં
શ્રીમહાપ્રભુની બેઠક સુખદાઈ, શ્રીવિઠ્ઠલવરની બેઠક
મન ભાઈ; ત્યાં નિત્ય વિહાર સુહાઈ. ચાલો. ૯૮

મધુવન થઇને નિરખોરે, ત્યાં રાધાબાગ જોઈ હરખો;
 વેણુકપે વેણુનાદ પરખો. ચાલો. ૯૯ બેલવનમાં અનેક
 દ્રુમ વેલીરે, માટવનમાં માટ દધિ રેલીરે; ત્યાં સિંગાર
 કરાવ્યા સાહેલી. ચાલો. ૧૦૦ ભાંડિર વન ને ભાંડિર
 બટ જઈએરે, પ્રલંબ હૈયનો વધ ત્યાં કહિએરે; ભાંડિર
 ઇપના જલે ત્યાં નહાવ્યે. ચાલો. ૧૦૧ ત્યાંથી બીજેના
 ગામને જાણેરે, ત્યાંથી શ્રીપ્રભુજીની બગીચી વખાણેરે;
 ત્યાં વ્રજભક્તનાં સુખ ચિત્ત આણો. ચાલો. ૧૦૨
 ભદ્રવનમાં બહુ સુખ દીધારે, ગૌધાટે પ્રભુજી પીધારે,
 દાવાનળનાં પાન ત્યાં કીધાં ચાલો. ૧૦૩ માનસરોવરે
 માન મનાવ્યારે, ત્યાં કુંજ લતા દ્રુમ છાચારે; ત્યાં મહા-
 પ્રભુજીની બેઠકે આવ્યા. ચાલો. ૧૦૪ ત્યાંથી પિપરોલી
 ગામ આવ્યારે, શ્રીગુસાંજીએ રાસ કરાવ્યારે; માનિક
 શિક્ષાએ ભોગ ધરાવ્યા. ચાલો. ૧૦૫ ત્યાંથી લોહવન
 કૃષ્ણકુંડ આવ્યારે, ત્યાં લોહનાં દાન કરાવ્યારે; કૃષ્ણ-
 ઇપના જલે નહવરાવ્યા. ચાલો. ૧૦૬ ત્યાંથી ગોપાલ-
 પુરમાં જઈએરે, ત્યાં રાવત ઉપવન કહીએરે; શ્રીલા-
 ડીલીજીનાં દરશન કરીએ. ચાલો. ૧૦૭ નંદી વંદી
 દેવી છે સારીરે, શ્રીનંદરાયજીની ગોખર વારીરે; કરે
 ગાયોની રખવારી. ચાલો. ૧૦૮ ત્યાંથી શ્રીબલદેવજી

જઈએરે, બલભદ્ર કુંડમાં નાહીએરે; ત્યાં મનવાંછિત
 ફલ પઈએ. ચાલો. ૧૦૯ ત્યાંથી હથોરા ગામ સુખઠાઈરે,
 ત્યાં શ્રીનંદરાયજીની અથાઈરે; ત્યાં વ્રજવાર્તાની અર્ચા
 ચલાઈ. ચાલો. ૧૧૦ ચિંતાહરણુઘાટ સુખકારીરે; ત્યાં
 વ્રજભક્તની ચિંતા નિવારીરે; શ્રીજમુના નીર વહે
 બહુ ભારી. ચાલો. ૧૧૧ બ્રહ્માંડ ઘાટે પ્રભુ માટી
 ખાતારે, શ્રીબલદેવજીએ કહી સર્વે વાર્તા રે; તે જણ્યું
 શ્રીજસોદાજી માતા. ચાલો. ૧૧૨ મહાવન શ્રીનંદરા-
 યજીનું ગામરે, ત્યાં છઠ્ઠી પલનાનાં છે ઠામરે; નંદકૂપ
 પૂજવાનું છે ધામ. ચાલો. ૧૧૩ ત્યાં ચમલા-
 અર્જુનને તાર્યા રે, ત્યાં નલકૂબરને ઉઢાર્યા રે; ત્યાં
 અનેક હૈત્ય પ્રભુએ માર્યા. ચાલો. ૧૧૪ હવે રમણરેતી-
 માં જઈએ, ત્યાં રમણસીલા સુખ લઈએ; ત્યાં ગોપ
 કૂપ જલ નહીએ. ચાલો. ૧૧૫ વલ્લભઘાટ ઉત્તરેશ્વર
 ઘાટરે, જોયો વાજની ટીલાનો ઠાઠરે, વસી કહીએ જસોદા
 ઘાટ. ચાલો. ૧૧૬ ચાલી નિરખો શ્રીગોકુલગામરે, એ
 છે નિજ સીલાનું ધામરે; કરે સર્વનાં પૂરણ કામ.
 ચાલો. ૧૧૭ વાસ દરવાજે કરણકૂપ આવ્યારે, ત્યાં
 પ્રભુજીએ કાન વિંધાવ્યારે; ચિંતામણિ માધો મન
 ભાવ્યા. ચાલો. ૧૧૮ ત્યાં શ્રીગુસાઈજીની બેઠક કહીએરે,

સાત મંદિરનાં સુખ લઇએ; શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે જઇએ. ૧૧૯ શ્રીનવનીતપ્રિયાજી પાસને જીતે, નંદ-મહોત્સવ જોઈ મન પુલે; સુર મુનિ જન કૌતુક ભૂલે. આલો. ૧૨૦ ત્યાં બ્રહ્મ છોકર સુખ છાજે, શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક બિરાજે; ત્યાં શ્રીમહારાણીજી ગાજે. ગાવિંદવાટ ઠકુરાણી વાટ જઇએ, ત્યાં શ્રીજમુનાજીમાં નહીએ; ગૌ વાટ અષ્ટખંભા કહીએ. આલો. ૧૨૨ હાથ જોડ જમુનાજીમાં કરીએ, બહુ આનંદ ઉરમાં ભરીએ; હવે કારજ સર્વ સરીયાં. આલો. ૧૨૩ જે દોઢ નિશદિન મનથી ગાયે. વનયાત્રાનું ફલ તેને થાય; શ્રીમહાપ્રભુજીને સાહાયે, આલો. ૧૨૪ સદા શ્રીગોકુલમાં રહીએ, શ્રીમહાપ્રભુજીના ગુણ ગઇએ; શ્રીવિકુલનાં ચરણ ચિત્ત લઇએ. આલો. ૧૨૫ શ્રીવલ્લભ વિકુલ પૂરી આશરે, રાખ્યા ચરણકમલની પાસરે; દાસ માગે શ્રીગોકુલવાસ. આલો. ૧૨૬

ધાળ ૧૨.

જેનું ધન્ય ભાગ્ય ભવમાં, જેણે જ મંડલ જોયું;
જેણે વજરજમાં તન રોળ્યું, તેણે જનમ મરણ ખોયું.
જેનું ૦ દેક. શ્રીવૃંદાવન રાસરમણ સ્થળ, જેણે નયણે

નિરખ્યું; તેના ભાગ્યમાં કેટલુંક સુખ છે, તે કોઈએ
 ન જાય પરખ્યું. જોણે ૧ શ્રીજમુનાજી સ્નાન પાન
 સહેજે, તેહને નૂતન તનુ મળિયું; કદાપિ કુશ્વિત કર્મ
 બને તોએ, જમપુરી જલુ ટળિયું. જોણે ૨ ચોરાશી
 કોશની પરિક્રમા કીધી, તેને ચોરાશી નથી ભમવું; વન
 ઉપવન જોઈ આનંદ આવ્યો, તેને હરિસંગે ઠર્યું રમવું.
 જોણે ૩ શ્રીગોવર્ધન શ્રીમહારાણી, જોણે પ્રેમ ધરીને
 પૂજ્યાં, તેની એકોત્તર શત પેઢી તરી, તેને હરિનાં ચરણ
 સૂઝ્યાં. ૪ સેવ્યા સમયાં જોણે નંદનંદન શ્રીગોકુલ-
 માહે વસીને, દયાનો પ્રિતમ તેને પ્રેમે પોતાનો કરિ,
 હાથ પ્રહરે હસીને. ૫

પ્રભુપ્રાકટ્યનાં ધોળ.

ધોળ ૧.

આનંદ સાગર ઉલટયો રે લોલ ॥ શ્રીવસુદેવ દેવ-
 કાને દ્વાર જો ॥ આઠમભાદરવા વદિ રે લોલ ॥ રોહિણી
 નક્ષત્ર બુધવારજો ॥ પ્રગટ્યા શ્રીકૃષ્ણ મન ભાવતારે
 લોલ ॥ પીળાં પીતાંબર પહેરિયાં રે લોલ ॥ આઠઠ્યા
 ઊપરણા સાર જો ॥ મસ્તક મુકુટ બિરાજતો રે લોલ ॥
 કુંડળ ઝળકે છે કાનજો ॥ પ્રગટ્યા ॥ ભાલ તિલક

મૃગમદતણું રે લોલ ॥ ખીટલિયાળા કેશ જો ॥ ચારે
 ભુજએ આયુધ ધર્યા રે લોલ ॥ શંખ ચક્ર ને ગદા
 પદ્મ જો ॥ પ્રકટ્યા. ॥ નાકે નકવેસર શોભિતાંરે લોલ ॥
 ચુની છે લાલ ગુલાલ જો ॥ અધર પર મોતી ઢળકતાં
 રે લોલ ॥ હડપચી હીરાની કાંતજો ॥ પ્રકટ્યા. ॥ બાંહે
 બાનુબંધ બેરખા રે લોલ ॥ પોંચી છે રત્ન જડાવજો ॥
 હાથે હાથ ફૂલ શોભે મુદ્રિકા રે લોલ ॥ ઉર ગજમોતીના
 હાર જો ॥ પ્રકટ્યા. ॥ કટિ તટ શોભે કટિ મેખલા રે
 લોલ ॥ ચરણે ઝાંઝરનો ઝમકારજો, એવા પ્રભુજોને
 નિરખતાંરે લોલ ॥ દુષ્કૃત ગયાં સર્વે દૂરજો ॥ પ્રકટ્યા. ॥
 શ્રીવસુદેવજી હરખિયારે લોલ ॥ નિરખ્યાં શ્રીમુખ
 સ્વરૂપ જો ॥ એવા પ્રભુને ક્યાં રાખિયે રે લોલ ॥
 કોપ્યા છે કંસરાય ભૂપજો ॥ પ્રકટ્યા. ॥ ત્યારે પ્રભુજી
 એમ બોલીયારે લોલ ॥ સાંભળો મહારી વાત જો ॥
 નંદતણા દરબારમાં રે લોલ ॥ હવે મને મુકી આવો
 મારા તાત જો ॥ પ્રકટ્યા. ॥ કન્યા લઈને ઘર આવજો રે
 લોલ ॥ સરસે સઘળાં તમ કામ જો ॥ તેતમે કંસને દેખા-
 ડજો રે લોલ ॥ મોડશે એહુનાં માનજો ॥ પ્રકટ્યા. ॥
 એમ કહીને માયા ફેરવી રે લોલ ॥ ધરિયાં છે બાલ-
 સ્વરૂપ જો ॥ વસુદેવ દેવકી વિસ્મય થયાં રે લોલ ॥

સ્વપ્નું થયું કે મુને સત્ય જો ॥ પ્રકટ્યા. ॥ ભાંગી
ભોગળ ખુલ્યાં પાટીયાં રે લોલ ॥ સૂતા છે સહુ હરવાન
જો ॥ મસ્તકે લેઢને નિસર્યા રે લોલ ॥ લીધી છે ગોકુળ
કેરી વાટ જો ॥ પ્રકટ્યા. ॥ ઝરમર વરસે છે મેહુતો રે
લોલ ॥ ચહ્નિશ ચમકે છે વીજ જો ॥ આગળ સિંહ
ધડુકતા રે લોલ ॥ શેષ કરે છે ઉપરછાંહ જો ॥ પ્રકટ્યા. ॥
શ્રીયમુનાજી વહે રસપૂરમાં રે લોલ ॥ ઉઠે છે લહર
તરંગ જો ॥ ચરણકમલસ્પર્શથી રે લોલ ॥ હેઠાં થયાં
છે તહાં નીર જો ॥ પ્રકટ્યા. ॥ દીધો મારગ ચાલ્યા
ઉતરી રે લોલ ॥ પહોંચ્યા શ્રીનંદજીને દ્વાર જો ॥
સૂતા દીઠા સહુ સાથને રે લોલ ॥ મનમાં કીધો છે
વિચાર જો ॥ પ્રકટ્યા. ॥ શ્રીયસોદાજીની સેજમાં રે
લોલ ॥ પોદાટયા શ્રીગિરિધરલાલ જો ॥ કન્યા લેઢને
પાછા વડ્યા રે લોલ ॥ જો જો પ્રભુજીના ખ્યાલ જો ॥
મગટયા. ॥ જળ્યાં જસોદાજી તે સમે રે લોલ ॥ નિરખ્યા
તે સુંદર શ્યામજો ॥ શ્રીનંદજી મનમાં હરખિયા રે
લોલ ॥ આપ્યાં છે રત્નકેરાં દાન જો ॥ પ્રકટ્યા. ॥ ઘેર
ઘેર તોરણ બાંધીયા રે લોલ ॥ માનિની મંગળ ગાયજો ॥
સહુ વ્રજ ઉમંચું પ્રેમજી રે લોલ ॥ આનંદ ઉત્સવ
થાય જો ॥ પ્રકટ્યા. ॥ હળદ હહીં ઘૂત હૂધનો રે લોલ ॥

મચ્યો આંગણુમાંહિ કીચ જો ॥ તાડી પાડે ને ફરે પુઠડી
 રે લોલ ॥ નાચે છે સહુ નરનાર જો ॥ પ્રકટયા. ॥
 શિવ બ્રહ્મા ને મુનિ દેવતા રે લોલ ॥ બોલે છે જય
 જયકાર જો ॥ દેવતાનાં દુંદુભિ વાળ્યાં રે લોલ ॥
 હરખે છે કુસુમ અપાર જો ॥ પ્રકટયા. ॥ એ સુખ
 શોભા શી કહું રે લોલ ॥ કેહેતાં ન આવે પાર જો ॥
 શ્રીવલ્લભચરણપ્રતાપથી રે લોલ ॥ દાસ ગાય જય
 બલિહારજો ॥ પ્રકટયા. ॥

ધોળ ૨.

(“વલ્લભચરણને ઘેર એ કુલ દીવોજી” ઢાળ.)

- આ પ્રગટ્યા પરમાનંદ, સહુ સુખકારીજી;
 શ્રીકૃષ્ણ કમલદલ નેન, ગિરિવર ધારીજી. ૧
- એ પહેલે પ્રગટ્યા જેમ, રૂપ ધરીનેજી;
 હરિ પ્રગટે નિજજન કાજ, તેમ ફરીનેજી. ૨
- જો દેહ ભૂમિ ખીણય, આસુર બારેજી;
 થઈ દીન વેદ આધાર, પાસ પુકારેજી. ૩
- મન વિધિ સુર ઈન્દ્રિય બોધ, શિવ લઈ સાથેજી;
 હરિપદ જઈ કરે પ્રસન્ન, હરિગુણ સાથેજી. ૪
- મન ધ્યાન ધરે તો કૃષ્ણ, આજ્ઞા આપેજી;
 પછી પ્રભુ પ્રગટ્યાની પેર, બ્રહ્મા સ્થાપેજી. ૫

- છે શુદ્ધ સત્ત્વ વસુદેવ, અતિ સુખ દાતાજી;
સહુ દેવરૂપ શુભ બુદ્ધિ, દેવકી માતાજી. ૬
- જાણો તે બ્રાતા મોહ, કંસ વિચારેજી;
સુણી હરિથી તે નિજનાશ, ભગિની ભારેજી. ૭
- ત્યાં શુદ્ધ સત્ત્વ નિજ નાર, બુદ્ધિ બચાવેજી;
તે શુદ્ધ સત્ત્વની પાસ, મોહ ન ફાવેજી. ૮
- નિપજે શુભ મતિના બાલ, મોહજી મારેજી;
રૂઢે તે બેને મોહ, કારાગારેજી. ૯
- ત્યાં પ્રથમ જન્મ હરિધામ, અક્ષર ધારેજી;
પ્રભુ શુદ્ધ બુદ્ધિને ગર્ભ, આપ પધારેજી. ૧૦
- પ્રભુ ગર્ભ જોઇને મોહ, શકે ન મારીજી;
સ્તુતિ કરે દેવ મન બોધ, ઈન્દ્રિય ધારીજી. ૧૧
- અતિ શુભ સમય આનંદ, થાપ વધારેજી;
પ્રભુ નિજ સાક્ષાત્કાર, આપે ત્યારેજી. ૧૨
- અતિ સુખિત બુદ્ધિ ને સત્ત્વ, વંટે એનેજી;
પ્રભુ આપ પૂર્વ સંબંધ, જાણાવે તેનેજી. ૧૩
- સંસાર મોહથી બીક, બેડિ બતાવેજી;
પ્રભુ બાલક નિર્ગુણ, ધામમાં પધરાવેજી. ૧૪
- દૂટે બેની તે કાળ, ખૂટે કમોડોજી;
નહિ મોહ તણો રખવાળ, આવે આડોજી. ૧૫

નિજ શિરપર રાખી સત્ત્વ, પ્રભુને લાવેજી;	
પ્રભુ સુખદ વેદમય શેષ, બુદ્ધ બચાવેજી.	૧૬
બહુ દિવ્ય સિદ્ધિમય પૂર સરિતા વાધેજી;	
અતિ ભ્રમર ભયાનક વેગ, વચ્ચે વાધેજી.	૧૭
હરિપદ પરસેથી પૂર, ઉતરે જ્યારેજી;	
પુરુષોત્તમ નંદકુમાર, ભેટે ત્યારેજી.	૧૮
જે સ્વરૂપ ગોપન કાજ, માયા વળગીજી;	
પ્રભુ પ્રગટ થયાથી થાય, તરતજ અળગીજી.	૧૯
નહિ સત્ત્વ બુદ્ધિની પાસ, માયા બેસેજી;	
તજી મોહ હસ્ત બહુ રૂપ, જ્યાં ત્યાં પેસેજી.	૨૦
નંદાસયમાં આનંદ, વધે વર્ણેજી;	
તે કહેતાં ન આવે પાર, ઉત્સવ કેરોજી,	૨૧
પ્રભુ પ્રથમજ બાલમુકુંદ, સુંદર લાગેજી;	
તે વધે પ્રતિ સમય ભક્ત, પૂરણ રાગેજી.	૨૨
નેને હરવા આવેશ, આસુર આવેજી;	
પ્રકટયા કરુણાનિધિ પાસ, કોઈ ન ફાવેજી.	૨૩
તૃણાજ પૂતના લોભ, સંકટ વિચારેજી;	
છે તૃણાવર્ત તે કામ, વાત્યા ધારેજી.	૨૪
તેવાં વિઘ્નો બહુ થાય, હરિ અવતારેજી;	
તે સહુ કહેતાં વિસ્તાર, થાય વધારેજી.	૨૫

હરિ નિઃસાધન જન કાજ, વિધ્નો-ટાળેછ; ૨૬
 આપે પરફળ નિજરૂપ, સ્વજનો પાળેછ.
 જે કહ્યાં પ્રમાણુ પ્રમેય, સાધન ફળ છેછ; ૨૭
 તે કહેવા મુજ મતિ અલપ, કાંઈ ન બળ છેછ.
 પ્રભુ ત્રિગુણુ જીવ ઉદ્ધાર, એમ કરે છેછ; ૨૮
 શ્રીગુરુ સુખોધિની માંહે, તે પસરે છેછ.
 મુજ વાણી હરિ ગુણુ ગાન, શ્રીગુરુ આપોછ; ૨૯
 ગણી ગોવર્ધન નિજ દાસ, ભવ ભય કાપોછ.

ઘોળ ૩.

મજની શોભા હું શી કહું, નંદ ઘેર આનંદ ઉપન્યો;
 પ્રકટયા શ્રીગિરિધરલાલ (૨) ટેક. મજની. ૧
 નોખત વાગેરે નવરંગી, સોહે રાજદાર;
 ટોડલે તોરણુ બાંધીયાં, જુમખ જળકે છે ગોખ. મજની. ૨
 દીપક જ્યોતિ જળહળે, પૂરી મેલ્યા છે ગોખ;
 ઉત્સાહે ભર્યા આંગણાં, ઉપમા હરિને હાથ. મજની. ૩
 બાવન ચંદન ઘેરી ઘેરી, પૂર્યા મોતીના ચોક;
 નાનુંસરખું ગોકળીયું, આવાં રૂડાં નંદજનાં રાજ. મજની. ૪
 કહેતી નગરીમાં નીસર્યા, સાથે હલધર વીર;
 વહેતી નગરીમાં નીસરી, સૌને સરખો શુંગાર. મજની. ૫

ગિરિધર ગાયો ચરાવતા, સુંદર જમુનાને તીર;
માધવદાસની વિનતિ. આપો વ્રજમાં રે વાસ. વ્રજની. ૬
ધોળ ૪.

આજ આનંદ નંદજીને ઘેરરે, વ્રજમાં થઈ છે
લીલા લહેરરે. ૧ ગોપી અતિરે ઉલટ ભરી આવેરે, થાળ
મોતીનો ભરી લાવેરે. ૨ વહાલાને વિવેકે વધાવેરે,
વહાલા ત્રિભુવનનાથ કહેવાયરે. ૩ વહાલો હસ્તના
ધાવણ ધાવેરે, વહાલો ગોપીઓને લાડ લગાવેરે. ૪
એવાં હેત ગોપીપર ક્રીડારે, દધિ માળણ ચોરીને
પીંધારે. ૫ વહાલા મયુરામાં શું મીઠુંરે, એવું કુખ-
જમાં શું દીઠુંરે. ૬ વહાલો કુખજની સંગ મોહારે,
વહાલો ગોપીઓની સાથે સંવારે. ૭ ગોકુળ આવંને
વ્રજના વહાલારે, તમે નંદ જશેાદાના લાલારે ૮ ગોકુળ
આવંને વ્રજના વાસીરે, તમે પ્રાણ સંખ્યા છે માસીરે. ૯
ગોકુળ આવંને ગિરિવરધારીરે, તમારી વાટ જીવં છે
વ્રજનારીરે. ૧૦ વહાલા જમુનાજીને વોટેરે, તમે વસ્ત્ર
હર્યા શા માટેરે. ૧૧ વહાલો ગિરિ ગોવર્દન ધાર્યોરે,
એવો મદ દંદ્રનો ઉતાર્યોરે. ૧૨ વહાલા વૃંદાવનની
વોટેરે, તમે મહી હુટયાં શા માટેરે. ૧૩ વહાલો જમુના-
જીને તીરેરે, વહાલો મુરલી વગાડી ધીરે ધીરેરે. ૧૪ ધન્ય

ધન્ય જમુનાજીનો આરોરે, મહારો સફળ કર્યો જન-
મારોરે. ૧૫ વૃંદાવન રમીયા રાસરે, પૂરી સર્વ ગોપીની
આશરે. ૧૬ બલિહારી જય માધવદાસરે, માગે ચરણ-
કમળની આશરે. ૧૭

ધોળ પ.

શ્રીગોકુલ રૂડું નંદજીનું ધામ ॥ ત્યાં પ્રગટયા શ્રી-
સુંદરશ્યામ ॥ કરવા સેવક જનનાં કામ તો ધન્ય
જસોદા માવડી રે ॥ ધ્રા ॥ અધારી આઠમ અજવાળી ॥ તે
રાતે પ્રગટયા વનમાલી ॥ મંગલ ગાય છે વજની નારી
કે ધન્ય ॥ ૧ ॥ જન્યક જન આવી જરા ગાય ॥ નંદ
વધાવીને ન્યાસજ થાય ॥ જે જે આપ્યું તે મુખ ન
કહેવાય કે ધન્ય ॥ વેદ કહે એ પૂરણ બ્રહ્મ કોઈ નવ
જાણે એમનો મર્મ ॥ શા શા કીધા નંદજીએ ધર્મ કે
ધન્ય ॥ તોરણ બાંધ્યાં છે નંદજીને દ્વાર ॥ સાથીડા
શોભા તાંગા નહીં પાર ॥ દધિ છાંટે છે નર ને નાર કે
ધન્ય ॥ વજ જન ન્યાસ થયા તે કહિએ ॥ એહુનાં
ભાગ્યનો પાર ન લહિએ ॥ દટ્ટિમાં રાખ્યાં નંદજીને
છેયે કે ધન્ય ॥ ભક્તિના ભૂપ ઉઠયા તે જગી ॥
શ્રીજીની ભક્તિ સદા મુખ માગી ॥ સુંદર ભૂમિ
વજની સુહાગી કે ધન્ય ॥ દેવતાણાં ત્યાં દુંદુભિ

બાગે ॥ સુર નર મુનિ જન પાવલે લાગે ॥
 ભૂલસ વસવું ને ભક્તિ માગે કે ધન્ય૦ ॥ બાલસીલા
 નિત્ય વ્રજમાં થાયે ॥ એહુની શોભા કહિ નવ જય ॥
 શ્રીવલ્લભ વેદપુરાણે ગવાય કે ધન્ય૦ ॥ પય પાન કરીને
 પૂતના મારી ॥ ચરણે શકટને ભાગ્યો ભારી ॥ તૃણા-
 વર્તને નાખ્યો વિદારી કે ધન્ય૦ ॥ બાલક થઈ માટી
 ખાધી તે ખોટી ॥ માતા જસોદાએ લીધી સોદી ॥
 મુખમાં ભવન દેખાડ્યાં કોટિ કે ધન્ય૦ ॥ શેષ સરીખા
 પાર ન પાય ॥ જોગેશ્વરને સ્વપ્ને ન જય ॥ ગોપીનું
 ગારસ ચોરીને ખાય કે ધન્ય૦ ॥ વચ્છાસુર બકાસુર
 મારી દીધા ॥ ગયાસુરના કંઠ મરડી દીધા ॥ ગ્વાલ
 વાછરૂ નવા ક્રીધાં કે ધન્ય૦ ॥ ઘેનુકાસુર માર્યો પગ
 ઝાલી ॥ પીતાંબરની પલવટ વાળી ॥ નાથ્યો છે ફણુ
 ઝાલીને કાલિ કે ધન્ય૦ ॥ ઈંદ્ર ઉચ્છવ કરતા નંદરાજ ॥
 ગિરિ ઉત્સવ ક્રીધો મહારાજે ॥ ઈંદ્રને કોપ ચઢ્યો ધન
 ગાજે કે ધન્ય૦ ॥ વરસાદ વરસે મૂસલ ધાર ॥ ગોપી
 ગોપની ક્રીધી છે સાર ॥ ગોવર્ધન તોળ્યો નિરધાર કે
 ધન્ય૦ ॥ શરહ પૂનમ અજવાલી રાતે ॥ વેણુ વગાડી
 દીનાનાથે ॥ રાસ રમાડ્યાં ઝાલીને હાથે કે ધન્ય૦ ॥
 સૌગ સાહી વૃષભાસુર માર્યો ॥ હાથે સાહીને કેશિ

પછાર્યો ॥ ઓમાસુરને મુષ્ટિએ માર્યો કે ધન્ય ॥ શંખ-
ચૂડે એક ગોપીને લીધી ॥ જાણ્યું આપે પોતાની કીધી
॥ તેનું મસ્તક છેદીને મણિ લીધી કે ધન્ય ॥ એટલા
હૈત્ય તે જળમાં માર્યો અકૂરજી પછે તેડવા આડ્યા ॥
ગોપીયો કરે છે કાલાવાલા કે ધન્ય ॥ રથ રાખીને
સમાધાન કરી ॥ પછી પરવરિયા ત્યાંથી શ્રીહરિ ॥ કુરુ-
ક્ષેત્રમાં મલીશું કરી કે ધન્ય ॥ ગોકુલથી જ્યારે
મથુરામાં આવ્યા ॥ કંસને કાળે ગોરસ લાવ્યા ॥
શેરિયે શેરિયે પુલકે વધાવ્યા કે ધન્ય ॥ ધોખીને મારીને
વસ્ત્રજ લીધાં ॥ વાયકનાં ત્યાં કારજ સીધાં ॥ ચાર
પદારથ માળીને હીધા કે ધન્ય ॥ ચંદન તો કુખજનું
રે લીધું, નવ યૌવના સ્વરૂપ જ દીધું ॥ ધનુષ ભાગીને
કડકા કીધું કે ધન્ય ॥ કુવલયાપીડ ને મહાવત માર્યો ॥
હૈત્ય તો સઘળા દેખીને હાર્યો ॥ મહાવિદ્યાએ મહા પછાડ્યા
કે ધન્ય ॥ રંગમંડપમાં આવ્યા છે ધાઈ ॥ ઘેર ઘેર ઓચ્છવ
મંગલ ગાયા ॥ હૈત્ય તો સઘળા નાશી જયા ॥ જનક સઘળા
જેવાને ધાય ॥ કે ધન્ય ॥ ઈંદ્ર તણાં ત્યાં હુંદુલિ વાળે ॥
ગુણી ગંધર્વ અરૂ અપ્સરા નાથે ॥ શિવ વિરંચિ જોઈ
જોઈ રાચે કે ધન્ય ॥ ઉમ્મસેનને આપ્યું છે રાજ ॥
હાથ જોડી ઉભા મહારાજ ॥ જે જે કહેશે તે કરીશું

કાજ કે ધન્ય૦ ॥ હરિની લીલા નિત્ય પ્રતિ ગાય ॥
 શ્રીવદ્ધભકુલને શરણુ જાય ॥ વ્રજમાં વસવું ને યમુનાજી
 ન્હાય કે ધન્ય૦ ॥ શ્રીવદ્ધભ જેને કરુણા કરશે ॥ દૈવી
 જીવ તો સહજ તરશે ॥ ભૂલ્યા ભમશે તે ભટકીને
 મરશે કે ધન્ય૦ ॥ શ્રીવદ્ધભ શ્રીવિકુલ સુખકારી ॥
 વ્રજમાં પ્રગટ્યા રાસવિહારી ॥ વદ્ધભદાસ જય
 બલિહારી કે ધન્ય૦ ॥

ધોળ, ૬

શ્રીકૃષ્ણકમલમુખ નિરખવા ચાલો શ્રીનંદજીને
 ઘેર રે ॥ જસોદાએ શ્રીકૃષ્ણ જનમિયા હરખ્યા છે નંદજી
 મેહર રે ॥ ચૌદ ભવન કેરા ભૂષણ નંદસુત ગોકુળમાં
 આવ્યા રે ॥ ફૂલી ફરે વ્રજસુંદરી ગોપ ગોવાળાને મન
 ભાવ્યા રે ॥ ગોપિકા સર્વે ટોળે મળી હરિને વધાવાને
 જાય રે ॥ કનકની થાળ સોહામણી હરખે તે મંગળ
 ગાયરે ॥ આતુર ગતિરે ઉતાવળી જીવણુને જ્ઞેયાની પ્રીત
 રે ॥ પુણ્ય પવિત્ર પ્રસુજી તણા ગાય છે નૂતન ગીત રે ॥
 નાચંતાં ગાવંતાં વ્રજવધૂ જશોદાને મંદિર આવ્યાં રે ॥
 મુખ નિરખ્યું રે મોહનતણું ભવતણું દુઃખનાં વામ્યાં
 રે ॥ ભેટ લાવ્યાં બહુ ભામિની ચાંદલો લાલાને કીધો

રે ॥ હરખંતાં નિરખતાં મોહન પ્રીતેશું ઉછંગેલાધારે ॥
ભીડ થઈ ધર આંગણે નંદજશોદાને મન ભાવ્યારે ॥
પ્રેમ સખી સુખ શાં કહું નાથને મોતીડે વધાવ્યા રે ॥

ઘોળ ૭.

ધન્ય આઠમ અધારી રાત્ર કે, ભાદરવા વદીરે લોલ.
ધન્ય મથુરાં ધન્ય ગોકુળ ગામ કે, ધન્ય જમુનાં નદીરે
લોલ. ૧ ત્યાં પ્રગટ્યા શ્રી સુંદર શ્યામ કે, કમળદળ
લોચનારે લોલ; પૂરવા વ્રજજન કેરી હામ કે, ભક્ત
દુઃખ મોચનારે લોલ. પ્રગટ્યા મથુરાંમાં જદુરાય કે,
શ્રીવસુદેવ ગ્રહેરે લોલ; નિરખી દેવકીજી મુખચંદ કે,
મન આનંદ લહેરે લોલ. ૩ વિનાંતિ કરી કહે ધન્ય
આજ કે, એવા પ્રભુ નિરખિઆરે લોલ; આંગણે ઉભા
શ્રીવસુદેવ કે, અતિ ઘણું હરખીયારે લોલ. ૪ રત્ન
તાણાં કરવા બહુ જતન કે, કહેો ક્યમ કીજીએરે લોલ;
એવું સ્વરૂપ દૂર કરી નાથ કે, બીજું વધુ લીજીએરે
લોલ. ૫ પ્રભુજીએ કીધું બાળ સ્વરૂપ કે, કહે છે તાત-
નેરે લોલ; મુજને ગોકુળમાં જઈ સોંપો કે, જશોદા
માતનેરે લોલ. ૬ ભાગી ભોંગળ ખોલી કમાડ કે, કારા-
ગૃહ તણારે લોલ; જોહેના કૃષ્ણ સરીખા પુત્ર કે, તેહેને

શી મથારે લોલ. ૭ સૂતા દ્વારપાલ સર્વ સાથ રે, કર્યું
કૌતક હરિરે લોલ; આજ્ઞા માગી શ્રીગોકુળ કે, માયા
આવતીરે લોલ. ૮ મસ્તક લીધા શ્રીજદુરાય કે, આજ્ઞા
શ્રીગોકુલ ભણીરે લોલ; વરસે મેઘ ધરી રહ્યો છત્ર કે,
શેષ સહસ્ર કૃણીરે લોલ. ૯ પધાર્યા નંદતણે દરબાર કે,
સૂતાં સહુ દીડારે લોલ; પોઢાડ્યા જશોદાજીતી સેજ કે,
ગિરિધર મીઠડારે લોલ. ૧૦ કન્યા લીધી શ્રીવસુદેવ કે,
આજ્ઞા મથુરાં ફરીરે લોલ; જશોદા જન્યાં દીડા પુત્ર કે,
કહે હર્ષે ભરીરે લોલ. ૧૧ તેડો સગાં કુટુંબી આજ કે,
સહુ વજ સાથનેરે લોલ; તેડો બહેન તમારી ચાર કે,
નવલદે માતનેરે લોલ. ૧૨ આપો મણિ માણેક ભંડાર
કે, આભરણ જેહનેરે લોલ; આપો દિવ જનને બહુ
દાન કે, ગૌ વચ્છ તેહનેરે લોલ. ૧૩ આંગણે નંદ તણી
અતિ ભીડ કે, આજ્ઞાં વજજન તહીંરે લોલ; બાંધી
કાછ ખેતે નર નાર કે, હરદ વૃત્ત દ્વંધ દહીરે લોલ. ૧૪
એવા એચ્છવ નિત્ય અખંડ કે, શ્રીવલ્લભ આરણેરે
લોલ; હેડે હર્ષ તણો નહીં પાર કે, વૈષ્ણવ જન્ય વાર-
ણેરે લોલ. ૧૫ શોભા બેઠ કહે હરિદાસ કે, દર્શન
નિત્ય આપજેરે લોલ; તમારી લીલા નિત્ય અપાર કે,
હૃદયમાં સ્થાપજેરે લોલ. ૧૬

ધોળ ૮.

ધન ધન હહાંઠારે આજનાં, ધન શ્રીગોકુળ ગામ;
 ધન ધન નંદ જસોમતી. પ્રકટયા સુંદર રયામ. ધન ધન. ૧
 શ્રાવણ માસ સોહામણો, નવમી તિથિમાંરે નામ;
 વ્રજમાં ચાલી વધામણી, ખરચ્યા દશગણા દામ. ધન ધન. ૨
 વ્રજમાં પ્રેમરસ ઉલટયો, ટાળવા દુનિયાના દોષ;
 ઋષિને તેડે રાયણ. જુગતે જોવાને જોષ. ધન ધન. ૩
 આનંદ ઓચ્છવ અતિ ઘણો, ગાપીઓ ગાયે છે ગીત;
 માણેક મોતીને હીરાતણાં, આપ્યાં હેમનાં દાન. ધન ધન. ૪
 પુલ્યાં પુલ્યાંરે સહુ ફરે, પુલ્યાં શ્રીગોપીરે જન;
 પુલ્યાં શ્રીજમુના જોઈને, પુલ્યાં શ્રીવૃંદારે વન. ધન ધન. ૫
 સુરનર સ્વપ્ને દેખે નહિ, શિવજી સરખારે સંત;
 બ્રહ્મા નિગમ જાણે નહીં કોઈએ ન પામેરે અંત. ધન ધન. ૬
 મોટાં ભાગ્ય આહીરનાં, શોભા કહી નવ જાય;
 પ્રેમે પ્રગટયા શ્રીનાથજી, ગુણ ગાય માધવદાસ. ધન ધન. ૭

ધોળ ૯.

વ્રજજનવલ્લભરે, શ્રીજશોદાજીવન જોઈએ; એ
 સુખ દુર્લભરે, શ્રીવલ્લભ કૃપાથી લઈએ. ૧ પ્રગટ

બિરાજેરે, શ્રીગોવર્ધનધર પોતે; ગુણ ગણ ગાજેરે,
 નિત્ય પ્રતિ અખંડ અઘાતે. ૨ મુકુટ મનોહરરે, મકરા-
 કૃતની જ્યોતિ; સાંભળ સહીયરરે, નાસા લટકે ગજ મોતી.
 ૩ મુખ છબી ઉપરરે, કેશ કુટિલ છબિ છાજે; આંખ
 આણીયાળીરે, કોટ કમળ બિરાજે. ૪ ચિંમુક બિરાજેરે,
 તેજ તણાં ચિત્ત હરીયાં; અપાર અનુપમરે, અરુણ
 અમીરસ ભરીયાં. ૫ નખશિખ શોભેરે, શેષજી પાર
 ન પામે; નિજજન નિરખેરે, વિરહ તણાં દુઃખ વામે. ૬
 અંગે આભરણરે, વિવિધ વસન હરિ ધરીયાં;
 એ છબી જોઈનેરે, નિજ જનનાં મન ઠરીયાં. ૭ નવ-
 ધન નાગરરે, કલિયુગ પ્રગટ બિરાજે; શોભાસાગરરે,
 લોકતણાં ગુણ ગાજે. ૮ દુર્લભ સુલભરે, શ્રીવલ્લભ એ
 સુખ આપે; કોટિ જનમનારે, ભવખંધન વાહાલા
 કાપે. ૯ નાથ બિરાજેરે, ભૂતાળ ભાગ્યે આવ્ય; એ
 છબી છાજેરે, ભક્ત પ્રેમ મન ભાવ્યા. ૧૦ જોણે નવ
 દીઠારે, શ્રીનાથ ગોવર્ધનધારી ભવોભવ ગાંઠયારે, અવ-
 સર ખેડા હારી. ૧૧ આસુરી અળગારે, દૈવી એ રસ
 માણે; મૂઢમતિ વાહાલારે, ભવજન તે શું જાણે; શ્રી-
 કૃષ્ણકૃપાનિધરે. શ્રીવલ્લભ નિકટ બિરાજે; કલિમાં
 કારણરે સ્મરણથી અધ ભાજે. ૧૩ જોડેણે નવ જાણયારે;

શ્રીનટવર નંદના નંદન; કોઈ નવ માન્યારે, પડીઆ
ભવ દુઃખ ફંદન. ૧૪ ધિક ધિક કહે છે રે, દેવ મુનિ-
જન તેહેને, અવસર ખોયારે, કૂખ બગાડી કહેને. ૧૫
જેણે નવ નિરખ્યારે, શ્રીજમુનાજી મહારાણી, મન નહિ
વળીયુરે, પાપીજન તે પ્રાણી. ૧૬ વજ રજ લોટારે,
હર્ષ તે હોયે ભરીયા, સુરજન સાક્ષીરે તે ભવજળથી
તરીયા. ૧૭ હિતથી ચિત હુલસેરે, હસિ સેવા સુખ-
કારી; એ રસ વિલાસેરે, બડભાગી નરનારી. ૧૮ શરણે
રાખીરે, શ્રીવલ્લભ વજરજ દીજે; કોઈ નવ જાણુરે,
દાસ ગોવર્ધન કીજે. ૧૯ વજજન વલ્લભરે શ્રીજશોદ્ધ-
જીવણ જોયા.

ઘોળ ૧૦.

સખી આજનો લાહવો લીજીએરે કાલ કોણે દીઠી
છે ટેક. પુલની ગાદીને પુલના તપ્રીયા, પુલનાં ખીછાનાં
ખીછાવીએરે, કાલ કોણે દીઠી છે. ૧ સોનાનાં સોગટાં
ને રેશમની ચોપાટ. હીરલાના પાસા ઢળાવીએરે, કાલ
કોણે દીઠી છે. ૨ સોનાનું પારણું ને રેશમની
દોરી, હર્ષ શ્રીનાથજી ઝુલાવીએરે, કાલ કોણે દીઠી છે.
૩ વાણીના મેહુલા ને આનંદની હેલી, સુખને સરવડે
ભીજીએ, કાલ કોણે દીઠી છે. ૪ વલ્લભના સ્વામી પ્રભુ

રસિક શિરોમણિ, વળી વળી મુખડાં નિહાળીએરે,
કાલ કોણે કોણે દીડી છે. ૫

ધોળ ૧૧.

છરે પહેલો વધાવો મારે આવીઓ. શ્રીગોકુલ-
પતિને દ્વાર; માતા જશોદાજીએ હર્ષે વધાવીઆં, એમ-
ના મુખ ઉપર જાઉં બલિહાર. ભલે શ્રીગિરિવરધર
જનમીઆ. ૧ છરે વ્રજજન સર્વે આનંદીઆ, મળી
વંદીઆ ચરણસરોજ; ગિરિધરણુ નવલ નંદલાલના,
એમ કરતાં નિશહિન કોય. ભલે શ્રી. ૨ છરે પ્રભુ રૂપ
નેણે નિહાળીશું, મળી ટાળીશું ભવના દુઃખ; છરે
તનમન સર્વ વારીશું, હવે મુલભ થયાં છે સર્વે સુખ.
ભલે શ્રી. ૩ છરે દધી દૂધ વૃત મધુરસ ભર્યા, મળી
છીડકે નર ને નાર; નંદ દાન દીએ બહુ રસ ભર્યા, હરિ-
દાસ શોભા બની જાય. ભલે શ્રીગિરિવરધર જન-
મીઆ. ૥૪૥ છરે બીજે વધાવો માહારે આવીયો,
શ્રીરાવલ હુવારે આનંદ; ભ્રખુભાન કીર્તિ વણું હર-
ખીયા, કુંવરીજન મારે મુખ ચંદ, ભલે શ્રીરાધા વ્રજ-
પ્રગટીઆં. ૧ છરે વ્રજજન સર્વે ટોળે મળી, મળી
ગાએ સુમંગળ ચાર; કુંવરી પ્રગટયારે પ્રભાવશું, ગુણ
રૂપ જગત વિખ્યાત. ભલે શ્રી રાધા. ૨ હવે દો જશો-

મતીને વધામણાં, રળીયામણી સાંભળી વાત; હવે
 નિશ્ચિન નૈણે નિહાળશું, લીલારસસિંધુ અપાર.
 ભલે શ્રી રાધા. ૩ હવે સર્વે મળીને કહો શ્રીનંદને,
 આપણે કરવો વેવીશાળ; એવા તે નવલ
 કુંવર નંદરાયના, તેવા શ્રીબ્રહ્માન કુમાર. ભલે
 શ્રીરાધા. ૪ જીરે એ જોડી અવિચળ સદા શ્રીવૃંદાવન
 વિલાસ; કર જોડીને કરું વિનતિ, હરિદાસ શોભા બની
 જાય. ભલે શ્રીરાધાજી વ્રજ આવીયા. ૫ જીરે ત્રીજોને
 વધાવો મહારે આવીઓ. શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટજીને ઘેર; શ્રી-
 એલમાજીએ ઉર પંધરાવીયા, કલિ જીવ ઓધારવા
 કાજ; શ્રીવલ્લભ ભૂતળ પ્રગટીયા. ૧ નિજ ધામથી
 પ્રભુજી પંધારીયા, કરવા સેવક જનની સંભાળ, એવા
 દિજકુળ રૂપે પ્રગટીયા, એવા અઢસક પરમ ઉદાર
 શ્રીવલ્લભ. ૨ જીરે તિમિર હર્યારે ત્રૈલોકના, તૈલંગ
 કુળ ઉદીઓરે સૂર; જીરે મારગ પુષ્ટિ દેખાડીઓ, સોંપી
 સેવા રસરૂપ. શ્રીવલ્લભ. ૩ જીરે શેષ સહસ્ર મુખ ઓચરે,
 ના લહે એમના ગુણનો પાર; કર જોડીને કરું વિનતિ,
 હરિદાસ શોભા બની જાય. શ્રીવલ્લભ ભૂતળ પ્રગ-
 ટીયા. ૪ જીરે ચોથો ને વધાવો મહારે આવીઓ, ભલે
 પ્રગટીયા શ્રીવિકૃત્તેશ; જીરે ભક્ત સકળ મન હરખીયા;

ગયો અનેક જનના મનનો કલેશ. ભલે શ્રીવિકુલેશ
 પધારીઆ. ૧ જીરે જોણે એ સુત જનમીઆ, ધન ધન
 કહીએ એ માત; જોણે ઓછંગે લઈને હુલરાવીયા,
 તેની કીર્તિ જગત વિખ્યાત. ભલે શ્રી. ૨ જીરે સુર
 નર મુનિજન હરખીઆ, જીરે વરખીઆ કુસમ અપાર;
 શ્રીવલ્લભજીને વારણે, જોતાં આનંદ મંગળ થાય. ભલે
 શ્રી. ૩ જીરે કલિમાં કારણ જાણજો, વખાણજો દ્વિજકુલ
 રાય, કર જોડીને કરૂં વિનતિ, હરિદાસ શોભા બની
 જાય. ભલે શ્રી. ૪

ધોળ ૧૨.

ધેર આવોરે ગોપીયુના વાહાલા, આનંદ વધારો
 નંદના લાલા; નાથ નથી કાંઈ નાના કાલા, તો પ્યાલા
 પીજો પ્રેમનારે. ૧ આવા તો આલિંગન દીજો, પ્રેમ
 તણા રસ પાઈને પીજો; દાસલડાંને દર્શન દીજો, તો
 નિર્ભય કેજો નામનીરે. ૨ જન્મોજન્મના શ્યામ છો
 સંગી, મળે ગોપીયુ એકજ રંગી; નાથ વિના નહિ
 બીજ સંગી, તો રહીએ ત્રિભંગી ટેકમાં રે. ૩ આપ
 બળે ગોવર્ધન ધરીયો. સુરપતિ કેરો ગર્વજ હરીઓ;
 વજ્રવાસીના કારજ સરીઆં, તો ગોકુળ રાખ્યું રેલ-
 તુરે. ૪ માડી માહારો એ વર રૂડો, જોની બીકથી

કંસરાય બીનો, ન્હાનો એ પરાક્રમે પૂરો, તો ચોઢો
અવિચળ ચાંદસોરે. ૫ કુમ કુમ કરા છડા દેવરાવો,
મહીરે મોતીના ચોક પૂરાવો; તરીયા તોરણ દાર
બંધાવો, વહાતાને વધાવો પ્રેમશુંરે. ૬ જોશીડા તેડી
જોશ જોવરાવો, ઘડીઆં લગ્ન ઠીક કરાવો; ખાતીલ
ખુપની ચોપ કરાવો, તો તેજ જઈ સ્વદાન દધનેરે. ૭
તમારા પિતાજી લખ્યાં લે છે, વાહારજો બેના ત્રાગ
ફળ્યા તમારે; પોકે તો પોહોચે કોડ અમારા, તો કહે
માધવદાસ કરગરું હુંરે.

ઘોળ ૧૩

અમે આવ્યાં તમારે આશરે અલખેલાજી,
હવે શું કરીયે જઈ સાસરે અલખેલાજી. ૧
ફેરા તણું ફળ એ મળ્યું અલખેલાજી,
મન ગમતું મુજને મળ્યું અલખેલાજી. ૨
હીરલો લાલ્યો હાથમાં અલખેલાજી,
તમે શોભો સૈયરના સાથમાં અલખેલાજી. ૩
તમારું શ્યામળું અંગ અડશો મા અલખેલાજી,
ગુણવંતીને લાંછન લગાડશો માં અલખેલાજી. ૪
જો જણશે મારી માવડી અલખેલાજી,
કાન્હા સાથે પ્રીત શી આવડી અલખેલાજી. ૫

અમે કાજળ આંખમાં આંજશું અલખેલાજી,
 તમે નૈણાંની ચોટા નાંખો મા અલખેલાજી. ૬
 હું તો દાન નહિ આપું દોકડો અલખેલાજી,
 અમે જવાબ આપીશું રોકડો અલખેલાજી. ૭
 હું બીવરાવી બીહતી નથી અલખેલાજી,
 હું ઓશીયાળી કોઈની નથી અલખેલાજી. ૮
 હું ઓશીયાળી પ્રભુ તમ તણી અલખેલાજી.
 શ્રીવલ્લભના સ્વામી છે ધણી અલખેલાજી. ૯

ધોળ ૧૮.

ચાલો સખી નિરખીએ ગિરિધરલાલ, પારણીયામાં
 જુલે શ્રીમદનગોપાળ; છુટા એના કેશ તે પરમ રસાળ,
 શામળીઆના અંગે ઝગુલી રળીયામણીરે લોલ. ૧
 પારણીયાં તે સાજે શ્રીનંદજીને દ્વાર, રત્ન જટિત બની
 જુમક ચાર; મોતીની માળા ટંકાઈ તેણી વાર, શુક
 પિક મોર રમકડાં તૈયાર; ખેઠી ખેઠી લાલને ઝુલાવે,
 જસોદા માવડીરે લોલ. ૨ માનિની હળીમળી મંગળ
 ગાય, નિરખી કમળમુખ મન હરખાય; સુખ આનંદ
 ઉર ન સમાય, વસ્ત્રાભૂષણને મસ્તકપર દામણીરે
 લોલ. ૩ નંદજી ત્યાં આવ્યા સંગ લેઈ ગ્વાલ, હરદીને
 દુધ દધિ છિરકે રસાળ. ગાય ને નાચે છે દેઈ દેઈ

તાલ, નંદકે આનંદ ભયો જે કનૈયાલાલ, શ્રીવિકૃલ-
પ્રભુ નિરખી આપે છે વધામણીરે લોલ. ૫

ઘોળ ૧૫.

સખી સોહામણું નંદનું આંગણુંરે પ્રગટયા પૂરણ
બ્રહ્મ. ૧ ખેલે બાલચરિત્ર બાલમારે, તેનો કોઈ ન
જાણે મર્મ. નચાવે નંદરાણી આનંદમારે, કાંઈ તાનમાં
તાળી લે. ૩ નાચે નાથ વ્રજનારનોરે, કાંઈ થનક થનક
થેઈ થેઈ. ૪ વાગે વાળું વિધવિધનારે, કાંઈ ધમકે ધુધર
માત્ર. ૫. પહેરી લહેરમાં આછાં આંગણાં રે; કાંઈ નાચતી
દોડી તેમ. ૬ ગડેપડે ખાય ગોટીકલાંરે, આનંદમાં
ઝિલા થાય. ૭ તેનો ભેદ ન જાણે વેદમારે, વાલો માગી
માંખણ ખાય. ૮ લીલા લાડકડાની જોઈનેરે, કાંઈ મોહીને
રહ્યું મન. ૯ વલ્લભના સ્વામી રસીયારે, કાંઈ વસીયા
મારે મન. ૧૦

ઘોળ ૧૬.

સખી સોહામણું નંદનું આંગણુંરે, કાંઈ મળ્યો
ગોપીનો સાથ. ઉભી લે છે આલિંગનરે, કાંઈ નિત્ય નેમ
છે મન; વારો વારો માતાજી કાનનેરે, આતો બહુ કરે
ભંજવાડ. મેલે માંકડલાંની મંડલીરે, કાંઈ ગિરિધારી
ગેપાલ; મોઢા હોય તો તેને વારીએરે, આ તો થઈને

છુટે બાળ. જતન કરીને જાળવજોરે, એને રાખજો
 ઘેરને ઘેર; હવે રાખશે નહિ કોઈ સુંદરીરે, એની કરશું
 રૂઢી પેર, અટક્યાગો શો એવડોરે, એને દેખીને શું થાય;
 વલ્લભના સ્વામી રસિયારે, કાંઈ વસીયા ગોકુળ ગામ.

બાલલીલાનાં ઘોળ.

ઘોળ ૧.

કર ચિત્ત ચિંતન કોઈ પ્રકારે, સદાનંદ શ્રીકૃષ્ણ-
 તણુંરે; પરમાનંદ ઉદય થાય અંતર, ન રહે પાપ
 સંતાપ અણુરે. કર૦ ૧ સુંદર બાળકરૂપ રસાણું,
 ચરણ લંગરી વાગેરે; ઠણઠણતો જશોદા પાલવ મ્રહી,
 હઠ કરી માંખણ માગેરે. કર૦ ૨ નાકે મોતી લટે લટુરી,

સુંદર મુખપર ઝુમેરે; હૈયે હેત વધ્યું જોઈ જસોમતી,
લેઈ લેઈ શ્રીમુખ ચૂમેરે. કર૦ ૩ સુંદર મુખપર દધિ
લપટાણું, નિરખે લાગે બહાલુંરે; નહિ ખાંડાં ખાખો
ધાવીશ માડી, બોલે તોતલું કાલુંરે. કર૦ ૪ કયહું
એક ગુહ્ય કરે કામિનીશું, દુષ્ટ દષ્ટિ બચાવેરે; કે
વાંસલડા વાતો વિકૃલ, ગૌચારી આવેરે. કર૦ ૫ શ્રી-
ગોપીજનના ઘર માંહે, મનગમતું સુખ મહાલેરે; કોઈ
સમે ચોરી મહી નહાસે, કદા ગોપિકા ઝાલેરે. કર૦ ૬
શ્રીવૃંદાવન રાસમંડળમાં, નાચે જુગલ કિશોરરે; ઇત્યા-
દિક લીલા ધર ધ્યાને, દયા તું નિશ્ચિન ભોરરે. કર૦ ૭

ઘોળ ૨.

માતા જશોદા ઝુલાવે પુત્ર પારણે, ઝુલે લાડકડા
પુરુષોત્તમ આનંદભેર; હરખી નિરખીને ગોપીજન
જયે વારણે, અતિ આનંદ શ્રીનંદજીને ઘેર માતા જ૦ ૧
હરિના મુખડાં ઉપર વાડું કોટિક ચંદ્રમા, પંકજ લોચન
સુંદર વિશાળ કપોળ; દીપક શિખા સરખી દીપે
નિર્મળ નાસિકા, કોમળ અધર અરુણ છે રાતાચોળ.
માતા જ૦ ૨ મેઘશ્યામ કાંતિ બ્રુકુટી છે વાંકડી, ખીટળિ-
યાળા ભાલ ઉપર ઝુમે કેશ; હસતાં દંતુડી દીસે બેહુ
હીરાકણી, જોતાં લાજે કોટિક મહન મનોહર વેશ,

માતા જ૦ ૩ સિંહનખે મઢેલું શોભે સુવર્ણ સાંગલું,
 નાનુક આભરણ સઘળાં કંચન મોતીહાર; ચરણ
 અંગુઠો ધાવે હરિ ખે હાથે ગ્રહી, કોઇ બોલાવે તો કરે
 કિલકાર. માતા જ૦ ૪ લાલે લલાટે કીધો છે કુમકુમ
 આંહલો, શોભે જડિત જાણે મરકત મણિમાં લાલ;
 જનની જુગતે આંજે અણિયાળી બેહુ આંખડી, સુંદર
 કાજળકેરં ટપકું કીધું ગાલ. માતા જ૦ ૫ સાવ
 સોનાનું જડિત મણિમય પારણું, ઝુલવે ઝણઝણ બોલે
 ધુંધરીનો ધમકાર; માતા વિધવિધ વચને હરખે ગાયે
 હાલડાં, ખેંચે કૂમતિયાળી રેશમ દોરી સાર. માતા
 જ૦ ૬ હંસ કારંડવ ને કોકિલ પોપટ પારણે, બપૈયા
 ને સારસ ચકોર મેના મોર; મૂક્યાં રમકડાં રમવા શ્રી-
 મોહનલાલને, ધમધમ વૂંધરડો વળેડે નંદકિશોર. માતા
 જ૦ ૭ મારા કહાનાની સમાણી કન્યા લાવશું, મારા
 લાલને પરણાવીશ મોટે ઘેર; મારો જયો વરરાજ થઇ
 ઘોડે બેસશે, મારો કહાનો કરશે સદાય લીલાહરેર.
 માતા જ૦ ૮ મારો લાડકવાયો સખાસંગ રમવા જશે,
 સારી સુખલડી હું આપીશ હરિને હાથ; જમવા વેળા
 રમજુમ કરતો ઘરમાં આવશે, હું તો ધાધને બીડીશ
 હૃદયા સાથ, માતા જ૦ ૯ જેનો શંકર શેષ સરીખા

પાર પામે નહીં, નેતિ નેતિ કહે છે નિગમ વારંવાર;
તેને નંદરાણી હુલરાવી ગાયે હાલરાં, નથી નથી એના
ભાગ્યતણે કાંઈ પાર. માતા જ૦ ૧૦ વ્રજવાસી સૌ
સરવેથી સુભાગી ધણાં, તેથી નંદજસોદા કેડું ભાગ્ય
વિશેષ; તે સર્વેથી ગોપીજનનું ભાગ્ય અતિધણું, જેની
કરે પ્રશંસા બ્રહ્મા શિવ તે શેષ. માતા જ૦ ૧૧ ધન ધન
વ્રજવાસી ગોપીજન નંદ જસોમતી, ધન ધન વૃંદાવન
હરિકેરો જ્યાં છે વાસ; સદા જુગલકિશોર જ્યહાં લીલા
કરે, સદા બલિહારી જયે દયો દાસ. માતા. જ૦ ૧૨

ધોળા. ૩

સજ્જન સાંભળોરે. હરિની બાળલીલા કાંઈ ગાશું,
કોટિક કલ્પનારે, પતિતપણાંથી પાવન થાશું. ૧
ધર્મર અખિલતણારે, જેનું કરે શેષ શિવ વંદન,
ભક્તવત્સલ પ્રભુરે, માટે થયા નંદના નંદન ૨
ગોકુલ ગામમારે, નિત્ય યશોમતી ઘેર આનંદ હેલી,
કાલાં તોતલાંરે, સુતનાં વચન સુણી થાય ઘેલી. ૩
મોહન મૂર્તિરે, સેહેજે દીઠેથી મોહ લાગે.
તે હરિ હઠ કરીને, મા મા કહીને માખણ માગે. ૪
પાગે લંગરીરે, છમછમ કરતો છબીલો ચાલે.
લટકે લાડકોરે, રંગત લાકડલી કર ઝાલે. ૫

કટિ કદારડોરે ચરણ ધરંતા ખમખમ બોલે,
 લટકે કુમતુરે, શોભા નહિ કોઈ તેહની તોલે. ૬
 પદાંચાં સાંકળારે, કરમાં કંચનકંકણ શોભે,
 પોરોંચી બેહરખારે, બાજુબંધે બહુ મન લોભે. ૭
 ઉરપર સાંગલુરે, સિંહનખ શોભે સુવર્ણ મઢિયો;
 મણિ મુક્તાતણીરે, માળાઓ જઠ નાભિ અડીયો. ૮
 મોહન મુખડુરે, શરદપૂનમ શશી થકી બહુ સારં;
 નિર્મળ નાસિકારે, મોતી લળકે મોહું મન મારં. ૯
 લિલવટ વાલનુરે, શોભે કુંમકુંમ બિંદુ દીધું,
 આંજ આંખડીરે, માજ ગાલનજરિયું ઝીધું. ૧૦
 કુંડળ દાનમારે, પડયાં પ્રતિબિંબ કપોળે ઝળકે,
 ઝુમર વેળિયુરે, મોતી ભરિયું લટકે લળકે. ૧૧
 મુખપર ઝુમતારે, હરિને ખિટળીયાળા કેશ;
 છબિ ધનશ્યામ છે રે, મનમોહન પ્રભુ બાળક વેશ. ૧૨
 મુખ દધી લે પિયુરે, નિરખે ઉર ભરી આવે વહાલ.
 પરમ આનંદનેરે, સાગર નવનીતપ્રિય નંદલાલ. ૧૩
 એવો લાડિલોરે; ઠમકે ચાલ ઠમકતી ચાલે;
 મહીડું વલોવતારે, ગોવિંદ ગોળી ને રવી ઝાલે, ૧૪
 બોલે તોતલુરે, ઠણઠણતો કાનડ થાય કાલો,
 માડી ધવાડતીરે, હઠ કરી કહેતાં લાગે વહાલો. ૧૫

- પાહનો ઊભર્યોરે, કોકા દધને કંઠ લપટાવે,
શિર સુધી કરીરે, લધને ઊછંગે ધવરાવે. ૧૬
- ગોવિંદ ઘૂંટડેરે, દૂધ પીયે જશોદા મુખ જોધ,
પુચકારી કરીને, જનની આંખનાં આંસુ હોઈ ૧૭
- તૃપ્ત થયા પછીરે, માણ વિવિધ રમકડાં આપે,
ખેલે આંગણેરે, ગોપીજન લઈ હૃદયા આંખે. ૧૮
- બાળક વેશ છે રે, પણ મુખ છાંનું સઘળું આપે,
કોઈને કહે નહીરે; અબળા અતિ આનંદ ઉર વ્યાપે. ૧૯
- લેતી ભામણારે, નિર્ભય શિશુ માટે મુખ ચૂમે,
ઘેર જવાય નહીરે, લલચ્યું લાલ વિશે મન ધુમે. ૨૦
- રમતાં આંગણેરે, કર્દમ વળગ્યો છે શ્રીઅંગે,
ખેલેક બરાસથીરે, ઝાઝી ફેલી છે હરિ સંગે. ૨૧
- એહવા રજ ભર્યારે, વછનું પૂંછ મહી ફરે પૂંઠે;
પડી જવાય છેરે, ગોપી હસી પડે વળી ઉઠે. ૨૨
- વ્રજની સુંદરીરે, લાલચ માખણતણી ખતાવે,
અંતર પ્રેમથીરે, પ્રભુને થેઈ થેઈ થનક નચાવે. ૨૩
- બાળચરિત્રનોરે, આનંદ એવો વ્રજજન માણે;
વ્રજવાસીતણારે, ભાગ્ય તણો કોઈ પાપ ન જાણે. ૨૪
- નેતિ નિગમ કહે રે, અગમ અગોચર સહુથી આળગો,
તે પ્રભુ પ્રેમથીરે આહિરણંને આવી વળગ્યો. ૨૫

કીડા અવતાર ઘણારે, શિરોમણિ વ્રજસીતા વ્રજરાણો
દાસ દયાતણારે, પ્રાણજીવન ધન એ પ્રભુ જાણો. ૨૬
ધોળ ૪.

કુંવરને વારોની જે વ્રજરાણી-ટેક. સહુ વ્રજનાર
મળીને આવી, શ્રીયશોદાજીને ધામરે; લાડકવાયો પુત્ર
કર્યો કેમ વસિયે ગોકુળ ગામ, કુંવરને. ૧ એક કહે
જળ ભરવા જઈ ત્યારે, ઘરમાં પેસે ગિરિધારીરે;
માનશો નહિ પણ માડી કહ્યું તમે સાંભળોને ગતિ
મ્હારી. કુંવરને ૨ સાંચ્યું સંતાડ્યું હોય જે મ્હારું, તે
ક્ષણમાં એ શોધી કહાડેરે, પોહોંચે નહિ તો પિંડો
માંડે ને, તેથી ન પોહોંચે તો પાંડો. કુંવરને ૩ ત્યારે
માતાજી એમ બોલ્યાં તમે, ચતુર થઈ ડાં ચૂકારે; જ્યાં
એની દૃષ્ટ પડે નહિ વસ્તુ. ત્યાં અંધારે મૂકો. કુંવરને.
૪ એક કહે મેં એ પણ કરી જોયું. મુક્યું અંધારા
માંહેરે, એને શી ચિંતા થાય અજવાળું, જઈ ઉભો
રહેજહાંહે, કુંવરને. પદ્મજામાત ત્યારે એણીપેરે બોલ્યાં
તું ઘેન્ની ગોપી શીઠ શોચેરે. મહિ માંખણ ઉંચું શીકે
મેહેલો, ત્યાં એ બાળક નહિ પોહોંચે. કુંવરને. ૬ તવ
બોલી એક બાળા આવો, હું શીકાની ગત્ય દેખાડુરે.
શાણુ સુતનાં જુઓ પરાક્રમ, થાય અંતર ટાકાડું

કુંવરને. ૭ લાકડી લેઈ ચઢે અનુબળપર શિકેથી લઈ
સહુ ખાયરે, સખાને આપે ને તેથી વધે તો, માંકલડાંને
પાય, કુંવરને. ૮ માતા કહે અનુબળથી ન પોહુંચે,
એવું ઉંચું તમે ખાંધેરે; મટકીતણું મુખવસ્ત્ર વીંટીને,
સોય દોરડે લઈ સાંધે. કુંવરને. ૯ હજી તમે પણ
લક્ષણ લાડકવાયાનાં ન જાણો માતરે, ઘરમાં ગરીબ એ
ખારણે બીજે, વીતે તે જાણે વાત. કુંવરને. ૧૦ એક
સખાની ખાંધે ચઢીને, અતિ ઉંચું પણ ચાખેરે; તેથી
ન ફાવે તો દોહોણી કરે કાંણી ધાર તળે મુખ રાખે.
કુંવરને ૧૧ ત્યારે માણી કહે એ બાળકને, હું કહી
રીતે ખાળુંરે; મહી માખણને મનુસમાં મેલી. દોની
ત્રિયા ત્યાં તાળું, કુંવરને. ૧૨ એક કહે માડી એમ
કરે તો થાય છે બમણું જનરે; ખાવા ના પામે ત્યાં
ખીજ દે ગાળો, ભાંજે પાત્ર બહુ કહાન. કુંવરને. ૧૩
કાંઈ ન ચાલે તો છોડે વાછરડાં, વેળા વિના ધવરાવે;
સૂતાં બાળકને જઘને જગાડે. ચોહોંટિયો દેઘને રડાવે.
કુંવરને, ૧૪ એવું સાંભળીને કહે રાણીજી, દેશ શિખા-
મણ બાધરે, મંદિરમાં પેઠો તમે! દેખો તો, લાવજો
એહને સહાઈ. કુંવરને. ૧૫ અરે માત મેં એક દહાડે,
સંતાપ આવતો હૈયારે; પેશી સહનમાં ખાવા વલુથ્યો

એટલે જઘને મેં ઘેર્યો, કુંવરને. ૧૬ મેં કહ્યું ચોર
 આંખો આજ દાવે નહિ જવા દઉં ગ્રહેશરે; મરડી
 મુંછ એણે કહ્યું મુજને, હું જશ તું જોઈને રહેશ. કુંવ-
 રને ૧૭ કરી કળા એક મહિ ભર્યું મુખમાં એટલે
 જઘને મેં ઝાલ્યોરે; ક્યો કોગળો માહારી આંખમાં
 હું ચોળવા રહી એ ચાલ્યો. કુંવરને. ૧૮ એક કહે
 મેં ઝાલ્યો હુ તો આજ તો પણ એ નવ ગાંઠયોરે; તોડી
 મુજ મુક્તાફળમાળા, હું વિણવા રહી બહાલો નાઠો
 કુંવરને. ૧૯ એટલામાં એક અબળા આવી, કહ્યું
 જુઓ લાવી છું ઝાલીરે; છોડો ઉઘાડે તો પુત્ર પોતાનો,
 લજવાણી પડી ઠાલી. કુંવરને. ૨૦ એવું જોઈ જસો-
 દાજ બોલ્યાં, આવાં સાચાં સહુ હોશોરે; માહારો લાલ
 માહારા ભવનમાં પોઢ્યો આવશે જગી તો જોશો કુંવરને.
 ૨૧ એવું કહેતાં પ્રભુ આંગણે આંખો નિદ્રામાંથી ઉઠીરે;
 જશોમતી કહે જુઓ આ મારો બાળક, યુવતિ
 સર્વ તમે જૂઠી. કુંવરને. ૨૨ પ્રેમકટાક્ષે કરી સહુ
 કામની, સામું શ્રીકૃષ્ણે જોયુંરે; લોટપોટ થઈ ગઈ
 સહુ લલના, પ્રીતમમાં મન પ્રોયું. કુંવરને. ૨૩
 સાહામા સાહામી લોચન મળતાં, કરી સમશ્યા
 છાંનીરે; સર્વે કહ્યું આવજો મારે મંદિર, મોહને લીધું

તે માની. કુંવરને. ૨૪ ગોપી ગોવિંદતણી ગત
ન્યારી; શું જાણે સંસારરે; હૈયે હેત ને વઢે વદનથી,
કોણુ લહે તેનો પાર. કુંવરને. ૨૫ શીખે સાંભળે ગાય
એ ગરબો, શ્રીકૃષ્ણ બાળચરિત્રરે; કહે દયો પ્રભુ પ્રસન્ન
થાય તેને, પતિત થાય પવિત્ર. કુંવરને. ૨૬

ઘોળ ૫.

દેવકીએ શ્રીકૃષ્ણ જન્મીયા, જન્મ્યા વૈકુંઠરાય;
ત્રિભુવન તાળારે ઊઘડ્યાં, ગોવિંદ ગોકુલમાંય. માતા
ગાતારે હાલડું. સાથે લાવ્યારે વિજળી, ઘેર ઘેર આનંદ
થાય. માતા. ૨ સારા શ્રીકૃષ્ણ ને બીજડાં તરીયા તોરણ
બંધાય. માતા. ૩ અમૂલ્ય મોતીરે અંકમાં હુલાવે
જશોદારે માય. માતા. ૪ સાવ સોનાનેરે પારણે, ઝાઝા
હીરની છે દોર. માતા. ૫ ચાદર ચીરનાં બળાંતીયાં,
પારણે પોઢ્યા ભગવાન. માતા. ૬ હરખે ગાતીરે હાલડું,
બારણે આવ્યું હાડિ. માતા. ૭ છાના રહેને શ્રીનાથજી,
મા મને હાડિ દેખાડ. માતા. ૮ હાડિ હાડિ કરતા બેઠા
થયા, હાડિ છે મથુરાનો ભૂપ. માતા. ૯ હાડિ છે રાવણ
લકેશરી, તેને માર્યો શ્રીરામ. માતા. ૧૦ જશોદાએ
જેશી તેડાવીયા, જેશી જીવેને જેશ. માતા. ૧૧ કહાન
મારો શે શકને જનમીયો, કરશે મથુરાનું રાજ્ય. માતા.

૧૨ ગોકુલ કેરો ધણી થશે, મારશે કંસાસુર રાય. માતા.
 ૧૩ માતપિતાને છોડાવશે, ઉગ્રસેનને આપશે રાજ.
 માતા. ૧૪ માતા ગાતાં એમ હાલડું, બોળે લીધા
 ભગવાન. માતા. ૧૫ છાના રહોને શ્રીનાથજી, માતા
 કરાવે પયપાન. માતા. ૧૬ હેતે ગાતીરે હાલડું ચૂલે
 ઉભરાયાં દૂધ. માતા. ૧૭ મુકી દીધા શ્રીનાથજી,
 ચત્રુભુજને ચડીએ રીસ. માતા, ૧૮ ગોળી ફેડીરે
 મહીતણી, કકડા થયા દશ વીશ. માતા. ૧૯ મહીડાં
 સર્વે ઢળી ગયાં, જશોદાને ચડીયેલ રીસ. માતા ૨૦
 સોટી લીધીરે મારવા, નાઠા જયરે ભગવાન. માતા. ૨૧
 આગળ જઈને કોઈ આંતરો, પ્રભુજી આવે નહીં હાથ.
 માતા. ૨૨ માતા દોડીને થાકીયાં, દયા આણી આવીયા
 હાથ. માતા. ૨૩ જશોદા દામળે બાંધતાં, બાંધાય નહીં
 ગોકુળનાથ. માતા. ૨૪ બળેએ આંગળ ખુટે દાંમણાં,
 થાક્યાં જશોદારે માય. માતા. ૨૫ ચૌદ ભુવનનારે
 નાથજી, તે તો કેમરે બાંધાય ? માતા. ૨૬ માતા થાક્યાંરે
 જણીને, બાંધાયા એકજ દામ. માતા. ૨૭ ઉબળે
 તાંણીને બાંધીયા, ભક્તાધીન છે ભગવાન. માતા. ૨૮
 એવું સમજી ભજે નાથને, કહે છે દાસનો દાસ. પૂરણ
 કરશે મન કામ, એવા એ તો શ્રીનાથજી. ૨૯

ઘોળ ૬.

સુધ જ્યોને કાહન, પોઠી જ્યોને કાહન. કુંધી જ્યોને કહાન, હાલરીકિં હુલરાવે જશોદા માવડી. ૧ કાહના તમને આળસ છે ભારી, મારે ભરવી જુમના-જળ ઝારી. સુધ જ્યોને. ૨ કહાના કામ કરું કે તમને તેડું, મારે જલું છે જમનાં જળ બેડું. સુધ જ્યોને. ૩ કાહના વાછડાં વાળીને દોહવી ગાવલડી, કહાના ગોપીઓને છાશ તો નવ રાવી. સુધ જ્યોને. ૪ કાહના બારણે તો બગલાં બોલે છે, આંગણીયે મોરલાં ટહુકે છે. સુધ જ્યોને. ૫ કહાના પારણે તો બાંધી હીરદોરી, જુલાવે છે જશોદાજી ગોરી. સુધ જ્યોને. કાહના ૬ કાહના અધા તે સુરને માયોં છે, કહાના બગા તે સુરને ઝાલ્યો છે. સુધ જ્યોને. ૭ કાહના તમને તો આલું માખણ પેડો, કાહના જુહુજુહુ શાનેરડો. સુધ જ્યોને. ૮ કાહના તમને તો આલું માખણ લાડુ, કાહના છાના રહો તો ગોદે તેડું. સુધ જ્યોને. ૯ કાહના માસી તે પૂતનાને મારી છે, કાહના ગોપીઓને રાસ રમાડી છે. સુધ. ૧૦ કાહના ગોપીઓ તો જોઈ જોઈ નિરખે છે, કાહના માધવહાસ જોઈ હરખે છે. સુધ જ્યોને. ૧૧

પલનું ધોળ પદ ૭.

જુલે જુલેરે જશોદા મૈયા તેરો લલના. મૈયા જુલે
પલના-જુલે જુલે. ૧ કાહેકોરે બન્યો તેરેરે પલનો,
કાહેકી દોરી લગે પુદના-જુલે જુલે. ૨ અગર ચંદનકો
બન્યોરે પલનો, રેશમકી દોરી લગે પુદના-જુલે જુલે. ૩
બહાર દેખું તો બાર વરસકો, ઘરમેં દેખું તો જુલે
પલના-જુલે જુલે ૪ પુરુષોત્તમપ્રભુકી છબી નિરખત,
બિન દેખે ના પરે કલના-જુલે જુલે. ૫

ધોળ ૮.

આવ્યા શ્રીગોકુળ તારવા, છબીલો લાલ આવ્યા
શ્રીગોકુળ તારવા. વસુદેવ દેવકીને ઘેર જન્મ ધયોં છે,
નંદજીના ગૌધન ચારવા. છબીં ૧ માસી પૂતનાના
વહાલે પ્રાણજ સીધા, મામા તે કંસને મારવા. છબીં ૨
ટચલી આંગણીએ વહાલે ગોવર્ધન તોળ્યો, ઈંદ્રના માન
ઉતારવા. છબીં ૩ વૃંદા તે વનની કુંજગલનમાં,
ગોપીઓને રાસ રમાડવા. છબીં ૪ વલ્લભના સ્વામી
પ્રભુ રસિકશિરોમણિ, ભમિનો ભાર ઉતારવા છબીં ૫

ધોળ ૯.

ગોળી ફેડી મારી ગોળી ફેડી, જુઓ જશોદા
ગોળી ફેડી. ગાયની ગમાણે ગોવિંદ સંતાયા, વાછરૂ

તો મારાં મેલ્યાં છોડી. જુઓ. ૨ સૂતાં બાળકનાં અંગ
મરોડ્યાં, નૈયાં ને નોતરાં નાખ્યાં તોડી. જુઓ. ૨
શીંકેથી રે વહાલે ગોરસ ઉતાર્યાં, ખાધાં નહીં એટલાં
નાખ્યાં ઢોળી. જુઓ. ૩ ચાર પાંચ ગોખીઓ ટાળે
મળીને કાના ને બાંધીએ તાણી તાણી જુઓ. ૪ ચાલો
જશોદા માતાને કહીએ, આવડો રાવ તે કોને કહીએ,
જુઓ. ૫ વલ્લભના સ્વામી પ્રભુ રસિકશિરોમણિ,
ગોળી ફેડી મારી જાણી જાણી. જુઓ. ૬

ઘોળ ૧૦.

ઉભા કદમ વન વેલીમાં છબીલો લાલ ઉભા કદમ
વન વેલીમાં, જે પ્રભુ મારે મંદિર પધારો તો રાખું
રમાડું હથેળીમાં. છબીલો લાલ. ૧ પ્રભુના શ્રી અંગમાં
જેવી કોમળતા, તેવી મેં ન દીઠી અંબેલીમાં. છબીલો
લાલ ૨ શ્રી મુખ નિરખવાને તનડું તલપે છે, ઘડી નથી
ગોડતું હવેલીમાં છબીલો લાલ. ૩ ગોપાલલાલ નંદ
સુવનને, મનડું મોહ્યું છે નંદ હેલીમાં. છબીલો લાલ. ૪

ઘોળ ૧૧.

ઉભા શ્રી જમુનાજીના તીરમાં, છબીલો લાલ ઉભા
શ્રીજમુનાજીના તીરમાં. મેં જલજમુના ભરનકોં ગધતી
નાથજીને નિરખ્યા છે નીરમાં. છબીલો લાલ. તારે ને

મારે કાના પ્રીત બંધાણી, ગાંડ પડી છે જેમ હીરમાં.
છખીલો લાલ. વૃંદા તે વનની કુંજ ગલનમેં, કાંટો
ભરાયો મારા ચીરમાં. છખીલો લાલ. વક્ષભના સ્વામી
પ્રભુ રસિક શિરોમણિ, ખાંડ ભળી છે જેમ ખીરમાં.
છખીલો લાલ.

કાનુડાએ માતી વાંચ્યાનું ધોળ ૧૨.

શ્રીગુરુ ચરણ રજ વંદુ પ્રેમે કરૂ પ્રણામરે ॥ વક્ષભકુલ-
કરુણાથીજ કહું છું ॥ ગોવિંદના ગુણ ગાઉં રે ॥૧॥
ગાતાં સાંભળતાં અનુભવતાં, નિશ્ચે હોય પવિત્રરે;
પાંચ વરસના થયા પુરુષોત્તમ મસ્તક મુકટ બિરાજેરે ॥૨॥
બાંહલડી બાબુબંધ પોંચી, વેઠ વીંટી વાળારે,
દુગ દુગી માલા મણિ મુક્તા, કંઠે કૌસ્તુભણિ શોભેરે ॥૩॥
સોનાના કંદોરા સોહીયે, પીતાંબર પટ ભારેરે;
ઉપરણી આછી ઓઢીને, ઝાંઝરડી વણી ઝમકેરે. ॥૪॥
જગજીવનને જોઈ જોઈને, મીડડાં લે છે માતારે;
મોહનજી માતાને કહે છે, સાંભળો મોરી માતારે. ॥૫॥
આપણા આંગણીયા આગળ, માતીડાં વવડાવોરે;
મુક્તા કેમ ઉગે મારા મીઠા, આ શી વદો છો વાણીરે. ૬
કહો તો રૂડી કેળો રોપાણું, ઉત્તમ નાગર વેલરે;
દાડમ દ્રાક્ષ સીતાફલ સુંદર, અંપેને અંબેલીરે. ॥૭॥

લવીંગ એલચી બદામ ખીજેરાં, નાળીએર સોપારીરે;
 તેલ પુલેલ સોડમ સુખડનાં, ફલ્યા આંબા વવડાવું રે. ॥૮॥
 ગાદી તકીયા ને રે ખીછાનાં, પુલે પાઉં ભરાવું રે;
 મધ્યે મોટા મહેલ ચણાવું, કુંભકારજ કરાવું રે. ॥૯॥
 એવું નવ જોઈએ મારી માતા, રડે ને રાતા થાયરે;
 રોતા મેલીને રસીયાને, માતા મોતી લાગ્યાં રે. ॥૧૦॥
 ઉગશે કુંવર કરમ તમારાં, બોલ્યાં છે બહુ રીસરે;
 કાનુડે ક્યારા રે બનાવી, વહાલ કરી વવડાવ્યાં રે. ॥૧૧॥
 મધ્યે સુવેને મળસકે ઉરે, મા જોતાં ના દીડું કાંયરે;
 ખીજે દહાડે અવની ઉપર, સોઈયાં કાઢ્યાં સાતરે. ॥૧૨॥
 ત્રીજે, ચોથે છંદુ સાતમે, ચોપ્યા ઉત્તમ ક્યારારે;
 મોતી પાક્યાં લીલી લટરે, જોવા આવ્યું સાઈં ગામરે.
 વ્રજવાસી સૌ વાત કરે છે, કાનુડાનાં કામરે;
 વીણી ચુંટી છાબ ભરીને, લાવ્યા મહિર માંયરે. ॥૧૪॥

ખીચડીનું ધોળ ૧૩.

ફડી રાંધી છે રસીયાજી કાજે ખીચડીરે,
 દાલ ચોખા જુગતે જોયા, સુંદર જમુનાજલથી ધોયા,
 મધુરે મધુરે તાપે માખન ધીચડીરે ફડી. ॥૧॥
 ઘી ઘણેફ ઠોર કચોરી; સંધાણું પાપડ અલખેલો;
 ચોખા ચોખાની ચતુરાઈથી વડી કરીરે. ॥૨॥

સૂરણ કેરાં શાક વધાર્યાં, વેંગણ કેરાં ભરતાં ક્રીધાં;
લલિત લવીંગને છમકારી સુગંધ કરીરે. ॥૩॥

ખાટી છાસે વેસણ ભેલ્યાં, લુણ મરીને હરદી ગેર્યા,
મારે કાનુડાને કાળે સુંદર કઢી કરીરે. ॥૪॥

ખમણ ટોપર તલસે ક્રીનો, મીઠો લીમડો વનથી લીનો,
સરસ પકોડી નાખી કડવે તેલે તળીરે. ॥૫॥

મારા કાનુડાને કાળે સુંદર કઢી કરીરે,
મારા પ્રાણજીવનને કાળે પીળી કઢી કરીરે. ॥૬॥

હીંગ, મરચાં રાઈ લુણને કચરીયાં કેરીની સાખે,
ઘણે પહોરે ઉકળાવી સિદ્ધ કરીરે. ॥૭॥

દાસ કહે છે હો અધિકારી, પરસાદી આપો ગિરિધારી;
મારા પ્રાણજીવને ભલી ભાંતે ભોજન કર્યારે. ॥૮॥

મારા કાનુડાને કાળે સુંદર કઢી કરીરે.

ધોળ ૧૪.

મારા વાલા ગોપીઓની સંગે રમશો મા. રમશો મા
ભેળા ભમશો મા. મારા વાલા ગોપીઓની સંગે રમ-
શો મા. ગોકુલની ગોપીઓ છે કામણુજારી, ભેળા
બેસીને તમેજમશો મા. મારા વાલા. મઢીરે માખણુની
ખોટ ક્યાં છે આપણે, પારકાં મંદિરીયામાં ભમશો મા.
મારાવાલા. મારી માડી ગોપીઓ છેડા છેડે છે ક્યાં,

છેડા છેડે છે ક્યાં પૂંઠે દોડે છે. મા. મારી માડી
જમુના કીનારે મારે ગાયેરે ચારવી, પાણીડાં ભરવાં
એમને દહાડી. મારી માડી. ઝબલાં ટોપી મારાં કાઠી
મૂકે છે, મને હીંચોલે ઘોડીયામાં ઘાલી, મારી માડી.
મંદિર માળીયાં મારાં પાડી મૂકે છે, મને ઓરાઢે નવ-
રંગ સાડી. મારી માડી. શ્રીવલ્લભના સ્વામી પ્રભુ
રસીક શિરોમણિ. પ્રેમને વશ વનમાળી. મારી માડી
ગોપીઓ છેડા છેડે છે ક્યાં.

ઘોળ ૧૫.

ગાવડી લાવો ગોતી મારા જહાલા, ગાવડી લાવો
ગોતીરે; નંદના ગોવાળીયા તમને ભળાવી, કેમ કહો છો
ગાય નહોતીરે. ૧ ક્યાંરે ચરાવીને ક્યાંરે પીવડાવી,
ક્યા બપોરે ગાય નહોતીરે; સવારે છોડીને બપોરે,
હેરવી, સાંજે કહો છો તે ગાય નહોતીરે. ૨ સોના
શીંગડીયો ને રૂપાની ખરીયો, હીરાની મોરડી સોહ-
તીરે; આંખે છે આંજરી ને મુખે છે માંજરી, હૈડા
સમાની ગાય હોતીરે. ૩ કરમાં છે કાંકણીને હાથમાં
છે દુણી, લાડે કોડે ગાય દોતીરે; નંદલાલને ઘેર નવ
લક્ષ ગાયો, હરખેસું મહિડાં વલોવતીરે. ૪ ગોકુલ
જેયું વૃંદાવન જોયું, જમુના કીનારે ગાય હોતીરે;

વહ્નિભના સ્વામી પ્રભુ રસિકશિરોમણિ, ગોપીઓ
આનંદ પામીરે. ૫

ધોળ ૧૬.

કાનુડો કાળજની કોર છે, બેની મારી;
કાનુડો કાળજની કોર છે. ટેક.
લટપટી પાગ ને કેસરીયા વાગો;
માથે કલામય મોર છે બેની. ૧
વૃંદા તે વનમાં વાણે વાંસલડી વગાડી;
મુરલીનો સ્વર અતિ જોર છે બેની. ૨
માધવદાસના પ્રભુ રસિકશિરોમણિ;
ગોપી સંગ પાધરો દોર છે બેના. ૩

વજ્રંગનાઓનાં ધોળ.

દ્વિહસાત્મક સ્વરૂપનો ગરબો.

(“ ઓરો આવની સલુણા પ્રભુ શામળા જે ” એ રાગ.)
શ્રીમદ્દરાધિકા શ્રીકૃષ્ણ વસ્તુ એક છે જે,
દેવા ભક્તને સુખ યુગલ વપુ વિવેક છે જે. શ્રીમદ્. ૧
આવે એકરૂપ બ્રહ્મ શ્રુતિ ગાય છે જે,
તે એ બે મળીને એક કહેવાય છે જે. શ્રીમદ્. ૨
એમાં અનુભવીને તો સુધી સમજણ પડે જે;
તો પણ અજ્ઞાણને મન આશ્ચર્ય અડે જે. શ્રીમદ્. ૩

તે માટે કહું દષ્ટાંત યુક્તિ જોડીને જો,
 સાંભળતામાં સઘ સંશય નાખે તોડીને જો. શ્રીમદ્. ૪
 ત્વચાસહ ચણો જેમ એક ભાષ્યમાન છે જો,
 અંતરમાં સમાન દ્વિદલ વિધમાન છે જો. શ્રીમદ્. ૫
 હાવાં કહું પૃથક્ પ્રકટ થવા તણી વિધ જો,
 ધનશ્યામ થકી શ્યામા આનંદના નિધિ જો. શ્રીમદ્. ૬
 શ્રીજી સાગર ને લહેરી ભાનુનંદિની જો,
 ઇંદુ અલખેલો અલખેલી ચારુ ચંદિની જો, શ્રીમદ્. ૭
 વિહ્વલ વહ્નિ ને કીર્તિકન્યા જ્વાલિકા જો,
 સૂરજ શ્રીવ્રજેશ કાન્તિ રાધા બાલિકા જો. શ્રીમદ્. ૮
 રૂપ રસિકવર છબીલી છાયા તો તણી જો,
 પુરુષ પુરુષોત્તમ રામા રાધિકા બાણી જો. શ્રીમદ્. ૯
 કૃષ્ણ આત્મા રાધા, રાધા કૃષ્ણનો સહી જો;
 એમાં અધિક ન્યૂત કોઈ કહેવાયે નહી જો. શ્રીમદ્. ૧૦
 પરસ્પર શોભા એક એકની ભણું જો,
 એકલાં ન શોભે કહું દષ્ટાંત તે તણું જો. શ્રીમદ્. ૧૧
 કેસરી અરણ્ય જેમ ચંદ્ર જામિની જો,
 શીષ કેશ, દેહી દેહ મેઘ દામિની જો. શ્રીમદ્. ૧૨
 પરસ્પર ઉભય એકેકમાં વ્યાપી રહ્યાં જો,
 પ્રીતમ પ્રિયા, પ્રિયા પ્રીતમ સંભવે કહ્યાં જો. શ્રીમદ્. ૧૩

અનલ દહનતા જેમ ઘંટા વિષે નાદ છે જો,
 સલિલ શીતલતા સુધા વિષે જેમ સ્વાદ છે જો. શ્રીમદ્.
 એ વિષે સ્વરૂપ લાલ લાડિલી તણું જો,
 એ બે થકી લીલા સર્વ અપર નહિ અણું જો; શ્રીમદ્.
 સદા રસમય સંભોગી રસ રાસના જો,
 યુગલરૂપ એ સર્વસ્વ દયા દાસનાં જો. શ્રીમદ્. ૧૬.

ધોળ ૨.

નંદકુંવરજીનું પ્રાણજીવન ધન, રાધા રંગીલી
 મૃગયાનેણીરે લોલ; અખિલાનંદદાયક અલખેલો છેલો,
 તું તો તેને સુખદેણીરે લોલ. નંદ.૧ કીર્તિકુમારી બ્રહ્મ-
 ભાન દુલારી, પ્યારી શેષ મહેશની માતારે લોલ; તે
 ગિરધર તારા ચરણ સેવે છે, જેનાં સેવે ચરણ શિવ
 ધાતારે લોલ. નંદ.૨ શ્રીમહાલક્ષ્મીજીની અંશવિભૂતિ,
 જગ સુંદરી શિવાદિક નારીરે લોલ; કયાંલગી વર્ણું
 રૂપરૂપાળી રાધા, તે કમળા તે કળા તારીરે લોલ. નંદ.૩
 વેદ સરીખા જેનો ભેદ ન જાણે, મોટા મુનિવર વાંછે
 પદરેણુરે લોલ; તેણે તુંને કરી હાર હૈયાનો, મણિ
 મુકટ લોચનનું ઘરેણું રે લોલ. નંદ.૪ ચંકાર ચંદ્ર
 ક્ષણી મણિ જખ જલ, ઉપમા શું દેડે પડ્યું કાચુરે
 લોલ; પાસે બેઠો છે પિયુ પ્રતીત ન જાને, જાણે સ્વમ

હશે કે આ તે સાચુરે લોલ. નંદ પ જેહેવી પ્રીતમજીને
પ્યારો પ્રયાજી, તેવા પ્રીતમજી છે તુને પ્યારારે લોલ;
અકકેકાના છે તમે પ્રાણ પરસ્પર, નયનનલિનના તારારે
લોલ. નંદ. ૬ અમૃતથી અધિક્કી રસકીડા, સદા વૃંદા-
વનમાં કરિયેરે લોલ; ભામણાં લઈ લલિતાદિક કહે છે,
અમે રસ હૃદયામાં ભરિયેરે લોલ. ૭ અખંડ અવિચળ
રાજે આ જોડી, અમે જીવિયે જોઈ નિશ દહાડોરે લોલ;
નિજખળથી નિજ જાણી દયાને આપો, પ્રેમ જુગલપદ
ગાઠોરે લોલ. ૮

ધોળ ૨.

રાધાજીની ચરણકમલરજ, મોહન મસ્તક મહેલેરે
ક્યાં છે ક્યાં છે રાધે વેણુ લઈ વનવન હેલેરે રાધાજી. ૧
વૃંદાવનની કુંજ ઘણેરી, ગલીયે ગલીયે ડોલેરે, પગલે
પગલે પંથ નિહાળે, વિહવળ થઈને જોલેરે. રાધાજી. ૨
પ્યારીનું પગલું નવ દીડું, શીપ ધુણે ઢલી જાયેરે,
લાંબો સોર કરીને જહાલોજી, રાધાના ગુણ ગાયેરે.
રાધાજી. ૩ ગાન કરી મન ધીર ધરિ ઉર, ધ્યાન ધરે દગ
દરસારે, આગળ જઈ એક કુંજમાં જોતાં, ચરણ ચિન્હ
ત્યાં દરસારે રાધાજી. ૪ જે પદરજ પ્રહ્લાદિક જોળે,
કયમ નહિં તે લાધેરે, રાત દિવસ દહ ધ્યાન ધારણા,

યોગ સમાધિ સાધેરે રાધાજી. પ જે ચરણરજ શેષ
 મહેશાહિક, પણ પાર નવ પાવેરે, વ્યતીત કાળના કાળ
 થયા પણ, સ્વમાંતર નવ આવેરે. રાધાજી. ૬ તે ચરણજ
 મોહન ખોળે, વાર વાર વન જાયેરે, એટલે રાધાનો સ્વર
 સુણીયો, સાંભળતાં માહેરે. રાધાજી. જાણ્યું રાધા છે
 એ કુંજમાં, વેણુ લઈ સ્વર સાધ્યોરે, પ્રત્યક્ષ આવી
 દરશન દીધું, અધિક સ્નેહ રસ વાધ્યોરે રાધાજી. એ
 હંપતી સુખ કહ્યું જાય નહીં, વરણન કરી હું રાચુંરે,
 પણ રસના કરિ એક વિધાતા, તે થકી સરવે કાચુંરે.
 રાધાજી. એ કુંજ સુખ કોઈ પાર ન પામે, ધ્યાન
 હૃદયમાં રાખેરે, ભણે નરસંયો બેહુ કર જોડી, કોઈ વિરલો
 રસ આપેરે. રાધાજી.

ધોળ ૪.

રાધે રૂપાળી રસીલી તારી આંખડીજે,
 જોડી કૃષ્ણસમાન છબી ફાંકડી જો. રાધે. ૧
 ઉપમાએ અધિક નહિ તુંથી મૃગલોચની જો,
 વિના એ જનમનરંજન ભવ મોચનીજો. રાધે. ૨
 તારું ચંદ્રવદન કહેતાં લાજું તારુણી જો;
 એક તો કલંકી વિપખંધુ વારુણી જો. રાધે. ૩

વેણી વાસુકી જહિત રતન રાખડી જો;
 તને જોતાં બીજું જોવાની થાય આખડી જો. રાધે. ૪
 રતિ રૂપતણો ગર્વ મુકીને ખસી જો,
 રસિકરાયના હૃદેમાં તું સદા વસી જો. રાધે. ૫
 મહનમોહનનું મન હરતું મન મોહની જો;
 નથી વિરચિએ રચી, તુજ છબી સોહની જો. રાધે. ૬
 સકળ ભૂપમાં જોતાં તું લાઘ્યો શ્રીહરિ જો;
 ઉમા રમાને સાવિત્રી ત્રિપુરસુંદરી જો, રાધે. ૭
 તારી ઉપમા સરખું બીજું કોઈ નથી જો;
 થાક્યા ઉત્તમ કવિ વેદ સ્મૃતિને મથી જો. રાધે. ૮
 રસિક રૂપ જુગલ વસો હૃદેમાં ઠરી જો;
 દાસ દયાને સુખદાતા એક તમો હરિ જો. રાધે. ૯

ઘોળ ૫.

જીરે જીલવાને આવો રાજ, ચંદ્રભાગાજીના ખાગમા.
 જીરે જીલવા ધારો છો તે વાત આજ લાગમાં જીરે,
 જીલવા. ૧ મળ્યાં રાધિકાને ચંદ્રાવળી જીરે, જીલવા.
 મસલત કીધી છે જોડાં મળી જીરે, જીલવા. ૨ રસ ખસ
 થયાં રનેહ રંગમાં જીરે, જીલવા. રોષતણો લેશ નહી
 મનમાં જીરે, જીલવા. ૩ ચંદ્રાવળીજી પાયે લાગીયાં
 જીરે. જીલવા. મારે ઘેર પધારો વચન માગીયાં જીરે,

ઝુલવા. ૪ વાટિકા માંહે હિંડોલો અંધાવીએ જીરે,
 ઝુલવા. ત્યાં પ્રાણજીવન પધરાવીએ જીરે, ઝુલવા. ૫
 ધમરઘટા છે ઘણી વૃક્ષની જીરે, ઝુલવા. ન્યૂનતા નથી
 ત્યાં એકે પક્ષની જીરે, ઝુલવા. ૬ ત્રિવિધ પવન લલિત
 કુંજ છે જીરે, ઝુલવા. પુષ્પલતા ઝુલે અલિગુંજ છે
 જીરે, ઝુલવા. ૭ માધુરી સખી પક્ષીનો નિવાસ છે જીરે,
 ઝુલવા. અવસર અદ્ભુત શ્રાવણ માસ છે જીરે, ઝુલવા.
 ૮ જુગલ કિશોર ત્યાં ઝુલીએ જીરે, ઝુલવા. ઝુલાવા
 તમોને અમો પુલીએ જીરે, ઝુલવા. ૯ વચન દીધું હા
 કહી કીર્તિલલી જીરે, ઝુલવા. રાજને બોલાવા મુને
 મોકલી જીરે, ઝુલવા. ૧૦ લલિતાનાં વચન સુણી
 છેલડો જીરે, ઝુલવા. તત્ક્ષણ પધાર્યો અલખેલડો જીરે,
 ઝુલવા. ૧૧ ધારી તે વિધિ સહુ સહજ થઈ જીરે,
 ઝુલવા. તે સમાની પલક પરમ સુખ લઈ જીરે, ઝુલવા.
 ૧૨ હીંડોલે બેઠાં બન્યો બેલડી જીરે, ઝુલવા. જૂંલે
 જૂલાવે સાહેલડી જીરે, ઝુલવા. ૧૩ વિવિધનાં વાજંત્ર
 વામા વાયાછે જીરે, ઝુલવા. નવનવાઈ ધોળ નારી ગાય
 છે જીરે, ઝુલવા. ૧૪ હીંડોળો જલિત કનક ને મણિ
 જીરે, ઝુલવા. ઝુલે જુગલરૂપ બહુ બની ઠણી જીરે,

જુલવા. ૧૫ રસતણા સમુદ્ર લહેરો ખાય છે જીરે,
તેમાં દાસ દયો ઝીલી ગુણુ ગાય છે જીરે જુલવા. ૧૬

શ્રિજવાસણીનો ગરબો ૬.

ગરબે રમવાને ગોરી નિસર્યારે લોલ. રાધિકા
રંગીલી જોનું નામ અભિરામ વ્રજવાસણીરે લોલ.
તાળી દેતાં વાગે ઝાંઝર ઝુંમખારે લોલ. ૧ સંગે સાહેલી
ખીજ છે ઘણીરે લોલ, કાંઠએક કહું તેનાં નામ વ્રજ-
વાસણીરે લોલ. તાળી દેતાં વાગે ઝાંઝર ઝુંમખારે લોલ.
ગિડ ગિડ તોમ છુમછુમછુમ વાજે ધુધરારે લોલ, તાળી
ર ચંદ્રભાગા ને ચંદ્રાવળી રે લોલ; ચંપકલતા છે
આરૂ રૂપ; વ્રજ, તાળી. લલિતા વિશાખા વ્રજમંગળારે
લોલ. માધવી ને માલતી અનુપ. વ્રજ. ૩ મન્મથમોદા
ને મનઆતુરી રે લોલ, હંસા હર્ષાને હીરા નામ. વ્રજ-
તાળી, કેતકી પ્રગલ્ભા પ્રેમ મંજરી રે લોલ, એ આદે
સખી સૌ સુખધામ, વ્રજ. તાળી. ૪ વિવિધનાં વાજીર
વાજે છંદમાં રે લોલ, તાલ સ્વરે મળી કરે ગાન, વ્રજ.
તાળી. લોલ કહેતાં અરુણ અધર ઓપતાં રે લોલ;
લટકે નમી મેળવે સહુ તાન વ્રજ. તાળી. ૫ ખેલ
મચ્યો વે વૃંદાવનમાં રે લોલ, બંસીબટ ચોક રસરૂપ
વ્રજ. તાળી. ગરબો જોવાને ગિરિધર આવિયારે લોલ,

મોહ્યા જોઇ શ્યામાનું સ્વરૂપ વ્રજ. તાળી. ૬ તે પ્રમાણે
મોહ્યાં સામાં સ્વામિની રે લોલ. વ્યાધ્યો બેહુ અંગમાં
અનંગ. વ્રજ; તાળી. લલિતા લઇ મેળવ્યાં નિકુંજમાં
રે લોલ, રસભર્યા રમાડ્યાં રતિરંગ. વ્રજ. તાળી. ૭
આનંદસાગર તાંહાં ઊછળ્યો રે લોલ, મગન થયાં
લાડલી ને લાલ, વ્રજ. તાળી. પરમ પવિત્ર એ ચરિ-
ત્રને રે લોલ, હાસ હયો ગાઇ નિહાલ. વ્રજ. તાળી, ૮

ધોળ ૭.

આઠ કુવા ને નવ વાવડારે લોલ, સોલસેં પનિ-
હારીની હાર; મારા વાલાજી હો, હાવાં નહિ જઈ મહી
વેચવારે લોલ. ટેક. સોના તે કેડેં મારેં બેડલું રે લોલ,
ઉઢેણી રત્ન જડાવ. મારા. ૧ કેડ મરડીને ઘડો મેં
ભર્યો રે લોલ, તુટ્યો મારો નવસર હાર. મારા. ૨ કાંઠે
તે ઉભો કહાનજી રે લોલ, ભાઇ મને ઘડુલો ચહડાવ.
મારા. ૩ હું તું ને ઘડુલો ચડાવું રે લોલ, થાય મારા
ઘર કેરી નાર. મારા. ૪ તુજ સરખા ગોવાળીયારે
લોલ, તે તો મારા બાપના ગુલામ. મારા. ૫ તુજ
સરખી ગોવાલણી રે લોલ. તે તો મારા પગની પેજર.
મારા. ૬ હયાના પ્રીતમ પ્રભુ પાતળારે લોલ, તે તો
મારા માણના આધાર. મારા. ૭

દાનલીલા.

ગરબી ૧.

મહિયારી મળી ચાલી મહિ વેચવા, મધ્ય શ્રીરાધા
રૂપતણો ભંડારજે; ગોપીજન કોણ સંગે હાં, તેનાં
કંઈ એક નામ કઈ ઉચ્ચારજે. ૧ લલિતાજી
ચંદ્રભાગા ચંદ્રાવળી, ચંપકલતા વિશાખા વિરજ
વૃંદાજે; રત્નપ્રભા વિમળા ને વ્રજમંગળા, નૃત્યકળા
રત્ના નાગરી ને નદાજે. ૨ રતિકળા રસિકા રસલીના
રમા, ભદ્રા શ્યામાકાવેરી ને હીરાજે; છબીધામા કલહંસા
મધુમાધવી, માલતી મોહની કેતકી ને રતિધીરાજે. ૩
સુચરિતા કૃષ્ણા કમળા સૌરભા, ચિંતામણિ કુંડલા
સુંદરી રંગાજે; કુમુદની હંસા લીલા મનોરમા, મધુ-
રક્ષણા પ્રવીણા પ્રેમદા ગંગાજે. ૪ એ આદિ સખી
ચાલી સહુ સમજણી, મનમાં મોહન મળવા તણે
વિચારજે; કહો સજની ક્યમ કરવું ક્યહાં ચાલવું,
કહો આજ ક્યહાં મળશે નંદકુમારજે. ૫ કોઈ કહે
દાનવાટીમાં દેખશું, કોઈ કહે કદંબખંડીમાં ભેળાં
થઈશુંજે; કોઈ કહે શ્યામવાટ હશે શામળો, કોઈ કહે
ખંસીખટમાં જઈશુંજે. ૬ એવામાં શ્રીગોવર્ધનની

તળેટીમાં, અંતર્જમીયે ક્રીધો મુરલીનાદને; ગાય મિષે
 (ગરી ચઢી ગોપાળજી, સમજણ પડવા લાંબો ક્રીધો
 સાદને. ૭ દૂરથક્રી સુણી વાલમની વાંસણી, લાગી
 તાલાવેલી ટળ્યું સહુ ભાનને; સર્વ સખી નમીરે
 ગોવર્ધન ભણી, મનમાં આતુરતા ને પ્રગટ્યું ગુમાનને
 આવી તહાં જહાં અલખેલોજ હતા, સામાસામી મળ્યા
 નેહનાં નેણને; મંદ હસે મન મોહું બંને તણું, રસ
 વધવાને બોલ્યાં વાંકાં વેણને. ૮ પ્રભુ બોલ્યા સાંભળને
 સહુ ગોપિકા, સાંભળ શ્રીવૃખભાનસુતા અલખેલીને;
 રહો ઉભી દાણ લાગે અહિં દધીતણું, જાઓ ધસીશું
 નેખન મદની છોકેલીને. ૧૦ એમ સુણી લલના બોલી
 લાલશું, ગુમાને ગળ્યા છેક છક્યા શું ચાલોને; વાત
 કરો આવા રહી અલખેલડા, પાસે આવી પાલવડો માં
 ઝાલોને. ૧૧ કાહાન કહે તું સાહા મારો છેડલો, હું
 મૂકું તોએ તું ના મુકેશને; હું અડક્યો સાટે અડતું
 મુજને હું હાર્યો રાધા તું જીતી કરેશને. ૧૨ મર્મતણી
 વાણી સુણી કહે સ્વામિની, ભણી ખતાવી હારજીતની
 ચાલને; બહું ભોળા કહીને નેન નચાવીયાં, અધર
 હસીને ચાંટી દીધી ગાલને. ૧૩ હરિ હસીને કર સાહ્યો
 શ્યામાતણો, આપ્ય દાણ મહી વેચે તો લે મૂલને; ગોપ

લહી પાય મફત જે માનુની, તે આ વ્રજમાં નહીં કોઈ
તુજ તુલ્યજે. ૧૪ કહે રાધા કર મુકો કહું ક્યારની,
વનમાં સ્ત્રી રોકો એ ખોટું કાજજે; થાઓ ડાહ્યા લાલ
હવે મોટા થયા, નથી લહેતા તમે કપડું કંસનું
રાજજે. ૧૫ કૃષ્ણ કહે કંસનું અહીં શું ઉપજે,
વૃંદાવનમાં રાજ મહન નરેશજે; રહો ઉભાં આણ
તમેને તે તણી, રીઝવશે મુજને તો જવા દેશજે ૧૬
એમ કરી છડી આડી ધરી છેલડે, રસ્તો રોકી ઉભા
નટવર નાગરજે; રાધાજી હાવાં ઉત્તર આપશે, સુણશે
પ્રીતમ દયારામ સુખ સાગરજે. ૧૭

ગરબી ૨.

માગરો મેહેલોરે મોહનલાલજી, આધા રહો
અલખેલા ન કરો આજજે; વાડું છું સખણા રહેજે
શામળા, નહિતર મારા મુખની ખાશે ગાજજે. માર. ૧
હરિ ખોલ્યા અખળા થા મા આકળી, આખંતામાં
અમકી થાય શું લાલજે; ખોલ ખડું ગોરસનું શું થાયછે,
મૂલ આપીને લઈશું તારો માલજે. ૨ છાના રહો
શાણપણું સમનું સહુ, કાળજડામાં કપટ વચન તો
ઠીકજે; કોહો શાને મુખ લોહ્યું મુજ છેડલે, આ જુઓ
લાગ્યો રંગ તંબોળની પીકજે. ૩ સુણ રયામા રહેજે

રંગ લાગ્યો હશે, અમો ન સમજી કપટ ગમે નહીં
 રહાડને; આ લે તું ખા ખીડી પ્યારી પાનની, સામો
 મારે મુખડે રંગ લગાડને. ૪ એમ સુણી રાધા બોલ્યાં
 રીસમાં, બુકુટીમાં સચિરહાસ્ય મધુરં ભાસેને; આધા
 રહો અડશે મા ઉરમાળને, મૂકો મટકી મહી મોંધુ
 ઢાળાશેને. ૫ કહાન કહે મહી મોંધું તે કેટલું ? મુખડે
 માગે તેટલું આપું ધનને; કહે મુજને લો બાધો મહી
 મૂલમાં, પણ ગોરસપર લલચ્યું માહારં મનને. ૬ સુણી
 એવું લટકે બોલ્યાં લાડતી, વાલમજી વેચાવું તો નથી
 સહેલને; મહી પીતાં મોહન થાશે માહરા, કરીશ ગમે
 તેમ રાખીશ મારે મેહેલને. ૭ સમ સાચા ખાઓ સાક્ષી
 કોણ કહો, કપટીનો તે શો અમને વિશ્વાસને; પ્રભુ
 બોલ્યા સાક્ષી વ્રજમંડળ સહુ, ગોધનના સમ હું તારો
 દાસને. ૮ સુણી આવી વાણી રીઝ્યાં રાધિકા, મન
 ગમતું ગોરસ ગોવિંદને પાયું ને; બલિહારી દયો એ
 જીગલસ્વરૂપને, પરમ પવિત્ર ચરિત્ર ગોવિંદનું ગાયું ને. ૯

ગરબી ૩.

નંદનંદન રસીલા વર લાડીતારે, વ્રજવનિતાના
 પ્રાણ આધાર. મુકો મારગડો જવા દો કંહુ છું ક્યારનીરે,

અમને વાર ઘણેરી થાય છે વિકૃતારે. દેખે લોકડીઆંને જય અમારી લાજ, મુકો મારગ જવા દો.

સાખી—પાલવ શું પકડી રહ્યાં, માથે મહિનાં માટ, સાસુડી સંતાપશે, ઘેર બેઠ રહ્યાં હશે વાટ, ઘેરે નણહલ છે બહુ બોલકાંરે, મારે પેરે પેરે મોહન કેરાં બાણ. મુકો. સાખી—એક બીજને પુછતાં કરતાં કોણ ઉપાય, કામણુગારે કાનુડે અધવચ લુટ્યાં આજ. આવાં દાણ હહીનાં લીધાં નથી કાંઈ સાંભળ્યાંરે. આવી નવલી રીતો ન હોય, મુકો મારગ જવા દો કહું છું ક્યારની રે. સાખી—કે દીના દાણી થયા વળી કેનાં લીધાં દાણ ? અહિંયાં અમને રોકશે તો મોટી થાશે હાણ. શાણુ સમજણુ રાખી, રહેજો અમથી વેગળારે. નહિ તો ખાશે મારા મુખડાં કેરી ગાળ, મુકો મારગ જવા દો કહું છું ક્યારની રે. સાખી—રકઝક ત્યાં બહુ થઈ પડી, ગોપી ને ગોવાળ, મટકી ફેડી કાનુડે, ગોપી થયાં નીહાલ. દધી દુધ પ્રભુ સર્વે આરોગીયારે, ગોપી ગયાં જશોદાજીને ફરિયાદ. મુકો. સાખી—ગોપી નંદલુવન ગયાં, જ્યાં બેઠાં જશોદા માય, વીતેલી સરવે દહી, વન તણી કથાય. એવો લાડકવાયો, છે તમારો કાનુડોરે. અમ સરખાં સાંખીને ઘેર જય. મુકો. સાખી—જશોદાયે

કહું સાનમાં, સમજવી વ્રજ બાલ. હૃદય ભરાયું પ્રેમશું,
ગોપી થયાં નીહાલ. ગોપી આજ્ઞા માગીને ત્યાંથી
પરહર્યારે, માધવદાસના દાસની વિનતિરે, અમને દે જો
શ્રીવ્રજમાં વાસ. મુકો મારગ જવા દો કહું છું ક્યારનીરે.

સાંઝીનું ધોળ ૧.

ચાલો તો બરસાને જઈએ-રસિક પ્યારા. લાડિ-
લીજીને સાથે લઈએ, જઈ વહાલાજીને કહીએ-રસિક
પ્યારા. સર્વે બાળ ભેળાં થઈને, કીર્તિજીને દ્વાર જઈએ;
જઈ રૂડી વાત કરીએ. રસિક. ૧ સાંઝી રમવાને માટે,
કુંવરીને દીજો સાથે; જલ્લું શ્રીજમુનાજી ઘાટે. રસિક. ૨
કીર્તિજી કુંવરી શણગારી, રતિ રંભાને વિસારી; એવી
રાધે સુકુમારીરે. રસિક. ૩ સર્વે મળી આવ્યા ત્યાંય,
જમુનાજીની કુંજ માંય; વિવિધ વૃક્ષની છાંયરે. રસિક.
૪ વાલો મારો ગેલે રમે, વ્રજવનિતાને ગમે; કોટિ કામ
આવી નમે. રસિક. ૫ પુષ્પ વીણે સહુ બાળા, ત્યાં
તો આવ્યા નંદલાલા. કરત વિવિધ ખ્યાલારે. રસિક. ૬
લાડિલીજીને પુછે વામ, પુષ્પ વીણો શેને કામ? શું રે
પત્યાં એનાં હામરે. રસિક. ૭ સાંઝીની રીત છે ન્યારી,
જુઓ ચતુરાઈ અમારી; એમ કહે છે ગિરિધારીરે.

રસિક. ૮ લલિતા વિચાર કરે, મન અતિ મોદ ભરે;
કેમ તેડી જઈ ધરેરે. રસિક. ૯ જીવતિએ જીવિત
વિચારી, પેરાવું ચોળી ને સાડી; તોયે તે ન જાણે
માડીરે. રસિક. ૧૦ સુંદર શણગાર સજ્યા, અબળા
સબળાને કર્યા; શ્યામ સખી નામ ધર્યારે. રસિક. ૧૧
સર્વે બાળ ભેળાં થઈને, વનમાળીને સાથે લઈને; કંઠે
બાહોળી ગ્રહીનેરે. રસિક. ૧૨ આલ્યાં છે કાંઈ રંગ
રાતાં, હળીમળી ગીત ગાતાં; આંખ્યાં સર્વે મહમાતાંરે.
રસિક. ૧૩ લાડલીજીને પૂછે માત, કોણ છે તમારી સાથ?
કોણ એનાં માત તાતરે? રસિક. ૧૪ વાસો વસે નંદ-
ગામ, શ્યામ સખી એનાં નામ; સાંઝી રમવાને કામ.
રસિક. ૧૫ સાંભળ્યું કીર્તિજી રાણી, મન અતિ હર-
ખાણી; રમવાની વાત જાણીરે. રસિક. ૧૬ કીર્તિજી
રણીઆત થઈને, રાધેશ્યામ સાથે લઈને; બેઠાં ભુવન
માંહે જઈનેરે. રસિક. ૧૭ રાધેશ્યામ સંગ રાજે, વ્રજ-
બાળા સહુ સમાજે; નિરખી અનંગ લાજેરે. રસિક. ૧૮
શ્યામ છે આ ધર તમારું, પોઠો આહીં કીજે વારૂ;
એટલું કહું માનો મારૂંરે. રસિક. ૧૯ ચંદને શું લીંપી
ભીંત, ફુલડે શું સાંઝી ચિત્ર; પુષ્પ વણાં છે શોભિતરે.
રસિક. ૨૦ જગો રાધેશ્યામ પ્યારી, આવી સર્વે વ્રજ-

નારી; વિવિધ સામગ્રી સારીરે. રસિક. ૨૧ સર્વે મળી
 ભોજન લીજે, મુખવાસ બીડાં કીજે; સર્વેના મનોરથ
 સીજેરે. રસિક. ૨૨ શ્યામ ચાહ્યા સખી સાથે, જમુનાજી
 નાવાને માટે; આવ્યાં સહુ કાલિંદી કાઠેરે. રસિક. ૨૩
 વસ્ત્ર તો ઉતારી દીધાં, લલિતાએ હાથ લીધાં; વ્રજ-
 જનને સુખ દીધારે. રસિક. ૨૪ મૈયા વાટ જુવે ધામ;
 મારે જવું નંદગામ; આવી બન્યું આવું કામરે.
 રસિક. ૨૫ જશોદા ગોતવા ચાહ્યાં, દેખી લાલ્લા મન
 ભાવ્યા; હેતે કરીને બોલાવ્યારે. રસિક. ૨૬ મુખપર
 ફેરવી હાથ, પુછે છે જશોદા માત; લાલન ક્યાં રહ્યા
 રાતરે? રસિક. ૨૭ લાલને બનાવી વાત, સાંભળો
 જશોદા માત; ગોવર્ધનમાં રહ્યો રાતરે. રસિક. ૨૮
 ગોવર્ધનમાં દોડી ગાય, ગયો તો હું તેને માટ; ગોવર્ધને
 તેડ્યો માટેરે. રસિક. ૨૯ પાકાં ફળ મુજને આપ્યાં,
 પ્રેમ કરી તે મેં લીધાં; તેની પાસે સેન કીધારે. રસિક.
 ૩૦ સાંભળી શ્રીમુખ વાણી, હરખ્યાં છે સર્વે પ્રાણી;
 પુહ્યાં તો જશોદા માડીરે. રસિક. ૩૧ દાસીના છે પ્રમુ-
 ખ્યારા, ગિરિધર મુરલીવાળા; જશોદાના કુંવર કાળારે.

રાસલીલા.

રાસ પંચાધ્યાયી ઘોળ ૧.

સખી શરદ પૂનમની રાત જોઈ, વહાલો રમવા
ક્રીધું મનરે; વન પુલ્યાં તે લીલાસકતે, તે મન ચંદ્ર
જતન; હરિ રસ માતારે. ૧ વેણુ વગાડી ચિત્ત હર્યું,
પ્રગટ્યો અંગે અનંગરે; સાંભળતાં ગોપીજન આવ્યાં,
કૃષ્ણસમીપે સંગ. હરિ. ૨ વેણું સાંભળીને દોહડું
મૂક્યું, દોહતાં મૂક્યાં વાસણરે; ખીર ચઢાવી તેમજ
મૂકી વહાલા પાસે મન. હરિ. ૩ તાતાં દૂધ જમાવતાં,
પતિ સેવા ભોજનરે; લેપનતાં લોચન આંજતાં, વિપ-
રીત આભરણ. હરિ. ૪ પતિઓનાં રોક્યાં ના રહ્યાં,
આત્મા હરિરસ મનરે; કેટલાંએકને પતિએ રોક્યાં,
માધવ ચરણે ચિત્ત લગ્ન. હરિ. ૫ સહુથી આગળ તે
જઈ પહોંચ્યાં, સગુણ મુકી તનરે; ત્યારે રાજાએ પૂછ્યું,
એ કેમ પહોંચે જન. હરિ. ૬ શુકલ ત્યારે એમ
ઉચ્ચર્યા, પહેલું કહ્યું તે સત્યરે; દ્વેષભાવે શિશુપાળ
ઉદ્ધાર્યા; એ તો પ્રિયા જી ગત્ય. હરિ. ૭ વ્રજભક્તો
આવ્યાં જાણીને પ્રભુજીએ કહ્યું વચનરે; આવ્યાં તે તો
સારું ક્રીધું, કારણ કહો પ્રસંગ. હરિ. ૮ રજની આવી
જંતુ ભયંકર, હમણાં જાઓ ઘેરરે; માતા પિતા ને પુત્ર

ભાંડેરું, શું છે તેની પેર. હરિ. ૯ વન દીડું ચંદ્રે કરી
 શોભે, કાલિંદી જળ તેમરે; ઘેર જઈ પતિસેવા કરો,
 પાળો બાળક જેમ. હરિ. ૧૦ જે મારે પ્રેમે આવ્યાં છે,
 તેએ તે પણ જોયોરે; પતિને મૂકીને આવ્યાં, પતિવ્રતા
 ધર્મ જોયો. હરિ. ૧૧ ઘરડો મૂર્ખ રોગી એવો, તોય
 પતિ નવ તજીએરે; નિંદા આવે સર્વે જીએ, તેથી
 અન્ય નવ ભજીએ. હરિ. ૧૨ શ્રવણ કીર્તન ધ્યાને
 આવું, એમ નહિ કાંઈ વહેલાંરે; એવાં વચન સાંભળી
 ગોપી, વિહ્વલ થયાં સર્વે વહેલાં. હરિ. ૧૩ મુખ
 નીચું બિંબાધર સુકે શોક કરી નિસાસેરે; ચરણે
 ભૂમિ ખણીને માગે, અવની અવળ વિમાસે. હરિ. ૧૪
 પ્રભુજીએ વાત કરી મન જોયું, એમ કહે શું વઠેરે;
 નયણે આંસુ ફેરવી લીધાં, બોલ્યાં ગદગદ કંઠે. હરિ.
 ૧૫ ન મૂકાય તે મૂકીને આવ્યાં, એહવું કહેવું નવ
 ઘોરે; જે બીજુ કહ્યું તે જાણ્યું, ધર્મ કોણથી પ્રગટે.
 હરિ. ૧૬ ધર્મરૂપ કરી તમને જાણ્યા, તમને
 ભજે સહુ વળશેરે; મૂકી નિત્ય અનિત્ય શું ભજીએ,
 ચતુર થઈ ઓળખશે. હરિ. ૧૭ ઘણા
 દિવસના તાપ હુતા તે, તમ વિના કોણ શમાવેરે;
 જે કહેશે જે કહ્યું ચ માન્યું, કહો કેમ ઘેર જવાયે? હરિ.

૧૮ ચિત્ત હર્યું ને કામ નવ સૂઝે, જ્યાં ચાલો ત્યાં
જઈએ; અધરામૃત દહ વિરહ સમાવો, વિરહ અગ્નિ
ઝરીએ. હરિ. ૧૯ નહિ સમે તો પદવી થાશે, ચરણ
તમારાં છોઈએ; ચરણ રમાને દુલ્લભ છેરે, તે અન્ય
સમર્પણ ન હોયે. હરિ. ૨૦ વક્ષઃસ્થલમાં લક્ષ્મી
બિરાજે, તોએ દ્વિપદરજ ઈચ્છેરે; સમર બાઢ્યો તમ
દીઠા માટે, દાસી કરો સહુ ઇચ્છે. હરિ. ૨૧ અલકાવૃત
શ્રીમુખ અવિદ્યોક્યાં થઈ અનુસરીયાં આજરે, વેણુ
ગાન સાંભળતાં મોહી, ત્રિલોક જીવતિ સમાજ. હરિ.
૨૨ ગો દિજ દ્રુમ પુલકિત થયાં, બીજની શી વાતરે;
સ્તન મસ્તક કર પંકજ ધરો, આર્તિ મેટો ગાત્ર. હરિ.
૨૩ ખેદ વચન સાંભળતાં પ્રભુએ, ગોપીસંગે રમણ
કર્યા; ઉડુગણની વચ્ચે ચંદ્ર જેમ, તેમ ગોપી પ્રભુ
હર્યા. હરિ. ૨૪ શતનાં જૂથ મલીને નાચે, વ્રજમાં ફરવા
લાગ્યાંરે, યમુનાપુલિન સહુ મળી આવ્યાં, કેવળ
રસમાં પાગ્યાં. હરિ. ૨૫ સ્ત્રીમાં આદ્યક કોણ અમરિના
એમ કર્યું મદ માનરે; પ્રભુજીએ જાણી મનની વારતા,
ત્યાં થયા અંતર્યામ. હરિ. ૨૬ શ્રીવક્ત્ર સ શ્રીવિકૃત
પ્રભુજીની, કૃપા થઈ જુગ જામરે, તેમ નિજ દારકેશ
હર લાવી, લીલા વર્ણવી પ્રેમ. હરિ. ૨૭

ઘાળ ૨.

તમે કયાં ગયા વનમાળીરે, ગિરિધર શામળીઆ.
 મજલકને અંતર હેત જાણી, કલેશ ચિત્તમાં કીધું;
 હાસ્ય વિલાસ વિહાર જોઈ જોઈ, મન હરિને લીધું રે.
 ગિરિધર. ૧ હું છું કૃષ્ણ તમે છો કૃષ્ણ; વિરહે સહુ
 તન્મય થઈ; વન વન ખોજે ઉંચે જોયે, અહીંયાં છે કે
 નથીરે. ગિરિધર. ૨ અશ્વત્થને જઈને પુછ્યું, નંદ સુવન
 કંઈ દીધા; વૃક્ષાદિકને તેમજ પુછ્યું, એમ ગયા છે
 મોહારે. ગિરિધર. ૩ હે તુલસી હરિચરણપ્રિયા છો,
 અલી તેં પ્રભુજી જોયા; હેમ જુઠું મલ્લિકા માલતિ,
 તવ જોયા રસ મોહારે. ગિરિધર. ૪ હે રસાળ ઉપ-
 કારી છો, યમુના ઉપકંઠે વસીયાં; હે ધરણી તમે તો
 મોટાં છો, એમ ગયા છે રસિયારે. ગિરિ. ૫ હે મૃગ-
 પત્ની દીધા પ્રભુજી, પ્યારી સંગે રસ મીઠું; કંઈ પરાગ
 હે તરુ સર્વ, નમન તમારું દીધું રે. ગિરિધર. ૬ હે
 વેલડીઓ પ્રભુજી જોયા, દીસો છો રસ ભીનાં; હું
 ઉન્મત્ત પુછું સર્વને, કરીએ પ્રભુજીની લીલારે.
 ગિરિધર. ૭ એક પૂતના થઈ કૃષ્ણ એક, સ્તન પીધું
 તે રીતે, શકટે ચરણ લગાડ્યું તેમજ, રીંગણ કીધું
 રીતેરે. ગિરિધર. ૮ એક રામ કૃષ્ણ ગોપી, અધાસુર

બક માર્યો, ગાય ચારી મુખ વેણું વળાડી, ટેરી વહન
 નિહાળોરે. ગિરિ. ૯ એક બાહુ કંધપર રાખી, કૃષ્ણ
 લલિત ગતિ જુઓ; એક હસ્ત અંચળ ઉંચો કરી,
 વરખા ભય મન ખુવોરે. ગિરિ. ૧૦ એક ચરણ તે
 મસ્તક મૂકી, કહું દુષ્ટ ખળ ભીતાં; દાવાનળનું પાન
 કડું છું, વેહેલાં આંખો મીંચેરે. ગિરિ. ૧૧ એક પુષ્પ-
 માળથી બાંધ્યા, હસ્ત ઊખળ ભીતાં; એમ લીલા કરી
 વનવન ચાલ્યાં, દીઠાં તે પદ ચીતારે. ગિરિ. ૧૨ નંદ
 સુવનનાં એ પદ નિચે, વજ્ર અંકુશ જવ લહીએ;
 બીજાં જોડે ચરણ વિલોકિત, મન વિમાશી રહીએરે,
 ગિરિ. ૧૩ એ જોડે જુદાં પદ કહેનાં, જેમ હસ્તિની ને
 હસ્તી, જુઓ એનું ભાગ્ય શું કહીએ, અમને મુકીને
 વિલસી. ગિરિ. ૧૪ ચરણરેણુની સ્તુતિ શું કરીએ,
 બ્રહ્મા ઇશ નિત્ય જાયે; જે પદ જોયાં તે નવ દીઠાં,
 જાણું ખાંધે રાચેરે, ગિરિ. ૧૫ પુષ્પાવચન થયું તે
 હામે, પદ અર્ધી દેખાયાં; અહીંયાં પુષ્પ કેશમાં ગુંથાયાં,
 અહીં બેસી નિચે થયારે. ગિરિ. ૧૬ આત્મારામે
 રમણ કીધું, ત્યાં દીનતા જોઈ; અમને સર્વને વન
 મુકીને, તેને ભજતાં જોઈનેરે. ગિરિ. ૧૭ મુખ્ય સર્વમાં
 હું છું જાણ્યું, માન કર્યું તે રીતે; મુજથી હવે ચલાય

નહિ, વહાલા તમે મન ચિતોરે. ગિરિ. ૧૮ સકંધ ચઢો
 કહ્યું કૃષ્ણજી, વિપરીતે મન જાણ્યું, ત્યાં થયા અંતર્ધાન
 વહાલાજી, વળી વિલાપ વખાણુરે. ગિરિ. ૧૯ જોતાં
 જોતાં આવ્યાં સર્વે, એ પણ દુઃખે ભરીયાં; એનાં
 મુખનાં વચન સાંભળી, વિસ્મય થઈ સહુ રહ્યારે. ગિરિ.
 ૨૦ ચંદ્રપ્રકાશ ગયાં ત્યાં સુધી, તમ જોઈ પાછાં ફરીયાં;
 ભગવદ્ગુણ અલાપે પ્રભુના, ગાઈ ગાઈ ઘર વિસરીયાં
 રે. ગિ. ૨૧ યમુના પુલિને સહુ મળી આવ્યાં, કૃષ્ણ
 ગમન વિચારે; દારકેશ અનુચર જાણી, કૃપાકટાક્ષે
 વારીરે, ગિરિઘર. ૨૨

ધોળ ૩.

બ્રજ અતિ સોલસે જન્મ તવ કરી: ૨૫
 શોભાયું, હો મળ્યા હરિ. ૧ વિષ જળ થકી, મૃત્યુ
 રાખીયું, ગિરિ કર ધરે એહ જાણીયું. ૨ આનંદ
 ગોપિકા, અખિલ જીવને, જન્મ પ્રાર્થના, જાહવકુળે થયું.
 ૩ સંસાર ભય થકી, ચરણ શરણ છું, લક્ષ્મી કર ગ્રહો,
 તેજ કર ધરો. ૪ કીંકરી તો થશે, મુખ દેખાડીયું,
 સર્વ ભક્તનું, ગર્વ તે હર્યું. ૫ પ્રણીત જીવનું પાપ
 છેદવું, ચરણકમળથી કામ ભેદવું. ૬ મધુરવાણીએ,
 આનંદ જે થયું, એવા ભક્તને, અમૃત પાવવું. ૭ તવ

કથામૃત કરી, તપ્ત જીવને, શ્રવણ મંગળે, દુઃખ તે
 ગયું. ૮ હાસ્ય વખાણું હૃદે ધ્યાનથી, હૃદય છોધને,
 ચિત્ત ચોક્ષીયું. ૭ ગાય ચારતાં, વ્રજ પધારતાં, લગતી
 તૃણ શિલા ચિત્ત દુઃખ હવું, ૧૦ ઘોષ આવવા સમે,
 વહન ગૌરજીયું, તે જોઈ પંચ શર પ્રગટ તે થયું. ૧૧
 નમે પામીયું, રમાએ રમ્યું, ધર્યો ભૂષણે, વજ્ર પદ
 એવું. ૧૨ વેણુનાદથી, શોક નાશીયું, અનન્ય મન
 જોઈ, અધર પાવવું. ૧૩ ભ્રમણ વન કરો. નિમિષ
 જુગ થયું, વહન દેખતાં, પલક દુઃખ ગયું. ૧૪ સર્વ
 મુકીને સમીપ આવીયાં, ગાન સાંભળી, કહો કયાં
 ગયાં. ૧૫ અતિ ઉદાર છે, ઈંદિરાધવ ! તે જોઈ વામાનું
 મન મોહીયું. ૧૬ સર્વ ભક્તના, વ્યક્ત રૂપ છે, જન
 હૃદયનું. કૃપણ ત્યાં જવું. ૧૭ વન ભ્રમણ કરો, પાષાણ
 ખુંચીયું, તજી હૃદે પદ ધરો, કહ્યું માનવું. ૧૮ જુગલ
 ચરણનો, રેણુ આપવો, હાસનો હાસ દ્વારકેશ
 જાણવો, ૧૯

વ્રાજ ૪.

સર્વ ગાઈને રહ્યાં ને, પ્રભુજીને આવ્યાં એમરે; સુ-
 સ્વરે કરી રહન કીધું, દુઃખજ મનમાં તેમ. કહીએ પ્રાણ
 નિધની વેલ. ૧ પ્રગટયા ત્યાંથી કૃષ્ણજી, ને મુખ શરદ

અરવિંદરે; પીતાંબરધારીજ માળ એહ શ્રીગોકુળચંદ્ર
કહીએ. ૨ સર્વ ઉભા થયાં ગોપી કરી દષ્ટ પ્રસન્નરે; પ્રાણ
આવ્યા હાથ પગને, થયાં છે ઉભાં મન. કહીએ. ૩
કેટલાં અંજલી કર ગ્રહીને વહત પ્રસન્નરે; ચંદન ચર્ચિત
બાહુ લઇને. ધર્યું સર્વે અંગ. કહીએ. ૪ કેટલાં અંજલી
કરીને ગ્રહો છે તંબોસરે, એહ હસ્ત સરોજ લીધું
ધર્યું હૃદે અમૂલ્ય. કહીએ. ૫ કેટલાં કુટિલ બુકુટી રાખી
પ્રેમનો આવેશરે, વક્ર દષ્ટ કરીને જોયું; રસભર્યા આવેશ
કહીએ. ૬ એક એક દષ્ટ જોઈ રહ્યાં મુખ પાનથી ન
અધાયરે; નૈન દ્વારા હૃદે લાવી નિમિષ નેન ભીડાય.
કહીએ. ૭ રનેહ ધરી પ્રભુજીને જોઈ રહ્યાં આનંદ
વિરહે સમાયરે. પ્રજ્વલકત હરિ સંવસિત છે; તેથી
અધિક શોભા થાય. કહીએ. ૮ કાલિંદી પુલિત સહુ
આવ્યાં હરખ મનમાં અપારરે; ચંદ્રકિરણે નિશા
નિર્મળ વળી ભૂમિ સમાર. કહીએ, ૯ આલહાદે કરી
શ્રુતિના મનોરથ. જેમ પૂર્યા છે કામરે; ઉત્તરીય વસ્ત્ર
કુમકુમ ચક્રિત, પાથરીયાં તે કામ. કહીએ. ૧૦ ત્યાં
બિરાજ્યા પ્રાણુનિધિ, ગોપી સભા અરવિંદરે; સ્પર્શ
હસ્ત અનંગ દીપન સ્મરણ ગોપી દષ્ટ. કહીએ ૧૧ ભજે
તેને ભજે જે કોઈ એક તેથી વિપરીતરે, ભજે ન ભજે

નહિ ભજે, કહેા કયાંની એ રીતિ કહીએ. ૧૨ પરસ્પરે
ભજે કોઇ આપ આપણે અર્થે સત્યરે; વિપરીતે છે તે
જાણજો જુગ ગત્ય કહીએ. ૧૩ એક જોગી કામ પૂરણ
મૂઠ ગુરુદ્રોહીશરે; ચાર જાણની એક રીત છે, કહું છે
ગોપીશ. કહીએ ૧૪ અમો તો ભજતાં નથી તે ધ્યાન
છુટી જાય રે; દ્રવ્ય પામેલું જાય ત્યારે, અધિક તનમન
થાય કહીએ, ૧૫ અમો ભજન પરોક્ષ કીધું, જાણજો
એ સત્યરે; તમો ભજ્યાનું શું કહું કહેતાં ન આવે
કૃત્ય. કહીએ. ૧૬ ચિરકાળનું આયુષ્ય લઇને ઓગ-
ગણ કેમ થાઉરે; શ્રીદ્વારકેશ કહે છે છબિપર નિરંતર
બસ જાઉં. કહીએ. ૧૭

ધાળ ૫.

વાહાલા માહારા વચન સાંભળીને હરખ્યાં વાહાલા
મહારા અડતાં આનંદ પરશ્યાં, વિરહે તાપ આકર્ષ્યા;
રાસ રમીશું શ્રીગોકુળચંદ્રશુરે લોલ. ૧ રાસ
ચારંભણ કીધું, બાહુ પરસ્પર લીધું; નૃત્ય ભેદ
ગત સીધું. રાસ ૨ ઉચ્છવ રાસ અમૂલ્ય અનેક
મંડલી ગોળ; કૃષ્ણ આઠ ને ગોપી સોળ. રાસ ૩
દેવસ્રી દરશાવ્યા, ચઢી વૈમાન સહુ આવ્યાં;
સર્વાંરવ ને કહાવ્યાં. રાસ ૫ દેવ દુદંભિ વાજે, ગાંધર્વ

આનંદ રાજે; પુષ્પ વૃષ્ટિ કરી સાજે. રાસ પ નૂપુર
 કિંકિણી વાજે, મધ્ય હેમ મણિ રાજે, રાસમંડળી રસ
 સાજે. રાસ ૬ શ્રમકણ મુખપર અલકે, બ્રૂવિલાસ બ્રૂવિ
 લળકે; તદિત મેઘ જળ ઝળકે. રાસ. ૭ ઉંચે સ્વર તે
 ગાયે, રાગ રંગ ત્યાં થાયે; તે રસનું શું કહેવાયે? રાસ
 ૮ અધિક સર્વકો નિરખી, રૂઠું કહેતાં હરખી, સંગ
 સખી સહુ સરખી. રાસ ૯ રાસ શ્રમિત કોઈ કહીએ,
 બાહુ કંઠ કર ગ્રહીએ, મીલન વિકલ કલ હોઈએ. રાસ
 ૧૦ અંદન ભુજને દીધું, અતિ સુવાસ મન લીધું;
 પુલકિત ચુંબન કીધું. રાસ ૧૧ નૃત્ય વિરલ સરશે,
 મુખ કપોળ કર પરસે; અર્વિત બિંદુ દરશે. રાસ ૧૨
 નૃત્ય ગાન મન ઠરીયું, નૂપુર કંકણ રસીયું, હસ્ત હૃદે
 પર ધરીયું રાસ ૧૩ એકલાં પામ્યાં ગોપી, કંઠ બાહુ
 આરોપી, રંગ રેલી મન સોંપી. રાસ ૧૪ કર્ણ કમલ
 બિરાજે; ધર્મ અલક મુખ લાજે, બ્રમર રાસ ગુણ રાજે.
 રાસ ૧૫ મનમાં ગમતી કેલી, તેમ ગોપી રંગ રેલી;
 બાળક દર્પણ ખેલી. રાસ ૧૬ વ્યાકુળ રસ આનંદ,
 કહેતા ન આવે છંદ; એ વૃંદાવન વન અંદ. રાસ ૧૭
 ખેચર સ્ત્રી રસ જોયું; કામ દષ્ટ મન મોહ્યું; વરદાને

રસ સોહું. રાસ ૧૮ અતિવિહાર રસ જાણી, પ્રેમ
સહિત મુખ આણી; પૂછન કીધું પાણી. રાસ ૧૯
સ્પર્શે આનંદ થાયે, લીલા થઈ તે ગવાયે; અમૃત દૃષ્ટિ
જેવાયે. રાસ ૨૦ શ્રમિત સર્વેને જાણી, કીડા કરીને
વખાણી, જળ પ્રવેશ મન આણી. રાસ ૨૧ જળ
કીડાની રીત; કહેતાં ન આવે પ્રીત; થઈ પરસ્પર જીત.
રાસ ૨૨ જાળથી ગમન કરીયું, પુષ્પત વન સંચરીયું,
તે જોધ મન કરીયું. રાસ ૨૩ નવ રસ નાટક સાજે,
અંદ્ર કિરણ અતિરાજે, મદન જોધને લાજે રાસ ૨૪
રાજાએ પૂછ્યું એમ, ધર્મ રીત તો તેમ, અધર્મ પર-
શ્યો કેમ. રાસ ૨૪ ધર્મ સેતુ કરી સ્થાપે, વક્રિત કૃત
કેમ રાખે, પરદારા કેમ ઝાંખે. રાસ ૨૬ પોતે પૂરણ
કામ, ઇચ્છિત કીધું કામ, અભિપ્રાય કહો કેમ ? રાસ
૨૭ શુકજીએ કર્યો ઉચ્ચાર; પૂરણ એ અવતાર; અનળ
પડે સર્વ સાર ઇશ્વર વચન પ્રમાણ, આચરણ કરે
અજાણ; બુદ્ધિવાન તે જાણ. રાસ ૨૮ હરિરસ નિગમ
વખાણે, એવિના કરે અજાણે; જેમ રુદ્ર વિખપાને રાસ
૩૦ ઉચિત કરી સહુ વાણી, ઉચિત વગર સુહાણી;
વિહાર કરી જાણી. રાસ ૩૧ એવું કર્યું પ્રતાપે. ઇશ્વર કરી,
સહુ જાપે ભક્ત મનોરથ ૧૫. રાસ ૩૨ જેની પદરજ

માગે; પ્રહ્લાદિક અનુરાગે, કર્મ બંધ શું લાગે. રાસ ૩૩ ગુલાબી પ્રીત જાણી, અંતર્જામી માણી. બાધક મન વખાણી. રાસ ૩૪ મનુષ્યદેહ તે ધરીયો, કીડા કરી ઉચરીયું, ગુણ ગાઈ ભક્ત વરીયું. રાસ ૩૫ ગોપન મન મનાવ્યું યોગમાયા કરી છાયું, પાસે દારા દેખાયું, રાસ ૩૬ પ્રહ્લરાત્રિ કરી જાણી, તોએ તૃપ્તિ ન માણી; ઘેર ગયાં સહુ રાણી. રાસ ૩૭ એ લીલા જે ગાવે, શ્રવણ હૃદે રસ લાવે, ભક્તિ મહાકુળ પાવે. રાસ ૩૮ ધન્ય વ્રજવનિતા ગોપી, મન કરી સર્વે સોંપી, ધન્ય જમુનારસ ઓપી, રાસ ૩૯ શ્રીવલ્લભને ચરણે; શ્રીવિ-હૃદેશ વરણે; શ્રીદ્વારકેશ છે શરણે. ૪૦

રાસનો ગરબો ધ્રાવણ ૬ કું.

સરખી સાહેલી સહુ મળીને નવસત આભરણ સજ્યાંરે, સાન કરીને વાહાલાને તેડો, લટકે ગરબે રમીયે, ચાલો જઈએરે. ૧ શ્યામા શ્યામા શ્યામાને મધ્ય બેસારી તાળી બાંહે હાથેરે, નિરખતાં વાહાલો રીઝેજી, જુઓ કટાક્ષ સાથે. ચાલો. ૨ સપ્ત સ્વર એક વીસ મૂર્છના ગ્રામ ત્રણને ભેદે, રાગણીઓ છત્રીસે મેળવી; ગાયે પ્રબંધ ભેદે. ચાલો. ૩ રાગ ઠાઠને ઉર-પતિરપ સંગીત નૃત્યગતિ લીજેરે; મુસકાઈ વાહાલાએ

જેયું; સર્વે રસમાં લીંજે. યાતો. ૫ શામળીઓ ત્યારે
 ઉભા થઈને, વેણુ વાઈકાઈ કીધું; વિઠ્ઠળ થયાં સાંભ-
 ળીને સર્વે મન આકર્ષી લીધું. યાતો. ૫ છુટા કેશ
 વેત શ્રમ સીકર, ભુજ બાંહડી ઘટકેરે; કરણપુલ નક-
 વેસર, ટીલડી, કંકણ પહેંચી મટકે. યાતો. ૬ બ્રહ્માનંદ
 થકી ઉગાર્યો, ભજનાનંદે લીધારે, રાસ રમી જળકીડા
 કીધી, સર્વ મનોરથ સીધાં. યાતો. ૭ બ્રહ્માદિક સનકા-
 દિક શંકર, ચઢી વૈમાને જોયરે; ગુણી ગાંધર્વ અપસરા
 કિન્નર, પુષ્પવૃષ્ટિ ત્યાં હોયે. યાતો. ૮ ધન્ય વિઘ્નતની
 પેરે સહુને, દર્શન એણી રીતે આપેરે; બ્રહ્મરાત્રિને લેખે
 કીધું, એણી પેરે સર્વે જીતે. યાતો. ૯ ધન્ય ગોપી
 વ્રજ શ્રીયમુના તટ, જ્યાં કૃષ્ણ રસ પાયરે; શ્રીવલ્લભને
 ચરણ પ્રતાપે, દારકેશ નિજ ગાયે. યાતો. ૧૦

રાસનો ગરબો ધોળ ૭.

દીઠી શરદની રાત સોહામણીજે, વહાલે રાસ રમ-
 વાની ઈચ્છા કરીજે. ૧ વહાલે વેણુ વગાડી વનમાંજે,
 સ્વર પૂર્યો સખીના કણ હૃદયમાંજે. ૨ નારી શ્રવણે
 સુણી સહુ નીસર્યાંજે, કુળની મર્યાદા સહુ વિસર્યાંજે. ૩
 તેણે તત્ક્ષણ ગૃહકાજ મેલીયાંજે, અંગે અટપટાં આ-
 લેપણ પહેરીયાંજે, ૪ એમ આવતાં તે ઠીકાં સુંઠરીજે,

ત્યારે ગમન વાક્ય બોલ્યા શ્રીહરિજે. ૫ તમે શાને તે
આવ્યાં સહુ મળીજે, તમે કુળવંત કહાવો કામનીજે.
૬ એમ લોકમાં તે લાંછન લાગશે જે, તમારો પતિવ્રતા
ધર્મ લાગશેજે. ૭ પતિવ્રતા પતિને છોડે નહિજે, પર-
પુરુષ શુ પ્રીત જોડે નહિ જે. ૮ શ્રીમદ્દનમોહનજી
સ્વરૂપ ધરીજે, બે પાસે તે સોહીએ સ્વામિની જે. ૯
મધ્યરાજે શ્રીગિરિધર રાજ્યાજે, પ્રભુ સાતે સ્વરૂપ
બિરાજ્યાજે. ૧૦ પ્રભુ સાતે સ્વરૂપ લીલા કરેજે, એણી
પેરે તે વ્રજમા વિચરેજે. ૧૧ ત્યારે સુંદરીને અભિમાન
આવીયું જે, ભાગ્ય પોતાનું સરાહીયું જે. ૧૨ ત્યારે
અંતર્ધાન હવા શ્રીહરિજે, વાગે વિલાપ કરે છે
સુંદરી જે. ૧૩ શ્રીયમુનાજી પુલિન આવી રહ્યાં જે,
ત્યારે શ્રીનાથજીને મન કરુણા આવી જે. શ્રીગોકુલ-
ચંદ્રમાજી રૂપ ધરીજે, ત્યારે સુંદરીને દર્શન આપ્યાં
શ્રીહરિજે. દ્વારકેશ પ્રભુને જાઉં વારાંજે, ફરી વ્રજ
પ્રગટ્યા અમ કારાંજે જે. ૧૬

દિવ્યલીલાસ્થલી ધોળ ૮.

શ્રીવૃંદાવન સુખકારીરે, સમરે નાહાસે સહુ પીડા;
જ્યાંહાં શ્રીરાધા ગિરિવરધારીરે, સદા કરેછે રસઠીડા. ૧
જ્યાંહાં રસમય ગિરિ ગોવર્ધનરે, રસમય શ્રીજમુના

રાણી; રસરૂપ વૃક્ષ ને વેલયોરે, પૃથ્વી રસમય લ્યો
 જાણી. ૨ રસરૂપ ચંદ્રમા અચલિતરે, રસમય છે
 દિવસરેણી; રસરૂપ સર્વ સામગ્રીરે, યુગલ રૂપને મુખ-
 દેણી. ૩ જ્યાંહાં ખટકતુ સદા વસે છે રે, જે મન ધગ્યે
 તે થાયે; છે સર્વ સમય હરિરવાધીનરે, દિવસ રાતપણ
 થઈ જાયે. ૪ જ્યાંહાં પ્રવેશ નહિ કોઈ પરનોરે, નવ
 ચાલે કોઈની માયા; ગોપી પણ તે સહુ ગોવિંદરે, જ્યમ
 કાંઈ સ્વરૂપ ને છાયા. ૫ જ્યાંહાં પુરુષ એક પુરુષોત્તમરે,
 બાકી સર્વ વ્રજનારી; તેમાં લલિતા મુખ્ય સખી છેરે,
 મધ્ય બેહુની અધિકારી. ૬ જ્યાંહાં જુગલ કિશોર રમે
 છેરે, નવરસલીલા નિત્ય નવી; અનુભવીનું અંતર
 જાણેરે, શકે વર્ણવી કેમ કવિ. ૭ જ્ઞાનીની ગતિ નવ
 પોંહોંચેરે, પ્રેમરસ પ્રેમીનેજ જરે; જ્યમ દૂધ સિંહણીકેરે,
 સિંહણસુત હોય તો જ ઠરે. ૮ એ પ્રેમ પરમ આનંદ-
 રસરે, રમે વિષયરસસમ આણે; એમાં શુક મુનિ ને
 શિવ છાક્યારે, તે શું કામી જન જાણે. ૯ જેણે કામને
 મોહ પમાડ્યોરે, તે પ્રભુ કામવશ કયમ થાયે; કૃષ્ણ-
 રસઠીડા ગાતારે, કામરોગ ઉરથી જાયે. ૧૦ મહા
 અધમનો ઉદ્ધાર કરવારે, ભૂતળ લીલા કરી નાથે; જ્યમ
 ભૂત વિપ જ્વરવાળાનેરે, તે જ અમૃત ઔષધ સાથે. ૧૧

હોય જીવની અવળી બુદ્ધિરે, માટે એ શિક્ષા ભાખી;
સમજી અનુભવતાં નિર્મળરે, થાશે શ્રીભાગવત
સાખી. ૧૨ એ ભાવે હરિરસ ગાતારે, સુણતાં હરિ
જ્ઞાતા થાશે; બને દાસ દયાના પ્રીતમરે, સહુ સુખ
સહેજે થઈ જશે. ૧૩.

ગરબો—રાસ મંડળનો દ.

જેવા રાસ મંડળ માહારે હોયરે આનંદ, પ્રેમ
પરાક્રમનું બળ ભારે ઉભરે પરમાનંદ. જેવા. એક
સમય વનમાં ગયા હરિ, મોહન વાઈ વંશ, વેણે વીંધી
ગોવાક્ષણી, એણે હરિને લીધા અંશ. જેવા. જે જ્યમ
તે ત્યમ નીસર્યારે ઘર કારજ છોડી, ડોડ પૂરવા કહાનજી
વાહાલે રમતડી માંડી. જેવા. પીતાંબર ફરકે પ્રભુને પાયે
ધુવરડી ધમકે ચૂંદડી ચળકે નારણું પાયે નૂપુરીયાં ઠમકે.
જે. બે પાસે બે સુંદરી ને, વચમાં વનમાળી, નાચે ખુદે
નેહશું પડછંદે લે તાળી. જેવા. એકની છૂટી વેણ
છખીલી અંખોડો વાળી, એકને આડી આંખ કરી
નાચતાં નિહાળી, જેવા. એકને નખદે નાથજી રે અવળે
મોઢે અંગ, છાશ પ્યારી પ્રીતડી એણે સારા કીધા ઢંગ,
જેવા. રાતે દાંતે હસે ઘણું રે હાર હૈયે લળકે, ફેર ફરતાં
પુહડી કાને ઝરમરીયાં ઝળકે, જેવા. એક લસડતી

ખાંધે વળગી, શીત વળ્યાં ગાલે, મુખડું હહુવે માવજી
 એને હેત કર્યા વહાલે, જોવા. એક ઇમકતી આવીને
 યેઠી ગહોડું મચકોડી, સમ ખાય તો સાંભળે એહને
 રમવા ઉઠાડી, જોવા. ચારુ ચંદ્રિકા શોભતીરે કરણપુલ
 કાંને; સેંથો પૂરી ઝગમગે એહના સંગીતને તાને,
 જોવા એક આવી હર્ષે ભરીરે હું હાર ભરી હેરે,
 નૂપુર ગયાં રે મહારાં નીસરી હું વાળીને પેહેરે, જોવા
 એક આવી આરત ભરીરે એ વર્ષે છે નહાની, નટવર
 નાથે પ્રેમશું કર કોમળ પગ પહાંની. જોવા. એક કહે
 એહને અદ્ય અહારને આવડું બળ ક્યાંથી, માશી
 મારી પૂતના એણે જન્મ ધર્યો ત્યાંથી, જોવા. એક કહે
 નાચીએરે, જીવણજી ઝાઝું, ચીર હમારાં ખરી જશે
 હું સહીયરમાં લાલું. જોવા. એક કહે ઉઠો અલખેલા
 જમુનાને આરે, આપણુ બેઉ જણુ ઝુમીયે તેમાં કોણુ
 જીતે ને હારે. જોવા. એક કહે ઉભા રહો તો કોઈ તમને
 મળશે, એ સહિયરનું અંગ ભારે ત્યાં ઢીમચડાં ઢળશે,
 જોવા. મન્મથ મન્મથ નટવરજી પર પુલકીયાં વરખે,
 નાકે મોતી નાથજી તે જોઈ જોઈ મન હરખે. જોવા
 ગિરિધર ગોપી એક રૂપ છે હરિતાદાત્મ્ય વિચારી,
 વિશુદ્ધ હરિરસ અંતર કરતાં ભાવ પ્રીત બલિહારી.

જેવા. ભક્ત મનોરથ પૂરણ કરવા હરિ લીધો અવતાર,
જન્મ ક્રમ સૌ દિવ્યપણાંમાં ગીતામાં નિરધાર, જેવા
ધન્ય વૃંદાવન વેલડીરે, ધન્ય યમુનાતટ સાર, ધન્ય
કન્યા આહીરની ધન્ય કૃષ્ણ તણો અવતાર, જેવા રસ
પ્રગટ છે રસિક હૃદયમાં રસિક મન આનંદ, રસાત્મક
રસરૂપ થયેથી પ્રગટ પૂર્ણાનંદ, જેવા. રસનું દાન કરે
છે બહાસો શ્રીવૃંદાવનચંદ એક જ બહુ રૂપો તે ધારે
રસસાગર ગોવિંદ, જેવા. વેણુગીતે ભાવ પ્રકાશ્યો
શ્રીવલ્લભની વાણી, શ્રીગુરુમુખથી શ્રવણ કરીને
અંતર માંહે આણી, જેવા. બહુવિધ ગોપીએ પૂર્વમાં
મેળવીયાં વરદાન, તે સૌ પૂરણ સિદ્ધની કરવા પ્રગટીયા
ભવવાન, જેવા. ગોપી ગોવિંદની ગત ન્યારી પૂર્ણ
અતૌકિક રીત, સદાનંદ રસરૂપણાંની પૂરણ ઝળકી
પ્રીત, જેવા. રાસમંડળનો ગરબો પ્રેમ ધરીને ગાશે,
સુણશે ભણશે અંતર ધરશે હરિ રંગે રંગાશે, જેવા.
રસિકરૂપે રસભાવ માણતાં આનંદ હેલી થાશે, દાસ
હયો કહે વણુ શ્રમ તે જન પરમાનંદપદે જશે, જેવા.
ગરબી ૧૦.

હારે વૃંદાવનમાં થનકકાર થૈ થૈ. હારે મધુવનમાં
થનકકાર થૈ થૈ. રાધાકૃષ્ણરમે રાસ ગોપીલહિલહિલહિ

લહીરે, બીજું નહિ નહિ નહીરે, વૃન્દાવનમાં હારે
 નૂપુર ચરણ કનકવર્ણ અંજર જોડો, હારિ ધુધરીઆળો
 ઓપે એકેકો તોડો, હારે મોર મુકુટ મણિ વાંકડો
 અંબોડો, હારે કુંડલ કાન કુંડલ કાન, બ્રહ્મદિ બાન
 તિલક તાન નેનબાન બાન કંપમાન, રૂંડ રૂંડ રૂંડ રૂંડ
 રૂંડ રૂંડરે. વૃં હારિ વાગે તાલ ને કરતાલ મૃદંગ તાલી,
 હારે કોઈ તંબુરો ને કોઈ મૃદંગવાલી, હારે સોળ
 સહસ્ર ગોપિકા છે એક બાલી; હારે સૂર સળકે. ધુધરી
 ધમકે ચાલે થનક થનક બલ બલ બલ ગોપી લઈ
 લઈ લઈ લઈરે. વૃં કે કર કટિએ દીધો છે વંક વાલી,
 મહનગાન મુખ્ય ગાય છે વનમાળી, કે બોલે બેન
 બોલે બેન, અમૃત એન, સુધાસેન, મોહનનેન પ્રકટ
 એન. થકે નહિ હૃદય હઈ હઈ હઈ રે. વૃં હારે મુકુટમાંહે
 રૂપ દીકું છે રાધાએ, હારે મનમાં માનની વિસાસણ
 થાયે; હારે હુંથી છાની રાખી છે મુકુટ માંહે, હારે તે
 બહુ વહાલી હઠ ઝાલી, બેઠી બાલી ઉઠી ચાલી, ધુંધ-
 રવાળી ભટ ભાળી; દયા પ્રભુ જે જે જે જે રે.
 વૃન્દાવનમાં

ધોળ ૧૧.

સાખી શરદપૂનમનીરાત, નંદસુત અંસી બબલી;

રાસરમણની વાત, લાલના મનમાં ભાવી. ૧ યમુના પુલ્લિન પુનિત, શીત સૌરભ મંદાનિલ; પરસે વાધી પ્રીત, કામરસ થયું મન પંકિલ. ૨ રજનીપતિ સુખ-દાન, કાનદેખી મન હરખ્યાં; બંસી બળવી કાન, તાન મોહની રસ વરખ્યાં. ૩ સાખી-બંસી ધુની સુણી સુંદરી, જન મન વંધ્યો અનંગ; વિઠ્ઠલતા પરવશ થયાં, ચિત્ત ચાલ્યું શ્યામને સંગ. ૧ કોએ જમતા તજ્યા ભરથાર, બહાર શિશુ મેલ્યાં રમતાં; ઉલટા કર્યા શણગાર, નાર તજ્યાં મજ્જન ગમતાં. ૪ કોએ ઉલટાં પહેર્યા વસ્ત્ર, આશ અંતરમાં હરિનિ; દોહોતી મેલી ગાય, જયજાણે કરી પ્રતિ કરિણી. ૫ ગુરુજનનિ તજી લાજ કાજ મનમાં સિદ્ધ કરવા; તોડી મર્જદાની પાજ, સાજ સાજ્યો રસ ભરવા. ૬ સાખી-સદન તજી સૌ સુંદરી, ચાલ્યાં હરિની પાસ; સરિતા જેમ સાગર ભણી, મને રાસરમણની આશ. ૨ ચલ ક્ય ક્ય મણિ હાર, અપાર શોભા તે ક્ષણમાં શ્રમનો મન ન વિચાર સાર, વાંધ્યો વણો તનમાં. ૭ કાલિંદીને ફલ, ફલ તરુ ફૂલ્યાં સુંદર; કમલ કુમુદ અનુકૂળ, થયો તે થલ સૌરભ ભર. ૮ ચંદ્ર ચંદ્રિકા માંચ, ચંદ્રમુખી ચપલા જેવી; નંદ નંદન ધન છાય,

બની એ શોભા કેવી. ૯ સાખી—કાલિ હીતટ નિકટમાં,
 નટવર ગોકુલ ચંદ; દેખી મન ટાઢું થયું, પડયાં પ્રેમ
 કામને ફંદ. ૩ કરજોડી કહે સઉં બાલ, હાલ તમ શરણે
 આઁયાં; શાંત કરો સ્મર ઝાળ, લાલ અમને મન
 ભાઁયા. ૧૦ મહન કોટિ અભિરામ, શ્યામ તમ સાથે
 રમવા; મન વાઁયો બહુ કામ, ધામરતિ લાગી નમવા.
 ૧૧ અધરામૃતનં પાન, કાન જ્યારે કરશું મુખથી;
 રહેશે ત્યારે નિદાન, પ્રાણ આ તનમાં મુખથી. ૧૨
 સાખી—મેર મુકુટને કાછની, સુધન ગુંજ માલ; પીતાં-
 ખર છખી મન વસી, દેખી લોચન થયાં નિહાલ. ૪
 રસિકશિરોમણિ લાલ, દયાલ તમે હો મનના; જાણીને
 અબળા બાલ, વહાલ મુખ આપો તનનાં. ૧૩ દેખી-
 તારે એવા હીન, મીનંવજ પરવશ મનના; બોલ્યા તે
 વચન પ્રવીણ, નવીન દયા નિજ જનના. ૧૪ મુખદેવા
 પરમ અપાર, સાર એના મનનો લેવા; ચિતના અતિ
 મુકુમાર, માર મોહન રસ દેવા. ૧૫ સાખી—વધૂ જન
 સારા વંશનાં, કરે કેમ વ્યભિચાર; કંથ તમારા ઘેર છે,
 તમે ભજશે મને કેમ નાર. ૫ જોયું વિપિન મુખકાર,
 વારયમુનાનાં પરસે; સીત સુગંધ ઉદાર, ભાર મંદાનિલ
 સરસે. ૧૬ નિર્મલ ચંદ્ર પ્રકાશ, હાસ જણે રવિના કેરો;

સ્વચ્છ રેણુ જાણે વાસ, કાસ સુમહંતનો ચેરો. ૧૭ નીર
 તીર વન ધોર, સોર જંતુનો જેમાં; રજની કાલ કઠોર,
 ફરો કેમ અબલા તેમાં. ૧૮ સાખી—કાજ સર્થા મમ
 દર્શનથી, જાઓ ગોકુલ ધામ; વાટ તમારી પતિ જીવે,
 તેનાં પૂરાં કરો જઈ કામ. ૭ એવાં વચન સુણી વ્રજ-
 બાળ, લાલનાં કર્કશ જેવાં; મનમાં થયાં બે હાલ, ચાલ
 નહિ સુઝે કહેવા ૧૯ નેને કંજથી ધાર, વારિની ચાલી
 જ્યારે; અધરબિંબ સુકુમાર, નારનાં સુક્યાં ત્યારે. ૨૦
 પદ સરસિજ અંગુષ્ઠ, દષ્ટિથી પરસી ધરણી; મનનાં
 વાઘ્યાં કષ્ટ, નષ્ટ ધનની થઈ સરણી. ૨૧ સાખી—ધીરજ
 મનમાંહે ધરી, કરી નેત્ર જલ દ્વર; કર જોડી વિનતિ કરે,
 વ્રજસુંદરી પ્રેમનું પૂર. ૭ ચિત્ત ચોરીને લાલ, હાલ
 અમને કાં કાઢો; અબલા છીએ અમે બાલ, વહાલ
 પંથ ક્રીધો કાં ટાઢો. ૨૨ છોડીને ચરણ સરોજ, ઓજ
 નથી જોવા મનમાં; કરશું તે તમથી મોજ, ફેંજ છે
 સ્મરના તનમાં. ૨૩ તે પતિ સુખ ધનધામ, કામ નથી
 તેનું અમારે; છો તમે સર્વે શ્યામ, હામ છે રાસની
 ભારે. ૨૪ જગરૂપી જગદ્ધાર, સાર સહુના છો સ્વામી;
 તમથી શો વ્યભિચાર, માર મોહન નહિ કામી. ૨૫
 સાખી—પ્રેરક મન તનનું હવે, તે તમ પાસે શ્યામ;

લોચન તમ મુખ લાલચી, હવે કેમ જઈએ અમે ધામ ?
 ૭ તમે આનંદધન રસરૂપ તજે કાણુ તમને પ્રાણી;
 ભોગ ચતુરના ભૂપ, કહે એમ વેદની વાણી. ૨૬ તમ
 સાથે રસ ભોગ, ભોગ નિશ્ચયે જે પામે; લેશ ન તેને શોક
 ઓઘ આનંદનો ધામે. ૨૭ દીનદયાળુ નાથ, હાથ
 માથે ધરી દીજે; અભયદાનની ગાથ સાથ અમ રાસજ
 કીજે, ૨૮ કાત્યાયની વ્રત અંત કંત વચન તમે જે
 દીધું; પાળો તેને ધીમંત, સંત જન સ્તુતિપથ કીધું.
 ૨૯ સાખી-દીન મીન સમ મધુરવચ મુણીને નંદકિશોર
 રાસરમણનું પાણુ કયું વ્રજસુંદરી જનમન ચોર. ૯
 નિર્ધનને જેમ ધન, તન જેમ નિર્ધનને મલતાં; શ્રુધિ-
 તને જેમ ભોજન મન વાળ્યો હરખ તે વલતાં. ૩૦
 વ્રજલલના વ્રજચંદ, ફંદમાં લીધા ત્યારે; શરદ પૂન-
 મનો ચંદ મંદ થયો શોભાભારે. ૩૧ રસદીપન ઉપચાર
 ચારુ ચંદન ચંદ્રોજ્વલ; વિવિધ પુષ્પના હાર, ભાર સૌ
 રત્નનો તે સ્થલ, ૩૨ સાખી-એલા કમુક લવંગને,
 નાગવહ્ની ધનસાર; ખીડી વિવિધ સુગંધની, માંહે
 કાંથો ચૂનો ખેર સાર. ૧૦ શ્વેત સ્વચ્છ મૃદુ સેજ,
 તેજમાં એ શશીનું ભારી; દીઠે સ્મર ઉપજેજ, કેજ કવિ
 મનમાં વિચારી, ૩૩ રત્ન જડિત ચો રાસ, થાળ સામ-

મીના સુંદર, મુકુર ધર્યા દિશ ચાર, વાર પાટલ સુગંધ
 ભર. ૩૪ સરસ ગાનની તાન, કાને સુણિ ઉપજે રતિ
 પતિ. વીણા મુરજનું માન, દાન કરે સુખનું તે અનિ.
 ૩૫ સાખી-પુષ્પબાણના બાણ, તે સમે થયાં સુખદાન;
 વ્રજજીવન મલિયા મલ્યું, જ્યારે રસિક રીતનું માન.
 ૧૧ કોએ રતિસુખ પરવશ ચેત, હેતથી હરિને રીઝાવે;
 વિવિધ ભાવ સંકેત, પ્રિતમને કંઠે લગાવે, ૩૬ નેત્ર-
 કમલની સેન, મેન ભર મનનો જતાવે; બોલે મીઠાં
 વેન, ચેન ઘણું મનમાં લાવે. ૩૭ ખટરસ ભોજન થાળ,
 લાલને પાસે લાવે; મુખમાંહે આપે બાલ, રસાલ તે
 હરિ મન ભાવે. ૩૮ સાખી-નિજકર કરી ખીડી સરસ,
 રસિકરાય મુખમાંય; આપે વ્રજ લલના લલિત, પોતે
 તેનું ચર્વિત ખાય. ૧૨ અધર બિંબ થયા લાલ,
 લાલના લોચન જેવા; દર્પણ લીધું બાલ. વહાલથી
 પ્રિયકર દેવા ૩૯ દર્પણ લઈ નિજ નાથ; હાથમાં નિજ-
 મુખ જોયું; ૪૦ ચોપડ ખેલ રસાલ ચાલ જેમાં રસની
 ભારી; ખેલે શ્રીનંદલાલ; થઈ રતિ સુખ તૈયારી. ૪૧
 સાખી-કુસુમમાલ કરથા કરી, વેણીભૂષણ અંગ; ધારે
 એક ખીજ મલી વાક્યો આનંદજલધિતરંગ. ૧૩
 ગાએ કેદારો ને બિહાગ, સુહાગજે સુરનો જેમાં; લયના

લાગ્યા બાગ, જગરૂક તાલ છે તેમાં. ૪૨ તાનના ભેદ
 અનેક, એક એકને સમજાવે; રીઝી કરે તન એક,
 રસિકજન પ્રીતિ વધાવે. ૪૩ કુસુમ પ્રચુર પર્યંક, અંક
 ભરી ભાભિની સાથે; બેઠા શ્રીકૃષ્ણમયંક, શંક તજ
 સરસિજ હાથે. ૪૪ સાખી—પરસી મૃદુલ કપોલને,
 લોચન લોલ વિશાલ; પ્રિયતમ પ્રિય વાતો કરે, ભરે
 પ્રેમથી લલનાને લાલ. ૧૪ અતિ રતિ સુરત સુજન,
 માન તજ સુંદરી સંગે; સકલ બંધ સુખ દાન, કાન
 કીધું શ્રમ થયો અંગે. ૪૫ શ્રમ સીકર તે સ્મમંદ,
 સુગંધ યુત એવા શોભે; ધરણીયે નિર્મલ ચંદ, તારા
 આવ્યા તેના શું લોભે. ૪૬ શીતલ તારે સમીર, નીર
 યમુનાનાં પરસે; કંજપરાગથી ધીર, તીર તરુ ઘાતે
 સરસે. ૪૭ ત્યારે થયો શ્રમ દૂર પૂર સુખનો મનમાંયે;
 રતિપતિ કીધો ચૂર, શૂર એવા બે તે ત્યાંયે. ૪૮
 સાખી—જલસ્થલ કુંજનિકુંજમાં, યુવતિ પુંજને સાથ;
 એવા વિધિધ વિહાર ભર, કરી સુખ દે વ્રજનાથ. ૧૫
 અચલ અનંત વિહાર, સાર શ્રુતિનો એ કેવલ; કહેતાં
 ન આવે પાર, ધાર મનમાં છે એ ફલ. ૪૯ આનંદમય
 નંદલાલ, બાલવ્રજની નિકુંજ થલ; પશુ પક્ષી દ્રુમ
 જલ, તાલ સરિતા પ્રસૂન ફલ. ૫૦ એવું મનમાં જ્ઞાન,

ધ્યાન એવું સ્થિર માંગું; પ્રેમભક્તિ કરો દાન, કાન તમ
પદ જુગ લાગું. ૫૧ સાખી—સ્નેહ સૌખ્ય નિશ્ચય કરો,
જગજીવન નંદનંદ; રસ શિંગાર સંયોગનો, એ પૂરણ
થયો પ્રબંધ. ૧૬ સંવત્સર યુગ નંદ શશિ, અસિત
સપ્તમી વાર; સુર ગુરુ ગુર્જર એ મિતિ, ને આશ્વિન
માસ છે સાર. ૫૨

ધોળ ૧૨.

સખી શરદ પૂતમની રાતરે. સુંદર વેણ વાજે. ૧
મારો વહાલોજી રમીયા રાસરે. સુંદર. ૨ એના ધુંવર-
વાળાકેશરે. સુંદર. ૩ મારો વહાલોજી નટવર વેશરે.
સુંદર. ૪ ગોપી અતિ ઉતાવળાં આવેરે. સુંદર. ૫
એતો આવીને ચરણે લાગેરે. સુંદર. ૬ શ્રીવલ્લભપ્રભુની
પ્રીતરે. સુંદર. ૭ અમને રાસ રમાડ્યાં રંગ રીતરે.
સુંદર. ૮ સાખી—કેમ આવ્યા તમે કામિનિ, એમ
ખોલ્યા નંદકિશોર; અર્ધ નિશાએ વનમાં, જે વેળાએ
આલે ચોર રે. કામિનિ કેમ આવ્યાં કેમ આવ્યાં, આ
વનમાં તે શું છે કામરે કામિનિ કેમ આવ્યાં. ૯ એમ
એમ ખોલ્યા તે સુંદર શ્યામરે, કામિનિ. ૧૦ તમે ઘેર
જાઓ ગોપીઓ ઘટ છેરે, કામિનિ. ૧૧ તમે વેગે જાઓ

વેળા તો વટે છેરે, કામિનિ. ૧૨ આ ધર્મ તમારો
 ભાગેરે, કામિનિ. ૧૩ સખી લોકમાં તે લાંચ્છન લાગેરે,
 કામિનિ. ૧૪ શ્રીવલ્લભપ્રભુજી એમ કહે છે રે,
 કામિનિ. ૧૫ સુણી રનેહ નીર ધારા વહે છે રે.
 કામિનિ. ૧૬ સાખી—તમે ત્રિભુવન તેડાવીને, તજાવ્યો
 સંસાર; તમે તે વનમાં તેડાવીને, હવે કરો છો તિર-
 સ્કારરે. નંદજીના નંદલાલા. તમારી ચાલ દેખી હું તો
 છકી છૂરે. નંદજીના. ૧૭ મારે વહાલું નથી તમ
 પાપેરે. નંદજીના. ૧૮ અમે તજી છે કુળની લાજરે.
 નંદજીના. ૧૯ મારા વહાલાજી ચતુર સુજાણરે. નંદ-
 જીના. ૨૦ આપ્યાં આનંદરસનાં દાનરે. નંદજીના. ૨૧
 શ્રીવલ્લભ પ્રભુને બલિહારરે. નંદજીના. ૨૨ અમે આવ્યાં
 તમારે ચરણેરે. નંદજીના. ૨૩ સાખી—વચન સુણી
 વ્રજનારનાં થેઇ થેઇ રમીયાં રાસ; રમઝમ વાગે ધુધરા,
 વ્રજસુંદરીની પૂરી આશરે. ગિરિવર ગિરિધારી ગિરિ-
 ધારી. ફરતાં દામિની વચ્ચે વનમાળીરે, ગિરિવર. ૨૪
 સખી અન્યોઅન્ય લે છે તાળીરે. ગિરિવર. ૨૫ ત્યાં
 જોવાને દેવતા આવ્યારે. ગિરિવર. ૨૬ લઇ પુષ્પે પ્રભુને
 વધાવ્યારે. ગિરિવર. ૨૭ શ્રીયમુનાજી વહે છે ગંભીરરે.
 ગિરિવર. ૨૮ રહ્યો ચંદ્રમા શરદનો સ્થિરરે. ગિરિ-

વર રદ મુખે તા થેઈ તા થેઈ બોલેરે. ગિરિવર. ૩૦
 સહુ સુંદરીની સંગે ડોલેરે. ગિરિવર. ૩૧ કોઈ સખીનો
 અધરરસ લૂંટેરે. ગિરિવર. ૩૨ વ્રજવનિતાનો અમૃત
 રસ લૂંટેરે ગીરિવર. ૩૩ વ્રજવલ્લભ પ્રભુને જોઈનેરે.
 ગિરિવર. ૩૪ મહાઈ મનદુરં રહું છે મોહીરે. ગિરિવર. ૩૫
 સાખી—ધન્ય ધન્ય વ્રજની ભૂમિકા, ધન્ય ધન્ય વ્રજની
 નાર; શ્યામ સંગ કીડા કરે, શું વર્ણુવું લીલા અપારરે.
 ગિરિવર ગિરિધારી.

ઘોળ ૧૩.

સખી આજરે વાગે શ્રીવૃંદાવન વાંસળી, મારે
 મંદિરીએ સંભળાય, સખી આજરે વાગે શ્રીવૃંદાવન. ૧
 સખી વાંસળી તે કેરી વેણુમાં, મારું ચિત્ત ધણું અક-
 ળાય. સખી. ૨ સખી સુધ બુધ ભૂતી સુંદરી, જરે
 ઘર તજીને વન જાય. સખી. ૩ સખી અવળાં તે
 આભરણ પહેરીયાં, જરે અવળાં ઓઢ્યાં ચીર. સખી. ૪
 સખી કરનાં તે કંકણ જોડનાં, જરે નૂપુર ધરીયાં કાન.
 સખી. ૫ સખી નયને તે સિંદૂર સારીયા, જરે કાજળ
 ટીલડી લલ્લાટ. સખી. ૬ સખી ગાયોનાં દોહન ચુકીયાં,
 જરે વાછરાં બાંધ્યાં છે બહાર સખી. ૭ સખી ઘરનાં
 તે કામકાજ ચુકીયાં, જરે રોતાં મેહોદ્યાં છે બાળ.

સખી. ૮ સખી મેલ્યાં તે માત તાત બ્રાતને, જીરે
મેલ્યાં પતિ પુત્ર પરિવાર. ૯ સખી આસો તે માસ
સોહામણો જીરે સોહામણી શરદની રાત. સખી. ૧૦
સખી માધવદાસના સ્વામીને વિનવું, હારે વાહાણે રંગે
રમાડ્યાં છે રાસ. સખી આજરે વાગે. ૧૧

ઘાળ ૧૪.

સખી શરદ પૂનમની રાત મુજને વહાલીજી,
એવી ગોકુલ વ્રજની નાર રમવા ચાલીજી. ૧
એવાં નાક પ્રમાણે નથનાં નિર્મળ મોતીજી,
એવાં દર્પણ લીધાં હાથ મુખડાં જોતીજી. ૨
એવાં કહ્યાં ને કાંખી ચાર વીછવા ઝણકેજી,
એવો ઝાંઝરનો ઝમકાર ધુધરી ધમકેજી. ૩
એવાં ચોળીને પહેર્યા ચીર ખીતામ્મર ખીળાંજી,
મારા વહાલા સાથે રમવો રાસ કરવી લીલાજી. ૪
એવી લીલા તે ગાળે નિત્ય નર ને નારીજી,
ત્યાં રમે ગોપીઓને કાહાન રમતાં ભારીજી. ૫
એવાં બાંહે બાળુ બંદ ઓગનીયાં ખળકેજી,
એવો હઠડે એકાવળ હાર ઝુમણાં ઝળકેજી. ૬
ત્યાં ફુંદડી ફરે ગોપી ચાર વચ્ચે ગિરધારીજી,
એવા માધવદાસના હાસ જઈ બલિહારીજી. ૭

ધોળ ૧૫.

વનમાં વાગેરે વાંસળી, માહારે મંદિરીએ સંભ-
 જાય. વનમાં ૧ મોહ સહુ પામીરે સોહામણી, જીવડો
 આકુળ વ્યાકુળ થાય. વનમાં ૨ વેગે આલીરે વનિતા,
 મહેં તો ધરમાં નવ રેહેવાય. વનમાં ૩ દેહની દશારે
 વિસરી, અંગે આભૂષણ બદલાય. વનમાં ૪ ભુવન
 ભુવનથીરે ભામની, આલી કામ કરી ધર ત્યાજ. વનમાં
 ૫ સાસરું મહીયરે મેલીયું, લોપી લોકડીયાંની લાજ.
 વનમાં ૬ વન સહુ આવીરે ગોપીયો, નયને નિરખ્યા
 શ્યામ શરીર. વનમાં ૭ રૂઘુનાથ હરખ્યોરે હૈયે ઘણું,
 સુંદર જમુનાં કેરાં તીર. વનમાં ૮

ધોળ ૧૬.

મારા વાહાલાના વન માંહ, વાગે રૂડી વાંસલડી;
 હું તો ઘેલી રૂં ધર માંહ, કોણે દીધી સાંકલડી. ૧
 કુંભ વિના જળ ભરવા આલી, શિરપર મેહેલી ઝિઢા-
 છીરે; ગરણું લઈ જળ ગળવા બેઠી, કુંભની સુધબુધ
 ભુલી. વાગે. ૨ ગુણીયા વિના ગૌ દોહોવા બેઠી, સાડી
 ભીંજઈ નવ જાણીરે; વાછડું વાળતાં ગોપીઓએ,
 બાળક બાંધ્યાં તાણી. વાગે. ૩ ધી તાવીને છાશમાં રેડ્યાં
 દૂધમાં રેડ્યાં પાણીરે; નેતરું લેઈ નાવલીઓ બાંધ્યો, ધરનો

ધણી નવ જણ્યો. વાગે. ૪ પાત્ર વિના મેં ભોજન
 પીરસ્યાં, મોઢક મર્યાં ભેળીરે, સાકર વડીનાં શાક
 વધાર્યાં, શેવમાં સુંઠજ ભેળી. વાગે. ૫ સાસુ કહે
 વહુને વૈતર વળગ્યાં, અવચળિયા ઉતરાવોરે; હીયેર
 કહે ભોજનને બાંધો, સાન કરી સમજવો. વાગે. ૬
 તનમન મારા પ્રાણ હરી માહારો વાહાલોજી મથુરાં
 જાયરે, રામકૃષ્ણ પ્રભુએ રસ પીતાં, વારેવારે
 સમજવું. વાગે. ૭

ઘોળ ૧૭

રાસમેં બિહારી આજ રાસમેં બિહારી;
 સોહત સલોને શ્યામ, રાસમેં બિહારી. ટેક.
 મોર મુગટ કાછની કટિ, પીત પટ સંભારી;
 શ્રવણ કુંડલ ચરણ નૂપુર, મુરલી અધર ધારી. ૧
 બંસી સુનિ આય મીલી, સખ પ્રજકી નારી;
 એક એક પ્રતિ રૂપ ધરી, વિલસત વનમાલી. ૨
 વૃંદાવન કુંજલતા, રાસ રચ્યો ભારી;
 થેઝ થેઝ નાચત હરિ, સંગ રાધા પ્યારી. ૩
 સુરનર મુનિ નાર સહિત, નિરખિ સુધ વિસારી;
 ધન્ય ધન્ય રઘુનાથ પ્રભુ, પ્રજજન સુખકારી. ૪

ઘોળ ૧૮.

બાંસુરી બજાઈ આજ રંગસોં મુરારિ
 બંસીકી ધુની સુની, શંકરકી તારી છૂટી;
 વેદ પઢત ભૂલ ગયે, બ્રહ્મા બ્રહ્મચારી. ૧
 જલ સ્થલ કે જીવ મોહે, મોહે પક્ષી સારી;
 ગોકુલકે ગ્વાલ મોહે, મોહી બ્રજનારી. ૨
 જમુનાજલ થકિત ભયો, સુધ ન સંભારી;
 સૂરદાસ મદનમોહન, ત્રીન લોક વારી. ૩

ઘોળ. ૧૯.

બંસી બાજીરે કાના તેરી મદન ગોપાલ; મદન
 ગોપાલ, નાગર નંદાજીના લાલ. બંસી. ૧ બંસી બાજી
 વૃંદાવનમેં દોડી બ્રજકી બાલ; લાજ કાજ મૂકી વ્રજ
 જનકી, જઈ પહોંચી તત્કાળ. બંસી. ૨ દે દે ગોપી
 બીચ બીચ માધો, નાચે દે દે તાલ; રાસમંડળકે
 બીચમેં મોહન, ગાવે રસિક રસાલ. બંસી. ૩ મોર
 મુગટકી લટક બનીહે, ગલે વૈજયંતી વિશાલ, પીળે
 પટકે મન મોહું છે, લાગી વૈરણ વિશાલ. બંસી. ૪
 ગાય ચરાવે વ્રજભૂમિમેં, સંગ સખા લેઈ ગ્વાલ;
 ધુમર ઘોરી કાજર કહી કહી, બોલાવે ગોપાલ. બંસી.
 ૫ કમોદ વનમેં જઈને પહોંચ્યાં, સખીઓ લાવે છાક;

લાડુ પુરી શાક ભુજૈના, દહીં માખન દુધપાક. બંસી.
૬ પીસ્તાં ને બદામ ટોપડં, ખારેક મીશ્રી દ્રાક્ષ; ખરખુજ
નારંગી જમફળ, આંબા કેરી સાખ. બંસી ૭ ઉની
ઉની રોટલી ને કારેલાનું શાક; આવરે વરસાદ તમને
ઘેબરીઓ પરસાદ. બંસી. ૮ મોદકીયાની માર મચી
છે, ખેલ કરે નંદલાલ; શ્રીવિકૃતપ્રભુ એમ કહે છે,
એનું નામ કનૈયાલાલ. બંસી. ૯

ઘોળ ૨૦.

વાત્રા મારા વૃંદાવનના ચોક કે, વહેલા પધારજેરે
લોલ. ૧ મુજને રાસ રમ્યાના કોડ કે, ડુવા'લા સંગ
ખેલડીરે લોલ. ૨ એવી રૂડી ગોકુલની વ્રજનાર કે,
વેગે બોલાવજેરે લોલ. ૩ એવો રૂડો બંસીબટનો
ચોક કે, કુંજ સોહામણેરે લોલ. ૪ એવાં રૂડાં જમુ-
નાજતાં નીર કે, તટ રણિયામણેરે લોલ. ૫ એવી
રૂડી શરદપૂતમની રાત કે, ચંદ સોહામણેરે લોલ. ૬
મધરાતે વાઈ વેણુ રસાલ કે, હું થઈ ઘેલડીરે લોલ. ૭
લેવા મુખડાંનાં તંબોલ કે, મળી તેવ તેવડીરે લોલ. ૮
ફરતી ગાન કરે વ્રજનાર કે વચ્ચે મારો વાલમેરે
લોલ ૯ મળીઓ માધવદાસનો નાથ કે, રસ જમ્યો
વણેરે લોલ. ૧૦

ધોળ ૨૧.

સાભળને સજનીરે વ્રજની વાતલડી, ઉત્તમ અજવા-
 ળારે શરહની રાતલડા. ૧ આકાશે ઉદીયારે શશીયલ
 સોળ કલા, મધ્યરાતે મહાવનરે આનંદ આવ દળ્યા. ૨
 જગજીવન ઉભલારે જઈ જમુનાતીરે, વાલે વેણ વગા-
 ડીરે મુખ મધુરી ધીરે. ૩ મુરલીમાં મોહનરે મીઠડા વેદ
 ભણી, ત્રિલોકે મોહ્યારે ત્યાં એક નાદ સૂણી. ૪ પાતાળે
 પન્નગરે મોહી સર્વે નાગણીયું, છત્રીસે રાગેરે મોહી
 સર્વે રાગણીયું. ૫ ઇંદ્રાદિક મોહ્યારે ઇંદ્રને ઇંદ્રાણી, બ્રહ્મા-
 દિક મોહ્યારે બ્રહ્મા ને બ્રહ્માણી, ૬ શંકર પણ મોહ્યારે
 ઉમીયાજી રાણી, વહેતાં જલ મોહ્યારે શ્રીજમુનામહા-
 રાણી. ૭ તપસી તપ ચૂક્યારે મુનિવર ધ્યાન થકી, ફલ
 પુલે પુલ્યારે વન વન વનસ્પતિ. ૮ બોલે મોર બપૈયારે
 મધુકર ગુંજ કરે. ગૌધેન લોભાણીરે મુખ થકી તૃણ
 ન ચરે દ. ડુંગરીયા ડોલ્યારે અષ્ટકુલ તેજ કરી, સુખ
 સજ આવેરે, મીઠી વેલ્ય ફલે. ૧૦ જે જેમ તે તેમ
 ત્યારે, ચિત્રામણ લખીયાં; થિર થાવર થંભીયાંરે દુખીયાં
 થયાં સુખીયાં. ૧૧ સમુદ્રની લેહેરોરે, વારીવારી વેહે
 વેતી, ઘરોઘેર ઠરીયારે, સુખપ્રુથ નવ રહેતી. ૧૨ ત્યાં
 એવી લે લાગીરે, પવન રહ્યા મોહીને; આકાશે ઉડુગ-

થુરે, ચંદ્ર રહ્યા જોઈને. ૧૩ ચાંદો ને સૂરજ રે, થંભીયા
 રથ ઝાલી, એવી વ્યાકુળ વનિતારે, સર્વે ત્યાં ચાલી ૧૪
 તનમાં વિરહ વાંધ્યારે, વનિતા થઈ પેલી; ચતુરા વન
 ચાલીરે, એક એક પેં પહેલી. ૧૫ ધરખારજ તણ્યાંરે;
 પિયુને પરહરીયા, માઆપ સજન સુતરે, તજ્યાં
 સર્વે સાસરિયા. ૧૬ મંદિરીયે મેલ્યાંરે, બાલકને રોતાં,
 પંથે પરવરીયાંરે, જઈ વનમાં જોતાં, ૧૭ શરીરે સુધ-
 બુધ ભૂલ્યાંરે, નેણે સિંહર ભર્યાં, કાજલ સિર સેંથેરે,
 નૂપુર ચરણ ધર્યાં, ૧૮ બાબુબંધ કંઠેરે, જમણા હાથે
 છે, પાચે ધુધરા બાંધ્યાંરે, કંકણ હાથે છે; નથ નાકેં રે
 અંગોઠી આંગળીયેં છે. ૧૯ કોઈ ચંચલ નારીરે, કોય
 અબલા નારી. અવળાં ચીર ઓઢ્યાંરે, અવળાં શણુ-
 ગારી. ૨૦ ચોલી ને સાટેરે ચુંદડી બાંધી છે; કોઈની
 કસ ત્રુટીરે, કોઈની છુટી છે. ૨૧ કોઈ બાળે વેશેરે કોઈ
 છૂટે કેશેરે. એ વ્યાકુલ વનિતારે, જહાં વનમાં પોતી;
 એક એકની વાંસેરે, જાએ પગલાં જોતી. ૨૨ પ્રણા-
 મજ કરીયાંરે, જઈ પ્રભુજી પાચે, ત્યાં મુખથી બોલ્યારે,
 ચૌહલુવનરાયે. ૨૩ મધરાને આવ્યાંરે, સુંદરી શા
 માટે, ફેરો શિદ બાધેરે, મહાવનની વાટે. ૨૪ આચર-
 ણનાં પગરથુરે, શાં તમે આહરીયાં; પતિનાં વાર્યાંરે, તે

તમે નવ કરીયાં. ૨૫ પીયુને તણ્યારે, એ શો અન્યાય
 કર્યો; તમે જીવો વિચારીરે, હું તમ પાસ રહ્યો. ૨૭
 પતિનું મુખ જોતાંરે, પતિવ્રતા થાયે. સ્વામીની સેવારે,
 પરધેર નવ જાયે. ૨૭ તેમાં લાંછન લાગેરે, કહું તમને
 સાચું; તેને પૂછ્યા વિનારે, કામ કર્યું કાચું. ૨૮
 લંપટના લક્ષણ કે, આવડાં નવ કરીયે; અહીં શિદ્ધ
 આવ્યાંરે, જાઓને મદિરીયે; જાવ જાવની જાવનેરે,
 જાવ પાછાં વળી; પતિવ્રત તમારુંરે, જાશે સર્વે દલી.
 ૩૦ એવાં વચન સુણીનેરે, વનિતા નિરાશ થયાં;
 ધરણી પર ઢળીયાંરે ગદગદ કંઠ થયાં. ૩૧ આંસુની
 ધારારે, નેણાંમાંથી નીર ઝરે, ત્યાં કાંઈ સાસ ઉસાસેરે
 ઉત્તર કાંઈ ન કરે. ૩૨ પછે ચિરતા થઈનેરે વનિતા
 વાણી વદે; પછે મુખથી બોલ્યાંરે, વિચાર કરીને હૃદે.
 ૩૩ મધરાતે આવ્યારે; તમને મલવાને; જાણો શ્યામ
 નથી આવ્યારે પાછાં વળવાને. ૩૪ વાલાજી ચિતડું
 મારુરે, તમ સાથે જોડ્યું; સહુ સગાં કુટુંબનુંરે, સગ-
 પણું પણુ ત્રોડ્યું. ૩૫ અમારા પતિ તમેરે, પ્રભુજી છો,
 એમ શિદ્ધને કોચવારે, નહી વળીયે પાછાં. ૩૬ પાછાં
 વળીયેરે, નહીં નહીં નહિ વલીયે; અલૌકિક સુખ આપોરે,
 ભાવે ભેળાં ભળીયે. ૩૭ એવાં વચન સુણીનેરે, પ્રભુજી

હસીયા; માનનિને મળવારે, વહાલોજી ધસીયા. ૩૮
અધર વેણુ ધરીનેરે, લીલા પ્રગટ કરી; એવી નૂતન
લીલારે, વ્રજમાં વિસ્તારી. ૩૯ રસમાં રંજજી જામ્યારે,
લીલા લહેર થઇ; માનની મનમાંરે, ગર્વ ધરીને રહી.
૪૦ સાંભળને સજનીરે કહું એક વાતડલી; ધન્ય ધન્ય
દિવસરે, આજની રાતલડી. ૪૧ તિહાં શેષ મહેશ્વરને
બ્રહ્માજીને જોતા ફરે, એવા વાલમજીરે, અમશું કીડા કરે.
૪૨ એવું માન જ્યારેતરે, માનિની મન આણ્યું; પૂરણ
પુરુષોત્તમરે પ્રભુજીયે મન જાણ્યું. ૪૩ તે સમે તત્-
ક્ષણરે, અંતર્યામિ થયા, વિલખે વ્રજનારીરે, વનવન
પ્રતે ગયાં. ૪૪ વેલીને પૂછેરે, વૃક્ષને પૂછે છે; માત્રતીને
પૂછેરે, મલ્લિકાને પૂછે છે. ૪૬ કેલીને પૂછેરે કેતકીને
પૂછે છે, કણેરને પૂછેરે, કદમને પૂછે છે- ૪૬ તમરાંને
પૂછે રે, ભમરાંને પૂછે છે. વાયુને પૂછે રે ધરણીને પૂછે
છે. ૪૭ તુલસીકલ્યાણી, ગોવિંદ પદ પ્યારી. તમે જીવો
વિચારીરે, દેખી દીસા અમારી, ૪૮ અમને દેખાડોરે,
પ્રીતમ પ્રાણ પ્રિયા. અમથી અંતર્યામિરે, વાલોજી
થયા. ૪૯ અમને મુકીનેરે, વનવન પ્રત્યે ગયા, એવી
કીડા કરતાંરે, વન વન ડોલીયાં, ૫૦ ઝાડ ઝાડની સાથેરે,
પ્રત્યક્ષ થઇ બોલે, બોલતાં ડોલતાંરે, કાઇ તેડી આલે.

૫૧ કોઈ તેડી આલેરે, કોઈ કૃષ્ણ થઈને માલે. કોઈ વેણું
 ધારેરે, કોઈ પૂતનાંને મારે. ૫૨ કોઈ તો વેણુ આલેરે
 કોઈ ગિરિને તોલે, કોઈ હાવાનલ પીયેરે, કોઈ કાલી
 નાથે. ૫૩ એવી કીડા કરતાંયે, આવ્યાં જમુનાજી નાથ્યાં
 ઓગણીસ શ્લોકેરે, ગોપિકાગીત ગાયાં. ૫૪ ગાઈ
 ગાઈને વળીયારે, અતિશે નિરાશ થયાં, ધરણી પર
 ઢલીયારિ, વાલાને મળીયાં. ૫૫ હવે પોતાનાં જાણીરે;
 અંતરમાં દયા આણી, જ્યારે ગર્વ ગળીયોરે, ત્યારે
 વાલો બોલીયા વાણી; મધ્ય મંડલમાંથીરે, પ્રભુજી
 પ્રગટ થયા; શ્રીગોકુલચંદ્રમાજીરે, રૂપ ધરીને રહ્યા.
 ૫૭ પોતાનાં કાધારે, લીલામાં લીધા. અલૌકિક સુખ
 આપ્યાં રે, ચિર કરીને થાપ્યાં. ૫૮ રસમાં રસ જમ્યોરે
 લીલા લેર કીધી, પાહીલીયે ઠમકેરે, ધુંધરીયું ધમકે. ૫૯
 કિંકણીમાં ખલકેરે, ઝુમણાં ઝલકે છે; શોભે વનમાળીરે,
 ત્રીકમ લે તાલી. ૬૦ વેણુના શબ્દરે, સુરલોકમાં ગાજે;
 તે સમે તત્ક્ષણેરે, નિશાન તો ત્યાં વાજે. ૬૧ દુંદુભિ
 દડદડે રે, નોખતગડગડે છે; પુષ્પની વૃદ્ધિરે, અતિ ધણી
 વરસે છે. ૬૨ એવી લીલા જોઈનેરે, વ્રજજન હરખે છે,
 આનંદની અવધિરે અતિ ધણી વરખે છે. ૬૩ લીલા
 રસસિંધુરે, વાલમને વ્રજનારી; એમાં શું જાણેરે, જડ

બુદ્ધિ સંસારી. ૬૪ લીલારસ અમૃતરે, પરીક્ષિત નવ
આખ્યો; શુકળ મહાસાગરરે, રસ છુપાવી રાખ્યો. ૬૫
તે પ્રશ્નથી સંશયરે, રાજનો હુદે ધરીયો; પછે જ્ઞાન વૈરાગ્યેરે
ગ્રંથ પૂરો કરીયો, ૬૬ લીલારસ અમૃતરે, જ્યાં ત્યાં
નવ ગાળે, એ રસના ભોગીરે, તેને એ રસ પાળે ૬૭
એ લીલા બેઠનેરે, હરિદાસ બલિહારી; એ લીલા નિત
ગાળેરે, સહુ નર ને નારી. ૬૮

હીંચહમચીનાં ઘોળ.

ઘોળ ૧.

આજે આનંદ મારે અતિ ઘણો, શ્રીગોકુલ જય
જયકારરે; ધન્ય ધન્ય નંદ જસોમતી જેણે જયા જગ-
દાધારરે. આપે નંદ વધામણાં રે જન્યક ઉભા દ્વારરે,
કનકવસ્ત્ર સોહામણારે પ્રાહ્મણુ ભરીયાભારરે. મંગલ
ગાય મળી માનિની કાધા સોળે શૃંગારરે. નહિ સુંદર
ત્રૈલોક્યમારે જેવારે નંદકુમારરે. ૩ ૧ શુભ દિન શુભ
ગ્રહ શુભ અયનારે, શુભ વેળા ને શુભ વારરે; સમ
નક્ષત્ર જન્મોત્તરી લખી લાવ્યા ગર્ગાચાર્ય રે. ૨ દધિ
છાંટે ગોવાળીઆ, ત્યાં નાચે નર ને નારરે; કુસુમવૃષ્ટિ
સુરપતિ કરે જન ગોવિંદ બલબલ જયરે. ૩.

ધોળ ૨.

રસીયો રસે ભર્યોરે, વહાલો મારો વિઠ્ઠલવર
 વરણાગીઓ રે; પ્રજવનિતાએ વર્યોરે, એહુની છબી
 ઉપર લેહ લાગીરે. ૧ નાગર નંદતણોરે, નટવર નાચે ને
 ગાયે ગીતરે; વહાલો લાગે ઘણોરે, પ્યારો પ્રેમે ઉપજવે
 પ્રીતરે. ૨ સુંદર શામળોરે, હરિ મહારા હૈડા કેરો
 હારરે; પ્રિતમ પાતળોરે, મહારો પ્રાણજીવન આધારરે.
 ૩ લાગે હરિ મીઠોરે, રસીઓ રાસરમણનો ભોગીરે;
 વલ્લભપ્રભુ દીઠોરે, તેથી સદા રહે સંજોગીરે. ૪

પદ ૨૪ સું.

લાગી મને નેહજીડીરે, એથી અળગા કેમ રહેવાયરે;
 નિરખું ઘડી ઘડી રે, સુખડાં કેની આગળ કહેવાયરે. ૧
 ભીડી મને ગેલમારે, વહાલો શ્રીવૃંદાવનના ચંદરે;
 સૈયર સાથમારે, સોહીએ તારામાં જેમ ચંદરે. ૨
 ઉભો અલખેલોરે, જીવણ શ્રીજમુનાજીને તીરે;
 લાલચ ઘેલોરે, વેણ વગાડે હળધરવીરરે. ૩
 સખી ટોળે મળીરે, જોવા જશોદાજીના કહાનરે;
 મરજદા ટળીરે, વલ્લભપ્રભુજી શું લાગ્યું ધ્યાનરે. ૪

ધોળ ૩.

ઘેલી થઈ ફરં રે, ઘેલા ગિરિધારીની સંગરે;
 ધીરજ નવ ધરં રે, આતુર કીધું મહારં મનરે; ૧

જળ ભરવાને મિષેરે, જલુ' શ્રીજમુનાજીને ધાટરે;
હરિ હરખે હસેરે, આડા આવી રોકે વાટરે. ૨
નિરખુ' નૈણાં ભરીરે, સજની શામળીઆનું રૂપરે;
હરખુ' હૈણાં ભરીરે, સર્વસ્વ કોમલ શ્યામ રવરૂપરે. ૩
ખીજી મને નવ ગમેરે, મહારે સર્વસ્વ નંદ કુમારરે;
મન કેડે ભમેરે, દાસ વલ્લભપ્રભુ પ્રાણઆધારરે.

ઘોળ ૪.

પ્રીતની વાતડીરે, જેહને લાગી હોય તે જાણેરે;
તુજ ઘેર જાતડીરે, નિર્લજ થાય તે એ રસ માણેરે. ૧
પ્રેમ ત્યાં નેમ નહિરે, જ્યાંહાં પડેદો ત્યાં શાની પ્રીતરે;
નેમ ત્યાં પ્રેમ નહિરે જગત ભગતની અવળી રીતરે. ૨
પ્રીત છે મહારેરે, સજની શામળીઆની સાથ રે;
એવી નથી તાહારેરે, અમે વેચાણા એડિને હાથ રે. ૩
તનમન સોંપીયુંરે, હવે જે થનાર હોય તે થાય રે;
ભવો ભવ અર્પીયુંરે, દાસ વલ્લભ જુગલ જશ ગાયરે. ૪

ઘોળ ૫.

કારણ શું એ કહું રે, મુજને કહાનુડાના કોડરે;
કોઈથી નવ ડર રે, હરખે હૈડું મોડા મોડરે. ૧
પ્રીત પ્રગટ કરૂંરે, સજની શાને રાખું છાનુંરે;
હરખ હૈયે ધરૂંરે, મારા મનના માત્યા માનુંરે. ૨

આ ભવદુઃખ ઢળ્યુરે, હતું જેમ શૂળી કેરું સાલરે;
 દુર્જન દેખી બળેરે, મારે સર્વસ્વ નંદજના લાલરે, ૩
 પ્રાણના પ્રાણ સખીરે, જીવણ જસોદાજના કહાનરે;
 રાખું હૈયે લખીરે, વદ્ધભપ્રભુ શું લાગ્યું ધ્યાનરે. ૪

ધોળ ૬.

રસ રસીઆ તણેરે, મીઠડો લાગ્યો જેને મનરે;
 પીતાં પ્રેમ ઘણેરે, તેણે સોંપ્યાં તન મન ધનરે. ૧
 વ્રજમાં વાય છે રે, એ રસ ઉમંગ્યો અંગોઅંગરે;
 અઢળક ઉર ઢળ્યેરે, રમતાં રસ વાંચ્યો બેઉ રંગરે. ૨
 છે રસ પ્રીતનેરે, લટકે લેતાં છુટે લાજરે;
 અધરરસ લહેરનેરે, સુત પતિ તજ્યાં ધરનાં કાજરે. ૩
 લલિત લાલશુરે, કરતી અહર્નિશ આનંદ ખેલરે;
 વિલાસ ગોપાળશુરે, જેને હરિની સાથે હેલરે. ૪
 ધન્ય વ્રજવાસીયોરે, ધન્ય શ્રીગોકુળ જમુનાતીરે;
 ભવોભવ દાસીયોરે, જેને વહાકો હળધર વીરરે. ૫
 ખટરસ આંગણેરે, ખીજ રસમાં સ્વાદ ન હોયરે;
 વદ્ધભપ્રભુ મળ્યારે, મોહન મુખ દીકે સુખ હોયરે. ૬

ધોળ ૭.

સુણ સાહેલડીરે, મારે નંદકુંવરશું નેહરે;
 અહું શું કહુરે, મારા પ્રાણજીવન ધન એહરે. ૧

હાર હૈયા તણારે, મારા ચિત્તડા કેરા ચોરરે;
 મસ્તકના મણિરે, મહારા કાળજડાની કોરરે. ૨
 ઉર લપટાવીયેરે. એ વર આવે એવી વહાલરે;
 સખી હું શું કહુંરે, મહોટું સાસરીયાનું સાત રે. ૩
 આજ હું એકલીરે, મને માર્ગે મળીયો કહાનરે;
 મુખ બોલ્યા બન્નેરે, કીધી આંખલડીમાં સાનરે. ૪
 હું સમજી રહીરે મુજને તેડી શ્રીવૃંદાવનરે;
 સજની શું કરું રે, ન સુઝે રજની ને કાંઈ દિનરે. ૫
 વહાલે મને ભોળવીરે, ચોરી લીધું મારું ચિતરે;
 વહાલના સ્વામી મળ્યારે, મારે પ્રાણુજીવન ધન હિતરે.
 ઘાળ ૮.

ચાલો સખી નિરખીએ નંદકુમાર, લટકતા ભાવે
 હરિ દીન દયાળ. જોજો સખી છેલછપીલા હરિની
 ચાલ, કીયેને ચતુરે ઘડી હરિની આખડીરે લોલ. ૧
 બેસણીયે કાંઈ ધર્મીરે મુનિવરે ધ્યાન, લાંકમાં કાંઈ
 લખ્યારે નાગરવેલનાં પાન, ચરણ સુકોમળ કંકુવરણે
 વાન, કારીગરે કોરીને ફરતિ મેલી પાંખડીરે લોલ. ૨
 પાનીએ કાંઈ હંસ પોપટને મોર, મસ્તક ભમરીને ઉપર
 બોર, તેની આગળ શોરે હમારો તોલ, ઝીણી ઝીણી
 ધુધરી શખ્દ કરે ઘણીરે લોલ. સાંકળીયો ગાંઠીરે સોના

કેરે તાર, હીરા માણેકે ગુંથ્યા હરિના હારા પુલના
 પીછેરા કીધા વહાલે ભાર, પીળાંને પચરંગી બિરાજે
 હરિને પુમતાંરે લોલ. લંગરલાં સૂરજ રત્નને ચંદ્ર, હાથે
 છે હીરલોને પહોંચીયે નંગ, તેનો દેખી મ્હારું મન
 થાય ઉછરંગ, આંગળીયોમાં વીંટી ને અંગુઠામાં આર-
 શીરે લોલ. પ કાષ્ઠના કકડાની કીધી વહાલ સાર, એલે
 તે શીઠ લે અમારી સંભાળ. પાહુલીઆના પુણ્ય તણો
 નહિ પાર, પહેરીને પધાર્યા ગોવાળીઆને ઘેરમારે. લ.
 ૬ એક એક સાતમાં સમજી જાય, જેને જેવા ભાવ
 હોય તેવા ગુણ ગાય, પ્રથમ નિરખું ને પછી લાગું પાય,
 શ્રીવલ્લભકુળને નાથે તે સૌને લીધાં લહેરમારે લોલ. ૭

ધોળ ૯.

તેરે બાંકે મુગટ પર લટ્ટરી જુક રહી, છખી ન્યારી
 ગિરિવર ધારી. ટેક. મોર મુગટ પીતાંબર સોહે, કુંડ-
 લપ્પી છખી હે ન્યારી. તેરે બાંકે. ૧ શ્રીજમુનાકે નીરે
 તીરે ઘેન ચરાવે, બંસી બજાવે ગાવે રંગ તારી. તેરે
 બાંકે. ૨ શ્રીવૃદાવનમેં રાસ રચ્યો હે, સોળ સડસ મીચ
 ગિરિધારી. તેરે બાંકે. ૩ શ્રીપુરુષોત્તમપ્રભુકી છબિ નિર-
 ખત હારે તેરી સામરી સુરત પર બડિં વારી. તેરે બાંકે. ૪

ઘોળ ૧૦.

મુખડાનું માંડણ મોતી, મહારાજ ભારા મુખડાનું
માંડણ મોતી. ટેક. મેં જલજમુના ભરન ગઈતી, મુખડું
ઘોતાં ખોયું મોતી. ૧ ગાગર ભર પનઘટ પર મૂકી;
લાગી કુલ મોતી જોતી જોતી. ૨ ઘર જાઉં તો મોરી
સાસુ લડતહે, નણુંદી ખોલે છે મહેણાં દેતી. ૩ પુરુષો-
તમપ્રભુ આયે અચાનક, મોતીડું લીધું છે માફં મોતી. ૩

ઘોળ ૧૧.

ધન્ય આજની ઘડી રળીયામણી, હાંરે મારો
વહાલોજી પધાર્યાની વધામણી હોજરે. ૧ હાંરે હું તો
કંદલીના સ્થંભ રોપાવતી, હાંરે મારા વહાલાજીના
મંડપ રચાવતી હોજરે. ૨ હાંરે પૂરે પૂરે સોહાગણ
સાથીયો, હાંરે જેમ મલપતો આવે હરિહાથીયો હોજરે.
૩ હું તો મોતીડાના ચોક પુરાવતી, હાંરે મારા વહાલાજીની
આરતિ ઉતારતી હોજરે. ૪ હાંરે હું તો પુલડાના કોટ
ચણાવતી; હાંરે માહરા વહાલાજીની સેજ ખીછાવતી
હોજરે. ૫ હાંરે હું તો જાઉં શ્રીવલ્લભકુલને વારણે;
હાંરે મહેતા નરસંધ્યાનો સ્વામી ઉભો બારણે હોજરે ૬

ઘોળ ૧૨.

અતિરે આનંદ ભર્યા આવો મારે અંગે; શ્યામ

સુંદર વર બેઠા છે સંજે. ૧ મુખડાં જોયાં વિના પાણી
 નવ પીઉંરે, રસિક સુંદર વર જોઈ જોઈ જીવુંરે. ૨
 રસિક સુંદર વર શી રઠ લાગી, જન્મોજન્મ મારી
 ભાવઠ લાંગી. ૩ સગપણુ તો શામળીઆનું સાચું,
 બાકી સર્વે દીસે છે કાચું. ૪ મુજને ન વારે અમારીરે,
 માડી, દર્શન કરવા જઈશું દહાડી. ૫ કહેશે તેને
 કહેવારે દઈશું, આપણે સર્વે સાંભળી રહીશું. ૬
 નંદના કુંવર તમે ન કરો વડાઈરે, મોટા થયા મારું
 માંખણુ ખાઈરે. ૭ નંદના કુંવર તમે બહુ રંગ રસીયા,
 અમારે કારણ વહાલો વ્રજમાં વસીયા. ૮ અતિરે
 આનંદ ભર્યા નંદધેર જઈશું, દર્શન કરીને સુખીયાં
 થઈશું. ૯ ઘણારે દિવસના વાયદારે ફળીયા. વલ્લભપ્રભુ
 શ્રીગોવર્દ્ધન મળીયા. ૧૦

ધોળ ૧૩.

બાઈ ઘેલી મને કીધી શ્રીનંદજીના નંદે, નાંખી
 મને સ્નેહ તણા રસકંદે બાઈઘેલી. ટેક. ૧ સાહેલી હું
 તો શ્રીજમુનાજી ગઈ હતી પાંણી, ત્યાં તો દોઢા નંદકુંવર
 ને લાભાણી; એ તો મારા અંતરની વાત ગયા જાણી.
 બાઈ ઘેલી. ૨ વહાલો મારે વાંકી નજર વડે જોયું,
 સાહેલી મારું ત્યારથી અધિક મન મોઢું; કાળજી મારું

કુટિલ કટાક્ષે પરોયું. બાઈ ઘેલી. ૩ વાલાજની વશી-
કરણ ભરેલી મીઠી વાણી, સુણી હું તો મૂલ વિનાની
વેચાણી; જાણે પ્રીત પીડા ન થયે વખાણી. બાઈ ઘેલી.
૪ વાલાજની અલખેલી આંખ અણીઆળી, રૂપ રસ
રંગની ભરેલી રતનાળી. ભુરકીની ભરેલી ભૂકુટી વાંકી
ભાળી, બાઈ ઘેલી. ૫ મોહનજનું મુખડું મદન મોહ-
કારી અંગો અંગ માધુરી મનોહર ભારી; મંદ મંદ
મધુર હસીને મન મારી; બાઈ ઘેલી. ૬ નટવર નખ-
શીખ કામણ ભર્યો છે, આવડો રૂપાળો એને કાણે કર્યો
છે; મેં તો મારા મન થકી તેને વર્યો છે. બાઈ ઘેલી. ૭
મોહનજની મુરલીમાં મોહની ભરી છે, તેણે મને ઘણી
વિરહ વ્યાકુલ કરી છે; સાહેલી મારી સુદ્ધ પુદ્ધ એણે
હરી છે. બાઈ ઘેલી. ૮ કાળજનું દરદ નથી કોઈને
કહેવાતું, લાગી લહાય રોમ રોમ નથીરે સહેવાતું; કર
કશો ઉપાય સખી નથીરે રહેવાતું. બાઈ ઘેલી. ૯
તાલાવેલી લાગી હવે તરફડી મરાશે, કેમ કરી મેળવ
મોહન સુખ થાશે; વાર ના લગાડ સખી જીવ મારો
જશે. બાઈ ઘેલી. ૧૦ વિરહાગ્નમાં બળે છે સમજ
સાહેલી, ખાન પાન ભાન કહ્યું લાજ સૌ મેલી; રખે
એની થાય અવસ્થા છેલી, બાઈ ઘેલી. ૧૧ એવામાં

દયાના પ્રીતમજી પધાર્યા; અંક ભરી કુંજ સદનમાં
સીધાર્યા; વિરહ અગ્નિના તાપ સર્વે નિવાર્યા. ૧૨

૫૬-રાગ સોરઠ. ૧૪.

કામજી દીસે છે અલખેલા તારી આંખમારે; ભોળું
ભાખ મારે, કામજી દીસે છે અલખેલા. ટેક૦ મંદ હસીને
ચિતડું ચોર્યું, કુટિલ કટાક્ષે કાળજી કોર્યું; અધપડિયાળી
આંખે ઝીણું ઝાંખ મારે; ભોળું ભાખ૦ કા૦ ૧ નખ-
શિખરૂપ ઘણું રઢિયાળું, લટકું સવળું કામજીગાળું;
છાનાં ખંજન રાખે પંકજ પાંખમારે; ભોળું ભાખ૦
કા૦ બહાલભરી વશકરણી વાણી, તારુણીનું મન લે છે
તાણી; છુકુટી મટકાવીને ભુરકી નાખ મારે; ભોળું
ભાખ૦ કા૦ ૩ દયાપ્રીતમ નિરખે જે થાયે, તે મે મુખડે
નવ કહેવાયે; આ વિનતિ આતુરતાની આવડી સાંખ
મારે; ભોળું ભાખ૦ કા૦ ૪

૫૬-રાગ સોરઠ ૧૫.

તેં તો વટવટમાં ઘર કાઢ્યું, વાલખ વરણાગીયારે,
કાળજી કોરાણું કંદર્પનાં શર વાગિયાં રે; તેં તો
વટવટ. ટેક. રોમ રોમ રસિયો તું વસિયો, ભવ-
વૈભવ સેજે તું ખસિયો, વિરહના અંગારા અંગે
જાગિયા રે, તેં તો વટવટ. ૧ માત પિતા મૈયર

સંતાપે, સાસરિયાં અતિ આરત આપે; દુર્જન દુશ્મન
સહુ કો પુઠે લાગિયારે; તેં તો ઘટઘટ. ૨ કહાન કટાક્ષ
કરી તું ભાળે, તેમાંનું કંઈ નહિ હસિ રાળે; તે સાચું
સમજી પીડે લોક અભાગિયારે; તેં તો ઘટઘટ. ૩ દયા-
પ્રીતમ પ્રીત કરી ન ફાવી, વણુ વેપારે જોખમ આવી;
કહું ના માને પ્રાણુ થયા અનુરાગીયારે. તેં તો. ૪

પદ-રાગ સોરઠ ૧૬.

રૂડા હીસો છો રાજેશ્વર મંદિર આવતારે, જરકસી
જમો સુંદર પ્હેરી, માથે બાંધી પાગ સુનેરી, રૂડો રેંટો
હોડી મન લલચાવતારે, રૂડા હીસો છો. ૧ હૈયે હાર
ગુલાબી ફેરે, ચિતડું રોડી રાખ્યું ચોરે, ગજરા કાજૂ
બાજૂ મુજ મન ભાવતારે, રૂડા હીસો છો. ૨ કનકછડી
સુંદર કર લગ્નને, ગજગતિ ચાલે હળવા રહીને, ચિતડું
ચોરી મીઠું મીઠું ગાવતારે, રૂડા હીસો છો. ૩ દયા-
પ્રીતમનો નાથ વિહારી, જઈં તુજ વદનકમળપર વારી,
હેતેશું બોલાત્રી તાપ સમાવતારે, રૂડા હીસો છો. ૪

ગરબી ૧૭.

હું શું જાણું જે વહાલે મુજમાં શું હીડું, વારે
વારે સામું ભાળે, મુને લાગે મીઠું. હું શું જાણું
જે. જળ ભરવા જઈં ત્યાં તો પુઠે પુઠે આવે, વગર

ખોસાવ્યો વહાસો ખેડણું ચડાવે. હું શું જાણું જે. ૧
 વહું ને તરછોડું તોએ રીસ ન લાવે, કાંઈ મિષે
 મારે ઘેર આવીને ખોસાવે. હું શું જાણું જે. ૨ દૂરથી
 દેખીને મને દોડ્યો આવે દોટે, પોતાની માળા કહાડી
 પહેરાવે મારી કોટે. હું શું જાણું જે. ૩ એકલડી દેખે
 ત્યાં મુને પાવલેરે લાગે, રંક થઈને કાંઈ કાંઈ મારી પાસે
 માગે. હું શું જાણું જે. ૪ (મુને) જ્યાં જ્યાં જાતીજાણે,
 ત્યાં ત્યાં એ આડો આવી દુકે, દયાનો પ્રીતમ ખેની
 મારો કેડલો ન મૂકે. હું શું જાણું જે. ૫

૫૬ ૧૮.

કયમ ભરિયેરે, કયમ ભરિયે, જળ જમતાનું નીર,
 નંદકુંવર કેડે પડ્યો. કયમ ઠેક. હું તો એાથાં લઈ
 આધી રહું, સામો આવે, સમો આવેરે, સામો આવે,
 નંદજીનો લાલ નંદકુંવર. ૧ હાંરે વહાસો તાકી મારે
 પીચકારીયો, આવી વાગે, આવી વાગેરે આવી વાગે,
 આવી વાગે, મારા તનડામાં તીર. નંદકુંવર. ૨ કેસુડે
 રોળી ચોળી ગુલાબમાં, વણસાડ્યાં. વણસાડ્યાંરે વણ-
 સાડ્યાં, મારાં ચોળીને ચીર. નંદકુંવર. ૩ હાવાં હરાયા,
 એ હરાયારે, એ હરાયા, નંદજીનોરે લાલ. નંદકુંવર. ૪
 કે મુને દાસ દયાના સ્વામી મહ્યા તેણે હીંચારે તેણે
 હીંધાં મુને ધારણુ ધીર નંદકુંવર ૫

૫૬ ૧૯.

પ્રીતડીની રીત અતિ અટપટી, ઓધવજી છે, પ્રીતડીની રીત. થાવાનો ઉપાય પણ જવાનો જડે નહીં, વજરેહોણે જટી તે જટી; પ્રીત ના કહેવાય તે તો સ્વાર્થ સમજવાં, ચાર દિવસ પ્રગટીને મટી. પીડાની ભરેલી પ્રીત તોયે કરે પાંડિત, દુઃખ પામે તોય જાય ના ઘટી; શત્રુથી સંતાપ વળેા સ્નેહથી મળે પણ, તેજમાંહે સૌ મરે મટી. કહ્યા સમજ્યામાં ન આવે એ વસ્તુ, જાણે જેને હોય વીતતી વટી; દયાના પ્રીતમ વિના પ્રીત તેજ પીડા, ધર્મ લાજ ખોય ને મરે ખીટી.

૫૬ ૨૦.

શ્યામ રંગ સમીધે ન જાણું, મારે આજથકી શ્યા-મરંગ. જેમાં કાળાશ તે તો સહુ એક સરખું, સર્વમાં કપટ હશે આવું; કસ્તૂરીની બિંદી તો કરું નહીં, કાજળ ના આંખમાં અંજલું. કોકિલાનો શબ્દ હું સુણું નહિ કાને, કાગવાણી શકુનમાં ન લાવું; નીલાંબર કાળી કંચુકી ન પહેરું, જમનાનાં નીરમાં ન નહાવું. મરકત મણિ ને મેઘ દષ્ટે ના જોવા, જાંબુ વંત્યાક ના ખાવું, દયાના પ્રીતમ સાથે મુખે નિયમ લીધો, પણ મન કહે જે પલક ના નિભાવું.

ગરબી ૨૧.

કીચે ઠામે મોહિની ન જાણીરે, મોહનજીમાં, કીચે.
 જુકુટીની મટકમાં કે ભાળવાની લટકમાં, કે શું મોહની
 ભરેલી વાણીરે ખીટળીયાળા કેશમાં કે મહનમોહન
 વેશમાં, કે મુરલી મોહનની પીછાણીરે. શું મુખારવિં-
 દમાં કે મંદહાસ્ય ફંદમાં, કે કટાક્ષે મોહની વખાણીરે;
 કે શું અંગેઅંગમાં કે લલિત ત્રિભંગમાં, કે શું અંગ-
 ઘેલી કરી શાણીરે; અપળ રસિક નેનમાં કે છાની છાની
 સેનમાં, કે જોખનનું રૂપ કરે પાણી. દયાના પ્રીતમ પોતે
 મોહિની સ્વરૂપ છે, તને મન ધન હું લૂટાણીરે.

પદ ૨૨.

શોભા સલુણા શ્યામની, તું જોને સખી, શોભા.
 કોટિ કંદર્પને લજ્જવે એનું મુખડું, ફીક્રી પડે છે કળા
 કામન. સદ્ગુણસાગર નટવરનાગર, બલિહારી હું
 એના નામની. કોટિ આભૂષણનું છે એ ભૂષણ,
 સીમા તું છે એ અભિરામની. જે ઓળખે તેને
 સાર સર્વનો બીજ વસ્તુ નથી કામનો. અનુપમ એ
 અલખેલો રસીયો, જીવન મૂળી છે દયારામની.

ધોળ ૨૩.

શ્રીગોવર્દ્ધનધારી મારા વહાલા, છે વ્રજના અધિ-
 કારી મારા વહાલા; વ્રજમંડળ રળીઆમણીરે,

શ્રીયમુનાજી ઝીલવા જઈશું મારા વહાલા. શ્રી. ૧
જમુનાંજીમાં ઝીલતાંરે, તુલ્યા નવસર હાર મારા વહાલા;
મોતી સઘળાં વેરાઈ ગયાંરે, હીરલો લાગ્યો હાથ મારા
વહાલા. શ્રી. ૨ કેમ વીણુંને કેમ સાંભળુંરે, કેમ કરી
ઉત્તર દઈશું મારા વહાલા; હાથે વીણુંને કાને સાંભળુંરે,
રસભર્યો ઉત્તર દઈશું મારા વહાલા. શ્રી. ૩ શ્રીકનૈયા-
લાલજી બિરાજતારે, શ્રીલક્ષ્મણરાયજીની ગોદ મારા
વહાલા; માજી મહારાજની ગોદ મારા વહાલા. શ્રી. ૪
શ્રીવલ્લભલાલજી બિરાજતારે, શ્રીકનૈયાલાલજીની ગોદ
મારા વહાલા; દાસના દાસની વિનતિરે, આપો મુને
ગોકુલવાસ મારા વહાલા; આપો મુને વ્રજમાં વાસ
મારા વહાલા. ૫

શ્રીપ્રભુને પોઢવાનું ઘોળ ૨૪.

પોઢો પોઢો કૃષ્ણ કમલહત લોચન નેના તે સેન
જણાવેજી, આળસ ઉંઘ બગાસાં ઝુકી મારા પ્રભુજીને
નિદ્રા આવેજી. ૧ સુંદર મંદિર ઓરડાને મણિમય
સ્તાંભ કનક કમોડો સોહીયેજી; રત્ન જડાવ ઢોલીયોને
હીરા કેરી પાટી સાંકળો ચાર સોનેરીજી. ૨ લાલ
તલાઈયોને ઉસીકારે અતલસ, પુષ્પવેલો માંહે ઝાઝાંજી;
ગાલમસુરીયાં મારા પ્રભુજીને સોહીયે ધરીયાં છે બેઉ

પાસજી. ૩ પાનની તે બીડીઓ બરાસ સંથોગી મારા
પ્રભુજી કૃપા કરી લીજેજી; કંચન ઝારી શ્રીયમુનાજીલ
નિર્મલ પધરાવ્યાં બેઉ પાસજી. ૪ જીગલ સ્વરૂપે પોઢો
શ્રીપુરુષોત્તમ મુનિવ્રત સૌ કોઇ લીજેજી; હરિદાસ કેરા
પ્રભુ સવેળારે ઉઠજે સેવકને સહાય કરવાજી. ૫

ધોળ રચ.

અલબેલાજી પ્રાણ આધારે તમપર વારીરે, તમારે
નયને શ્રીનંદકુમારે મોહી વ્રજનારીરે. ૧ તમ સંગે
રંગીલા લાલરે, લાગ્યો છે નેડોરે; નહીં મેલું શ્રીનટવર
નંદરે, કાન તારો છેડોરે. ૨ છોગાવાળા મનોહર છેલરે,
નંદજીના લાલારે; ગુણવંતા આવોને મારા ઘેરે વ્રજ-
પતિ વહાલારે. ૩ છબી જોઇને અલૌકિક શ્યામરે; મોહું
મન માફરે; દયાપ્રીતમના તન મન ધનરે તમપર
વાફરે. ૪

ધોળ રદ.

આજ ગઈતી કાલિંદીને તીરે, ભરવાને પાણીરે;
તીરે ઉભા શ્રીહસધરવીરે; સારંગપાણીરે. ૧ શોભે
ફૂલડાનો તોરો શીષરે કસુંબલ ફેંટોરે; ઉભો ડોલરીયો
દીલદારરે રંગીલો ઓઢ્યો રેંટોરે. ૨ કયાં તિલક કેસરનાં
ભાલરે ફૂલડાની માલારે; વાલો ચાલો છે હંસગતિ
ચાલરે, લાગે છે રૂપાલારે. ૩ શોભે સર્વે ગોવાલીયાની

સાથરે-ઉભા અલખેલોરે; જોણે જોયો દયાનો નાથરે
રસરૂપ રેલોરે. ૪

ઘોળ ૨૭.

મારા જન્મ સંગાથી જદુરાયરે ગિરિવર ધારીરે;
તહારી મૂર્તિ વસી છે ઉરમાંયરે, ન મેલું ઘડી
ન્યારીરે, ૧ તમ સંગે રંગીલા લાલરે, બાંધી છે વેલીરે,
હવે હેતે જાણ્યો છે મારો હાથરે-મા દેશો મેલીરે. ૨
મારા પ્રીતમ જીવન પ્રાણુરે, જીવું છું જોધનેરે; તમ
સંગે કરી છે ઓળખાણુરે, લોકલાજ જોધનેરે. ૩
રસીયાજી મારે ઘેર રાતરે, આવીને રહેજોરે; દયા
પ્રીતમના દીલડાની વાતો એકાંતે આવી કહેજોરે. ૪

ઘોળ ૨૮.

તહારી નવલ છબી નંહલાલરે, પ્રીતમ પ્યારારે;
હુંતો નિરખીને થઈ છું નિહાલરે જીવન મારારે. ૧
વાલા લાગી છે તમશું લગનરે-તે તો કયહાં કહીયેરે;
હું નિપટ નિર્લજ્જ અજાણુરે અખલા કેવૈયેરે. ૨ વાલા શોભે
સોનેરી પાગરે-કાનમાં છે મોતીરે; રઠીયાળા રસીયા
નાથરે હુંતો નિત્ય નિત્ય જોતીરે. ૩ મારા હૈડાંના નાથ
હંમેશરે દરશન દેજોરે; દયા પ્રીતમના સ્નેહની રીતેરે;
સુખડાં દેજોરે. ૪

ધોળ રહ.

ચાંદલીયારે ચાલીશ મા અતિ ઊતાવળો, વહાણું
 વાયાની કરજે થડી બે ચાર બે; ઘણે દહાડે ગિરિધારી
 ઘેર આવીઆ, રથ ચલાવતાં કરજે ઝાઝી વાર બે. ૧
 ઝાઝારે દિવસની દાઝો ભાગશે, ઘણે દિવસે મુને
 મળ્યા જસોદાના કાન બે; આજરે આનંદ મારે અતિ
 ઘણો; ઘણું કહી મેં રાખ્યા દમને માન બે. ૨ બ્રહ્મા-
 દિકને શોધ્યા તે તો નવ મળે, તે પ્રભુ મારે મંદિર
 લીલા લહેર બે; ઓચિંતા ક્યાંથી રે આજે આવીઆ ?
 પધાર્યા છે પ્રભુજી મારે ઘેર બે. ૩ ઘણારે દિવસથી
 વાયદા વાય છે, વરમાં મારે સાસુડીનાં સાલ બે; દીયર
 જોઠ કેરી રે લજ્જા આણતી, પરણ્યો મારો વિખણં કેરું
 ઝાડ બે. ૪ ન્હાની રે નણુદીરે મ્હેણાં મારતી, જોડાણી
 પણ જૂઠાં ચડાવે આળ બે; સાસુડી પણ નિત્યે મુજને
 સંહારતી, પરણ્યો આવે વરમાં દેતા ગાળ બે. ૫ એવો
 રે દુઃખડાં મારે અતિ ઘણાં, પણ માન્યું મારે મોહન
 સાથે મન બે; આજે રે એકાંતે મુજને પ્રભુ મલ્યા,
 હરિને દેખીને શીતલ થયું મારું તન બે. ૬ આજની
 રજની રે મારે આંગણે, પહોંચાડી મારા મનડાં કેરી
 હામ બે; માટે ચાંદલીઆ રખે તું તો કતો, હેત કરીને
 ગામ છે દયારામ બે. ૭

ઘાળ ૩૦.

સખી ! રસભર શ્રીકૃષ્ણ કુંજ ગાજી રહી. ગાજી રહી, જગ ગજવી રહી. સખી ! સાખી-શરદ પૂનમ સોહામણી, વરસે અમૃત સાર; પ્રેમ-ભક્તિ ભર ગોપિકા ઝીલંતી રસ ધાર; ઢાળ-રાસે રસ ઘેલડી, ધુમે અલખેલડી; લીલા લલિત ચિત્ત નાચી રહી, નાચી રહી જગ નચાવી રહી. સખી ! સાખી-મધુર મધુર વાયુ વહે, મધુવન બોલે મોર; મધુર મધુરી મુરલી, ગજવે નંદકિશોર. ઢાળ-શ્રીવલ્લભવેણુનાદ; જ્યોતિ જગીર; સખી ! લેવાને આસ્વાદ લગની લાગીરે. સાખી-રઢિયાળી રસપૂર્ણિમા, હરિયાળી હરભોમ, તેજસુધા રેલી રહ્યા, સદૈવ સૂરજ સોમ. લઇએ સાહેલડી, લહાવા અલખેલડી, આજે ઉત્સવ ધૂન છાઈ હહી; છાઈ રહી જગ છવાઈ રહી. સખી !

ઘાળ ૩૧.

સજની ! રજની સોહે આજ અતિ રળીઆમણીરે; ઉતરે અમર ગણેા યદિ લઇને પૂજન થાય, બહાસા વલ્લભ પ્રભુની થાય જગે પધરામણીરે, નિરખે નભ મંડળમાં નવલખ તારકમાળ, હરખે વિશ્વ સકળ એ હૈવી સુણી વધામણીરે. સાખી-અધમ જીવ ઉદ્ધારવા

હણવા પટ અંધાર, સમાજને સુધારવા અગ્નિ સ્વરૂપ
 અવતાર. હાળ-સજની રજની તેથી આજ દીસે સોહા-
 મણીરે, જેના જય ડંકે ડોલે ડગમગ દિક્પાળ બહાલા
 વહ્નલ પ્રભુની પાવન જગ પધરામણીરે. તોડી માયા-
 મતની પ્રબંધ કર દીવાલ, જેડી ભક્તિથી મુક્તિ વાટિકા
 આપણીરે. સાખી-મીઠાં ઘેનું દૂધડાં મીઠાં અમૃત મેહ,
 અદકો એથી મીઠોડો શ્રીવહ્નલપ્રભુનો નેહ, સજની !
 રજની સોહે આજ અતિ રણીઆમણીરે.

પદ ૩૨.

એ ઘનશ્યામ સુંદર શ્યાર, અમારો.....રી
 પ્રાણ પીયારો છલબલવાળો

નેનનકી સેનન દે !ચતવા ચુરાય લીયો

જાદુ અમપેં ડાર્યો.....રી.....એ ઘનશ્યામ. ૧

મોર મુકુટ માથેપેં સોહે, કુંડલ-હલન-ચલન-મન મોહે;

વ્રજધર ગિરિધર મુરલી અધરધર

જીવન પ્રાણ અમારો.....રી.....એ ઘનશ્યામ. ૨

નાચત સખ બ્રજબાલ લાલ સંગ;

છુમ છુમ છુમ છનનનનનન,

ધાકીટ ધુમકીટ તકીટ તકા તક ધુમીકિટ ધુમીકિટ તકધા.

લેત અનાગત ન્યારો.....રી.....એ ઘનશ્યામ. ૩

શ્રીમદ્ભાગવતનાં ષોડશ ધોલ.

- શ્રીવલ્લભ ૭ કરું વિનતિરે, મારા પ્રાણ આધાર;
 દીન જાણી કરુણા કરો, પ્રભુ કીજીયે સાર. શ્રીવલ્લભ. ૧
- શ્રીવિકૃલવરને વારણેરે, જાઉં વારંવાર;
 નિજજનને હિત કારણેરે, દિજકુલ અવતાર. ૨
- અનુક્રમ કરીને વર્ણવુંરે, શ્રીમદ્ભાગવતરૂપ;
 દ્વાદશ અંગ પ્રભુજી તણાં, શોભા પરમ અનૂપ. ૩
- અધિકારલીલા પ્રથમસ્કંધ છેરે, દક્ષણ ચરણનું ધ્યાન;
 વામચરણનું ધ્યાન છેરે, દ્વિતીયસ્કંધ લીલા જ્ઞાન. ૪
- સર્ગલીલા તૃતીયસ્કંધ છેરે, હરિને એક બાહુ જોડ;
 વિસર્ગલીલા ચતુર્થસ્કંધ છેરે, બીજી બાહુ તેડ. ૫
- સ્થાનલીલા પંચમ સ્કંધ છેરે, પાછલો ભાગ કટિ જાણ;
 પોપણલીલા ષષ્ઠસ્કંધ છેરે, કરીયે ઉદર વખાણ. ૬
- ભિતિ લીલા સપ્તમસ્કંધ છેરે, વામહસ્ત કહેવાય;
 એક સ્તન અષ્ટમસ્કંધ છેરે, મન્વંતરલીલા ગાય. ૭
- નવમસ્કંધ ઇશાનુકથારે, બીજું સ્તન એહ;
 દશમ નિરોધલીલા હૃદય છેરે, સ્મરીએ ધરિ નેહ. ૮
- મુક્તિલીલા એકાદશસ્કંધ છેરે, એ તો મસ્તક જાણ;
 આશ્રયલીલા દ્વાદશસ્કંધ છેરે, દક્ષિણ હસ્ત વખાણ. ૯
- હરિદાસ પ્રભુ શોભા નિરખિનેરે, ધરી લીજીયે ચિત્ત;
 ક્ષણક્ષણ એ ન વિસારીએરે, ગુણ ગાઇયે નિત્ય. શ્રીવ. ૧૦

પ્રથમસ્કંધનું દ્વિતીય ધોલું.

શ્રીમદ્ભક્ત ચરણે લાગુંજી, ગુણ ગાઠી વાણી એવી માગુંજી. ૧ શ્રીવિકૃલનાથજી પૂરો તે આશજી, જન્મ જન્મની બાણી દાસજી. ૨ અનુક્રમ શ્રીભાગવતનો કહિયેજી, સ્કંધ તે દ્વાદશ એના લહિયેજી. ૩ અધ્યાય ત્રણસો ને બત્રીસજી, પ્રાકૃત અધ્યાય મળી ત્રણસો ને પાંત્રીસજી. ૪ શ્લોક અઢાર હજાર પ્રમાણજી, પ્રકરણ ત્રેતાળીસ તે એનાં નિર્માણજી. ૫ યોગણીસ અધ્યાય પ્રથમ સ્કંધજી, ત્રણ પ્રકરણ કહ્યાં તે પદ બંધજી. ૬ હીન પ્રકરણ ત્રણ અધ્યાય લગિ થાએજી, પેહલે અધ્યાય શૌનક પ્રશ્ન કેહેવાએજી. ૭ બીજે અધ્યાય સૂત પુરાણિક ઉત્તર દીધાંજી; ભક્તિયોગને ઉત્કૃષ્ટ ત્યાં દીધાંજી. ૮ ત્રીજે અધ્યાય કથા અવતાર ચોવીસજી; બીજું પ્રકરણ મધ્યમ કહું નામી શીશજી. ૯ ચોથે ચિંતા વ્યાસજીને થઈ નારદ આવ્યાજી; ઉપદેશ કરી પાંચમે સમજાવ્યાજી. ૧૦ ક્રીજીયે શ્રીભાગવતનો પ્રકાશજી; જેણે થાએ તાપ તિમિરનો નાશજી. ૧૧ છઠ્ઠે પોતાનું વૃત્તાંત નારદ કહ્યુંજી; આગલે જન્મ જે સુખ દુઃખ લહ્યુંજી. ૧૨ ત્રીજું પ્રકરણ ઉત્તમ કહું તે જાણોજી; તેર અધ્યાય લગી એહ વખાણોજી. ૧૩ સાતમે અધ્યાય બાણ અશ્વત્થામા કેરાજી; રક્ષા કરી સર્વેને રાખ્યા છે નેરાજી. ૧૪ આઠમે ઉત્તરાગર્ભ રક્ષા કરી લીધીજી; કુંતાજીએ પ્રભુજીની સ્તુતિ કીધીજી. ૧૫ ભીષ્મપિતાએ યુધિષ્ઠિરને ઉપદેશ દીધોજી;

તે સર્વે નવમે અધ્યાયે પરિ સીધાં. ૧૬ દશમે અધ્યાયે
 યુધિષ્ઠિરને રાજ બેસાર્યાં, પછે શ્રીં પોતે દ્વારકા
 પધાર્યાં; ૧૭ એકાદશમે અધ્યાય સગાં સહોદર સર્વે
 મલિયાં; માંહે માંહે પરસ્પર ભલિયાં. ૧૮ ભગવદ્ભક્ત
 પરીક્ષિત રાએ; જન્મ વર્ણન દ્વાદશમે અધ્યાયે. ૧૯
 ત્રयोदशમે વિદુરં હસ્તિનાપુર આવ્યાં; તીર્થયાત્રા કરી
 સર્વે મન ભાવ્યાં. ૨૦ ધૃતરાષ્ટ્ર ગાંધારીને લઇ સાથે;
 વિદુરં ચાલ્યા ઉત્તર પાથે. ૨૧ ચૌદમે દ્વારકાથી
 અર્જુન આવ્યા ગેહ; મુખ જોઇ યુધિષ્ઠિરે પ્રશ્ન પૂછ્યો
 એહ. ૨૨ પંદરમે અધ્યાય યાદવ કુળક્ષય કહ્યાં;
 પરીક્ષિતને રાજ્ય આપીને પાંડવ ગયા. ૨૩ સોલ્લમે
 અધ્યાય પરીક્ષિતનો દિગ્વિજય કહ્યો; પૃથ્વી ધર્મ કલિ-
 યુગને ત્યાં લહ્યો. ૨૪ ધર્મરક્ષા સત્તરમે કીધી; કલિ-
 યુગને સ્થાન આપી શિક્ષા દીધી. ૨૫ પરીક્ષિતને
 વિપ્રશાપ થયો તે અદારે; ઓગણીશમે જઇ બેઠા ગંગા
 કિનારે. ૨૬ સર્વસ્વ રાજને ત્યાગ કીધું; શુકળને
 પૂછીને વ્રત લીધું. ૨૭ અધિકાર લીલાં તે એહ કેહ-
 વાએ; એક રસના કેમ કરીને ગુણ ગાએ. ૨૮ હરિદાસ
 પ્રભુ શ્રીગોવર્ધનધારી, શોભા નિરખી નિત્ય પ્રતિ જાડ
 વારી. ૨૯.

દ્વિતીયસ્કંધનું તૃતીય ધોલ,

જ્ઞાનલીલા દ્વિતીય સ્કંધ છે, અધ્યાય દશ તે માંહે;
 પ્રકરણ એનાં ત્રણ છે, તત્ત્વધ્યાન પેહેલું ત્યાં. ૧ પેહેલા

અધ્યાય માંહે કહ્યું, સાક્ષાત્ યોગ જ્ઞાન; પોતાના જન કારણે સ્થૂલ રૂપનું ધ્યાન. ૨ સૂક્ષ્મ સ્વરૂપનું ધ્યાન છે, તે તો અધ્યાય બીજે; હૃદયપ્રસાદ પ્રકરણ બીજું, તેનું વર્ણન ત્રીજે. ૩ ઉત્પત્તિ દેવતા સર્વની, તેની ભક્તિ સકામી, સર્વ તણ પ્રભુને ભજે, એ છે અંતર્યામી. ૪ મનવાંચ્છિત ફલ પૂરશે, પૂરણ કામ છે એહ; મંગલાચરણ શુકલએ કીધાં, એથા અધ્યાયમાં તેહ. ૫ શ્રીજીની સ્તુતિ કરી, તે તો ક્યાં લગી કહિયે? ત્રીજું મનન પ્રકરણ છે, તે છ અધ્યાયમાં લહિયે. ૬ એક ઉત્પત્તિ બીજી ઉત્પત્તિ, તેના બે જ પ્રકાર; પ્રથમ ઉત્પત્તિ પ્રકાર છે, તેનો કીધો ઉચ્ચાર. ૭ નારદ-જીએ પુછ્યું બ્રહ્માજીએ કહ્યું, પાંચમે કરિ માન; અધ્યાત્મક જ્ઞાન પંચીકરણ, સ્થૂલ સૂક્ષ્મનું જ્ઞાન. ૮ આઠ સ્વરૂપ વૈરાટના, છઠ્ઠે અધ્યાયે જાણો; સર્વ ઉત્પત્તિ પ્રભુથી થઈ, એમ કહી વખાણો. ૯ સાતમે અધ્યાયે શ્રીજીના, વર્ણવ્યા ચોવીસ અવતાર; આઠમે અધ્યાયથી જાણીએ, ઉપપત્તિ પ્રકાર. ૧૦ નારદજીએ બ્રહ્માજીને પુછિયું, તે તો એમાં કહિયે; પોતાની ઉત્પત્તિ કહી, નવમે અધ્યાયે લહિયે. ૧૧ અતુઃ^૧લોકી શ્રીભાગવતનો, બ્રહ્માએ ઉપદેશ કીધો; નારદ-જીએ હૃદયે ધરી, શ્રવણે રસ પીધો. ૧૨ તે ઉપદેશ શુક-દેવજીએ, પરીક્ષિતને કહ્યા; શ્રીભાગવત રસ સાંભળી કૃતાર્થ થયા. આધિભૌતિક આધ્યાત્મિક, આધિદૈવિક સ્વરૂપ; દશમે અધ્યાયે વર્ણન કર્યું, કહિ તેનું રૂપ. ૧૪ શ્રવણે સુધારસ

પીછે, હૃદયમાં ધારી; હરિદાસ પ્રભુ શોભા નિરખિયે
શ્રીકુંજવિહારી. ૧૫

તૃતીયસ્કંધનું ચતુર્થ ધોલ.

સર્ગલીલા તે તૃતીયસ્કંધ કહિયે, અધ્યાય તેત્રીસ પ્રકરણ
છ કહિયે. ૧ પહેલું અધિકાર પ્રકરણ કહ્યું અધ્યાય ચારે,
વિદુરજી તીર્થયાત્રા કરી આવ્યા ત્યારે. ૨ વિદુર ઉદ્ધવજી
યમુનાતટ મલિયા સહી, બીજે અધ્યાય બાલચરિત્રની
લીલા કહી. ૩ ત્રીજે રાજલીલા ચોથે પ્રભાસલીલા કહેવાયે,
પછી ઉદ્ધવજી ઉત્તરાપથ જાએ. ૪ બીજું ગુણાતીત પ્રકરણ
અધ્યાય પાંચમેથી જે, વિદુર મૈત્રેયને પૂછ્યું ભગવત માયા
તત્ત્વ તે. ૫ છઠ્ઠે માયાનું નિરૂપણ મૈત્રેયજીએ કીધું, ત્રીજું
સગુણ પ્રકરણ અધ્યાય ત્રણમાં પ્રાસધું. ૬ સાતમે ભગવદ્
અવતાર કથા પ્રશ્ન પૂછ્યા જેહ, આઠમે મૂલપુરુષથી બ્રહ્માની
ઉત્પત્તિ થઈ તેહ. ૭ નવમે અધ્યાયે બ્રહ્માજીએ શ્રીજીની
સ્તુતિ કીધીજી, દર્શન થયા સૃષ્ટિ કરવાની આજ્ઞા દીધીજી.
૮ ચોથું કાલ પ્રકરણ અધ્યાય દશમેથી જાણે, કાલાત્મક
કેક પ્રકાર પશુસૃષ્ટિ વખાણે. ૯ પરમાણુંકાલમતિ અધ્યાય
અગ્યારે, પાંચમું જીવપ્રકરણ કહ્યું અધ્યાય બારે. ૧૦
બ્રહ્માજીના અંગથી સૃષ્ટિ થૈ સનકાદિ મરિચ્યાદિ જે,
સરસ્વતી સ્વાયંભૂ મનુ શતરૂપા તે. ૧૧ તેરમે અધ્યાય
વારાહજીનો જન્મ થયો, ચૌદમે કશ્યપઅદિતિ સંવાદ કહ્યો.
૧૨ પંચદશે જયવિજયને સનકાદિકનો શાપ. સોળમે

સનકાદિકને દર્શન દીધાં વૈકુંઠનાથે આપ. ૧૩ સત્તરમે
 હિરણ્યાક્ષ વારાહનું યુદ્ધ થાએ, અઠારમે અધ્યાય પણ એ
 લીલા કહેવાએ. ૧૪ ઓગણીસે હિરણ્યાક્ષ મારીને પૃથ્વી
 લીધી, વીસમે યજ્ઞ વારાહની સ્તુતિ કીધી. ૧૫ છઠું તત્ત્વ
 પ્રકરણ તેના લેહ છે બે, તેર અધ્યાય લગી વર્ણન થાએ
 તે. ૧૬ એકવિસમે સ્વાયંભૂ મનુ આવ્યા, કર્દમઋષિની
 પ્રાર્થના કરી મન લાવ્યા. ૧૭ કર્દમઋષિ દેવહૂતિનો
 વિવાહ કરી, બાવીસમે સ્વાયંભૂ મનુ આવ્યા ફરી. ૧૮
 ત્રેવીસમે કર્દમઋષિએ વિમાન રચ્યું, યોગાભ્યાસ બળે
 રત્નમય ખચ્યું. ૧૯ વૈભવ સુખ ભોગ દેવહૂતિના કહ્યાં,
 નવકન્યાના ત્યાં જન્મ થયા. ૨૦ કપિલદેવજીનો જન્મ
 યોવિસમે કહિયે, નવ કન્યાના વિવાહ તે અધ્યાયમાં લહિયે
 ૨૧ પછી કર્દમઋષિયે વન જઈ સાધન કીધાં, પચીસમે
 કપિલદેવજી માતાને ઉપદેશ દીધા. ૨૨ છવીસમે તત્ત્વ
 સંખ્યા વર્ણન બે, સત્તાવીસ લગી વરણન થાયે તે. ૨૩
 યોગ ધ્યાનમાં જેવા સ્વરૂપનું ધ્યાન કરવું, અઠાવીસમે અધ્યા-
 યમાં તે હૃદય ધરવું. ૨૪ ઓગણત્રીસમે ભાક્તયોગ વર્ણન
 કર્યા, ત્રીસમે વર્ણન કર્મવિપાક લહ્યા. ૨૫ એકત્રીસમે
 અધ્યાયે જીવન અવસ્થા કહી ગર્ભથી તે મરણ પર્યંત લહી.
 ૨૬ જ્ઞાનભક્તિનિરૂપણ અધ્યાય બત્રીસમે, દેવહૂતિ સિદ્ધ
 પદ પામ્યા તેત્રીસમે, ૨૭ માતા જ્ઞાન ભક્તિ ઉપદેશ
 ચિત્ત ધર્યા, કપિલદેવજી ઉત્તરાપંથ પધાર્યા. ૨૮ તેર

અધ્યાયમાં તત્ત્વ પ્રકરણ કહ્યું, એના બે પ્રકાર છે તે પણ લખ્યું. ૨૯ પહેલા ચાર અધ્યાયમાં પુરુષ સુક્તિ પ્રકાર બોલ્યા. હરિદાસ પ્રભુ શોભા તે વખાણ્યા. ૩૦

ચતુર્થસ્કંધનું પંચમ ધોળ.

ચતુર્થસ્કંધમાં તે વિસર્ગલીલા કહીરે, પ્રકરણ ચાર અધ્યાય એકત્રિસમાં સહીરે. ૧ ધર્મ અર્થ કામ પ્રકારનો વિસ્તાર છે રે. સાત અધ્યાયમાં ધર્મ પ્રકારનો વિસ્તાર છે યે. ૨ એના અધિકારી તે દક્ષ પ્રજાપતિરે, પહેલા અધ્યાયમાં મનુની કન્યાની સંતતિરે, ૩ તેમાં સોમ દત્તાત્રય દુર્વાસા જાણિએરે, નરનારાયણ ઇત્યાદિક વખાણીએરે. ૪ વિશ્વસ્રવાના યજ્ઞમાં દક્ષ પ્રજાપતિ આવીયારે, બીજા અધ્યાયમાં સર્વે આદર કરી બોજાવિયારે. પછી શિવજી ઉક્યા નહીં તે દક્ષ પ્રજાપતિયે ક્રોધ કીધોરે, વાદવિવાદ કરતાં એક બીજાને શાપ દીધોરે. ૬ ત્રીજે દક્ષના યજ્ઞમાં જાવા શીખ માગી સતીરે, ત્યારે તે સમય ન આજ્ઞા દીધી પતિરે. ચોથે અધ્યાય આજ્ઞા ઉલ્લંઘન કરી સતી ગયાંરે, દેહ મેલી પર્વતની પુત્રી થયાં રે. ૮ પાંચમે નારદજી શિવ આગળ સર્વે વાત કરીરે, ક્રોધે યજ્ઞનો કીધો વિધ્વંસ વાત હુંદે ધરીરે, ૯ છઠ્ઠે બ્રહ્માદિક શિવજીની સ્તુતિ કરી છંદાં રે, સાતમે દક્ષનો યજ્ઞ સંપૂર્ણ કીધો ત્યાંહાં રે. ૧૦ સર્વે મળી શિવજીની સ્તુતિ કરી તે જાણીએરે, બીજું અર્થ પ્રકરણ અધ્યાય પાંચમાં વખાણીએરે. ૧૧ આઠમે અધ્યાય

ઉત્તાનપાદનો વંશ કહ્યોરે, ધ્રુવજી અપર માને વચને તપ કરવા ગયોરે. ૧૨ નવમે પ્રભુ મહ્યા વરદાન લઈ આઘ્યા ઘર લાણીરે, સર્વેની ધ્રુવજી સાથે પ્રીત ખાંધા ઘણીરે. ૧૩ દશમે ઉત્તમ પામ્યો મૃત્યુ દુઃખ હૃદય ધર્યારે, જ્ઞાતનું વૈર લેવા નિમિત્ત ધ્રુવજીએ યુદ્ધ કર્યારે. ૧૪ એકાદશમે અધ્યાય સ્વાયંભૂમનુ ત્યાં આવીયારે, કરી ધ્રુવજી સમાન જે જોલા-વીયારે, ૧૫ ધ્રુવજીએ રાજ્ય સંપૂર્ણ કર્યું દ્વાદશમે કહ્યું પછી પુત્રને સોંપી રાજ્ય અવિચલ પદ લહ્યું રે. ૧૬ ધ્રુવજીની માતા પરમ પદ પામ્યા તેરમાં રે, ત્રીજું કામ પ્રકરણ કહ્યું અધ્યાય અઞ્ચરમાં રે. ૧૭ એના આધકારી તે પૃથુરાજ સહીરે, તેના ચરિત્રની કથા એમાં કહીરે. ૧૮ ધ્રુવજીનો વંશ અધ્યાય તેરમે વર્ણન કર્યોરે, ચઉદમે રાજા વેન પ્રહ્લશાપે માર્યોરે. ૧૯ પંચદશમે પૃથુની જન્મપત્રી વિચારી છેરે, મહા પરમ લગવદ્ભક્ત ચરિત્ર અપાર છે ૨૦ સોલથી પૃથુનાં ચરિત્ર કહ્યા એકવીસમાંરે, સનતકુમારથી આત્મભોગ પામ્યા ખાવીસમાંરે ૨૧ ત્રેવીસમે પૃથુએ દેહ ત્યાગ્યો યોગ સાધીનેરે, ચોથું ભોક્ષ પ્રકરણ કહીયે પ્રભુ આરાધીનેરે, એ તો આઠ અધ્યાયમાં છે તે કહ્યું રે, તેના ભેદ તે જે એમાં લહ્યું રે. ૨૩ પ્રહ્લતત્ત્વ દશા ત્રણ અધ્યાયમાં થાય છે રે, શ્રીકૃષ્ણસાયુજ્ય સુક્તિ પાંચ અધ્યાયમાં કહેવાય છે રે. ૨૪ અનુક્રમપૂર્વક ઉત્તર જાણજોરે, ચોવીસમે પૃથુનો વંશ વળાણજોરે. ૨૫ પ્રચેતાને શ્રીમહાદેવજી મહ્યારે, રુદ્રગીત વર્ણન કર્યું એવા દર્શ્યારે. ૨૬

પ્રાચીનબહિરાજને નારદ મળ્યા પચીસમેરે, પુરંજન
આખ્યાન કહ્યું છવીસથી અઠાવીસમેરે. ૨૭ પુરંજન આખ્યાન
સાંભળી ઓગણત્રીસમે દુઃખ વામિયારે, કપિલાશ્રમ જઈ
પ્રાચીનબહિ સિદ્ધિ પામિયારે, ૨૮ પ્રયેતાને ત્રીસમે પ્રભુ
પ્રસન્ન થયા કારજ સીધુંરે, કરજો દશ હજાર વર્ષ રાજ એ
વરદાન દીધુંરે. ૨૯ એકત્રીસમે નારદે પ્રયેતાને ભગવદ્વાતાં
કહીરે, એ કથા સાંભળી હસ્તિનાપુર વિદુરજી આવ્યા
સહીરે. ૩૦ હરિદાસ પ્રભુની શોભા ચિત્ત વિચારીએરે,
સદા એકેના કીજે શુભગાન હૃદેમાં ધારિયેરે. ૩૧

પંચમ સ્કંધનું ષષ્ઠ ધોળ.

પંચમ સ્કંધ અધ્યાય છવીસ કહેવાએ, સ્થાન
લીલાનું વર્ણન થાએ. ૧ ત્રણ પ્રકરણ દેશકાલ સ્વપ્ન
કહિએ, પહેલું દેશ પ્રકરણ અધ્યાય ત્રણમાં લહીએ. ૨
પ્રિયવ્રતનો વંશ પેહેલા અધ્યાયમાંહે, સાત સમુદ્ર સાત
દ્વીપ ઠઠખ્યા ત્યાંહે. ૩ બીજામાં આશીધને નવ પુત્ર ઠઠ્યા,
નવખંડના રાજા થયા, ૪ નાલિરાજને પુત્રનું વરદાન દીધું,
ત્રીજા અધ્યાયમાંહે પરસીધું, ૫ એકત્રીસ અધ્યાયનું બીજું
કાલ પ્રકરણ જાણો, ચોથે અધ્યાયે ઋષભ દેવનો જન્મ
વખાણો. ૬ ઋષભદેવને નાલિ રાજાએ રાજ દીધું જ્યારે,
પોતે પરમ પદ પામ્યા ત્યારે. ૭ ઋષભદેવના સો પુત્ર
તેમાં પ્રાહ્મણ એકાશી, નવ યોગેશ્વર દશરાજ સુખરાશિ.

૬ પાંચમે છઠ્ઠે ઋષભદેવ ચરિત્ર લહિએ, સાતમે ભરતને મુત્ર થયા તે કહિએ. ૬ આઠમે ભરત ચરિત્ર કહ્યાં પ્રકાશ, મૃગશ્રાંગથી મૃગ થયા તે પામ્યા નાશ. ૧૦ જડભરત ચરિત્ર નવમે મુંગા થઈ ચાલ્યા, દશમે રડૂગણે વેઠમાં બાલ્યા. ૧૧ ભરતને જ્ઞાન રડૂગણે પૂછવું અગ્યારે, તેજ કથા કહેવાએ છે બારે. ૧૨ તેરમે જડભરત ચરિત્ર કથા કહી, રડૂગણ આત્મવિદ્યા પામ્યા ચઉદમે સહી. ૧૩ પંચદશમે સુમતિનો વંશ વખાણો, તેમાં ગયરાજનો જન્મ તે બાણો. ૧૪ સોલમે ભૂગોલનું વર્ણન તે થાએ, તેમાં જંબુદ્વીપે નવ વર્ષ મેરુ પ્રભાએ. ૧૫ સત્તરમે નવખંડમાં સેવ્યસેવક કહેવાએ, તે કથા ઓગણીસ અધ્યાય લગી થાએ. ૧૬ વીસમે સત્સસુદ્રના પ્રણામ, એકવીસમે જ્યોતિષચક્ર કેરાં વખાણુ. ૧૭ બાવીસ ત્રેવીસ સુધી એ ચારત્ર કહિએ, ચોવીસમે રાહુનું પ્રમાણુ તે લહિએ. ૧૮ ત્રીણું સ્વપ્ન પ્રકરણુ બે અધ્યાયે ભેદ બેહ, એક જીવાત્મા બીજે પરમાત્મા તેહ. ૧૯ પચીસમે પાતાલ લોક વર્ણન કહ્યા, નરક વર્ણન છવીસમે થયા. ૨૦ હરિદાસ પ્રભુ ગુણ ગાન કીજે નિત્ય, શોભા નિરખિ ધરિ લીજીયે ચિત્ત. ૨૧

ષષ્ઠ સ્કંધનુ સત્તમ ધોલ.

(રાગ ધનાશ્રી.)

ષષ્ઠ સ્કંધ અધ્યાય ઓગણીસમાં. પોષણુલીલા વર્ણન કહી, નામ ધ્યાન ને અર્ચન ત્રણ પ્રકરણુ એના છે સહી.

૧ અબમેલનું આખ્યાન અધ્યાય પહેલે, બીજે વિષ્ણુદ્વત
યમદ્વત સંવાદ થયો; મહાદુષ્ટ આચરણ કરતો હતો તે,
પ્રભુનામપ્રતાપે વૈકુંઠ ગયો. ૨ ત્રીજે ધર્મરાજએ પોતાના
સેવક આગળ નામમાહાત્મ્ય કહ્યું હરિ; શ્રવણ કથા કીર્તન
નામ સ્મરણ, કરે ત્યાંહાં રખે જાતા ફરી. ૩ પહેલું નામ-
પ્રકરણ કહ્યું હવે બીજું, ધ્યાનપ્રકરણ કેહવાય છે; ચોથે
અધ્યાયથી વર્ણન એહ તેનું ચઉદ લગી થાય છે, ૪
પ્રયેતાનો વંશ કહ્યો છે તે પણ, ચોથા અધ્યાયમાં જાણીએ,
દશનો જન્મ થયો તે, સર્વ એમાં કહિ વખાણીએ. ૫
પ્રભુજી પ્રસન્ન થયા ઘણું, દક્ષે એવું તપ કીધું, પ્રસન્ન
વદને શ્રીનાથજી, સંતાપ થવાનું વરદાન દીધું. ૬ પાંચમે
દક્ષના પુત્ર સર્વે મોક્ષ પામ્યા, નારદજીએ ઉપદેશ કીધો;
દક્ષને ત્યારે કે.ધ ચડ્યો; નારદજીને શાપ દીધો. ૭ છઠ્ઠે
દક્ષને કન્યા થઈ તે કહ્યું, પતિસંતાત એમાં વખાણીએ;
સાતમે ઇંદ્ર ગુરુ બૃહસ્પતિ રીસાણા, વિશ્વરૂપને ગુરુ કીધા
તે જાણીએ. ૮ આઠમે ઇન્દ્રને નારાયણ કવચ દીધું, નવમે
વિશ્વરૂપનો જન્મ તેમાં કહ્યો, દશમે દધિચીના આસ્થનું
વજ્ર કીધું સહી. ૯ એ વજ્ર લઈ ઇન્દ્રે યુદ્ધ કીધું, વૃત્રાસુર
સાથે ઇહાં; એકાદશમે પરસ્પરે યુદ્ધમાં, પ્રસંશા વચન
કહ્યા ત્યાંહાં. ૧૦ દ્વાદશમે વૃત્રાસુર મારી ઇંદ્ર જીત્યા,
ત્રयोदશમે બ્રહ્માહુત્યા થઈ, ઇન્દ્રે જ્યારે યજ્ઞ કીધો, ત્યારે
બ્રહ્માહુત્યા ગઈ, ૧૧ પૂર્વ જન્મે વૃત્રાસુર ચિત્રકેતુ રાજ,

તે કથા ચઉદમે કહી; પંચદશમે પુત્રશોક થયો ચિત્રકેતુને. નારદજીએ સમાધાન કીધું સહી, ૧૨ સોળમે પુત્ર વચન સાંભળી વૈરાગ્ય ઉપન્યો, સાધન કીધું પ્રભુ મળ્યા ત્યાંહાં; સત્તરમે વિમાને બેસી કૈલાસ ગયા, પાર્વતીએ શાપ દીધો ત્યાંહાં. ૧૩ ત્રીજું જે અર્ચન પ્રકરણ તે, અઠારમે અધ્યાયથી થાય છે, દ્વીતિને અદ્વીતિના પુત્રનો વંશ, એમાં કહેવાય છે. ૧૪ મરુદ્ગણની ઉત્પત્તિ થઈ, ઓગણીસમે પુંસવન વ્રત કર્યું; હરિદાસ પ્રભુની નિરખિ શોભા, ગુણ ગાન કરીને હૃદે ધર્યું. ૧૫

સત્સમ સ્કંધનું અષ્ટમ ધોલ.

સત્સમ સ્કંધ અધ્યાય પન્દરમાં થાએરે, એનાં પ્રકરણ ત્રણ કહેવાએરે. ૧ અસદ્રાસના સદ્રાસના કહિયેરે, સદસદ્રાસના પ્રકરણ ત્રીજું લહિયેરે. ૨ પેહેલું અસદ્રાસના પાંચ અધ્યાય લગી બાણેરે, પેહેલે જ્યવિજ્યના શાપનું કારણ વખાણેરે. ૩ બીજા અધ્યાયમાં હિરણ્યકશિપુ વધ થયેરે, માતાને આખ્યાનમાં સમાધાન જ્ઞાન કહ્યુંરે. ૪ ત્રીજે ખાત વૈર લેવા નિમિત્તરે, હિરણ્યકશિપુ તપ કીધું ધરી ચિત્તરે. ૫ બ્રહ્માજીએ આવી વરદાન દીધુંરે, જે જે હિરણ્યકશિપુએ માગીને લીધુંરે. ૬ ચોથે હિરણ્યકશિપુએ રાજ કીધું જ્યારેરે, દેવતા ભાગી ગયા તે વારેરે. ૭ ભગવદ્ભક્ત પ્રહ્લાદ પુત્ર થયારે, પાંચમે અધ્યાયે ભણવાને ગયારે. ૮ ભણે ભગવત નામ તે સારરે, બીજું કાંઈ ન કરે ઉચ્ચારરે. ૯ સદ્રાસના પ્રકરણ

ખીનું કહિયેરે, તે પણ પાંચ અધ્યાયમાં લહિયેરે. ૧૦ છઠ્ઠે પ્રહ્લાદજીએ ભણાવી નીશાળરે, શ્રીહરિનામજપે સર્વ ખાલરે. ૧૧ સાતમે પ્રહ્લાદજીને ખાલે પૂછ્યું ત્યારેરે, તે તમે એહ ભણ્યા છે ક્યારેરે. ૧૨ માતાજીને નારદજીએ ઉપદેશ કહ્યોરે, મેં ગર્ભમાંથી હૃદે ધરી લહ્યોરે. ૧૩. આઠમે પ્રહ્લાદજીને પિતા ક્રોધ કરી વાર્યોરે, સ્તંભથી પ્રકટી હિરણ્યકશિપુને માર્યોરે. ૧૪ દેવતાએ પ્રભુની સ્તુતિ કરીરે, નવમે પ્રહ્લાદજીની સ્તુતિ હૃદે ધરીરે. ૧૫. દશમે ભક્તિ વરદાન સ્તોત્ર હીધુંરે, રાજ એસાર્યા ને સર્વે કારજ સીધુંરે. ૧૬ મયનામ દૈત્ય ત્રિપુર લાવ્યા જેહરે, ખાળીને ભસ્મ કર્યા ત્યાં પાપ તેહરે. ૧૭ સદસદ્રાસનાનું પ્રકરણ ત્રીનું થાયરે, એકાદશમે ચાર વર્ણ કહેવાયેરે. ૧૮ દ્વાદશમે પ્રભુચારીના કહ્યા ધર્મરે, વાનપ્રસ્થના કહ્યા સર્વે કર્મરે. ૧૯ તેરમે ચતિના ધર્મ કહિયેરે, અજગર પ્રહ્લાદજીનો સંવાદ લહિયેરે. ૨૦ ચૌદમે ગૃહસ્થાશ્રમ ધર્મ થાયેરે, પંચદશમે ત્રિગુણ ધર્મ કહેવાયેરે. ૨૧ ઉત્તમ મધ્યમ કનિષ્ઠ સર્વ પ્રકારરે, જનિલીલા કહિ તે વિસ્તારરે. ૨૨ હરિદાસ પ્રભુની શોભા નિહારરે, ગુણ ગાઉં તે વારંવારરે. ૨૩.

અષ્ટમ સ્કંધનું નવમ ધોલ.

અષ્ટમસ્કંધ મન્વંતર લીલા અધ્યાય છે ચોવીસજી, ચાર પ્રકરણ કહ્યાં છે એનાં તે કહું નામી શીખજી. ૧ તામસ રાજસ સાત્ત્વિક ભક્તિ ચાર પ્રકરણના નામજી,

પેહેલું તામસ પહેલે અધ્યાયથી તે વર્ણવું તણ સર્વ
કામણ. ૨ સ્વાયંભૂમનુ સ્વારોચિષમનુ ઉત્તમમનુ તામસમનુ
કહ્યાણ, બીજે અધ્યાય તે ગજેન્દ્રને જલમાં આહે અહ્યાણ. ૩
ત્રીજે શ્રીહરિની સ્તુતિ કીધી આહથી મુકાવ્યો ગજેન્દ્રણ,
ભક્ત હેત પ્રભુ પોતે ધાયા છળીપર વાડ કોટિ ચંદ્રણ. ૪
ચોથે ગજ આહનો પૂર્વ જન્મ કહ્યાં મોક્ષ થયા, હવે
સાત્ત્વિક પ્રકરણ કહિએણ; પાંચમે રૈવતમનુ આક્ષુષમનુ થયા
તે કથા સર્વે લહિએણ. ૫ દેવતા દૈત્ય ગયા ક્ષીરસાગરે તે
સમુદ્ર મથન નિમિત્તણ, સર્વે મળી પ્રભુણની સ્તુતિ કીધી
નિર્મળ કરીને ચિત્તણ. ૬ છઠે પ્રભુ પ્રસન્ન થઇ વરદાન
દીધું, દેવતા મંદરાચળ ગિરિ લેવા આવ્યાણ; ઉપાડી શક્યા
નહિ તે જોઇ પ્રભુ ગરુડે ધરિ લાવ્યાણ. ૭ સાતમે દૂર્મ
અવતાર ધરીને સમુદ્રમથન પછી કીધુંણ, કરતાં મથન હલાહલ
નિસર્થુ તે શિવણને દીધુંણ. ૮ આઠમે રત્ન ચઉદ તે
નિસર્થો દેવ દાનવ યુદ્ધ કર્યુંણ, દેવતાને પીયૂષ પાવાને
કાજે મોહિની વપુ ધર્યુંણ. ૯ નવમે અમૃત દેવતાને પાચું
રાહુંણું છેદ્યું શીશણ, દૈત્યને અમૃત દેવાને ટાણે અંતરધાન
થયા જગદીશણ. ૧૦ દશમે દૈત્ય પરસ્પર વઢિયા એકાદશમે
દેવાસુર સંગ્રામણ, દ્વાદશમે મોહિની સ્વરૂપ તે ધરિયું,
મોહ્યા શિવ સહિત કોટિ કામણ. ૧૧ ત્રયોદશમે વૈવસ્વતમનુ
જેના રાજમાં શ્રીવામનણ પ્રકટ થયાણ, પછી ભવિષ્ય
મન્વન્તર આગલ થાશે તે પણ સર્વ કહ્યાણ. ૧૨ સાવર્ણિમનુ
દક્ષસાવર્ણિ, પ્રજાસાવર્ણિ ધર્મસાવર્ણિમનુ કહિએણ, રુદ્રસાવર્ણિ

દેવસાવર્ણિ ઇન્દ્રસાવર્ણિ સાતે લહિએછ. ૧૩ ચૌદમે
મન્વાદિમત્તુના પુત્ર ઇત્યાદિ સર્વે ભગવદંશ બાણેછ, હવે
નવ લગી પ્રકરણ ત્રીજું રાજસ કહી વખાણેછ. ૧૪.
પંચદશમે બલિરાજાએ રાજ તે કીધું, અશ્વમેધ યજ્ઞ કીધો
જ્યારેછ; સોળમે વિજ્ઞસિ અદીતિએ કરી, પતિની પુત્ર
કામના કાજ ત્યારેછ. ૧૫. પુત્ર થાશે વ્રત કરો કર્યું પતિએ
પયોવ્રત વિધિ કહીછ, અદીતિએ કર્યું પયોવ્રત ત્યારે સર્વે
વિધિ હુદે લહીછ. ૧૬ સપ્તદશે પયોવ્રત કીધે પ્રભુ પ્રસન્ન
થયા બાણીછ, ગર્ભ વિષે પ્રભુ આવ્યા ત્યારે બ્રહ્માદિક
સ્તુતિ વખાણીછ. ૧૭ અષ્ટાદશે વામનછ પ્રકટી પધાર્યા
બલિરાજા પાસછ, યજ્ઞશાલામાં સનમાન કરીને અવલોકયા
અવિનાશછ. ૧૮. ઓગણીસમે ત્રણ પદ પૃથ્વી સંકટપ
કીધો એહછ, જે પદમાં સ્વર્ગ મૃત્યુ સર્વે લીધું, વિસમે
એક પદની માગી જગ્યા તેહછ. ૧૯ ત્રીજા પદનું ન રાખ્યું
ઠેકાણું પરસ્પર વિવાદ વચન થયાંછ, એકવીસમે બ્રહ્માણએ
સ્વર્ગમાં શ્રીજનાં ચરણ લહ્યાંછ. ૨૦ અંગુષ્ઠ દેખી અભિષેક
કીધો ગંગાપ્રવાહ થૈ પૃથ્વીમાં વહ્યાંછ, બલિરાજાને વરુણ
પાસથી બાંધ્યો તેહ પ્રસંગ તેમાં કહ્યાંછ. ૨૧ બાવીસમે
બલિ આત્મનિવેદન સત્ય વચન માટે કીધુંછ, શીશ ધર્યો
ચરણ પ્રસન્ન થયા રાજ સુતળનું લીધુંછ. ૨૨ ત્રેવીસમે
બલિને જીતીને લીધું, દેવતાને રાજ ગયું હતું જેહનુંછ,
સર્વ માગી સ્તુતિ કરી પ્રભુની પ્રકુલિત મન થયું તેહનુંછ. ૨૩

ચોથું ભક્તિ પ્રકરણ તે કહીએ ચોવીસમે અધ્યાયજી,
વૈવસ્વતમનુ જેના રાજમાં મચ્છાવતાર થયો તે કહેવાએજી. ૨૪
હરિદાસ પ્રભુના ગુણ ગાતાં, તનની તપત ખુઝાએજી,
નિત્યપ્રતિ એહની શોભા, નિરખિ હૈકું ટાહાકું થાએજી. ૨૫

નવમ સ્કંધનું દશમ ધોલ.

નવમ સ્કંધ વર્ણન કરે, અધ્યાય ચોવીસ જાણી;
પ્રભુકૃપાથી ઈશાનકથા, પ્રકરણ જે વખાણી, ૧ સૂર્યવંશ
મર્યાદાપ્રકરણને પેહેલું કહિયે; ચંદ્રવંશ પુષ્ટિ પ્રકરણ છે
તે, સાંભળી સુખ લહિયે. ૨ પેહેલા અધ્યાયથી પહેલું,
સૂર્યવંશ તે કહી વખાણો; વૈવસ્વતમનુને પુત્ર દશ થયા,
ઇક્ષ્વાકુ આદિ જાણો. ૩ એક કન્યા થઈ તે કહું, હવે
બીજે અધ્યાય; ચાર સુતને સંતાન થયા નહી, તે પણ
કહેવાય, ૪ પંખી ત્રણ પુત્રનો વંશ થયો, તે એમાં કહિરે;
નભગ નરિખ્યન્તને, ધૃષ્ટદ્યુમ્નનો લહિરે. ૫ ત્રીજે શર્યાપિનો
વંશ કહ્યો, રેવતીકન્યા જન્મ્યા ત્યારે; પાંચમે દુર્વાસા
સઘળે ફરી, આવ્યા અંબરીષ પાસે જ્યારે. ૭ સુદર્શનનું
સમાધાન કરિ વાળ્યું, ત્યારે સુખ થયું, છઠ્ઠે અંબરીષનો
વંશ થયો, તે સર્વ કર્યું. ૮ પંખી ઇક્ષ્વાકુનો વંશ કહ્યો,
જેના વંશમાં મુચુકુંદ થયા, તે કહું વિખ્યાતા. ૯ સાતમે
માંધાતાનો પુત્ર, કુરુ કુશનો વંશ જાણો; તેમાં હરિશ્ચંદ્ર
રાજા થયા, આઠમે એનો વંશ વખાણો. ૧૦ તેમાં સગર
રાજા થયા નોમે એનો વંશ તેહ; તેના વંશમાં ભગીરથ

રાજા, ગંગાજી લાવ્યા જોડ. ૧૧ ભગીરથનો વંશ કહ્યો,
જેમાં ખટવાંગ થયા; દશમે ખટવાંગનો વંશ થયો, રામા-
વતાર ચરિત્ર કહ્યાં. ૧૨ એકાદશમે રામજીનું રાજવર્ણન,
દ્વાદશમે કુશનો વંશ કહિયે; મર્યાદા પ્રકરણ અધ્યાય બારમાં,
પુષ્ટ તેરમેથી લહિયે. ૧૩ ઇક્ષ્વાકુના નિમિ તેના વંશમાં,
રાજા જનક થયા તે જાણો; ચઉદમે ચંદ્રમાંથી બુધ થયા,
તેના પુત્ર પુરૂરવા વખાણો. ૧૪ પંચદશમે પુરૂરવાના
વંશમાં, શ્રીપરશુરામજી થયા; સોળમે પરશુરામ ચરિત્રને,
વિશ્વામિત્ર જન્મ કહ્યા. ૧૫ સપ્તદશમે પુરૂરવાના પુત્ર મ્હોટા,
વંશ નહુપનો એમાં; રાજા યયાતિનો વંશ કહ્યો અધ્યાય
અઠારમો તેમાં. ૧૬ ઓગણિસમે યયાતિ પરમગતિ પામ્યા,
વીશમે પુરુના વંશ કહિયે; એકવીસમે દુપ્યંત ને પુત્ર ભરત
નો વંશ લહિયે. ૧૭ રંતિદેવનો જન્મ થયો, ગર્ગાચાર્ય
વંશ કહ્યા; રાજા પાંચાલના કૃપાચાર્યને, દ્રોણાચાર્ય કહી
લહ્યા. ૧૮ બાવીસમે દુપદ કહ્યા, પછી અજમીઠના વંશ
જાણો; તેમાં જરાસંધ થયા, પછી શંતનુનો વંશ વખાણો.
૧૯ પાંડવ કૌરવનો વંશ કહી, પછી જરાસંધ વંશ કહિયે;
ત્રેવીસમે બાકી યયાતિના, ચાર પુત્રનો વંશ લહિયે. ૨૦
તેમાં યદુવંશ થયો, મેઘાવી ઋષિ જેમાં; ચૌવીસમે જાદવનો
વંશ ને, અકૂરનો વંશ તેમાં. ૨૧ ઉચ્ચસેનને દેવકનો, કહ્યો
તે વંશ; એમાં એહ વર્ણન થયો, જેમાં જન્મ્યો કંસ. ૨૩
શૂરસેનનો વંશ, જેના સુત વસુદેવ; તેના સુત પ્રકટયા

શ્રીકૃષ્ણચંદ્રજી, નિત્ય કીજીયે સેવ. ૨૩ હરિદાસ પ્રભુ ગુણ
ગાઈને, ચિત્તમાં ધરિ લીજે; નિત્ય પ્રતિ શોભા નિરખિને,
નયને રસ પીજે. ૨૪

દશમ સ્કંધનું એકાદશ ધોલ.

શ્રીલક્ષ્મણસુતગુણ ગાઈયે, શ્રીવલ્લભ પરમઉદાર, શ્રીવિ-
ઠ્ઠલવરને સમરિયે, દ્વિજકુલ ધર્યો અવતાર. ૧ એહના પદ
વંદન કરી, માંચુ તે વાણી સાર, દશમ સ્કંધ હૃદે ધરિ,
અનુક્રમ કરી ઉચ્ચાર. અધ્યાય સત્યાસી એહના ત્રણ મતાં-
તરના કહેવાય, સર્વ મળી કહેવાય છે, નેવુ તે અધ્યાય
૩ નિરોધત્રીલા નિરૂપણ છે, પ્રકરણ પાંચ તે જાણી; જન્મ
તામસ સાત્ત્વિક, ગુણ પ્રકાર વખાણી. ૪ જન્મપ્રકરણ
પેહેલું પહેલે અધ્યાયથી, ને ચાર અધ્યાય લગી એહ.
રાજાએ પ્રશ્ન પૂછ્યા જ્યારે શ્રીશુકદેવજીએ ઉત્તર દીધા.
શ્રીવસુદેવજીને શ્રીદેવકીજી પરણ્યા કંસરાયે કરી પ્રીત,
બીજા અધ્યાયમાં કંસે દેવકીજીના પુત્ર માર્યા તે કહી રીત
૬ શ્રીસંકર્ષજી ગર્ભમાં પધાર્યા તે કહ્યું, પછી પ્રભુ પધાર્યા
ગર્ભ માંહે ત્યારે સર્વ દેવતા મળી, સ્તુતિ કીધી જઈ ત્યાંહે.
૭ ત્રીજે શ્રીકૃષ્ણજી જન્મ્યા મથુરામાં કારાગેહ, શ્રીવસુ-
દેવજીએ શ્રીદેવકીજીએ સ્તુતિ કરી છે તેહ ૮ પુત્ર લઈ
શ્રીગોકુળ પધરાવ્યા શ્રીજસોદાજીને અંક; કન્યા લેઈને
આવ્યા મનમાં તે થયો શંક. ૯ ચોથે માયા ઉડી ગઈ
આકાશે, કંસને થયો પક્ષાત્તાપ, ત્યારે ખેતનું સમાધાન

કીધું જોઇને સંતાપ, ૧૦ હૈત્યને તેડીને એમ કહ્યું, મારો ને
 દુઃખ દેઓ એહ, બીજું તામસ પ્રકરણ છે, અઠાવિસ
 અધ્યાયમાં તેહ. ૧૧ એના તે લેહ ચાર પ્રકારના, પ્રમાણ
 પ્રમેય કહેવાએ, સાધન ફળ એ ચાર છે, પ્રમાણ પેહેલું
 થાએ. ૧૨ પાંચમે શ્રીજીનો જન્મ ઉત્સવ, વજ્ર કુદ્યું અંગે
 પછી કંસને કર દર્શ, ઘેર આવીયા નંદરાય. ૧૩ છઠ્ઠે પૂતના
 મોક્ષ, સાતમે શકટ લંજન બાણ; તૃણાવર્તમર્દન વિશ્વ-
 રૂપદર્શન, લીલા એહ વખાણ. ૧૪ આઠમે ગર્ગાચાર્યે નામ-
 કરણ કીધાં, ચોરી લીલાને મૃત્તિકા લક્ષ, વિશ્વરૂપ દર્શન
 ફરિ દેખાડ્યું, જનનીને પ્રત્યક્ષ. ૧૫ નવમે ઉલૂખલ બંધન
 દશમે યમલાભુન લંજન; નલકૃષ્ણરમણિશ્રીવનો ઉદ્ધાર,
 એકાદશમે નંદગામલીલા; વત્સાસુર બકાસુર વધ તે પ્રકાર. ૧૬
 પક્ષાંતર કલ્પ લેદના, ત્રણ અધ્યાયમાં વિકૃદ વાક્ય જેહ;
 દ્વાદશમે અઘાસુર વધ કર્યો, ત્રયોદશે ગ્વાલ મુંડળી તેહ.
 ૧૭ લોજનશિલામાં બેસી લોજન કીધાં, બ્રહ્માજીએ હર્યા
 વત્સ બાલ; ચૌદમે પ્રભુલીલા જોઇ, બ્રહ્માએ સ્તુતિ કરી
 તત્કાલ. ૧૮ બીજું પ્રમેય પ્રકરણ છે, તેના તે સાત
 અધ્યાય; દ્વાદશે વનકીડા કરિ, પ્રભુજીએ ચરાવી ગાય. ૧૯
 ત્યાં ધેનુકાસુરનો વધ કરિ, વિષ જલથી રાખ્યા સર્વ;
 ત્રયોદશે કાલીય મર્દન કોધું, વિષ દૂર કરી નિવાર્યા ગર્વ.
 ૨૦ ચઉદમે કાલીય રહ્યો જ્યાં, તેના તે કહ્યો પ્રકાર; દાવા-
 નળનું પાન કીધું, સર્વની કરી સાર. ૨૧ પંચદશે બાળ-

લીલા કરી, પ્રભુ ફરિ ચરાવી ગાય; શ્રીખન્નકતુ વર્ણન કરી,
 પછી પ્રલંબવધ કહેવાય. ૨૨ સોળમે દાવાગ્નિ પાન કર્યું
 વનથી પધાર્યા ગેહ; સત્તરમે વર્ષાક્રતુ વર્ણન, શરદ ક્રતુ
 વર્ણન તેહ. ૨૩ અષ્ટાદશે વેણુગીત પછી, ત્રીભુ સાધન
 પ્રકરણ કહેવાય; ચિત્તે ધરીને સાંભળો, તેના તે સાત
 અધ્યાય. ૨૪ ઓગણીસમે હેમંતક્રતુ, કર્યું કાત્યાયની વ્રત
 તે જાણ; વ્રજલક્ષ્મણે વરદાન દીધું, લીલા એહ વખાણ. ૨૫
 વિસમે ઋષિપત્નીનું અન્ન આરોગ્યા, એકવીસમે ઇંદ્રનો
 મેટયો યજ્ઞ; ભોગ ધરાવ્યો શ્રીગિરિરાજને, પ્રભુજીએ કરી
 અનુરાગ. ૨૬ અન્યાશ્રય દૂર કરાવી, પોતાનો આશ્રય
 કરાવ્યો નાથ; બાવીસમે ઇંદ્રકોપ વૃષ્ટિથી, રાખ્યો વ્રજ સર્વ
 સાથ. ૨૭ ત્રેવીસમે એવું પરાક્રમ જોઇ સર્વને, આશ્ચર્ય
 જ્ઞાન પૂર્વક થાય; ચોવીસમે ઇંદ્રસ્તુતિ અભિષેક, ગોવિંદ
 નામ ધર્યું કહેવાય. ૨૮ પચીસમે શ્રીનંદરાયજીને વરુણપા-
 શથી, મુકાવ્યા વ્રજઇશ; વ્રજલક્ષ્મણ પ્રહ્લદદામાં, નિજધામ
 દેખાડયું જગદીશ. ૨૯ ફલપ્રકરણ તે કહ્યું ચાથું, સાત
 અધ્યાયમાં તેહ; છવીસમે વેણુનાદ કરી, વ્રજલક્ષ્મણે તેહાવ્યા
 એહ. ૩૦ રાસલીલા આરંભ કરી, અંતર્ધ્યાન થયા તે
 વખાણી; સત્તાવીસમે વ્રજલક્ષ્મણ લીલા સ્મરણ કરી, દુમને
 સુધિ પૂછતાં કર્યા જાણી. ૩૧ અઠાવિસમે વ્રજલક્ષ્મણ મળી
 સર્વે, કર્યું ગોપિકાગીતગાન; ઓગણત્રિસમે દીન થઇ રુદન
 કીધું, તત્કાલ પધાર્યા લગવાન. ૩૨ ત્રીસમે રાસરમણ કરી
 સુખ દીધું, વ્રજલક્ષ્મણે નાથ; એકત્રીસમે નંદરાયને સર્પ-

દંશથી, મૂકાવ્યા તે દીઠું સર્વ સાથ. ૩૩ બલભદ્રજીનો રાસ વર્ણવ્યો, તેમાં શંખચૂડને વધ કેહેવાએ, બત્રીસમે દવસ તાપ દૂર કરવા, વ્રજલક્ષ્મી યુગલ ગીત ગાએ. ગુણગાન નિશિદિન કર્યું, પ્રભુએ સદા મન આસ; હરિદાસ પ્રભુ શોભા નિરખિ, માગે ચરણરજમાં વાસ. ૩૫.

દશમ સ્કંધનું દ્વાદશ ધોલ.

ત્રીજું પ્રકરણ તે તો રાજસ જાણો, અધ્યાય અઠાવીશ માંહે વખાણો. ૧ તેના પણુ લેદ છે ચાર, પ્રમાણ પ્રમેય સાધનક્રમ નિરધાર. ૨ તેમાં પેહેલું પ્રમાણપ્રકરણ કેહેવાયરે, તેના જાણિયે સાત અધ્યાયરે. ૩ તેત્રીસમે વૃષભાસુર વધ કાહયેરે, નારદે કંસને ઉપદેશ કર્યો તે લહિયેરે. ૪ ચોત્રીસમે કેશી દૈત્ય વધ જાણીરે, નારદે નંદધર લવિષ્ય વાર્તા વખાણીરે. ૫ તેના પછી વ્યોમાસુર વધ થયો તેહરે, પાંત્રીસમે વ્રજ અકૂર કંસે મોકલ્યા એહરે. ૬ પછી કૃષ્ણ કુશળ પ્રશ્ન પૂછ્યા જ્યારે છત્રીસમે શ્રીકૃષ્ણ અકૂર સાથે મથુરા પધાર્યા ત્યારે. ૭ સ્નાન સમે મારગમાં દર્શન દીધુંરે, અકૂરે સાતત્રીસમે સ્તુતિ કરિ સુખ લીધુંરે. ૮ અત્રીસમે મથુરામાં કીધો પ્રવેશરે, રજક માર્યો સુંદર ધયો વેષરે. ૯ વાયકને દીધી પ્રભુ સુક્તિરે, દીધી માલી સુદામાને લક્ષ્મિરે. ૧૦ જોગણચાલીસમે કુખ્જાનું દીધું સ્વરૂપરે, ધનુષ્ય ભંજન સાંભળ્યું કંસ ભૂપરે. ૧૧ કંસને દુઃસ્વપ્ન થાય છે ભારીરે, રંગગંડપમાં પધાર્યા ગિરિધારીરે. ૧૨ સાત

અધ્યાયમાં પ્રમિયપ્રકરણ થાએરે, ચાલીસમે કુવલયાપીડ
 વધ કેહેવાએરે. ૧૩ રંગમંડપમાં પ્રભુ પધાર્યા જ્યારેરે,
 જેને જેવો ભાવ તેવાં દર્શન થયાં ત્યારેરે. ૧૪ પરસ્પર
 મળી માહાત્મ્ય વખાણેરે, એકતાલીસમે મલ્લયુદ્ધ થયું તે
 ટાણેરે. ૧૫ કંસ મામાને મારીને રોજ્યારે, માતા પિતાના
 બંધન ખોલ્યારે. ૧૬. માતાપિતાનું સમાધાન બેતાલીસમે
 કીધુંરે, ઉત્ત્રસેનને રાજ તે કીધુંરે. ૧૭ નંદાદિકને વ્રજ મોકલ્યા
 નાથેરે, વસુદેવને ગૌદાન દેવરાવ્યાં હાથેરે. ૧૮ જન્મસમે
 સંકલ્પ કીધો હતોજેહરે, પ્રભુજીએ ગાય દોવરાવી તેહરે. ૧૯
 અવંતિકા ગયા વિદ્યા ભણવા કાજેરે, ગુરુપુત્ર આણ્ણી આપ્યો
 મહારાજેરે. ૨૦ ત્રેતાલીસે ઉદ્ધવ શ્રીવ્રજ આવ્યારે, કુશલ
 વાર્તા કહી નંદ મન ભાવ્યારે. ૨૧ પ્રીતે વ્રજજનને ઉદ્ધવજી
 મળ્યા સહીરે, યુમાલીસમે જ્ઞાન ઉપદેશ વાર્તા કહીરે. ૨૨
 વચન આસક્તિનાં કહ્યાં વ્રજજનરે, શુદ્ધ સત્ય ઉપન્યુ ઉદ્ધવ
 મનરે. ૨૩ દૃષ્ટાંત બ્રમરનું દષ્ટને કહ્યુંરે, તે સર્વે બ્રમરગીતમાં
 લહ્યુંરે. ૨૪ પિસ્તાલીસમે કુળ્લ ઘેર પધાર્યા હરિરે, ત્યાંથી
 ક્રૂર્યા મનોરથ પૂરો કરીરે. ૨૫ અકૂર પાંડવની સુધ લેવા
 ગયા તેહરે, છેતાલીસમે હસ્તિનાપુર આવ્યા અકૂર એહરે. ૨૬
 સર્વને મળ્યા ને સુધિ લીધીરે, કુંતાજીએ દુઃખની વાર્તા
 કીધીરે. ૨૭ આવી સર્વ પ્રભુજીની કહ્યુંરે, પૂર્વાર્ધ સંપૂર્ણ
 ત્યારે થયુંરે. ૨૮ હરિદાસ પ્રભુના ગુણ ગાઉંરે, શોભા
 નિરાખ કુટ્ટી અંગ ન સસાઉંરે. ૨૯

દશમસ્કંધનું ત્રયોદશ ધોલ.

સાધન પ્રકરણ અધ્યાય સાતનું, તે ઉત્તરાર્ધમાં થાય છે, સડતાલીસમે અધ્યાયે જરાસંધનું, યુદ્ધ થયું તે સત્તર વાર કેહેવાય છે. ૧ અઢારમી વાર યુદ્ધને વળી આવ્યો, ત્યારે કાલયવન આવ્યો છડાં; દ્વારકા સમુદ્રમાં પ્રભુ વસાવી, સર્વેને મોકલ્યા ત્યાં. ૨ પછી પોતે પધાર્યા ત્યાં થકી, મુચુકુંદની ગુફામાં હરિ; અડતાલીસમે કાલયવનને લસ્મ કીધો, મુચુકુંદને વર દીધો એણે સ્તુતિ કરી. ૩ ઓગણપચાસે મુચુકુંદ બદ્રિકાશ્રમ ગયા, બલદેવળ દેવતીળ પરણ્યા તે બાણિએ; રુકમિણીનો સંદેશો શ્રીકૃષ્ણને પહોંચ્યો, પચાસમે રુકમિણીહરણ વળાણિએ. ૪ એકાવનમે યુદ્ધમાં શ્રીબલદેવળ જીત્યા, હાર્યા તે રાજા સર્વરે; રુકમિયાની મૂછ ને મસ્તક મૂડયા, શ્રીકૃષ્ણે બાંધ્યો નિવાર્યો ગર્વરે. ૫ ત્યાંથી શ્રીપ્રભુળ શ્રીદ્વારકા પધાર્યા, વિધિપૂર્વક વિવાહ કર્યા; આવનમે પ્રધમ્નળ પુત્ર પ્રકટયા, શંખર દેત્યે તે હર્યા. ૬ યુદ્ધ કરી શંખર દેત્યને મારી, રાણી રતિ લે ઘેર આવિયા; ત્યારે સર્વ જન જોવા મળ્યું, શ્રીરુકમિણી મન લાવિયા. ૭ ત્રેપનરે મણિ પ્રસંગમાં, જાંબુવતી સતભામા બે વર્યા; ફલ પ્રકરણ અધ્યાય સાતમાં, ચોપનથી વર્ણન કર્યા. ૮ પ્રભુ પાંડવની સુધ લેવા પધાર્યા, ત્યાં સાંભળ્યું જે સત્રાજીત માર્યો સહી; શતધન્વાને મારીને મણિ તે લીધી, સત્યભામાને પુત્રે સર્વે વાત કહી. ૯ સત્યભામાને આગ્રહે શ્રીકૃષ્ણ પધાર્યા, શતધન્વાને માર્યો

મણિ મળ્યો નહીં; અપવાદ થયો અઠ્ઠરને તેડાવ્યા, અપવાદ
ગયો મણિ આવ્યો તહીં. ૧૦ પંચાવનમે ઇદ્રપ્રસ્થ પધાર્યા,
શ્રીકાલિદ્વીજ પડ્યા તે કહ્યું; ખાંડવ વનનો દાહ કીધો,
ભિત્રવિદાને પડ્યા તે લહ્યું. ૧૧ સત્યાભદ્રાને લક્ષ્મણ પડ્યા,
છપત્તમે લૌભ માર્યો તે હરિ; સોળસહસ્ર કન્યા રોકી હતી તે,
સર્વ શ્રીપ્રભુજીને વરી. ૧૨ સત્તાવનમે હાસ્યયુક્તના વચન,
તે તો રુકિમણીને કહ્યા; પ્રતિ ઉત્તર ફરી દીધે તેના, તે તો
સર્વ એ માંહી લહ્યા. ૧૩ અઠ્ઠાવનમે સર્વ સ્ત્રીને પુત્ર દશ દશ
થયા છે તે જાણિયે; પટરાણી જે મુખ્ય આઠ, તેના પુત્રના
નામ વખાણિયે. ૧૪ પ્રધુરન પુત્ર શ્રીરુકિમણીજીના, તેના
સુત અનિરુદ્ધ છે; માંમાની કન્યા પરણી લાવ્યા, ત્યાં તે
કીધું યુદ્ધ છે. ૧૫ જોગણસાઠમે શ્રીઅનિરુદ્ધને ચિત્રલેખાએ
હર્યા; શોભાતપુરમાં ખાણાસુરની કન્યા સ્વભાંતરમાંહે વર્યા. ૧૬
ત્યાં ઊષાહરણ કારણે પધાર્યા, ખાંધિયાં નાગપાશ છે;
સાઠમે ખાણાસુરનો સંગ્રામ થયો, અનિરુદ્ધ પરણ્યા પુરી
આશ છે. ૧૭ અનિરુદ્ધજી પરણી પધાર્યા, શુભુગાન કરી
ચિત્ર ધારીએ; હરિદાસ પ્રમુ શોભા નિરખીને, તનમનધન
સર્વ વારીએ. ૧૮

દશમ સ્કંધનું ચતુર્દશ ધોલ.

ચોથું પ્રકરણ સાત્તિક એકવીસ અધ્યાયજી, સાત
અધ્યાયમાં પ્રમેય પ્રકરણ પેહિલું થાયજી. ૧ એકસઠમે
કૃપમાંથી કૃકલાસનો ઉદ્ધાર કીધોજી, તેના પૂર્વજન્મ વૃત્તાંત

પ્રસિદ્ધો. ૨ બ્રહ્મ અંશ કઠિન ઘણું તે લહિએ, ખાસઠે
 બલદેવજી મજ પધાર્યા તે કહિએ. ૩ સર્વને મળી
 રાસરમણ સુખ લીધું, શ્રીજમુનાજીનું આકર્ષણ કીધું. ૪
 ત્રેસઠે પૌંડ્રક કાશીનો રાજા જેહજી, તેનો પુત્ર સુદક્ષણ વધ
 થયો તેહજી. ૫ કાશીને લક્ષ્મ કરી છે જ્યારે, ચોસઠે
 બલદેવજી કપિદ્વિવિદ માર્યો ત્યારે. ૬ પાંસઠે દુર્યોધનની
 કન્યા લક્ષ્મણા જાણે, જાંબુવતીના પુત્ર સાંખ પરણ્યા તે
 વખાણે. ૭ બલદેવજીથી વિવાદ થયો તે કહીએ, ત્યારે
 હસ્તિનાપુર વાંકું કર્યું તે લહિએ. ૮ છાસઠે નારદજી
 પધાર્યા શ્રીકૃષ્ણ જેહજી, ગૃહસ્થાશ્રમ જોતાં થાક્યાં તેહજી. ૯
 સોલ સહસ્ર ઘર ફરીને જાયજી, ગૃહ ગૃહ પ્રતિ નૂતન લીલા
 થાયજી. ૧૦ સડસઠે પ્રભુજીની આનિહક વિધિ કહી, જેમ
 કરતા તેમ કહ્યું પ્રસિદ્ધ લહી. ૧૧ નારદજીએ આવીને
 કહ્યું એહજી, પાંડવને રાજસૂય મનોરથ થયો તેહજી. ૧૨
 સાધન પ્રકરણના અધ્યાય સાતજી, અડસઠ પ્રભુજીને ઉદ્ધવજીએ
 કીધી વાતજી. ૧૩ હૂત અને નારદે કહ્યું તે ચિત્ત ધરીજી,
 પાંડવ પાસે ઈંદ્રપ્રસ્થ પધાર્યા શ્રીહરિજી. ૧૪ ઓગનોતેરે
 રાજસૂય યજ્ઞ નિમિત્ત દિશાઓ જીતીજી, જરાસંધ મારી
 પુત્ર રાજ બેસાર્યો કરિ પ્રીતિજી. ૧૫ અંધથી રાજા સર્વ
 મૂકાવ્યાજી, સિતેરમે વસુભૂષણ ભોજન કરાવ્યાજી. ૧૬
 અભયદાન દર્ષ ઈંદ્રપ્રસ્થ પધાર્યા નાયજી, ઇકોત્તેરમે યજ્ઞમાં
 શિશુપાળ વધ કરી, રાખ્યો ગ્રણ સાથજી. ૧૭ બોહોતેરમે

દુર્યોધન માનભંગ કારણ કહ્યું, તોતેરમે શાલ્વ પ્રધુમ્નજીનું
 યુદ્ધ દારણ થયું. ૧૮ યુમોતરમે શાલ્વ માર્યો કરી ગદા
 પ્રહાર, હવે સાત અધ્યાયમાં કૃણપ્રકરણ પ્રકાર. ૧૯
 પંચોતેરમે વિદ્વરથ અને દંતવકત્ર માર્યા, પછી પ્રભુ મહાભારત
 યુદ્ધમાં પધાર્યા. ૨૦ છોતરમે બલદેવજી તીર્થયાત્રા કરી
 આવ્યા તે કહ્યું, મહાભારત યુદ્ધ ત્યારે પૂરણ થયું. ૨૧
 સીતોતેરમે સુદામાએ સ્ત્રીની આજ્ઞાથી દ્વારકા લાવો લીધો,
 ઇકોતેરમે પ્રભુ પ્રસન્ન થઈ વૈભવ સુદામાને દીધો. ૨૨
 ઓગણ્યાસીએ સૂર્યગ્રહણ જાણી કુરુક્ષેત્રે પધાર્યા એહ,
 વ્રજજન મળ્યા કુશળ પૂછ્યા સમાધાન કીધાં તેહ. ૨૩
 એંશીએ પાંડવને મળી કુશળ વાર્તા કીધી, પટરાણી
 સર્વેને દ્રૌપદીએ પાણિગ્રહણ વાર્તા પૂછી લીધી. ૨૪
 એકાશીમે ઋષિમુનિ પૂજા કરી પ્રભુ મન લાવ્યા, વસુ-
 દેવે નારદ પાસે જ્ઞાન ઉપદેશ કરાવ્યા. ૨૫ યજ્ઞ કરાવી
 વિદાય સર્વેને કરી, પછી પોતે દ્વારકા પધાર્યા શ્રીહરિ. ૨૬
 ગુણ પ્રકરણ પાંચમું અધ્યાયમાં છે એહ, ખ્યાશીમે
 દેવકીજીના પુત્ર લાવ્યા તેહ. ૨૭ કંસે છ પુત્રો માર્યા
 તે જાણી, પાતાલમાં જઈ બલિરાજ પાસેથી આખ્યા
 આણી. ૨૮ સ્તનપાન કરી પુત્ર સ્વર્ગ પધાર્યા તેહ,
 દેવકીજી માતાના મોહ નિવાર્યા એહ. ૨૯ ત્યાશીમે
 સુભદ્રાનું હરણ તે અર્જુન કીધું, પ્રભુ શ્રુતદેવ જનક ઘેર
 પધારી સુખ દીધું. ૩૦ ચારાશીમે સર્વ મળી પરીક્ષા
 કરી, પ્રજ્ઞા વિપ્ર દેવ તેમાં મંડાતા શ્રીહરિ. ૩૧

નિશ્ચે કરી એહ ઠરાવ્યું સહીજ, વેદ સ્તુતિ કરી તે પણ
 કહીજ. ૩૨ પંચાશીમે ભજન કેનું શ્રેષ્ઠ તે કહીજ, વૃકા-
 સુરનું આખ્યાન કહ્યું તે લહિજ. ૩૩ લોકાલોક જઈ વિપ્રના
 પુત્ર મર્યા લાવ્યા તેહજ, અર્જુનનો ગર્વ નિવાર્યો, છયાશી
 અધ્યાય લગી ચરિત્ર કહ્યાં એહજ. ૩૪ સત્યાશીએ રાજ-
 નીતિ ગૃહસ્થાશ્રમ પ્રકારજ, ગણુતા થાયે યાદવકુળ બહુ
 વિસ્તારજ. ૩૫ શ્રીવલ્લભજનાં ચરણકમલની આસજ શોભા
 નિરખી ગુણ ગાએ હરિદાસજ. ૩૬

एकादशस्कंधनुं पंचदश धोळ.

સ્કંધ એકાદશ માંહિરે, લીલામુક્તિ કહી; પ્રકરણ જે
 છે એનારે, જીવમુક્તિ પ્રજ્ઞપુક્તિ સહી. ૧ જીવમુક્તિ
 પ્રકરણ પહેલું રે, તેના ભેદ જે જાણિએ; અધ્યાય એગ-
 લત્રીસ લગીને, એહ વખાણીએ. ૨ એ તો સર્વ સંપૂર્ણ રે,
 એકત્રીસ અધ્યાય છે; પ્રજ્ઞભાવના અધ્યાયરે. પાંચ કહેવાય
 છે. ૩ પેહેલા અધ્યાય માંહેરે, યાદવકુલને પ્રજ્ઞશાપ થયો;
 બીજે વસુદેવજીનેરે, નારદે જ્ઞાન ઉપદેશ ક્રિયો. ૪ નવયો-
 ગેશ્વરનોરે જનક ઘેર સંવાદ થયા જે; કવિને હરિ જોડેરે,
 વચન કહ્યાં તે. ૫ ત્રીજે અંતરિક્ષ પ્રબુદ્ધરે, પિપ્પલાયન
 કહ્યું; આવિર્હોત્રી મળી ચારરે, કહ્યું એમાં લહ્યું. ૬ ચોથે
 દુભિલ યોગેશ્વર રે, ત્રિગુણ અવતાર કહ્યા; ચોવીસ અવતારરે,
 એમાં વર્ણવી લહ્યા. ૭ પાંચમે ચમસ કરભાજનનોરે,
 સંવાદ થયો તે જાણિએ; સાયુજયમુક્તિ અધ્યાય જેમાંરે.

કહી તે વખાણીયે. ૮ છકે દેવતા સર્વ સ્તુતિ કીધીરે, યાદવને આજ્ઞા દીધી હરિ. પ્રભાસ જઈ યજ્ઞાદિક કયોરે, એ વાત સવે ચિત્ત ધરી. ૯ ઉદ્ધવજી આવીને પ્રશ્ન કીધારે, સાતમે અવધૂતનો ઇતિહાસ કહ્યો; ચોવીસ ગુરુના ગુણ લીધારે, રાજા યદુનો સંવાદ થયો. ૧૦ આઠમે નમે ચોવાસ ગુરુનું કારણુરે દશમે ઉદ્ધવજીને જ્ઞાન ઉપદેશ તે; એકાદશમે ભક્તસેવા કરેરે એને માયા બાંધે નહીં યે. ૧૧ દ્વાદશે સાધુ સંગતરે, એમાં એવું ભાળે; ત્રયોદશે તત્ત્વજ્ઞાન કરીરે, સર્વવિષે સમાન દૃષ્ટિ રાખે ૧૨ ચતુદશ ભાક્તયોગ ઉત્કૃષ્ટ કહ્યારે, પચી ધ્યાનનું સ્વરૂપ કહ્યું; પંચદશે અષ્ટાદશ સિદ્ધિરે, પ્રાપ્ત થાયે તે લહું. ૧૩ વિભૂતિનું સ્વરૂપરે, સોળમે અધ્યાય જાણો; સપ્તદશે અષ્ટાદશેરે, વર્ણાશ્રમનાં ધર્મ વખાણો. ૧૪ ભક્તિયોગ યમાનયમરે, અધ્યાય ઓગણિસમે; જ્ઞાન કર્મ ભક્તિ યોગેરે, વિધિ લક્ષણ વીસમે. ૧૫ વિધિ નિષેધ કર્તવ્યરે, એકવિસ કહેવાય છે; તત્ત્વનિશ્ચયાત્મકાદિ કરે, બાવિસ અધ્યાયમાં થાય છે. ૧૬ ભિક્ષુગીતનું વર્ણનરે, અધ્યાય ત્રીસમે; સાંખ્યયોગાદિ લક્ષણાદિરે, વર્ણન અધ્યાય ચોાવગમે. ૧૭ પચીસમે યોગલક્ષણાદિરે, છવિસમે ઇતોપાધ્યાન સહી; પુરુષારાધન વિધરે, સત્તાવીસમે અધ્યાયે કહી. ૧૮ યોગાચારનું વર્ણનરે, અઠ્ઠાવીસે કહેવાય છે; ઓગણત્રીસમે યોગ માર્ગ કહીરે, ઉદ્ધવજી વિદાય થાય છે. પ્રભુમુક્તિ પ્રકરણ અધ્યાય બેનું રે, તેના ભેદ બે છે

જાણિયે; ત્રીસમે મમતા ત્યાગરે, દારકાથી ચાલી પ્રભાસ
લીલા કરી તે વખાણિયે. ૨૦ એકત્રીસે અહંતા ત્યાગરે,
પ્રહ્લાદિકે સ્તુતિ કરી; હરિદાસ પ્રભુ શોભા નિરખિરે,
નિજધામ પધાર્યા હરિ. ૨૧

દ્વાદશસ્કંધનું ષોડશ ધોલ.

એની ચાલ—સાહેલીરે શ્રીજીને નિરખીયે.

દ્વાદશ સ્કંધના અધ્યાય તેર છે, આશ્રયલીલારે
પ્રકરણ પાંચતે જાણી. સદા ગુણ ગામ્રએ. ધ્રુ. એક લોકા-
શ્રય બીજે વેદાશ્રય ભગવદાશ્રયરે. ત્રીજું પ્રકરણ વખાણી
સદા ગુણ ગામ્રએ. ૧ ચોથું શબ્દાશ્રય પાંચમું અર્થાશ્રય
એ પાંચમા રે, પહેલું લોકાશ્રય એહ. સદા ગુણ. ૨ પહેલ
અધ્યાયમાં રાજા થયા તે કહ્યા, બીજા અધ્યાયમાંરે આગલ
થાશે તેહ. સદા ગુણ. ૩ બીજું પ્રકરણ વેદાશ્રમ અધ્યાય
ત્રીજેથી, તેમાં યુગયુગનારે સર્વ ધર્મ કહેવાય. સદા ગુણ.
૪ લક્ષણ કહ્યા, પ્રલયકાળનાંરે એમાં વર્ણન થાય. સદા ગુણ.
૫ ત્રીજું પ્રકરણ ભગવદાશ્રય, ત્રણ અધ્યાયમાં એમાં
પૂરણરે ભગવદાશ્રય જાણુ સદા. ૬ પાંચમે પ્રમાણલક્ષણ
પરીક્ષતને સર્પદંશ કર્યો, છઠ્ઠે પરીક્ષતનેરે મોક્ષ થયો
નિર્વાણ. સદા ગુણ. ૭ સર્પચક્ષુ વેદસંજ્યા વર્ણન તેહ,
સાતમે પણ વેદસંજ્યા વર્ણન તેહ. સદા ગુણ. ૮ ચોથું
પ્રકરણ શબ્દાશ્રય અધ્યાય ત્રણનું એ તો શ્રીભાગવતનું રે,
આશ્રય કરવો એહ. સદા ગુણ. ૯ ભગવત્સ્વરૂપ શ્રીભાગવત

છે, ભાવે કરીરે કીજે નિત્ય ગાન. સદા ગુણ. ૧૦ આઠમે
અધ્યાયથી માર્કીડેય આખ્યાન છે, સદા ગુણ. ૧૧ એકા-
દશમે સૂર્ય દ્વાદશ કહ્યાં, દ્વાદશ પૂર્વ કથારે સંક્ષેપે કહેવાય.
સદા ગુણ. ૧૨ ત્રયોદશમે પુરાણ સંખ્યા કહી, કલસ્તુતિ
પણ રે એ માંહે થાય. સદા ગુણ. ૧૩ નિબંધોક્ત સર્વ
આખ્યાન કહ્યાં, શ્રીમદ્ભાગવતરે મહિમા અપરંપાર, સદા
ગુણ. ૧૪ હરિદાસ પ્રભુ શોભા નિરખિને, ગુણ ગાઉંરે
જાઉ બલિહાર. સદા ગુણ. ૧૫

મક્ત કવિશ્રી દયારામકૃત.

મક્તિપોષણ.

ચંદ્રાવળા.

શ્રીગુરુ વદ્ધભ દેવને, હું પ્રથમ કરું પ્રણામ; શ્રીવિઠ્ઠલ
શ્રીકૃષ્ણ શ્રીયમુને, મહાપૂરણ કામ; પૂર્ણકામ દામોદરદાસ
અષ્ટ સખા પૂરો ઉરવાસ; શુભમતિ દો અતિ પરમ પવિત્ર
ભક્તિ સુ પોષણ ગાઉ ચરિત્ર. સેવો શ્રીકૃષ્ણ કૃપાળ. ૧
ચારે વેદ પટ શાસ્ત્રનો, વારે વારે કર્યોરે વિચાર;
ઉપનિષદના અર્થનો, શોધતાં નીકળ્યો એ સાર;
નીકળ્યો સાર શ્રીકૃષ્ણની ભક્તિ, સત્સંગમાં કરવી આસકિત
શ્રીપૂર્ણ પુરુષોત્તમને યુગ ચરણે સર્વ સમર્પીને રહેવું
શરણે, સેવો. ૨ નહિ કોઈ જેહની સમોવડી કોઈ ધંશ
નહિ જેહને શીવ, સર્વ વસ્તુ જે થકી થઈ જે કાઈ

કહાવે સર્વના અધીશ, સર્વાધીશ વંદે સહુ જેહને નિગમ
 નેતિ નેતિ કહ્યું છે તેહને; શેષ મહેશ વિધિ શ્રી અગમ્ય,
 તેને કહીએ પૂર્ણ પુરુષોત્તમ સેવા શ્રીકૃષ્ણ કૃપાલ. ૩
 શ્રીપુરુષોત્તમને પરહરી, જેનું અન્ય અમર મન મોહિ;
 (તે) કામદુધા મળી મૂકીને, મહિષીપુત્રનું પય દોહિ; દોહિ
 ગાય મુકી મૂઢ પાડો, તશ્યો ગંગાતીરે ખોદે ખાડો; તેમ
 પૂર્ણ તણ અવર આરાધે, મેહનત માથે પડે કાંઈ ન લાધે.
 ૪ રાખી ભરોસો અન્યનો, ન કરે આશ્રય અવિનાશ; ઇચ્છે
 અખિલ દુઃખ વામવા, વળી શ્રેય થવા મન આશ;
 આશ કરે તરવા દધિ પૂર, શ્વાનનું હાથ ગ્રહી લાંચુર; તે
 જેવો પામશે સાગર પાર, તરશે તેઓ હરિવિમુખ સંસાર.
 ૫ કોડી ઉપાસન મલિનનું, જનનું તામ્ર મુદ્રા સમ જાણો,
 રૂપેયો સુરસેવના, વ્યૂહ કંચન મોહોર પ્રમાણો. કંચન
 મોહોર વ્યૂહ હરિ હીરો, એમ અંશ અંશી સમજી રહો,
 સર્વ એ દ્રવ્ય હીરાથી થાય, (પણ) હીરો કર્યો કોઈએ નવ
 કહેવાય. ૬ જગત વૃક્ષ ત્હેનું મૂળ હરિ, મૂળ પોષે વૃક્ષ
 પોષાય; પ્રતિશાખા જળ સીંચીએ, તેથી તરુતૃપ્તિ ના થાય;
 તૃપ્તિ ના થાય વૃથા શ્રમ પહોંચે, સમજણ આવે ત્યાર
 પછી શોચે; મુખદ્વારા સહુ ઇન્દ્રિય સંતોષે, હોજન અંગ
 લેખ્યું કોઈને ન પોષે. ૭ જુઓ સ્વભાવ શ્રીકૃષ્ણનો,
 જનના અવગુણને ગુણ જાણે; અવગું પડયે અન્યદેવને,
 સામું દે દુઃખ શત્રુ પ્રમાણે; પ્રમાણ નહિ રૂળ દે તો જાય,

હરિનું આખું કદિ નાશ ન થાય; અમર અદ્વ વર અધિક પ્રયત્ન, પ્રભુ કોડી સાથે દે રત્ન-સેવો. ૮ વેળુ પીલતાં જો તેલ નીકળે, જળ મધ્યે નવનીત હોય, મૃગજળથી જો તૃષા ટળે, તોય ભક્તિ વિના ભદ્ર ન હોય; ભદ્ર ન હોય હરિ વિના કદાપિ, અભય ન હરિ વિના કો શકે આપી; હું નથી કહેતો પોઝારે છે વેદ, સ્મરો શ્રીકૃષ્ણ ટળે સહુ ખેદ. સેવો. ૯ મંત્ર આધીન સહુ દેવતા, યોગે વિરાટ પણ વશ થાય; જ્ઞાની અક્ષરને જઈ મળે, પુરુષોત્તમ પ્રેમે પમાય; પ્રેમ ભક્તિવશ પૂર્ણાનંદ, એ ન પડે અન્ય સાધન કંઈ; શ્રીમુખે ભાળ્યું શ્રીગીતા માંહે, ના માને તો જોજો ત્યાંહે. સેવો. ૧૦ શ્રવણ કીર્તન શ્રીકૃષ્ણનું, સ્મરણ સેવન અર્ચન; વંદન દાસત્વ સખ્યતા, વળી આત્મનિવેદન; આત્મ-નિવેદન નવધા હાડિયે, પ્રેમલક્ષણા દશમી લાહીયે, એ ભક્તિ સહુ સાધન તાજ, જે પામે વશ થાય વ્રજરાજ. સેવો. ૧૧ શ્રવણ પરીક્ષિત, શુક કરી કીર્તન, સ્મરણ પ્રહ્લાદ; શ્રીસેવન, પૂજન પૃથુ, વંદન અકૂર આહ્લાદ; આહ્લાદ માન્યો કપીશ કિંકરતા, સખ્યતા ભક્તિ સુભદ્રા ભર્તા; આત્મનિવેદન બલિએ કીધી, ગોપીજને પ્રેમલક્ષણા લીધી. સેવો. ૧૨ નામ કેશવનું કાનમાં, પડતાં સહુ થાયે પવિત્ર; શરદઋતુના સંગથી, જેમ નિર્મળ નીર વિચિત્ર; વિચિત્ર જળ તેમ જાતિ જાણો, સર્વ શુચિસદ્ય નામે પ્રમાણો; શુદ્ધ સુવર્ણ જેવું અગ્નિયે થાય, માંજે આપે તેનો મેલ ન જાય.

સેવો. ૧૩ નામ કીર્તન શ્રીકૃષ્ણનું, કળિમાં સહુ સાધન
તાજ, ભવસાગર તરવા તણી, સહુને એ સુખપથ પાળ્ય;
પાળ્ય પ્રગટ શ્રમ નહિં ઘણું સહેલું, દામ વિના ફળ થાય
સહુ પહેલું; સર્વે અવસ્થામાં સહુ સાર, અધમ ઉત્તમ સહુને
અધિકાર. સેવો. ૧૪ સત્યુગે જે ફળ ધ્યાનથી, થાતું
ત્રેતામાં યજ્ઞથી જેહ; દ્વાપરે પૂજને પામતા, સહુ કાળ
હરિ કીર્તને તેહ; તેથી અધિક પણ ફલ ગુણ ગાતાં,
તો શું થયું તપ તીર્થ (માં) નહાતાં; મણિ મળ્યો તે શોધે
શીઠ કોડી, વિના વિચરે મરે મૂઢ દોડી. ૧૫ કલિરૂપી
આશૌચમાં, કોઈ કર્મનો નહિં અધિકાર; અડે ના સૂતક
નામને, નિર્ભય નિત્ય કરીએ ઉચ્ચાર; ઉચ્ચાર માત્રે અભય-
પદ આપે, સકળ પાપ સંતાપને કાપે; વેદ શાસ્ત્ર સહુ
પુરાણ પુકારે, તો હરિ હરિ તું શે ના ઉચ્ચારે! ૧૬ નામે
અન્નમિલ ઉદ્ધર્યો, નામે શિવે તાર્યા બહુ પાપી; અવળે નામે
વાદમીકિ તાર્યો, અર્થે ગુણિકા ગત્ય આપી; આપી ગત્ય
ઈત્યાદિક બહુને, જેણે કર્યો આશ્રય તે સહુને; જે અક્ષરમાં
બાંધ્યો સાર, જેણે લલ્લો તે પામ્યો પાર—સેવો. ૧૭ સ્નેહ
સહિત શ્રીકૃષ્ણનું, કથા કીર્તન જહાં નિત્ય થાય; કોટિ તીર્થ
આવી ત્યાં વસે, જેનું ભાગ્ય હોય તે નહાય; નહાયો તેમાં તે
પવિત્ર પ્રમાણો, તે વિના સર્વને સૂતકી જાણો, જીવતા
શબ સરખા સહુ તેહ, ભૂતળ ભાર કર્યો ધરી દેહ—સેવો
૧૮ નટવર છળી નંદલાલની, એહેવું ચિંતન કરે ચિત્ત માંઝા;

મોર મુકુટ શિર તિલક કુંડળ, નકવેસર ચિખુક સોહાય;
 સોહો કૈસ્તુભ મુક્તા વનમાળ, કંકણ કર અહી મુરલી રસાળ;
 પીતાંબર કટિ મેખળા સોહો, નૂપુર નખશિખ છબિ મન
 મોહો—સેવો. ૧૯ સોળ ચિન્હ પદ પંકજે, દક્ષણે નવ વામે
 સાત; સ્વસ્તિક અષ્ટકોણ જંબુકળ યવ, પવિ ધ્વજ ઊર્ધ્વરેખ
 વિખ્યાત; વિખ્યાતે અંકુશ અંબુજ મચ્છ વ્યોમ, કળશ
 ઇંદ્રધેનુ ને અર્ધસોમ; ત્રિકોણ ગોપદ ષટદશ ધ્યાન, નિત્ય
 કરે નિર્ભય પદ દાન—સેવો. ૨૦ જેમ નટની દષ્ટિ દોરમાં,
 પનિહારીની ગેડાં માંહે, ચિત્ત પરસ્પર જ્ઞરનું, વળગ્યું રહે
 ત્યાંનું ત્યાહિ; ત્યાંહાં તેમ મન પ્રભુમાં નિત્ય દેવું, સંસારમાં
 સાક્ષીવત્ રહેવું, જગત જાણે એ છે જંજળી, રાખે હુદે
 ત્રીકમશું તાળી—૨૧ કંસ શિશુપાળ પૂતનાદિકે, વૈરભાવે
 સમર્થા શ્યામ; એ વિના નાના ભાવશી, સ્મર્યે સર્થા સર્વેનાં
 કામ, કામ થયાં તુચ્છ ભાવે જ્યારે, શું કહેવું સ્નેહે સ્મરે
 પછી ત્યારે; ચિત્ત અચળ જેનું કૃપણમાં લાગ્યું, (તો) ભવ
 સંકટ સહુ તેનું લાગ્યું.—૨૨ અન્ય સાધને શ્રેય આપણું,
 પણ શ્રીહરિને શું સુખ ? સેવામાં આનંદ ઉભયને, માટે
 ભજનાનંદ તેજ મુખ્ય; મુખ્ય સેવન તે સુખી પ્રભુ કરવા;
 લોક વેદના ભય નવ ધરવા, પૂજા તે ચાલે શ્રુતિ પ્રમાણ;
 સેવા તે જેહમાં સ્નેહ બંધાણ—૨૩ એક વાર આખા જન્મમાં,
 શ્રીકૃષ્ણ નામ સ્મરાય, તો દર્શન યમદૂતનું કહી સ્વપ્ને
 પણ નવ થાય; થાય જો ભાવસહિત નિત્ય ધ્યાન, તો પછી

શું કહું ભાગ્યનું માન; ઉર હરિ નહિ તો તપે શું થાય;
 જો છે તો કરે કષ્ટ બલાય—૨૪ આપ્યું ઉરસ્થળ મૂકીને;
 રમા ચરણ સેવા નવ ચૂકે, હૃદયે રહિત કદા હરિ કરે, પણ
 પદ આશ્રિત નહીં મૂકે; મૂકે ના અંધિ છે ભક્તિ નિવાસ,
 માટે અવલંબે સદુ દાસ, જો ભક્તિ છે અતિ દુર્લભ, પ્રાપ્ત
 થયે સર્વે પદ સુલભ—સેવો. ૨૫ હરિ વ્યાપક લહી સર્વમાં,
 નવ આણવો કોઈનો દોષ, મન કર્મ વચને જેમ બને, તેમ
 કરવો સર્વને સંતોષ, સંતોષે પ્રાણી પ્રભુ પ્રસન્ન, તેથી
 સુખી પોજે હરિજન; સધળે દયા જો પૂજા
 પ્રભુ કેરી, દેહીને દુભવે તે કૃષ્ણનો વેરી.—૨૬
 એક પણ પ્રણામ શ્રીકૃષ્ણને, જન્મ ધરી જેણે દીધો;
 અશ્વમેધ દશ અવભૂથના, કળા ઉપર પગ તેણે દીધો;
 દીધો પગ શા માટે કેવાય, યજ્ઞ કરે તોયે જન્મ તો
 થાય; કૃષ્ણ પ્રણામીને નહિં દેહ, મુક્તિ અધિકતા એહેમાં
 એહ. સેવો. ૨૭ નમન કર્યું નંદલાલને, સ્નેહ મન કર્મ
 વચને જેણે; ધર્મ સાધન પૂર્ણ સદુ કર્યા, નિશ્ચે જાણજો
 તેણે; તેણે કર્યું હરિપદ અનુકૂળ, દુઃખ પાપનું ટાળ્યું મૂળ;
 દીનભાવે કર્યું વંદન હરિને, તે જનની ગર્ભ ન આવે
 ફરિને—સેવો. ૨૮ દાસપણમાં સૌભાગ્ય છે, પતિ
 પુરુષોત્તમ જેને માથે; ઘણી છતે વિધવાપણું, પ્રલસાની
 માન્યું મન સાથે; મન સાથે માને જે હું ભૂપ, ભક્ત પૂજે
 જાણી રાણીનું રૂપ; પણ પતિ સુખ સ્વપ્ને વહીં જોને,

એળે એ અથડાય છે શેને—૨૯ દાસપણે (જે) આનંદ છે, તે નથી મળે જગદીશ; જ્ઞાનીનું સુખ એવું જાણીને, પાઘ આશે છેદાવે શીશ; શીશ છેદા પછી મુગટ ક્યાં ધારે, સહુ મૂર્ખ કોઈ મનમાં ન વિચારે; જળને શો જળપાનનો સ્વાદ, જન જુદો રહી પામે આદહાદ—૩૦ જીવ પ્રજ્ઞ થાયે નહીં થાયે તો પ્રજ્ઞાનંદ કહોને; ભોક્તા પશું જો માનશો, તો જીવ ટળ્યો કહો શાને ? શાને કહો ન્યારો નથી પ્રજ્ઞ નામી, કયમ બોલ્યો જનક સાયુજ્યતા પામી; બોલે તે બીજો કહેવાય, ઇશ્વર જીવ કદી નવ થાય—સેવો. ૩૧ અહો લાગ્ય અહો લાગ્ય ધન્ય, વ્રજ જન પરમ પવિત્ર; પૂર્ણ પ્રજ્ઞ સનાતન, પરમાનંદ થયા જેના મિત્ર; મિત્ર થઈ સર્વે સુખ દીધું, સર્વ ભાવે કારજ બહુ કીધું; શેષ મહેશ વિધિ શ્રી અલભ્ય, તે ફળ શ્રીગોપીજન લભ્ય—સેવો. ૩૨ દેહ પ્રાણ ઇન્દ્રિય અંતઃકરણ, ધર્મ દારા ગૃહ ધન, પુત્ર આત્મ આત્મા સહ સર્વ સમર્પા જગજીવન, જગજીવનની સર્વાત્મભાવે સેવા કરે સદા સહજ સ્વભાવે; તેજ ગમે પ્રભુ જયમ સુખી થાય, આત્મનિવેદન એ કહેવાય—૩૩ સર્વ વસ્તુ છે શ્રીકૃષ્ણની, જેની છે તેને શે ન સમર્પે; આત્મા સહિત અર્પણ કરી, હરિદાસ થાની શીદ ડરપે; ડરપે છે કાળથી રહે છે ઉચાટે, (તે) પરનું માન્યું પોતાનું તે માટે; જેથી અંધારો તે વસ્તુ જે સુકી, તારી મા જાણીશ એ રાડ ચુકી—૩૪ રૂપ શુભ

દ્રવ્ય ત્રણ એ કારણ પ્રતિ થવાનાં કહાવે; એ ત્રણ વિકાર રહિત સહજ, સ્નેહ તે શ્રીકૃષ્ણને ભાવે; ભાવે એ પ્રેમે વહાલો વશ થાય, તેને મુકી ક્ષણ દૂર ન થાય; તે જને સુખ માન્યું મન એહ, જ્યમ ત્યમ થાય સુખી પ્રભુ તેહ—૩૫ પ્રેમ આસક્તિ વ્યસન એ, ત્રણ રૂપ સ્નેહનાં લહીયે; તે ઉપર ચોથી તન્મયતા, તે થકી કાંઈ નહિ કહીયે, કહીએ પ્રેમનું લક્ષણ એહ, જ્યારે મળે ત્યારે તેનો તે સ્નેહ; વિયોગ થાય ત્યારે તપે તન, ત્યાંહાંનું ત્યાંહાં વળગ્યું રહે મન—૩૬ એક વાર આખા દિવસમાં પણ મળ્યા વિના નવ રહેવાય; જો ના મળે તો વિકળ થાય, આસક્તિ એ તો કહેવાય; કહેવાયે વ્યસન આવું જ્યારે થાય, સ્હામાસ્હામી હૃદય વિધાય; તન્મયતા તે મૃત્યુ સમાન, એ ચારે આવે આપે હરિદાન—સેવો. ૩૭ પ્રેમ-લક્ષણા વાળ દગ રુચિ, સ્મૃતિ અભિલાષા ઉદ્વેગ ચાર; વ્યાધિ પ્રલાપ ને ઉન્માદ ત્રણે, આસક્તિના પ્રકાર, પ્રકાર વ્યસન તણા એ કહીયે, જડતા ને વળી મૂર્છના લહીયે; તન્મયતાનું લક્ષણ એક, મૃત્યુસાદૃશ્ય પણ મરણ ન છેક—૩૮ જાતિ જુઓ તો આહીરની તેમાં અળળા અધમ અવતાર; એ વેદાદિ નહોતી ભણી, નહોતો ઉત્તમ કર્મ અધિકાર; અધિકાર વણ એક પ્રેમપ્રતાપ, કર્યા આધીન શ્રીકૃષ્ણ આપ; ગોપીની પદરજ વંદે ઇશ; પ્રેમલક્ષણા તે સહુને શીષ—સેવો. ૩૯ સેવા સંગત હરિભક્તની,

કરે પ્રેમ ભક્તિ ઉત્પન્ન; તે કરે કૃતાર્થ એકલી, નવ
 જોઈએ કોઈ સાધન; જોઈયે ન વય વિદ્યા વિત્ત વર્ણ, રૂપ
 પરાક્રમ પવિત્રાચરણ, કહેશે જોયા નથી કહો કીયે ઠામ,
 તો પ્રગટ જતાવું નામ. ૪૦ ધ્રુવજીને ક્યાં વય હતું, ક્યાં
 હતું સુદામાને ધન; કુબળને હતું રૂપ ક્યાં, ઉગ્રસેન શું
 પુરુષાતન; પુરુષાતન નહોતું ઉગ્રરાય, ગજને ક્યાં હતી વિદ્યાય;
 પારધિમાં ક્યાંથી શુભ આચરણ, કેવળ ભક્તિ પામ્યા
 ગિરિધરણ. ૪૧ દ્વાદશ ગુણ સંયુક્ત છે, દ્વિજ પંડિત સરખો
 કોય; (પણ) પદ્મનાભપદવિમુખ છે, તેથી શ્વપચ ભલેરો
 હોય, શ્વપચ ભલો જહેને કૃષ્ણઆસક્તિ, મનકર્મવચ્ચને કરે
 હરિભક્તિ; કુલસહિત શ્રેય પામ્યો તેહ, વિપ્ર શકે ન
 કરી શુચિ દેહ—૪૨ શ્રીકૃષ્ણની ભક્તિ અંક છે, બીજાં
 સાધન સર્વે શૂન્ય; અંક વિના સર્વે અફળ છે, સહશૂન્ય
 શૂન્ય દશ શૂન્ય; દશ ગણા બિંદુ આઘ અંક એક, અંક
 વિના શું શૂન્ય અનેક; ભક્તિ કરી તેણે સર્વ કાંઈ કીધું,
 ભક્તિ વિના બીજું કાંઈ ના સીધું. ૪૩ નૃગભૂપે ગૌદાન
 કર્યા કેટલા, કાંઈ ગણતાં ના આવે પાર; એક દિવસ આણું
 દોષ પડ્યો, કૃકલાસ થયો અવતાર; અવતાર અધમ થઈ
 જગ હાંસી, ગૌદાન પુણ્ય ગયું ક્યાં નાશી; દાન કર્યા
 તોય પામ્યો દુઃખ, શા માટે જે હતો ભક્તિ વિમુખ. ૪૪
 માચીનબર્દિષ ભૂપને, જુઓ કીધા યજ્ઞ અપાર; બીવી
 મખાંક્તિ સહુ કરી, તોયે કાંઈ ન લીધો સાર; સાર ભાખ્યો

એ જે જે પશુ પાડ્યા, તે રહ્યા હણવા નારહ્ય દેખાડ્યા;
ભય દેખી લીધું સુર ઋષિ શરણ, ભક્તિ કરીને પામ્યો
હરિ ચરણ. ૪૫ ભક્તિ: તારે ચંડાળને, જેમાં કોય ન
શુભ આચરણ; શુ પછી કહેવું તેહનું, ઉદ્ધારે અધમ
અન્ય વર્ણ ? વર્ણ સર્વ ઉદ્ધારે જગત, નીચ ઉંચ
જે નિજ આસક્ત; એક અંગભક્તિ ભદ્રદાય, અચરજ
શું ! પૂર્ણ શ્રેય થાય—સેવો. ૪૬ ભક્તિ નૌકા તારે સર્વને
જે કોઈ શરણે આવે શુચિ પાપી; અન્ય સાધન દારુ
તુંબિકા, ગ્રહે સમય તરે કો કદાપિ; તરે કદા બચે કામાદિ
ગ્રહાથી, સમર્થ નહિ આણું તારવા સાથી; વિબુધ વિચારી
બુઝ્યો નિજ મન, ભક્તિ ભલી કે સાધન અન્ય. ૪૭
ભક્તિ મણિ જ્ઞાન દીપ છે, ટાળે ઉભય ખરો અંધકાર;
મણિ અભય દ્યુતિ અચળ છે, દીપકને તો ભય છે અપાર;
અપાર ભય વાયુથી વામે તેલ પાત્ર ખાતી વણુ લય પામે;
જ્ઞાન સભય તો અન્ય કોણ માત્ર ? નિર્ભય ભક્તિ સકળ
શુચિ પાત્ર. ૪૮ ભક્ત તે ભક્તિ સ્વરૂપ છે, તેને માયા
ન ખીડે લેશ; સ્ત્રીથકી સ્ત્રી મોહાય નહીં મોહ પામે પુરુષ
વેશ; પુરુષ જ્ઞાન વૈરાગ ને યોગ, તેને ખીડે અભક્તપીયો
રોગ; તે કારણ બ્રહ્મ થાય છે તેહ, ભક્તને અચળ હરિશું
સ્નેહ—સેવો. ૪૯ નિરખે નેત્ર નંદલાલને, શ્રતિ કથા રહે
મુખ નામ; નાસિકા સુંઘે પ્રેમશું, પ્રસાદી તુલસી પુષ્પ
દામ; દામ ગ્રહણ કરે કર હરિસેવા, દોડે અરણ પ્રભુ

દર્શન લેવા; મમે ધ્યાન નટવર છળી શ્યામ, સર્વાંગે કરે
 દંડવત પ્રણામ—સેવો. ૫૦ લકિતવિના કેવળ કૃતિ કરે,
 (તેને) કૃણ પરલોક ન થાય; મણિધર પવન લક્ષી રહે,
 બુઝો મચ્છ તીર્થ જળ નહાય; મીન તીર્થ લીલ મૃગ
 વનવાસી, અંધ ગ્રહે દંડ કાસદ જાય કાશી; સર્પ દંડવત
 નટ સિદ્ધ વેષ, દરસ તપોધન લાવ ના લેશ—સેવો. ૫૧
 શ્રીકૃષ્ણ શ્રીગુરુ ભગવદ્દી, એ ત્રણે એક સ્વરૂપ; ત્રય ધારા
 જયમ સુરસરિ, તેમાં ભેદ નહીં તદ્દુપ; ભેદ નહીં ત્રણ
 નામજ માત્ર, જોતાં વિચારી એકજ ગાત્ર; સ્નેહ વિવેકે
 સેવો સરે અર્ધ અવસર અમૂલ્ય બુઝો શીદ વ્યર્થ. ૫૨
 સત્સંગ સર્વનો સાર છે, તેનો મૂલ ન જાણે મર્મ;
 અદીપ દીપ મળે થયો દીપ સમતા મળી વણ શ્રમ;
 શ્રમવિના શ્રીનાથ મિલાવે, કદપનું કામ તે પલકે સરાવે,
 નીચ નીર મળતાં ગંગા ગંગ, એમ સમોવડી દે
 સત્સંગ—સેવો. ૫૩ લવ હરિસંગીની સંગનાં, સુખની
 સમતા નવ કોય; સ્વર્ગ તથા અપવર્ગનું સુખ પણ
 સમોવડ નવ હોય, નવ હોય સમતા મોક્ષાનંદ તો કયાંહાં
 જન ઇચ્છિત સુખ મંદ; અણુ અનુભવીને આશ્ચર્ય થાય,
 પણ અણુ સંદેહ છે નહિ રાય. ૫૪ શ્રીગંગાજી હરે પાપને;
 શશી તાપ હરે ગયે શરણ; દારિદ્ર્ય ટાળે સુરતરુ, મળી
 ત્રણે કરે ત્રણ હરણ; હરણ કરે ત્રણ તે તત્કાળ, મળતામાં
 હરિજન દયાળ; જ્ઞાને તાપ હરે દર્શને દોષ, દૈન્ય ટાળે

ઉપજાવી સંતોષ—સેવો. ૫૫ યોગ યજ્ઞ જપ તપ વ્રતો,
 બહુ કીધે કાષ્ઠા કર્મ; જ્ઞાન ધ્યાન અતિ દાનથી, તીર્થ
 આચરતા ધર્મ; ધર્મધ્યયન, વેદશાસ્ત્ર, પુરાણ, કોટિ સાધનથી
 ન પરમ કલ્યાણ; શ્રેય ન થાય ઉપાય અનેક, વિના મહત્
 પદરજ અભિષેક—૫૬ હરિજન તે હરિરૂપ છે, તેને મૂરખ
 નિજ સમ જાણે; જેમ શરી સાગરમાં હતો; માન્યો મીને
 મીન પ્રમાણે; મીન પ્રમાણે થયો નહિ સોમ, મકર રહ્યું
 જળ તે વર્યો બ્યોમ; તેમ વૈષ્ણવ વૈકુઠે જાશે, અધમ તે
 અહીંના અહીં અથડાશે. ૫૭ ચાર વર્ષમાં શ્રેષ્ઠ સર્વથી,
 પ્રાક્ષણ વર્ષ વિખ્યાત; તે સહુના પણ કહાવે શિરોમણિ,
 મોટા મુનિવર સાત; તે સાતે કરે ધ્રુવની પરિક્રમા, ધ્રુવ
 સુત ક્ષત્રિય ને તે સુત બ્રહ્મા; વિબુધ વિચાર કરે તમે એહ,
 ભક્ત મોટા કે પ્રાક્ષણ દેહ ? ૫૮ બ્રહ્માદિક વ્રજભક્તની,
 પદરજ વહે ગુણ ધામ; દુર્વાસા ઋષિએ દીન થે, કર્યો
 અંબરીષને પ્રણામ; કર્યો પ્રણામ જ્યારે અથડાયા વળી
 શબરી પદ જળ દ્વિજ ન્હાયા. હરિજનથી મ્હોટું નહીં
 કોય, હલવે તે દુખ પામે પત જોય. ૫૯ સંત સેવ્યે
 નારદ થયા, બુઝ્યો દાસીસુત હરિ મન, તે મુરઋષિના સંગથી
 શમી બ્રાસના ઉરની અગન; અગન મટી સમજાવ્યા મર્મ,
 શ્રીભાગવત રચ્યું છાંડીને કર્મ; કલેશ ટળે કરે પ્રમુજન
 પ્રીત, હલવેથી શાનું સુકરીત—સેવો ૬૦ યોગી તરે કદા
 એકલો, હરિજન તારે સહુ સંગી; સિદ્ધ ઉદાસી રહે સદા,
 કોય સંત સુંદર રસરંગી; રંગે રમિક સેવે શુભ ગાય,

પોતે પીયે સુધા સામાને પાય; ભઠત રનેહી સૌનું કરે
 કામ, ધ્યાન સાથે કોઇનો નહિ કામ. ૬૧ સર્વ પ્રાણી
 ઉપર દયા, આણવો નહિ કોઇ દોષ; વશ :કરવી ઇંદ્રિય
 સહુ, ચદચ્છા લાભ સંતોષ; સંતોષ ધરિ વદવી સત્યવાણી,
 દૃઢ આશ્રય પ્રભુ દીનતા આણી; દુષ્ટ સંગથી રહેવું દૂર,
 વસવું સદા હરિજન હનુર—સેવો. ૬૨ દુષ્ટ સંગ તેને
 બાણીએ, જે ભૂલાવે ભગવંત, રનેહ શ્રીકૃષ્ણ શું, તેને
 કહિયે સાચા સંત; સંત સાચા તેની સંગત કરીયે,
 અસમર્પિત અન્યાશ્રયથી ડરિયે; હું હરિનો હરિ મારા નાથ,
 એ નિશ્ચે કરવું મન સાથ—સેવો. ૬૩ અન્યાશ્રય અસમ-
 ર્પિત, એ જે મ્હોટા દુસ્તર રોગ; સર્વ વસ્તુ શ્રીનાથને
 અરપી, ઉચ્છિષ્ટ કરવો ભોગ; (ઉચ્છિષ્ટ) ભોગ કરવો હરિ-
 ભક્તની સંગે, એકજ શ્રીકૃષ્ણ સેવવા રંગે; દૃઢ આશ્રય
 ગુરુદેવનો ધરવો, ગોવત્સપદવત ભવદધિ તરવો—સેવો. ૬૪
 ગુણની ઉપર ગુણ કરે, એ તો રીત જગતમાં પ્રકાશ;
 (પણ) અવગુણ સામો ગુણ કરે, તે મ્હોટા હરિના દાસ;
 દાસ દોષ સહુના સંતાડે, ગુણ હોય અદ્ય તે અધિક
 દેખાડે, સાગર લાંછન વિષ શિવે પીધું, શશી યશ પ્રગટ
 લલાટે દીધું—સેવો. ૬૫ વિશ્વંભર વશ તેહને, જેનું ચિત્ત
 સદા પ્રભુ પાસ; હિત ઇચ્છે સહુ જગતનું, નવ ધરે
 કોઇની આશ; આશ ધરે એક શ્રીગોપાળ, વ્યતીત કરે
 હરિસેવામાં કાળ; એવા ગુરુનો લઇએ ઉપદેશ, ધરિયે

સાચો વૈષ્ણવનો વેશ—સેવો. ૬૬ ધ્યાન મૂળ રૂપ શ્રીગુરુ, પૂજનનું મૂળ ગુરુ પાય; મંત્ર મૂળ ગુરુવાક્ય છે, મૂળ મોક્ષનું ગુરુકૃપાય, ગુરુ કૃપા વાંછિત ફળ થાય, હરિ રૂઠે તો ગુરુ કરે સહાય, ગુરુ કોંપે ક્યાંઈ નાહ ઠેકાણું, અધિક આચાર્યથી કો નવ જાણું. ૬૭ ક્રોધી ગુરુ તો નૃસિંહજી, કામી હોય તો શ્રીકૃષ્ણ કહિયે; લોભ દાખે તો વામનજી, પણ હરિ સાચા એ લહિયે, લહિયે એ પાપે દાખે જો હુકૃત, તો પણ માનિયે તે થકી ગત્ય; જ્યેષ્ઠ સોંપી આખ્યા જગદીશ, તેનો ઋણી સદા તે શિષ્ય.સેવો. ૬૮ ભોજન વસનની ચિંતા કરી, વૈષ્ણવે ના થાવું ઉદાસ; વિશ્વંભર પૂરે વિશ્વને, તે કેમ ભૂલે નિજ દાસ; દાસ આશ પૂરે સહુ વણ માગે, વણ કહ્યે સહાય કરે અનુરાગે હરિ ભજતાં કાંઈ નવ રહે ખામી, નથી અન્નદયા અંતર્જામી. ૬૯ અજળ ગુલ મહેરી જળ વસે પક્ષિણી રટે મુખ હરિનામ, ખાન પાન માટે નવ કરે, છુટે મુખથી સુંદર શ્યામ; શ્યામે વિચારી કર્યું તેહનું મુખ, ચરણે ચરવા કર્યા મોરનાં મુખ; પુંછે વદન કર્યું ઉટની શ્રીવા, શ્રીહરિ યુક્તિ કરી જળ પીવા. ૭૦ અજગરને અનાયાસે હરિ આપે, આહાર અન્નમાં લાવી; શક્કરખોરને સાકર સાગર, બેટમાં દે છે મિલાવી; મેળવે ચાતકને જળ સ્વાતી, ગિરિશૃંગ વૃક્ષ પોખે કોઈ ભાતી, સ્ત્રીસ્તને પય કર્યું પોષવા ખાળ, તે તુંને નહિ ભૂલે ભજ ગોપાળ. ૭૧ ભક્ત મનોરથ સર્વ

પૂરે પ્રભુ, કઠિન સરલ શુરુ નાહાનાં; પૂર્યા જેહનાં તેહનાં
 નામ કહું, તું પૂછે કહાંનાં કહાંનાં; કહાન ગયા કુબળપતિ
 થાવા, પાર્થપત્ની થયા જળ પાવા; પૂરી પુત્ર થે
 અદીતિની આશ, પાંડવ કાર્ય કર્યા થઈ દાસ—સેવો ૭૨
 છડીદાર ઉચ્ચસેનના થયા, દારપાળ બલિ ભૂપ; નરસૈયાના
 બાપનું શ્રાદ્ધ સાર્યું, સેના માટે નાપિક રૂપ; રૂપ માહાર
 દામાળ સાડ, નામાનું છાપડું છાર્યું ચારુ, વારી વહું
 ત્રિલોચન ઘેર, મીરાંબાઇનું પીધું ઝેર—સેવો. ૭૩ હમ્મે
 રૂડું જગતનું, કેમ કરે કુડું નિજ દાસ; જે કરશે તે
 ભલું તાહડું તું ઘર દઢ વિશ્વાસ; વિશ્વાસ રાખ કલ્પના
 મૂક, સેવા સ્મરણમાં નવ ચૂક; નહિ મળે ફરી અવસર
 આવો, હરિ ભળ લ્યો મનુષાદેહ લ્હાવો. ૭૪ દુઃખ
 થાયે હરિ સેવતાં, તે સુધા સમુ પ્રમાણો, વિષય ભોગવતાં
 સુખ છે, તે વિષ સરખું સહુ જાણો; જાણો જેમ ખસ
 ખણતાં મીઠી, ક્ષણ પછી આગ ઉઠે અંશુડી; ઓસડ પીતાં
 કટુ તર્ત લાગે, રોગ ગયા પછી આનંદ જાગે—૭૫ શ્રી
 ગિશ્વિરધર સેવતાં ભય રાખવો ભૂપતિ સમાન; બાળક
 સમ વત્સલતા, ધરવો સ્નેહ તે જાન સમાન; જાન
 સમાન પ્રિય પ્રભુ લાગે, તો દુઃખ જન્મજન્મનાં લાગે
 પ્રેમ પીયૂષ પીધું તે જાણે, નથી સ્વાદ કોઈ એહ
 પ્રમાણે—૭૬ જે પ્રતિકૂળ પ્રભુ સેવતાં, તેને તજીયે
 ના વળગીયે વ્યર્થ; જનની જનક પ્રતિ પુત્ર બ્રાત, શુરુ

છોડ્યા જદપિ સમર્થ; સમર્થ તાત તબ્યો પ્રહલાદે,
ભરતે માત મૂકી હરિ સ્વાદે; પાત ઋષિપત્ની વિલીપણ
જાત, ગુરુ ના ગણ્યા બળિયે સાક્ષાત—૭૭ દેવ પિતૃ ને
મનુષ્ય ઋણ, ત્યાં લગી માણસને કહેવાય; જ્યાં લગી
સર્વાત્મભાવે, શ્રીકૃષ્ણને શરણે ન જાય; શરણે ગયે સર્વે
ઋણ છૂટે, ચિત્રગુપ્તનું લેખું ત્રૂટે; કાળ કર્મનો ભય નહીં
તહેને શીઘ્ર ધણી સમર્થ હરિ જહેને—૭૮ કર્તું અકર્તું
અન્યથાકર્તું, સમર્થ શ્રીહરિ રાય; ના થવાનો કરે પદાર્થ,
થાનારો મટી જાય; મટિ ગયું જો વસિષ્ઠે વિચાર્યું, તે
સમે વન જે સમે રાજ ધાર્યું; બ્રહ્મા સુત એ ત્રિકાળ
જ્ઞાની, ઇચ્છાએ વચન તેનું પણ હાનિ. ૭૦ સહસ્ત્ર
ભુજાપતિ રાખશે, તેને હણશે શું બે ભુજાવાળે; તેજ પુરુષ
જ્યારે મારશે, ત્યારે કોઈ નથી રખવાળો, રખવાળો રિપુ
છે નહિ કોઈ, સઘળી વસ્તુ શ્રીકૃષ્ણથી હોઈ; કર્તા હર્તા
એજ શ્રીમજ્જરાય, એના કર્યા વિના કાંઈ ન થાય—૮૬
કર્યું થાય શ્રીકૃષ્ણનું, કોથી ઘટે ન લવલેશ, તેજ પ્રમાણે
સુખ દુઃખ, લાલાલાભનો સંશય રેશ; રેશ રહે નહીં તે
સમે સુદ્ધિ, જેવું હોનાર તેવી થાય બુદ્ધિ; થનાર તે તો
રહેજે પણ થાય, કર્તા નથી શીદ તું પસ્તાય—૮૧ હરિ
જંત્રી તું જંત્ર છે, જેમ વાજે વજ્રડે તેમ; કાષ્ટ પુતળી નૃત્ય
કરે સૂત્રધાર નચાવે જેમ; તેમ વિધિ નિષેધ સહુ હરિ
હાથે, તું મૂરખ તાણી તે શીદ માથે; વિચાર જો જીવનું

કર્તુ હોય, તો દુઃખ જગતમાં થાય ન કોય. સેવો—૮૨
 જેની રચના જોઇને, ઘણો મોહ ઉપજે છે મન; તે કર્તામાં
 કમી શી હશે, તું જોને વિચારી જન; જન થશે પણ
 મનોરથ તારો, ઘાટે શું મોહ્યો તું જો જડનારો; તેને મળે
 પૂર્ણાનંદ થાશે, ભવ વૈભવ તૃપ્તિ ટળી જશે—સેવો. ૮૩
 કરવા પ્રસન્ન ચાહે કૃષ્ણને તો, અભિમાન અલગું નાખ;
 શીઘ્ર દયા કેશવ તણી, ઇચ્છે તો દીનતા રાખ, રાખ દીનતા
 એકજ કરીને, કરવા કૃપા મન થાશે હરિને; જોતેર કોટિયે
 ના સર્થે કામ, દીનતા એક બંધાયા દામ—સેવો. ૮૪
 શિલાબુદ્ધિ શાલિગ્રામમાં, હરિસ્વરૂપ તે ધાતુ પ્રમાણે;
 મનુષ્ય લહે ગુરુદેવને, જાતિ ભાવ વૈષ્ણવમાં આણે; આણે
 મહાપ્રસાદ પ્રતિ અન્ન, હરિચરણોદક ન પ્રીછે જન; વર્ણ-
 શ્રમ તજે ન લે હરિનામ, ઇત્યાદિકનો નરકમાં ઠામ—સેવો.
 ૮૫ નિગમ ચાર પદ શાસ્ત્ર, અષ્ટાદશ પુરાણ ચૌદ વિધાય;
 વ્યાકરણ નવ બત્રીશે લક્ષણ, જાણે ચોસઠે કળાય; કળા રાગ
 છત્રીશે ગાય, વિશદ કીર્તિ ચક્રવર્તી રાય; પણ નથી ભક્તિ
 જો નંદકુમાર, તો સહુ ધૂળ મળ્યું ધિક્કાર—સેવો. ૮૬
 શ્રમ કરી સહુ વિદ્યા ભણિયો, મહાપંડિત કહાવ્યો જગત;
 પણ તેનો સાર સમજ્યો નહિ ન થયો ભગવંતનો ભક્ત;
 ભક્તિ વિના શ્રમ એ ફળ સાર, જેમ રાસભ વહે ચંદન-
 ભાર; જેમ અહિમણિ દુતિ મેળવે અહાર, તેમ તે ઉદર
 ભરે ધિક્કાર—સેવો. ૮૭ સ્પર્શમણિના પુર વિષે, રચ્ચ

ચિંતામણિમય ધામ; કલ્પવૃક્ષની વાડ ગાય ઘેર, કામદુધા
 જેનું નામ; કામદુધા અક્ષયપાત્ર અતૂલ, નવનિધિ અદ્ધ
 મહાસિદ્ધિ અનુકૂળ; પણ નથી શ્રીવદ્ધલ શ્રીમજનાથ, તો એટલું
 મળે ઘસવા હાથ—સેવો. ૮૮ કૃષ્ણ કીર્તન નહિ કર્યુંમાં,
 તે શ્રવણ રાફડા કહિયે; નિરખ્યા નહિ જેણે નેત્રે હરિ, કેડી
 પીછ આંદલા તે લહિયે; લહિયે દાદુર જીવ્હા હાર નવ બોલે,
 કરપદ સેવારહિત શય તોલે; વૃક્ષ જીવન શ્વાસ ધમણ સમાન,
 ગ્રામશુકર સમ છે ખાનપાન—૮૯ જગ દર્પણ જોનાર તું,
 સામું દીસે જેવું તુજ પાસે; દુષ્ટને દુષ્ટ સાધુને સાધુ, ભવ
 આ દૃશ્યમાં ભાસે, ભાસે તે સહુ નિજમાં છે જાણો, દોષ-
 રહિત દુનિયા પરમાણો; એવે વિવેક જો રહેવાય, રાગ દ્વેષ
 નહિ કેા થકી થાય—સેવો. ૯૦ જીવ સર્વ હરિ અંશ છે,
 ત્હના વિચિત્ર જાતિ સ્વભાવ; સર્વથી હુળીમળી ચાલીએ,
 એ તો છે સંજોગ નદી નાવ; નાવ તરંગ નદી એમ જાણો;
 કેાથી ન બગાડીશ જો દિવસનો પરાણો; સહુને સદા એક
 સ્થળ નથી રહેવું, કટુક વચન માટે કેાઈને નવ કહેવું—
 સેવો. ૯૧ કાંઈ પ્રભુ પાસે ન માગીયે, માટે પસ્તાવો થાય;
 ઉદાસી આવે નાથને, વ્યાપાર સરીખું જણાય; જણાય
 એવું માટે રખે જાણો, સેવો શ્રીકૃષ્ણ ધરી સ્નેહ સાચો.
 વળુ માળે સહુ આપે એ સ્વામી, નથી અજાણ્યા
 અંતર્જામી—સેવો. ૯૨ દાસી સુતના તો સહુ પિતા, રાણી
 સુતનો તો એક રાય; ભક્તિ અંશ શ્રીકૃષ્ણ જ સેવે, ને

માથિક સર્વને ધાય; ધાયે તોયે કર સહાય ન કોય, કામ
 મહે ત્યારે અંતે રોય; આવાગમનમાં સદા અથડાય, કો કાળે
 હરિ વિના ગત્ય ન થાય—સેવો. ૯૩ ન્હાનો પદાર્થ મોટો
 દેખાડે, ને પાકાને દાળે કાચો; ઉગ્ર હોય તેને અણુ બતાવે,
 ને જુઠો મનાવે સાચો; સાચો ભાસે એજ માયાનું રૂપ,
 એણે ક્રીધા વશ રંકને ભૂપ; એને જીત્યાનો છે એક ઉપાય,
 સાચું શરણુ દ્યો શ્રીવજ્રાય—સેવો. ૯૪ માયા છે ઘંટી
 ખીલડો હરિ, ત્હેમાં જીવ ચરાચર અન્ન; જે પડયું પીસા
 છે, તું જોની પ્રગટ લોચન; લોચન જો એક બચે છે તેહ,
 ખીલ સમીપે રહે છે જેહ; જે અણુ ત્યાંથી જન્મે કણુ
 આઘો, તે તત્કાળ દગાવા લાગ્યો—સેવો. ૯૫ પરવારી સહુ
 કામથી, કાંઈ મૃત્યુ ન પામ્યો જાંત; આ ક્રીધું આ કરવું છે,
 એમ કરતાં આવશે અંત; અંત આવ્યો હરિ ક્યારે ગાશે,
 ચેત ચેત નહીં તો પસ્તાશે; મરણ નહિ આવે કાનમાં
 કહીને, જશે ઓચિંતું અંધારું થઇને—સેવો. ૯૬ ઉત્તર
 વચન તે માનવું, પૂર્વનું નહીં પ્રમાણ; છેલ્લું રચ્યું શ્રીભાગવત,
 સહુ પહેલાં અન્ય પુરાણ; પુરાણ પૃથક પૃથક કર્યા વ્યાસે,
 તોયે રહેતું ઉર ભરિયું ઉદાસે; મર્મ બતાવ્યો નારદ મિત્ર,
 સુખ થાશે રચો ભક્તિચરિત્ર—સેવો. ૯૭ પુષ્પિપથ પ્રભુ
 શ્રીવલ્લભકુળ, જઈયે ત્હેને શરણુ; નામ નિવેદન મર્યાદા ધરી,
 સેવીયે શ્રીગિરિધરણુ; શ્રીગિરિધર ગુરુ વૈજાવ પ્યાર, ધરી
 ગતિ કરે માર્ગ અનુસાર; મનુષ્યજન્મનો એ છે સાર,

જે માને તે પામે પાર—સેવો. ૬૮ મહામંદમતિ છવ
કલિના, સર્વ શાસ્ત્ર ક્યાં જોજે ? માટે સકળ સિદ્ધાંત સાર,
તે શોધી કીધો છે ટોજે; ટોજે કરાવ્યો પ્રભુ મતિ દીધી,
નિજ જન જાણીને કરુણા કીધી; ભક્તિપોષણ ધર્મ અંથનું
નામ, કથે સુણે સરે સર્વનું કામ—સેવોશ્રી. ૬૯ એકસોને
એક ચંદ્રાવળા, એ અંથ તણા છે સાર; પ્રતિ પદ શુભ
સિદ્ધાંત ભર્યો છે, વાંચીને કરજો વિચાર; વિચારતાં વલ્લભ
હરિ થાશે, સર્વ કલેશ સમૂળા જાશે; આચરણ કરતાં આનંદની
હેલી, ભક્તિ શ્રીકૃષ્ણની કરજો બેલી—૧૦૦ મહાનદી
નર્મદા તટે ચંડીપુર મહાધામ; જ્ઞાતી નાગર સાઠોદરો દ્વિજ,
ભટ્ટ દયાશંકર નામ; નામ વલ્લભી વૈષ્ણવદાસ, શુરુ પ્રતાપે
અંથ કર્યો પ્રકાશ; શીખે સાંભળે જે જન ગાય, તેને
મનવાંછિત ફળ થાય. ૧૦૧.

શ્રીદયારામભાઈકૃત પદો.

પદ ૧.

હરિને ભજે વળી અન્ય આરાધે તે અનન્ય ભક્ત ન
કહાવેરે—અંતે તો સહાય શ્રીકૃષ્ણ કરે પણ આગળથી અથ-
ડાવેરે. ૧ ભજતાં ગોવિંદ કોઈ નવ રહે જાકીરે, મૂળનું પાણી
સઘળે પહોંચેરે; શાખાઓ છાંટે તરુ તૃપ્તિ ના પામેરે, શ્રમ
પહોંચે સમજે ત્યારે શોચેરે. હરિને. ૨ ઘેર ગોવિંદ નંદે

અંબા આરાધ્યારે, અજગરે ગળીયા પીડા પામ્યારે; પરિ-
ણામે છુટ્યા તો ન્યારે શ્રીપ્રભુએ છોડાવ્યા, પણ દેવીથી
દુઃખ નવ પામ્યારે. હરિને. ૩ અભયાનો આશ્રય કીધો
અંબરીષ ભક્તેરે, દુર્વાસાદ્વારા દુઃખ દીકુંરે; રક્ષણ સુઠર્શન
રૂપે કર્યું, પણ કુધા કષ્ટ વર્ષ એક વેઠ્યુંરે. હરિને. ૪
પાંડવના ઘરમાં પ્રકટ વસ્યા પણ, શિવાદિકને સેવ્યાની
શ્રદ્ધા મનમાંરે; કુંતા સંભંધે કેશવ કળે (તો) ધાયા,
પણ વિવિધની પીડા પામ્યા વનમાંરે. હરિને. ૫ એવા
ઘતિહાસ ઘણા સ્વદપમાં સમજોરે, અન્યાશ્રયે કીધે એવું
ધાયરે; બહુ ઘરનો પરાણો જેમ ભુખે મરે પણ, ઓળાંભો
કોઈને ના દેવાયરે. હરિને. ૫ એક આસકિત વિના ચિત્ત
ના ચોરાયરે, સંશય ત્યાં લગી હુસિદ્ધિ શાનીરે; કૃષ્ણનો
અંશ દયો કૃષ્ણને સેવે, જેના બાલકને આશા જેનીરે. હરિને. ૭

પદ ૨.

એક વર્યો ગોપીજનવલ્લભ, નહીં સ્વામી ખીજો;
નહીં સ્વામી ખીજોરે, મહારે નહીં સ્વામી ખીજો. ટેક.
અવર કોઈનું કામ ન મહારે, રીજો કે ખીજો,
કૃષ્ણ કરે તે પ્રમાણ, કારજ વણસો કે સીજો;
પ્રાણ જાય પણ અન્ય કૃતિમાં મન રખે લીજો. એક. ૧
સુખી દુઃખી જેમ ગમે તેમ રાખે, એના ગુણ ગાઉ;
વિના મૂલનો ઘર ગુધામ, વેચે ત્યાં વેચાઉં,
એજ ગમ્યો એથી મન માન્યું, ખીજો નવ ચાહું;
એના અતિ અવતાર હું કોમનો હાસ ન કહેવાઉં. એક. ૨

કૃષ્ણવિના શિર અવર નમે, તો છેદનનો દંડ.
 નંદ કુંવર વણુ નામ જપે તો, છુડવા કરે શતખંડ;
 અવર દેવની આશ કરે અધ ભજે વળી પ્રહ્લાંડ,
 અન્ય અમર દર્શન દોડે પગ, તો પાડું પિંડ. એક. ૩
 હું આતક જળ સ્વાતી શ્રીજી, હું જખ હરિ વારી;
 હું હારીલ કાઠી હરિ દૃઢવત, ધારી તે ધારી,
 અનન્ય પતિવ્રત જેને નહીં તે કહીયે વ્યભિચારી,
 શ્રીગુરુદેવ નભવજો કહે દયો, સદા ટેક મારી. એક. ૪

પદ ૩.

નંદનંદન પ્રકટ સ્વામી સમજ્યા વિના, બ્રહ્મ નિજ
 માને સુખ શું વિચારો ? નિરખી નિજ રૂપ જેમ હરખે
 કોઈ કામિની, તેને સુખ કેવું હોય મનમાં ધારો. નંદનંદન.
 સજળ ધન સમજે આનંદ શો સૃષ્ટિને ? અન્ન ઉપજે નહીં
 વિના વૃષ્ટિ, એમ અંતર્યામી યોગજે શું સર્જે ? પ્રકટ
 અનુભવ વિના સુખ શું દૃષ્ટિ ? નંદનંદન. નાગ સ્ફુટ
 નિંદિએ રાફડો પૂછ્યો, પ્રસન્ન થઈ ફલ કહો કોણુ આપે ?
 રાય રૂઠી રાણી જગમાં પૂજાય પણ, કાંત વણુ કામ દુઃખ
 કોણુ કાપે ? નંદનંદન. ઘૃત વિના માંખણે મોદક ચોળાય
 નહીં, પૂરવા દીપ નવ કામ લાગે. પુત્ર પ્રકટયા વિના વંશ
 વૃદ્ધ ક્યાંહાં ? ઉદર ગર્ભે ન વંધ્યત્વ લાગે. નંદનંદન. ધ્યાન
 ભોજન કરે ભૂખ લાગે નહીં, કાષ્ટ ચાંપે તુર્ત ન લાહે
 લાગે. સૂર્યવ્રતવાળાં દિન દેખી જમતાં નથી, અર્ધેદ

ચકોર ચિત્ત સુખ ન જાગે. નંદનંદન. ગોલારાણુ નામ
ભાટનું રાયજી, નાપિક પારેખ ધંતુર દનક કહાવે. આકડો
સૂર્ય દિગ્ગેમ બકરાને અજ કહે, પ્રહ્મપણું જીવ તેવું
શોભાવે. નંદનંદન. પ્રહ્મથી ઉપજ્યો પણ પ્રહ્મ થાયે ન
જીવ, મુક્તાફલ જલ કદાપિ ન થાય. વસ્ત્ર પાછું કપાસ
ન કોટિ પ્રયત્ને, ઉલટી વહી નદી મૂળમાં ન જાય. નંદનંદન.
સનકાદિક પ્રહ્મમાં ભળી પાછા નીકળ્યા, વ્રજવાસી નીકળ્યાં
પ્રેમ પીવા. ઉદ્ભવ શુકદેવ શિવ ભજનાનંદ ભોગિયા,
પ્રહ્માનંદ ત્યાગ્યો ઉતરેલો ગ્રીવા. નંદનંદન. અસુરને મુક્તિ
તેમ જ્ઞાની વિરાગી મુનિ, આપી લેતા નથી સેવક સાચા;
સ્વરૂપાનંદ સ્નેહ સુખ મોક્ષમાં ના મળે, કહે દયો માગે
બુદ્ધિના જે કાચા. નંદનંદન.

પદ ૪.

શ્રીગોવર્ધનધરણુ શ્રીવલ્લભ લાડીલાજી, શરણુબલે
છું સહુ વાતે નિશ્ચિંત જો. બળીઆ ગિરદ ભરોંસે ભય
સહુ ભાગિયા જો, નિઃસાધન યદપિ નથી લક્ષણુ સંતજો.
શ્રી૦ ૧ જ્ઞાને વા અજ્ઞાને આત્મ નિવેદીયો જો, વ્રજવલ્લભ
તમને શ્રીવલ્લભદ્વારા જો; મહાપ્રભુવાક્ય તેને નહિ કશી
વેદના જો, આંડાલી તદપિ નિર્ભય નૃપદારા જો. શ્રી૦ ૨
કેટલો જીવ ઉચિત કૃતિ તેની કેટલી જો, તે શું રીઝવશે ?
નિજ નંદકિશોર જો. બલિષ્ઠ દોષ ઘણા પણ જેતાં જીવના જો,
આપ ક્ષમા આગળ તેનું શું જોર જો ? શ્રી૦ ૩ નિજ ઉદ્ધમ

બલ તમને કોઈ ન પામ્યું જો, પામ્યા શરણ સંબંધ
સંગ પ્રતાપ જો. તે શ્રીવલ્લભસુત ગુરુ પ્રબલ સંબંધ છે
જો, જીવ મંદમતિ માટે મિથ્યા તાપ જો. શ્રી૦ ૪ નિષ્કલંક
જો આત્મસાત આપે કર્યો જો, કૃપા પૂર્ણ કરી નહિ
નિયામક કોય જો. સત્સકલ્પ સત્યગિરા શ્રીનાથજી જો,
નિજનો કહી કર બ્રહ્મો દયો શિદ રોય જો. શ્રી. ૫

પદ ૫.

ગાજો ગાજો રે ગોનિન્દ ગુણ નિત્ય ગાજો (૨) ૧
હસ્તવડે કરજો હરિસેવા, ચરણે હરિદર્શન ધાજો. ગાજો. ૨
નેત્ર નિરખજો નંદનંદને, હરિચશ રસ શ્રવણને પાજો. ગાજો ૩
દ્વાણને પુષ્પપ્રસાદીતુલસી, પ્રભુનો પ્રસાદસાધુસંગેખાજો. ગાજો. ૪
મનમધુવ્રત પદકમલે રાખે, દાસાનુદાસ 'હરિનો થાજો. ગાજો. ૫
સત્સંગતિ વિનાપલક ખોઈશમા, દુષ્ટ સંગથકી દૂર થાજો. ગાજો. ૬
દેહધારી સહુપર દયા રાખે, હરિગુરુ હરિસમા ચહાજો. ગાજો. ૭
સાચો સ્નેહરાખે કૃષ્ણસાથે, છલકરી વિશ્વનેમા વહાજો. ગાજો. ૮
એશિક્ષા દયો કહે જોસધીઆવે, તોવણુશ્રમે વૈકુઠ જાજો. ગાજો. ૯

પદ ૮.

('વૈષ્ણવ નથી થયો તું રે' એ રાગ.)

હરિજી હૃદયે વિચારો રે, પ્રભુજી હૃદયે વિચારો.
મુજને તારો જગ જસ અતિ, માનો ગુણ મારો રે. ટેક.
પ્રમાણુપંથે સર્વ ચાલશે તો, ગિરદે જુઠા ડરશે;
પતિતપણું હું નહિ પાળું તો, પાવનકોને કરશે ? ૧

દાસ દોષ જોઈ નરક નાખશો, (તો) ક્ષમા ધરી શે કામે ?
 ન્યાય જુઓ તો દોષ ભસ્મ સહુ, એક તમારે નામે. ૨
 શરણ પડ્યો તોયે શુભ મતિ ન આપી, જાવા દીધો કુવાટે,
 અધમોદ્ધારણ ગિરહ સત્ય કરવું, સમજ્યો છું તે માટે. ૩
 શાસ્ત્રાધાર તમો કહ્યું નાથ, સજ્જન થા કર કૃતિ સારી,
 તદ્દપિ બગડી મેં ગિરહ સુધાર્યું, સ્વામી સ્વાર્થ વિચારી. ૪
 નિઃસાધન ઉદ્ધાર નામ સત્ય કરવાં સર્વ સાધન મેં ત્યજ્યાં,
 દુષ્ટ દયાલ નામ સત્ય કરવા, દુષ્ટ કર્મ મેં ભજ્યાં, ૫
 જ્ઞાનશૂન્યનું ગ્રહણ જ કરવા, વિકૃત નામ ધર્યું છે,
 જ્ઞાનશૂન્ય તે માટે થયો છું, રચતું રાજ કયું છે. ૬
 વિમુખ અધમ પામે જ અધોગતિ ઘટે ન સન્મુખ જનને,
 સન્મુખ અધમ અધોગતિ થાતાં, બદા શ્રીમુખવચનને, ૭
 દુષ્ટ ઠરી પ્રભુ ગમતું કયું મેં, રાખ્યો મારો ધર્મ,
 દયો ખડતાં ધર્મ ખડશે, સમજી લેજો મર્મ. ૮

પદ ૯

તે ભગવદ્દીયનાં દર્શન દુઃખ, જેનું ભાગ્ય હોયે તેને તે ભેટે રે;
 અવલોકન માત્રે અઘ નાસે, તાપ ત્રિવિધના મેટે રે. તે ૧
 પ્રેમભક્તિમાં પચેલા પૂરા, નિંદા કરે નહીં કોની રે;
 અંતરમાં અવિનાશી વચેત્રા, નિર્મળ મતિ સદા જેની રે. તે ૨
 સર્વસ્વ જેનું શ્યામમુંદર તેનું, નિશદિન ધ્યાન ન મૂકે રે;
 શ્વાસ ઉચ્છવાસે શ્રીકૃષ્ણને સમરે, નિમિષેક નામ ચૂકે રે. તે ૩
 ક્ષમા, દયા, સમદષ્ટિ જેમાં, સત્ય પ્રથાએ ચાલે રે;
 સંતોષી સાત્ત્વિક ને વિવેકી, ભજનાનંદમાં મ્હાલે રે. તે ૪

જેનું સર્વ સમર્પણ હરિને, સેવા કરે રનેહે સાચી રે,
હઠ વિશ્વાસ ધરે નિજ ધણીનો, બુદ્ધિ ન રાખે કાચી રે; તે૦ ૫
અન્યપ્રસાદી અન્યાશ્રય વરજે, ઘણું ગુરુ વૈષ્ણવ પર હેત રે,
પ્રાણી માત્ર તણું હિત ઇચ્છે, પરગણુ રનેહ સમેત રે. તે૦ ૬
ઇન્દ્રિયજીત અભિમાન રહિત શુચિ, મોહ માયાથી અળગા રે,
જ્ઞાની ત્યાગી સુખ દુઃખ સમ લહે, સત્સંગને રહે વળગ્યારે. તે૦ ૭
તે હારજનના દાસના દાસનો, દાસ પ્રભુ મુને કરજો રે,
દયો ભણે તેના ચરણની રજ, મારા શિર પર સદા ઠરજોરે. તે૦ ૮

પદ ૧૦.

તાદશી જન તેને જાણીએરે, જેમાં એવા ગુણ હોયરે,
નિંદાસ્તુતિ ના કરે કોઈની, સઘળે સમદૃષ્ટિ જોયરે. તાદશી જન.
દર્શન કરતા માત્રમાંરે, ભૂલાવે પ્રપંચનું લાનરે,
સ્મરણ કરાવે શ્રીકૃષ્ણનું, નસાડે અઘ અજ્ઞાનરે. તાદશી જન. ૧
સકળ ચરાચરને વિષેરે, વસ્યા દેખે ભગવાનરે,
શુભ ઇચ્છે સર્વ જગતનું, લેશ નહીં આભમાનરે. તાદશી જન. ૨
શુભ ગાતાં ગોવિંદનારે, પુલકિત તનુ થાયરે,
નેત્રે પ્રવાહ વહે પ્રેમના, હરખે હૃદય રુંધાયરે. તાદશી જન. ૩
પરદુઃખ દાઝે ઘણુંરે, કરે કોઈનો ના ક્રોડરે,
ઇન્દ્રજીત સાચા સદા, ના પામે માયામાં મોહરે, તાદશી જન ૪
અકળ લીલા નંદલાલનીરે, તેમાં લક્ષ જેનું મનરે.
પ્રીત બહુ પર ઉપકારમાં, સદા પ્રસન્ન વદનરે. તાદશી જન ૫
નદવર ઝળકે નેત્રમાંરે, કાન્તિ ઠરણામધ્યે હોયરે,
શાંત સ્વભાવ સંતોષ બહુ, દોષ કોઈના ન જોયરે. તાદશી જન. ૬

વહાલા લાગે સહેજે સર્વનેરે; અતિઉદાર જેનું ચિત્તરે,
 અનન્ય ભાવે ભજે કૃષ્ણને, જેને વહાલું નહિ વિત્તરે. તાદશી જન. ૭
 હરિ શુરુ વૈષ્ણવને વિષેરે, જેને સદા અતિ વહાલરે,
 દૃઢ વિશ્વાસ અતિ દીનતા, જોલે વચન રચાલ. તાદશી જન. ૮
 સેવા સ્થુરણુ સતસંગમાંરે, જેની આસક્તિ અતિરે;
 કપટનો લેશ નહિ હૃદે, હરિ ચરણે સદા મતિરે. તાદશી જન. ૯
 વ્યસનાવસ્થા વિકલેશશુંરે, સદા મુખે કૃષ્ણ નામરે,
 તે ભગવદ્દીપ તણા દાસનો, સદા સદા દયારામરે. તાદશી જન. ૧૦

પદ ૧૧.

વૈષ્ણવ નથી થયો તુંરે, હરિજન નથી થયોતુંરે, શીઠ શુમાનમાં
 ધુમે, વૈં ટેક.

હરિજનને જોઈ હૃદયું ન હરજે, દ્રવે ન હરિશુણુ ખાતાં,
 કામ દામ ચટકી નથી છટકી કોધે લોચન રાતાં. વૈં ૧

તુજસંગે કોઈ વૈષ્ણવ થાએ, તો તું વૈષ્ણવ સાચો,
 તારા સંગનો રંગ ન લાગે, તાંહાં લગી તું કાચો. વૈં ૨

પરદુઃખ દેખી હૃદે ન દાઝે, પરનિંદા નથી ડરતો,
 વહાલ નથી વિકલશું સાચું, હઠે ન હું કરતો. વૈં ૩

પરોપકારે પ્રીત ન તુજને સ્વારથ છુટયો છે નહીં,
 કેહેણી તેવી રેહેણી ન મળે, ક્યહાં લખ્યું એમ કેહેની. વૈં ૪

ભજનારૂઠ નથી મન નિશ્ચે, નથી હરિનો વિશ્વાસ,
 જગતતણી આશા છે જ્યહાંલગી, જગત શુરુ તું દાસ. વૈં ૫

મનતણો શુરુ મન કરીશ તો સાચી વસ્તુ જડશે,
 દયા દુઃખ કે સુખ માંન પણ, સાચું કહેવું પડશે. વૈં ૬

નૂરસારંગ પદ ૧૨.

મજ વહાલુંરે વૈકુંઠ નહિ આવું, મને ન ગમે ચર્તુર્ભુજ થાવું,
ત્યાંહાં શ્રીનંદકુંવર ક્યાંહાંથી લાવું. મજ વહાલુંરે ૧

જોઇયે લલિતત્રિલંગી મહારે ગિરિધારી, સંગે જોઇયે શ્રીરાધેખ્યારી,
તે વિના નવ આંખ્ય ઠરે માહારી. મજ વહાલુંરે ૨

ત્યાં શ્રીજમુના ગિરિવર છે નહીં, મુને આસક્તિ છે ઘણી એ બેની
તેવિના મહારો પ્રાણ પ્રસન્ન રહે નહીં. મજ વહાલુંરે ૩

ત્યાંહાં શ્રીવૃંદાવન રાસ નથી, મજવનિતા સંગ વિલાસ નથી,
વિષ્ણુ વેણુ વાયાનો અભ્યાસ નથી. મજ વહાલુંરે ૪

જ્યાંહાં વૃક્ષેવૃક્ષે વેણુના ધારી, પત્રે પત્રે છે હરિ ભુજ આરી,
એક મજરજ ચોમુક્તિ વારી. મજ વહાલુંરે ૫

જ્યાંહાંવસવાનેશિવસખીરૂપથયા, હનુઅજમજરજનેતરસતા રહ્યા
ઉદ્ધવ સરખા તે તૃણ કૃષ્ણ થયા. મજ વહાલુંરે ૬

સુખ સ્વર્ગનું કૃષ્ણવિના કડવું, મને ન ગમે પ્રહ્લ સદન અડવું.
ધિક સુખ જેને પામી પાછું પડવું. મજ વહાલુંરે ૭

શું કરે શ્રીજી હું સાચુજય પામી, એકતામાં તમે ના રહો સ્વામી.
મહારે દાસપણામાં રહે શી ખામી. મજ વહાલુંરે ૮

મજજન વૈકુંઠ સુખ જોઇ વળ્યાં, ના ગમ્યું ત્યારે પ્રહ્લાનંદમાંલળ્યાં,
ઘેર સ્વરૂપાનંદ સુખ અતિશે લળ્યાં. મજ વહાલુંરે ૯

ગુરુબળે ગોકુળવાસી થાશું, શ્રીવલ્લભ શરણે નિત્યે જાશું,
દયાપ્રીતમ સેવી રસ જસ ગાશું. મજ વહાલુંરે ૧૦

૫૬ ૧૩.

જે કોઈ પ્રેમઅંશ અવતરે, પ્રેમરસ તેના ઉરમાં ઠરે. ટેક.
 |સિંહણકેરું દૂધ હોય તે, સિંહણ સુતને જરે,
 કનકપાત્ર પાખે સહુ ધાતુ, ફેાડીને નીસરે. પ્રેમરસ. ૧
 સકરખોરનું સાકર જીવન, ખરના પ્રાણજ હરે,
 ક્ષાર સિંધુનું માલછડું જ્યમ, મીડા જળમાં મરે. પ્રેમરસ. ૨
 સોમવેલી રસપાન શુદ્ધ જે બ્રાહ્મણ હોય તે કરે,
 વગળવંશીને વમન કરાવે, વેદવાણી ઉચ્ચરે. પ્રેમરસ. ૩
 ઉત્તમ વસ્તુ અધિકારવિના મળે, તદ્દપિ અર્થ ના સરે,
 મત્સ્યલોગી બગલો મુક્તાફળ, દેખી અંચુ ના લરે. પ્રેમરસ. ૪
 એમ કોટિ સાધને પ્રેમવિના, પુરુષોત્તમ પૂકે ન કરે,
 હયાપ્રીતમ શ્રીગોવર્ધનધર, પ્રેમલક્ષિતયે વરે, પ્રેમરસ. ૫

૫૬. ૧૪.

ઉદ્ધવજી છે અળગીરે. વાત એક પ્રેમવણી,
 કોઈ અનુલવી જાણેરે, કહેતાં તો ન આવે બની. ૧
 પ્રસૂતાની પીડારે, વંધ્યા તે શું જાણે ? ૨
 જાણ્યું કેમ આવેરે, માણ્યાને પરમાણે. ૩
 મૂંગે સાકર ખાધીરે, ગુંગાંને સ્વપ્ન થયું,
 સર્વે મન જાણેરે, બીજાને નવ જાય કહ્યું. ૪
 ધાયલના દુઃખનેરે, કાયર તેતો શું પ્રીછે,
 એમાં જ્ઞાની લહે નહીરે, રતીની ગતિ શી છે. ૫
 નેમ સઘળા નાસેરે, પ્રેમ જ્યારે વ્યાપે,
 જેને નિદ્રા આવીરે, તે ઉત્તર કયમ આપે. ૫

- આશક માશુકમાંરે, રૂપ ગુણ સહુ દેખે,
જેવું ભાસે છે તેહને રે અવર તેવું નવ પેખે. ૬
- જેનું ચિત્ત જ્યાંહા ચોટ્યું રે, તેને તેથી સુખ થાયે,
સ્વાદ શો છે અગ્નિમાંરે, ચક્રેર ભાવે ખાયે. ૭
- રીત પ્રીતની એવીરે, તેનું સુખ તે બાણે,
અનુભવથી અનુભવોરે, તેના અવગુણ આણે. ૮
- સ્નેહ સુખથી ન વાધેરે, દેખી દુઃખ નવ ધ્રુવે,
જેમ વૃક્ષને વળગીરે, વેલી તો ફરી ના લેવે. ૯
- શીખે સાંભળે ન આવેરે, ઉદ્ધવ ગત પ્રેમતણી,
કરવી નથી પડતીરે, એની મેળે આવે જાણી. ૧૦
- પ્રીતે ખાઝે તો સહેજેરે, છુટે ના પછી છોડી,
મચ્છને દુઃખ દે છે રે, ગળ્યા પછી અંકોડી. ૧૧
- સાચી પ્રીત તો પ્રાણ લેરે, સાધારણ થાય પરી,
દાદુર જળવણ જીવેરે, માછલડાં તો જાય મરી. ૧૨
- મ્હોટી મનની મોહનીરે, પ્રીતથી બીજી ન મળે,
જડ પણ જુઓ લોહુરે, ચમકને દેખી ચળે. ૧૩
- છીપ રહે છે સાગરમાંરે, ઇચ્છાં સ્વાતિ બુંદતણી,
જુઓ દૃષ્ટિ ચક્રોરનીરે અચળ રહે ઇંદુલાણી. ૧૪
- લજ્જા સુધ યુધ સામ્રથરે, પ્રેમીજનમાં ન ટકે,
મધુકર વાંસ કોરેરે, કમળ નવ લેલી શકે. ૧૫
- મૃગ સહેજે મરે છે રે, પલાયન અભ્યાસી,
શગ અનુશગ પાશેરે, ખાંધું ન શકે નાસી. ૧૬

- દૃષ્ટિ પ્રીતનો માયોરે, પતંગ દીપકમાં બળે,
બય પ્રાણ પોતાનોરે, તોયે સ્નેહીને મળે. ૧૭
- રહે આતક તરશ્યોરે, સદા બાર માસ લગી,
પીયે સ્વાતિનું વારીરે, અવર પરસે ન ડગી. ૧૮.
- વિખના વ્યસનીનેરે, સાકર પણ સુખ ના કરે,
પય પાણીથી ઉત્તમરે, મીન તેમાં નાંખે મરે. ૧૯
- જેનું મન જેથું માન્યુંરે, તેને સુખ તેથી મળે,
તે વિના તેથી સારૂરે, નાવે તેની આંખ તળે. ૨૦
- જે વૈરાટનાં લોચનરે, ઇંદુ ભાનુ લેદ કશો.
કંજ કરમાય ચંદ્રેરે, કુલે રવિ નેહ વસ્યો. ૨૧
- કંઠે વળગી ના છુટેરે, એ પ્રેમતણી ફાંસી,
કાચો હોય તો તૂટેરે, સૂણી જગની હાંસી. ૨૨
- છે અગમ પંથ સ્નેહનોરે, ઉદ્ધવજી તેં નથી દીઠો,
ત્યાં લગી જ્ઞાન ગોઠેરે, જોગ પણ લાગે મીઠો. ૨૩
- જોગ તો તેને જોઈયે રે જેનું મન જગમાં ભમે,
તે તો અચળ હમારૂં રે, ચિત્ત રસિયામાં રમે. ૨૪
- જેનું મન માને રે, જોગ તે સુખે ગ્રહો,
અમો તો એહ માણુ રે, પ્રીતમજી શું પ્રીત રહો. ૨૫
- તમારા હરિ સઘળે રે અમારા તો એક સ્થળે,
તમો રીઝો ચાંદરણેરે, અમો રીઝું ચંદ્ર મળે. ૨૬
- ઈંદુને અવલોકીરે, ચકોરનું ચિત્ત ઠરે,
તે તો પ્રકાશને પેખીરે, કહો શું સંતોષ ધરે. ૨૭

એવાં વચન સુણીને રે, ઉદ્ધવજીની બ્રાંતિ ટળી,
જેગ જાંજલ છુટીરે, ગયું મન સ્નેહે મળી. ૨૮
અભિમાન મૂકીને રે, ઉદ્ધવ ગોપી પાય પડયા,
કહું દયા પ્રીતમજીરે, નિશ્ચે એક તમને જડયા.

પદ ૧૫.

સખી હુંતો જાણતી જે સુખ હશે સ્નેહમાં, સખી હુંતો ટેક.
હું શું જાણું જે પ્રાણ પરવશ પડશે,
અગ્નિ ઉઠશે આખી દેહમાં— સખી૦ ૧
પીડા પામેરે પૂરે થશે નવ ભાવે,
જાડુડો એવો જે કાંઈ એહમાં— સખી૦ ૨
રૂપ ને શુભ સહુ તે તેમાં દેજે,
મન માન્યું જેનું જેહમાં— સખી૦ ૩
સ્વાધીનને પરાધીન કરી નાખે,
નેહ વિના એહ બળ કેહમાં— સખી૦ ૪
હું દુઃખી યહાં ને વહાલો વિકળ ત્યહાં છે,
સુખી ના મજે કોઈ બેહમાં— સખી૦ ૫
દયાનો પ્રીતમ સદા સમીપ વસે તો,
ભીજી રહું આનંદ મેહમાં— સખી૦ ૬

પદ ૧૬.

શું જાણે વ્યાકરણી વસ્તુને, શું જાણે વ્યાકરણી;
સુખ પર્યંત ભર્યું ઘૃત તદપિ, સ્વાદ ન જાણે બરણી. ૧
સુંદર રીતે શાક વધાર્યું લોગ ન પામે ભરણી,
અંતર માંહે અગ્નિ વસે પણ આનંદ ન પામે અરણી. ૨

નિજ નાભિમાં કરતૂરી પણ હર્ષ ન પામે હરણી,
દયો કહે ધન દાટયું ઘણું પણ ધનવંત ન કહાવે ધરણિ. ૭
પદ ૧૭.

નિશ્ચયના મેહેલમાં વસે મહારો વાલમોરે, વસે
વજલાડીલોરે, જે રે જાયે તે જાંળી પામે જીરે; ભૂલા
ભમે તે બીજા સદનમાં શોધેરે, હરિ ના મળે એક
ઠામેરે. નિશ્ચે ૧ સત્સંગ દેશમાં લક્ષ્મિનગર છેરે,
પ્રેમની પોળ પૂછી જાનેરે; વિરહતાપ પોળીઆને મળી
મહેલે પેશજેરે, સેવા સીડી ચડી લેળા થાજેરે. નિશ્ચે ૨
દીનતાપાત્રમાં મનમણિ મૂકીરે, ભેટ ભગવંતજીને કરજેરે;
હુંભાવપુંભાવ નોછાવર કરીનેરે, શ્રીગિરિધરવરને તમે
વરજેરે, નિશ્ચે ૩ એરે મંડાણનું મૂળ હરિ ઇચ્છારે,
કૃપાવિના સિદ્ધિ ન થાએરે; શ્રીવલ્લભશરણુથકી સહુ પડે
સહેલું રે, દૈવીજનપ્રતિ દયો ગાયેરે. નિશ્ચે ૪

પદ ૧૮.

સાંભળોને સહ કોઈ એક શીખામણ સારી, જેને પ્રસન્ન
કરવા હોય ગિરિવરધારી. દેવને દુર્લભ મોંઘા મનુષ્યાદેહ
આવ્યો, હરિ ભળ્યા નહિ તેણે એળે શુભાવ્યો. સુલભ જો
થાય માયા છોડી આસક્તિ, રાત્રિ દિવસ કરો તમે કૃષ્ણની ભક્તિ.
એ ભક્તિ આવ્યાનું લક્ષણ આવું, સાંભળો સહુ કોઈ તમને
રીત જતાવું. નવધા ભક્તિ સર્વેનું સાધનમણિ કહીયે,
પ્રેમલક્ષણ તે તો સર્વોપરિ લહીએ. જો હરિ શુર વૈષ્ણવ

પ્રસન્ન થાય, એહિની કૃપાએ પ્રેમભક્તિ પમાય. હસ્ત વડે કરે શ્રીકૃષ્ણની સેવા, ચરણ દોડાવે પ્રભુનાં દર્શન કરવા. નેત્રથી નિરખે નંદકુંવરનું રૂપ, કથા અમૃત રસથી પૂરે કર્ણનાં કૂપ. નાસા પ્રસાદી સુંઘે તુલસીનાં ઠામ, રસના રસિક નંદકુંવરનું નામ. ચિત્તથી ચિંતવન કરે સુંદર શ્યામ, કરે દેહથી હરિને દંડવત પ્રણામ. આત્મનિવેદન એજ તત્ત્વ જો રાખે, તન મન ધન જીવન વહાલાપર વારી નાખે, વૈષ્ણવ જનને બંધુ સરખારે જાણે, સર્વ કોઈ પ્રાણી ઉપર કરુણા બહુ આણે. પર ઉપકાર મનમાં બાજેરા લાવે, કદાપિ કોઈનું હૃદય જરા ન દુઃખાવે. પ્રભુની પ્રસાદી ખાન પાનમાં લાવે, માયા વિષે તે ઇંદ્રિયો ન ચલાવે. અંતઃકરણ નિર્મળ વાણી સત્ય બોલે, પુરુષોત્તમપક્ષે બીજે મન ના ડાલે. દૃઢ વિશ્વાસ વિશ્વંભરનો ઉર આણે, જે જે નીપજે તે ભગવદ્દય્યા એમ જાણે. દીનતા રાખે ન કરે નિજનાં વખાણ, પ્રેમભક્તિ આબ્યાનું પ્રકટ એજ એંધાણ. માન અપમાન હાનિ વૃદ્ધિસમ જાણે, સુખ દુઃખ દેખી મનમાં શોક ના આણે. એ રીતે શ્રીકૃષ્ણની ભક્તિ જો કરીયે, તો ભગસાગર એક પલકમાં તરીયે. આ શિક્ષા સાર ઘોળ લાવે જે ગાશે, તેને દયાનો પ્રભુ પ્રસન્ન થાશે.

પદ ૧૯.

મોહોટાનું વચન સુખધામ, કૃતિ રીતે કરિયે;
તે કરે અહાય સો કામ, આપણુ તો મરિયે. મોટાં ટેક.

પરનારી કીડા કરી કૃષ્ણે, તે તો આપણે થાયરે;
 ઉર્ધ્વરેત અગ્નિ પીવો, ગોવર્ધન કેમ ધરાય ? કૃતિ. ૧
 શિવ અર્ધાંગે ઉભિયા રાખે, પણ આપણને ખીહિવુંરે;
 ત્યમ કરિયે જો કામ બાળિયે, ક્યમ બને હળાહળ પીવું. કૃતિ. ૨
 રુધિરમાંસને ભોગે ભવાની, આપણ હઠીયે ત્યાંથીરે;
 સિંહ ચઢીને દાનવ દળવા, કાઢિયે તે બળ કયાંહાંથી. કૃતિ. ૩
 ખરું ખોટું પણ પુત્રી લાંછન, બ્રહ્માને કહેવાયરે;
 તે જોઇને ત્યમ કરિયે પણ આ, સૃષ્ટિ કેમ રચાય. કૃતિ. ૪
 ચંદ્ર ઇંદ્ર શુર પત્ની રમિયા, ત્યમ કરવું તો સુલભરે;
 અંત પ્રકાશ અમીવૃષ્ટિ, નગ પાંખ્યો છેદન દુર્લભ. કૃતિ. ૫
 અગ્નિ ભક્ષણ સર્વ કરે પણ, કોઇ કહે નહિ મેલોરે;
 તે જોઇને તું તેમ કરિશ તો, સરવે કહેશે ઘેલો. કૃતિ. ૬
 કલેશ પ્રિય નારદને છે જોઇ, રખે તું ઘેલાં કહાડેરે,
 તેહેનો સંગ ભવ ભયભંજન ને, ત્હારો સંગ ભવ પાડે. કૃતિ. ૭
 અસુરપ્રતિગ્રહ સુરાપાન, શુકાચાર્ય નવ જોશોરે;
 દિવ્ય દ્યુતિ મૃત સંજીવન વિદ્યા વેળા પછી રોશો. કૃતિ. ૮
 ગંગા મધ્યે મુનિ પરાશર, હીમર કન્યા ભોગીરે;
 વ્યાસ પ્રગટ મછગંધા મૃગમદગંધા કરી એ યોગી. કૃતિ. ૯
 કુંતા કૃષ્ણા પંચપતિ પણ, સતીશિરોમણિ કહાવેરે;
 તેહેનું જોઇ સ્ત્રી અન્ય કરે તો, નિશ્ચે નરકમાં જાવે. કૃતિ. ૧૦
 શંકરસ્વામીનું જોઇ શિષ્યે, શ્વપચના દુકડા બાધારે;
 સ્ત્રીનું નવ પીવાયું સંગે, થયા બહિર્મુખ બાધા. કૃતિ. ૧૧

પુત્રતણી એ પુત્રી કશ્યપ, થઇને પિતામહ વરિયારે;
તેહનો દોષ આપણે ના જોવો, તે ઘર હરિ અવતરિયા. કૃતિ. ૧૨
જવની રાખી જગન્નાથ પંડિતે, તે તો સહજ બની આવેરે;
બાવન સીદી ગંગા ચઢાવી, તે તો વેવલાં વિણાવે. કૃતિ. ૧૩
મેહિતે અનામકને ઘેર આચ્છવ કીધો, તે આપણુ નવ જોઇયેરે;
હરિએ હાર મેહિતાને આપ્યો, તે વેળા પત જોઇયે. કૃતિ. ૧૪
માટે પ્રમાણુ વાટે ચાલવું, ભજવા ગિરિવરધારીરે;
મહોટાની ગતિ મહોટા જાણે, દયા દીનતા સારી. કૃતિ. ૧૫

પદ ૨૦

સર્વનો સિદ્ધાંત સત્સંગ છે, માનોની તમે સર્વનો
સિદ્ધાંત સત્સંગ છે; ધન્ય ભાગ્ય છે તનું ત્રિભુવનમાં, જેને
હરિના સંગીનો સંગ છે. નિજ સરખો તે કરે મળતાં
જયમ, નીચ જળ ગંગ મળતાં ગંગ છે. એમાં સર્વ જપ
વ્રત તીર્થ ધર્મ; યમ નિયમ યોગ અષ્ટાંગ છે. અધમ
પતિત થાય મહા સર્વોત્તમ, એવો જેનો સખળ પ્રસંગ છે.
ગોબરકીટને સુંઘાડે પરિમળ પુષ્પનો, એટલો પ્રતાપ તુચ્છ
ભંગ છે. વણુચું કામ કલ્પનું તે પલકમાં સુધારે, એવી
જેની બુદ્ધિઓ ઉત્તંગ છે. અવળાનું સવળું કરી નાંખે,
ભાગે અધ દુઃખ જે અભંગ છે. રાત દિવસ સત્સંગમાં
ગમે દયા, તે એકા શ્રીહરિને ઉછંગ છે. ૮

પદ ૨૧.

હરિ તુને પ્રસન્ન તે કેમ થાયે, તાહારા મનનું કપટ નવ જાયે;
તાહારાલીલનો છળ નવ જાય, પ્રભુ તને પ્રસન્ન તે કેમ થાયે. ટેક.

હરિકીર્તન હરિનામ રટણમાં અતિશે આજસ તાહરે;
 ડાચાકૂટ લવ પરનિંદામાં આખો દિવસ નવ હારે હરિ. ૧
 પ્રભુનું પૂજન કરતી વેળા, કાચા તાહરી કંપે,
 ગંજીસો સોકટાં કૂટતાં આઠે પહોર નવ અંપે. હરિ. ૨
 પ્રભુનું ચંદન નવ ધસાય તુજ શ્રમથી શરીર બગડે,
 ફૂંડી કૂતકે મરી મસાલો ભાવે ભાંગ તું રગડે. હરિ. ૩
 એકાદશી એમ્છવનું જાગરણ અતિ અઘરું તુને લાગે;
 ભવાઈ કે ગુણિકાનૃત્ય નારીસંગ, જામિની આખી જાગે. હરિ. ૪
 બે પૈસાની ગુરુ સેવા બતાવે, ત્યાં ગણગણતું બોલે,
 ઘરની સ્ત્રી સહેજ માગે ઘરેણું, ત્યારે હરણ મગન ડોલે. હરિ. ૫
 ખોટાં મોતી કાચ કીડીયાં, ભગવત ભૂષણ ઘાલે,
 સોનું રૂપું મણિ મુક્તાવિણ, સ્ત્રી સુતને ના ચાલે. હરિ. ૬
 હરિના ભક્તને લુપ્તું સુકું, વેઠ વળગી હોય જાણે;
 સગાં સંબંધી ઘેર પરાણા આવે ત્યારે, મિષ્ટાન્ન પીરસે પરાણે. હરિ.
 જગ દેખે તહાં જપમાં બેસે, બાકી નાહાય ના ખાવા;
 ગળાં કાપે કચહું થાએ ગળગળો, એ વૈષ્ણવતા વાહાવા. હરિ. ૮
 આ કરવું આ ના કરવું. એમ સહુને શિક્ષા દે છે;
 તેમાંનું તે કાંઈ નથી કરતો, અનુચિત કર્મ કરે છે. હરિ ૯
 અંતરનો છળ અન્ય ન લાહે, પણ જાણે અંતર્યામી;
 એ તો સાચાનો સંગી છે; દાસ દયાના સ્વામી. હરિ. ૧૦
 પદ ૨૨.

સેવ્ય ને શ્રીકૃષ્ણ રસિક રાધિકાપતિ,
 રાધિકાપતિ ગોવિન્દ ગોપિકાપતિ.

સેવ્ય. ૧

મહાવાક્ય તત્ત્વમસિ. મમીં તે તણા મુનીંદ્ર,
હીન જેહમાં સ્વરૂપ તેથી પર અતિ. સે. ૨

બ્રહ્મા વિષ્ણુ ભવ અનંત, અંત ના દહે અચિંત,
અર્થ સાધને ન સાધ્ય, યોગી ન તું યતિ. સે. ૩

આત્મારામ પૂર્ણ કામ, ધામધામ જામ ગ્રામ,
શ્રેય સદા નામ શ્યામ, અદ્ભુતાકૃતિ. સે. ૪

સ્વયં ભૂ સ્વયં ન ગ્રહી, શકે ન કોઈ મંત્ર તંત્ર,
પ્રાપ્ત શુદ્ધ પ્રેમ અનન્ય લક્ષિત હીનમતિ. સે. ૫

લલિત છળી ત્રિલંગીલાલ, મદનમોહન અતિ કૃપાળ,
જેહને નિરખી તૃપ્તિ દયાને નથી થતી. સે. ૬

પદ ૨૩.

સહુથી સમર્થ રાધાવરનો આશરો. જેહેના જનને
હુલવી શકે નહિ કોયજો; જમનું જોર ન ચાલે દોષ કરે
કદા, ક્ષમા કરે કે હરિ ચહાયે તો જોયજો. સ. ટેક. ૧
બુઠો હરિનો લક્ષ્મ જગતમાં થઈ ફરે, એહવાનું પણ માધવ
રાખે માનજો; જાનુ પોતાનું જોઈ પાળે બરદ તે, જેમ જડ
પુરોહિતને પોખે જજમાનજો. સહુથી. ૨ બીજા સહુ મોહોટા
પણ હરિના હુકમમાં સુર બ્રહ્મા ગણપતિ શક્તિ શિવ
શેષજો; કેશવ કોપે કોઈનું બળ ચાલે નહીં, એ સહુ રૂઠે
હરિજન ડરે ન લેશજો. સહુથી. ૩ રાવણ હિરણ્યકશિપુ
બ્રહ્મા હિમાયતી, દુર્યોધન પક્ષ હોતો બળરામજો; કોપ્યા કૃષ્ણ
તદા સરવે જોતા રક્ષા, હરિજનનું કોઈ લેઈ શકયું નહીં

નામજ્ઞે. સહુથી. ૪ કરણ કુંવર સૂર્યનો અર્જુને મારીયો, સખળ સુયોધન ભીમે મરણ પામાડ્યોજ્ઞે; હરિ રાખ્યા સુર ગણેશ વિદ્ય થયું નહીં, ચિત્રકેતુ સદ્ય પડ્યો ન અંખા પાડ્યોજ્ઞે. સહુથી. ૫ માયા કાળતણો ભય કોઈથી ના ટળે, અભય અચળ કરવા સમરથ નહીં કોયજ્ઞે; વિના એક શ્રી ગિરિવરધારી લાલજી, કોણ શરણ જતાંમાં સમરથ જોયજ્ઞે. સહુથી. ૬ સેવા કરતાં અવળું પડે, અન્ય દેવને, પીજ્યું કાંત્યું પળમાં થાય કપાસજ્ઞે; કોપી કષ્ટ પમાડે વળી લાલમાં બહુ શ્રમથી કાંઈ ફળ આપે હોય નાશજ્ઞે, સહુથી ૭ શ્રીજી જનના અવગુણુ તે પણ ગુણ ગણે, સહજ કરે શરણાગત આપ સમાનજ્ઞે સમોવડ કીધો શરણ જતાં મળમાસને આપી કીધું પુરુષોત્તમ અભિધાનજ્ઞે. સહુથી ૮ એહેવા કરુણાનિધિ સમરથ શ્રીનાથજી દાસ દયાના પ્રીતમ પ્રાણ આધારજ્ઞે; એહને મૂકી અન્યતણો આશ્રય કરે, તે નિર્ભાગી મૂરખના સરદારજ્ઞે. સહુથી. ૯

પદ ૨૪.

સહુ સાધનફળ ભક્તિ શ્રીરાધાનાથની, પદ્મપુરાણે વ્યાસે કથા વખાણીજ્ઞે; પાર્વતી પ્રત્યે શ્રીમહાદેવે કહી, તેનું વર્ણન કરી દેખાડું વાણીજ્ઞે. ૧ પંચજન્મ લગી ભજે અન્ય અવતારને, હયગ્રીવભક્તિ પછી ઉદ્ભવ થાયજ્ઞે; હયગ્રીવભક્તિ દશ જન્મ કર્યા પછી, નરસિંહ ભક્તિ ઉદ્ધે અય શ્રુતિ ગાયજ્ઞે. ૨ સહ જન્મ શ્રીનરહરિ આરાધન

ઠરે, પ્રકટ થાય શ્રીમન્નારાયણુ લકિતજે; કોટિ જન્મ
જન્મ લગી શ્રીનારાયણુને ભજે, તવ ઉપજે રઘુપતિ
આસકિતજે. ૩ અનંત જન્મ લગી સેવે શ્રીરામને, તવ
શ્રીકૃષ્ણુ લકિત થાય ઉત્પન્નજે, તેમની પ્રાણુવલ્લભા શ્રીરાણી
રાધિકા, તેમના પદપંકજે હુણ્ધ પછી મનજે. ૪ રોમાંચિત
ગદગદ થાએ પદ સેવતાં, પ્રેમલક્ષણુ લકિત કહાવે તેનું
નામજે, પણ જીવનું ડહાપણુ એમાં નથી કશું ચાલતું,
એ કૃણ કેવળ કરુણાભળ ધનશ્યામજે. ૫ કોટિ જન્મ
લગી ધ્યાન સમાધિ તપ આચરે, કરતાં કરતાં ક્ષીણુ પાપ
નર થાયજે; શ્રીકૃષ્ણુ વિષે લકિત તે જનની ઉપજે, એક
પક્ષ પણ છે એ શાસ્ત્ર ગવાયજે. ૬ અંશ વિભૂતિ કૃણાવેશ
શ્રી કૃષ્ણુ તણા, એ સર્વે અવતાર હરિ કહેવાય જો; જેમ
દ્વિતીયાથી ચડતી કૃણા શશી નામ સહુ, પણ રાકા
શશીમાં તે સર્વે સમાયજે. ૭ જુગે જુગે કૃષ્ણાવતાર
પણુ થાય છે, કદપ સારસ્વત પુરાણુ કૃષ્ણુ તે ન્યારાજે;
શ્રીવલ્લભ સેવ્યા શ્રીભાગવતે ભણ્યા, અદ્વૈતમતિ શું જાણે
જીવ બિચારાજે. ૮ શ્રીજી જે લકિતવશ તે લકિત સદા
આપો દયાને નિજ હહી શ્રીગુરુદેવજે; ભવોભવ મને એવો
સાચો સંત કરો સદા, નિરંતર કરું ગોપીપતિની સેવજે.

પદ ૨૫.

ચિત્ત તું શિદને ચિંતા ધરે કૃષ્ણુને કરવું હોય તે
ઠરે, સ્થાવર જંગમ જડ ચૈતન્યમાં માયાનું બલ ઠરે,

સ્મરણ કર શ્રી કૃષ્ણચંદ્રનું જન્મ મરણ ભય હરે. કૃષ્ણં
 નવ માસ પ્રાણી કૃષ્ણચંદ્રનું ધ્યાન ગર્ભમાં ધરે, માયાનું
 આવરણ કર્યું ત્યારે લક્ષ ચોરાશી કરે. કૃષ્ણં તું અંતર
 ઉદ્દેગ કરે તેથી કારજ શું સરે, ઘણીનો ધાર્યો મનસુખો
 હર પ્રદાથી નવ કરે. કૃષ્ણં દોરી સર્વની એના હાથમાં
 ભરાવ્યું ડગલું ભરે, જેવો જંત્ર વગાડે જંત્રી એવો સ્વર
 નિઃસરે. કૃષ્ણં થનાર વસ્તુ થયા કરે જ્યમ શ્રીફલ પાણી
 ભરે, જનાર વસ્તુ એણી પેરે જાયે જ્યમ ગજ કોડું ગરે.
 કૃષ્ણં જેવું જેટલું જે જ્યમ કાલે તે તેને કર ઠરે, એમાં
 ફેર પડે નહિ કોઈથી શિદ કુટાઈ તું મરે. કૃષ્ણં તારું
 ધાર્યું થતું હાય તો સુખ સંચે દુઃખ હરે, આપતાણું
 અજ્ઞાનપણું તે મૂળ વિચારો ખરે. કૃષ્ણં થાવાનું અણુ-
 ચિંતવ્યું થાશે ઉપનિષદ ઉચરે, રાખ્ય ભરોસો રાધાવરનો
 દયા શીદને ડરે. કૃષ્ણં

શ્રીચોરાશી વૈષ્ણવનું ઘોળ.

પ્રથમ સ્મરું શ્રીવદ્ધલ શ્રીવિઠ્ઠલેશજી, એમના ચરણ
 કમળની રજ મસ્તક ધરું; જાશે મારા જન્મ તાણા કલેશજી,
 ચોરાશી વૈષ્ણવના ગુણ ગામયે પ્રેમશું. ટેક ૧ શ્રીદામોદરદાસ
 હરસાણી પ્રભુ પાસે રહેતા, એમને શ્રીવદ્ધલ કહેતા દમલા
 નામ જો; તારા સાડ આ માર્ગ પ્રગટ કર્યો, એવી રીતે
 શ્રીસુખથી કહેતા આપજો. ૨ કૃષ્ણદાસ મેઘન તે આજા

પાળતા, શ્રીવદ્ધલના તો મનની જાણે વાત જો, ગંગા સાગર તરીને મર્મરા લાવ્યા જો, રાતે રાતે શ્રીમહાપ્રભુજીને આરોગાવતા જો; ત્રણ વસ્તુ શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે માગી સહી, જે વસ્તુનાં આખ્યાં છે વરદાન જો. ૩ સંભરવાલા દામોદરદાસ ક્ષત્રિય કહીએ, એમને માથે શ્રી-દ્વારકાનાથજી બિરાજે જો. વિવિધ ભાંતની સામગ્રી ઉજ્જવલ કરી; પ્રીત કરીને નિત્યપ્રાતઃધરતા ભોગ જો. ૪ પદ્મનાભદાસે સેવ્યા શ્રીમથુરેશજી, ભાવ કરીને છોલા ધરતા ભોગ જો; પ્રેમ કરીને આરોગ્યા બહુ સ્વાદથી, જે જે વસ્તુનાં નામ લઈને ભોગ ધરતા જો. તે તે વસ્તુનો સ્વાદ મહાપ્રસાદમાં આવતો જો. ૫ પદ્મનાભદાસની બેટી તુલસા જાણુજો, એક સમે એક વૈષ્ણવ આવ્યા ઘેર જો; તેને મહાપ્રસાદ લેવાની બહુ આદર કર્યો, ભગવત્સ્મરણ કરતા જેઉં કરજોડ જો. ૬ પદ્મનાભદાસના સુતનાં પાર્વતી વહુ, શ્રીઠાકોરજીની સેવા કરતા રીતે ભાતે જો; એમના સુત રઘુનાથદાસને જાણુજો, શાસ્ત્ર ભણીને આવ્યા શ્રીગોકુળ માંદ્યજો. ૭ રજો ક્ષત્રાણી શ્રીબાલકૃષ્ણજીને સેવતાં, સામગ્રી કરીને શ્રીહરિને ભોગ ધરાવતાં જો, શ્રીમહાપ્રભુજી નિત્યે આરોગતા, એમને શ્રીવદ્ધલે કીધા સેવા યોગ્ય જો. ૮ શેઠ પુરુષોત્તમદાસ ક્ષત્રિય કાશીમાં રહેતા સદા, શ્રીમદનમોહનજીને ખાવન ખીડાં આરોગાવતા જો; શ્રીમહાપ્રભુજીએ નામ દેવાની આજ્ઞા કરી, પહેલો નંદમહોત્સવ એમને ઘેરથી માન્યો જો. ૯ શેઠ

પુરુષોત્તમદાસની બેટી કહીએ રુક્મણી, કાર્તિકી નાહાવાને
 શેઠ પુરુષોત્તમદાસે પુછ્યું ને; સામગ્રી કરીને શ્રાદ્ધરિને
 લોગ ધરાવતા, ગંગાજી સરખાં તીર્થ મનમાં ન લાવ્યાં ને.
 ૧૦ શેઠ પુરુષોત્તમદાસના બેટા ગોપાલદાસ જાણુને,
 શ્રીમદનમોહનજી સાનુભાવ જણાવતા ને; એમના મુખધકી
 શ્રીમદનમોહનજી ઉચ્ચારતા, વાતે વાતે શ્રીઠાકોરજી હુંકારી
 દેતા ને. ૧૧ સારસ્વત પ્રાદ્યજ્ઞ રામદાસને જાણુને,
 એમણે તાંતીવાલાને દ્રવ્ય દેધને પાછાં લીધાં ને;
 શ્રીનવનીતપ્રિયાજીએ વાણીયાનું દેવું આપીયું, જલણીડાં
 કંઈ લેતાં અપરશ માંદા ને, સારસ્વત પ્રાદ્યજ્ઞ ગદાધરદાસને
 જાણુને. ૧૨ એમને માથે શ્રીમદનમોહનજી બિરાજે ને,
 ગૌર તન ને ચતુર્ભુજ સ્વરૂપ સોદામણા, જલ છાણીને સમે
 સમે લોગ ધરતા ને, ૧૩ વૈષ્ણવ કહીએ વેણીદાસ માધવ-
 દાસ બે લાઈને, ગદાધરદાસે લક્ષ્મિ આપી પ્રેમશું; એમના
 આશીવાદથી થયા છે વૈષ્ણુવરાજને. ૧૪ હરિવંશ પાઠક છે
 બનારસના વાસીજે, ધંધાને અર્થે રહેતા પટણા ગામમાં;
 ડોલ ઝુલાવવાને આવ્યા પોતાને ઘેર ને. ૧૫ ગોવિંદદાસ
 ભલા છે થાનેશ્વરના વાસીજે, શ્રીજીની સેવા પહોંચીને ઘેર
 આવતા; રસોઈ કરીને ઘરમાં પ્રસાદ લેતા ને. ૧૬ અમા
 ક્ષત્રાણી વૈષ્ણવ છે બહુ ભાવિક ને, શ્રીઠાકુરજીની સેવા
 કરીને સુખ માનતાં; બે પુત્રના શોક મનમાં ન લાવ્યાં ને.
 ૧૭ ગજનધાવને શ્રીનવનીતપ્રિયાજીને રીઝવ્યા, ભાંત ભાંતની

પ્રભુ સાથે કીડા કરતા જો; સાચી પ્રીતે શ્રીહરિને મન
લાવીયા. ૧૮ મહાવનમાં એક નારાયણદાસ પ્રજ્ઞચારી જો,
શ્રીગોકુલચંદ્રમાળને ખીર ધરતા પ્રીતશું; ઘાસ ધોઈને
ગાયેને ખવરાવતા જો. ૧૯ જ્યાં જેસે ત્યાં દ્રવ્યના ઢગલા
થાયજો; જેટીને કહે બગાડ કાઢી નાંખો જો. મહાવનમાં
એક વૈષ્ણવ તે ક્ષત્રાણી જો, શ્રીજમુનાજી ન્હાવાને નિત્યે
ખાવતાં; ચાર સ્વરૂપ એમને ત્યાંથી પ્રાપ્ત થયાં જો. ૨૦
જીઆદાસ સુરીલો ક્ષત્રિય સારજો, ચાર પહોર શ્રીલાડલેશજીની
સેવા કરી; દેહે દોડીને આવ્યા લીલામાંજો જો. ૨૧
દેવાકપુર ખત્રી કડા ગામના વાસી જો, શ્રીલલિતત્રિભંગીને
સેવ્યા બહુ રસ રીતશું; એ વૈષ્ણવ મહા કહીએ પ્રેમી પૂરા
જો. ૨૨ વૈષ્ણવ કહીએ એકજ દિનકર શેઠજો; કથા સાંભળવા
ઉપર એમને રુચિ ઘણી, શ્રીમહાપ્રભુજીએ એમને શ્રાતા
કીધા જો. ૨૩ દિનકર મુકુંદદાસ કાયસ્થ કહીએ જો,
શ્રીસુખોદિનીજી માંહે પ્રદેશ ઘણો; એતો ચરણકમળમાં
૫૬ આશરો કરી રહેતા જો. ૨૪ પ્રભુદાસ જલોટા ક્ષત્રિય
સિંહાનંદના વાસીજો, એમને માથે શ્રીમદનમોહનજી
ખિરાજતા; દહિં લઈને મુકિત આહીરને આપીજો. ૨૫
પ્રભુદાસ ભાટ તે સિંહાનંદના વાસીજો, શ્રીઠાકોરજીની
સેવા કરીને સુખ માનતા, પૃથોદક તીર્થ તુરંત કરીને
માન્યા જો. ૨૬ પુરુષોત્તમદાસ તે રહેતા આથામાંજો જો, એમને
ચેર શ્રીગુસાંઈજી સદાએ પધારતા; કૃપા કરીને સોજન કરતા

ત્યાંય જો. ૨૭ ત્રિપુરદાસ કાયસ્થ શેરગઢના વાસીજો, શ્રીગોવર્દનનાથજીને પીઠ દહને નવ ચાલતા; એમની રંગીન પ્રભુજીએ કીધી અંગીકારજો. ૨૮ પૂરણમહા ક્ષત્રિય અંબાલાના વાસીજો, એમને સ્વપ્નમાં શ્રીનાથજીએ આજ્ઞા કરી, શ્રીગોવર્દન ઉપર મંદિર મારાં કરજો જો. ૨૯ ભદ્રવેંદ્રદાસ પ્રજાપતિ તે બહુ બલવંત જો, શ્રીગુસાંઈજીએ નીમ ખોદવાની આજ્ઞા કરી, અઢી પહોર રાતમાં ખોદી કરી તૈયાર જો. ૩૦ ગુસાંઈદાસ તે સારસ્વત બ્રાહ્મણ કહીએ જો, એમના ઉપર શ્રીમહાપ્રભુજીએ કૃપા કરી; શ્રીઠાકોરજીનાં સ્વરૂપ પધરાવીને આપ્યાં જો. ૩૧ માધવભટ્ટ તે કાશ્મીરના વાસી જો, એમણે શ્રીમહાપ્રભુજીનાં શ્રીમુખની કથા સુણી; શ્રીસુખોધિનીજી લખતા અવજો પગલે જો. ૩૨ વાંસવાડાના કહીએ ગોપાલદાસ જો, ધર્મશાલા બંધાવી ઘરને બારણે; વૈષ્ણવ ઉતરે ને લગવદ્વાર્તા થાય જો. ૩૩ પદ્મારાવલ સાચોરા બ્રાહ્મણ કહીએ જો, એ ગોપાલદાસની સંગે બહુ વૈષ્ણવ થયા; શ્રીમહાપ્રભુજીએ ચંદન ચરણામૃત આપ્યાં જો. ૩૪ પુરુષોત્તમ જોશી સાચોરા બ્રાહ્મણ કહીએ જો, એ ઉજ્જવન પદ્મારાવલને ઘેર આવતા; કૃષ્ણભટ્ટે બહુ આદર કરીને બોલાવ્યા જો. ૩૫ જગન્નાથજોશી સાચોરા બ્રાહ્મણ ખેરાલુના વાસીજો; એક દિવસ એમના મનમાંહે આવી ગયું, શ્રીઠાકોરજી કેમ વાગા પહોરને આરોગો જો. ૩૬ જગન્નાથ જોશીની માતા વૈષ્ણવ કહીએ જો, બે સુતને શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે મોકલ્યા; સેવક થઈને આવ્યા પોતાને

ઘેર જો. ૩૭ નરહર જોશી સાચોરા પ્રાદ્મણ, શ્રીજગન્નાથ-
રાયજી જતા જો; એક વૃક્ષ તળે જઈને રસોઈઓ તૈયાર
કરી, શ્રી ઠાકુરજીએ રોટી માગી લીધી જો. ૩૮ રાણાવ્યાસ
સાચોરા પ્રાદ્મણ, ગોધરા ગામના વાસીજો; શ્રીમહાપ્રભુજીને
ત્યાં જઈ સંવક થયા, એક રજપૂતાણીનાં સત નાખ્યાં
ઉતારી જો. ૩૯ રામદાસ સાચોરા પ્રાદ્મણ રાજનગરના
વાસીજો, શ્રીમહાપ્રભુજીએ સેવા સોંપી ચરણની; તે પધરા-
વીને આવ્યા પોતાને ઘેર જો. ૪૦ ગોવિંદ દેવ સાચોરા
પ્રાદ્મણ, એમનું મન વ્યગ્ર બહુ રહેતું જો; શ્રીમહાપ્રભુજીએ
નવરત્ન પાઠ ભણાવીયા, તે શિષ્યાથી સેવામાં ચિત્ત રહેતું જો.
૪૧ સાચોરા પ્રાદ્મણ રાજદુવે ને માધવદુવે બે ભાઈજો, એમની
કૃપાથી બીજા બે વૈષ્ણવ થયા; એમનાં દુઃખ એક ક્ષણમાં
નાખ્યાં કાપી જો. ૪૨ ઉત્તમશ્લોકદાસ સાચોરા પ્રાદ્મણ,
શ્રીજીના ભીતરીયા જો; સૌ સેવકને ધી લઈ પીરસતા; સૌ
સેવક એમને મહેતાજી કહી બોલાવતાજો. ૪૩ ઇશ્વરદુવે
સાચોરા પ્રાદ્મણ શ્રીજીના રસોઈઆજો, શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે
એવું માગીયું; આપ ઉપર મને કુભાવ કહી ન આવે જો.
૪૪ છકડા વાસુદેવ સારસ્વત પ્રાદ્મણ કહિએ જો, શ્રીમહા-
પ્રભુજીની હાંડવઈ લેઈને ચાલતા; વળી હાકેમ સાથે યુદ્ધ
કરીને જીત્યા જો. ૪૫ બાળાવેણુને કૃષ્ણદાસ ગગરીઆ
કહિએ જો, એક પદ ગાઈને લીલામાં પ્રવેશ કર્યો; જાદવદાસ
ખવાસે સેવા કરી દેહ છોડી જો, ૪૬ જગન્નાથ તે સારસ્વત
પ્રાદ્મણ, થાનેશ્વરના વાસી જો; સરસ્વતી ઉપર કથા કહેવાને

બેસતા, શ્રીમહાપ્રભુજીએ એમને વૈષ્ણવ કીધા જો. ૪૭
 આનંદદાસ વિશ્વંભરદાસ, ક્ષત્રિય વૈષ્ણવ છે જો લાઇજો,
 તે ભગવદ્વાર્તા કરતા એકાંતે બેસી; બીચ બીચમાં શ્રીકા
 કૌરજી હુંકારી દેતા જો. ૪૮ એક પ્રાદ્યાણ વૈષ્ણવ અડેલ-
 માંહી રહેતા જો, એમના ઉપર શ્રીમહાપ્રભુજી કૃપા કરી;
 એમને માથે શ્રીબાલકૃષ્ણજી પધરાવ્યા જો. ૪૯ વૈષ્ણવ
 ક્ષત્રાણી ચરખો કાંતીને રહેતાં જો, લાડવા કરીને મંદિરમાં
 ઉંચા ધર્યાં, તે શ્રીબાલકૃષ્ણજી તત્ક્ષણ લેઈને આરોગ્યા જો
 ૫૦ સિંહાનંદનાં સાસુ વહુ ક્ષત્રાણી, ગોરજી ને સમરાઈ
 જો; એમને માથે શ્રીદામોદરરાયજી બિરાજતા, સાચી પ્રીત
 બાણીને વહુ સાથે રમણ કીધાં જો. ૫૧ શ્રીરુદ્રમણી વહુજીની
 બવાસણી કૃષ્ણદાસી જો, શ્રીવલ્લભ તો પ્રગટ્યા તે એમને
 કહે; શ્રીગોકુલનાથજી ધરીઆં એમનાં નામ જો. ૫૨ જુલા-
 મિશ્ર સારસ્વતપ્રાદ્યાણ પશ્ચિમદેશના વાસી જો. ક્ષત્રિય
 યજ્ઞમાનને હરિવંશ સાંભળાવીયા; તે સાંભળ્યાથી પુત્ર થયા
 તત્કાળ જો. ૫૩ રામદાસ મીરાના પુરોહિત, મેવાડમાં
 રહેતા જો, વૃત્તિ છોડીને બીજે ગામ જઈને રહ્યા; મીરાનાં
 મુખ કોઈ દહાડો નવ જોયાં જો. ૫૪ બીજા રામદાસ રજ-
 પૂત ને ચોહાણ જો, શ્રીગિરિરાજની કંદરામાં રહેતા સદા;
 શ્રીમહાપ્રભુજીએ શ્રીજીની સેવા સોંપી જો. ૫૫ ત્રીજા
 રામદાસ પંડિત થાનેશ્વરના વાસી જો, વૈષ્ણવ અપરાધે
 શ્રીમહાપ્રભુજીએ ત્યાગ કર્યો; વચનવાળા શ્રીનાથજીએ નવ

છેડયા જે. ૫૬ વિષ્ણુદાસ છીપા શ્રીગુસાંધજીની સેવા કરતા જે, વાદ કરતા પંડિત પાછા વાળિયા; શ્રીમહાપ્રભુજીની કૃપાથી સમર્થ ભારે જે. ૫૭ જીવણુદાસ કપૂર ક્ષત્રિય સિંહાનંદના વાસી જે, રસોઈ કરતાં ઘટા ઉડી વરસાદની; શ્રીમહાપ્રભુજીની આજુ દેઇને રોકી જે. ૫૮ ભગવાનદાસ તે સારસ્વત બ્રાહ્મણ હાંજીપુરના વાસીજે, એમને ઘેર શ્રીગુસાંધજી સદા પધારતા; ચરણપાદુકાની સેવા કરતા પ્રીતે જે. ૫૯ બીજા ભગવાનદાસ શ્રીજીના ભીતરીઆ જે; બાલસોગની સામગ્રી કરતા ભાવશું, શ્રીમ-મહાપ્રભુજીએ શ્રીજીની સેવા સોંપી જે. ૬૦ અચ્યુતદાસ સનોડીયા બ્રાહ્મણ, માનસી ગંગા ઉપર રહેતા જે; શ્રીગિરિરાજની દંડવતી પરિક્રમા ત્રણવાર કરી, સેવાસ્મરણ કરતા નિશદિન સારા જે. ૬૧ બીજા અચ્યુતદાસ ગોડ બ્રાહ્મણ મોટા ભગવદીય કહીયે જે, એમને માથે શ્રીમદન-મોહનજી બિરાજતા; હવે બિરાજે શ્રીનાથજીની પાસે જે. ૬૨ ત્રીજા અચ્યુતદાસ સારસ્વત બ્રાહ્મણ, કડા ગામના વાસી જે. શ્રીમહાપ્રભુજીની સાથે પૃથ્વીપરિક્રમા ત્રણવાર કરી, એમને માથે બીરાજે ચરણારવિંદની સેવા જે. ૬૩ નારાયણદાસ તે દેશાધિપતિના ચાકર કહિયે જે, શ્રીમહાપ્રભુજીનાં દર્શનની આરતિ ઘણી; એમને ચાકર કહે ચલો ભઇઆ, શ્રીગોકુળજઇએ જે. ૬૪ બીજા નારાયણદાસ મથુરાજીના વાસી જે, એમના સ્વપ્નામાં શ્રીમદનમોહનજીએ આજ્ઞા કરી; શ્રીવૃંદાવનની ભૂમિમાંથી કાઢો જે. ૬૫ ત્રીજા

નારાયણદાસ લવાણા નગરઠકાના વાસી જે, જે બ્રાહ્મણ
 વૈષ્ણવને કન્યાદાન દેવાને દ્રવ્ય આપીયા; ત્યારે બંધીયાનેથી
 છુટીને ઘેર આવ્યા જે. ૬૬ સિંહાનંદમાં એક વૈષ્ણવ છે
 ક્ષત્રાણીજે, શાક લવાને શ્રીઠાકુરજી પોકારતા; તોતરી કરીને
 રોટી ધરતા ભોગ જે. ૬૭ દામોદરદાસ કાયસ્થ એમની
 સ્ત્રી વીરાંબાઈ શેરગઢના વાસી જે, એમને માથે શ્રીકપૂર-
 રાયજી ખિરાજતા; શ્રીઠાકોરજીની આજ્ઞા થકી સુવાવડમાં
 સેવા કરી શુદ્ધ થયા ત્યારે અપરસ કાઢી નાંખી જે. ૬૮
 સિંહાનંદના સ્ત્રીપુરુષ રહેતા આગ્રા માંહે જે, સાંકડી
 જગ્યાને માટે એ બહાર સૂતા; મેહ વરસતા પલળતાં એ
 બેઠ જણાં, શ્રીઠાકુરજીએ ઘરમાં બોલાવી લીધાં જે. ૬૯
 એક સુતારને એક અન્યમાર્ગીનો સંગ હતો,
 એ સુતારને એક વૈષ્ણવનો સત્સંગ થયો; પૂર્ણ પુરુષોત્તમ
 જાણીને શરણે આવ્યા જે. ૭૦ કવિ લઘુ પુરુષોત્તમદાસ
 કવિતામાં બહુ બળવંત જે, એ કવિત કરીને શ્રીજીને
 સુણાવતા; શ્રીમહાપ્રભુજીનાં કવિત પણ બહુ કરતા જે. ૭૧
 કવિરાજ ભાટ તે ત્રણ ભાઈ છે વૈષ્ણવ જે, શ્રીમહાપ્રભુજીને
 શ્રીગોવર્દનાથજી, એક કરીને જાણતા, જે સ્વરૂપનાં કવિત
 ભેળાં કરતા જે. ૭૨ ગોપાલદાસ તે ઇંટોડાના વાસી જે,
 ચોખરા કરીને બહુ રીતે ગાયા જે. તે સુણી શ્રીમહા-
 પ્રભુજી પ્રસન્ન થયા, એવી રીતના બહુ છંદ બનાવ્યા જે.
 ૭૩ જનાર્દનદાસ ચોપડા ક્ષત્રિય શ્રીગોકુલમાં આવ્યા જે,
 શ્રીમહાપ્રભુજીનાં અલૌકિક દર્શન થયાં, પૂર્ણ પુરુષોત્તમ

જાણીને શરણે આવ્યા જો. ૭૪ નરહરિદાસ જોષી ગોડીઆ
પ્રાક્ષણ શ્રીમદનમોહનજીની સેવા કરતા જો, એમની દેહ
થાકી એણી વારે થીશુસાંઇજીને ઘેર પધરાવિયા. ૭૫ હવે
ગિરાજે શ્રીગોકુલચંદ્રમાજીની પાસે જો; ગૌડસ્વામી પ્રાક્ષણ
વૃંદાવનમાં રહેતા જો; એમનાં સ્વપ્નામાં શ્રીઠાકુરજીએ
જતાવીયું, તમે શ્રીમહાપ્રભુજીને શરણે જાજો જો. ૭૬ કનૈયા-
લાલ ક્ષત્રિય રહેતા આગ્રા માંહે જો, શ્રીમહાપ્રભુજીની
પાસેથી સર્વ ગ્રંથ લાણીયા; થીશુસાંઇજી એમની પાસેથી
સર્વ ગ્રંથ શિખ્યા જો. ૭૭ માણેકચંદ, સદુપાંડે ભવાની
આન્યોર ગામમાં રહેતાંજો, નરોળાઇ દૂધ લઇ શ્રીનાથજીને
આરોગાવતાં; શ્રીમહાપ્રભુએ ગમ્યું તે દૂધ માગી લીધું જો.
૭૮ બાદરાયણદાસ, બાલકૃષ્ણદાસ પુષ્કરણા પ્રાક્ષણ, મોરબી
ગામમાં રહેતા જો, શ્રીમહાપ્રભુજીની સાથે બહુવાર શ્રીદ્વારકા
ગયા; ૫૮ માસ રહીને આવ્યા પોતાને ઘેર જો. ૭૯ નરહર
સંન્યાસી ને વેણી કોઠારી વૈષ્ણવ કહિએ જો, શ્રીમહા-
પ્રભુજીની સાથે શ્રીદ્વારકા ગયા; શ્રીરણછોડજીનાં દર્શન
કરીને ઘેર આવ્યા જો, ૮૦ ગોપાલદાસ જટાધારી કહીએ,
શ્રીનાથજીની ખવાસી કરતા જો; એ અનુસરમાં પંખો
કરતા ઉભા રહી, સેવા છોડીને પૃથ્વી પ્રદક્ષિણા સારુ દેહ
છોડી જો. ૮૧ કૃષ્ણદાસ તે સ્ત્રીપુરુષ જો પ્રાક્ષણ વૈષ્ણવ
કહિએ જો, સ્ત્રી વાણીયાને સોંપીને વૈષ્ણવનું સમાધાન કર્યું;
શ્રીકૃષ્ણનું સ્મરણ કરીને જેઉ જન હરખ્યાં જો. ૮૨ સંત-

દાસ તે ચોપડા ક્ષત્રિય રહેતા આયા માંહે જો, અષ્ટ પહોર
એ પોથી લેઇને બેસતા; કોઇ ભગવદ્દીય મળે ત્યારે ભગવદ્
વાર્તા કરતાં જો, એમની સંગે માધવદાસ વૈષ્ણવ થયા;
શ્રીમહાપ્રભુજીને પોતાને ઘેર પધરાવતા જો. ૮૪ માવજી
પટેલ એમની વીરજો સ્ત્રી રહેતા ઉજ્જૈન માંહે જો, એ
બાર મહિનામાં જો વાર શ્રીગોકુળ આવતા; શ્રીમહાપ્રભુ ને
શ્રીનાથજીનાં દર્શન કરતાં જો. ૮૫ ગોપાલ તે નરોડા
ગામના મોટા ભગવદ્દીય ઠહિયે જો, શ્રીમહાપ્રભુજી નામ
દેવાની આજ્ઞા કરી; શ્રીનાથજીએ એમની ઝારીનાં જળ
પાયાં જો. ૮૬ સૂરદાસ એક બ્રાહ્મણ વૈષ્ણવ ભક્તશિરોમણિ
રાજ જો, સવા લક્ષ પદ કરવાનો સંકલ્પ કર્યો; સૂરસાગર
કરી શ્રીહરિના ગુણ ગાયા જો. ૮૭ ગોપાલપરામાં એક
વાણીઓ રહેતો ઠઠા વિદ્યા બહુ કરતો જો, સૂરદાસજીએ
ક્ષમા કરીને વૈષ્ણવ કર્યા; સાઠ વર્ષના થઇને શરણે આવ્યા
જો. ૮૮ પરમાનંદદાસ કનોજીઆ બ્રાહ્મણ પરમ ભગવદ્દીય
કાહ્યે જો, એક જલગરીઆ વૈષ્ણવનો સત્સંગ એક વૈષ્ણવને
થયો, સર્વે ભાવથી પરમાનંદ સાગર ગાયા જો. ૮૯ કુંભન-
દાસ તે ગોડીયા બ્રાહ્મણ જમનાવતામાં રહેતા જો, શ્રી-
ગોવર્દ્ધનનાથજીના સખા થઇને સંગે રહ્યા, સખા ભાવે
શ્રીહરિના ગુણ ગાયા જો. ૯૦ કુંભનદાસના સુત કૃષ્ણદાસ
ગાયોની સેવા કરતા જો, સિંહથી ગાય છોડાવીને પોતાની
ઢેલ ત્યાગ કરી, શ્રીનાથજી આગળ ગાયો દેવાવતા આવી

ઉભા જો. ૬૧ કૃષ્ણદાસ અધિકારી કહીએ એમને રાસલીલા
ઘણી વહાલી જો, એ કીર્તન કરીને શ્રીજીને સુણાવતા,
શ્રીગુરુસાંઈજીએ એમનો અપરાધ ક્ષમા કરીને, રાખ્યા
ચરણની સેવામાં જો. સકલ મનોરથ પ્રભુએ એમના પૂર્ણ
કર્યા, મનવાંછિત ફળ આપ્યાં છે નિરધાર જો. ૬૩ ભાવ
કરીને સર્વ લગવદીયના ગુણ ગાયા જો, શ્રીગુરુદેવની કૃપાથી
મેં વર્ણવ્યા, તેથી તારાં સર્વે સરીયાં કાજ જો. ૬૪ ભક્ત
સકલના ગુણજશનો નહિ પાર જો, ગાતાં સુણતાં હૃદય
આ તનના જશે; આ મુખથી નિશ્ચે કહેજો વારંવાર જો. ૬૫
ભાવ કરીને ગાશે નર ને નાર જો, શ્રીવલ્લભ વિકૃલપ્રભુ
એમને હૃદયે વસે; નિજ લીલામાં તેને પ્રાપ્તિ થાય જો,
ઉંચ નીચ જે ધરશે એમનાં ધ્યાન જો; ભવસાગરમાં તરવા
તે સિદ્ધાંત છે, હિત ચિત્ત કરી સાંભળશે ધરી કાન જો.
૬૬ ચોરાશી વૈષ્ણવની લીલામાં એમની પાંતી જો, તે મારે
શ્રીમહાપ્રભુજીએ પ્રાગલ્ભ્ય કર્યા; કલિયુગ જીવને સુધારવા
શ્રીનાથ જો. ૬૭ ભક્તજનની શ્રીમહાપ્રભુજી પૂરે આશ જો,
શ્રીજીમુનાજી પાન સદા મુખથી કરે; દાસ કહે મને આપો
શ્રીવ્રજમાં વાસજો. ૬૮.

શ્રીખસેખાવન વૈષ્ણવનું ધોળ.

શ્રીમદ્વલ્લભપ્રભુને નમું શ્રીવિકૃલેશ,

સાત સ્વરૂપ સહિત સઘળો વંશાત્મક વિશેષ. ૧

સેવક શ્રીવિકૃલેશજીના ખસેને ખાવન,

જેનું નામ ઉચ્ચારમાત્રથી સૌ પાવન. ૨

ગુણ ગોવિંદદાસના ગાઘયેરે, છીતસ્વામી પરમ ચિત્ત લઘયેરે ૩

નંદદાસ શ્રીકૃષ્ણ આસક્તારે, ચતુર્ભુજદાસ સદા અનુરક્તારે. ૪

નિત્ય નાગજીભાઈ ઓચરીએરે, કૃષ્ણભદ્રજીને મન ધરીએરે. ૫

ચાચાજી નારાયણદાસરે, વિકૃલદાસ ભક્ત ઉદ્ધાસરે. ૬

કૃષ્ણદાસ મુરારિદાસરે, બાપ બેટા મન ઉદ્ધાસરે. ૭

હરિદાસ જનર્નનદાસરે, રૂપમુરારી રસરાસરે. ૮

અલીખાન વલીખાન બલીરે, જેમત રજપુત હરિ વાલીરે. ૯

માધવદાસને નાહાલચંદરે, માધવદાસ કાયસ્થ ગુણવંતરે. ૧૦

કાયસ્થ ધણીને ધણીઆણીરે, રૂપચંદ નંદ શુભવાણીરે. ૧૧

એક બ્રાહ્મણ રાઘવદાસરે, ગોપાલદાસ ગુજરાતના વાસીરે. ૧૨

રાજા લાખાને એક બાઈરે, હરિદાસ ખવાસ મુળદાઈરે. ૧૩

શેઠ જ્ઞાનચંદ જહુનાથરે, ભાઈલા કોઠારી હરિ હાથરે. ૧૪

માણેકચંકને એઉની નારીરે, હરજી કોઠારી ગુણ ભારીરે. ૧૫

ગોપાલદાસ બ્રાહ્મણ બંગાળીરે, વ્યાસગણેશ બહુભાગ્યશાળીરે. ૧૬

મધુસૂદનદાસ છે હરિવાહારે, એક કણ્ણી માળાવાળારે. ૧૭

એક વૈષ્ણવની છે કન્યારે, રામાનંદને પરણાવી કન્યારે. ૧૮

- એક વૈષ્ણવની બેટી ટેકીરે, તે તો પરણી ધર્મ વિવેકીરે. ૧૯
- વૈષ્ણવ એક તરુના સંગીરે, પાથો ગુજરી હરિરસ સંગીરે. ૨૦
- એક મજવાસી સુત નારીરે, ગોપીનાથદાસ ગૌચરીરે. ૨૧
- કણુબી ગુજરાતી બે બાઈરે, દ્વિજપત્ની આગરાઈરે. ૨૨
- એક ગોડીઓ પંડિત શેલેરે, એક રઘુપતિ દર્શન લોભેરે. ૨૩
- એક પંડિતને કહાનબાઈરે, વૈષ્ણવ ક્ષત્રિય છે આગરાઈરે. ૨૪
- મેહાલીમર ને દ્વિજ રેડારે, નારાયણદાસે હેરીને તેડયારે. ૨૫
- એક વૈષ્ણવ સૂતરવાળારે, રાજા આસકરણ પ્રભુ વાહાવારે. ૨૬
- બે હતીત પતિત તે કણુબીરે, વહુ અજબકુંવરી બેહુ ધર્મીરે. ૨૭
- એક પુરોહિત વેશ્યા કન્યારે, ગંગાબાઈ છે પૂર્ણ ધન્યારે. ૨૮
- એક રાજાને એક ધોળીરે, બે સાચોરા રસ લોભીરે. ૨૯
- એક વૈષ્ણવ મહનગોપાળરે, બે કણુબી કણુબી પટેલ રસાળરે. ૩૦
- સેવક એક વિરકતરે, દયા લવૈયા આસકતરે. ૩૧
- એક વાણીઆને એક નારીરે, એક પરમ વૈષ્ણવતા ધારીરે. ૩૨
- એક ક્ષત્રાણી વિરકતરે, વાઘજી રજપૂત આસકતરે. ૩૩
- એક ગોપાળદાસ ભીતરીયારે, બીજા આઠ સેવક અનુસરીયારે. ૩૪
- ગોપાલદાસ સિંઘલ ભોળાભાઈરે, શેઠ પુત્રી દીવાનની બાઈરે. ૩૫
- એક કુંઝડી રૂપાભાઈરે, હરિદાસ સુતા સુખદાઈરે. ૩૬
- એક ક્ષત્રિય વૈષ્ણવ બાઈરે, રાજા રાણી પુત્રને દાઈરે. ૩૭
- શાહુકારનો બેટો વિલાસીરે, એક વૈષ્ણવ કૃષ્ણ પ્રકાશીરે. ૩૮
- એક વેશ્યા ભુવનની વાસીરે; તે હરિગુણ માહી નિવાસીરે. ૩૯
- પુત્રજી વડો વિરકતરે, વેણીદાસ છીપા છે ભકતરે. ૪૦
- એક શામળદાસ એક નાઈ રે, પુત્ર પઠાણનો સુખદાઈરે. ૪૧

યોગ દામોદરદાસ છે ભકતરે, બેટી શાહુકારની આસકતરે. ૪૨
 વૈષ્ણવ એક ખડખુચા વાળારે, શેઠ આગરાઈને મન લાળારે. ૪૩
 એક કાપડવાળો શોભેરે, કણખી આંજણો વૈષ્ણવ લોભેરે. ૪૪
 એક શાસ્ત્રી મુરારિદાસરે, લાછબાઈ ભાટ ગુણ રાસરે. ૪૫
 રાજરાણી હરિ મન લાવેરે એક વૈષ્ણવ ડોલ બુઝાવેરે. ૪૬
 દ્વિજ શેઠ સોની પરમાનંદરે, મેહેરા પુરુષોત્તમ ગુણવંતરે. ૪૭
 એક બે લાઈ ચંદન લાવ્યારે, ચોપડા ભંડારીને મનલાવ્યારે. ૪૮
 ઠગ એક દસ સંગીરે, માતા બેટી હરિરસ રંગીરે. ૪૯
 એક ગૃહસ્થી ને વિરકતરે, ખીજ બે લાઈ આસકતરે. ૫૦
 જીવા પારેખને જોવાલરે, દોશી માધવદાસ દલાલરે, ૫૧
 બેટો પટેલનો નિત્ય આવેરે બેટી પટવારીને મન લાવેરે. પર
 હરિદાસ જમાઈ માણેકચંદરે, પ્રભુએ ત્યાગ કર્યો મનરે. ૫૩
 એક ગિરિની પરિક્રમા કરતારે, એક નિત્ય ઉઠીવજ માંદરતારે. ૫૪
 એ કણખીએ કરી એવીરે લઈ દૂવામાં નાંખી દેવીરે. ૫૫
 કણખણ ગુજરાતની વાસીરે; બેટી ખીરબલની સુખરાશિરે. ૫૬
 રાજા બેઘસીંગ દક્ષિણરે, વળી પુરોહિત તેના ધરનારે. ૫૭
 સાસુ વહુ સુરતના વાસીરે, રાજા પૂર્વેનો સુખરાશિરે. ૫૮
 શેઠ સુત રહેનારો ગુજરાતીરે, એક પ્રાહ્મણી નાગર જાતિરે. ૫૯
 શ્રીવિકૃત્તેશ શ્રીજીને રૂપેરે, દીધું દર્શન બેને અનુપેરે. ૬૦
 એક દુઃસંગ દીઠો વિરકતરે, ખીજે લાઈ આસકતરે. ૬૧
 વેણોદાસ છીપા છે ભકતરે, એક રજપૂત કાંઠાના આસકતરે. ૬૨
 દ્વિજની પત્ની વૈષ્ણવ સંગથીરે, ખોચા કોહોડ પોતાના અંગથીરે. ૬૩
 એક ન્યૂન આધક બે આવેરે, એક દ્રવ્ય સામગ્રી લાવેરે. ૬૪

- એક કણુખી ગાય ચરાવેરે, એક રાસની રીત ચિત્ત લાવેરે. ૬૫
 જોડ ઠગને એક ગુજરાતીરે, સીતાબાઇ છેદક્ષણી જાતિરે. ૬૬
 એક વૈષ્ણવને એક બાઇરે, દામોદરદાસ સુખદાઇરે. ૬૭
 વડનગરમાં માધવદાસરે, એક વૈષ્ણવ મહાવનવાસરે. ૬૮
 ગુજરાતના દાસસુરારીરે, ભક્ત ભીમ અતિ હિતકારીરે. ૬૯
 એક દાસગોવર્દનધારીરે, રામદાસ પરમ આચારીરે. ૭૦
 જીયાદાસને નરહરિદાસરે, રાજા ટોડરમદ્ધ સુખરાશરે. ૭૧
 નરસિંહદાસ ને પીતાંબરદાસરે, ધર્મદાસ ગોવાળ પ્રકાશરે. ૭૨
 એક પ્રાદ્યુ માધવદાસરે, એક વહેપારી સુખરાશ. ૭૩
 એક પ્રાદ્યુ એક નારીરે, એક સ્ત્રી છે સુખકારીરે. ૭૪
 એક જન ભગવાન બે લાઇરે, એક દીમર સુખદાઇરે. ૭૫
 દ્વિજપત્ની પત્ની પટેલરે, એક સોદાગર રસ રેલરે. ૭૬
 મીસરીદાસ ચતુર્ભુજ લાવેરે, ગોપાલદાસ ગોરવા કહાવેરે. ૭૭
 એક ક્ષત્રિય રઘુનાથરે, ઓઘા ત્રવાડી હરિ હાથરે. ૭૮
 દવે ઇશ્વરદાસ સાચોરારે, સંતદાસ ક્ષત્રિય ગુણુ ગોરારે. ૭૯
 ક્ષત્રિય સુતને સુત પ્રાદ્યુનોરે; એક વૈષ્ણવ રાજનગરનોરે. ૮૦
 વૈષ્ણવ ભગવંનદાસ સોહાવેરે, એક દક્ષણી વૈષ્ણવ આવેરે. ૮૧
 સ્વામી કૃષ્ણદાસ વિલાસીરે, એક ક્ષત્રિય મથુરાવાસીરે. ૮૨
 દ્વિજ જોશી રાજા ભીમારે, શાહુકાર સુત સુખસીમારે. ૮૩
 એક ક્ષત્રિય જાદવદાસરે, હરિજન મથુરાવાસરે. ૮૪
 શાહુકાર વળી ક્ષત્રાણીરે, એક મજવાસી શુભ વાણીરે. ૮૫
 દાસ પુરુષોત્તમ પોકરણારે, વળી દુર્ગાદાસ ગુણુ ગણાણારે. ૮૬

ક્ષત્રિય ચોપડા ધ્યાનદાસરે, લક્ષ્મીદાસ ગુજરાતમાં વાસરે, ૮૭
 તારાચંદને ચતુરખિહારીરે; વૈષ્ણવ ગુજરાતી અતિ ભારીરે; ૮૮
 હરિદાસ મોહનદાસરે, માધો સાર સુત ગુણરાશરે. ૮૯
 દ્વિજ બેટી ક્ષત્રિય કન્યારે, એક ચાર સેવક થયો ધન્યારે. ૯૦
 એક ઉત્તમ^મલોકદાસરે, ખેડાવાળ ભગત રસરાસરે. ૯૧
 સાસુને સસરો જ્ઞાનીરે, રજપૂતની બેટી પરમાણીરે. ૯૨
 સાચોરા દ્વિજ આનંદદાસરે, એક બીલડી છે સુખરાસરે, ૯૩
 સધનદાસ દેવાદાસ કણુખીરે, રાજપુત્ર મોહનદાસ ધર્મીરે. ૯૪
 નરનારી વસે છે પ્રયાગરે; માધવદાસ સુરત અનુરાગરે. ૯૫
 ભટ્ટ કલ્યાણુજી વીરાબાઈરે, મહારાજ પુરુષોત્તમ સુખદાઈરે. ૯૬
 રૂડા રતનજી અધિકારીરે, રૂપાબાઈ પરમ ગુણુ ભારીરે, ૯૬
 વૈષ્ણવ ક્ષત્રિય છે આગરાઈરે, એક મહીધરને કુલબાઈરે. ૯૮
 દેવ ભીમ ભડારીરે, રાજા માનસિંહ અધિકારીરે. ૯૯
 દેવે પુરોહિત સુત વિખ્યાતરે, કૃષ્ણદાસ ગોરવા ભતરે. ૧૦૦
 વડનગરા માધવદાસરે; દ્વિજ ઉજ્જૈનના સુખ રાસરે. ૧૦૧
 નારાયણદાસ સનોડીયા જ્ઞાનીરે; લક્ષ્મીદાસ રજે ક્ષત્રાણીરે. ૧૦૨
 રાજા ખીરખલને તાનસેનરે, આનંદનાપરી સુંદર બેનરે. ૧૦૩
 વેણીદાસ દામોદરદાસરે, વિજયનગરીમાં વાસરે. ૧૦૪
 એક એક રૂળ લખી લીધુંરે, લખી હૈયામાં લીધુંરે. ૧૦૫

વલણુ.

યથામતિએ કહ્યા છે, વળી ખીજ છે અપાર.

પરમ તત્ત્વનું તત્ત્વ છે, એ ભક્તના આધાર.

૧૦૬

ભક્તરાજ શિરોમણિ, ને એકનો આધાર.
 કર્યા છે વળી કરે છે, વળી કરશે નિર્ધાર. ૧૦૭
 તે માટે સર્વ પ્રાત ઉઠીને, નામો કરો ઉચ્ચાર.
 કંઠમાં ધારણ કરો તો, હરિ મળે સુખ સાર. ૧૦૮
 સર્વ ભગવદ્દીયને નમન કરીને, એજ માથું નેમ;
 શ્રીવિકૃલવરની સૃષ્ટિ ઉપર, રહો દુર્લભ પ્રેમ. ૧૦૯

શ્રીઅષ્ટાક્ષરનું ધોળ.

ધોળ પર.

આ કલિમાં કારણ એક અષ્ટાક્ષર ભારી.
 શ્રીવલ્લભ શ્રીમુળથી પ્રકટયા સૃષ્ટિ તારી અષ્ટાક્ષર ભારી. ટેક.
 શ્રીવલ્લભવંશની કૃપા થકી હરે અષ્ટાક્ષર વર્ણનરે;
 શ્રીમુળથી પ્રકટયા એ શ્રીવલ્લભ, એ વેળાને કરે પ્રમાણ. ૧
 આ દૈવી જીવપર દયા વિચારી, રસ વર્ષાવી ભારીરે,
 શ્રીવિકૃલ પ્રભુજીએ કૃપા કરીને, અંથ પ્રગટયા જાઉં વારી. ૨
 અષ્ટાદશ કર્યા *લોક, પ્રગટયા શ્રીવલ્લભરાજ કુમારરે;
 મહાગૃહ રસ પ્રગટ કર્યા, જાઉં વંશ સહિત જાલિહારી. ૩
 પ્રથમ *લાકમાં પ્રગટ જતાંયું શ્રીકૃષ્ણચંદ્રનું રૂપરે;
 કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ નેતિ કરીને, સદા જપો રસરૂપ. ૪
 આનંદ ને વળી પરમાનંદનું, સુખ અષ્ટાક્ષર માંહરે;
 નિશ્ચિંત ને વળી નિધકક થઈને, ભજે મળે મનરાય. ૫
 શ્રીમહાપ્રભુજીએ સાત ભક્તિના, દાન કર્યા આ મંત્રરે;
 મહા અધાર કલિ જીવઉદ્ધારવા, સાતે ભક્તિનો એ જન્મ. ૬

- સાત લક્ષિતાં નામ વળાણું, શ્રવણ વળી કીર્તનરે;
સ્મરણ ને વળી શ્રવણ લક્ષિત, પાંચમી છે અર્ચન. ૭
- પાદસેવા વંદન દાસત્વ, એ સર્વે મળીને સાતરે,
મહા પરાક્રમી સાતે જણને, એક એક મળી વિખ્યાત. ૮
- શુક પરીક્ષિત પ્રહલાદ શેષજી, લક્ષ્મીને પૃથ્વીરાજરે;
હનુમાન આદે સાતે જણને, એક એક લક્ષિતએ કીધાં કાજ, ૯
- એવા મ્હોટા ને બહુ પરાકાષ્ઠાથી, પ્રાપ્ત થયું રત્નરે;
આ દેવી જીવ પર દયા વિચારી, અષ્ટાક્ષર ધન્ય ધન્ય. ૧૦
- આ સાતેમાંની એકે સાવધ, આ કલિના જીવ શું કરશેરે,
અષ્ટાક્ષર મહામંત્ર જપ્યાથી, ભવસાગર તે તરશે. ૧૧
- જે દિવસથી ગુરુકૃપાથી, અષ્ટાક્ષર મળ્યું દાનરે;
તે દિવસથી જીવત પર્યંત, રૂડું રાખ્યું ધ્યાન. ૧૨
- શ્વાસોશ્વાસને હરતાં કરતાં, અષ્ટાક્ષર સુખ ગાયરે;
નિદ્રા બગરણ રસ્તે ચાલતાં, અહર્નિશ ચાલ્યાં જાય. ૧૩
- આનંદને વળી પરમાનંદનું સુખ મળે સુખ થાયરે;
મહા અલૌકિક લીલાનો અનુભવ કરી લીલામાં. જાય. ૧૪
- પ્રથમ શ્લોકમાં શ્રીવલ્લભ શ્રીવિકૃલ, કૃપા બહુ ગૂઢ કીધીરે;
નિજ સૃષ્ટિને દાન આપીને, સકળ કામના સિદ્ધિ. ૧૫
- બીજા શ્લોક સદા સર્વદા, શ્રીકૃષ્ણ સ્મરણ કરવું રે;
જમના દૂતનું કાંઈ નવ ચાલે. લેશમાત્ર નહિ ઉરવું. ૧૬
- અગાધ ભક્તિ અષ્ટાક્ષરની મહાપાતક સહુ નાસેરે;
શૌપ્રાક્ષણ સ્ત્રીગાળકની હત્યા, તે સહુ ત્રાસે નાસે. ૧૭

- ત્રીજા સ્લોકમાં માહાત્મ્ય જાણી, અષ્ટાક્ષર નિત્ય જપવોરે;
જમના દૂત પડે નહિ દષ્ટે, એવો અષ્ટાક્ષર ઓળખવોરે. ૧૮
- કાળ કર્મ તેહને નહિ બાંધે ઉલટા અનુકૂળ થાયરે;
માયા મોહ ના વ્યાપે તેને, જે અષ્ટાક્ષર નિત્ય ગાય. ૧૯
- જ્ઞાન અજ્ઞાનને શ્રાદ્ધજ્વલનથી અગણિત પાપ સહુ જાયરે;
અજ્ઞમિલની વાત વિચારે, મહાપાપી પાવન થાય. ૨૦
- ચોથામાં 'શ્રી' સહિત અષ્ટાક્ષર વર્ણવ્યા, શ્રીવિકૃલેશરે;
નિજ સૃષ્ટિ ઉપર હેતુ વિચારી, ગુરુરૂપે ઇશના ઇશ. ૨૧
- નિમ્પક્ષ વડે નિર્ધાર કરીને, પ્રગટ કર્યા મહારાજરે;
પાંચમા શ્રીમુખ વચનથી, શ્રીવલ્લભે કીધાં કાજરે. ૨૨
- શ્રીગિરિરાજધરણે ચિંતા મટાડવા, મહામંત્ર પ્રકટાવ્યોરે;
જેમ રૂનો ઢગલો ચીનગી બાળે, તેમ જીવના દોષ મટાડવા. ૨૩
- દ્વાપરમાં પ્રભુ પ્રકટ થઈ, પૃથ્વીનો ભાર ઉતાર્યોરે;
તેમ કલિમાં આ અષ્ટાક્ષરથી, વહાલે સકળ સૃષ્ટિને તાર્યો. ૨૪
- શ્રીવલ્લભ શ્રીવિકૃલેશે કૃપા કરીને, પુષ્ટિરસ પ્રગટાવ્યોરે;
માળા તિલક છાપ અષ્ટાક્ષર, પંચાક્ષર ઘણા લાવ્યા. ૨૫
- છઠ્ઠા સ્લોકમાં અષ્ટાક્ષરના, અક્ષર વર્ણવ્યા ત્રણરે;
શ્રીકૃષ્ણનામને સુભાગ્ય સાથે, દઢ કરી મન તું પરણ. ૨૬
- શ્રીથી અખંડ સૌભાગ્યની પ્રાપ્તિ, મળે અલૌકિક ધન્યરે;
'કૃ' શબ્દ પાપ તાપને ટાળે, 'ણ' શબ્દ કૃણ અન્ય સાધન. ૨૭
- સાતમા સ્લોકમાં શરણુ ત્રણ એ, અક્ષર વર્ણવ્યા આપરે;
પ્રથમ શબ્દથી લક્ષ ચારાશી, ટાળી મિટાવ્યા તાપ. ૨૮

'ર'કાર શબ્દથી મહા અલૌકિક, લીલાનું થાય જ્ઞાનરે;
 'ણુ'કારથી અન્ય આશરો છુટે; દૃઢ ભક્તિમાં રહે ધ્યાન. ૨૯
 આઠમા શ્લોકમાં જે 'મમ' એ, કૃપા ગૂઢ બહુ કીધીરે;
 પ્રથમ 'મ'એ દૃઢ પ્રીત બતાવી, બીજે સૌજન્યસિદ્ધિ. ૩૦
 નવમા શ્લોકમાં માહાત્મ્ય જાણી, અષ્ટાક્ષર નિત્ય ગાયરે;
 શ્રીજી શ્રીવલ્લભના ચરણ, સ્પર્શિત સદે દૃઢ થાય. ૩૧
 દશમા શ્લોકમાં મહામંત્રથી, રોગ પાપ સહુ જાયરે;
 ઋદ્ધિ સિદ્ધિ સહુ ઘરમાં આવે, પરમાનંદ સુખ થાય. ૩૨
 એકાદશમો આનંદને, વળી પરમાનંદઃ પૂર્ણરે;
 સ્નેહ કરી અષ્ટાક્ષર જપે, તહેને રોગ જ્વરનું ચૂર્ણ. ૩૩
 દ્વાદશમાં વળી પ્રેત ભૂત પિશાચ સર્વે બીધેરે;
 ચારે શત્રુનો ડર નહિ તેને, અષ્ટાક્ષર રાખો ઢીંગે. ૩૪
 ત્રयोदशમાં કુક્રિયા, ક્રોધ અષ્ટાક્ષરથી ત્રાસરે;
 આનંદમૂર્તિ શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર, નિજ ભક્તને રાખો પાસે. ૩૫
 ચતુર્દશમાં સર્વે પ્રકારનું, દુઃખ માટે સુખ થાયરે,
 અહોરાત્રિ શ્રીકૃષ્ણભજનથી, ઉભયલોક સુખ ગાય. ૩૬
 પંચદશમાં શ્રીવલ્લભપ્રભુને, શરણ થઇ સુખ ગાયરે;
 સર્વ મંત્રનો રાજશિરોમણિ, ભજે સ્વર્ગ માટે વ્રજ થાય. ૩૭
 ખટ દશમાં અષ્ટાક્ષરનો ગુપ્ત તે જપ થાયજો,
 માહાત્મ્ય જાણી શ્રદ્ધાપૂર્વક ભજે તાપ કલેશ સહુ જાય. ૩૮
 સત્તરમાં સહુ સૃષ્ટિના ઉપર, હેત કરી પ્રભુ પ્રગટયારે,
 વેદ શાસ્ત્ર પુરાણ આદ્યનો, સાર સહુ મન ભાવે. ૩૯

અષ્ટાદશમો શ્લોક શ્રીવિકૃલ પ્રભુજીએ પૂર્ણ કીધારે;
અષ્ટાક્ષરમાં નિધિ જાણી, સકળ મનોરથ સીધો. ૪૦
એવી વહાલે નિજ સૃષ્ટિપર, દયા વિચારી ભારીરે,
શ્રીગુરુકૃપાથીવર્ણનકીધોજયદાસનોદાસબલિહારી.અષ્ટાક્ષર. ૪૧

સિદ્ધાંતરહસ્યનું ઘોળ.

પુષ્ટિમાર્ગ સિદ્ધાંતની, સાંભળ કહું એક વાત;
શ્રાવણ સુદ એકાદશી, વચન કહ્યાં જે રાત. ૧
શ્રીમદ્વલ્લભને મન, ઇચ્છા ઉપની એહ;
આજ્ઞા પ્રહસંબંધની, પ્રભુજીએ કીધી તેહ. ૨
પોતાના જન જાણીને, ચિંતા ધરી મન માંહ;
આતુરતા દીડી ઘણી, શ્રીજી પધાર્યા ત્યાંહ. ૩
શ્રીપૂર્ણપુરુષોત્તમ તમે છો, જીવ છે દોષ સહિત;
તે ઉદ્ધારણુ કારણે, પ્રભુજી ધરજો ચિત્ત. ૪
ત્યારે શ્રીજી એમ બોલીયા, સાંભળો વલ્લભરાય;
નામસમર્પણુ જે કરે, તેનાં પ્રાયશ્ચિત્ત જાય. ૫
જીવન્મત હોય જે કોઈ આવે તમારે શરણુ;
તે ઉપર કરુણા કરી, રાખીશ મારે ચરણુ. ૬
પવિત્રું કરી સૂત્રનું; પહેરાવ્યું શ્રીજગદીશ;
કેસરી રંગે :રંગીયું, તાર ત્રણસેં ત્રણવીસ. ૭
મીશ્રી ભોગ ધરાવીને, વસ્ત્ર પહેરાવ્યાં તેણીવાર;
દોર છેડા કર્યા કેસરી, ઘોતી ઉપરણા સાર. ૮

સેવક જવ સુખ કારણે શ્રીજીએ કીધો શ્રમ;
 નામસમર્પણ આપીને, રાખ્યો વૈષ્ણવ ધર્મ. ૬
 શ્રીગિરિધારીજી મંદિરે પધાર્યા, એ સુખ કહ્યાં નવ જાય;
 હરિદાસ શોભા જોઈને, આનંદ મંગલ ગાય. ૧૦

શ્રીનવરતનનું ધોળ.

શ્રામદ્વલ્લભશ્રીમહાપ્રભુને નમુંજી, શ્રીવિકૃલેશ પ્રભુ
 લાગું પાય; શ્રીબાલકૃષ્ણજીને પ્રણમુંજી, શ્રીવજ્રભૂષણજી પર-
 મકૃપાળ. ૧ શ્રીવલ્લભદેવે મહાકરુણા કરીજી, જેથી જીવનું
 કારજ થાય. સર્વે વૈષ્ણવની કૃતિ એહ છેજી, સઘળી ચિંતા
 નિવૃત્ત થાય. ૨ દૃઢ આશરો શ્રીમહાપ્રભુજીનો રાખીએજી,
 ચિંતા નવ ધરીએ લગાર; સર્વે આત્મા શ્રીજીને સમર્પી-
 એજી, એ છે ભક્ત તણા આધાર. ૩ પુષ્ટિમાર્ગમાં શ્રીજી
 રહે સદાજી, જીવ કીધા છે અંગીકાર; લૌકિકની ગતિ ન
 આપે કદાજી, પ્રભુ નથી જોતા અધિકાર. ૪ નામનિવેદન
 કીધાં થકીજી, પ્રભુ રાખે પોતાની પાસ; વશ ન થાય એ
 પ્રભુ કેા થકીજી, વશ થઈ રહ્યા વલ્લભી પાસ. ૪ નિવેદન
 મંત્રનું સ્મરણ નિત્ય કરવુંજી, સર્વદા ભગવદ્દીય સાથ; અવ-
 ણજીવની સંગે ન કરવુંજી, કૃપા થાય તાદરીય હાથ. ૬
 ક્ષણની ચિંતા નવ રાખીએજી, પ્રભુ સર્વેશ્વર કહેવાય; સર્વના
 આત્મા શ્રીજી સાક્ષી છેજી, દૂર ભક્તથી કેમ રહેવાય ૭
 પ્રભુને ગમે તે ખડું એમ જાણવુંજી, હરિનું ખીરદ છે દીન-
 હયાલ; સ્ત્રીપુત્રાદિક પુષ્ટિમાં આણવાજી, યોગ્યતા ન વિચારે

હયાળ. ૮ નિવેદન કરવું સર્વે સંગાથશું, અન્ય વિનિ-
યોગની ચિંતા ન આણ; અજ્ઞાનથી હોય કિંવા જ્ઞાનશું,
સમજું છું અધિક એવું ન જાણ. ૯ જેણે આત્મનિવેદન
કીધું છે, તેના ઉદ્ધારમાં સંદેહ ન આણ; પ્રાણ સંગાથે
શ્રીમહાપ્રભુજીને કીધું છે, તેથી સંશય મનમાં ન આણ. ૧૦
સમર્પણમંત્ર મહાસમર્થ છે, ના જાણશો ઓછી વાત;
એ કોઈ અંશ કળા નાની પૂર્ણ છે, શ્રીજી પુરુષોત્તમ
સાક્ષાત. ૧૧ પ્રભુ પોતે સર્વથી પર છે, વળી મહાસમર્થ
છે એ નાથ; ભક્તના દુઃખહર્તા સુખકારી છે, ચિંતા
નવ કીજીએ માથે નાથ. ૧૨ લૌકિક દિક જે કર્મ છે, તે
હરિ સિદ્ધ થવા દે નહિ; તો એ સેવા સમર્પણ ધર્મ
છે, તેથી મન દૂર કીજે નહિ. ૧૩ પુષ્ટિમાર્ગમાં શ્રીજી
રહે સદાજી, વળી જીવનું કીધું શું હોય; પ્રભુ કરે તે સુખ
માની રહીયેજી, સાક્ષી થઈ રહે સુખહોય. ૧૪ દીનતાભાવ
મનમાં રાખીએજી, ખીજા સાધનનું નથી કામ; સર્વદા
સેવા કરી શ્રીજી સાધવાજી, ગુરુની આજ્ઞા થકી એ કામ.
૧૫ ગુરુની આજ્ઞા ઉદ્ધવધન નવ કીજીએજી, શ્રીજીની ઇચ્છા
એ થાય; આપણું મન ગુરુને કીજીએજી, પ્રભુથી અધિક
રાખીએ ભાવ. ૧૬ સેવા કરો નિત્ય ચિત્ત પ્રીતશુંએ, તો
સુખી થાશો આ જીવમાંહે; પરીક્ષા અર્થે શ્રીજી કદા નવ
સુણેજી, ન ઉદ્વેગ ધરો મન માંહે. ૧૭ તોયે ધીરજ રાખી
સેવા કરવીજી, પ્રભુ સુખકર્તા છે સત્ય; એમની લીલા જોઈ
ચિંતા દૂર કરવીજી, વૈષ્ણવને એરે જીગત્ય. ૧૮ એકાદશ

દંદ્રિય પ્રભુને સન્મુખે, સેવામાં દિવસ ને રાત; એકે
 દંદ્રિય વિમુખ નવ કીજીએ, સર્વાત્મભક્તિ કરે અહો
 રાત. ૧૯ “શ્રીકૃષ્ણુ: શરણું મમ” સદા જપે, ન
 વિસારશે પણ એક માત્ર; એ જુગતેથી ચિંતા દૂર કરે,
 થાશે શ્રીજીના કૃપાપાત્ર. ૨૦ શ્રીમહાપ્રભુ કહે અમારી
 એ મતિ, વળી એજ છે નિરધાર; સર્વે વૈષ્ણવ રાખજો
 ચિત્ત ધરી, શ્રીવલ્લભ પ્રાણુઆધાર. ૨૧ એ અમૂલ્ય
 રત્ન જે કોઈ ચિત્ત ધરે, તેને પુષ્ટિભક્તિ ટઠ ફળ હોય;
 જે આ ધોળ ગાયે ચિત્ત ધરે, તેને પરમ આનંદ
 સુખ હોય. ૨૨

પુષ્ટિમાર્ગના પાંચ તત્ત્વનું ધોળ.

પુષ્ટિમાર્ગના પાંચ તત્ત્વ નિત્ય ગાયે, તેના જન્મે
 જન્મનાં પાપ સર્વે જાયે. ૧ શ્રીજી શ્રીનવનીતપ્રિયા
 સુખકારી, સમરો શ્રીમથુરાનાથ કુંજભિહારી. ૨ શ્રીવિ-
 ક્લેશરાય શ્રીદ્વારકેશરાય ગિરિધારી, શ્રીગોકુલચંદ્રમા
 શ્રીમદનમોહનપર વારી. ૩ જીજ્ઞું તત્ત્વ શ્રીવલ્લભકુલને
 ભજીયે, કુડા લોક લાજની કાન સર્વે તણીએ. ૪
 ત્રીજું તત્ત્વ શ્રીગોવર્દ્ધનધર નિત્ય ગાયે, શ્રીનટવરલાલનું
 ગમતું સર્વે થાયે. ૫ ચોથું તત્ત્વ શ્રીજસુનાળને જાણે,
 કરો સ્નાન જલ ને પાન એ સુખ માણે. ૬ પાંચમું
 તત્ત્વ શ્રીમજ્જભૂમિને ગાઈએ, નિત્ય ઉઠી વૈષ્ણવ જન પદ-
 રજ પાઈએ. ૭ પાંચે તત્ત્વનું ધ્યાન નિરંતર કીજે,

તો મનવાંછિતનાં ફળ સર્વે લીજેછ. ૮ પાંચે તત્ત્વ શ્રીધ્ર-
વાદિકને હુલ્લેછ. શ્રીવલ્લભપ્રભુ પ્રગટ પ્રમાણુ કર્યા સર્વે
સુલભછ. ૯ એ શોભા જોઇ હરિદાસ જાય બલિહારીછ,
એ લીલા ગાળે નિત્ય નર ને નારીછ.

દશ મર્મનું ઘોળ.

પુષ્ટિમાર્ગના મર્મ દશ જાણીને નિત્ય આચરણુ કરી
હૃદે વિચારે ॥ તો તેહેને વશ થાયરે શ્રીહરિ પ્રેમની વેલડી
ત્યહાં વિસ્તારે ॥ પ્રથમ એક મર્મ શ્રીમહાપ્રભુજી જાણવા
વિશ્વ સુદૃઢ કરી વચન પાળે ॥ અવર સાધન સર્વ લૌકિક
કામના એની કૃપા વિના ફલ ન માણે ॥ બીજું મર્મ તે
કેવલ શ્રીગુરુવાક્ય વિશ્વાસે આચરણુ કરવું ॥ જે જે વાણી
શ્રીવલ્લભે ઉચરી તે તે વિચારીને મન ધરવું ॥ ત્રીજું મર્મ
શ્રીકૃષ્ણનાં નામનું માહાત્મ્ય દૃઢ થયું એ સકલ સાર ॥
અનેક પ્રકારના ધર્મ કોઇ ઉચરે કોટિમે અંશ તે નાહી
ભાસે ॥ ચોથું મર્મ વિશ્વાસ આણી કરી પ્રભુજી કરશે તે
અતિરે રૂઢું ॥ રાધિકારમણુ શ્રીવ્રજબિહારી હરિ ભજન
કરવું અન્ય જાણી કુડું, અવર સાધન પ્રભુ સકલરૂપે કરી
અનંત રસાત્મક સદારે જાણે ॥ નિત્ય હરિ સાંવરો અનંત
રૂપે કરી નિત્ય લીલા પ્રભુ નિત્ય માણે ॥ પાંચમું મર્મ
શ્રીકૃષ્ણ શરણાગતિ લોક વૈદિક પરિત્યાગ ભાવે ॥ નિરપેક્ષ-
ભાવ સર્વ વિષે રાખીએ ત્યારે શ્રીકૃષ્ણને દયારે આવે ॥
છઠ્ઠું મર્મ તે કેવલ નાથનો સર્વ પરિત્યાગ ગુણગાન કરીએ ॥

ગાનદ્રારા કરી સકલ લીલા ઞરી શ્રીવ્રજનાથને હૃદયે
 ધરીયે ॥ સાતમું મર્મ તે અંતરીયસેવા, વ્યસનાત્મક થઇ
 વ્રજમાંહ ફરવું ॥ ભાવાત્મક વપુ તાંહારે પોતાતણું સખી
 ભાવે સર્વ જાણી વરવું ॥ આઠમું મર્મ કીડારસભાવના
 અંતરમાંહી અનુભવ કરવો ॥ જ્યમ જ્યમ સખી સંગે
 કીડેરે શામળો ત્યમ ત્યમ રસ મનમાંહ ભરવો ॥ નવમું
 મર્મ દ્વિતીય હલ ભાવના તાપ કલેશ મનમાંહ ભાવે ॥
 વિરહથી વ્રજતણું ભક્તની ભાવના એ દશા તે વિપ્રયોગ
 કહાવે ॥ દશમું મર્મ તે દીનતા ભાવના હૃદે સર્વ ભાવ
 ભાવ કરી દુઃખ આણે ॥ અનેક સાધન નાનાવિધ તણું છે
 ઘણા પણ કૃષ્ણ કૃપા વિના ફલ ન માણે ॥ એ દશ મર્મ
 જે ગાય ને અનુભવે તેને શ્રીકૃષ્ણ આધીન થાય ॥ શ્રીમહા-
 પ્રભુજીએ નિપટ કરુણા કરી આપણા દાસની બાંહ સાહે ॥

દીનતા—વિનતિનાં ધોળ.

ધોળ ૧.

વ્રજના જીવન કરે વિનતિ, શ્રીગોકુલના રે અંદ;
 વેગે તે આણું માકલો, શ્રીવલ્લભ નંદ વ્રજના. ૧
 તમારા દર્શન વિના શ્રીવલ્લભરે, કહોજી કેમ રહેવાય;
 મનડાં તે કઇ પેરે વાળીએ, નયણે નીર ભરાય. ૨
 અરજ સુણો આદર કરીરે, શ્રીજમુનાજીમાય;
 વિયોગ તણું દુઃખ દોહલાં, કહોજી કેમ રહેવાય. ૩

નયણું ભરી ક્યારે નિરખશું, શ્રીકુરાણીનો ઘાટ;
 અંતરમાં ઇચ્છા ધણી, જોઈ છું વ્રજની રે વાટ. ૪
 દૂર રહે કેમ આલશે રે, કહોને ક્યાંની એ રીત;
 આજ કાલનું કોઈ નથી, એ છે પૂર્વની પ્રીત. ૫
 હરિ રે હૈયાના જાણુ છો રે, એ છે પૂર્વનો સ્નેહ;
 દીન જાણીને ક્યા કરો, નહિ તો તણશું આ દેહ. ૬
 તન સુકાઈ ત્વચા થયાં રે, હરિ હજધર વીર;
 પાપી તે નયણું ખૂટે નહિ, ભરી ભરી આવે છે નીર. ૭
 વ્રજમાં તે વાસ માગું સદા રે, શ્રીગોકુલગામ;
 શ્રીજમુનાજીને કાંઠે, શ્રીકુરાણીજીનું ઠામ. ૮
 રાંક ઉપર શાં રૂસણું રે, તમો છો દીનદયાળ;
 દાસ પોતાનો જાણીને, કરજો રે સંભાળ. ૯

ધોળ ૨.

પાઓ પ્રેમરસ પ્રાણજીવન રે, દીન થઈ જાયું રે
 મુકિતમાર્ગીને આપજો જ્ઞાનરે, હું તો નવ રાયું રે. ૧
 રીઝે રાખડી થકી ગરીબ લોકરે, લોગીને નવ ભાવેરે,
 અમો છું રાજના ખાસા ખવાસ, એ મુકિત મન ન આવેરે. ૨
 નિત્ય નિરખીએ શ્રીનટવરરૂપ રે, હોંસ હૈયામાંથી રે;
 મન માન્યું મળે સહુ સુખ રે; તે એકતામાં ક્યાંથી રે. ૩
 દિવ્યરૂપ છો સદા સાકારરે; આનંદના રશિરે,
 જોલે અનુચિત માવિક મુગ્ધ રે, તે નરકનિવાસીરે. ૪
 હુદ્દ જીવને કહે છે બ્રહ્મરે, બ્રહ્મ જીવ લેખે રે;
 તે છતે સ્વામીએ સોહાગિણીનું સુખ, એ સ્વપ્ને દેખેરે. ૫

આપ સ્વામી સદા હું દાસરે, એ નાતો નિભાવો રે;
 રુચે આપને કરો તેવી ટેવ રે, અન્ય રખે ભાવોરે. ૬
 વિના લાલચનું લાલ મને વહાલ રે, અચલિત આપોરે,
 વિષય વાસના પ્રપંચની પ્રીત રે, શ્રીકૃષ્ણ મારી કાપોરે ૭
 અનન્ય સેવા અખંડ સત્સંગ રે; મનોહર માંગુ રે,
 દયાપ્રિતમજી આપો મુને એહ રે, પાયે લળી લાગુરે. ૮

પદ. ૩

જેના હૃદયમાં અખંડ રસિકરૂપ, તેને કાંઈ નથી કરવું રે;
 પૂર્ણ લીલાસહ રાધા વ્રજ ભૂપ, તેને બાકી નથી તરવું રે. ટેક.
 જેને દઢ આશ્રય શ્રીવલ્લભદેવ, તેને કાંઈ નથી કરવું રે;
 વ્યસન કૃષ્ણ મુખ્ય માનસી સેવ, તેને બાકી નથી તરવું રે.
 લૌકિકવૈદિક તજી શુદ્ધ શ્રીજી શરણ, તેને કાંઈ નથી કરવું રે.
 દીનભાવ વિરહતાપ ગિરિધરજી, તેને બાકી નથી તરવું રે,
 ભજન સર્વાત્મા હરિ શુર સંત, તેને કાંઈ નથી કરવું રે;
 દઢ પ્રતીતિ શુણ્ણગાન ગોપીકાંત, તેને બાકી નથી તરવું રે.
 સદા સુમતિ શ્રીકૃષ્ણ નામ જાપ તેને કાંઈ નથી કરવું રે.
 ભક્ત દાસ દયા જગત અલગ પાપ; તેને બાકી નથી તરવું રે.
 પ્રપંચ વિસ્મૃતિ મતિ કૃષ્ણાસક્ત, તેને કાંઈ નથી કરવું રે;
 ત્યાગ તોષ સંગ રંગ કૃષ્ણ ભક્ત તેને બાકી નથી તરવું રે.
 સહજે આત્મસાત કર્યો કૃપાનાથ, તેને કાંઈ નથી કરવું રે.
 શુર ભગવદ્દીપે અદ્યો હસીને હાથ, તેને બાકી નથી તરવું રે.
 આસક્ત સહજે કૃષ્ણ કૃપાવડે થાય તેને કાંઈ નથી કરવું રે.
 એનો જીવ પાસે ના મળે ઉપાય, તેને બાકી નથી તરવું રે.

સહેજે પ્રીતિ વિશ્વાસ પ્રભુ સંગ, તેને કાંઈ નથી કરવું રે;
દયાના પ્રીતમનો જેની ઉપર રંગ. તેને બાકી નથી તરવું રે.

ધોળ ૪.

તેડી જાઓ તો અમારાં મન ઠરે, હું તો જોઈ શ્રીગોકુલની રીતરે;
હુંતો નૈણે નિરખું શ્રીનાથજી, છે પૂર્વ જનમની પ્રીતરે. ૧
ત્યાં તો સાત મંદિર સોહામણાં, ભવન ભવન વસે વ્રજનાથરે;
વસે શ્રીવલ્લભાચાર્યજીના લાડીલા, મહા મોટા મુનિવર હંસરે. ૨
શ્રીવૃંદાવન રણીઆમણું, સોહામણા ઠકુરાણીના ઘાટરે;
સોહામણી વાય વહાલો વાંસળી, તે તો બળભદ્ર કેરા વીરરે. ૩
શ્રીવૃંદાવનની કુંજમાં, એમાં કેમ ના સજ્યા મોરરે;
અમો હેલ કરત નંદલાલ શું નયણે નિરખત નંદકિશોરરે. ૪
હું તો ચિરહે દર્શનની વ્યાકુળી, જરાજીર્ણ મારી દેહરે;
હું તો વહુબેટીઓને પાયે પડું, નિહાળું શ્રીમુખચંદ્રરે. ૫
જેણે નયણે ના નિરખ્યા શ્રીનાથજી, તેણે શાને ધરી આ દેહરે;
જેણે શ્રીગોવર્દન જોયા નહિ, તેનો સુનો ગયો સંસાર. ૬
જેણે શ્રીવલ્લભકુલ જાણ્યા નહિ, તેનો એજે ગયો અવતારરે;
ધિક્ક ધિક્ક પડ્યો આ દેહને, ના નાહ્યો શ્રીજમુનાળીરે. ૭
ધન્ય ધન્ય જીવન વ્રજવાસીનું, જેણે વ્રજમાં તે પૂર્યો વાસરે;
કર જોડીને કરું વિનતિ, બલિહારી તે માધવદાસરે. ૮

પદ ૫.

મને કોઈ મિલાવોરે, ગોકુલ ગામનો ગારુડી. ટેક.

ગારુડી ગારુડી ગારુડી.

મુને ૧

મને મિલાવે તેને સર્વસ્વ આપું, આપું હૈયા કેરી હારડી. મુને
જડીબુદી તો કામ ન લાગે, કહું છું આરડી આરડી. મુને.
મદન ભોરીંગ જેનાં લાગ્ય ટાળ્યાં, પ્રેમ સુકળ રસ પ્યારડી. મુને.
પુરુષોત્તમપ્રભુકી છબી નિરખત, ચરણ કમળ ચિત્ત આરડી. મુને.

પદ ૬.

મારું મન મોહું રે શ્રીગિરિધરલાલને લટકે,
લટકે ને વળી મટકે મારું મન.

૧

ભોર મુગટ મકરાકૃત કુંડલ, પીતાંબરને પટકે. મારું મન. ૨
વેણુ વગાડી વહાલે વશ કરી લીધાં, વેંત વાંસલડીને કટકે. ૩
વહાલના સ્વામી સંગ રંગભર રમતાં, ઘર ખોયું નવ ખટકે. ૪
ગરબો ૭,

નાગર નંદાજીના લાલ, રાસ રમતાં મારી નથણી
ગોવાણી. કાના જડી હોય તો આવ, કાના જડી હોય
તો આવ. રાસ. ૧ નાની નાની નથની ને માંહી ગણેરાં
મોતી, નથનીને કારણે હું નિત્ય ફરું છું જોતી જોતી.
નાગર. ૨ નાની નાની નથણી ને માંહી જડેલા હીરા,
નથની આપોને મારી સુલદ્રાના વીરા વીરા વીરા. નાગર. ૩
નાનેરી પહેરું તો મારે નાકે ના સોહાય, મોટેરી પહેરું
તો મારા મુખપર ઝોલા ખાય ખાય ખાય. નાગર. ૪
આંગે બોલે કોયલડીને વનમાં બોલે મોર, રાધાજીની
નથણીનો શ્યામળીએ છે ચોર ચોર ચોર. નાગર. ૫
નથનીને કારણીએ મેં હુંદયું વૃંદાવન, નથની આપોને મારા

પ્રાણજીવન વન વન વન. નાગર. ૬ નથની આપોને પ્રભુ
નંદના કુમાર, નરસૈયાના સ્વામી ઉપર જાવું બલિહાર;
હાર હાર હાર. નાગર. ૭

પદ ૮.

લટકાળો શ્રીગિરિવરધારી,
ગિરિવરધારી કુંજબિહારી, મને મારી નેન કટારીરે. ૧
કાલ મળ્યા હતા મને જીમનાની તીરે, રૂપ રસિક છબી ભારીરે. ૩
મોર મુકુટ મકરાકૃત કુંડલ, જાંઘી જાળવે પ્યારીરે. ૨
પુરુષોત્તમ પ્રભુ પ્રાણસનેહી, તેરે ચરણકમલ ચિત્ત વારીરે. ૪

પદ ૯.

છૈયા નંદના રે વહાલા વ્રજનારે, માહારી ચુંદડીના ચોર.
ચુંદડીના ચોર માહારી પામડીના ચોર. છૈયા. ૧
લાળ ટકાની ચુંદડી મારી અજળ રૂઠો રંગ,
વેગળા રહો વર રાજીઆ. મારા શામળા ધાશે અંગ. છૈયા. ૨
સાવ સોનાની ચુંદડી મારી, છેડલે રતન ચાર;
માતા જસોદા લાલ લડાવે, તેમાં શેનો પાડ ? છૈયા. ૨
સાવ કસુંબલ ચુંદડી મારી છેડલે સાચો તાર;
સમ દમ્પને સૈયરને પૂછો, જોઢી એકજ વાર. છૈયા. ૪
આંખે બોલે કોયલડી ને, વનમાં બોલે મોર:
રાધાજીની ચુંદડીનો શામળીયો છે ચોર. છૈયા. ૫
દાસ નરસિંહની વિનતિ સુણીને સમ શામળીયો ખાય,
આપોને વહાલા ચુંદડી તે જોઢીને મંદિર જાય. છૈયા. ૬

પદ ૧૦.

ગોપીજનના રે પ્રાણ મારા પ્રભુજીની પાસે, અહીંયાં
 રહ્યાં એ તો સુનાં શરીર, ગોપીજનના રે. ૧ કર્મે અમારે
 ક્યાંથી અફૂર આવ્યા. જક કરી લેઈ ગયા બળભદ્રવીર.
 ગોપી. ૨ ઘરરે રોકીને જ્યારે રહ્યાં રે રાધાજી, કેટલીક
 દીધીતી અમને ધારણુ. ધીર. ગોપી. ૩ આવ્યાની આશે
 અમે રહ્યાં રે વિમાસે, આવડાં મેં નહોતાં જાણ્યાં. હૈયાનાં
 કુડ. ગોપી. ૪ શ્યામ સ્વરૂપ વિના શાં કરીયે સાધન, અંબ
 મૃકીને કોણુ સેવે કથીર. ગોપી. ૫ ખારા તે જળમાં પંખી
 આંચ ન જોજે. ચઢ્યાના ઉતરે એવા સતીના શણુગાર.
 ગોપી. ૬ જળ વિના જીવે એ તો હોય દાદુરડાં, મીન મરે
 જ્યારે ના હોય નીર. ગોપી. ૭ કેસરી ભુજ્યો કદી ઘાસ
 ના ખાયે, કેળ ના ફળે એ તો ખીજરે વાર. ગોપી. ૮
 પ્રેમની વાતો એ તો પ્રેમી જન જાણે, વંઝા શું જાણે
 પહેલા પ્રસવની. પીડ. ગોપી. ૯ વચન તમારાં ઉદ્ધવ હૃદયમાં
 સાલે, તાકીને માયં જાણે તનડામાં તીર. ગોપી. ૧૦ એક
 પલક ઘડી કહો કેમ ચાલે, નયણમાં રમી રહ્યા નંદકિશોર.
 ગોપી. ૧૧ ગિરિધરલાલ વિના ઘડીએ ના ગોડે, પ્રિતમના
 સ્વામી મારા પ્રાણુ. આધાર. ગોપી. ૧૨

પદ ૧૧.

વળી વેળે દર્શન આપજો, લાલ ગોવર્ધનધારીરે;
 કુંજરે પેરે પેરે વારણાં, મુખ પર જાડે બલિહારીરે. ૧

સુંદર શોભા તાહરી શી કહું, મારે મુખ રસના એકરે.
 શેષનાગ કહેવા સમર્થ નહિ, કહો જીવ કોણુ વશેકરે. ૨
 જસોદાને નયણે નિંદ્રા તણ, થમ રહી આતુર નારરે;
 મજના જીવન મહારે વાલમો, કરજો અમારી સહાયરે. ૩
 થોડા માંહે ઘણું કરી વિનતિ ચિત્તડામાં ધરજોરે;
 દિન જાણી દીનાનાથજી, તાપ ત્રિવિધ તણાં હરજોરે. ૪

૫૬ ૧૨.

શ્રીવલ્લભ વિઠલ શ્રીજીરે રમવાને આવો,
 શ્રીનવનીત પ્રિયાજી ન્હાનારે સંગે તેડીને લાવો. ૧
 શ્રીબાલકૃષ્ણજી બાળુડારે બેલડીએ આવો,
 શ્રીનટવરલાલજી પ્રાણુ ખ્યારારે એમને તેડી લાવો. ૨
 રમવું જમવું રંગેરે વડાલાની સંગે;
 કહ્યાં અમારાં માનોરે, શું થાઓ છો ઢંગે. ૩
 શ્રીગુસાંઈજી મહારાજ તમને કહું છું રે ગુજરાત પધારો,
 ત્યાં સર્વેને સમર્પણ દેઈનેરે પુષ્ટિમાર્ગ વધારો. ૪
 સહુને સમર્પણ આખ્યાંરે તેવાં અમને આપો,
 સહુ વૈષ્ણવને તાર્યારે એવા અમને તારો. ૫
 મધ્ય રાતે મંદિરમારે વાંસલડી વાગી,
 ભર નિદ્રાનાં સુતીરે, જળકીને જાગી. ૬
 ઓચિંતી અજાણીરે જારણે આવી;
 પાડોશજીને પુછ્યુંરે મોરલી ક્યાં વાગી. ૭

જે તહારા મંદિરમાંરે વાંસલડી વાગી;
 પુરુષોત્તમજી મહારાજ તમને કહું છું રે શ્રીજી દ્વાર પધારો,
 ભામની વહુજીનાં દાસીરે, જમુનાપાન કરવા પધારો. ૯
 ચરણ શરણ અમને રાખોરે એટલું છે કામ,
 અહર્નિશ દર્શન આપોરે દેઉ તમારું નામ. ૧૦

૫૬ ૧૩.

તારી વરણાગી વેરાએ શ્રીવલ્લભ નામ નવ જાણ્યું,
 તારા દુઃખના દિન કેમ જાશે ? શ્રીવલ્લભ નામ નવ જાણ્યું. ૧
 તારી અક્કલ હૈયાની કુટીલતું તો સગામાં સઘળે ગાજ્યો.
 શ્રી. ૨ શ્રીનાથજીનું નામ લેતાં લાજ્યો. શ્રી. ૩ તારાં
 સગાં નહીં આવે કોઈ સાથે. શ્રી. ૪ તું તો વિમુખ થયો
 છે તારે હાથે. શ્રી. ૫ તારાં કુલ કુટ્યાં કરમાશે. શ્રી. ૬
 આવો અવસર ફરી નહીં આવે. શ્રી. ૬ છજાં મહેલ મેડીને
 ટાંકાં. શ્રી. ૭ તે તો પ્રાણી તારા મન કેરાં થયાં. શ્રી. ૮
 જેને હશે ગુરુની કૃપા. શ્રી. ૯ તેને લીલાનું સુખ સદા.
 શ્રી. ૧૦ કહે દાસનો દાસ કરજોડી. શ્રી. ૧૧ કરો સત્સંગ
 આજસ છેડી. ૧૨.

જાય છે જીવાની ચાલી, સમજ મન જાય છે જીવાની
 ચાલી; રાત દિવસ તું વિષયમાં ડોલે, કાળ લેશે ઝટ
 ઝાલી. સમજ. ૧ જર જોડે ને જમીન કારણ, નરકે ગયા
 કૈક ચાલી. સમજ. ૨ વસુધાને વશ કરી માન્ધાતા, આખર
 ગયો હાથ ખાલી. સમજ. ૩ દુઃખ હરણ કરણ સુખ
 જી લે; રાધે વર વનમાળી. સમજ. ૪

આવ્યું ઘડપણ ગઈ લાલી, વિચારી જો આવ્યું
ઘડપણ ગઈ લાલી; શરીર ખગીચો સર્વે સુકાણો, તૃષ્ણા
જાય નહિ ટાળી. વિચારી જો. ૧ ધરના જણ કોઈ કીધું
કરે નહીં, હાય હાય સીદ કરે ઠાલી? વિચારી જો. ૨
ખાંધી મુઠીએ આવ્યો મેળવવા, જાય છે શિદ હાથ ખાલી.
વિચારી જો. ૩ કાલનો કાલ કરણુ જે વિશ્વનો, મનથી
ભલુ લે મુરારી. વિચારી જો. ૪

માયાની આંટી મતવાલો, હો જીવને ;માયાની આંટી
મતવાલી. જરાક રોગથી પડ્યો રહે ખાટલો, ડગલું શકે ન
ચાલી? હો જીવને. ૧ હું ને મારું તેમાં મસ્ત થઈ ડોલે,
વાત કરી હાથ દે તાલી. હો જીવને. ૨ દીકરા પોતરા
માલ વગરના વાહુ મળી છે કાળી. હો જીવને. ૩ મારા
વગર કેમ ચાલશે કુટુંબનું? દરણું દળશે કોણ પાલી. હો
જીવને. ૪ વિશ્વનો ભરણુ કરણુ જે સુખનો, ખોજ્યા વિના
ગયો ભવ ખાલી. હો જીવને. ૫

દીનતા વિરહ આશ્રયનાં પદો.

પદ ૧.

મીલે કબ શ્રીવલ્લભકે પ્યારે,
જનકે હાવ ભાવ પ્રીતિ રસ તીન લોક તેં ન્યારે. ૧
કૃપા સમુદ્ર ભરે અંગ અંગમેં, ઉછલિત રસકી ધારે;
ભાલ તિલક ગિરાજત અદ્ભુત, કરુણામય અનુહારે. ૨

- કોટિ જન્મકે તન દુઃખ લાજત, રહે સુકૃત ઉજ્યાંરે;
પુલકિત પ્રેમ કંઠલલ આવત, સુખ ઉપજાવત ભારે. ૩
- બપર કૃપા કરત શ્રીગિરિધારી તળ ઇનકે અનુસારે;
રસિકદાસ જનનિ વિધિ પાઘએ, દોઉ નયનકે તારે. ૪
- ભજીયે શ્રીવલ્લભવરકે ચરન. ટેક૦
- સકલ પતિત ઉદ્ધારન કારન પ્રકટ કિયે અવતરન. ૧
- ગૂઠ શ્રીભાગવત પ્રતિ પદ, અર્થ પ્રાકટય કરન;
આશરો કરિ રહેં જે જન, મિટે જન્મ ને મરન. ૨
- અખિલ લીલા પ્રેમ સંયુત દીખાયે ગિરિધરન,
રસિક વિનતિ કરે માનો, ચરન કમલ અનુસરન. ૩
- શ્રીવલ્લભ કૃપા કીજે મોહી. ટેક.
- જ્ઞાન ભક્તિ વિવેક બલકો, આશરો નહીં કોઈ. ૧
- યહ બલહૌં ચિત્ત વિચાર, છિનક દગલર જોઈ;
દેહો દર્શન કર નિજ દાસનકે દુઃખ જોઈ. ૨
- શ્રીવલ્લભ ભુલે જુરે તોઉ તેરે, ટેક
- તુમહી હમારી લાજ બઢાઈ; બિનતિ મુનો પ્રભુ મેરે, ૧
- અન્ય દેવ સખ રંક ભીખારી; દેખે બહુત ઘનેરે,
હરિપ્રતાપ બલ ગીનત ન કાહુ; નીડર ભયે સખ ચેરે. ૨
- સખ ત્યજ તુમ સરનાગત આયે દઢ કર ચરન ગહેરે,
સૂરદાસ પ્રભુ તુમારે મિલે તે પાસે સુખ જુ ઘનેરે. ૩
- તાહિકોં સિરનાઈયે જો, શ્રીવલ્લભસુતપદરજ રતિ હોય;
કીજે કાહા આંન ઉચ્ચપદ, તિનસોં કાહા સગાઈ મોહિ. ૧

જાકે મનમેં ઉચ ભરમ હે, શ્રીવિકૃલ શ્રીગિરિધર દોય;
તકિા સંગ વિષમ વિષ હુતે, ભૂલે ચતુર કરો મતિ કોઈ. ૨
સાર સાર વિચાર મતો કરિ, શ્રુતિ ગિય ગોધન લીયોહનિચોય;
તહાં નવનીત પ્રગટ પુરુષોત્તમ; સહજહિ ગોરસ લીયોહિ વિલોય ૩
ગુણ પ્રતાપ દેખીયત અપને ચક્ષુ, અશ્મસાર જલ ભિદે ન તોય;
કષ્ણદાસ સુરહુંતે અસુર ભયે અપુરતે સુર ભયે ચરનન છોય. ૪

અબતો સાંચે કલિયુગ આપો. પુત્ર પતાકો કહ્યો ન
માનત કરત આપ મન લાયો. ૧ પુત્રી જેચ પિતા ધન
ખાવત દિનદિન મૌલ સવાયો, ચાતેં બરખા અદપ ભઈરી
કાલે સળ બુગ ખાયો. ૨ છીપત ગોવર્દન ઘટત વૃંદાવન
કાલિંદી રૂપ છીપાયો. સૂરદાસ પ્રભુ યા કલિયુગમેં મોહિ
કાહેકો જીવાયો. ૩

ગાયો ન ગોપાલ મન લાયો ન રસાલ લીલા, સુની
ન મુખોધિની ન સાધુ સંગ પાયોહિ ૧ સેન્યો ન સ્વાદ કરી
ઘડી હું ન અધ ઘડી; કળહું ન કૃષ્ણનામ રસના રટાયો
હિ. ૩ શ્રીવલ્લભશ્રીવિકૃદેશપ્રભુકી શરન જાય; દિન હોય મતિ
છિન સીસહું ન નાયોહિ. ૩ રસિક કહે બારબાર લાજહું ન
આઈ તોય; મનુષ્ય જનમ પાયે કહાયો કમાયો હિ. ૪

ગાયો ન ગોપાલ મન લાયો ન નિવારી લાજ, પાયો
ન પ્રસાદ સાધુ મંડલીમેં જાય કે. ૧ ધાયો ન ધમક
વૃંદાવિપિનકી કુંજનમેં, રહ્યો ન શરન જાય વિકૃદેશરાયકે.
૨ નાથજી ન નિરખ સકયોં છીનહું છળીલી છબી, સિંધ

પોર એકો નહિ સીસહું નમાયકે. ૩ કહે હરિદાસ તોય
લાજહું ન આઈ જીય, જનમ ગમાયો ન કમાયો કહું
આયકે. ૪

બોલો લેયા ગોવિંદ કૃષ્ણ હરિ. માલ દામ કહુ
ઐકંત નહિ છુટત નહિ ગઠડી. ૧ એ કાયા કાગદકી પૂતરી
સો છિનમેં જાત જરી, જા મુખ સૂર પ્રભુ નહિ ઉચરત તા
મુખ ધૂર પરી. ૨

રુચિર પદકમલ શ્રીવલ્લભાધીશકે, રેન ચોર દિવસ
નિજ શિર ધરીએ, ૧ ગહેત દઢ બાંહ કાન શ્રીનાંદ સુત
પત્ર ફલ પુષ્પ સેવા અનુસરીએ. ૨ પ્રેમ ભાવતે નિકટ
સંતત રહત, રાખ વિશ્વાસ વ્રતતેં ના ટરીએ. ૨ શ્રીવિકૃલ
ગિરિધરન હેત પ્રગટ શ્રીલક્ષ્મણ સુવન, લક્ષ્મકે લવનમેં
વાસ કરીએ ૪

શ્રીવિકૃલનાથ બસત જીય જાકે, તાકી રીત પ્રીત છળી ન્યારી ટેક.
પ્રકુલિત બદન કાંતિ કરુનામય, નેનનમેં જલકે ગિરિધારી. શ્રી. ૧
ઉચ્ચ સ્વભાવ પરમ પરમારથ સ્વારથ લેશ નહિ સંસારી;
આનાંદરૂપ કરત એક ક્ષણમેં, હરિ જીકી કથા કહત વિસ્તારી. શ્રી. ૨
મન કર્મ વચન તાહીકો સંગ કીજે, પૈયત પ્રજયુવતિન સુખકારી;
કૃષ્ણદાસ પ્રભુ રસિક મુગટમનિ; ગુનનિધાન શ્રીગોવર્ધનધારી શ્રી. ૩
મેરી કૃતિ જીન દેખો શ્રીવલ્લભ મેરી કૃતિ જીન દેખો. ૧
ક્ષણું ક્ષણુંમેં દેખ પડત હે, ગીનત ન આવે લેખો. ૨
નિરાધાર કે શરન નાથ તુમ, અપનો બીરદ બીસેખો. ૩
રસિક કહે મોહિ અપનો જાનકે, કરો કૃપા બીસેખો. ૪

વૃક્ષનકો મત લે, મનરે તું વૃક્ષનકો મત લે,
કાટે તાપે કોધ ન કીજે, સીંચે તાપે ન રનેહ. મનરે. ૧
જો કોઉ વાકો પત્થર ચલાવે, તાહીકો ફલ દે;
ધૂપ સહત હે અપને શિરપર, ઓરનકો સુખ દે. મનરે. ૨
ધન્ય ધન્ય એ જડ પરમ પરમારથ, વૃથા માનસ દેહ;
સૂરદાસ મન કર્મ વચન કર, સંતનકો મત એહ. મનરે. ૩

પરમ કૃપાલ શ્રીવલ્લભનંદન, કરત કૃપા નિજ હાથ
દે માથે; જે જન શરન આયે અનુસરહી, ગ્રહી સોંપત
શ્રીગોવર્દનનાથે. ૧ પરમ ઉદાર ચતુર ચિંતામનિ, રાખત
લવધારા તેં સાથે; ભજિ કૃષ્ણદાસ કાજ સખ સરહી,
જો જાને શ્રીવિઠ્ઠલનાથે. ૨

મૂલ જિન જાય મન અનત મેરો. ટેક. રહો નિશ-
દિવસ શ્રીવલ્લભાધીશ પદ કમલસોં લાગ જિન મૂલકો
ચેરો. ૧ અન્યસાંખ્યધર્મે અધિક કરપત રહો, સકલ સાધન હુ
તેં કર નિવેરો; દેહ નિજ ગેહ ચહલોક પરલોક લો, ભજો
શીતલ ચરન છાંડ અરૂંચેરો. ૨ ઇતની માગત મહારાજ
કર જોરકે, જેસોહૂ તેસો અખ કહાઉ તેરો, રસિક શિર કર
ધરો લવદુઃખ પરિહરો, કરો કરુના મોહિ રાખિ નેરો. ૩

આશરો એક દઢ શ્રીવલ્લભાધીશકો. ટેક. માનસી
રીતકી મુખ્ય સેવા વ્યસન, લોક વૈદિક ત્યાગ શરન
ગોપીશકો; દીનતા લાવ ગુનગાન ઉદ્બોધ સોં, ઘોષ ત્રિય
લાવના ઉભય જાને. ૧ કૃષ્ણ નામ સ્કુરે પલ ન આજા

ટરે, કૃતિ વચન વિશ્વાસ મન ચિત્ત આને; ભગવદ્દીય બન
સત્સંગકો અનુસરે, ન દેખે દોષ અરુ સત્ય ભાષે. ૨
પુષ્ટિપથ મર્મ દસ ધર્મ યહ વિધિ કહે, સદા ચિત્તમે
શ્રીદ્વારકેશ રાખે. ૩

દઢ ઇન ચરનન કેરો ભરોસો. ટેક.

શ્રીવલ્લભ નખચંદ્ર છટાબિન. સખ જુગમાંઝ આંધરો. ૧

સાધન ઓર નહીં યા કલિમે, જાસો હોત નિવેરો;
સૂર કહા કહે દ્વિવિધ આંધરો, જિના મૂલકો ચેરો. ૨
મેરે તો તુમહો શ્રીવલ્લભસ્વામી. ટેક.

મેરે અંતરકી ગત જાનો તુમ અંતર્જામી. ૧

તુમ સરખે નહિ દીન દયાલ, મો સરખે નહિ કામી;
રસિક વિનતિ કરે કર જોડી સીસ નામી. ૨

જેસો હું તેસો તિહારો શ્રીવલ્લભ, અખ જિન છાંડ
દેહો મોહિ કરતે; જાંહ ગહેકી લાજ મન ધર હો, નહિ
ભરોસો મોહિ સાધન બલતે. ૧ તુમ ત્યજે ઓર ઠોર
નાહિ મોઢો, જાસો જાય કહે દુઃખ ભર તે; રસિક શિરો-
મનિ શ્રીવલ્લભ પ્રભુ, રાખો મોહિ ચરન શરન ભવડરતે. ૨
અહ્મુત નિદ્રા આઘ મંડલીમે,

દઢ ઇન ચરનન શબ્દ સુનતહી, તરતહી આંખ ખુલાઈ. ૧

બેગ ઉઠો પ્રસાદ બંટાવો, લે અપને ઘર જાઈ;
સૂરદાસ પ્રભુ જો સુન્યો સો, પુસ્તક માંહી સમાઈ. ૨

શ્રીવલ્લભ વલ્લભ વલ્લભ વલ્લભ, શ્રીવલ્લભદેવ અમારે
સહાય. ઉઠત વલ્લભ બેઠત વલ્લભ, શ્રીવલ્લભ ટહુત કહાં

તેરો જાય. ૧ જગત વલ્લભ સોવત વલ્લભ, શ્રીવલ્લભ સોં
મેરી પ્રીત સહાય. ૨ સાધન વલ્લભ તીર્થ વલ્લભ, શ્રીવલ્લભ
નામ નયો નિધિ પાય. ૩ દાસ કહે હું એર ન માગું
શ્રીવલ્લભ ચરણ કમલ શિર નાય. ૪

શ્રીજીના અષ્ટ સખાનાં રૂપનો વિચાર.

શ્રીમહાપ્રભુજીના સેવકો ૪.

૧. સૂરદાસજી કૃષ્ણ સખા, અંપકલતા સખી, શ્રીજીની
વાણી ઇંદ્રિયનું રૂપ, ગિરિરાજના અંદ્રસરોવર દ્વારના અધિ-
કારી, સ્વામીની છાપ, કનોજીયા પ્રાદ્યણુ સિંહ ગામના વાસી.

૨. પરમાનંદદાસ, તોક સખા, અંદ્રભાગા સખી,
શ્રીજીની જીવ્હા ઇંદ્રિયનું રૂપ, સુરલિકુંડદ્વારના અધિકારી
ગિરિરાજ ઉપર, સ્વામીની છાપ, કનોજીયા પ્રાદ્યણુ,
કનોજ ગામના.

૩. કુંભનદાસ, અર્જુન સખા, વિશાખા સખી,
શ્રીજીની શ્રોતૃઇંદ્રિયનું રૂપ, ગિરિરાજના જમુનાવતા દ્વારના
અધિકારી દાસની છાપ, ગૌરવારજપૂત, જમનાવતા
ગામના વાસી.

૪. કૃષ્ણદાસ, અંશુ સખા, લલિતા સખી, શ્રીજીની
નાસિકા ઇંદ્રિયનું રૂપ, ગિરિરાજના બીલછુદ્વારના આધિકારી,
દાસની છાપ, કણુખીની જ્ઞાતિ ચરોતર ગામના વાસી.

શ્રીગુસાંઈજીના સેવકો ૪.

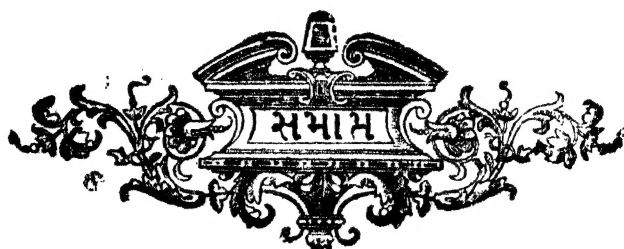
૧. નંદદાસ, ઋષભસખા, અંદ્રરેખા સખી, શ્રીજીના
ચરણ ઇંદ્રિયનું રૂપ, ગિરિરાજપર માનસી ગંગાદ્વારના
અધિકારી, દાસની છાપ, સનોડીયા પ્રાદ્યણુરામપુરના વાસી.

૨. ચતુર્ભુજદાસ, વિશ્વાલ સખા, વિમલા સખી, ત્વચા ઇંદ્રિય રૂપ, ગિરિરાજ ઉપર રુદ્ર કુંડના અધિકારી દાસની છાપ, ગૌરવા રજપૂત, જમનદાસ ગામનાવાસી.

૩. ગોવિંદસ્વામી, સીદામા સખા, ભામા સખી, શ્રીજીના નેત્ર ઇંદ્રિયનું રૂપ, ગિરિરાજ ઉપર ગોવિંદ કદમ ખંડીદારના અધિકારી સ્વામીની છાપ, સનોડીયા પ્રાણી, આંતરીયા ગામ વજમાં છે તેના વાસી.

૪. છીત સ્વામી, સુખલ સખા, પદ્મા સખી, શ્રીજીના બાહુ ઇંદ્રિયનું રૂપ ગિરિરાજ ઉપર અપહરા કુંડદારના અધિકારી સ્વામીની છાપ, માથુર પ્રાણી ચોળા મથુરા-પુરીના ચોળા.

એ આઠ સખાનાં રૂપ શ્રીજીની આઠ ઇંદ્રિયો બાળુવા ઇંદ્રિયો અગિયાર તેમાં આઠનાં તો નામો ઉપર લખાયા તે ત્રણ બાકી રહ્યાં તેનાં સ્વરૂપો અનુમાને બાળુવાં. પદ્મ-નાભદાસ, વિષ્ણુદાસ, ગદાધરદાસ. એ રીતે અગ્નીઆદે ઇંદ્રિયોનાં રૂપો બાળુવા.

એસ. એમ. અધર્મી.
પુસ્તકાલયકર્તા એન્ડ પ્રિન્ટર્સ.
પાંચકુવા—અમદાવાદ.

